

Prof. P. ...
In case of non-delivery please return to

~~GALLOWAY & PORTER LTD.,~~

~~UNIVERSITY BOOKSELLERS~~

~~CAMBRIDGE (ENG.).~~

GREAT BRITAIN

PAID 1/2D

3 OCT 38

PAID 1/2D

3 OCT 38

+

Please state wants for

SECOND-HAND
AND OUT-OF-PRINT BOOKS

✧

BOOKS PURCHASED

in large or small quantities

✧

LIBRARIES VALUED

for probate or purchase

✧

New & Second-hand

BOOKSELLERS

The Director,
Biblioteka Jagiellonska,
W. Krakowie,
Ul. S.W. Anny, 12
Poland.

364
232
263
212
31.5 = 6

6881

41889

112

E, E

ju2

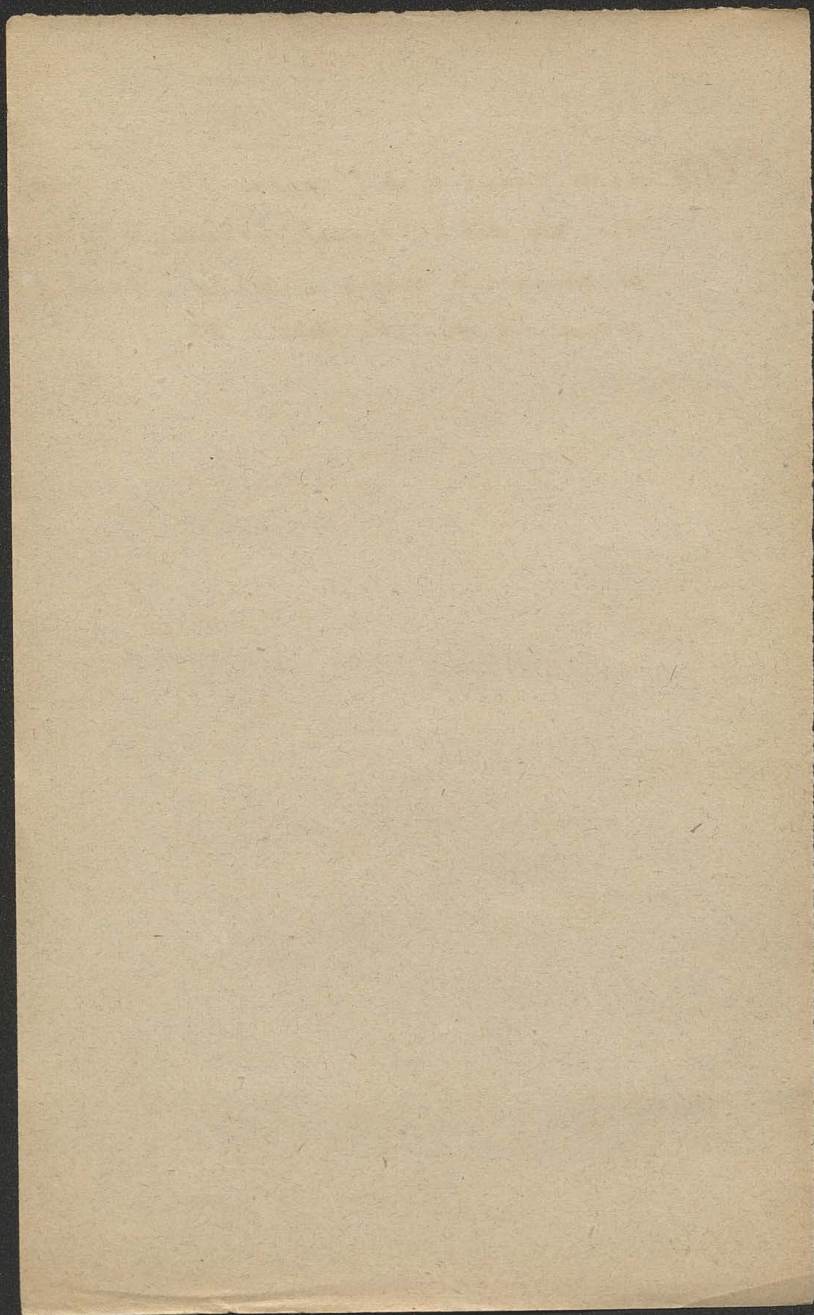
1
E samost. z natury swego brzmienia wyrazu
zaprzeczenie, niedowierzenie, lekcewa-
żenie *ej*, *ech*, *et*, zdziwienie obok
niedowierzenia (*eh?*), wronienie: przeprosi-
kę lub kłat (*ej!*)

Jako głośka z lud w kraj. Mur. kraj. w.
policie stale dodaje do głośki w baw. i
przyp. 1. poj. przymiślenie kuno nypkiche i
kainkow „W tem raniu teci kati' wielki
ch-op s takim wielkim stralbon” wieś
Lunweida pow. Uwo. sadzeli Karol Matyas
d. lw. 88. 145. z „Dóg w' kaptai, res' go/te
go ptarke) kabiut, bo jwi trzy roky za
niem chodne, a nimogz go podyp' (podejje)
niky” ib. „Tak jednem raniem potwryfi
sig' p'ai” ib. „Tem ptarke, co podas burwy
lata po telegrafach, po lipach i pieron
ka niem goni, co go kee kabie” ib. „A one
ko nie chce prosi, prosi, ze nikomu nie powie,
nie i nie, tak wykubita na niem: die i

skop. Tak je puuistiat "ib.

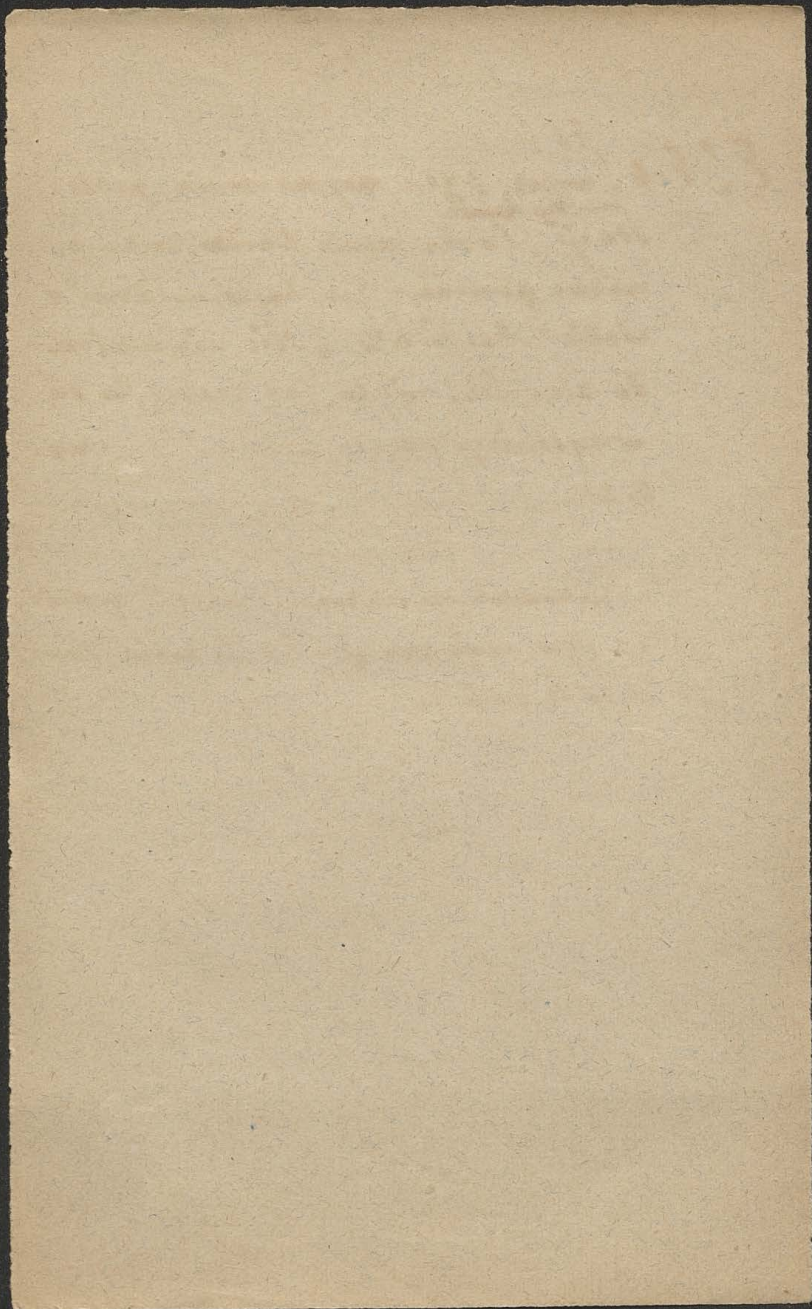
2

Eblis - c. m. turec. djabel, szatan, Duch ciemno-
ści, szty duch „Szaszja branki... u tych
w kvenicach szafir niebieski, u tamitych
cierwie Eblisa.” Ad. Mich. 1. 83.

Eh! Et!

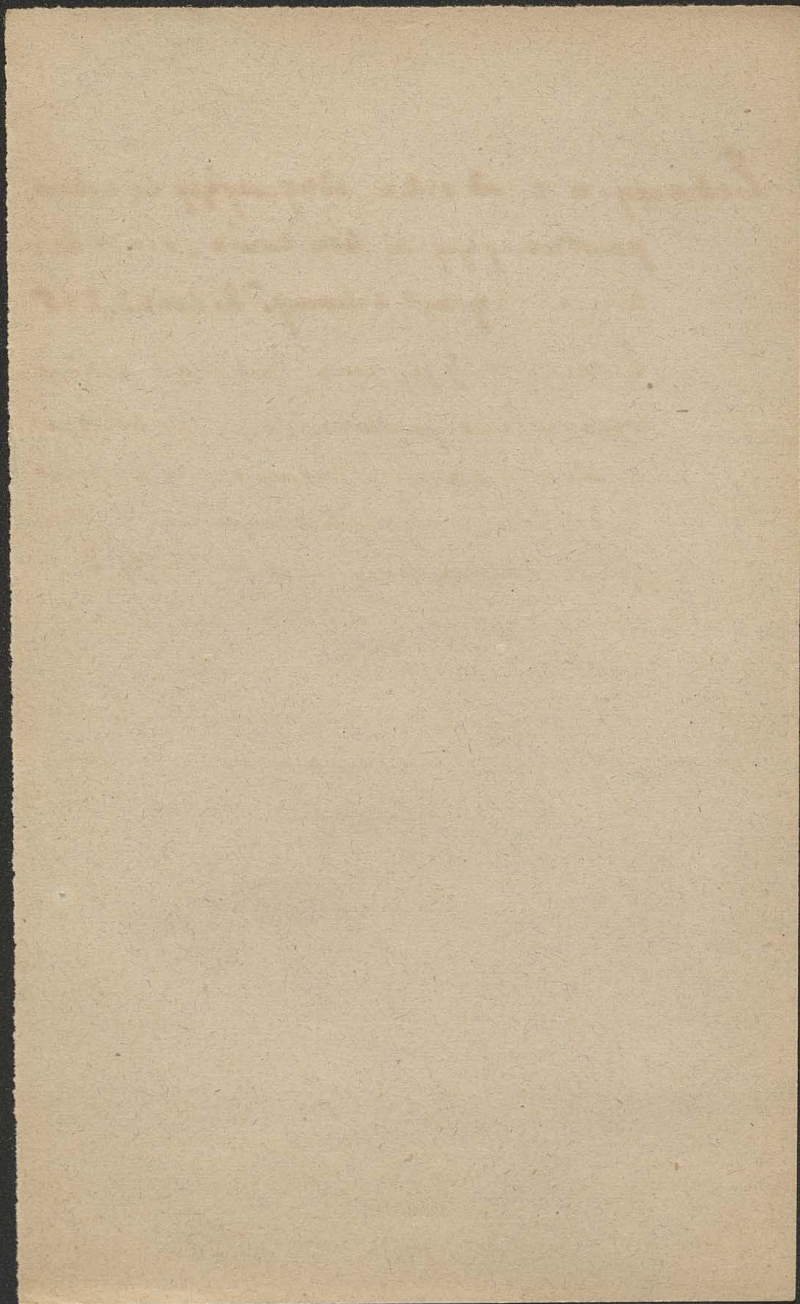
E! Ech! ^{wykrz.} ^{z głosu} ^{supernaczenia,} ^{prote-}
^{lekceważenia}
 staję „Córka mnie bardzo kocha, on
 wiele poważe. — Ech, bajki, on drwi z
 ciebie” A. w. Fv. 1. 41 „Nic nie umiem.
 To kłam. — Eh! nic to, jak zechcę, to się
 wszystko przedko nauczę.” J. Korzen.
 2. 310. „Et! co ty tam wiesz. Żyjesz najnie jak
 baba, gadaasz aley gadaasz.” Kl. Jun. Nota 4. 556.
 „Puthownik mi nakazał i kałecit groźmie,
 na głowę moją kałęł — Ech, to próżne słowa.”
 A. w. Fv. Dnieta 8. 53

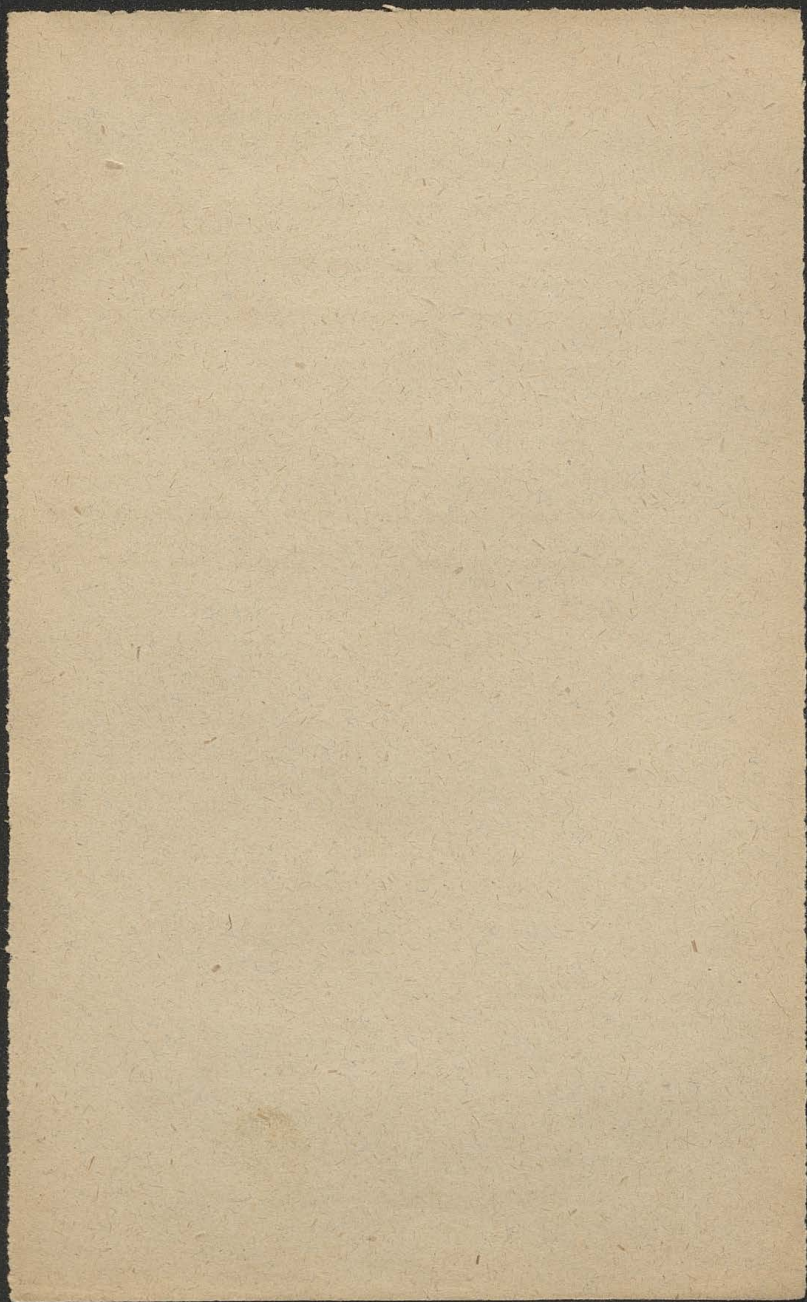
Echowy - a - e od echa, odrywający się echem,
powtarzający się bez końca „Тавр без
конца - и гравят эховы.” Л. Квас. 2. 285

Эхо - a. n. 5 fig. wieśi dochodząca z kądzi,
wypomnienie powtarzające się w wyprzedku
nieświadomo kawałków, rzeczy swiego przebrania
tych „ Эха з наваях хдожових. З Мов-
нагма доуваг нам:...” Г. л. 88. 147. 4.

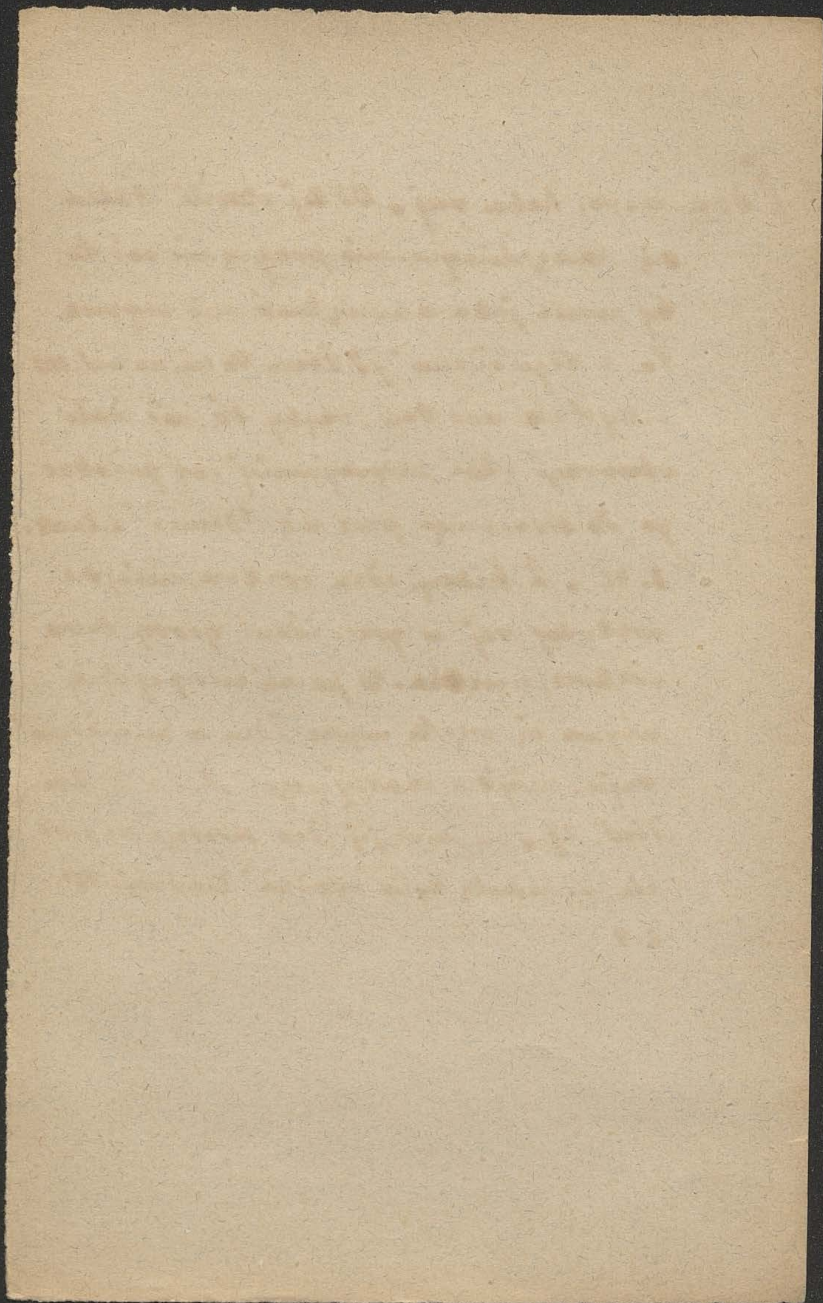
„ Эха каприлове. З хдожових крајо-
вих надходна дои помислуе wiadom-
sci. Цфра осіб прыбывейгых на кураяс
jest во б. в. станова во радзе муринс,
а микли в року абиягым ” N. Ref. 88. 158. 4.

Echt prorst. wyrazu niem. wyuzeseny karobliwie
 niezgorniej mowiaz w niemcah lub ry-
 dach, nam. prawdziwy, w calym znacze-
 niu „ Pan redaktor, echt idealista * ma-
 teryalistyczny podrazewka, niediat w swo-
 im wygodnym fokelu " Por. Tyg. 8. 388. „Ja-
 kich to mudne dramidto i jaka echt nie-
 miccha robotka. " K. Zelen. Kur. War. 89.
 85. 3.

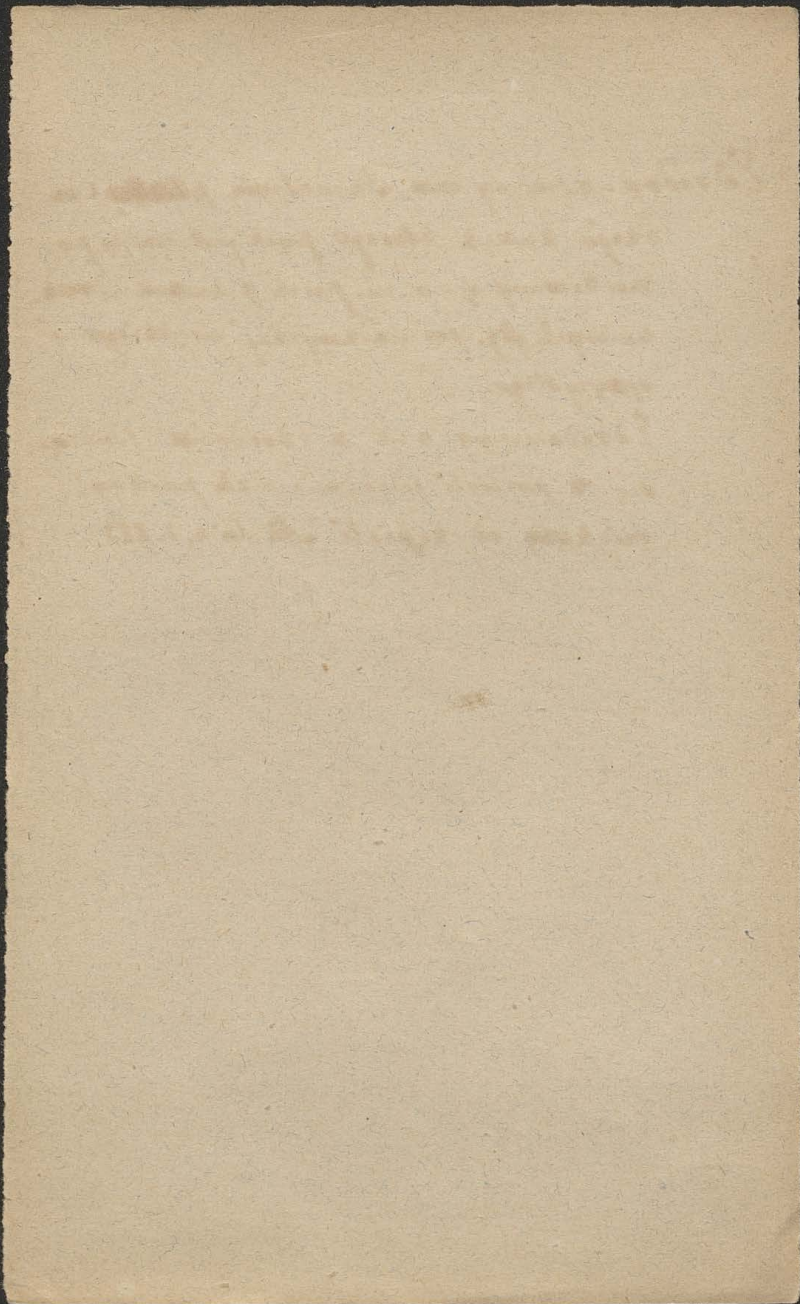
Eden - u. m. hebr. raj „Od tej chwili stałem
 się świadomy... nie przegry mi ued to,
 by mnie jaka namiętność nie wywa-
 ta z tego edenu” J. Kras. Na em. na wul. 101
 „Myślata nad tem, czyby się nie dało
 utworzyć chci' przypominują' coś podobne-
 go do straconego przez nas Edenu?” L. Karak.
 5. 41. „Z hebr. eden rozkow, miejsce
 rozkowsy, raj, w grec. edone i' dory' takie
 rozkows, ucietha. W powi' europejskiej
 wywa się wprost wywar Eden w znaczeniu
 raj, miejsca ozaryjnego” A. Muhl. Zró-
 dło. 27 „On miał jej Eden stworzyć na świe-
 cie, pierwszotą xycie ostodni” Kur. Święt. 1871.
 2. 4.

17
5

Edredon-a. m. ny um. Somateria, ptak z ro-
dziejki karek, którego puch jest nadto po-
mukiwany 5-u. m. puch z karek edredo-
nowych fig. coi nadzwyczaj miękkiego i
sprawystego.

Edredonowy-a-e. z edredona, buduje
się na poświęci edredonowych puchów,
miękkiej od kapieli "Ad. Mick. 1. 253.

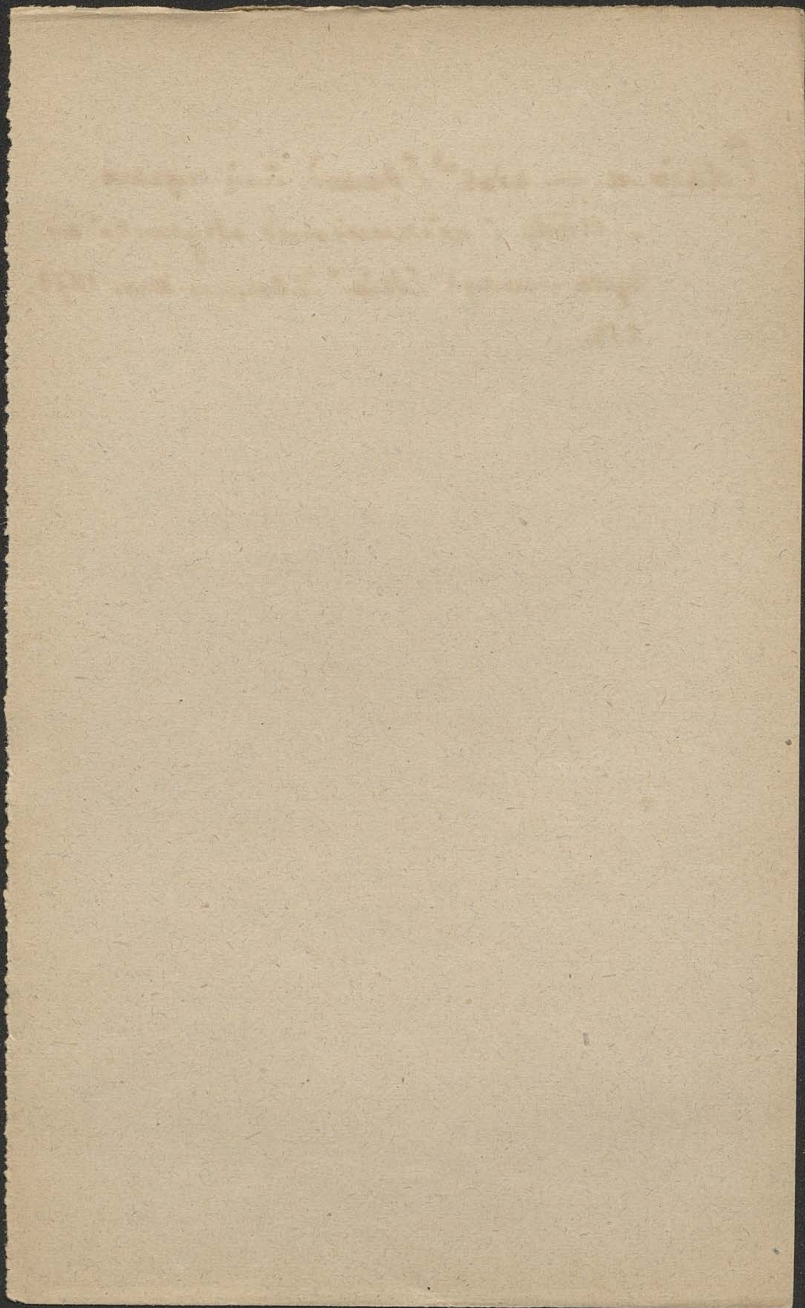

6⁸

Edzio - a. m. zwab.^{od} Edward, inis nyzkie.

„Młody i niewzruszenie elegancki ar-
tysta - muzyk Edzio.” El. Orz. Kur. War. 1878.

254.

Efekt - u. m. bez l. m. franc. wrazenie sprawiane przez co lub kogo „Ja wiem te-
 pier, jak dluogo truba sie sporobi panince,
 by wyzedl na swiat efekt krobii” Ad.
 Mich. 3. 125. „Ona przedwray sthien chciata
 efektu, wodjinnu teatralnego, ogri bengal-
 skieh, ktoreby cety parafy's obsnie mogy.” J.
 Luchav. Opin. paraf. 8 „Nieruzgicim rzedki
 byty waerwone, moztkie - to psuto efekt.”
 T. J. Jwi. wroc. 66 „Sprawiad tak komiwny
 efekt, ie Francuzek patroyt na wdswiwinne-
 go picytka, niy na jabies dnuwowski” A.
 Wiln. Fot. 1. 34 „Tu prawa noza naprowd, vs-
 ka do gory, tak, to krobi znakomity efekt,
 jednem prawym” M. Dat. ^{ktory 12. 215} ~~franc. prwi. a t. n. 3.~~ (1.)
 § 2 l. m. efektu-wo, w saduce, literaturae
 wskuane uwypdatwienie dla sprawienia wa-
 zienia, wzbudzenia podziwu „Artysta ktory
 gra najcudowniej, jeli nie wyje pieszni, nie
 da jej ucnuć drugim. Sili' ni moze na efektu,

Drżni, nastrojony, ale serca nie uderzy, tyl-
ko gdy bito serce" *J. Kwart. Wieh 1878. 59.*

z byłko w l. un. efekta, rzezy, ruchom-
sio, manatki, przedmioty fig. "Jak wiele
naszej młodości, idealow rękot naprwd
w garderobie mamy, potem misz dry roz-
maitemi upadkami i likwidowan-
mi po wielokroti efektami" *D. D. S. Nad
mudv. Dun. 179.*

Efektowny - a - e ^{wnie prost.} sprawiajcy wrazenie,
efekt, bijcy w oczy "Patca miał pi-
kne gawrony, klombu, powoz rancane dno-
wa efektowne" *J. Kwart. Wieh 1878. 3. (2)*

(1.) "Nie ma zwyczajn. wyprawkowani odpowia-
daci wyrazami, albo ranej porcjiowie - ruka
wyparow, teen je dobiwa pominidny taki mi,
ktore ma delikatny stuch wywiecyje efekt
pity." *T. T. Jie. Tys. II. 2. 1. 25.*

(2.) "Wdrigow jej' porwolit rabysoni w ca-
tej' petni, nadat im efektowne tlo i rany."
M. Gural. Dłunv. 1886. 316. "Jozia i Wikta miały
efektowne rose i' dobre je gaty" *Sewer G. łowv. 1887. 105*

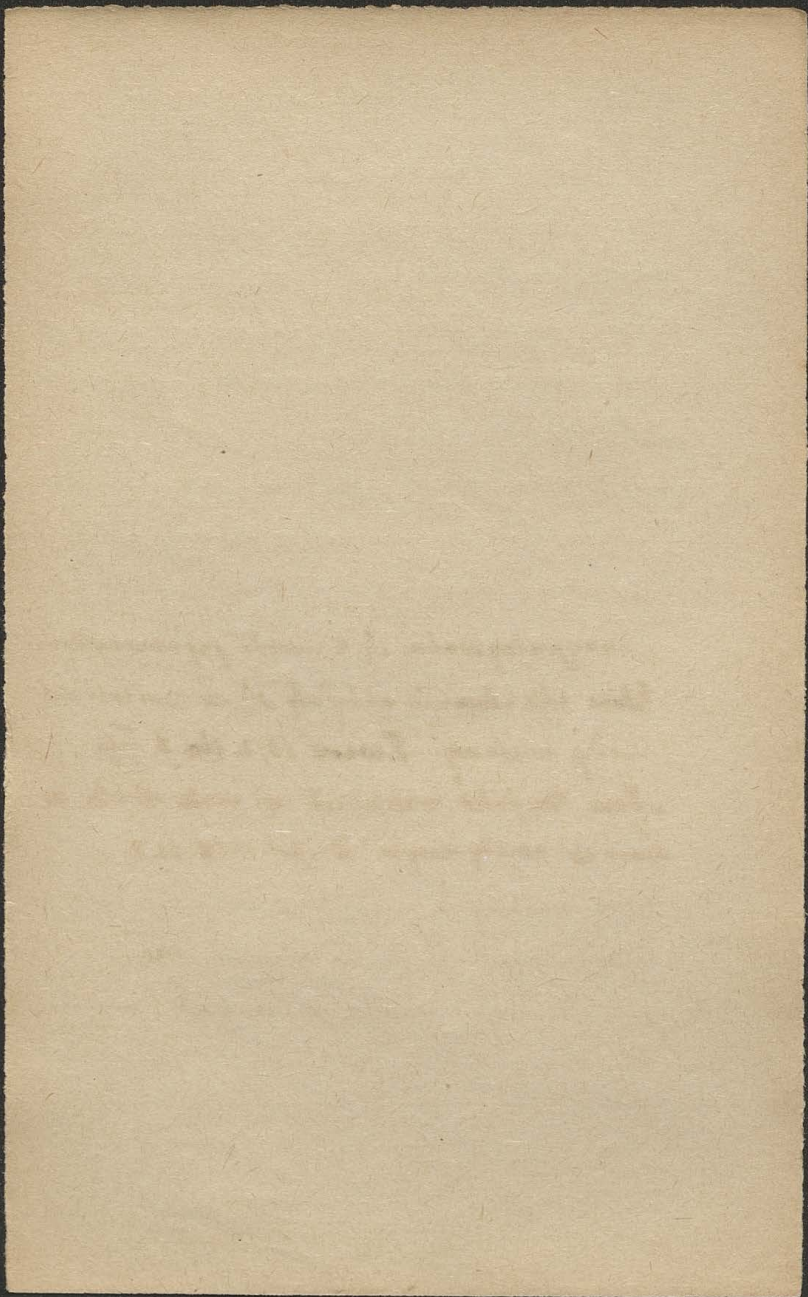
(Efekta) "Nie można było tych ludzi na-
wet jedwostajnym przy kry' mundurem,
ani w luty lub jakoś taką zaopatrzyć bie-
linę, gdyż nie było w magazynach odpo-
wiednich do tego efektów" Przew. nauki, i lit.

14. 762

"Ordynaryjnia, bardzo ordynaryjnia. Te
kobiety bez wychowania dxiwy na mnie
sprawiają efekt" A. Wiln. Woty rob. 174.

"Przy patry wale i z maste fajerwerkou,
które efektownie odbijały się w kwierciadle
wody wiślaney." E. wars. 1873. 160. 3. 74;

"Sam ten fakt wzbudził nie mało efektu w
świecie politycznym" Dz. pol. 1888. 31. 1. "Mno-
stwo drobnych gwaritero, ustawicznie ze
mającownis efektu w różnyh częściach
pohyju, wyprzedziło go" M. Dal. p. cis. diady
6.

9

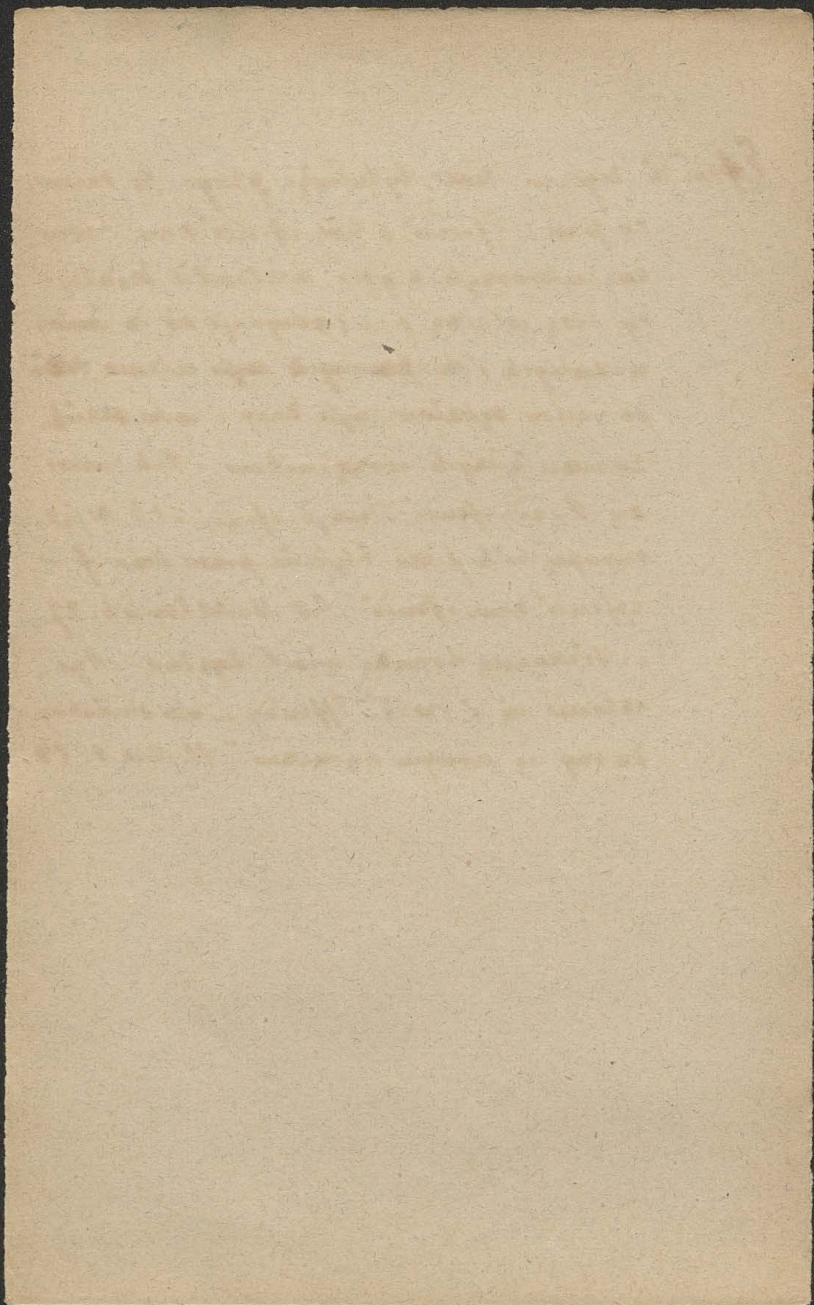
Еphemeryony-a-e z grec. chwila trwajacy, krotko-trwaly, przemijajacy, jednoslowny „Przez to dziennik nabierze nowej wartosci, stanie sie potrzebnym kazdej bibliotece i wychwodzi z ephemeryonalnego losu gazet, bzdurze niejako dzielem” J.T. Kras. 33. 49. „Projekt reformy powstajacy jak grzyby po deszczu, lecz rowniez jak grzyb swój ephemeryonyki wot.” Now. 1878. 155. „Swiat swietnych chwi ephemeryonalnych niebismy wiele, w epoce literackiej w ktorej mowimy” Tyg. Echo 1878. 222. 4

Еphemeryda-y. n. dy mn. z grec. prosp. kaida niejako waznosci i z powiod owadno, xij-jare zaledwie dzien jeden albo trojcy & figuryrtho co krotko-trwale i przemijajace „Praca w dzienniku z dnia na dzien podjiniwana, wsiagta bez stadu w te dwa dnierto wstero godzinna, ephemeryda, jakby

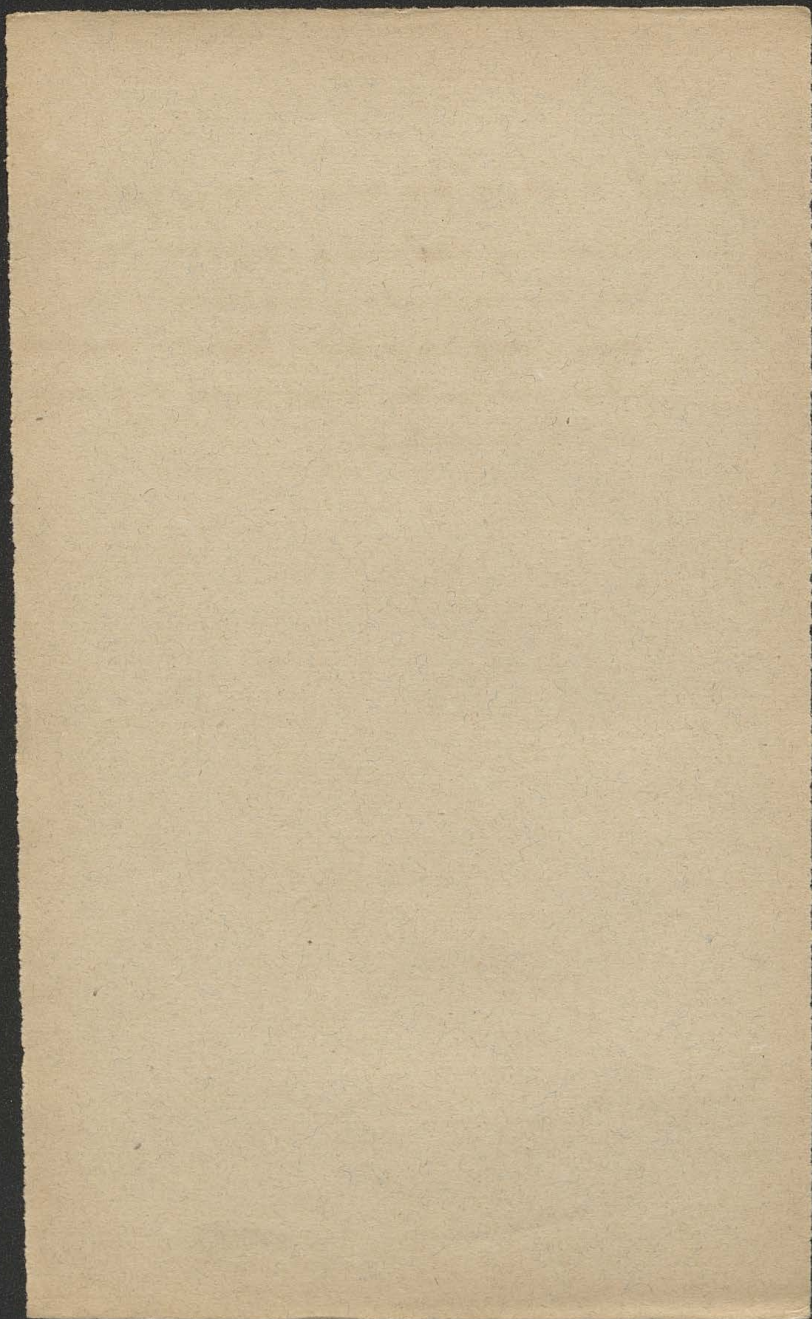
jest kárida gazeta "St. Krossen. Tšlurua

1886. 410.

Efendi - dego. m. turec. tytułując, czego, to saruo,
 co pan „ Efendi; a tur. efendi pan, Turcy
 kus utworzyli a grec. avtentis, działająs-
 cy swą władzą, pan: przydaje się do imion
 ukownych i duchownych czyli ulema, także
 do imion sędziów czyli kady i wvaystkich
 lucavarijnych urzędników, i tak, mówią
 się Fucad-efendi, Revnyd-efendi i t. d. Wjęk.
 europejskich pisać błędnie przez dwa f -
 effendi kam. efendi "Aut. Much. Kródtwa. 27.
 „ Niexuang brank wiodt Kyzlar - Aga,
 sato wid us i rakt: Effendy ! oto stwórebny.
 Dany us nowym harawnu "Aut. Much. 1. 83.

Efront - a. m. ci-toio mu. fram. eppronte,
bezwachny siciatek " Spoj'vrat na nas
tak, ie wybho siazgusta salafrozek pod
wyjs i kaplonita sie. - Efront! - sawotata
pulum, patolge ka odchodzegym wzgandzi-
wie " J. Korien. 2. 118

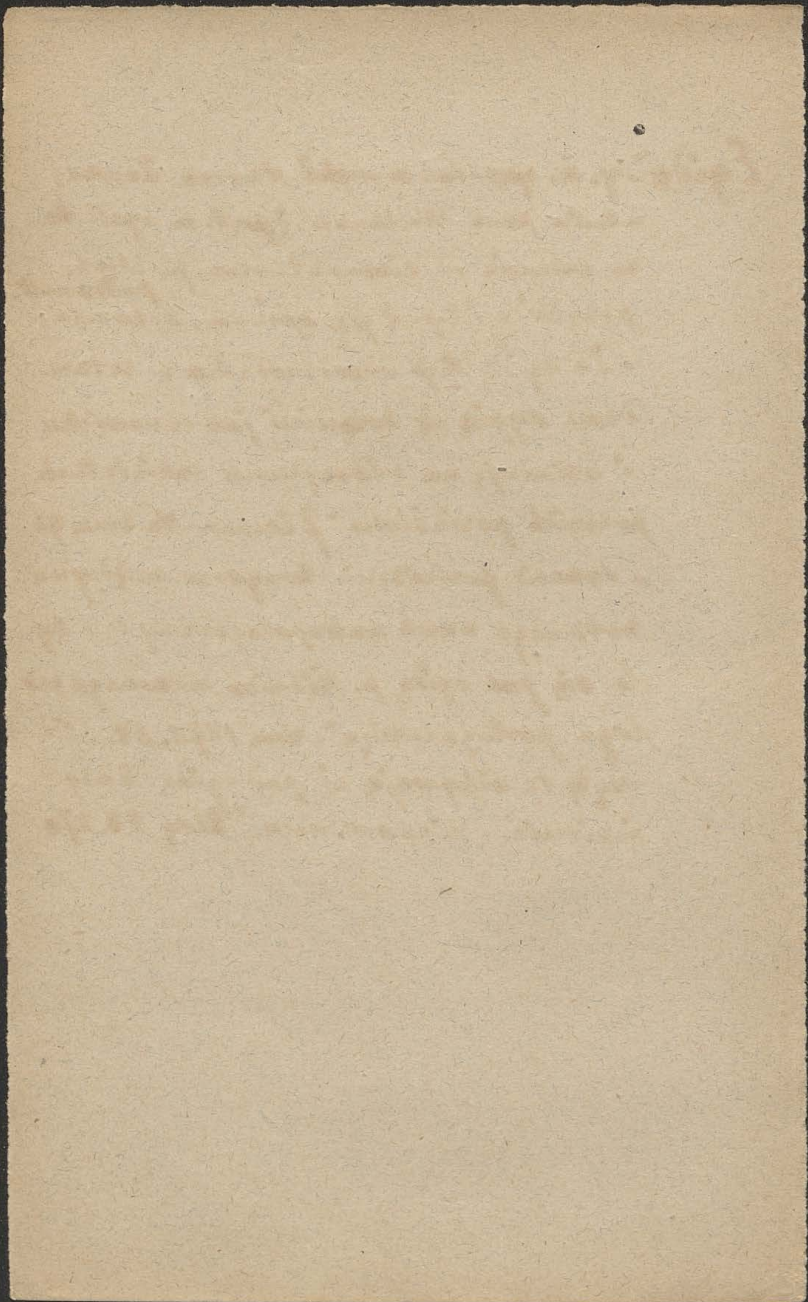

Egida - y. n. grec.-lat. w mytol. starca Zeusa, ukuta przez Wulkana z poet. w ogóle to co odnosi się do cioci: tarva, p^ullera, ^{patronat.} przytłocza i t.p. z fig. opieka, ^{ochrona}

"Za egidą tego wrażliwego wstąpienia śpięz ię kolonizacji jak mowisko, i oriadają na olbrzymich walcach polskich posiadłości" f. Zabar. Na kres. 96.

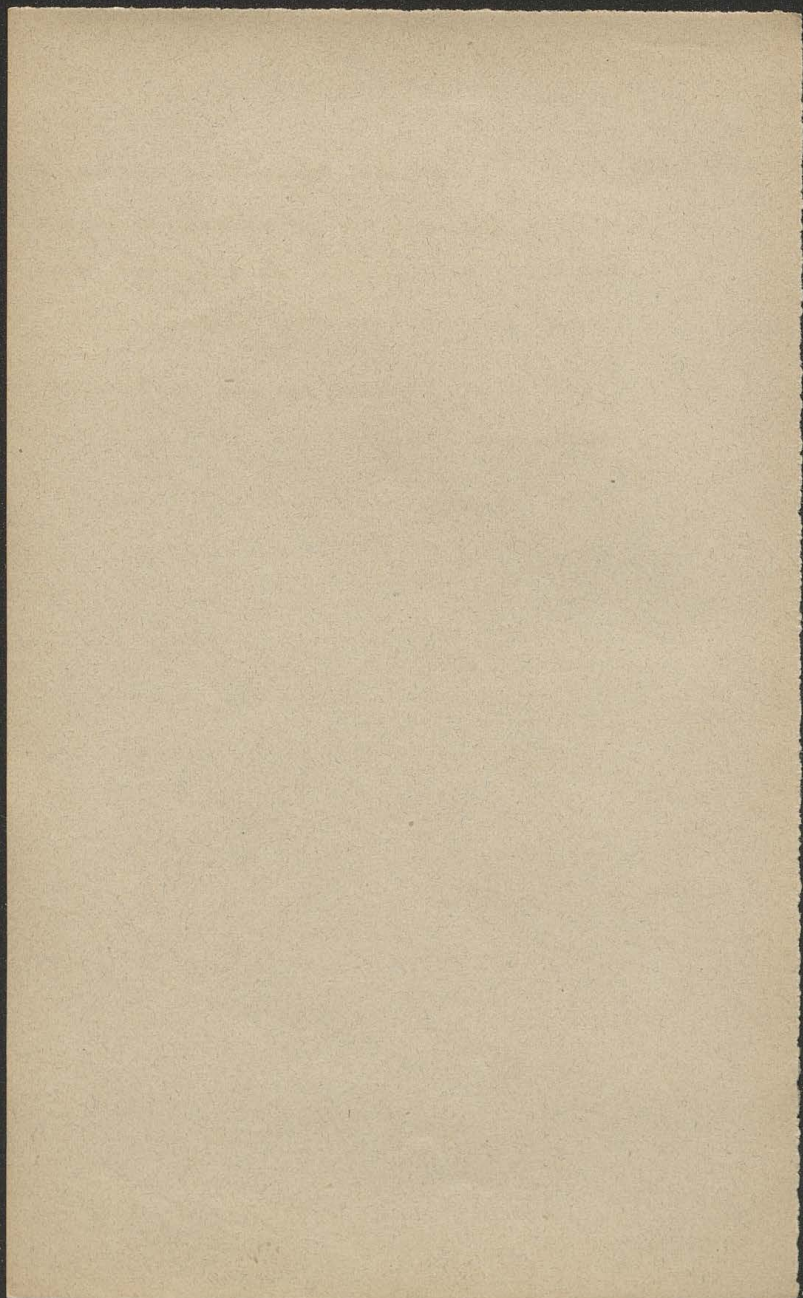
"Trwałe porządki węgierskie międzynarodowego nauki antropologii innych odbyto się pod egidą p. Ribeiro, nowego geologa portugalskiego" Now. 1878. 58. "Wszystko te odbywa się pod egidą kasy imienia Mirowskiego." Ktoś 43. 270.

"Murzyni wzięli pod francuską egidą utrwalenia tyle dla nich przysługującej wotności osobistej" Przew. nauk. i liter. 14. 468

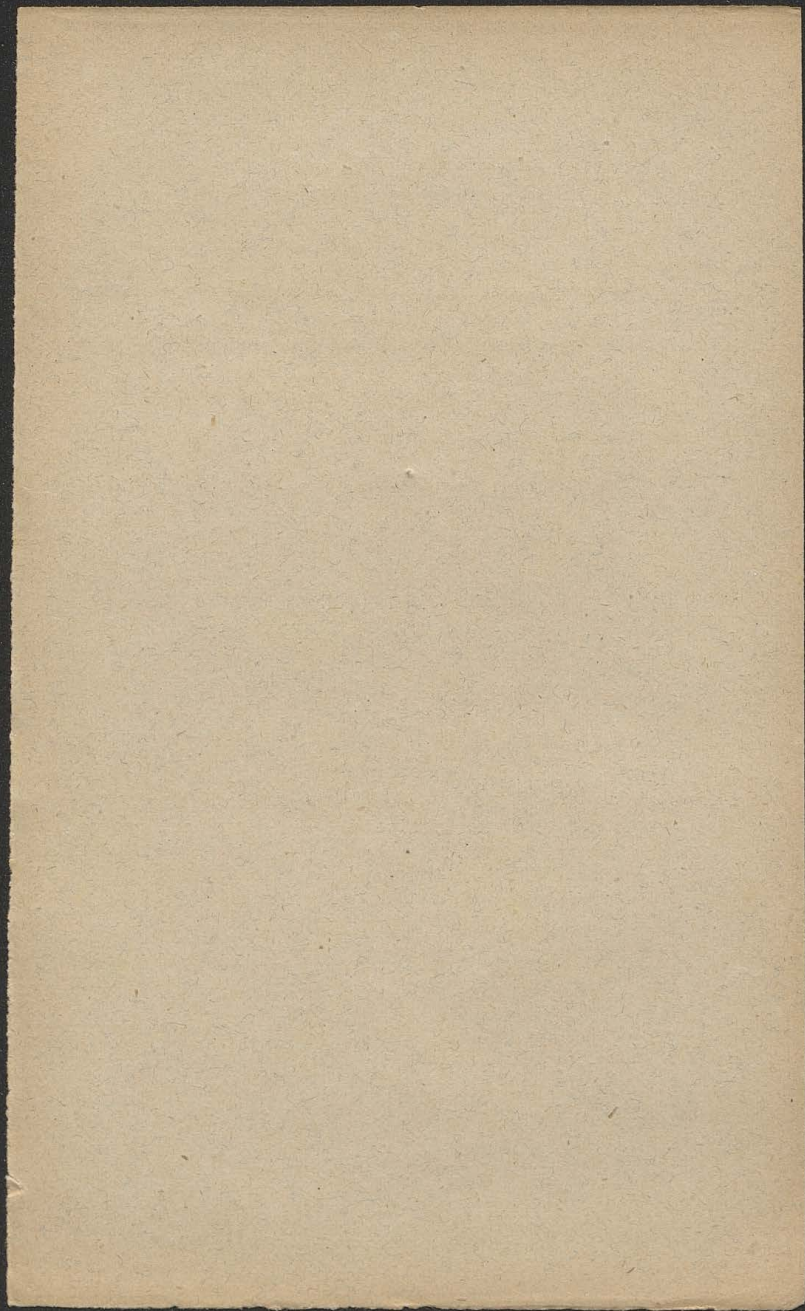

Egiptski-a-ic § „egiptska kicmicia” = uводкајна,
kijma „placu u niego rođaity ic najroz-
maikne; jego umyt do tego byt prav-
dliwy kicmicy egipske.” Zbirnik. 2. 35.

Egipt-u. m. § prasa. kicmicia uodkajney
uodkajna.

Egoistka - i. t. kobieta samolub „Jako ar-
tystka, ale egoistka, mogłam zapomnieć
obowiązku, powiedzieć sobie - moją obowią-
zek pieśnią łeciei w niebo i żyć w me-
lodji nadziomskiej.” *PT. Kraw.* Wrześ. 1878. 31.

Egotyzmy - a - e. tykajacy sig nas samych

" Rozmowa z obmownej proawie jakoz
byta w powaztku, xawysta ulatac i pu-
shylac' us w egotyrmaz." *Jl. Kwarr. 16. 85. 11*
wymy'skajacy z wlo'ishych pobudek, osobisty

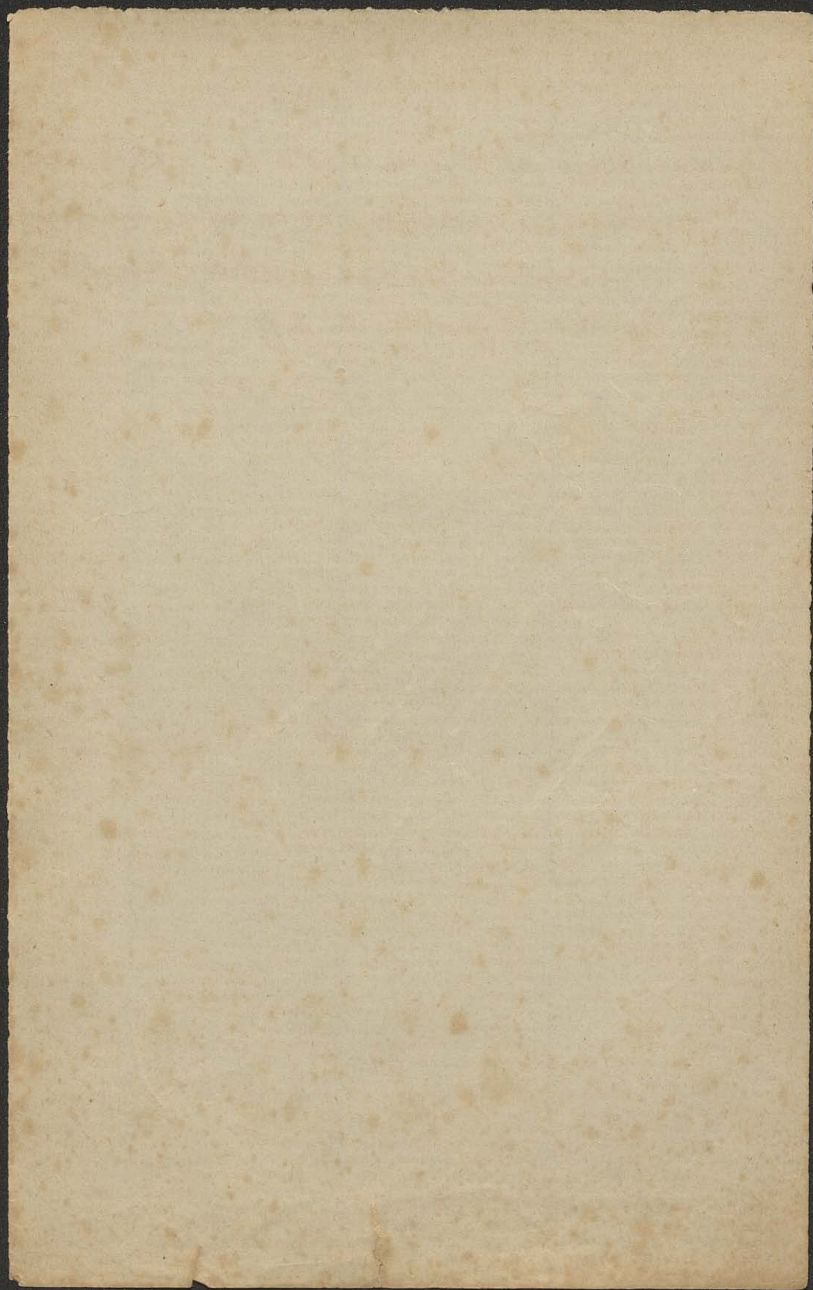
" Piosnki w zbioraku nini'ej'sym, nie sa
egotyrmem i wywustraceniemi poety." *Chochl.*

Pism. i zarly. 1. 11 " Postapil'simny uaprowd - a
nerucia egotyrmne nunszq utspowai prawom
perwzecznyu" (z *J. Kachur.*) *P. Chmich. Zar. liter. 129*

" Inskuzty w nim verzshki egistyrmnych
i egotyrmnych nawi, a w budziba us gty-
boka mitwi" *ojayrmny* " *A. Detcik. Prew.*
musub. i lit. 15. 410.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Εξηγερωμαι - ατ-νυε στ. α. ιδιου. ται. exaggerare,
 przedstawiać, przedstawiać coś ze powiększonym
 wymiarem „ Αλεξ' εξηγεμυετα υπερπε-
 κειντω ” Ερμ. Με. i στα. 2. 79.

187.
157.

Egzaltacja - j. n. i. i. t. a. wygórowany zapat,
umieszenie ni naturalne, wzbudzenie
służebie „Ta mowa smiała, ognista,
ta egzaltacja czyniła ją ekscentrycznie
pisanką” J. Kras. Wiad 1878. 30. „Na to potrze-
ba było egzaltacji, bo ona tylko mogła
nieść uderz o stoczyć i uszczęśliwić, wka-
zać w niej dźwięk miłości i porwiste-
nia” ib. 31.

Egzaltować - t. w. n. d. n. podniecać, wzbu-
dzać zapat, podnosić do egzaltacji „Na
wsi, samotności, przyrodzenie strojne a
militarne, wdziałki jego tak rozmaito
a tak kartać awiżę, niepokoję, pod-
noszą, egzaltują duszę” J. Kras. 18. 91
„Każda nowo przeczytana książka egzal-
towata go uszczęśliwić” ib. 33. 61.

§ - Się t. w. n. w. p. a. d. i. e. w. e. g. z. a. l. t. a. c. j. e.

„Egzaltuję się coraz mocniej więzi-
niem, samotnością, cierpieniem, odpo-
wiedzią rachwał” B. Pol. Pod burzą 104.

"Egzaltujera ni pami... przyprawa kara to, cze-
go niema... uciska pod ciemiem." A. Wilk.
Fot. 1. 234 "Cztuję ja w ciele szepnył po
ciche: egzaltujera ni." Pł. Kwarc. Wiek 1878.
31. "Ale bo ty odchodzisz od przytomności,
egzaltujera ni... Tu potrzeba chłodnej krwi
i rachuby" Pł. Kwarc. 18. 54. Przeegzalto-
wai, Wyegzaltowai dkn. "Przeegzalto-
wane Melanka, w pierwszym roku przy-
cia otarata niemykły trokli-wornie
starego matronka" A. Wilk. Fot. 1. 103. "Noc,
podwiecająca narowyraj gre, wyobraźni i
mój rozegzaltowata do szalu" Z. Mell. Groch.
wian. 17 "Natalja jest od dawna sierotą; ta
okoliczność wpływa musiata na wyegzat-
towanie jej. Niezwęśliwi są niewyple egzal-
towanai, szewśliwi, zimni i suchoy." Pł.
Kwarc. 18. 91 (1.)

Egzaltowany - a - e ^{klonny} ~~klonny~~ do egzaltacji;
Takwo egzaltujera ni
uciska "Chłodnijzemu trochę dysmun-
towi, wydata ni siortu egzaltowanu." Pł.

(Egzaltowany)

Kvarn. wile 1878. 31.⁽¹⁾ & wygórowany, prasa-
drony „Pod tą popolitą postacią, ukrywa
się pobornosc egzaltowana” 7 ib. 17 „Usu-
nięta us na wieś, i w egzaltowanej rancie
pobornosci” 7 J. Kvarn. 72. 176. ⁽²⁾ „Dojś us, byś z
twojg egzaltowaneg wyobrażenim nie ra-
pedita us za daleko i nie skompromi-
towała siebie i nas tą kuczajnoscią” M.
Dat. Biały murz. 225.

(1.) „Perseu wyegzaltowaneg nie sama
prow się, ale prow mitori sztuki, prow nie-
dole rodziny, prow pogardę dla ludzi” 7 J.
Kvarn. wile 1878. 31. „Najprozaiczni y woy wto-
wiele bytly się jej dat uwiesi i wyegzal-
towai, co dopiero Staś, co lubit młodeg
myślę bójai po wiebiowach” 7 ib. 19. 70.
„W całej jej postawie, mimo wielkiego smut-
ku, widać było egzaltację, poetyczne roz-
czulenie, sentymentalność” Ekp. Wto. i Starzy
47. 2. 47.
„Złotia od jankieps' czasu stala us otwo-

prze uabovinu. Bylo to diveto vidra Aune-
lego. Egzaltacije žosi spropraznuano na vreek
vizobymu" Epr. 1110. i Starvy 2. 92.

24
17

Егректор-а. м. ^{морок, jako} р. м. з. Егруконавца
компьюти мурчоней " О ile ja wiem,
to компьютер з него не теги. Егре-
ктор-муре; але компьютер! " М. Пат.
клары 12. 253.

Егрукитник-а. м. худ. кук. чюдэгу по
всiach з палетку на сяггане кар ка ка-
теге податки.

Егрукуня-я з худ в кук. wymawia:
грукуня.

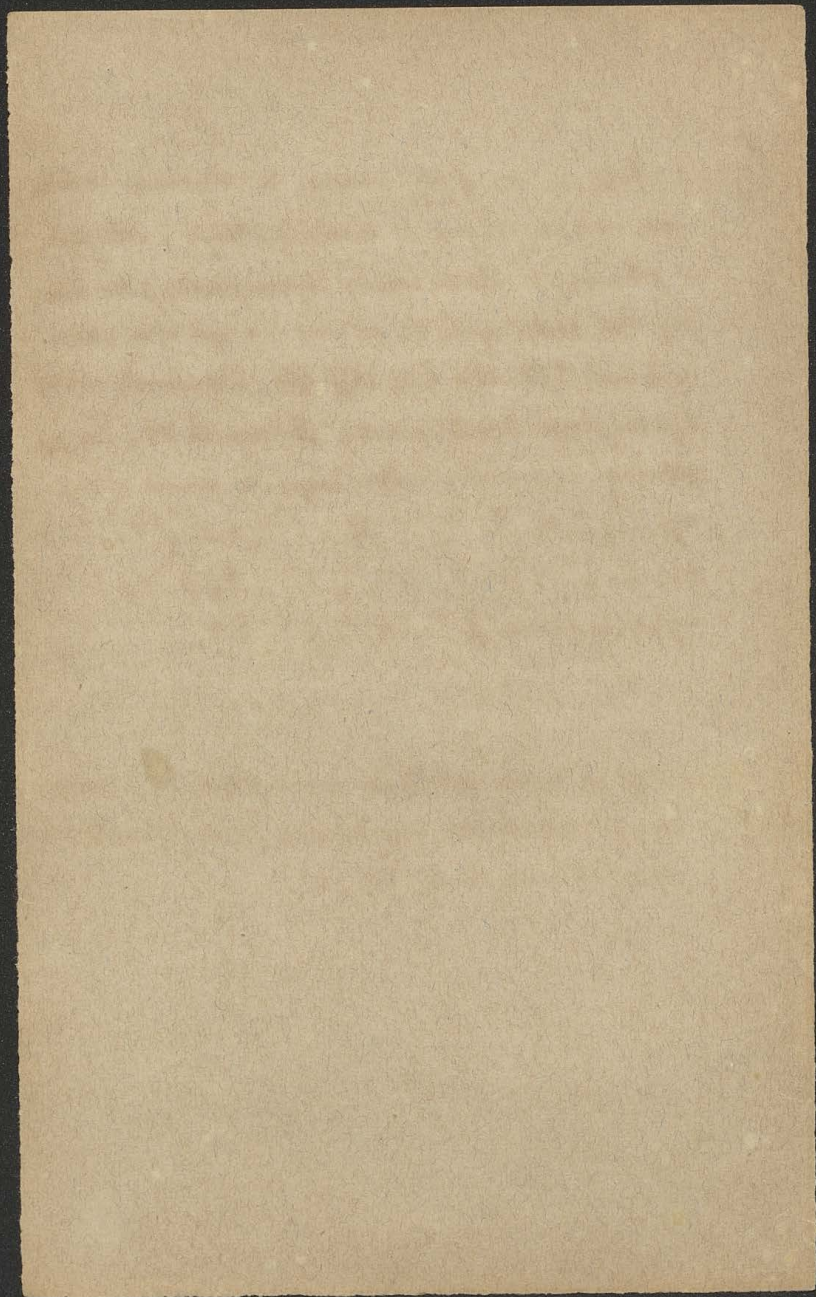
Егрукитне-его. н. худ. кара ка непрае-
не податкун

Engländer und Amerikaner
sind in der Regel sehr
freundlich und
wird die englische Sprache
in der Regel gesprochen.
Engländer und Amerikaner

Exercyjnij, Exercyjnij - a - e tykazy us
exercyji, kwalniaszy. uwalniaszy
"O dziejach, o przywileje exercyji-
na, wata k Duchowi iustwem uporna wal-
ke" k. Szejn. Jav. i Zag. 1. 42.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Egzemplarz a. m. - 3 fig. mówiące o rytowiku, ciekaw-
 wa rytarka, jedyna w swoim rodzaju „Anglija
 i Ameryka dostarczyły egzemplarzy pti obo-
 jej tak osobliwych, że się oko i myśl ma ciekaw-
 zabawić” *W. Kwart. Echo 1877. 150* „Dostarczyły namie
 egzemplarz dorobkowskiego” *W. Kwart. 16. 68* „Ten po-
 prawej rzeze pana Dobrodzieja, to niewie inny
 egzemplarz” *Ar. Wst. 1. 159*. „Oczytany się ban-
 kienski rodzi nie, wieczy który były trzy ładne
 egzemplarze” *J. Kwart. Pis. lit. 5. 4*. „Wstrzymu-
 ję się od sniechu... dawaj tajemne znaki kobie-
 tom; jako to parady egzemplarz obywatela
 „Był on może ostatnim egzemplarzem dwor-
 ka, pięknosiarka, wyjedana dawnojszych ca-
 soio.” *A. W. Sv. Dk. 11. 190*.

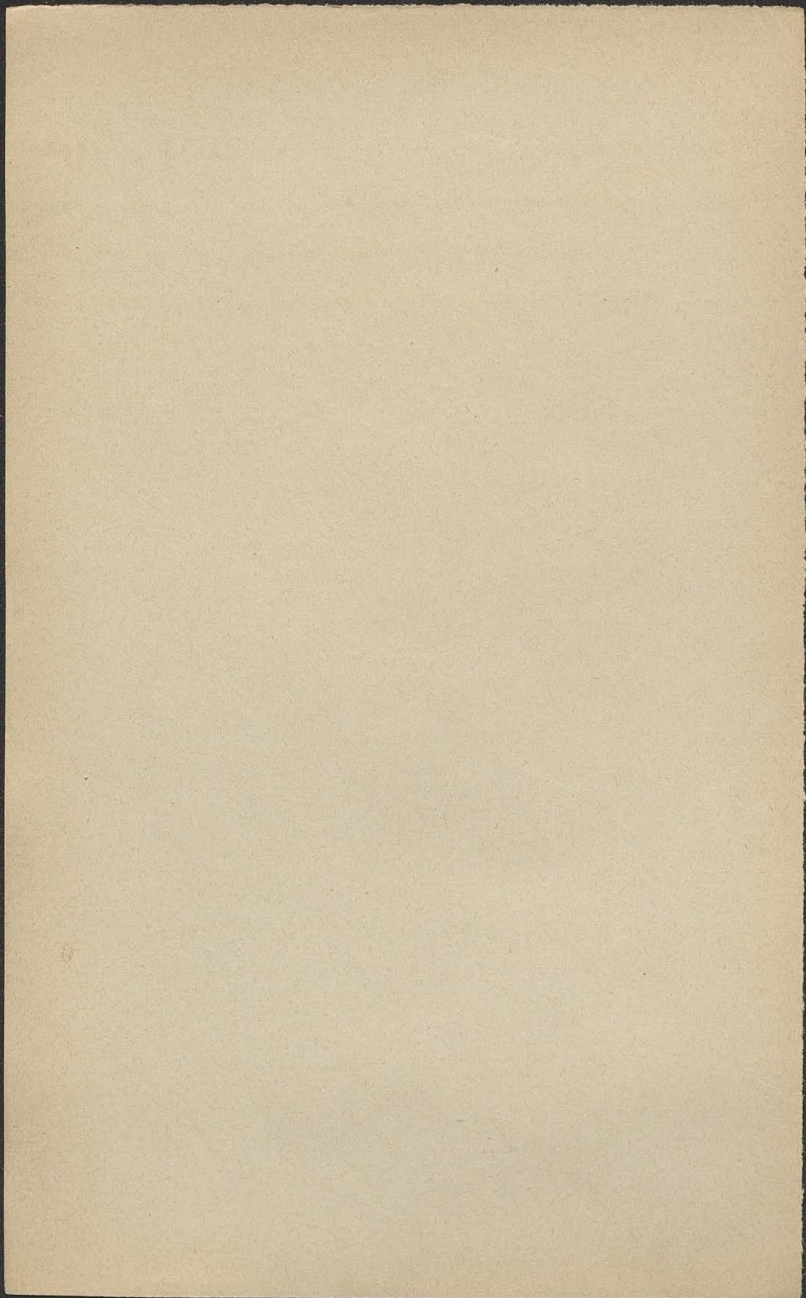
Exercytowaci st. ex. ndkn. 2tal. cwiżyć, wpra-
wiał w co, mistrzował Wyexercyto-
waci dkn. " Armija tego co iż nowie
wyexercytowaci " Jókras. Tys. II. 1873.
n. 268. str. 87

Exercycja -ji. z. cje. mn. cwiżenie mi-
nyczne, kompozycja utworu tak, aby wy-
konujemy ją nabierai wprawy w pewnym
danyu kierunku " Magdala pocięta obo-
wiżkowe gany i exercyje " W. Gomsel.
Kur. Cwiż. 1878. 142.

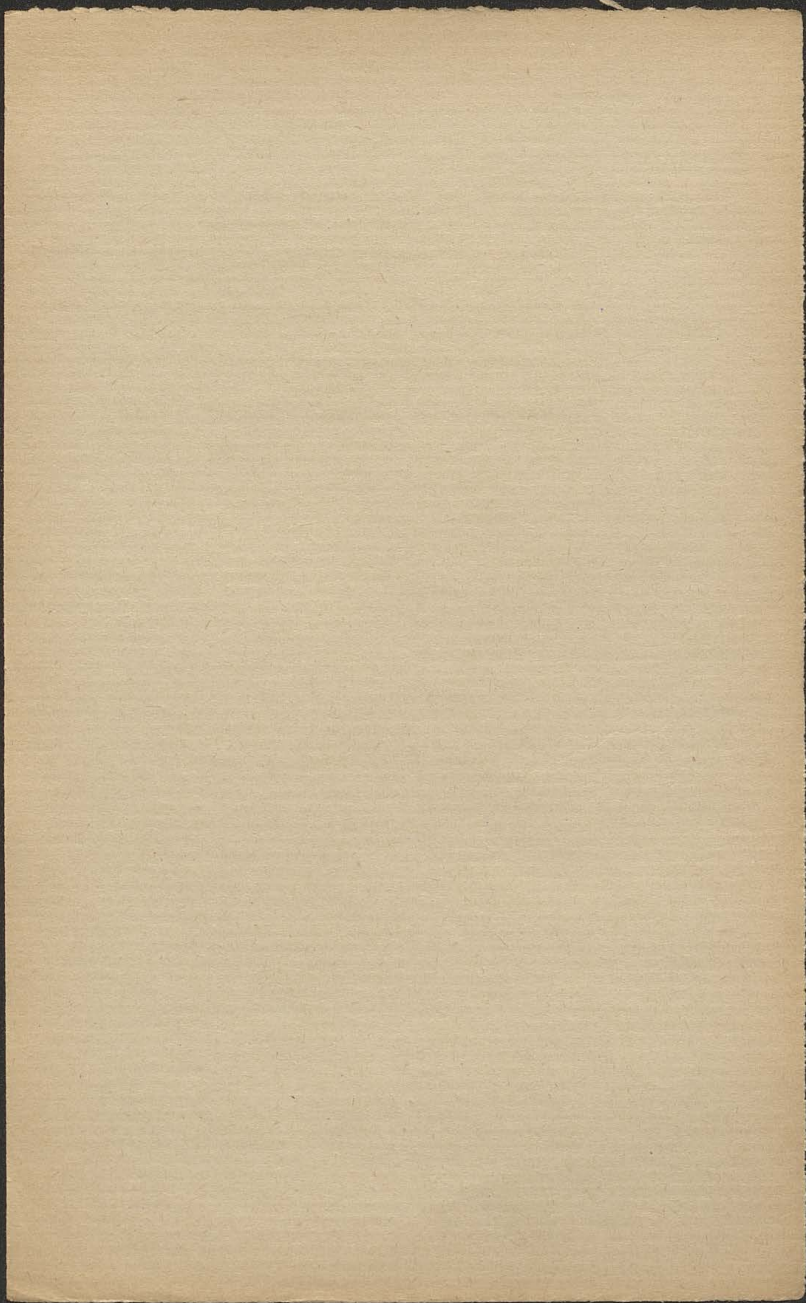
3

Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

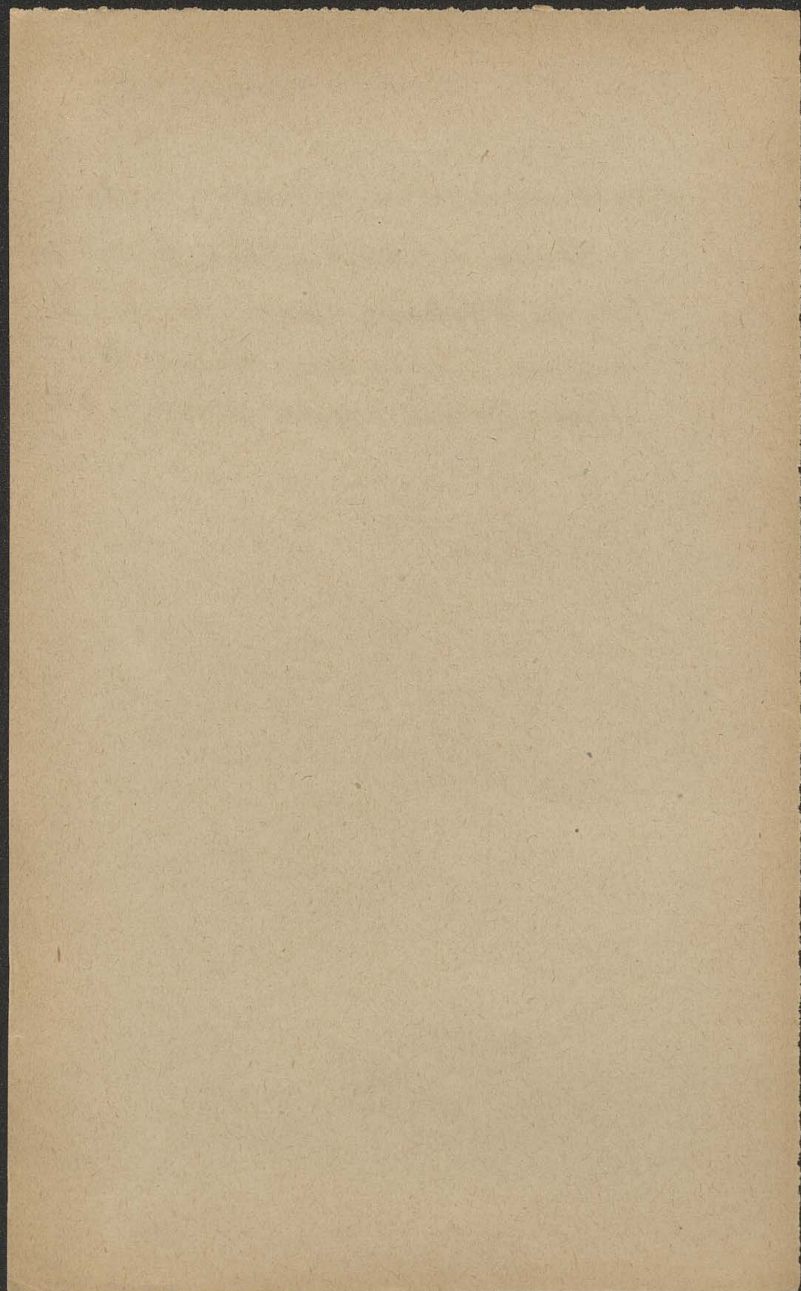
Egzorcystkowi - ab - mi je st. ch. n. d. k. z Wyegzor-
ystkowi d. k. wyprzedzi' za pomocy egzorc-
 ystki " księdz Aureli nie odolat escety-
 kmem wyegzorcystkowi z jej serca gnieva.
 nej miłości " Ekp. Mł. i Stary 2. 94.

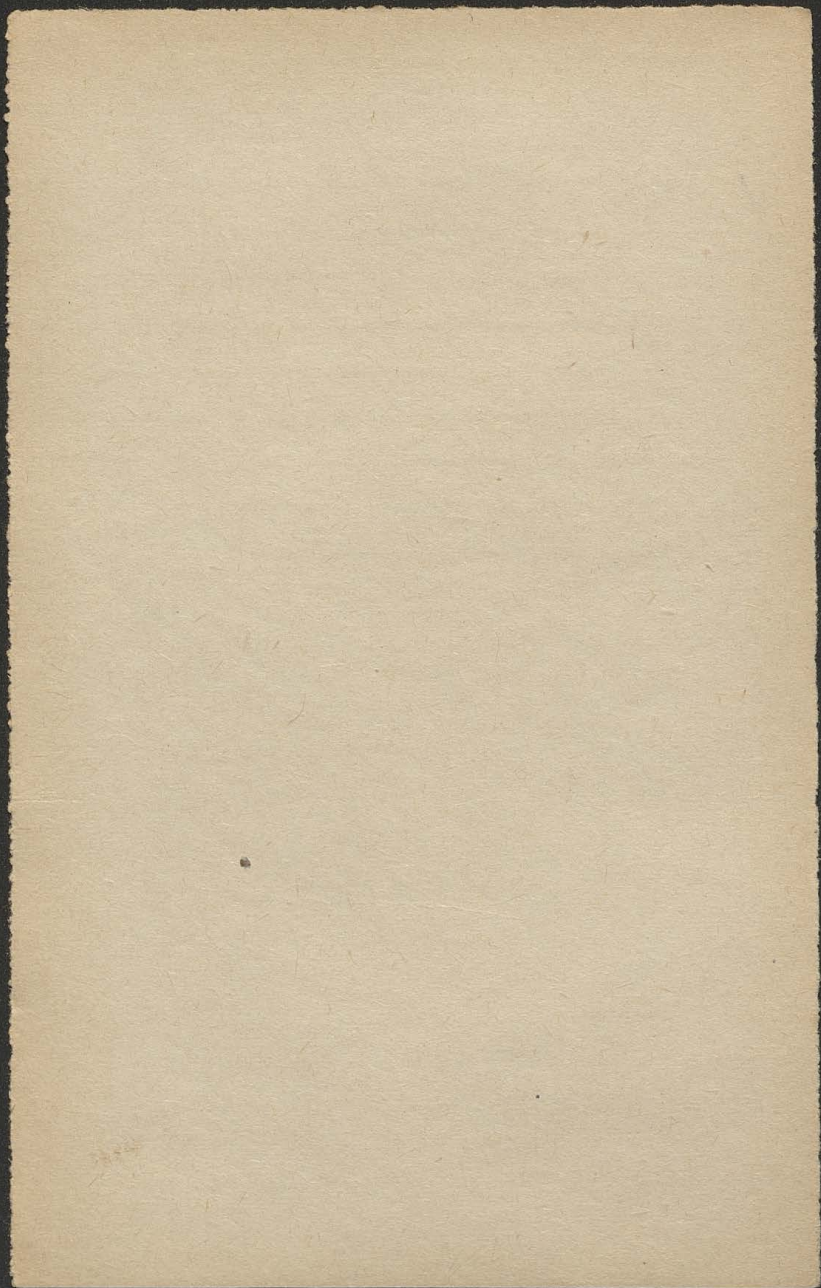
Exotycany-a-e, z grec. exotikos, zagraniczny,
 z pod innego klimatu
 obcego pochodzenia, w szczególności mówiące
 o roślinach „Salon obwiewnowy lu-
 stwami, obstawionoy exotycaeney ro-
 ślinami” M. Gawal. Dława 23. 179.

Eitwager-u. m. wien. w Galiji: kareta
 punktowa, dyplimans " Pions furmana,
 jedy do ~~Wroclawia~~ Lwowa, stankad do
 Krakowa Eitwagerem... wiesz co to? -
 wien. - Poudue kareta " A. hr. Fr. De. 7. 149

Ej' z w piarukach lud. zwymly do dalek na powagt-
 ku (cf. da i. ej) wygram ni by ochoty, dxiarwie-
 go nauzia albo dwi przeciwnie smultin,, U
 parobowka z pirowsami napewka ej i kupan,
 i kupan - a u dworzanina buwa submanina,
 ej jwaci pan, jwaci pan! Ze wsi parobowek
 krobi se ptwiewek ej i orne i orne - dworwie
 parobowstwo ni kiej stare ptisko wychowane
 przy dworne "O. Kolb. 2. 52.

Ekarde ^{franc.} niwdm. ^{franc.} pierwsza gra w karty we dwie
 osoby „wiewnió gralińny w ekarte,
 ale ja nie mam do ty gry skrości” P.
 Pol. Sam. Pam. 134. „Wzięli do siebie raz
 i drugi i zasięli do ecarte” Kur-Lwow.
 1886. 148. 4.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Eklektyk - a. m. cy mu. z grec. uchowy w po-
glądach swoich nie oryginalny, lecz wy-
bierający do nich motywy z tego, co w in-
dnych zgodza się z jego przekonaniem. Z
kompilator, autor nie samodzielny z fig.

„Pan Auzel był matryonkiem wygo-
dzonym i z systemu eklektykiem. Mówi
dla niego nie punktadęta um do różnych
prelotnych skosmierań w wieście „D. Pol.
Nad mowr. Dm. 58. „Podziela on jego wstret
do Kanta i przyznaje, że, w filozofii jest
eklektykiem, bo i Ciceró był eklektykiem” L.
br. Dębi. Akad. wic. 16.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Ekonom-a. m. z lud wiej. pospolicie wymawia:

ekonom. kuj. max. w pol. wekonom ^{Biglona} ~~litwa~~ (2)

Ekonomina-y. m. pogardl. lichy ekonom
 „Mój wąż nie jakiś tam ekonomia, które-
 go by wózka skrzywdzić bentarnie” Ż. Wraz.
75. 77 Ekonomisko-a. n. i. m. rep.

Ekonomick-a. m. praw. na cały Rusi Ekono-
momnyk-a. m. praw. Max. w pol. z przeks. syn
 albo potówek ekonomia. (1)

Ekonomka-i. ż. z praw. gm. w pol. konna ekono-
 noma, ekonomowa.

Ekonomowa-y. ż. we um. konna ekonowa

Ekonomówna-y. ż. ny um. córka ekonowa
 „Panny ekonomówny i gawdenobiane
 z przyjemnością na niego spoglądały” Ż.
krak. wiek 1878. 7.

Ekonomowa st. w. ndm. stawić na ekono-
 ma „Ojciec był dzielnikiem a dziadek ekono-
 mował” Ż. Krak. Tyg. St. 2. 16. 59. (1)

Ekonomski-a. e. od ekonoma, należący do
 ekonomia, wściziny temże „Jak Mitrypaties

do truciizny, tak on do ekonomickich przy-
mycait się batogain." J. T. Fej wroc. 70.

"Ten ekonomicki syn wyglada jak paucik."

J. T. Wraz. wick 1878. 39.

Ekonomowanie - a. n. czynności słowa eko-
nomowai, "Mogłbys' do czegoś lepszego
dojść, niż do ekonomowania na małym
kawałku jatowej roli" J. T. Wraz. 73. 107

(1) "Fej syn... jej Otes' na jednej tanie z eko-
nomowankami." D. Pol. Fut. 3. 50. 131

(1) "Choc' swojg' fortunę miał, wolał jednak
ekonomowai i po stwórcach się wto'cał."
Kl. Jun. wick 1887. 217.

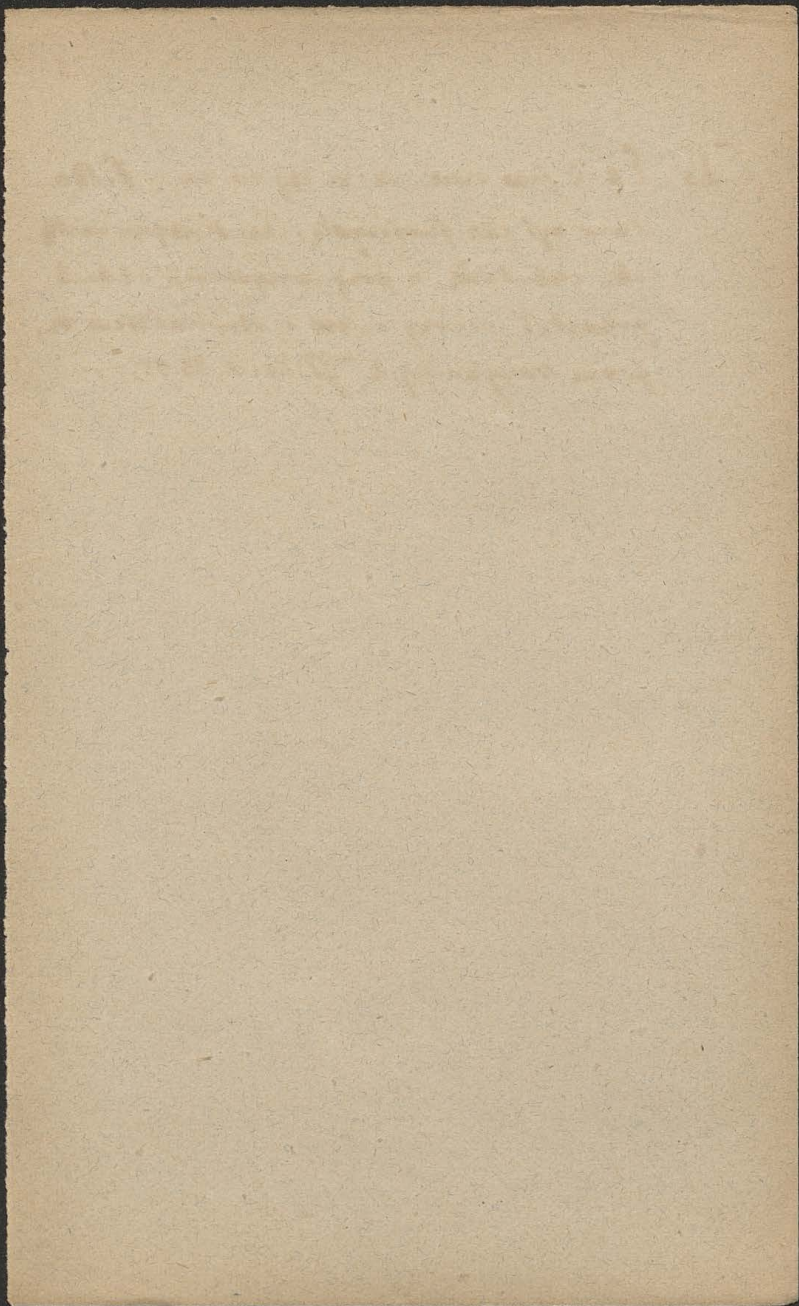
(2) "W ekonomie, do którego nawet sioto materialo,
był b'ardzo xty" El. Orz. w nim. wick. 83

(3) "Coi ten piau... ekonomowank' ma opowioz' tadnej'
twaryczki?" J. T. Wz. 2. 61. 113.

Ekran - u. m. ny mu. franc. zastona od ognia
przed kominkiem lub piecem, Na ko-
minku palit us ogien' ogromny... chęśc
jego przystawiat ekran z blachy żela-
znej." *J. Kwart. Ssta war. 1. 80*, "Przed komi-
nem ekran roboty marzathównej" *Jd, 16. 57*

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Eks, Ex § jako rzecz. - a. m. ksy-ow. m., P. Da-
 lard był eks-funiemystą, eks-sensywuistą,
 eks-cabetistą, a pomy wmyślkach eksach
 powstał mawycielem i stronnikiem re-
 form radykalnych "J. Wawa. 58.45".

mo środkowy, w przeciwieństwie do półokręgu
współśrodkowego ξ w *max. novel.* Ściślej
postępujący, oryginalny, nie trzymający się
przyjętych form. „Anglja i Ameryka dostar-
czyły egzemplarzy pt. i obydwój tak osobliwych,
tak ekscentrycznych, że się oko i myśl ma-
czemu kabawie” *J. J. Kras. Echo* 1877. 150. „Fest-
stawny mistrzostwo, ... ale jak wraży artyści, eks-
centryczna podobno” *D. Wiek* 1878. 12. „Musia-
tem towarzyszyć tym parom w ekscentrycz-
nych toaletach - zwyciężę nie mnie tu niż nie-
ma” *D. Pol. Sam. Sam.* 51. „Bostai to trochę wy-
jątkowa na powrót, nie tak jednak ekscen-
tryczna, by każdy z nas podobnej parę ra-
zy w życiu nie spotkał” *J. J. Kras.* 72. 5.

„Miał na sobie ekscentrycznie krótką kurt-
kę.” *J. Żukar. Tyg.* II. 2. 2. 184. „Ta mowa śmia-
ta, ognista, ta egzaltacja wyzuta je ekscen-
trycznie piękna.” *J. J. Kras. Wiek* 1878. 30

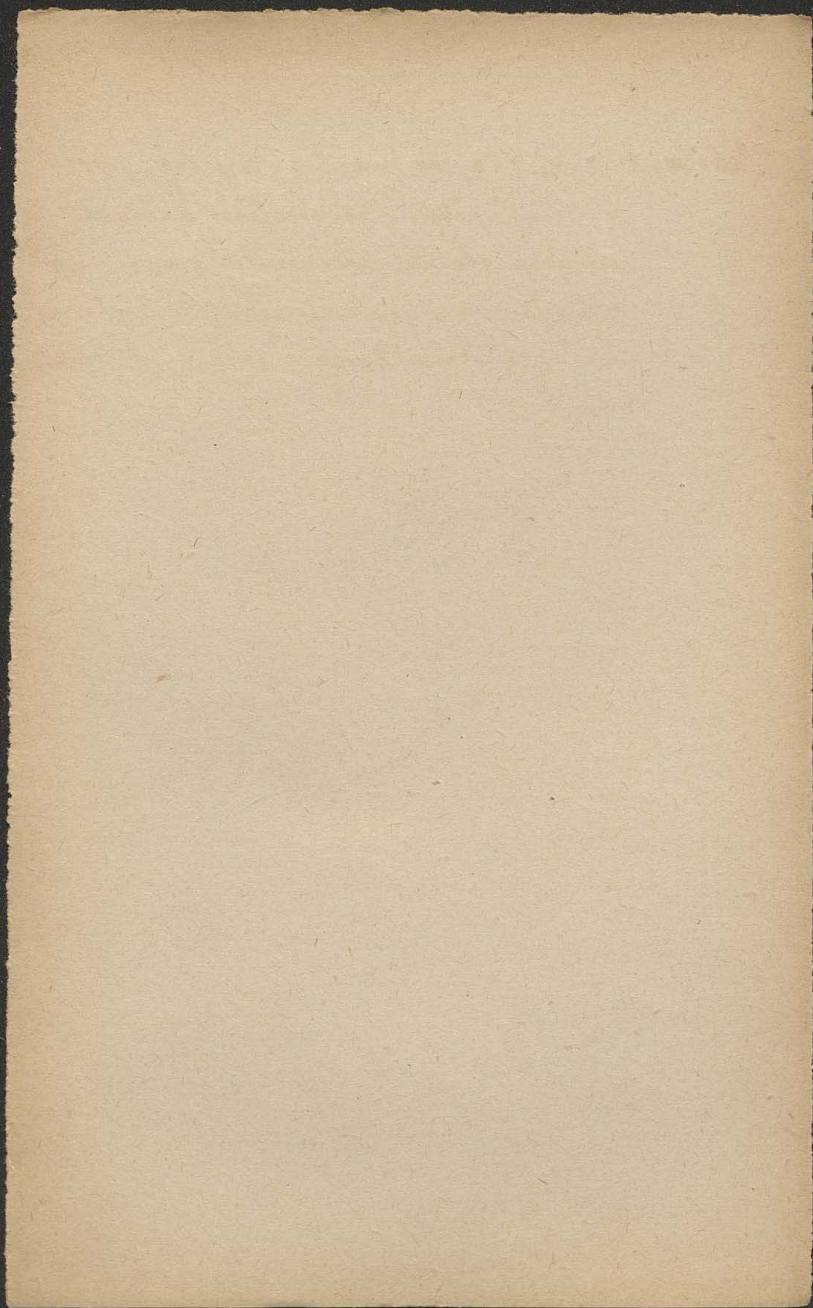
(1) „Dawniej zwykłe zamknięty w sobie i grom-
cy czuła ekscentryczność, teraz lubi się udzie-
lać innym i przelewać w nich swoje myśli i
wyobrażenia” *A. DeTale. Przew. nauk. i lit.* 15. 413.

(Ekscentryczny) „Poządkiem go, że unykt-
nie ekscentrycznym był, ażeby obudzić
ciekawość; ci co go bliżej znali, utrzymy-
wali, iż dziwactwa jego wyplływały z cha-
raktem, a tego znaczeniem swogół-
nem była miłośność swobody, niemożność
kasterowyania się do ludzi i zupełna
forma przyjętych pogarda” J. W. 2. 61-77.

Faint, illegible handwriting is visible at the top of the page, possibly representing a header or the beginning of a letter. The rest of the page is blank.

[The page contains extremely faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the paper. The text is too light to transcribe accurately.]

Excerpt - u. m. pta - o. m. fac. wyizg, wypis
z listu, pism, ks. profesor kariatad do
swojego stolika, listkami i papierkami
katolickiego i jehies ucroua excerpta ro-
bit cy komentare pisypat "L. Rank.
1. 85.

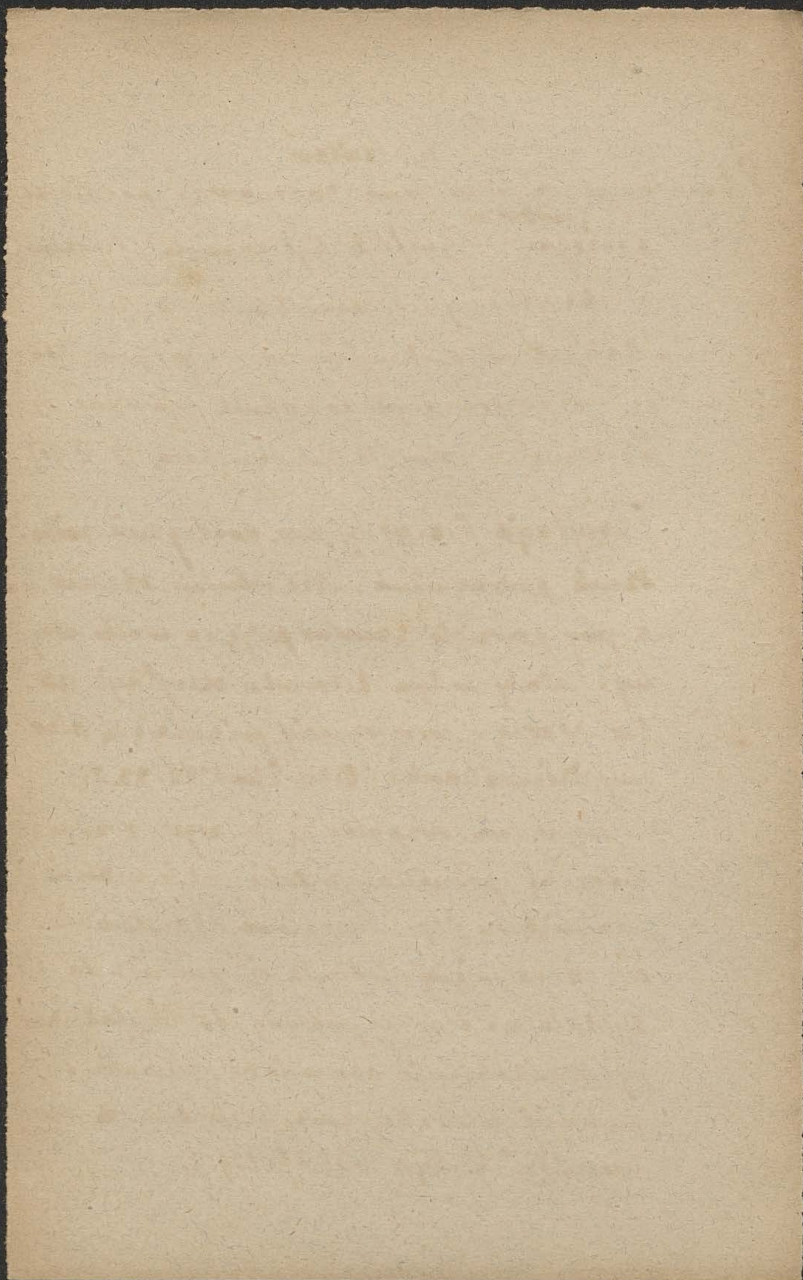

Tan. excitare

Ekscytować ^{podpudrai} *ex. udku. franc. podrażniać, podniecać, podniegać* „ Pamphlet był *zauważo* przygotowany i *ekscytujący*”. *P. łow.* 1886. 159. 3. *Nadrob.*
 „Kaliłost *nieco* ekscytowany i z gorączką, *któ* -
 rz, *na* rozprzestrzenionych poliochach jego *znac* by-
 to, *stał* u drzwi” *B. Pol. Lond. burz.* 98. § (1)

Ekscytacja - *ji. z. cje-cyj* *um.* podnieganie, podbu-
 dzenie, podrażnienie „ *Nie* istnieją obecnie
 z *góry* powzięty *zamiar* podjęcia walki *broj*-
 nej. *Ustąpi* w tym kierunku *ekscytacja* *isto*-
 tne, *staby* i *co*raz *ważniej* *pojawiają* się *alarm*
ny *dziennikarskie*” *St. łow.* *P. łow.* 1888. 23. 2.

(1) - *513* *st. zaim.* *wspalać* się do *niego*, *rozdraż-*
niać się, *podniecać* w sobie *jakie* *uranie*,
namieszkanie i *tp.* „ *Proces* *ekscytowała*
się *co*raz *więcej*, *jętroyła* się, *podniecała*, i
zyskała *na* *tem* *naprawdę*, *bo* *linfalgene*
jej *wsprosobienie* *ożywiło* się, *ruszała* się
z *wawij* *a* *w* *z* *burz* *ona* *krw* *kwart* *ni*-
siemita” *J. Myp.* *Wiel.* 88. 139. 1.

Ekshibicja - ji. z. 2. ta. okazanie, zaprowadzenie
wanie „A. bo przypuściły należą do eks-
pozycji dramatu i wyprawdają się
pienowce na scenę, w drugim obicie
ekshibicja stabej strony.” *J. W. W. 72. 54. (1)*

Ekshibit - u. m. papier urzędowy tyżegny ni
sprawy ~~urzędowej~~ „Parowie przyjmie
mój wniosek, i nie katalwiczcie tej spra-
wy w drodze abramentowej... w drodze
ekshibitio!” *G. u. w. 1878. 268*

Ekshibowaci st. w. ndku. Wyekshibowaci
Dkn. Galie. katalwicz sprawę prur ekshi-
bitu „W razie katektosci wyekshibujera
par te sprawę przyppomnieniu z urzę-
du” *A. Urb. G. u. w. 1885. 137. 1.*

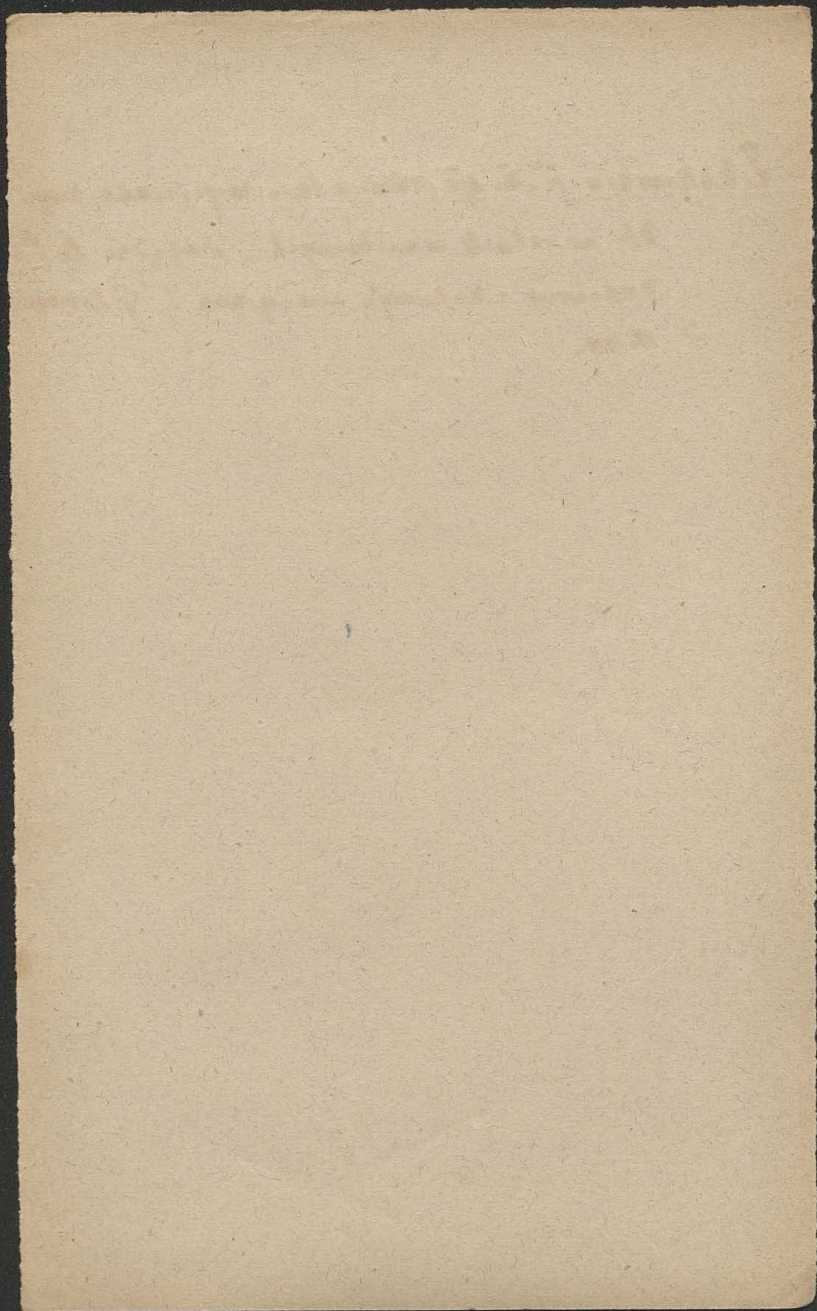
(1) „Uwolnić mnie biedny od tej teaktakuj exhi-
biji nierozgłuskiej ofiary przedstawiania-
lebrai współtwania, oklatkio, obchudnie tyjum-
fy... a. dany, nie potvapis” *J. W. 2. 65. 43.*

Exhibitió - wogzenie wydanie
oddanie wogze

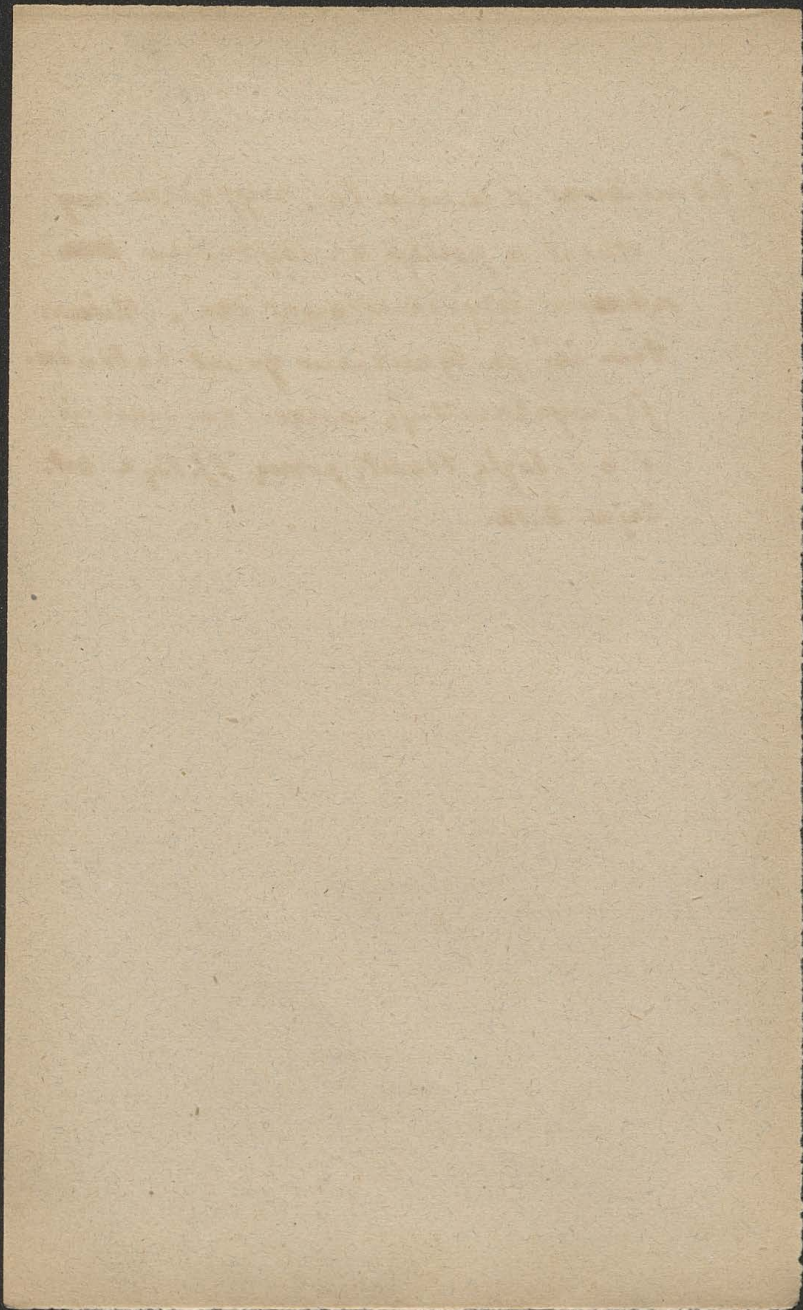
exhibeo ad - in - stum - ve - vixit
vixit, pitekerai, potumura
dae, vortamio, potumura, vixit

Exhibeo - a - vixit - ad
exhibeo. Dany - vixit - vixit - vixit
vixit

Ekskursja-ji. i. sje. mu. z tem. wycieczka, wy-
kłe w celach naukowych „Dokądże to?
zapewne Ekskursja medyczna?” J. Korten.
11. 60.

Eksmitowac st. ex. ndkn. Tac. wyprzedzi, wy-
ruszai i posesji ka wyrobkiem ~~para-~~
szdwanym Wyeksmitowac Dkn. „ Mowiesz
tam isci, ja tymczasem grunt katredu-
js, wyeksmitujes wazeci na siniecie
i u kolezta tenute, porws. "Of. Dyk. ost.
Sejm. 2. 12.

Ekspedyte, Expedite, prysł. Tac. bieżę, ~~prysł. Tac. bieżę~~
 bardzo dobrze, jak z nut, doskonałe
 "Radziwiłła panie Kochanku cenit naj-
 lepiej, a jego woyaskie kłamskwa i
 koncepta umieit na paunzi ekspedyte"
 J. Dziennik. 8. 18 "Expedite mówit po
 Tainie" J. W. w. 1. 131. "Tainy
 i gra na fortepianie i jęzųk fran-
 cuzki posiada expedite" Au. Wi. 3. 69.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

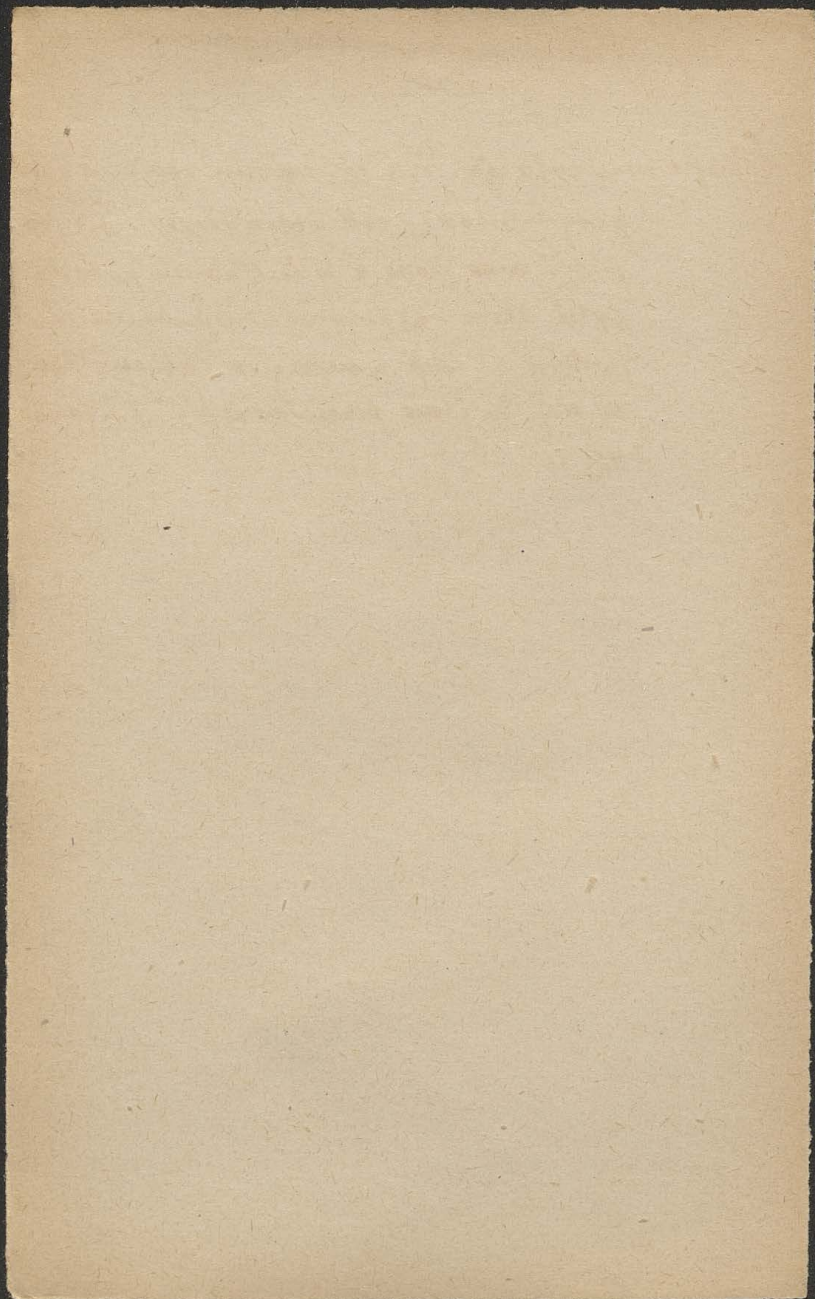
wypracowanie, wyustrzenie „
wypruki, wypryskanie

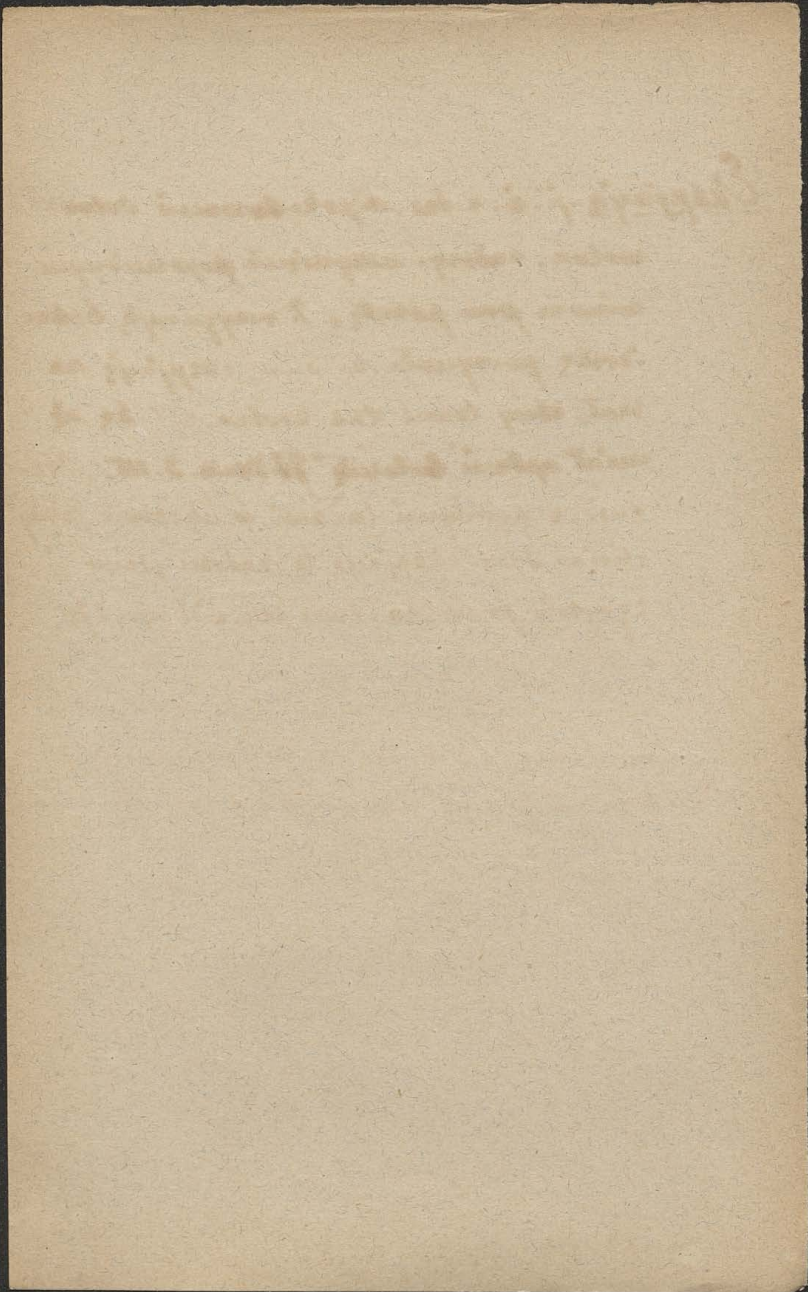
43

Ekspertowacja - ji. i. cje. mn. z tac. dostownie

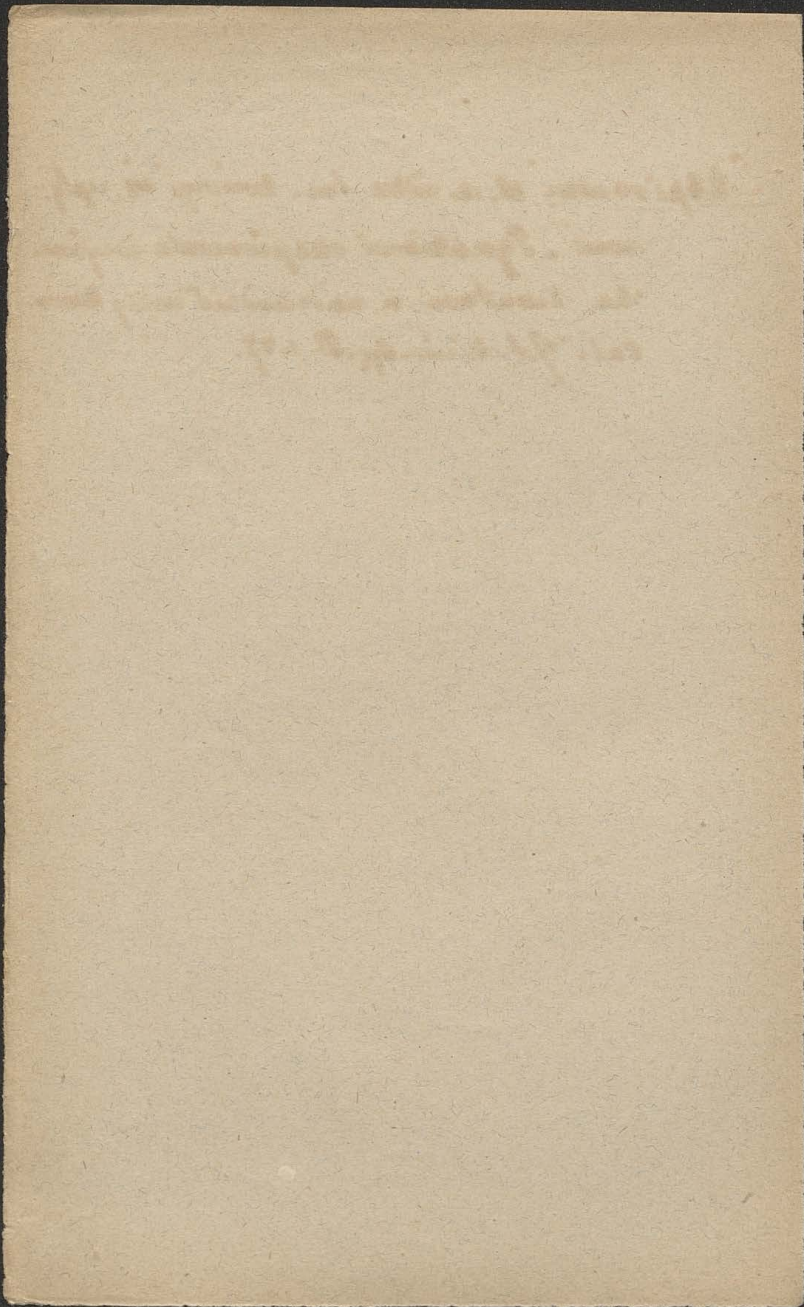
plucie, pwanie, wypracanie z pierci fig.
w karaw. moral. brednia, niedorzechnoi,
gadanie co sliwa do ust ^{bez sensu} przypuszenie, lichego
gatunku, brednie, wiodliwe, zjadliwe i t.p.
„Czka woka co kolwiek zaważata swobodnyj
ekspertowacji podkomorowego, myśli się
mu tej plectaty.” Jit Wawa. Tyg. 21. 3. 5. 310
„rozprawkia” prostytucyjno-sceniczne fabry-
katy spowiały nam kyle już niedłosci, że
odwrata nas ochota zachwycać się wmyśl-
kami niwadrowemi ekspertowacjami w
tych gatunkach.” Echo 1877. 39. 2. Febr. „Nie
uwierz, aby to były przekonania pani-
odpowiedzial na ekspertowacy's Fulgi pan fan.”
A. Wiloz. Sob. 1. 55. „Antyknut Moskiewskich toie-
Donost, karancarajęcy zwrot w polityce
niemieckiej, nastrepił organowi kancelarna
niemieckiego sporobnoii do nowych eksperto-
wacyj przeciwko pracie rozujitkiej” Czes 88. 168. 1.

Expectoro - at are cor et i pectus
wyrzuci wygnai - pierci ulho
rena

Ekspirowai st. ca. ndkm. Tou. kwioy'us, upy-
wai „Ignasiowi ekspirowata wujow
sha kwatera, a nadchodit nowy kwur-
tat.” J. A. Minis. Tys. II. 1. 47.

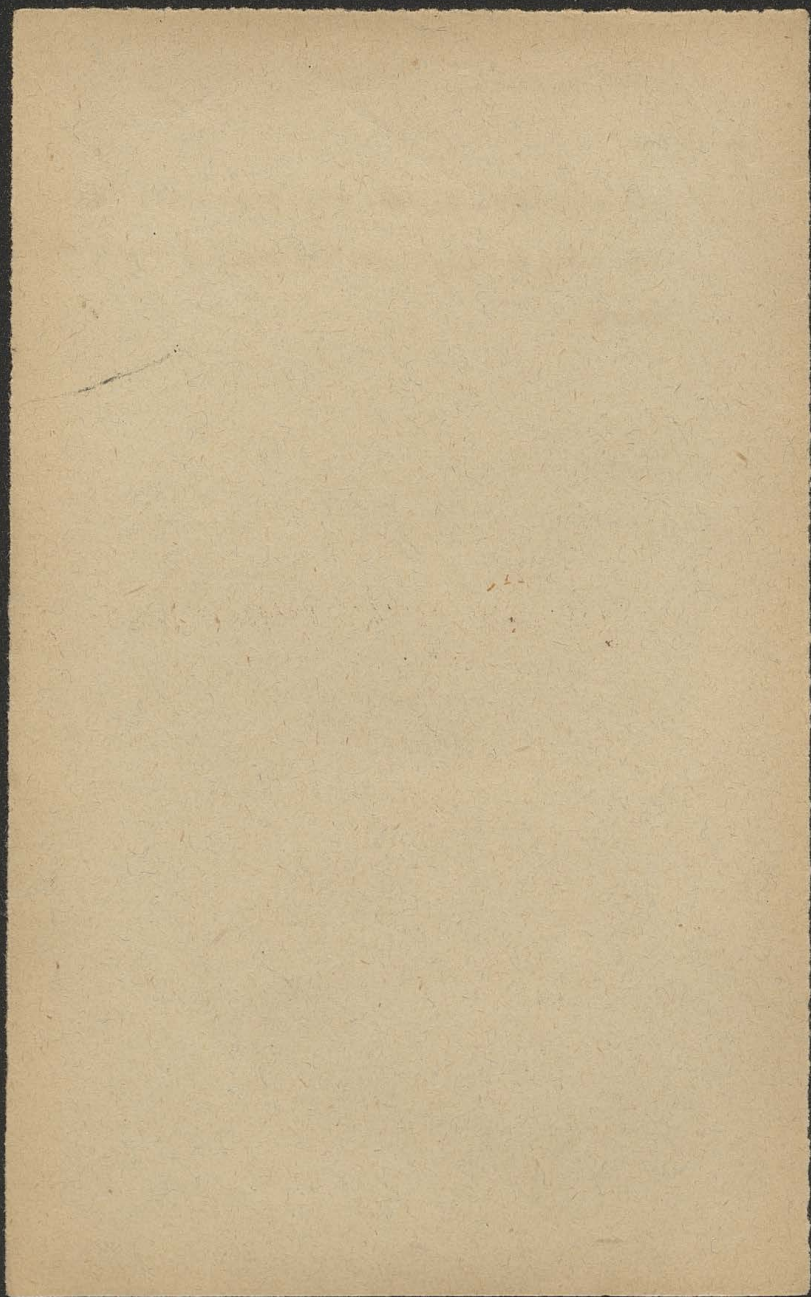
Eksploatacja j. z. z franc. wydobycie
 czegoś w celu odnowienia z tego ko-
 rrycji „Kopalnia żelaza wstata wo-
 da. w skutek tego do czasu wypompo-
 wania, eksploatacja węgla wtrzymawsz
 wstanie.” Echo 1878. 203

Eksploatować st. w. ndkn. dobywać co-
 śkiego dla osiągnięcia korzyści, ciągłej
 z czego rytmu przy pomocy pracy, wos-
 tne ziemi objętye tam w zakresie i w-
 giel, wrystko to atoli bardzo mało
 eksploatowane „Wzdr. 3. 3. 414 z wyry-
 skiwai „ Eksploatować on kierciu pow-
 ciego Filipka z taką powagą i godno-
 się, jakby mu tam także jak wysiwiad-
 czał. „M. Nat. Nis. lit. f. 2. „ Jeżeli przy
 dziele funduszu wymyśli instytucje do-
 broczynne nie będą uwzględnione, pryncy-
 dent miasta będzie zmuszony kabro-
 nie wszelkich went, loteryj; eksploate-

języka grova publicznym "M. Nat. praw. dnia 26.

29

Eksploatator - a. m. ry-^orow. um. ten
co eksploatacije coskolovick z myrytko-
wax

Exploratio

49

exploratio

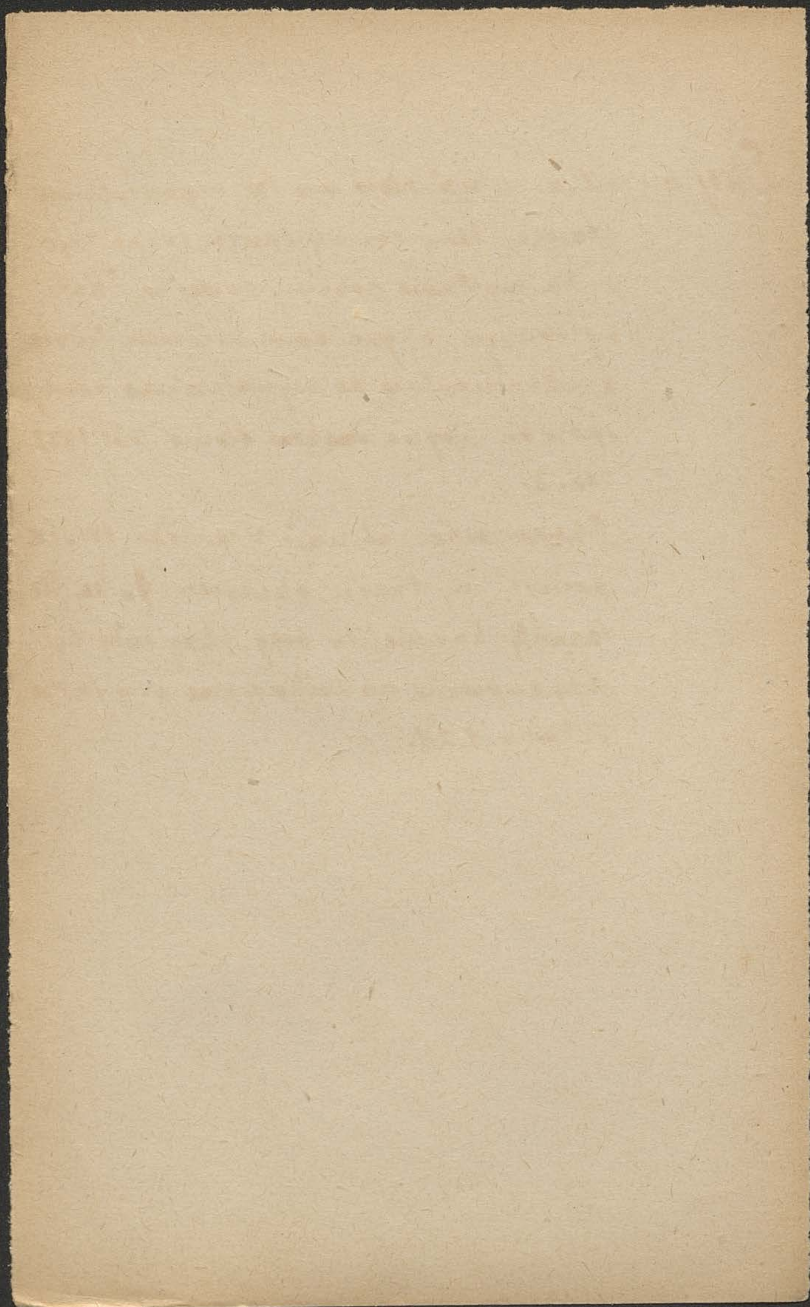
Eksploracja - j. z. franc. szwiędramie w celu
badania, poznania „wrechratem
sz po miescie trochy przed obiadem...
ale mnie przytko ochota odwrta od eks-
ploracji.” D. Not. Pam. Pam. 9.

doskondrenie badanie, prutropanie
wybadanie, wyprerowanie, wyprutka-
nie

Faint, illegible handwriting at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Exponent-a. m. ni-ntów un. ta. exponents, wy-
 stawia, który coś wystawia, ekspozycje
 „ Na wystawie powszechnej w Skate-
 nyburgu, nagrodzono medalem jednego
 z exponentów za wynalezienie nowego
 sposobu kucia drzewa słomą "Wich 1887.
 215. 3.

Exponować-at. nuję st. cz. udkn. ta. ex-
 ponere, wystawiać, ob. azywać §, ks. Ka-
 lasanty, karmelita bosy, który uiby był
 ekspozowany na wilkunjiwna przy jarwie.
 Z. Kawnk. 1. 211.

Eksport - u. m. bez l. mn. Tac. wywóz, eksportacja
towarów krajowych za granicę, oppos. import
" W gospodarstwie dobrze prowadzonym, eks-
port musi znajdować się w stosunku propor-
cjonalnym do importu, gdy zaś go przewyższa,
tam gospodarstwo zaczyna ruina" W. Sou. Kół-
ce 1878. 230. 1) Eksportacja - j. z.

Eksportowy - a. e. tyngry uż eksportu, wy-
wózowy " Wywóz j. z. rucany j. z. obecnie,
pódnien się j. z. rucany i powzięciu, gdyż
gatunek tego eksportowego towaru był wy-
szym" Dobra 1886 Dod. 119.

(:) " Gdy dawniej szedł za granicę głównie spi-
rytus surowy, dziś kładzie się nacisk na eks-
port okowy retyfikowanej" Wieś 1885. 278. 3. 1)

Eksporter - a m. wy- rów mn. wywózciciel, ten
co wywóz ^{wyryta} (swoje) produkty na eksport za granicę
" wielu rolników i eksporterów wysyłają-
cych zboże za granicę, narażonych jest na
dotkliwie straty, z powodu braku wezwania
na stacjach" Wieś 1887. 255. 3.

(1) "Tyton' i cygara austriackie skarowiz wa-
zney przedmiot eksportu do Niemiec, gdzie ma-
sami sa sprzedawane" G. lw. 88. 131. 2. „Projektlo-
wane jest cto umirowane od kamieniu, wydo-
bzonych na granice. Ekspert ten odbywa sie
prowadzenie przez komisary wodne Krolestwa”
Kur. war. 88. 237. 2.

Ekspozycja - j. i. t. w utworze belletrystyki.
 najważniejszej dramy: wstępne przedstawienie
 rzeczy przygotowyjące do następnie mają-
 cych. konfliktu i wypadków, nawiązanie
 intencji "Dramat w samej ekspozycji,
 po wykładzie iś dxiwnie metodno, kawile
 i meło ubiecywat" P. J. Kram. 33. 113
 & fig. "Tu dopiero, gdy krzyż się krzyżuje sta-
 tje, po ekspozycji, po wstępie, po przed-
 umowie, rozpowyca iś prawdziwa tragi-ko-
 medja" ib. 73. 53.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Ekstaza - y. z. z grec. kachwycenie, kachwyt,

"Dla czego w ciroy klasztornej, w pu-
styri, najwzniekszej ika nudlika, najczyst-
sze widzenia, ekstazy?" J. Kwar. 18. 91.

"Wloch ovy wlepił w putap, jakoby go
ekstaza porwala" H. Siek. Og. i mie. 3. 198.

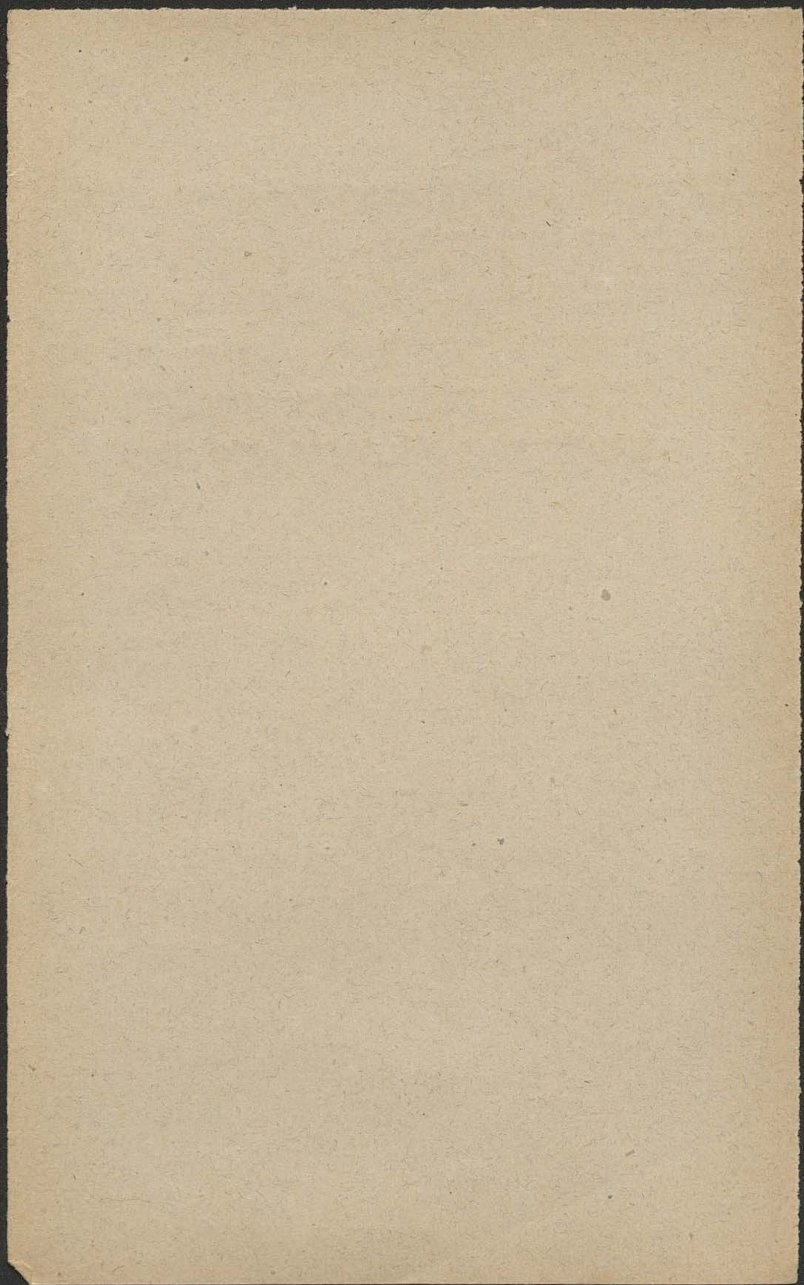
Ekstazjowaci ię st. zaim. wypadai w eks-
tazę, unosi ię nad czem w sposób prze-
sadny "Nad wytkworuwsicę salonió przy-
tomni gosie ekstazjowali ię jedwogto-
się." J. Dzienn. 5. 60.

"Byłby ostypiat, gdyby mógł wiedziei, że
to, co dla niego było codzienną strawę,
zdolato kogos' w taką ekstazę pograzić."
Haj. G. lwow. 1887. 128

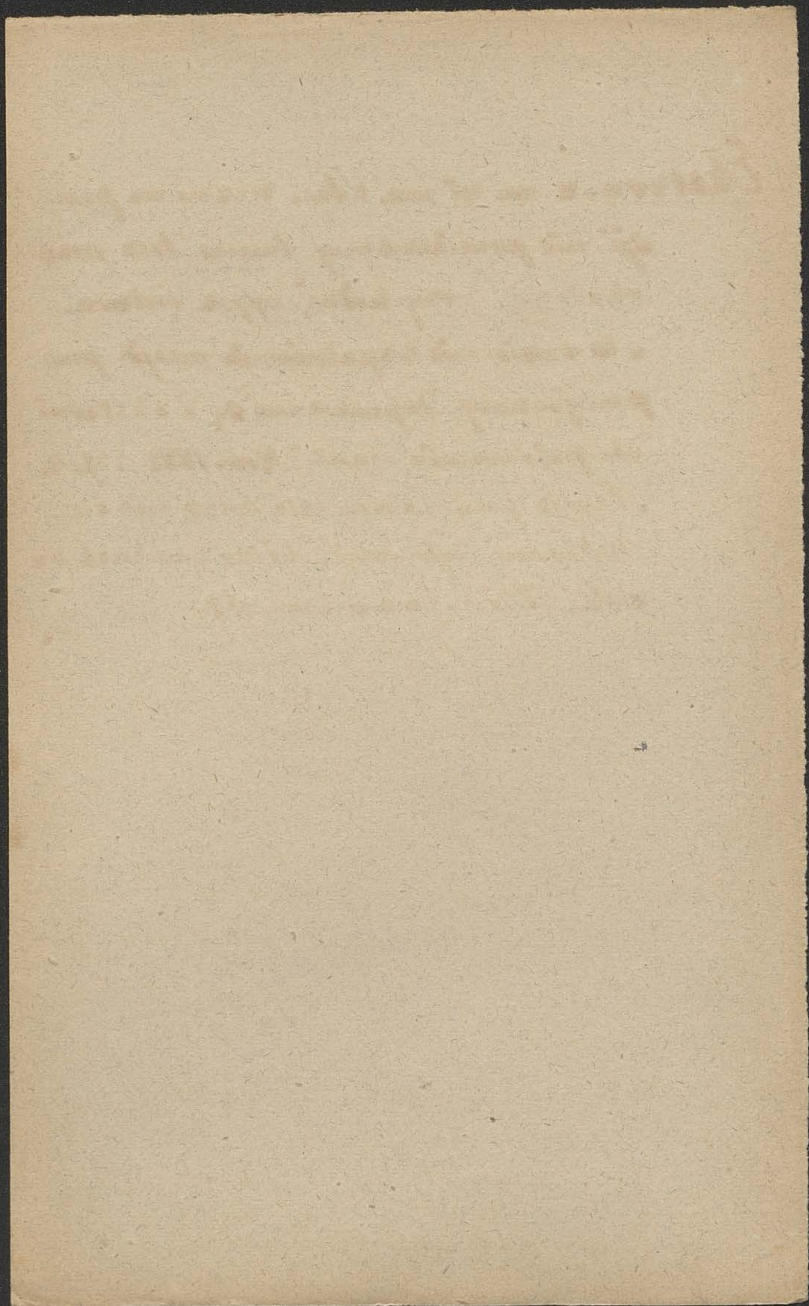
Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines, but the characters are too light and blurry to transcribe accurately.

Eksterminacja - j. z. franc. wykrepienie, wyko-
nienie, zagłada

Eksterminacyjny - a-e. wykrepiający, wyko-
niający, zagładujący, System ekstermi-
nacyjny przyjęty przez pruskich wojskowych
w wyjątkowo ciężkiej wojnie polskiej 1886-1891 r.

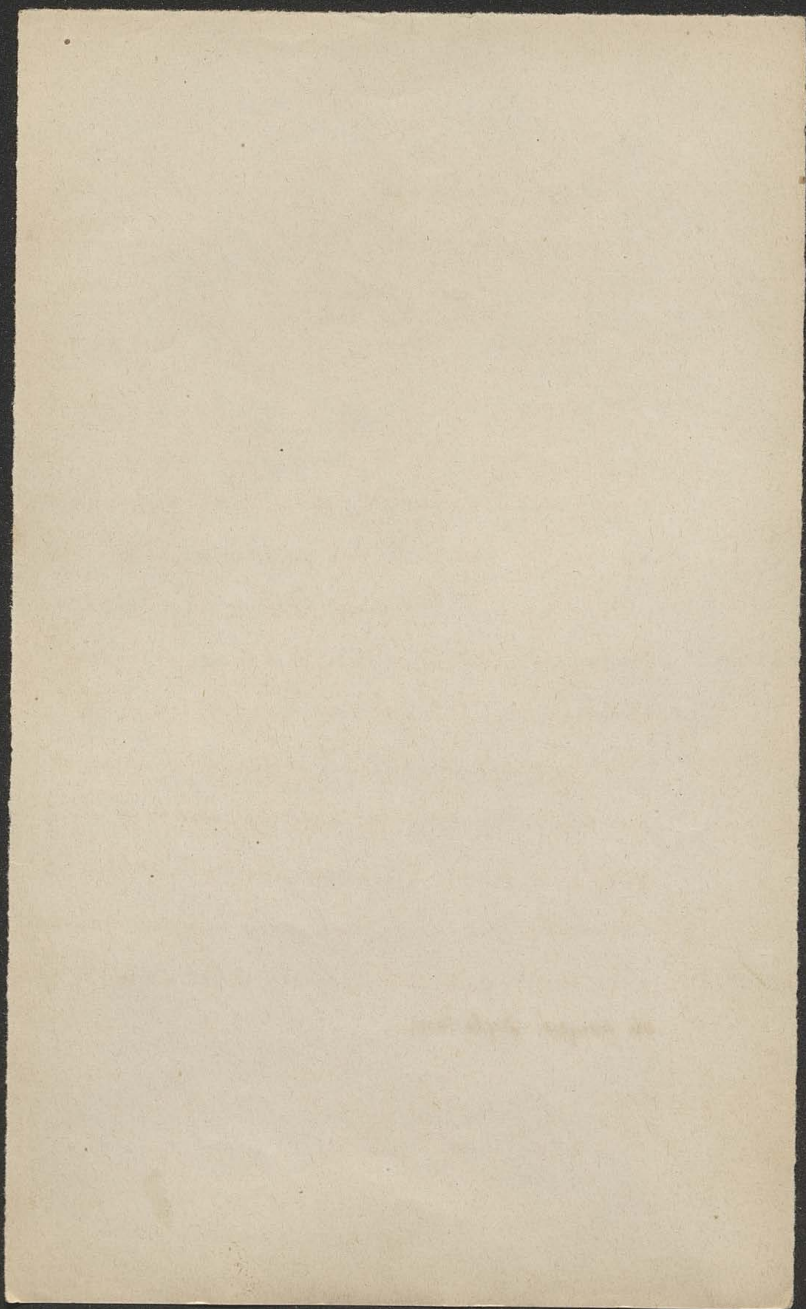
Ekstern-a. m. ni mu. z. ta. učená na pen-
 sji nie pominěvšouy tamže, leč prý-
 chodžy, prýchodni, oppos. intern.
 „W raris nie zapetiviera mijsje pour
 pensjonavny, dopusivavšy i eksterni
 dla pobierania nauk“ Nov. 1882. 237. 4.
 „Perisja pani Lamm raris veale nie šle,
 eksternio byto dovy... kílka pamierek na
 stole.“ Jt. kvart. kam. w dt. ryu. 157.

Ekstracja § w ogóle wyobraża coś co nie wdziża wyjątkowo, pomeń obowiązach, przez robotniczym
 „Obiad o czterech potrawach na dwa stoly,
 z muretaną, i salata extra” J.T. Kwart. 72-100.

Ekstracja cig-u. m. na drodze kol. pociąg umysłowy
 zupełnie pociąg, wyptany bez względu na
 obowiązujący wstępną jazdy „Nax tytu wrost-
 waz na to bezdrozie, już po nicem pedzi, jak
 extra-cigieru” Kur. Świat. 1875. 10. 2. „Jeżeli
 ekstracjami; a ostatniej skłaji wziętem
 ekstrapoczek” J.T. Żen Now. (Cott.) 1878. 6. 2.

Ekstrapoczek - y. z. pop. Ekstra - y. z. ekwipami
 powtorny dla wziętku osób prywatnych „Sty-
 wielimny trogok - to ekstrapoczek.” D. Vrus To
 i owo 25 „Dowiedziawazaj się o śmierci barona,
 nadjechał ekstrapoczek ojciec” D. Pol. Dzien. Ser. 193.
 ob. prym. dyplizans

Ekstrakcja - ji. i tac. wyciąganie, wydo-
 bywanie z pochłonięcie „Człek ta-
 kiej parenteli, takiego narwiska!
 takiej ekstrakcji!” J. Kras. 31. 102
 „Dyt chw' niewielkiej ekstrakcji, ale
 wielkich nadziej utrudnicem” Id. wick
 1878. 7.

ekstrakcja - si - chem - ere (od ex
 habeo) wyciąganie, wyprawianie

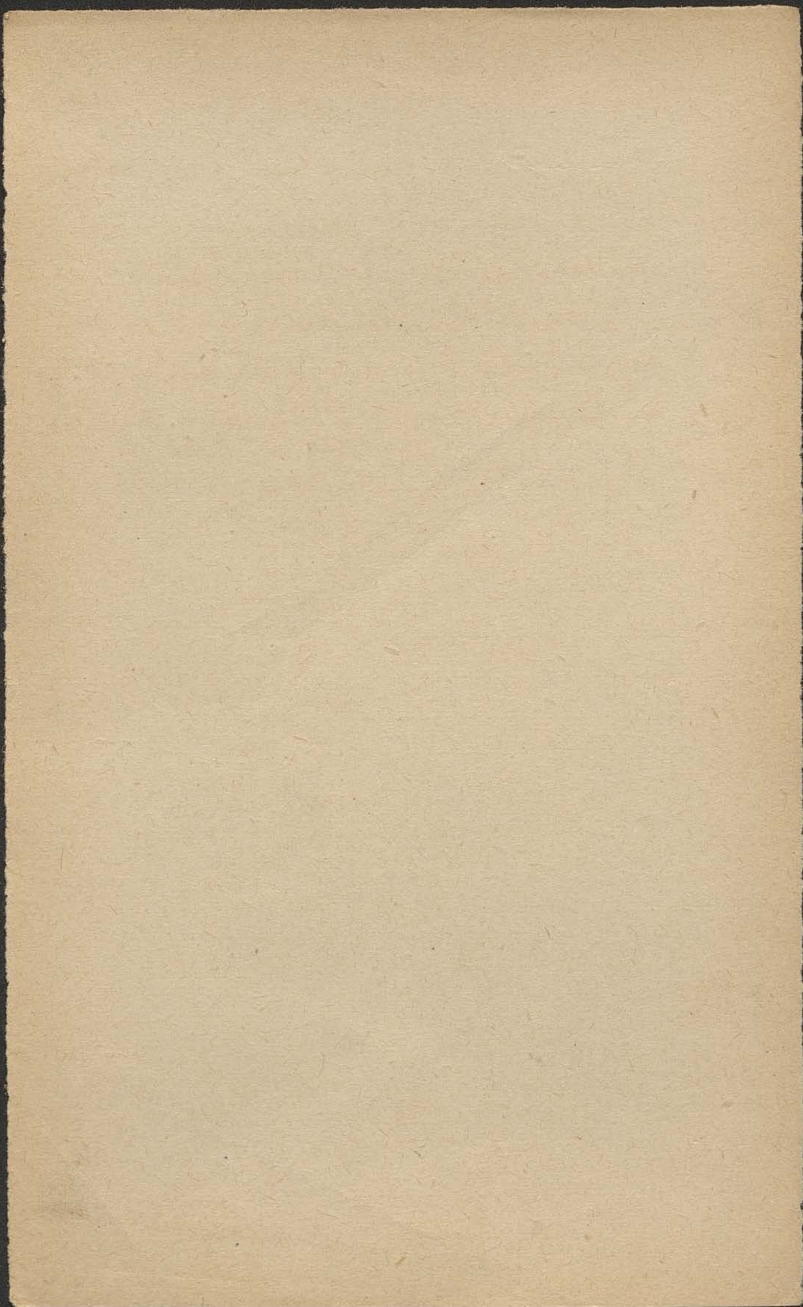
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

33

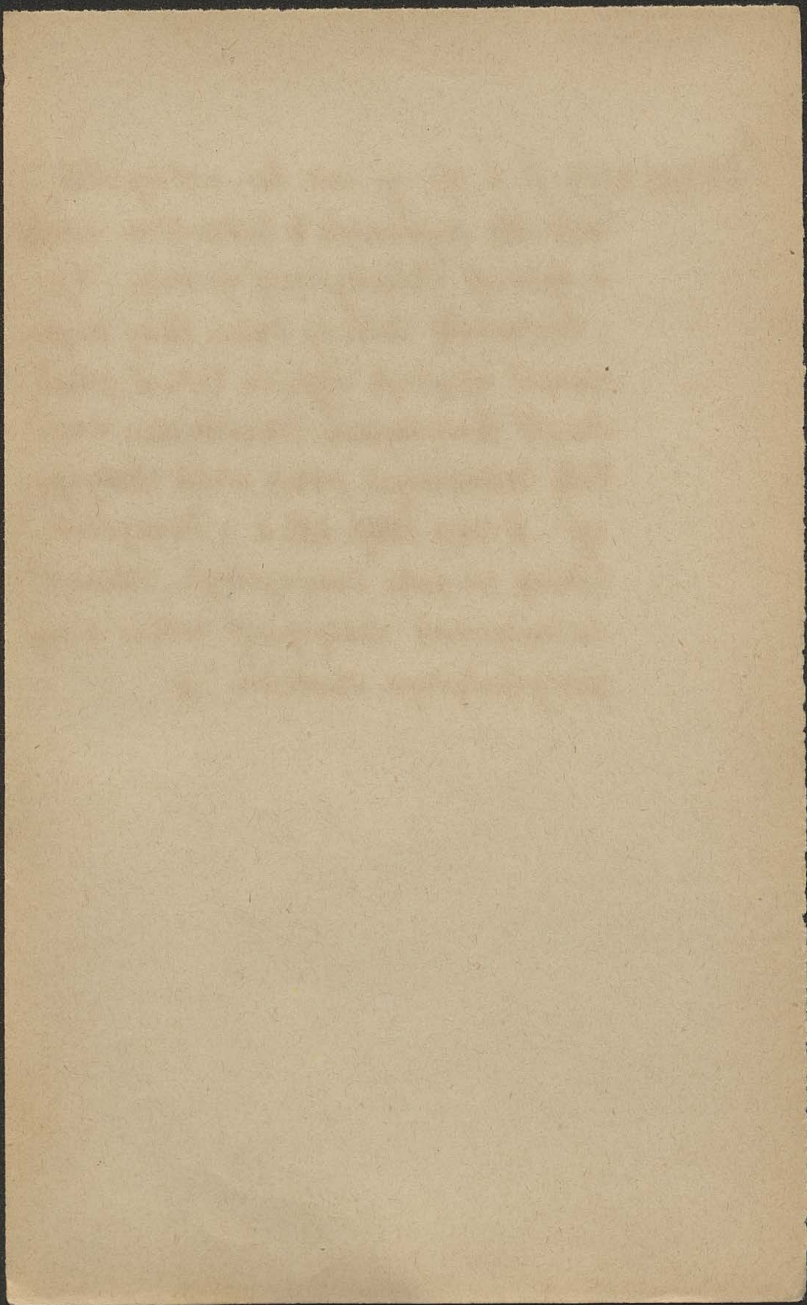
Ekstrakt u. m. z w loterji liwobowej pojedynowy numer wygrywajacy „Kiedy kolektor loterji zeznal, iz wygrata rak u niego 140 str., zawotata: „Ekstrakt nr 90.“ Tu odzewat iz gwar dumny ze swyego indyngetu” St. Kozim. 7. lwow. 1885.
282.1.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Ekstrawagancja - ji. i. cje - cyj um. franc. extrava-
 gance, dziwactwo, bredzenie nie do wery,
 głupstwo, niedorzeczność „Niezadowoluit i ich
 (biżotów) cnisty chrześcijanin, jeno szukaję
 przysmarabwo, i koczennych kapraw w ektra-
 wagancjach katolickich” Ekp. Mto. i Sta. 2. 62.

Ekstirpacja-ji. z. cje-cyj. um. Tac. extirpatio,
 med. chir. wyrwanie & wozrenie, rowniez
 o operacji chirurgicznej np. rakia i t.p.
 „Znakomity chirurg Hahn, który reformo-
 wował operację wyjęcia krtani, przed-
 stawit towarzystwu lekarskiemu rezultaty
 dokonanych przez siebie ekstirpac-
 cji” G. nar. 1887. 266. z. „Szczególnie
 zdolny na polu laryngologii... dokonat
 kilkakrotnie ekstirpacji krtani z naj-
 pomyslniejszym skutkiem” ib.

Ekwi-librystyka - a - e w ekwi-librymie, nale-
żący na utrzymawanie równowagi „wkrót-
ce nowo przybyłe towarzystwo akrobataów
rozporczie przedstawienia ekwi-librystyczno-
gimnastykne” (1)

Ekwi-librystyka - i. z. sztuka karkowa-
nia równowagi „Rozporczt gne ekwi-
librystyki dyplomatycznej między rywio-
tami i interesami tak z sobą i sprzeci-
wami” k. Żeroch. Przew. nauki i liter. 13. 196
„Pomai po nich było nowi i gwałtowni i alow-
mych, uwaićajęcych karcadto na wosy skro,
a najbandniej na siebie; tym karcwa ka-
wadnat w negbach krepelura, a jerowa wigaj
filiżankka z herbata, kłoneg trzymali, jak
gdzdy ciw wyli się w ekwi-librystycę” M.
Cawal. Pismo 23. 330. „wskakujemy na tyg,
i trzeba zdobyć się na wnetka uwikling rozga-
nowi i ekwi-librystykę, aby po gwiazach i cielistych
kaktach wydrapui się na brzy” k. Chłop. & waw. 1888. 10

Woj. [signature]

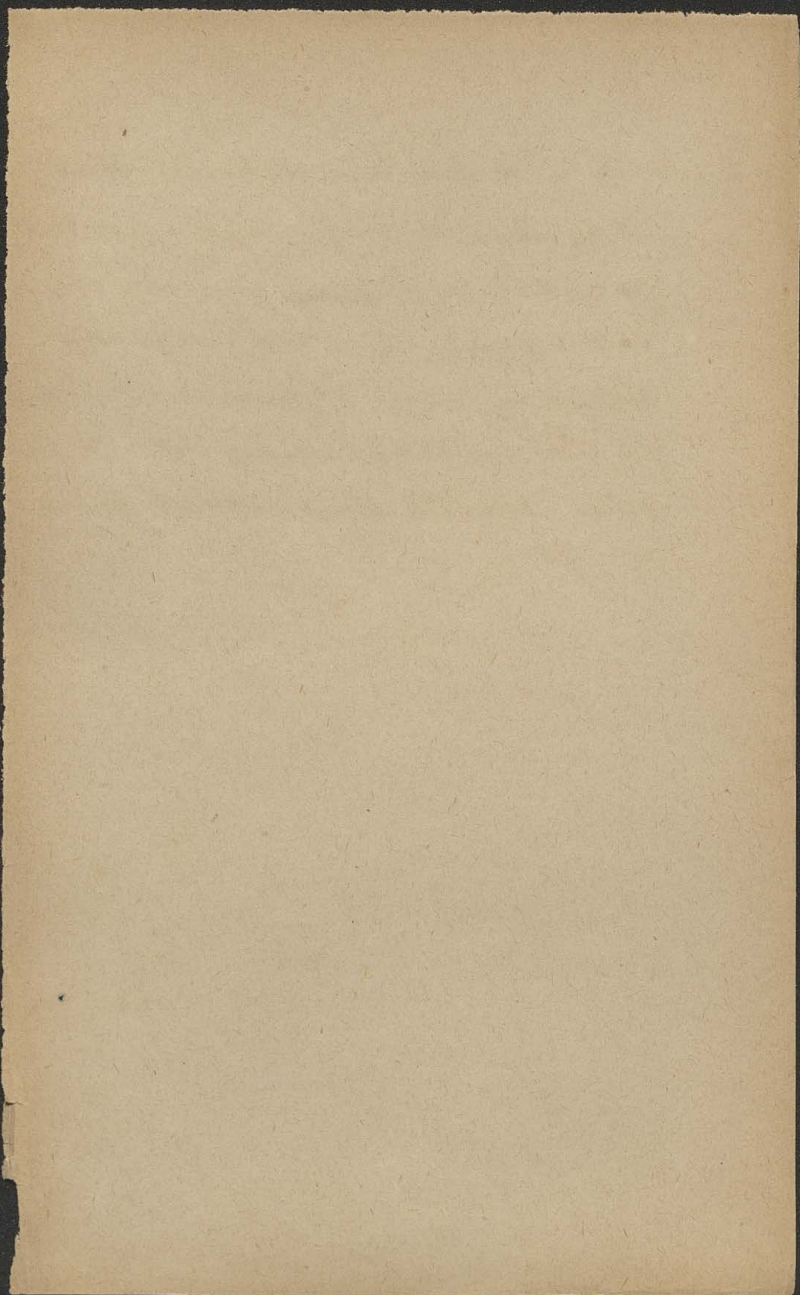
Ekwipowaci st. ex. udn. Wyekwipowaci dkn.
zbroii, wtyftowaci, zapratrywaci w ko-
nie, wyprywatunek i t. d. z - sie st. zozius.
Sprawiaci sobie ekwipaci "Do ukowiac-
nie szkot, zmuszony zwtatem ekwipo-
waci us cathowicie." Z. Mell. Groch. wian. 14.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Elaborat-u od słowa łac. elaborare prau.

elaboration, działanie przyrody przez które
pożywienie przyswajane przez ciało orga-
niczne zamienia się w soki - wazp. i zapo-
trebnie w krew. wypracowanie; ćwicze-
nia szkolnego, dźwiękochwip; t.p., Pożeci-
ratem elaboraty ośmioklasistai "Cz. Sim.
Mich. Dat. 5.

Elaboro-are - przytaczaj prau, wa-
towno- pracowa- obrabia, wypra-
cowca, edytat, sporząd, robi-
co

Elastyczny - e z w kuc. uwal. gietki,
dzwonkowy, dajęcy się wzmocnie-
tliwawym, naginający się Takwo do wryt-
kiego „Wychowanie to (światowe) nauka,
że trzeba mieć zdanie, mieć i sumie-
nie tak elastyczne, jak elastycznemu są
wryskie pojęcia salonowe o prawdzie i
cudzie” J. Dziennik. 5. 69.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Eldorado - a. m. hiszp. kraj złoty, miano nadane
 pewnej okolicy w Gruzji hiszpańskiej w Amie-
 ryce, gdzie jakoby miały się znajdować niezwy-
 czajnie skarby złota & w jej pot. oraz w nie-
 wie potok. miejsce wszelkich przyjemności,
 idealnych rozrywki i urocznia „Jest wspaniały
 przedpolopemnych połowów tego tam wspaniałe
 obrazy, piramidy kiel, wspaniałe dzieła przyrody
 na deszczowych potokach... Eldorado dla artysty-
 rzyty.” K. Cies. 7. Lwów. 1886. 231. 1. z zlotodaj-
 ny interes. „Dawanie nazwy to Eldorado pi-
 wuwarów” swow. reb. Tyg. II. 2. 11. 56.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Elegancja - y. ż. ce um. rubara. elegantka

"Prawda nie się wam dxiwicie w tym
przesadnym stroju elegancji paryskiej
wydawai' murze." D. Pol. Hybr. 33.

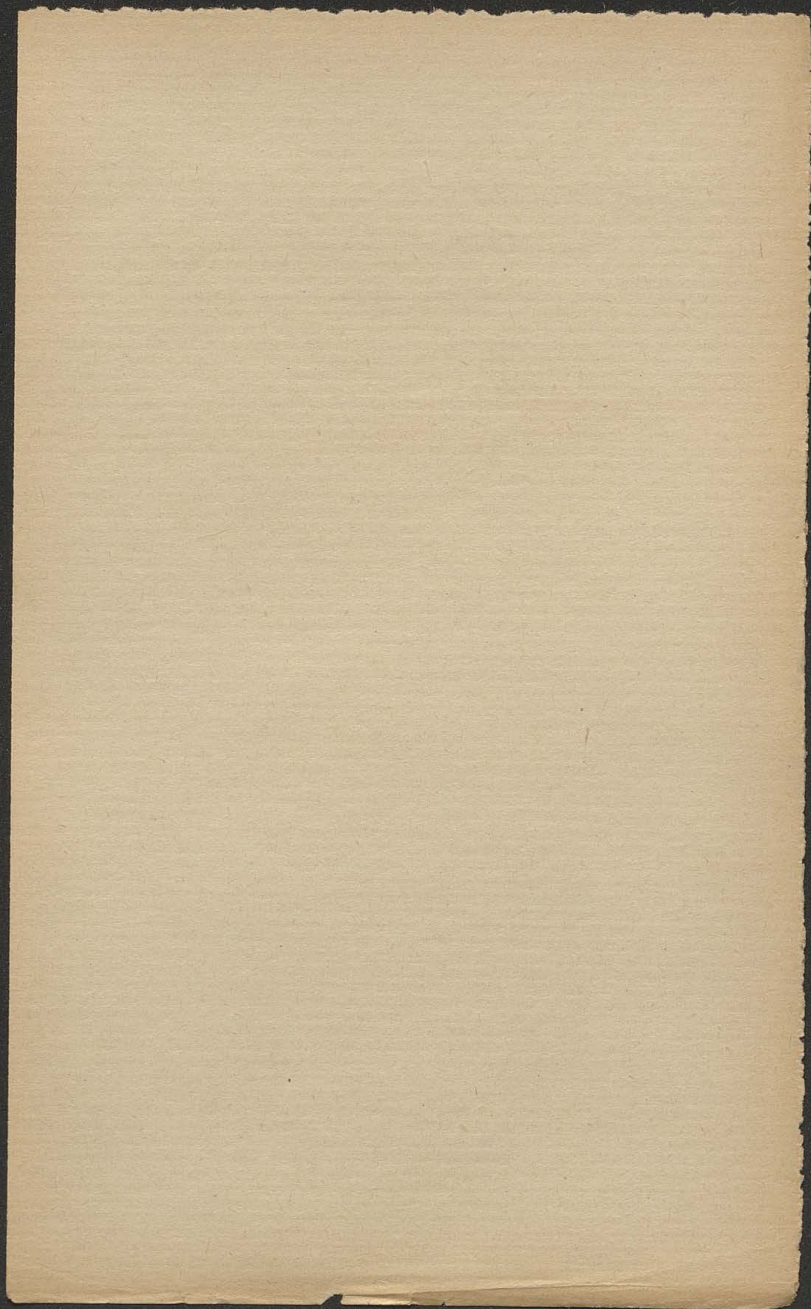
Elegancja - ji. ż. z 2 l. um. cje ustom. przed.
miot elegancji, ^{stroj wytworny} "wytworne cacko", "Na sto-
liku potyskiwato tysiące fraztek i ele-
gancji" J. J. Krasa. 71. 121. (1)

Elegantować - st. cz. ndkm. Wyelegantować -
wać dkn. ubierac' strojnie, stroic' "ko-
bcaryta przed sobą usuniecie i zista twarz
wyelegantowanego admiratora." J. J.
Krasa. Wiek 1878. 63 "Wyelegantowami
jeńdicy, przeporne ekwipanie, stroje pie-
sacych widzów tłumy - trochę rozjawnity mu
twarz." D. Pol. Nad modr. Dum. 95. ob. Wyle-
gancieć

Elegant - a. m. z u ludu powr. pruz zeps.
alagant - o. Kolb. 4. 268.

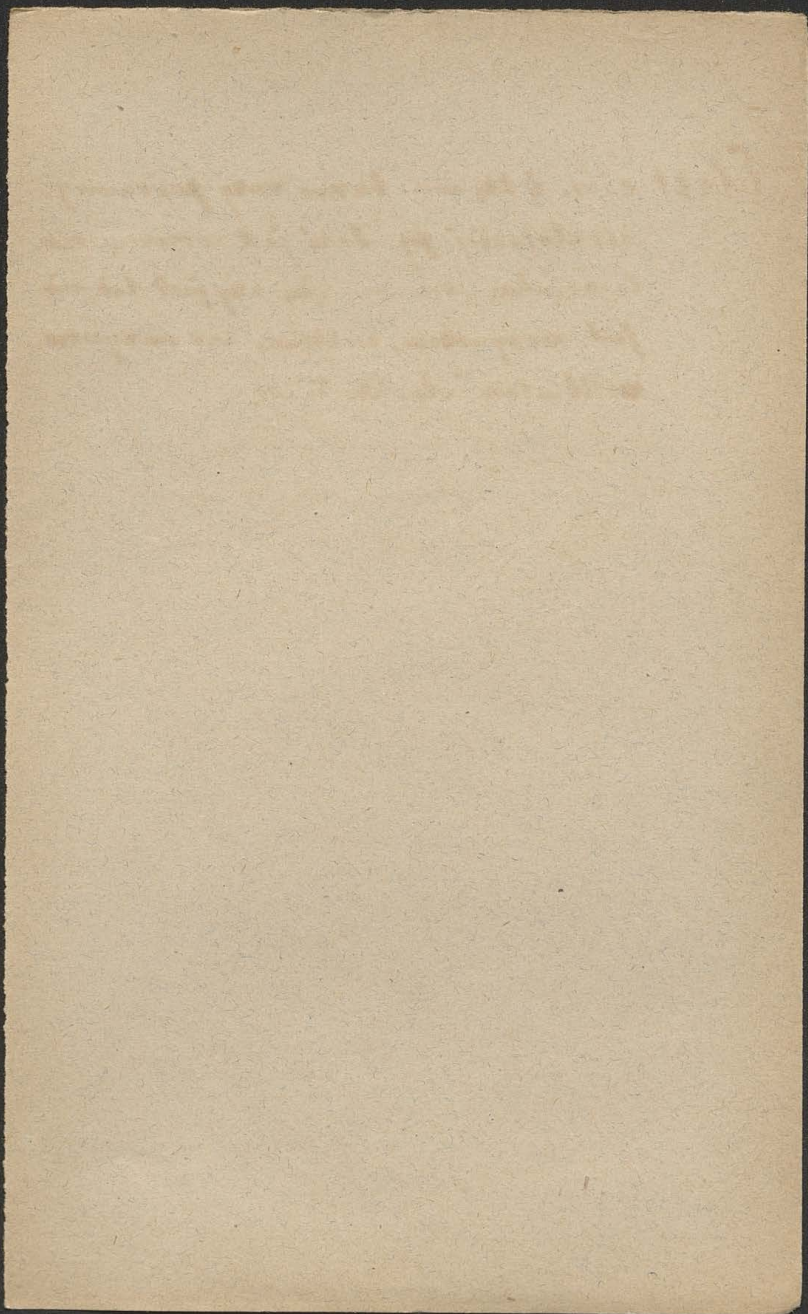
(1) „Latem blywiał w storcie tego wy-
kroczmatorym gorszem u bosanki; portara.
ucz dziewczka kotyrcząc się na pikowej ka-
minielce... jedwabna, paprowa chusteczka wy-
szewata mu kolutnie z bocznym kiewcem
spencerka... Lina przyniwała te wyszkie
elegancje dostateczną celjerką.” Maj. 9. Lwow.
1886. 260 „Cóżże nie mogła namknąć zęby,
żeby ci nie wyjęgata piernicy na elegan-
cję?” Jhorkeu. 11. 49. „Umieblowanie domu
odpowiadało veranie, szarawa elegancja,
poprawione mahnioime formy, drzewowe
i wystropiene obicia, stule i nawet nie
potatane dywaniki i t. d.” ib. 1. 177 „Wyszkie
swoje stroje i elegancje potracily i ledwie
z duszą uciekły.” ib. 2. 233.

Elegijny-a-c, z p. s. suasty, kłisowy, katosny
nahratat elegji „Spójrzat ke wspót-
vanciem na niedomyślejšeg is jeryo
elegijnyh prypruskach dñiewnyh.”
Maj: G. Lwow. 1887. 131. 2.

Elekt-a. m. & ktę mu. baran rasy poprawnej,
elektorskiej fig. Taki jest wrodem spo-
teżewstwa, bez względu czy jest lub nie
jest menynosem, elektem, karmanymem,
vollblutem "An. Wi. 5. 201.

"Na folwarku oglądali prowadzone
z Saxonii barany, czyśki krowi elekty."
Z. Sam. Plunur 23. 134.

Elektryka - i. i. posp. machina elektryka-
na "Trzeba pomieścić im skyki... chci-
byu chiał ich nastrożyć? nie mam
elektryki." J. W. Kam. Krak. i. G. 75.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Elektrykowie st. w. m. k. & fig. — Zelektry-

kowaci. Dłn. pobudzić, poruszać, wzru-
szania nabawiać „Nie wiedział jemu, co
się stało w mieście i na cmentarzu strawi-
ła burza skwinczy się miota. Kwidny wd-
głós daleki poruszał go i elektrykował.”
D. Dot. Prud burz 142. „Oko jego padło nie-
spodzianie na Ewaling i wyczerpieniu tem
zelektrykowała ją tak, że wzięta a ra-
czej podskoczyła” Jd. Hybr. 21. „Wiedomowi
ta poruszyła ją, zelektrykowała” J. Kwar.
Z 7 let. woj. 2. 121. „Więzi o przybyciu no-
wego sąsiada zelektrykowała na jakiś
czas obywatelstwo i walczył okolicznymi.”

Echo 1878. 255. „Młodzi, nowym a siłnym
natężeniem ducha, i nową starą zelektry-
kowali ducha.” J. Dziennik. 8. 355. „Miałoby wi-
domie zelektrykowany był to wiadomo-
ści” M. Kaulik. (Mav. Poln.) Echo 1878. 22. „To ja-
wienne się jego w redakcji.. było czasem tak
niezwykłym, a jak w obecnych okolicznościach
mawiać, że zelektrykowała wryślach”
Kuj. G. lwow. 1887. 170. 2

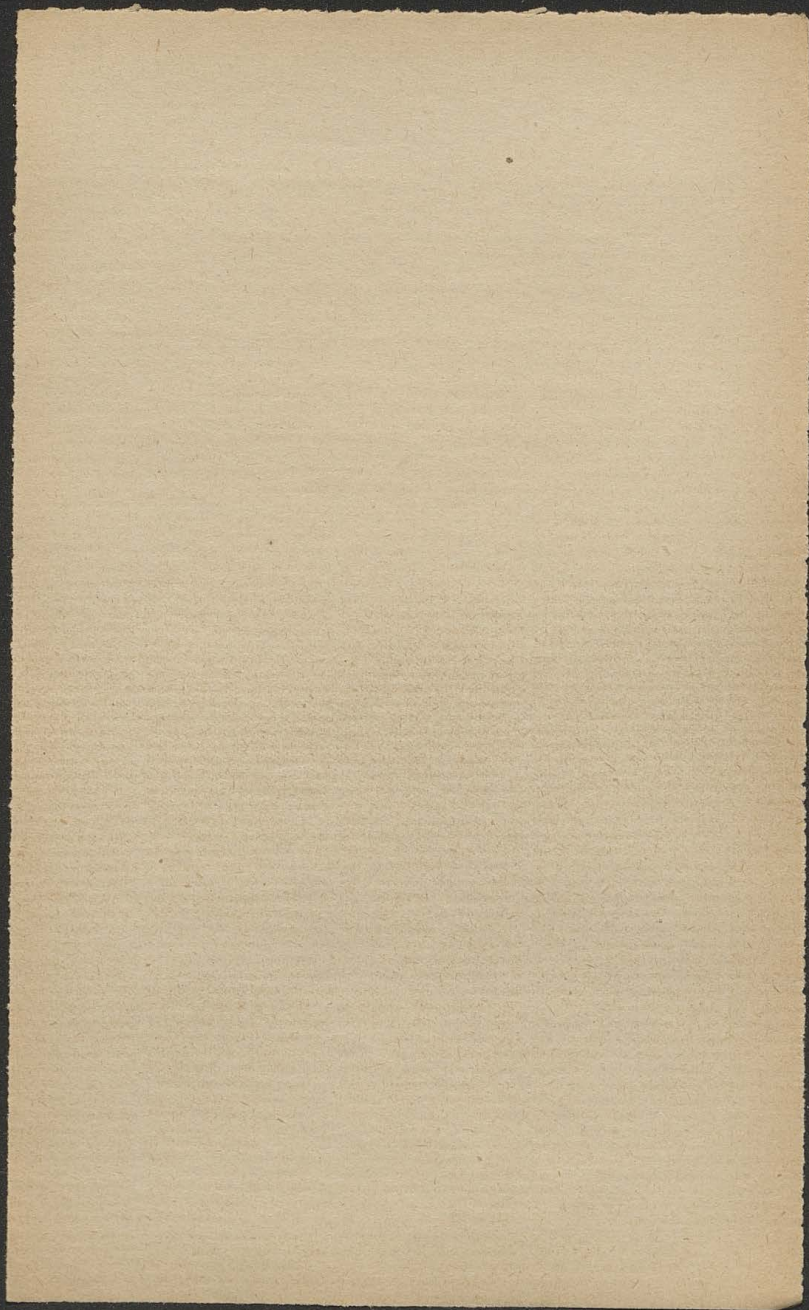
Elektryzacja prysł. pobudzenia, poru-
szania „Radorna nowina, odświeżona na
niego ściwnie wywono i elektryzacja.”

M. Genral. Dzurwa 1886. 380

„Uroczyście było milczenie, gdy z wież-
chotha korna na maszcie porucznik stat-
ku zawołał: - Kłębica!! - Okrzyk ten po-
wlokony w wnętrzu oka stem ust, te-
letryzował wrażliwych” D. Pol. Fut. 1. 234

„Zjawienie się jej w pałacu księstwa telek-
tryzowało go” Ekp. Mto. i Sławy 2. 98.

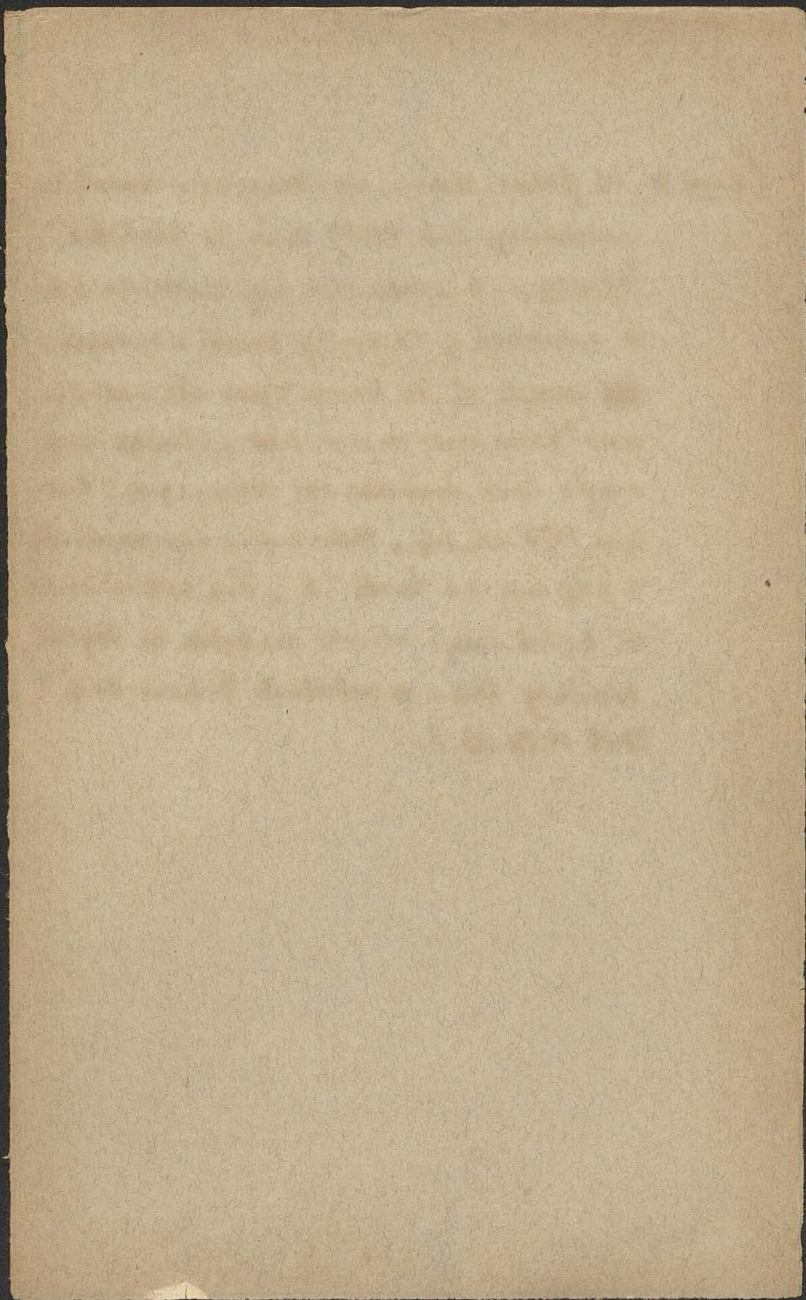
Elementarny - a - e. z po czestkoway, powi irachoway,
nie riszejicy w gfoz, mowige o pojziciach,
wiadomosciach „Pierste pro ciwne najele-
mentarniejzym zasadowe psychologii,
owca prawom prostej logiki” G. Lewan.
1887. 129. 4. z praw. Galic. tyragay na
elementais, xymiotois.

Elementaryk-a. n. li um. xdrb.^{od} / elemen-
taryk „Papa kupił jej wzdobny ele-
mentaryk, obiecyjąc słixną gwiazd-
kę na holendę, jeżeli Salsia okaze pil-
ny podzyp w nauce” Kur. Święt 1871. 67. 4.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Elew-a. m. franc. uweń, wychowaniei nakładu
 naukowego lub osoby która go kształci.
Elewka-i. ż. uczeniśca, wychowawka w ten-
 ie znaczeniu „Obcauwy reuód nauyiciel-
 ski uwyta ni do końca życia dla swoich ele-
 wów” „Zlam Stawy do post. 1. 22. „Elewka uwy
 mogła mieć uioenas lat czternaśie” Kur.
 War. 1875. 212. Sij. „Ostrożnie z elewkami, bo
 z papami nie karty” ib. „Ten nakład kształ-
 cić będzie swoje elewki uieytko w wyćiu
 bielinuy ten i w robotach kucarskich”
 Wiek 1883-16. 3.

Elevacja - ji. ż. łac. wzniesienie, podniesienie
 w znac. moral. „Po należytym elevacji
 ducha tak przez mędrze nauki O. Defi-
 nitova, jako też nabożeństwo i czytanie
 ksiąg duchownych, niestem dostąpił wos-
 sicia przywrócenia sukni białej ka-
 kome s. Dominika” Bz. Nyk. Ost. Sejmu. 1. 45.

Elevatio - wzniesienie, podniesienie
 elevatio - podniesienie, wzniesienie
 wzniesienie, podniesienie

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Elf-a. m. y un. mitol. duch powietrzny w po-
daniach ludów normandzkiej „Lactesia
Duchów niewidzialnych, Elfów tańczą-
cych na promyśle królowca.” J. Dziwak.
1. 40.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

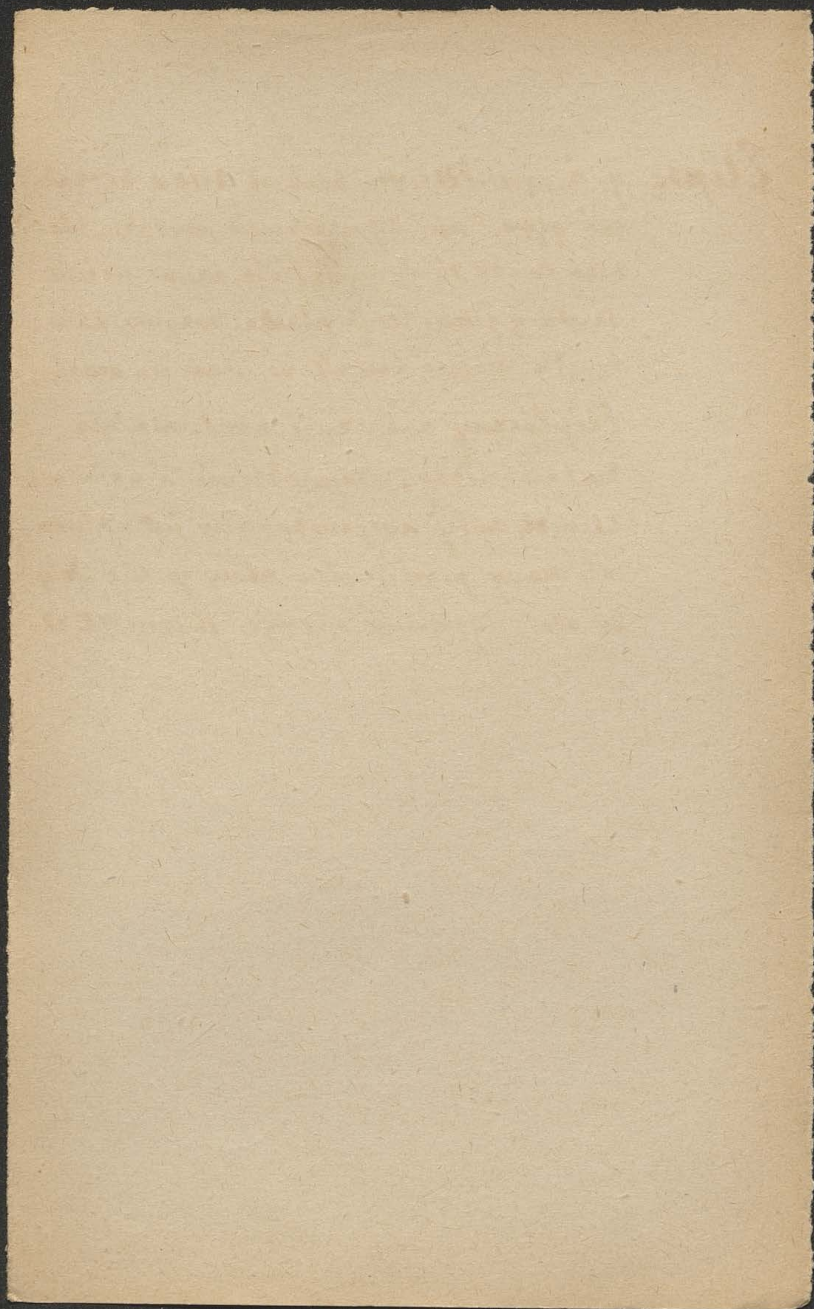
Eliminowaci st. ex. mdkn. Tai. praw. wykre-
slai x krieg albo aktów sejdowych
„Awarantuz katvaci Taiwo + skargz
elliminowaci” J. J. Kraka. 38. 136.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

47
45

Elipsa - y. ż. (grec. ἑλλείψις, brak, odλείπω, brakuję mi) gram. i retor. opuszczenie wyrazu, którego trzeba się domyślić dla uzupełnienia sensu z geom. linja płaska krzywa, zamknięta mająca kształt regularnego owalu.

Eliptryczny - a-e, księż prost. mający kształt elipsy „Najbardziej i najcięższy księż uorganizowany jest Saturn, otoczony pierścieniem, który go nie dotyka ale eliptrycznie oparuje” J. Wron. 45. 81.

Elixa-y. z. x franc. siniz kobięce, skrócenie
Elwibiedy " Elixa była bardzo podobną
do ojca." Jd. Kwadr. 46. 31. sierpn. Lixa,
Lixia, Lixka-i. " Lixka była słinną
pamiętną " ib. " Leby ten spryt Stani-
wowa, mawiał ojciec, co pan Dęg dał
Lixce. 'to mi dkiwony na.' " ib. 33. " Lixka
kawrke trwała w zamiarke rozkocha-
nia pana Janna " ib. 52.

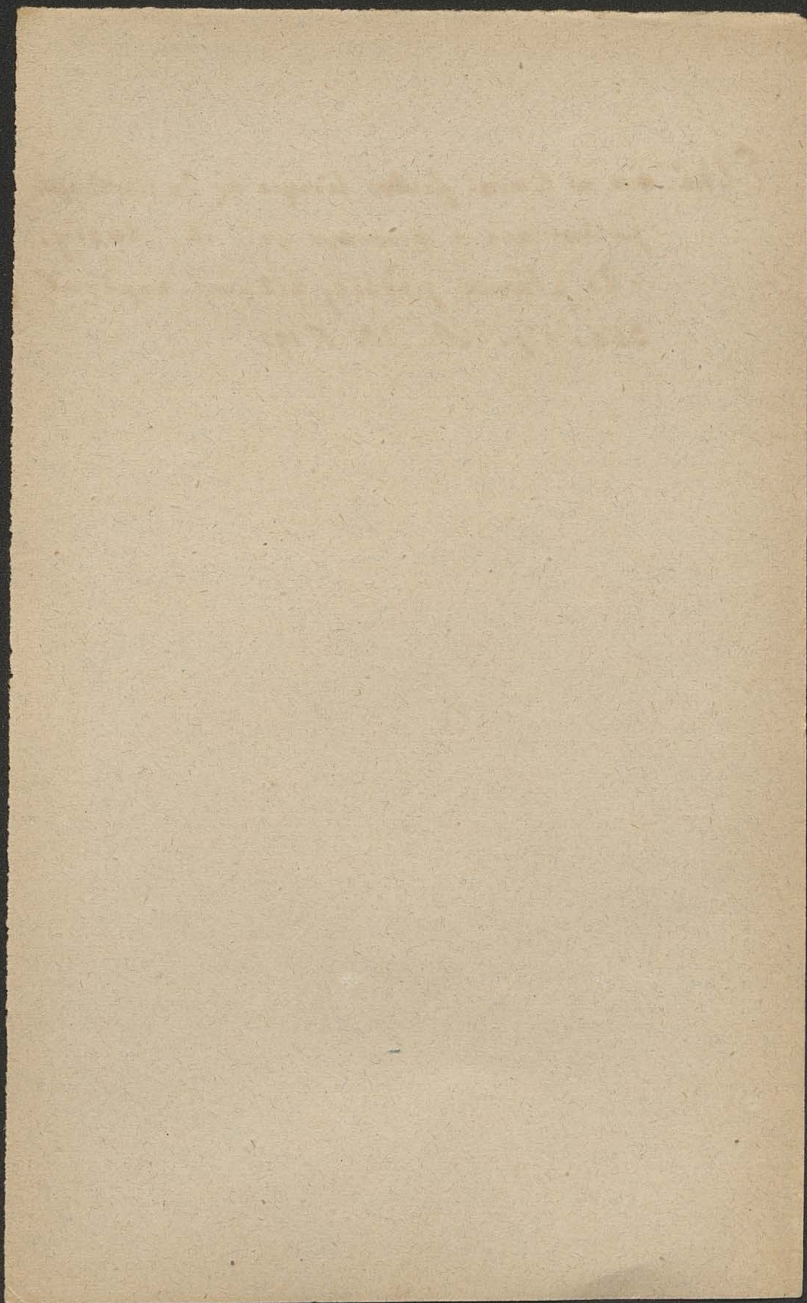
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

79
47

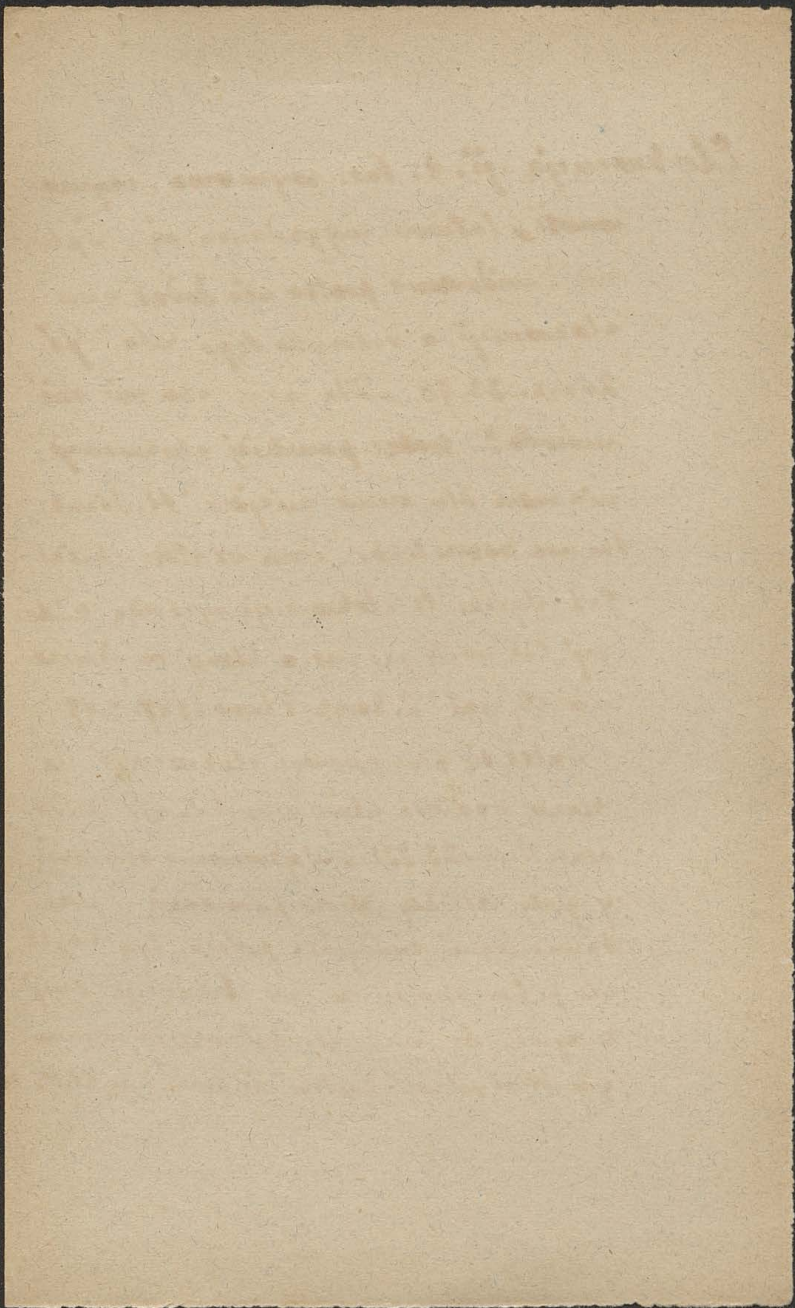
Elizabecki-a-ie, tak w gub. zach. nazywano
ruble swabne bity na cesarzowej El-
zabie „Krajta wiersi”, że w tamtym by-
to kilka bezek z kurbowcami eli-
zabeckimi” J. Dzierżk. 1.7.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Elki-ów w l. un. jesto liczące się do droższych,
pochodzące z pewnego gatunku łasicy.
"Za ptasami podobity elkami zapłacił
3500 złp." *Atu. Wi. 5. 190.*

Elokwencja - j. x. Tac. wymowa, wyu-
 umość, Tatuoi' wygadania nie „Spku-
 nę”, widocznio poster nie dodał mu
 elokwencji, a weteryna tego wata” Jt.
 Krawk. 33. 70. „Dla czego pan nie nie
 mówisz? - wobec pańskiej elokwencji,
 nie ma dla mnie miejsca” H. Siemb.
 Humor. Worsk. 1. 26. „Sam orator, chociaż
 ten słyszał tę elokwencję wycechła, o któ-
 ry tak wiele gadano a który on jeszcze
 nie słyszał” Z. Kawk. G. Worsk. 1887. 287.
 „Dales' sie pan porwac elokwencji na-
 szego oratora, który mówił ładnie” M. Go-
 wal. Skw. 23. 331. „Wojewodowie odbierają-
 cy głosy wlahty, którzy piewerają a przed-
 stawianiami kandydata poterał byli kmykłi,
 nie potwobowali tu cale elokwencji swej
 kwiywai, bo jeden głos był wraży, miann-
 języ Władysława Kwolem” Ad. Kock. G. W. 88. 107. 1

Elukubracja - ji. si. cje. um. wypracowanie,
 utwor piśmieniowy wypracowany um-
 xolnie „Chyć tykko niezmienna produ-
 kowania ni z elukubracjami' swemi,
 simulata go uciekai' ni w towarzystwo
 nowatorow i romantykow” J. W. W. 33.
 42. „Zyciorys utonaj w kowcu redakcyj-
 nyu, jak utonajy cete skierizki innych
 nowich elukubracyj.” A. Rolle G. lw. 1886. 280. 2.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Emablowacie st. cz. ndkn. z franc. wyrazu ci-ma-
 ble (miły, przyjemny) utworzone, przy-
 jemnie kabawice „Ponieważ ten czas panna
 Adeline emablowata (mówiąc wyrazem
 który przagnę aby był wyrażony a polskie-
 go języka) panna Izabela, usiłując go powie-
 gnąć w sferę nadziemską” J. J. Per. Tyg. 21. ~~1875~~
 2. 1. 215 „Poządzał go w „emablowanie”
 przy pięknej Tchalji, która dlań okony-
 wata nie doryci Tarkawę.” J. J. Kras. wiek
 1878. 11. „Gość emablował w salonie państwa
 J. J. Kras.” Kur. Świąt. 1875. 1. 3. „Ari emablował,
 ni gadaj po francuzku” J. J. Nieme. 2. 106.

The first part of the paper is devoted to a general
 consideration of the subject. It is shown that the
 results of the experiments are in agreement with
 the theoretical predictions. The second part of the
 paper is devoted to a detailed description of the
 apparatus used in the experiments. The third part
 of the paper is devoted to a discussion of the
 results of the experiments. The fourth part of the
 paper is devoted to a conclusion.

Emalja-ji. z. masa skłnista służąca do pokrywania przedmiotów metalowych & polewa na naczyniach ^{i innych wyrobach} glinianych.

Emaljiować st. cz. ndln. pokrywać emalją
wyemaljiować dkn. & fig. i zwł. „Musi być kung w świecie najlepszy. W dodatku już nim nie restaruję, jest kunsztownie restarowany i wyemaljiowany” D. Pol.
 Nad modr. Dnn. 219

Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Emancjacja - ji. z. Tac. wypływ, wypływanie,
rodzenie się z czego, przeniesienie
"Wzrost jest światłem duszy... to emana-
cja samego żywota" J. J. Kraus 78.18.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

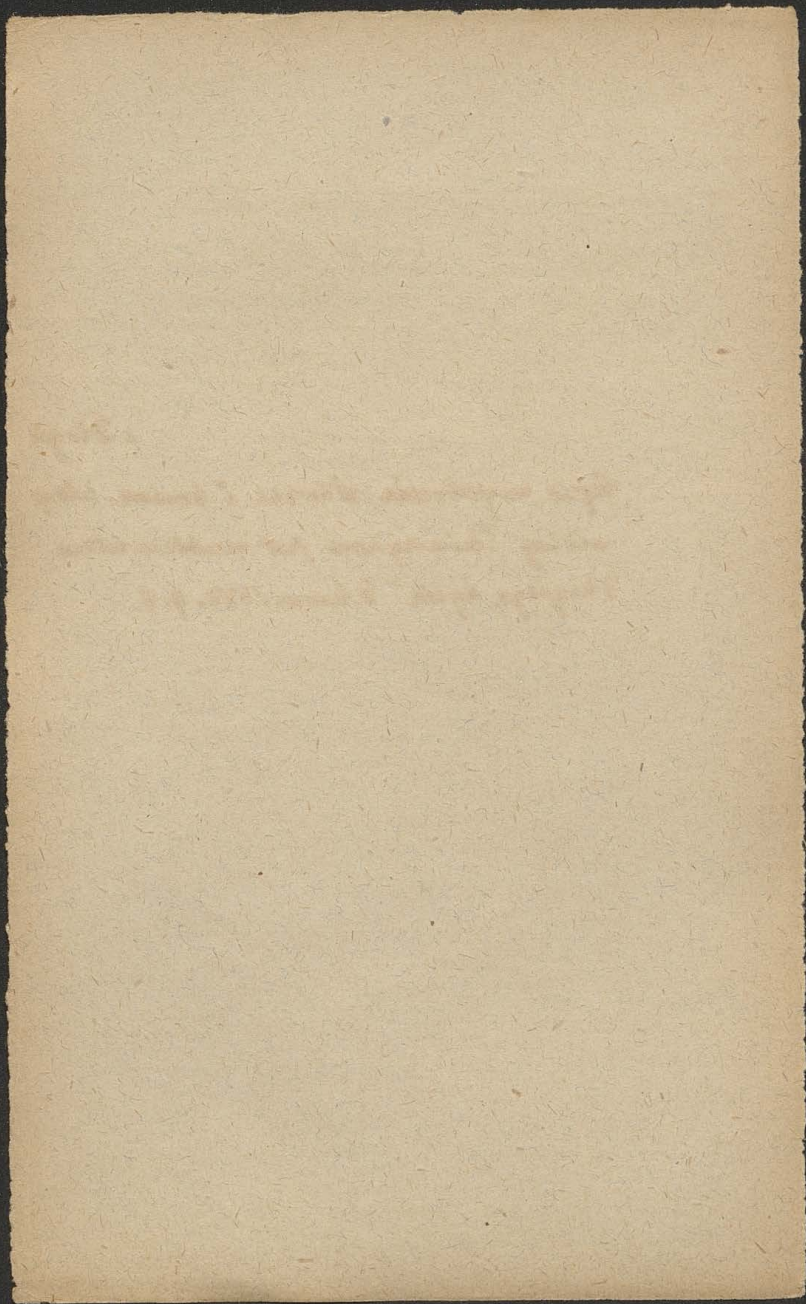
dranie obyczajów, w stosunkach towarzyskich,
wymamuszowała się korpulentnie a jakiegokolwiek
kaleczności od mejiwyzny "Dziennik 1886. 216

Emancypantka - i. i. ki kobieta ~~która~~ wye-
mancypowana

"Podjeździł i stały Jagiello przedkawi się w
cały kawiśtwości od swych niewowierców, którym
zancudto ulega, emancypuje się z pod niewo-
wienstwa genialnego Witolda" A. Proch. Oświada
Witof. 3.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Emblemat - u. m. ta oio mu. grec. emblema,
 figura symbolizująca, gęsto „We-
 wnąstą charakteru młoda wybornie
 widzieć kwasy, kwiaty i chrześcijańskie
 emblemata.” *Wiek* 1885. 259. 4. „Długie
 życie wyobraża starzec i bosiak, który
 według Chłóczyków jest emblematem
 Długiego życia” *Głow.* 1888. 9. 4.

Emeryt-a. m. ci-tow um. z Tac. ten, który
wystąpił swoje lata i pobiera pensję
z tego tytułu „Pan Cyprian niegdyś na-
uczyciel w szkole powiatowej, a od cze-
stych lat emeryt, pobierający całkowitą,
wystawioną pensję.” J. Korzen. 2. 297.

Emerytk-a-i. z.

Emerytowal st. cz. skn. dać komuś eme-
rytura z - się st. czim. zastęgiwać się
„Stwierdził powracanie, a nie cześć był z obydwu
stron i chciał się emerytować, nie wiele
wyglądałemu z polwarku i nie robiłemu ma-
joności” J. Kraw. 32. 38.

Emerytura-y. z. pensja wystawiona, po-
bierana dożywotnio „Dóg mi dał do wie-
kai miesięcz emerytura, może więc sobie
pomóc” J. Korzen. 11. 60. „A co, czy radza
odebrać jui emerytura?” B. Onu To i owo.
28. „Miał nabierać emerytura, ma-
jątek, krajce, wangi.” B. Pol. Nad umbr.
Dum. 81 „Długo niegdyś urzędnikiem sądo-
wym, a teraz żyje z emerytura.” K. Lun.

Echo 1878. 156. „Mam trochę gotówki i
emeryturę pułkownika” D. Brus Now. 1883. 1. 2.
i fig. „Srebrnia w balecie, starzka prawie
dostąpiła się emerytury” J. Kras. 72. 169
„Za mią wiemy się kawatą choć się wa-
ją wlewe, niegdys stwiyt za wyzła, dziś
w emeryturze, lega sobie w pokoju na
nieświdziej skowze” J. Kras. Mrowka
1869. 19.

Emetyk - u. m. chem. podwójny winian pot-
 tawiu i antymonu. farm. środek na wy-
 mioty „Wygląda jakby z przeproszeniem
 emetyku wzięta.” J. Wasm. 16. 19 „Nudny,
 jak emetyk... piersie, piersie i niema koićca.”
 B. Dol. Nad wodv. Dun. 71. 3 fig. mudiark
 „Aj! mudiarka ta madam! nare mydło...
 emetyk!” Kur. Swiet. 1867. 3.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

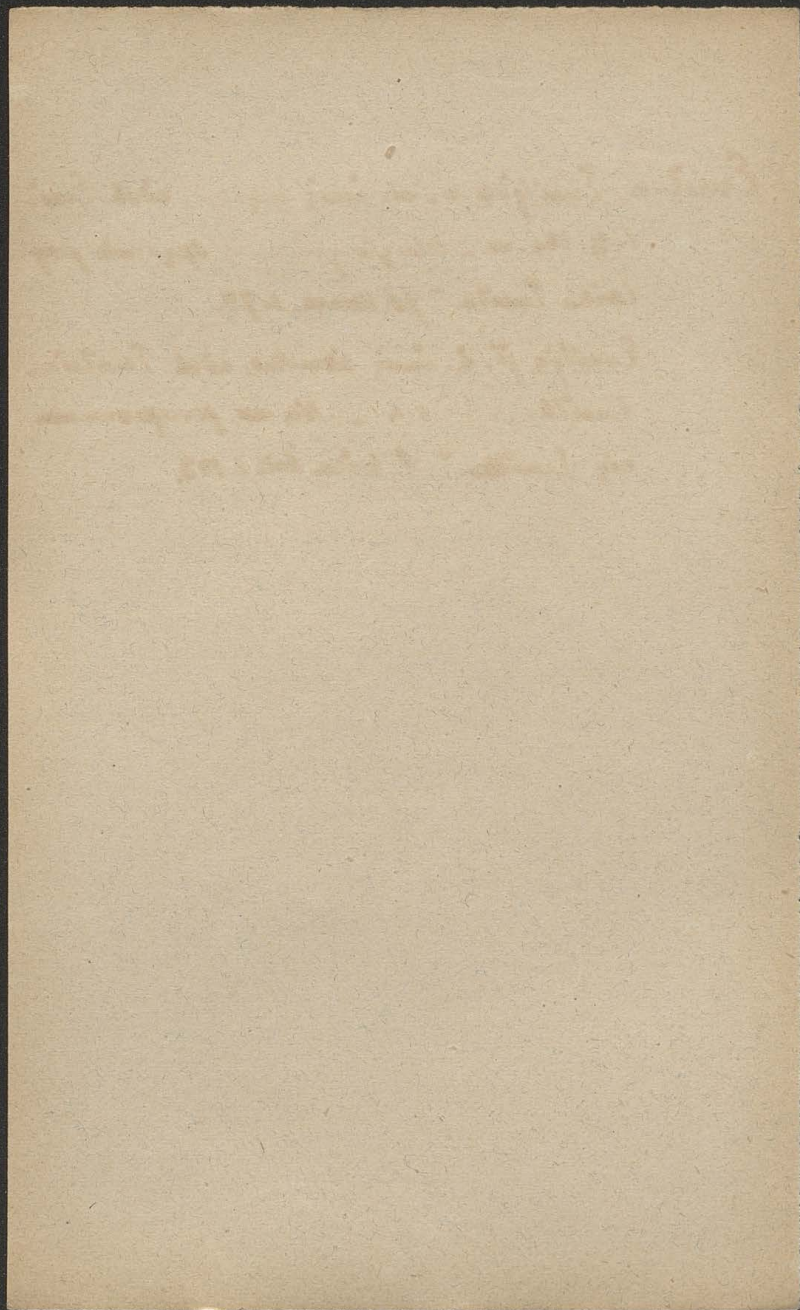
Emigracja - j. z. z emigrantów, zbiorowo, "dziś
ta miasto bardzo ruchliwa, cała bowiem
emigracja skupia się tu, mieszka, żyje
i umiera" Fr. Kow. Mroczko 9. Mar. 1885. 32. 1.
"Jeżeli emigracja (w Ameryce) jest sumo-
winami społeczeństw europejskich, to mies-
kający owych krajów są sumowinami
emigracji" ib.

z "Re-emigracja" emigracja na po-
wrot "Re-emigracja z Ameryki do Eu-
ropy jest jednym z najciekawszych obja-
wów międzynarodowej fluktuacji ludno-
ści" 9. Mar. 1885. 129. 3.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Emil-a, Emiljan-a, m. imię męskie, zdrob. Emi-
tek-ka. m. „Długie godziny spędzane przy
łóżku Emila” J. Krasa. 1. 74.

Emilja-ji. ż. imię żeńskie, zdrob. Emilia,
Emilka, Milcia „No, no, przyprowadź
cię Emilko.” A. Wilk. Fot. 1. 103.

Emir - a. m. owie mu. z arab. naczelnik pow-
 wincji lub znacznego pokolenia „Hej!
 Emirne, Atamanie 'synu wojewody" W.
 Pol. Soc. 5. 64. „Wielki Rzeczowski zwany po-
 wyznacznie na wschodzie Emir Tadr-Ulfechr"
 ib 123. przyp. „Z arab. amir, emir, rozkazują-
 cy, mejszej dowództwo, naczelnik od słowa
 amir rozkazad. Mówi się o rządzach pro-
 wincji lub pokolenia znacznijszego, także
 o pochodzących z rodu Ali, rzecia Moham-
 meda, jak skrzył o pochodzących od samego
 Mohammeda "Ant. Muchlini. Kłodz. 27

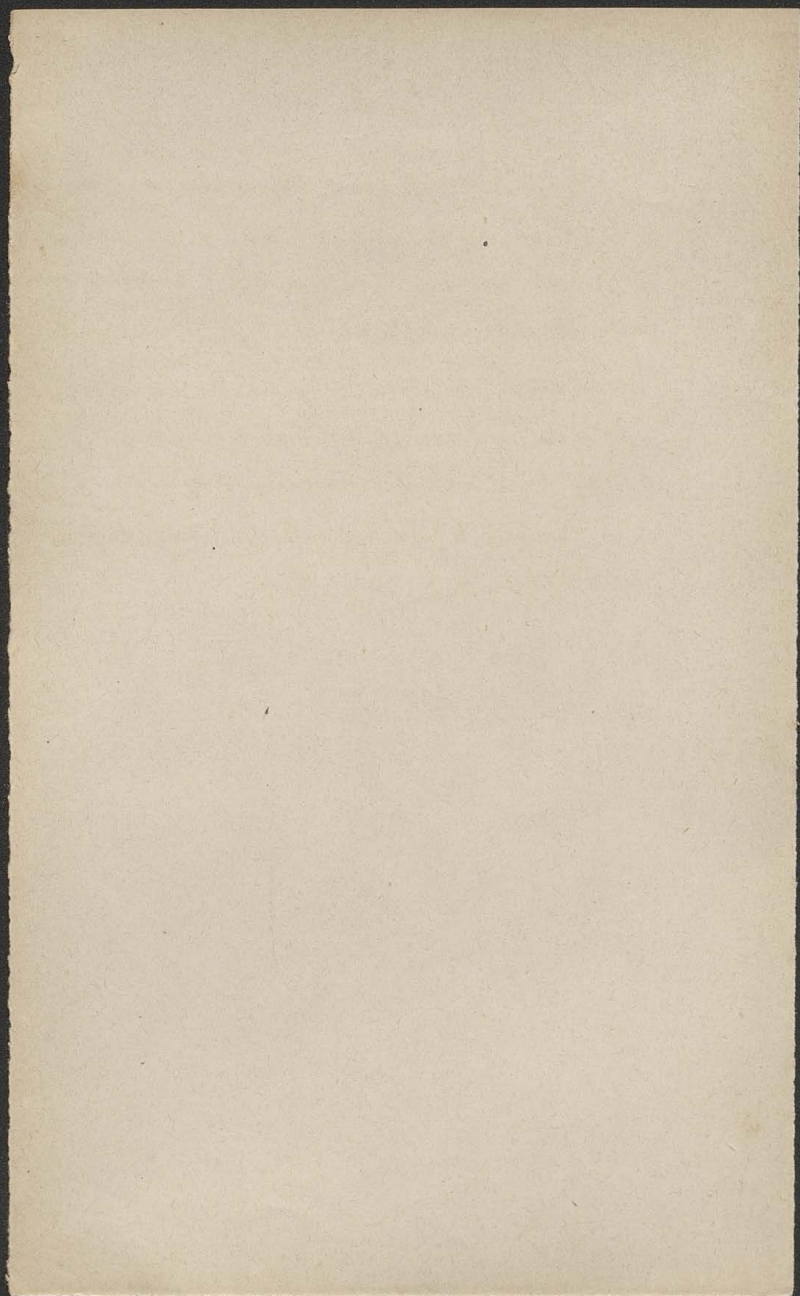
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Emissja - j. z. i. z. t. wydanie, wypuszczenie w obieg wszelkich papierów publicznych wartościowych, jak bilety skarbowych lub bankowych, listwa zastawnych, akcyj i t. p.

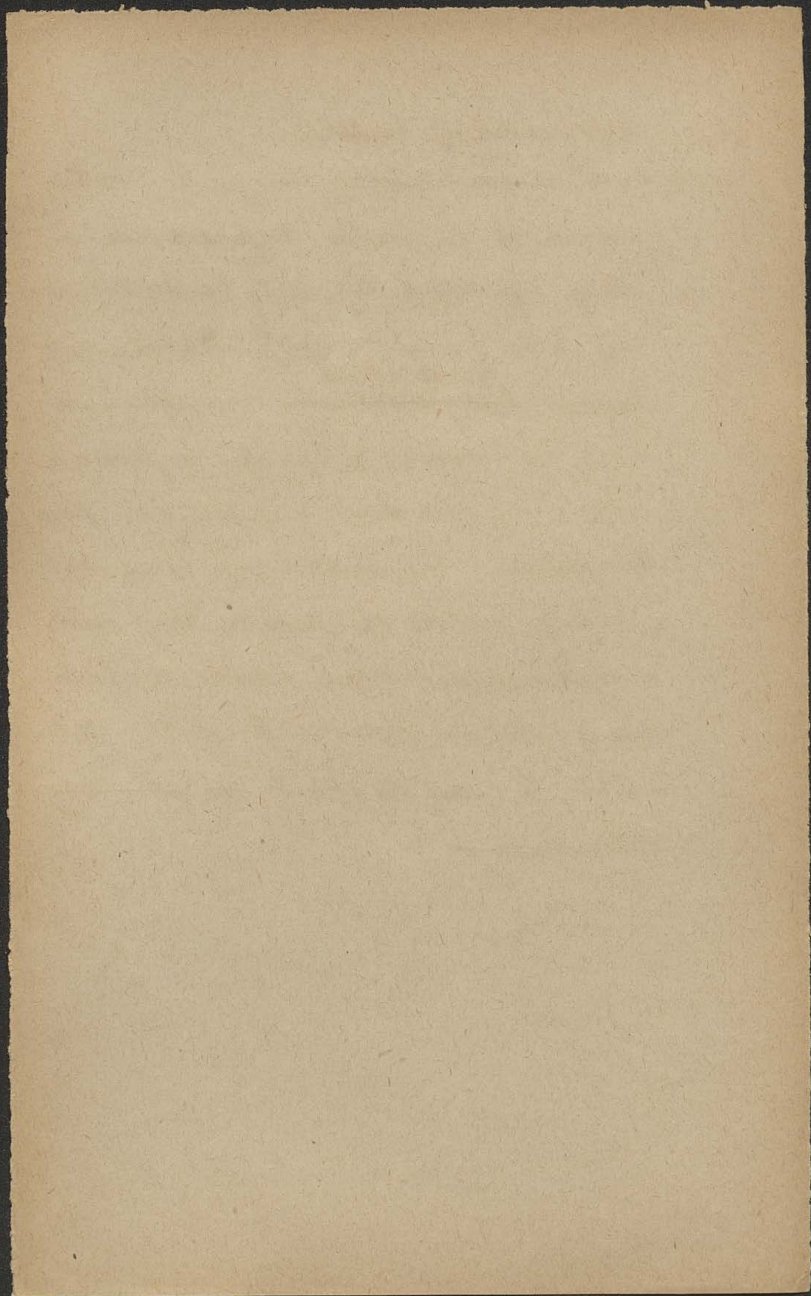
Emitować or. udku. wypuszczać w obieg
 „W kamieniu, za podlegającą amonitacji
 bilety kasy państwa, odcinek serii z roku 1876,
 emitowane były mając extensy nowe serie”
 wiek 1885. 141. 3.

z francuzkiego émission.

Emisja, fi ~~z~~ ^z ~~tao.~~ emittio. Wyjść się jowi ten
 wyraz w znaczeniu wypuszczenia w
 obieg up. mówi się: „listy kartonowe pierws-
 szej albo drugiej emisji”. Obecnie wy-
 twornia ^{receptorem} sprawozdawcy umyślnie wry-
 wają go mówiąc o sposobie wydobywa-
 nia i wypracowania z piwni głowi prau
 spiewalnia i spiewawki. Wzr pierwszy up.
 „Głowi, posiada spiewawka doryi unty,
 a uaktualna telkowi emisji utaktwia
 mu pemiśkied wraekkie biegniki i ondo-
 bniki” G. lwow. 85. 268. 3. ~~ty parawie i~~
~~kolowatura?~~

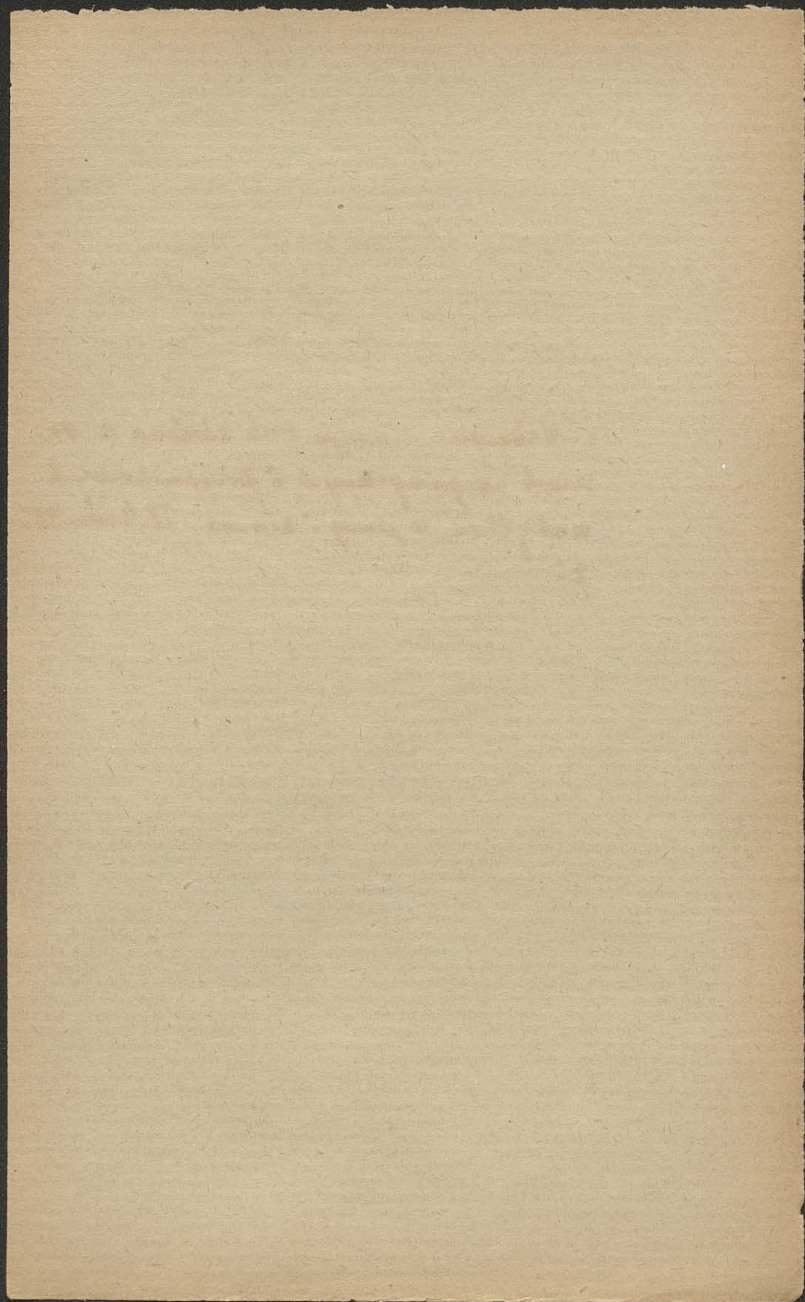
Emissio wypuszczenie, wypuszczenie
 z *emittio*, *ere*, *issusio*

Emocja-ji. z. cje mu. wawracenie, powracenie,
powracie niepokoju „Pojawienie się dokto-
ra wzruszało trochę jej krew i nerwy,
zastygła dusza dawata nowu znak
życia. Emocja taka bewita ją.” M. Sat.
Biały mur. 224.

Faint, illegible handwriting at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Empiryczny - a.e, wtaścinu empirykom, dook-
 dzocy prawd jakich za pomocą prób i
 doświadczeń, bez znajomości teorii. Dyle
 alchemia rawnie tylko stehiem empi-
 rycznych btepdow "M. dim. I. kwon. 1887. 178. 3.
 " Medycyna starych bob alwiona z sa-
 mych empirycznych i przypadkowych
 uabythow, z plewy i xiarna " ZT. kwon. 45.
 76.

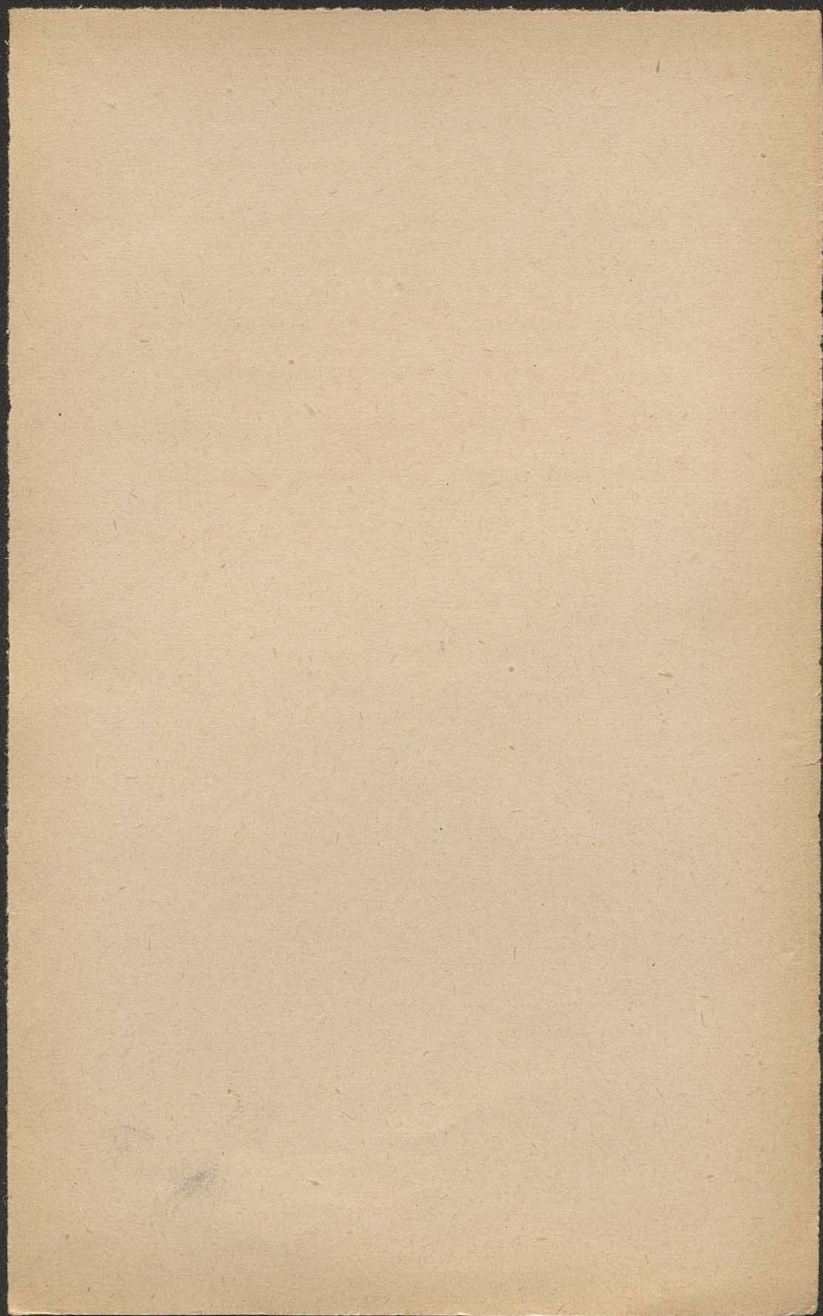

Encyklopedyony - a-e od encyklopedji, za-
 wierajjy w sobie treści wiedzy ludz-
 kiej (mówię o dziele), posiadajjy
 wszechstronne wiadomości (o utworzeniu)
 § „Wiadziata, że tego co jiy brałto pod
 względem wiadomości encyklopedy-
 nych, podrej świat jz nauczy ni p-
 sja” Jarmy Mykil Wiek 1883. 21.

18. 1848
The first of the year
was a very dry one
and the crops were
very poor. The
winter was also
very cold and
the snow was
very deep. The
spring was also
very dry and
the crops were
very poor. The
summer was also
very dry and
the crops were
very poor. The
autumn was also
very dry and
the crops were
very poor. The
winter was also
very cold and
the snow was
very deep. The
spring was also
very dry and
the crops were
very poor. The
summer was also
very dry and
the crops were
very poor. The
autumn was also
very dry and
the crops were
very poor.

100
57

En detail = detalicznie, drobniarstwo, En gros = hurtownie, hurtem; wyprawy francuskie wyprawne w kupiectwie. En bloc = calkowicie, w calkowitosci, w jednej masie; wyprawy wyprawy nieliczne w deseniarkach, „Skuperyna prawdopodobnie przyjmie en bloc projekt nowej konstytucji.” N. Ref. 88. 287. 3.

Energumen - a. m. ny um. z grec. ορετανυ
 powr djabla & walenie, orestawiec,
 wanjat „Z tych krajow na anystokwa-
 je smiejemy sie wyspy, gdy z ust
 papuszek energumenowis leca.” J. Kraus.
 1. 35.

Energema ³ Eregypia ³ Spatch, ³ dila
 Tame

Faint, illegible handwriting at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

cypij chwi' niewiast. Demerwowai
Enerwowac st. or. ndkn. franc. rozdravni'ai

nerwy, odziejowai hart, robie' kniewi-
 siatym, ostabiai, prabawiai sit, "w poe-
 rzi widniai jej strouc enerwygag, nie
 chce dojrac' tworzej i wzmacni'ujgaj."

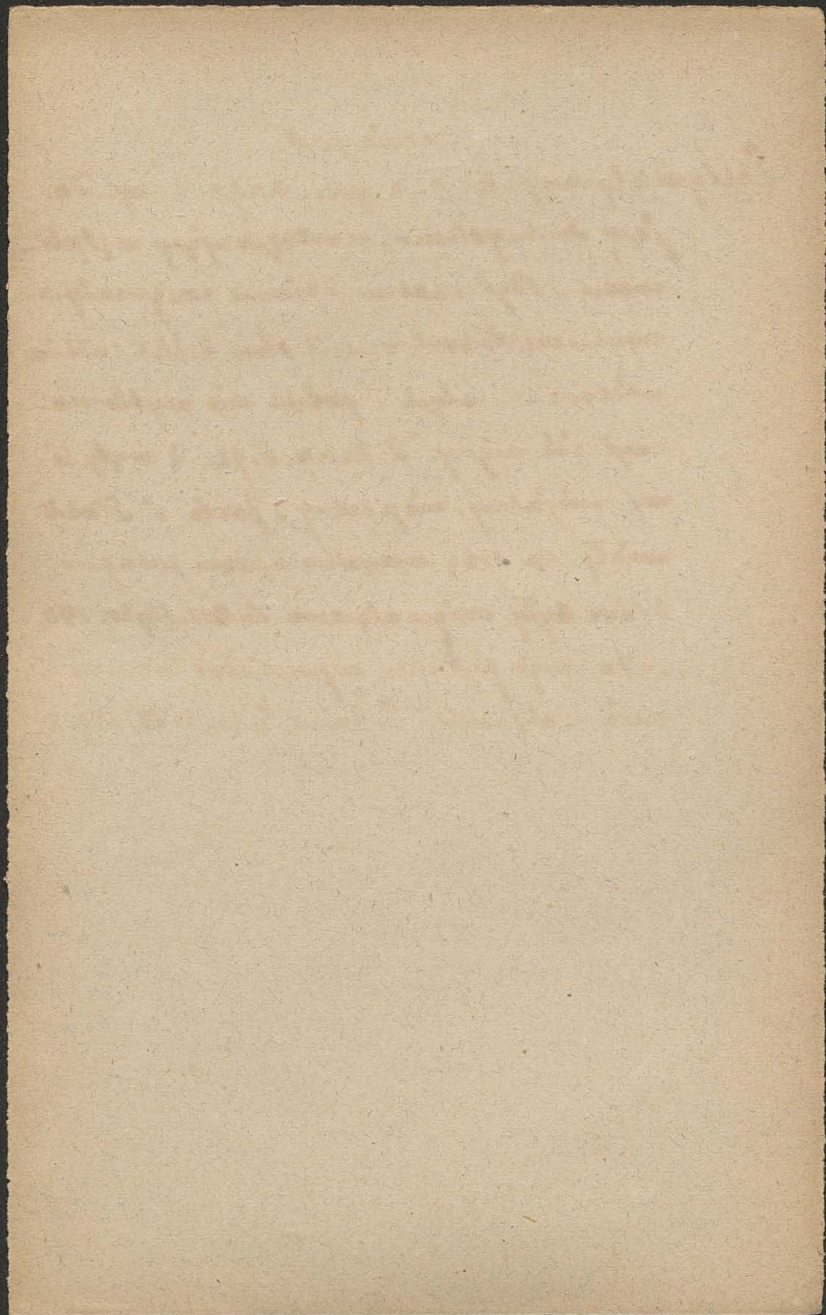
T. Pol. Hybr. 160.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

crnie prost.

Enigmatyczny - a - e. z grec. zagadkowy, da-
jący do myślenia, nastrożający wstęp-
ności „Był czasem dawnie enigmaty-
cznym... częstokroć rzucił słów kilka calthem
niezrozumiałych i potem nie myślał ma-
cny ich nigdy.” Ż. Kawał. 5. 92. 3 wstęp-
ny, niejasny, niepewny „Fonia i Stasia
miały za sobą wrytkę oprowa posagów,
które były enigmatyczne” B. Pol. Hybr. 140.
„Na moje pytania odpowiada ciemno i
enigmatycznie” Ż. Kawał. 9. kw. 1887. 189. 2.

Entuzjasta - y. m. grez zapalemic, latwo za-
 palajacy us, entuzjastami jacy " Zachwyca-
 jacy us pieknościami natury, zapominaj o
 swojej tradzie - ta wsta w szkoda, i biedny en-
 tuzjasta skrozes ptauit za rokosa, jaksij um
 natura gratis dostarozata " J. T. J. W. W. 70.
 ier. Entuzjastka - i. ob. W. 2.

Entuzjastyzm - a. e. piete zapale, entu-
 zjastami " Teat budowania bzdrie z gra-
 nitu, aby niezst wytrzymaj frendyone oktas-
 ki i entuzjastyzm zapad publicanowi " Djab.
 1882. 19. 3. (1)

Entuzjast - u. m. zapal posunisty do najwyz-
 szego stopnia. (2)

Entuzjastami sig. wzbudnai ku sobie en-
 tuzjastami - sig. zaim. porujmowai us entuzjas-
 mem " Ferwe progne nie proutapita zima, gdy
 naprocio niej wyskoryt maza widowanie caly
 z entuzjastami wotajze: Kochanie, nie
 nie wierz. " J. T. W. W. 46. 25.

(1) „Dość obojętnie słuchata entuzja-
stycznych pochwał, jakimi jej przyja-
ciółka obsypywata doktor „M. B. D. Dzia-
łowski. 211. „Entuzjastyczne, gorące dursze
utwierdzenia wiązanych z nią przyjaźni
i serdeczną sympatją od tam wstępujących, z
całym kapatem swych lat pokochały wie-
le obiecującego poety, „A. Delsik. Przew. nauk.
i lit. 15. 411. (2)

(2) „Stawa jego powieści gwałcie opisywany,
a obcy choć pewnie nie z tym entuzja-
zmem co utwierdzenia polska, ale z większą
ostentacją, z większym rozgłosem u-
znali w nim znakomitego poety „A.
Delsik. Przew. nauk. i lit. 15. 415.

(3) „Utwór ten przez krytykę, przyjęty został
z entuzjastycznym umiarem „G. W. 1887.
130. 1. 1. 1.

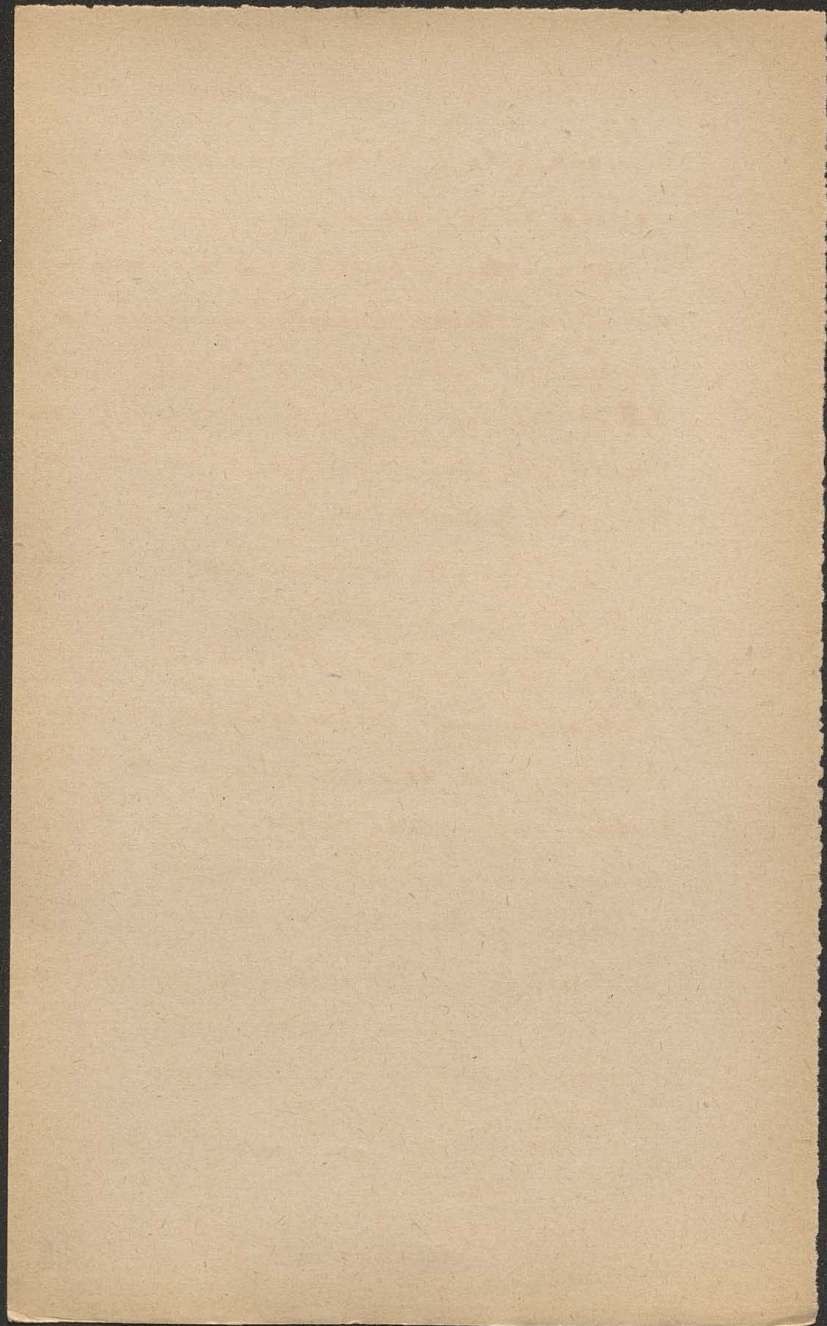
„widziwa pan tedy, że się xanadto pospie-
szył z swojimi gratulacjami, ale x pan xawone
jest entuzjasta, w gorzej wodzie kęspany”
M. G. W. 23. 331.

(Entuzjasta) „Obraz to najprawdziwszy naszego życia - swatawca wiejskiego, i to ludowego, które niewiedzi po co i na co nie świadomi rzeczy entuzjasi windują na wyjątkowy ideał” W. Kowar. Ogród (Kowar.) 4. B. 33. „Nigdy entuzjasta nie był, więc czar błądliwych oczu nie pociągał go za sobą” M. Lebrunowa Olsza 24. 108 (1)

Entuzjastka „W poglądach swoich na sztukę była entuzjastką: nie umiawiała, nie dopuszczała mierności” Wieś 88. 141. 3. Sł. J.

Entuzjastyzm „Okrzyki entuzjastyczne i brawa całej sali zmusiły jeszcze kilka krotnie artystyczny zespół ukazać się i okazać prawdziwie powołanym jej głos widowni” J. Myr. Wieś 88. 142. 1.

(1) „Entuzjasta, przedho krainał się, gdy spostre-
gał ujemne strony, które wznity jego
powracie estetyczne lub moralne kasady”
M. Dat. Paris. świądy 171.

Entuzjaram - u. m. zapat, uniesienie, zachwy-
 cenie posunięte do zailepienia, wata
 „Nadzwyczajną przemością swoją obla-
 dająca entuzjaram i zachwycenie” 72. Wras.
 72. 168. „Wielokrotnie sparawny w stosun-
 kach z myśliczami, z pełną wiarą i
 entuzjaramem przerwają się do kobiet.”
 2. Mell. Griech. wian. 3.

Entuzjarmowal ~~stagnacja~~ st. reim.
 przejmował się entuzjaramem Roxen-
tuzjarmowal się dn. „Nigdy nie
 widziałem tak rozentuzjarmowanej
 kims, jak tego panie Adannie.” N. Bot. Van.
 Gau. 71.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

60

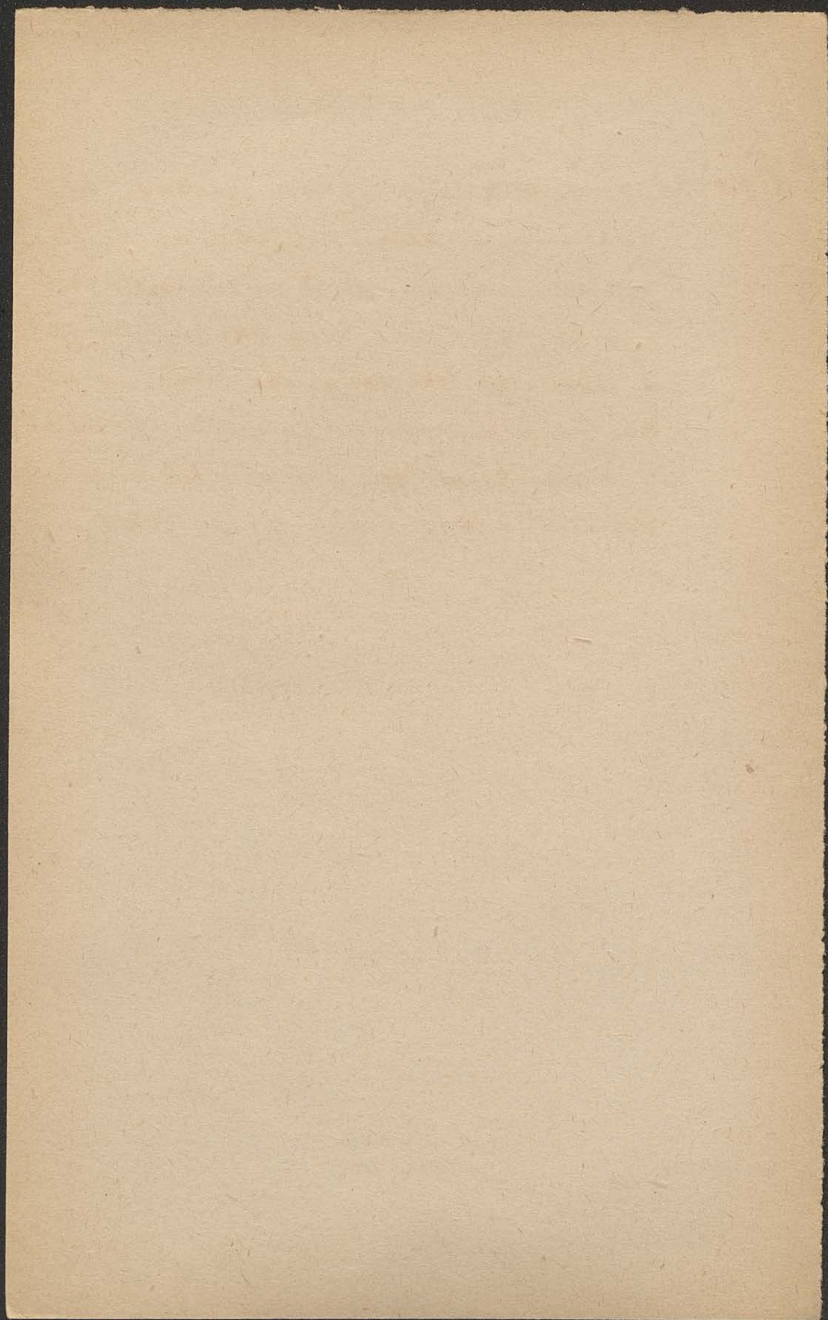
Eolika

Eol-a. m. z arfa Eola, instrument wydajacy sam tony za powiewem wiatru, Tak dwa stawy gadały do siebie przez pola, jak grajze naprzemian dwie oofy Eola " Ad. Mick. 3. 192.

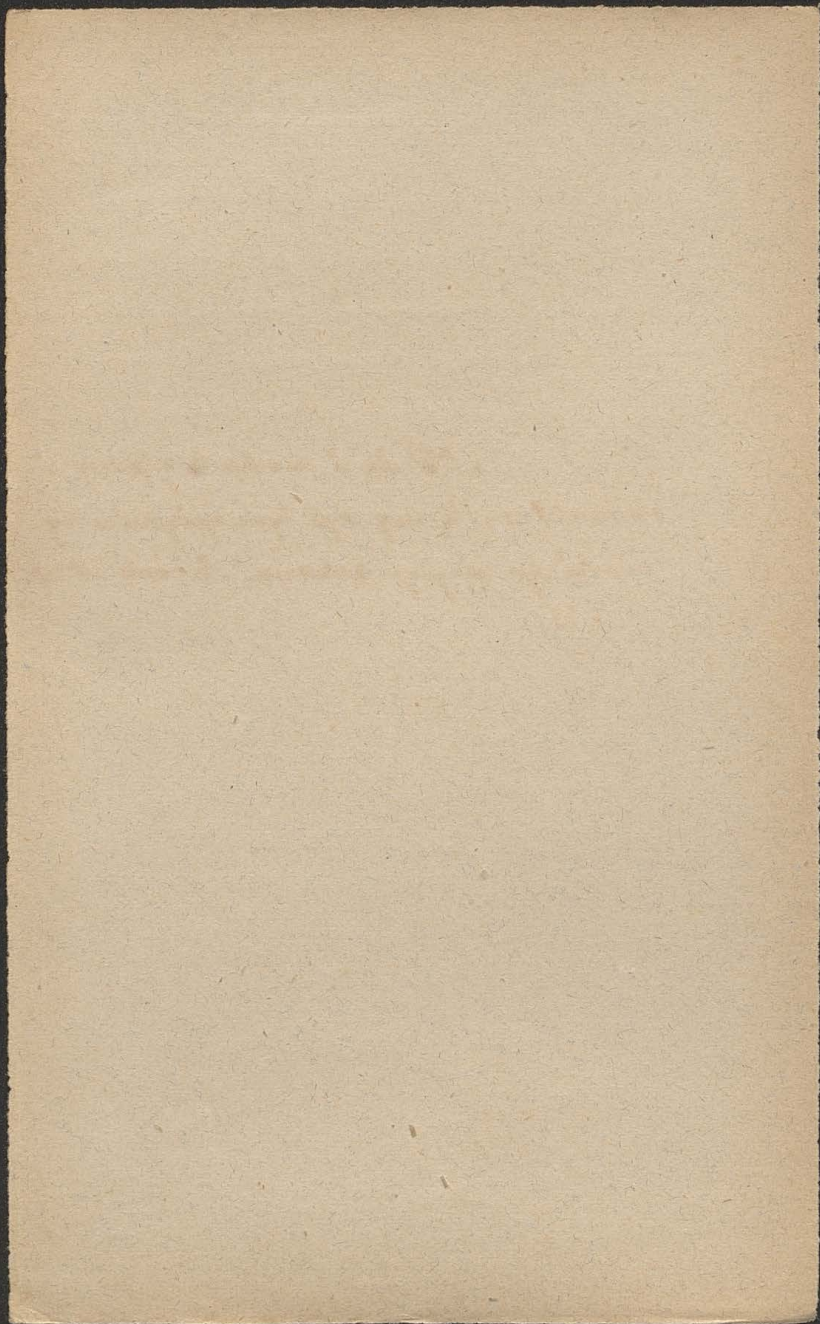
Eolimelodikon, Eolipantalion " (w Warszawie, za czasow Golebiowskiego 1820-1830) fortepianu Lerayurkiego, Duchottra, Fansera, Drumera, z wyucalarkami pod imieniem: Eolimelodikon, Eolipantalion, Trombonion, Flaskordy, maneni " L. Goleb. 1827. Opis. Warsz. Zsi wyd. 204

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.

Epicki-a-je, wtaśiwy epopei, epirany, w
 piśmiejnym czasie los ludzki na chwile
 pozwolił mi zejść do rodzinnego brzeju
 i to w obę obłocę, życie nas' emigracyjne,
 w którym go trzymat aż do śmierci, nie mo-
 gło być odpowiedniem potem do uchwyce-
 nia epickiego typu dziełicy lub niezłoty
 polskiej" J. Tretj. Wiew. nauk. i lit. 15. 214.

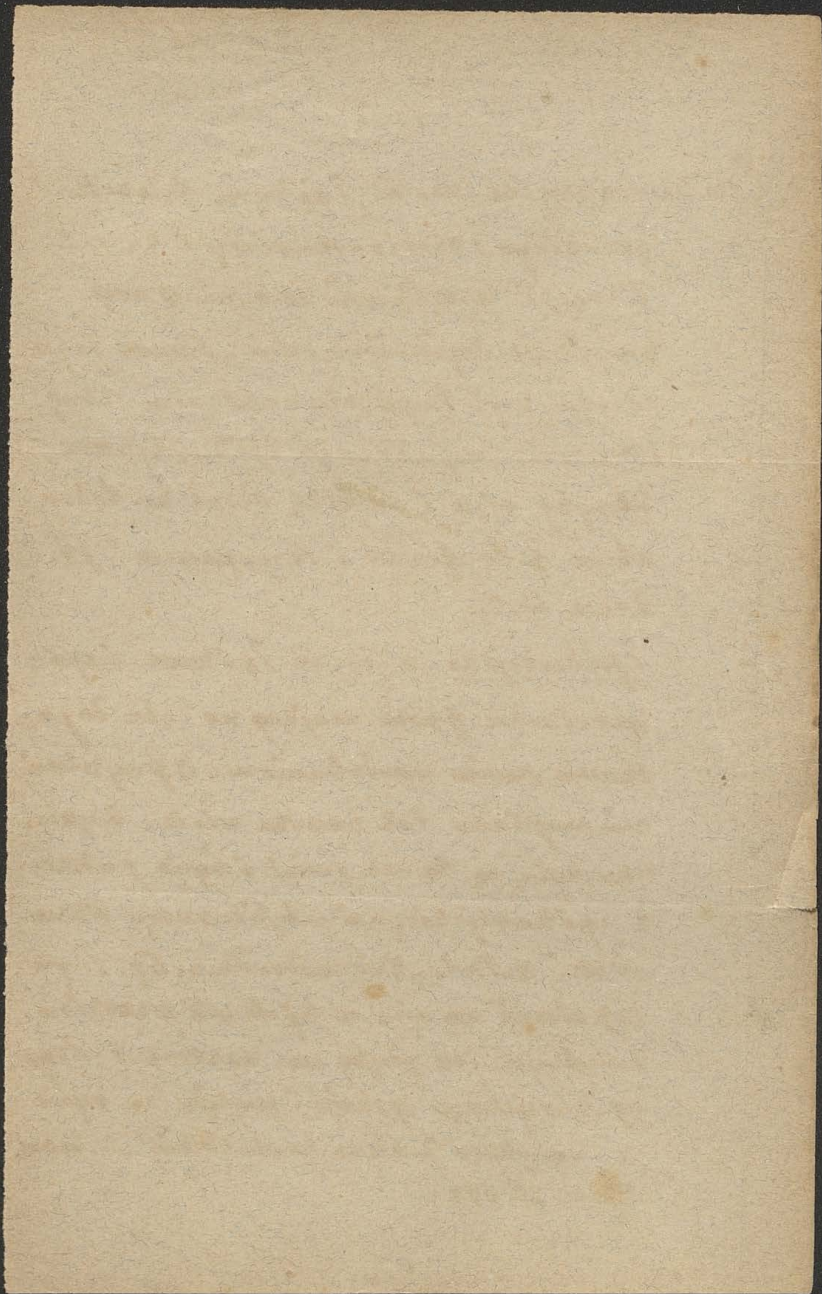

Epigon-a. m. owie m. grec. w literaturze i sztuce, naśladowca, idący torem znakomitych poprzedników „Dziennik, z litewskiego stawcał się coraz więcej bliższym tendencji gawędy, której był niejako epigonem.” Kłosy 12. 87. „Obłuda i maska to głowy i charakterystyczny rys tych epigonów rzeczywistego niegdysz karkoru” A. Trocki. Ost. lata Wilot. 13.

Epikureizm-u. m. od Epikura filozofa greckiego; szkoła stawiająca za cel filozofii szczęśliwość w życiu & posp. amystowe dogadkanie sobie, Twarcę jego uderza wybitnym charakterem amystowości, rozpaczanego epikureizmu, któryby ojca i matkę oddał za drobny obiad & trufkami i skampanem" J. K. Krasa. 16. 31.

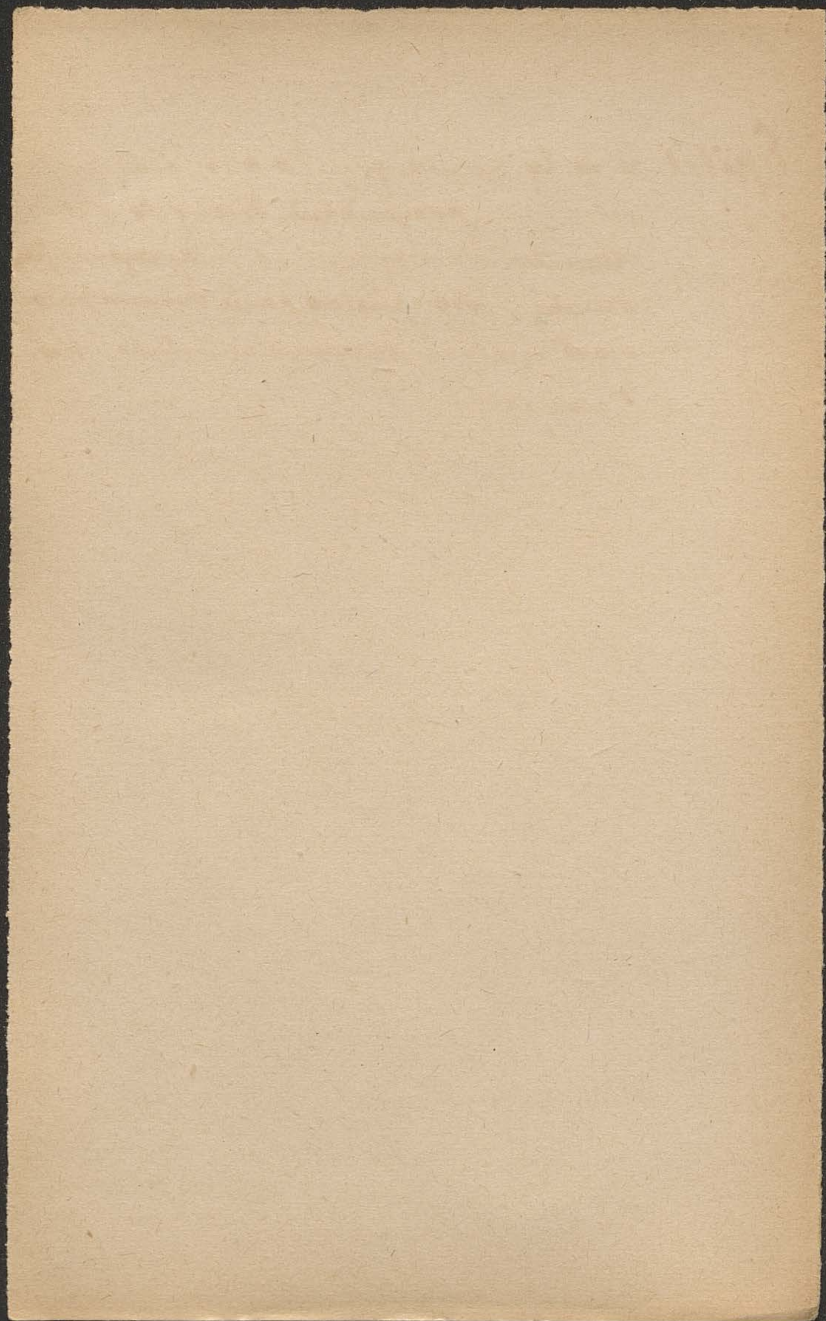
Epikurejski-a-ic od Epikura i epikureizmu & posp. mający za celu dogadkanie swoim upodobaniom "O przyrośnięcie myślało tak bardzo wiele. Dypia nauczyła się tu na świat i życie patrzeć & epikurejskiego i wybitnego starowiska." N. Pol. Nad modr. Dun. 59. "Synu peratrzał na ojca w tej chwili wrośniętym smutnym, jak gdyby mu narodził tego epikurejskiego spokoju i przejął na życie & myślości kuchni barbi i wstę" M. Gawal. Bluz. 23. 349

Episkopat-u. m. godności biskupia Gregorius
 biskupio „ kilka egzemplarzy zwanego listu
 pasterskiego episkopatu austro-węgierskiego, zostalo
 powstaniem ministerstwa wyznani i oświaty.
 Z wyjątkiem tego listu episkopat nie wniosł ja-
 dnego innego podania, zawiadomil tylko rząd
 o uchwataniu pewnych w sprawie kongreg,
 daly katolickiego przedwaz religijnego i t.d....
 w kwestji ustanowienia wkołnego biskupi nie
 wniesli żadnego wniosku " S. w. 1885-186. 2.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible due to fading and the quality of the scan. It appears to be organized into several lines of text, possibly a list or a series of entries.

Epitet - u. m. ty-óu um. / gr. ἐπίθετος, przydawki
 vetov. i poez. przyimiotnik dodany do wze-
 ciowania dla wydatnienia go w wyrażeniu jak
 orszak „Dex epitetów, panie Furweim, pow-
 nowat chłodu - wazywan is Orbeka” Maj-
 9. kw. 1887. 168

Ἐπιπέδον, εἰσόδος καὶ ἐξόδος ἀπὸ τοῦ δόξου, δρα-

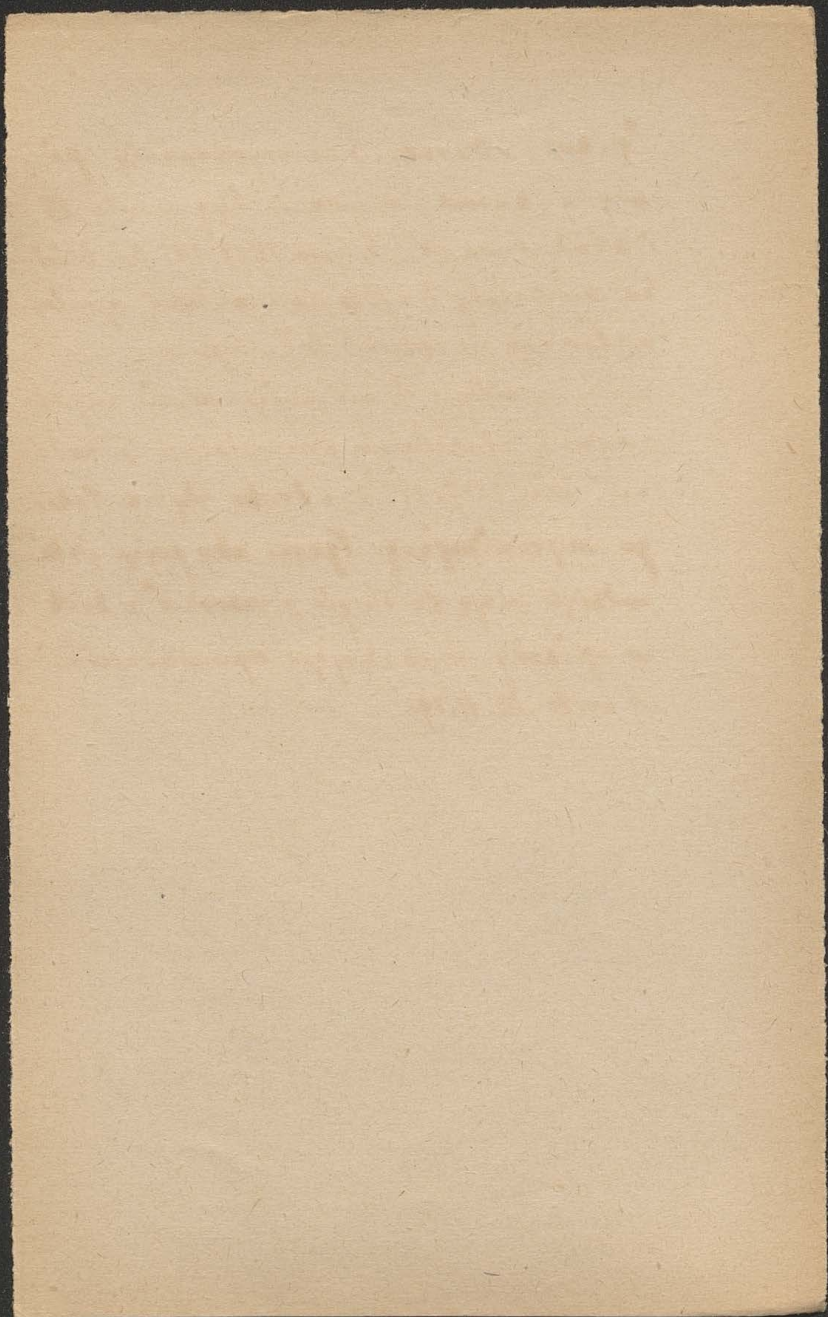
Επιπέδον

- u. m. dy um. z greck. w proemacie, dra-
macie i powiesci wieck wto gromu, w wszelka
akcja ubożna, przywiezionu do akcyj grom-
nej, nie majzra x niez bezapowredniego swiez-
ku i stempowizra ceteri odzyluq. W ryciu
poboru. Swiela odzwana, idawzenie wyprzedko-
we nie wyprzymajzice x porwidniute; nie w-
izice wprzymu na markznie - woznie papzardu
wyprzedet, idawzenie porwidniute woznie „Cpa-
wizadajzice rycie tajemniczej istoty, niepowidbu-
tego epizodu nauwnei w tak ciaruzych ramach
jakubysimy prazguet” J. J. kwars. J. 2. 5. „Myt
prowodnie tej walki literackiej nie dla
wzysklich byta jarmu, ale epizody jej roz-
namizkriaty” D. Pol. Wied Wuz 26. „Nie
mozna wzpric, ze pizmo twolowskie, jst
ostatumu epizodu tej sprawy i potrazi na-
wet najskrajniejszej sprawy z stowu do
milzenia” D. pol. 1886. 1841. „Wypromi-
nat sobie romantu w tej karkkencie odpro-

całuki i epizody, gdy wcałuk w liżarciu
to wawryskwie & targu" J. Dziwak. 8. 20
" Wpadam w ciągłe epizody dobre w powieści,
ale nudne w rozprawie" J. ib. 1. 5. " Kwaśnia,
choi w epizodach przyśiadypwał niż do pauny
krytykany, kumidkany był juki polubym w Doro-
wej" J. Kwaśnia. 73. 94. " Straszna ta walka za-
grawiająca życie jenerata, to był ostatni epi-
zod burzliwego dołgu jego życia" Bodz. upow.
hist. 244. " Opowiadał epizod ze swego życia
tragiczany, uoił po nim paunizkus, bliżne od
uoiu" J. Kwaśnia. Na em. na walk. 99.

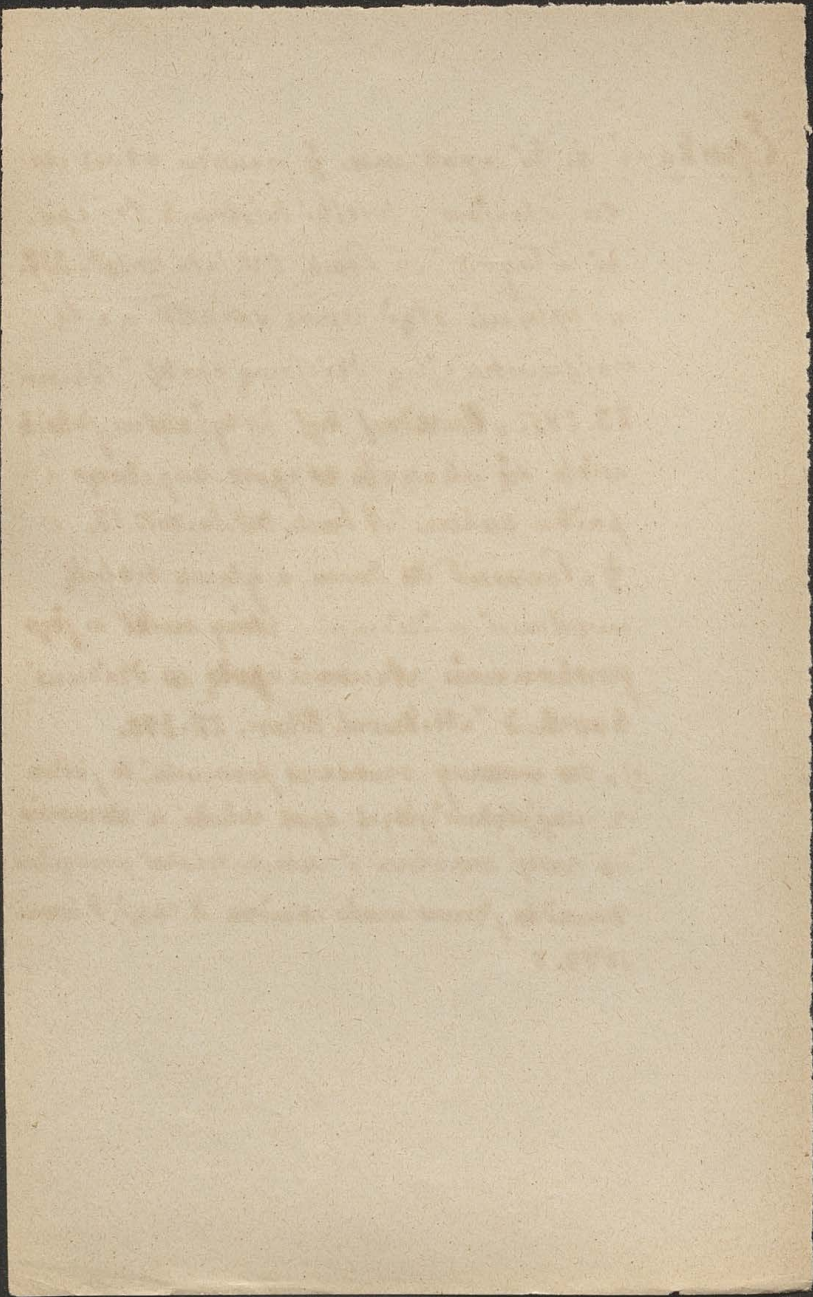
Epizodyczny-a-e składowajęcy niż & epizodów
" Niezbędnem nam się zdato dać epizodyczne
obrazy osób, charakterów i współczesnych
wypadków, objaśniających ubocznie rzecz
uazę." J. Kwaśnia. 101. 11.
" Żalnie będz dawać epizody tej sprawy, juki osta-
teczany rezultat; ony wraży powidokowan' o
współdziałal' okolicz, niż winnyżni ony uilko-
czy tyłko, - oto pytania, na które przywictori'
odpowie" Wiś 1887. 232. 2.

(Epizody) Obrazy one wyobrażają epi-
zody z czasów panowania Zygmunta III
i Władysława IV "G. lwow. 1887. 148. 3. „Dziś-
ko wykastoby bardzo na warteści, gdyby
autor nie przemyczał tohu opowiadania
najromantycznemu i nie najgłębemu nie wspól-
nego z wstępnym przedmiotem epizoda-
mi" Wieś 1887. 214. 3. „Truba słyszeć takie-
go improwizującego Tawra, aby pójść jakiś
wzrost mając te długie i szerokie^a co krok
w epizody wykastujące opowiadania"
A. w. Fr. Dk. 11. 191.

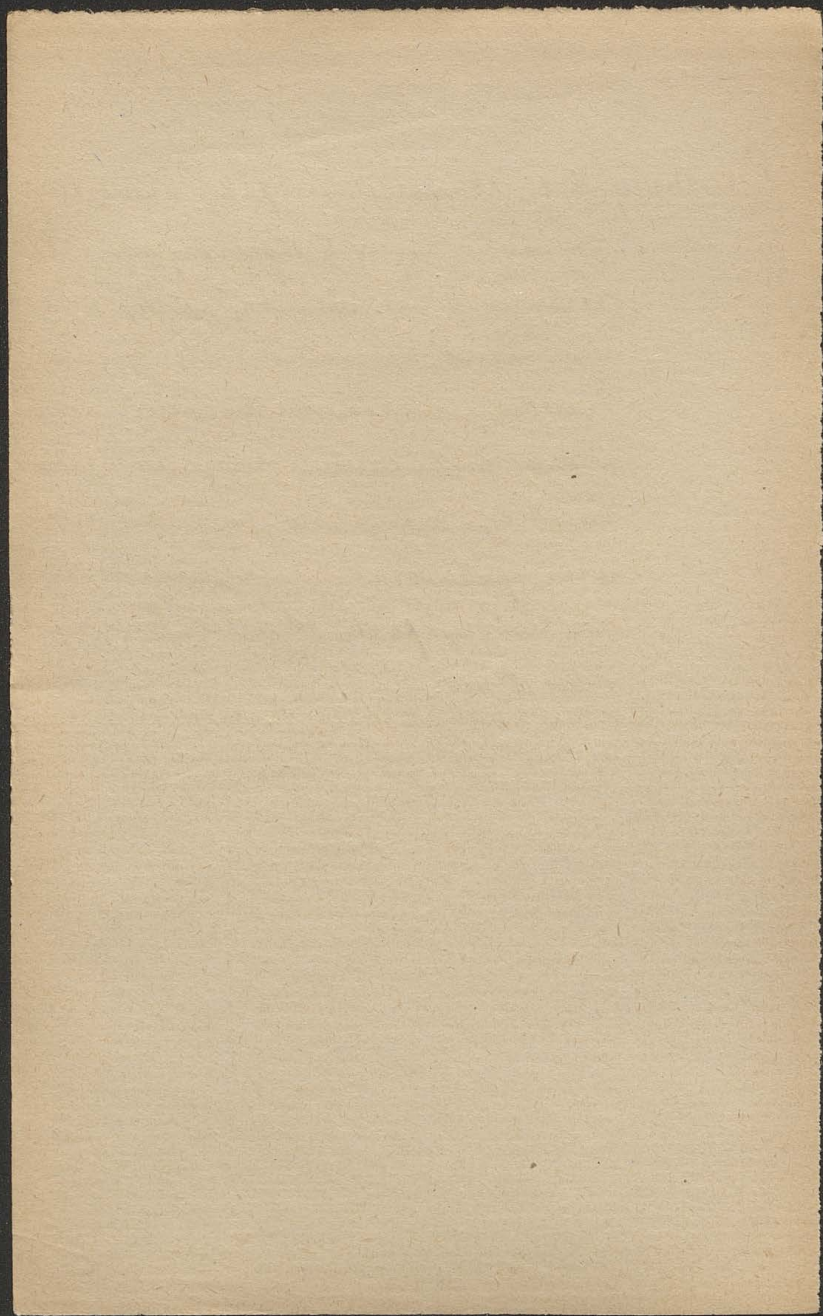

Epoka - i. z. ki - epok m. z. z pewien okres czasu, dziejów „Wielki historyk tej epoki Długosz” A. Koch. Ost. lata w. 1337.
 „Cztery nie są to nowe światła na tej najsmutniejszą dziejową epokę” Długosz 23. 285. „Ruszdorf był uwzględnieniem, jakich wiele się ukazało w epoce zupełnego upadku rządu” A. Koch. Ost. la. w. 13. (1)
 z „Powrócił do domu z cytową uabity myśli o dziejach, który miał w jego przekonaniu stanowić epokę w dziejach narodzi” M. Gawal. Długosz. 23. 340.

(1) „To właśnie renesans francuski, to jedna z najpiękniejszych epok sztuki, a stosownie do swej wartości i wartościowości przyjęto zwać to je wcale mało cennym” K. Utył. z. 1888. 8.

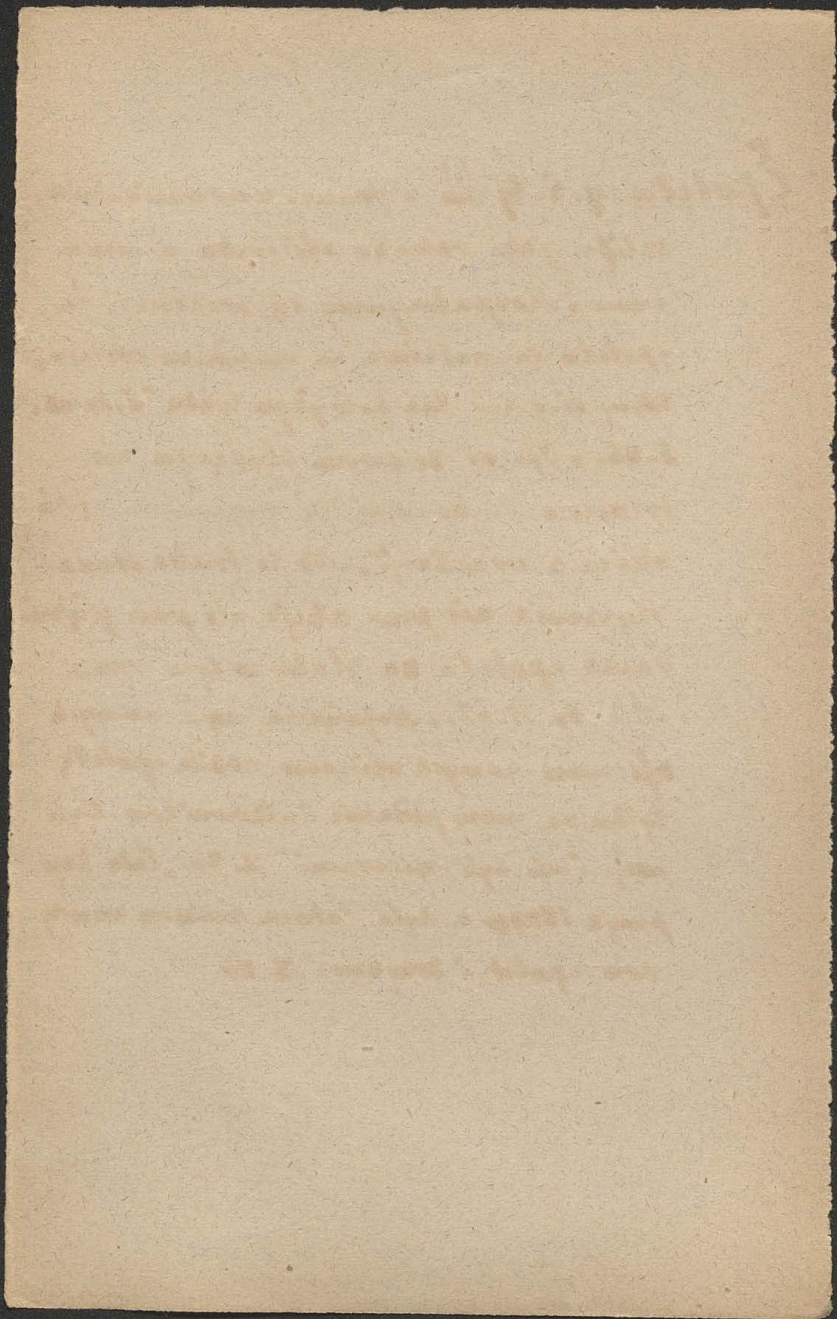

Epokowy-a-e, stanowigry epokę, pamięstny
 „Wykrycie tajnych skowary vani nio-
 drisny w Wilnie, wynikajęce z tego pro-
 śladowanie Filaretów i Siburców,
 jako też uwięzienie Mickiewicza ra-
 zem z wielu innymi kolegami i cato-
 kami tych zwizakow, byly temu no-
 wem epokowem wydarzeniem w ry-
 nie naszego poety” A. Detele. Przew. nauk
 i lit. 15. 410.

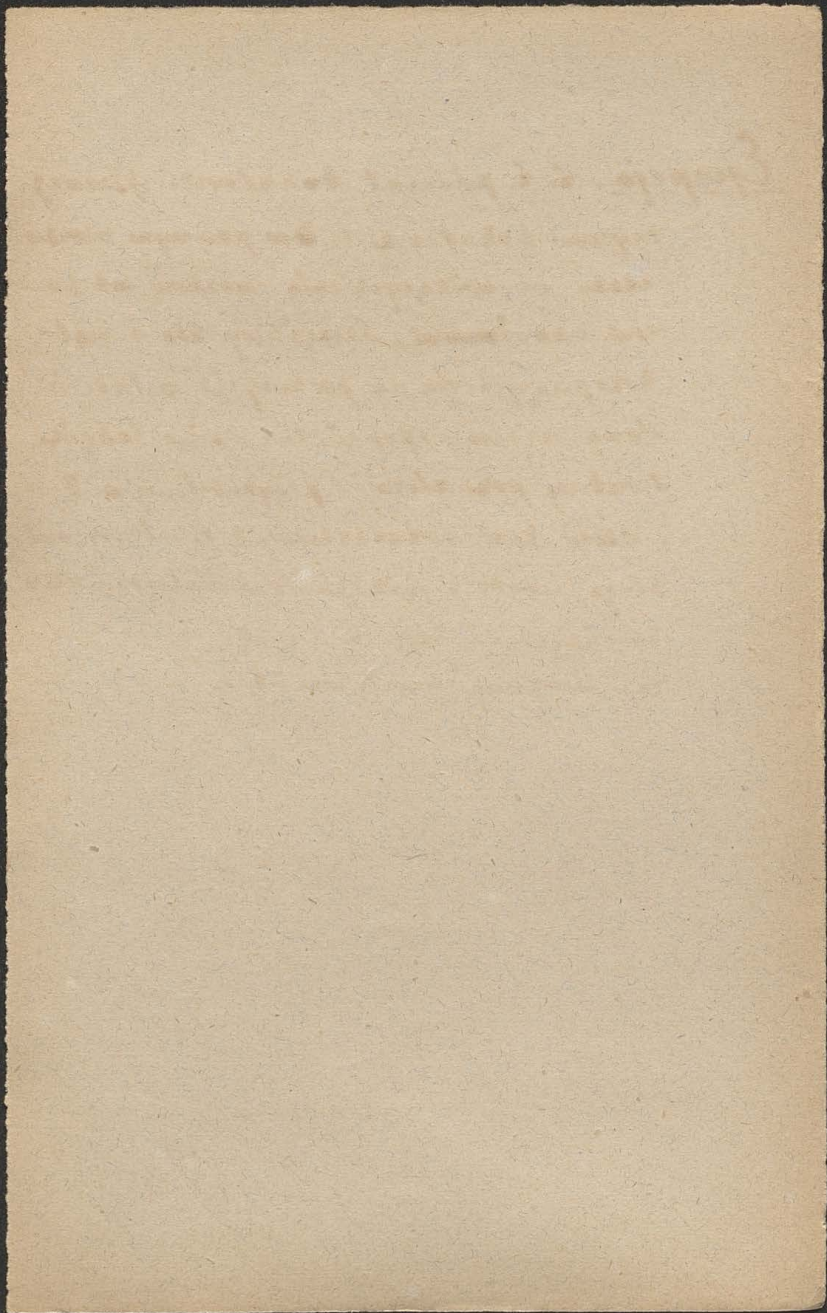
69

Epoleta - y. z. ty^{-let} mu. z franc. naravnienik,
 salifa, jako znak oficera u mundu-
 rnu. Rozpatrujoway sie, rozemat, ze
 epoleta ta naleziata do mundurne oficera,
 ktory siedzial tuż woto jego tóina "Z. Kawak.
 5. 82. " Oficer ze swoim struzicym nie
 robierie dachu, ani ter' wyjmowai bzdrie
 okien z wawienj. Na to trzeba stawa-
 wyzienia nie praw abaje, ale praw pieszci.
 Sama epoleta za Taloq w tym warie"
 A. w. Fr. 11. 63. " Najwiznia wzej nowych
 oficerow nowych oficerow nosita epolety
 tytko na nowy podania. Puthurwinkow. Dyle
 wzej i nie byli oficerami" ib. 86. "Cata kam-
 panja 1809go r., byla Tatroem ximowem wawry-
 now, epolet i wawynow." ib. 116

70

Epopeja - i. z. poemat bohaterowski z szeregu
 czynów bohaterów w pewnym okresie
 czasu, obchodzących całą ludzkość lub pe-
 wne narodoznosci. "Słownictwo kto z ust
 krzepujących skóra pochwyć ostatnie
 słowa wielkiej epopei, ten spiew tuby i
 świętej pancerza" P. F. Dyk. Ost. Sejmu. 3.
 "Wśród kart różnorodnych są obrazy wiel-
 kiego umoru i wdzięku, są bohaterowie napro-
 dy epopei, na głowie z dymem i chlubaż wsta-
 zai mówimy" Quis Duxit 24. 2.

Epuzer - a. m. vowie franc. majzy ochoty
 się keni, kandydat na mejsa „Tu posta-
 gi są wiśkwe, majątki kucami ejre, a
 przykwoici epuzerowie, z ty tuda ni praw-
 dxiwemi, dosyć radey, towar porauki-
 wany „*J. Kvar. Ser. i vřku 322* „Wszak dla
 žosi epuzera znalci mozem i w tych
 stronach „*J. Karak. Kocce 1872 n. 35 str. 272.*
 „U wód mineralnych polujš nejrozma-
 itřie awanturnice na podobnych epuze-
 roš „*J. Achar. Tyg. II. 2. 2. 198* „Z powia-
 towych epuzeršš znamy ni byli wryst-
 kinu třej panowie Herminogenes, Godfryd
 i Franciszek - řadem z nich wraiwie nie
 řadawališ w kupetnošci wymaganš
 pamien na wydarin i ich matek „*Eřno*
 1878. 255.

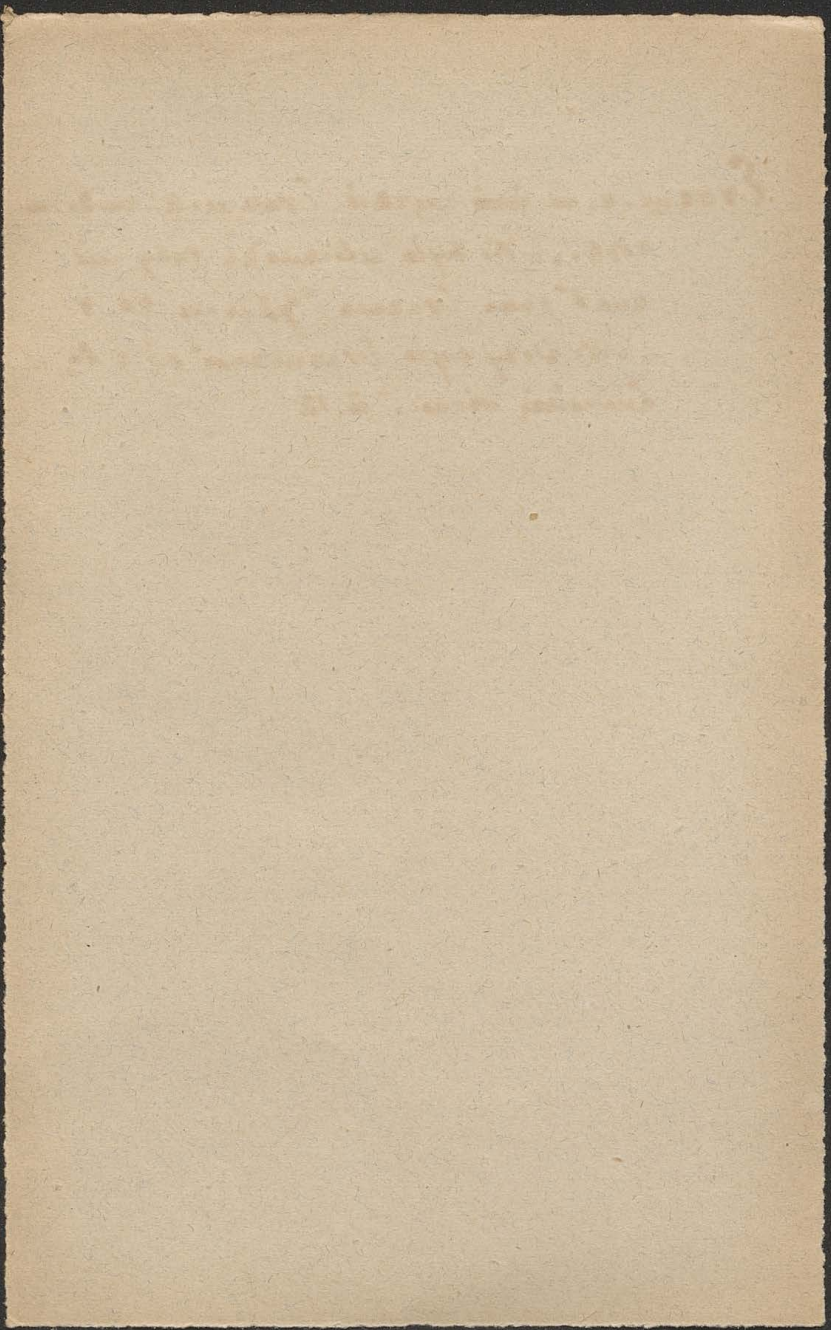
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines.

Era-y. z. y un. tac. punkt wyjścia w chro-
 nologicznej rachubie lat „Wyrwa
 wsiety z jex. tarich, lecz śródostwo jego
 idzie us być w arab. od archa, urcha,
 data, epoka, od słowa arach, arrait
 datował, wyrwa zaś arabski ma powi-
 nowactwo z hebrajskim jerach, uio
 krzyżca, stwizny do oznaczenia czasu.
 Od arach pochodzi tarich kronika, rok-
 niki, historia.” Aut. Muchl. Krowod. 28.

Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

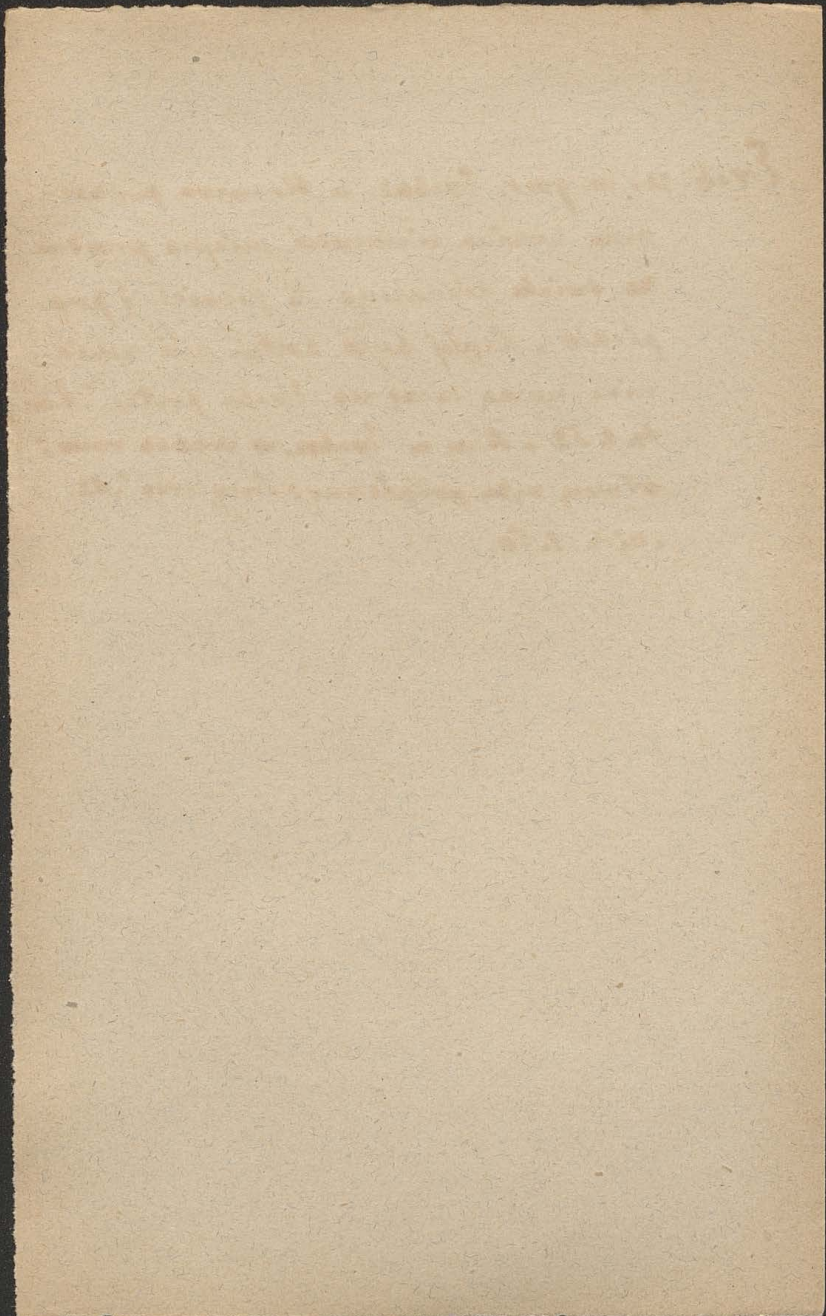
71

Evam-a. m. inis muzkie Evamell-znika. m
zdob. „ Nie bylo ulicznika co by nie
znal pana Evanna ” P. Waz. 46. 8
„ Nie ile by bylo Evannowi sie z ta
Ludwisia wienic.” ib. 13.

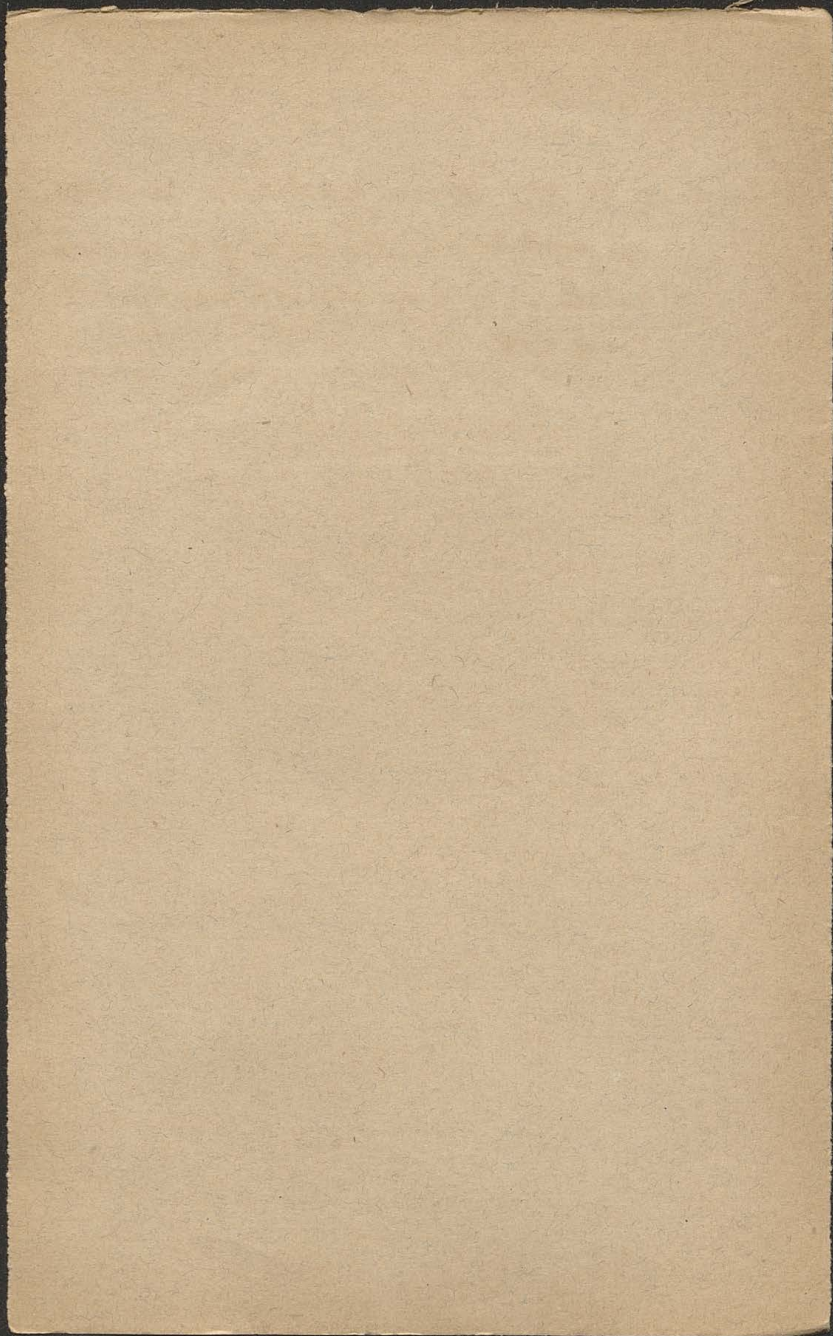
72

Ereb-u. m. grec. Erebas, u Homera podnie-
 mna krajina ciemności, miyca przejścia
 ze światła kierunku do piekieł & pop.
 piekła „ Lepiej było rwać, niż umie-
 niać namyślić, na Erebu portaj „A. br.
 Fr. 1. 52 „ Dam w Erebie, w szabas rano;
 w tamy wsty podpisano: Luciferes „A.
 Mich. 1. 50.

73

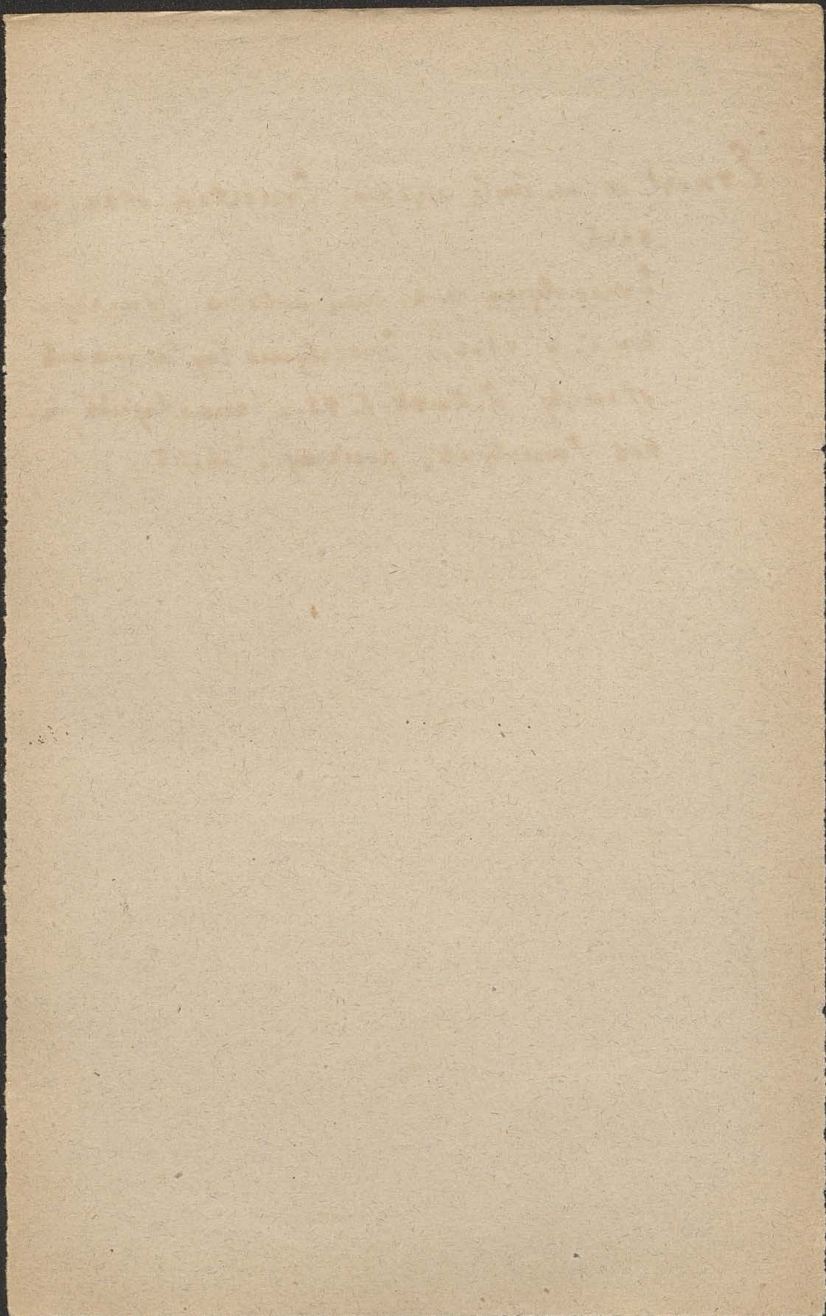
Evem-u. m. my-ów um. pustelnia, mięzka-
 nie pustelnika „Pustelnicy z ewangio-
 swich na miejsce odpustu przybyli” Ł.
 Kawka. 1. 56.

74

Ernest-a . m. imię wyżkie Ernestek-ska . m.
xdrb.

Ernestyna-y . ż. imię kobiece Ernestyn-
ka-i . ż. xdrb. „ Ernestynie trzy w oczach
stały. ” Ż. Kawał. 5. 42. „ Pamiętajcie ja-
kos' Ernestynkę poierzyć. ” ib. 68

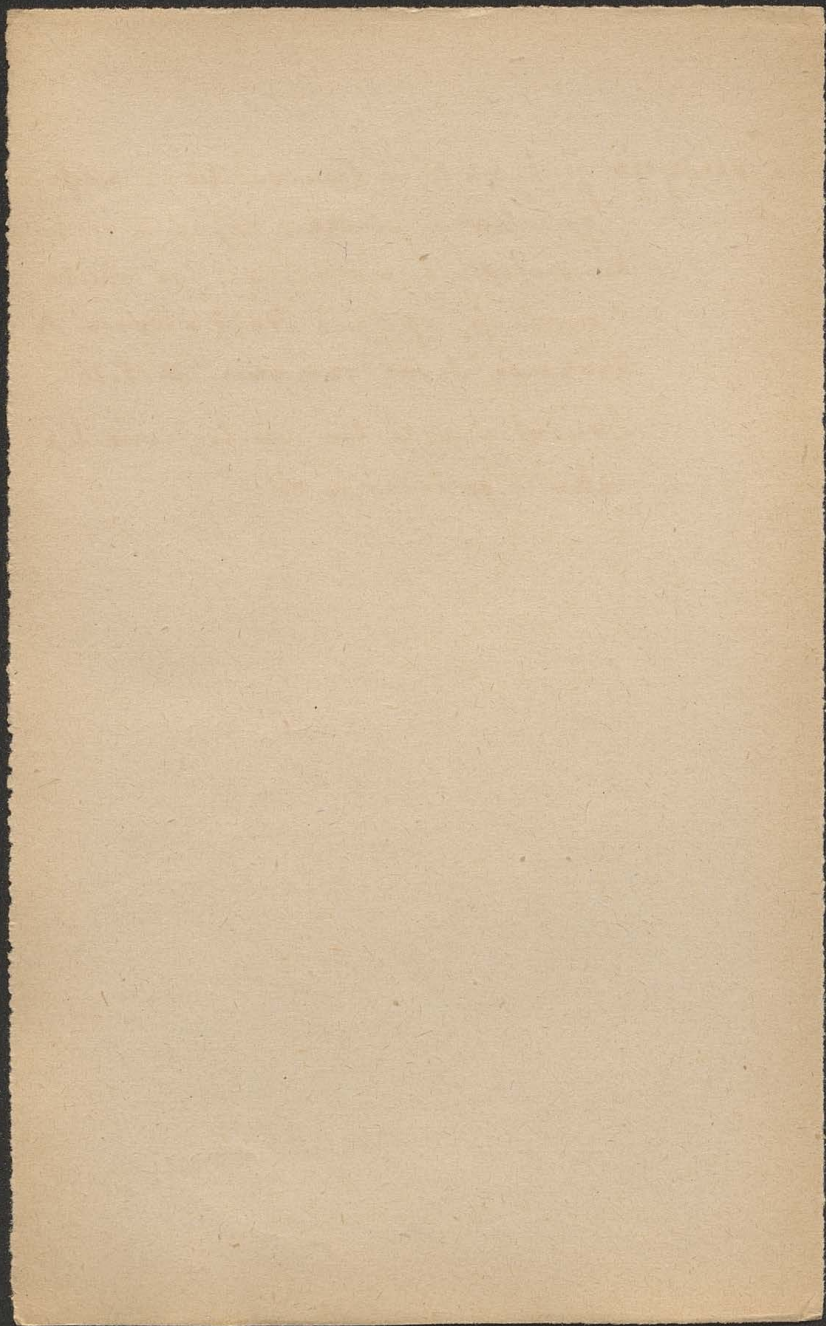
Erotyczny - a - e greś. odnoszący się do wrażeń
 go, co znajduje w związku z miłością
 płciową, jeden obronów miłości lesbi-
 nej "Ja ci tu będę erotyczne piósenki
 tymczasem przepięmywał" M. Gawat. Płun
 1886. 396. "Nie miała fałsu ani uda-
 nia, w rywalności swej dla lewego
 nie widziała ni zdrowego, oddawała
 się więc całej temu erotycznemu pro-
 wi, który ją ku niemu unosił i coar-
 bardziej zbliżał" Ł. Sarn. G. Lwow. 1887. 16.
 "Z sonetem caternastym rozpoczynają się
 nowa seria sonetów miłosnych, serja z
 którą się ściśle wiąże i inne erotyczne
 utwory Mickiewicza odeskiego pochwie-
 nia" J. Tręci. Przew. nauk. i lit. 15. 202.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Erudycja - j. i. bez t. um. Tac. eruditio, rozległa
 i gruntowna wiedza, „Kopernik nie był
 tylko świątelnym, lecz obawiał się już nauk
 i erudycja, opuszcza Italij i wraca do
 Krakowa” D. Sas Przew. nauk. i lit. 15. 163.

Erudyta - a. m. ci - toś um. Tac. eruditus,
 człowiek posiadający erudycję.

Erudyta - i. i.

Essant-a. m. Essanta-y. m. na Ukrainie

wtodava, karbowy. „Ekonom postat es-
santa, rozkazawny mu wynalazci' dlop-
ca" T. V. Jiv Wrzec. b. g. „Fed' ryl taska ludz-
ka, a ranej boska, poki go essanta nie
zaprowadzit do dworu" ib.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Several lines of very faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the paper.

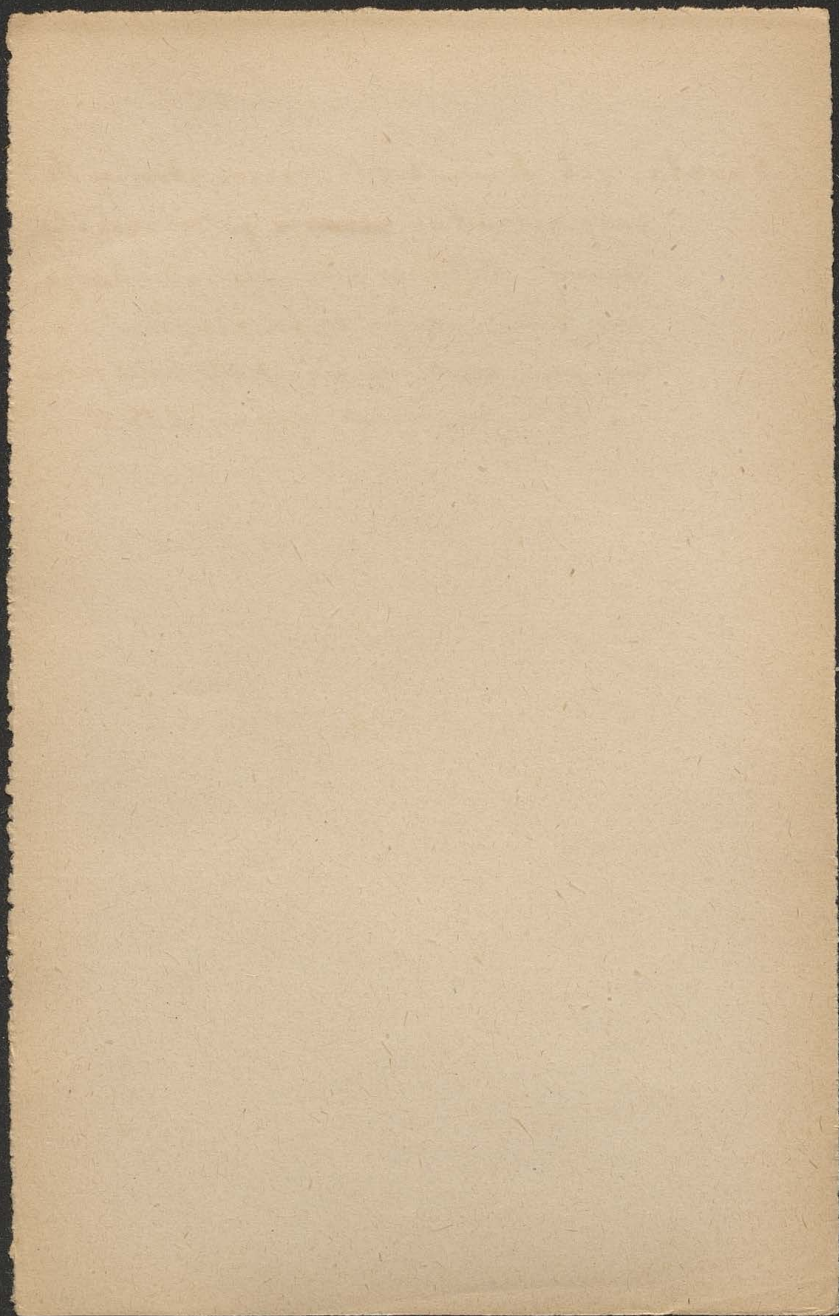
Eskamoter - a. m. ry mu. x fr. kuglarz eska-
moterzuy przedmioty & fig. ornament, rzezi-
niemek.

Eskamoterja - ji. s. sztuka eskamotowa-
nia, rozrywki kuglarzka. Skonieczty sie
czasy sztudek, x ktorzych sie nie malo
czepnieszto sposobem kuglarzkiej eska-
moterji, na ktorej gdy stapia, krywaq sto-
dziej, a jeżeli nie stapia, mądnym ogto-
waz." J. Dziwak. 1. 44.

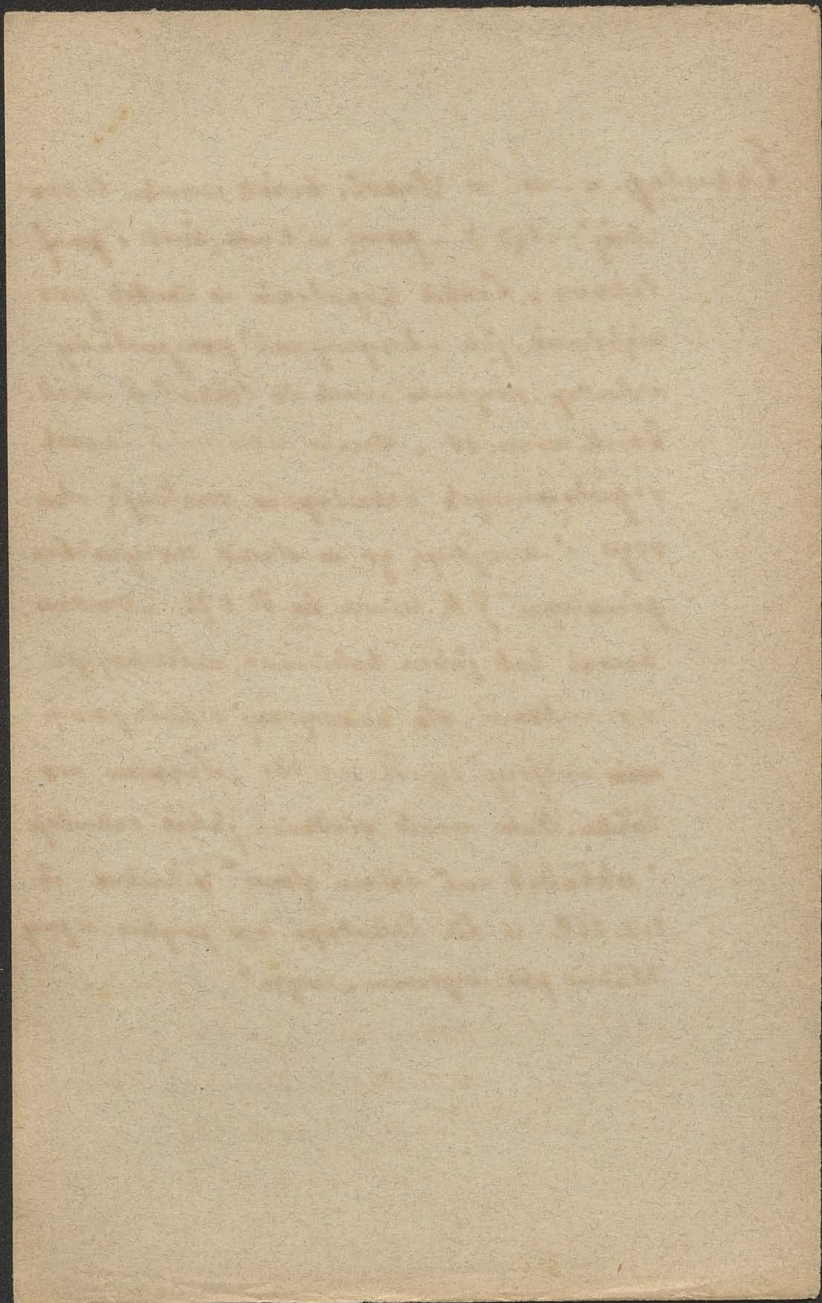
Eskamotowat st. w. ndkn. Zeskamoto-
wat Dku. x pomoc rozrywki w miach
ryk, sprawiac sztukiie ziskania przed-
miotow & krasie rozrywki. Rozrywkiach
niepotrzebnie zeskamotowat mu z kie-
szeni zegarek" Wik 1885. 49. 3.

The first part of the paper is devoted to a general
 survey of the subject, and to a discussion of the
 various theories which have been advanced
 in regard to the origin of the human race.
 It is shown that the most plausible theory
 is that of a common ancestry, and that
 the evidence in support of this theory is
 abundant and convincing. The second part
 of the paper is devoted to a detailed
 examination of the evidence in support of
 the theory of a common ancestry, and to
 a discussion of the various objections
 which have been advanced in regard to
 this theory. It is shown that the objections
 are all unavailing, and that the theory
 of a common ancestry is the only one
 which is supported by the evidence.

Esporta - y. i. franc. escorte, oznacz sbrojny dla
 bezpieczeństwa ~~konwoju~~, podróżnych i t. p.
 konwoj " Oddaniem konwoju nad ekwipa-
 żem, znajdującym się na okręcie i na
 wyspie. Sam z eskortą osiem ludzi przesi-
 łam się białym" Sł. Rym. Słow. u. i lit. 15. 83.

Eskulap - a. m. w staroż. bóstw nauki lekar-
 stwa; stąd Es - powie w 1. msz. kwart. i powie
 lekarz „Lekkie kapalenie w skutek prze-
 nieżenia, jak utrzymywają przywołany
 eskulap, przykuto mnie do łóżka” Z. Mell-
 Groch. wian. 14 „Wzato nareczenie dwóch
 reputowanych eskulapów, rewidując cho-
 rogo i znajdując go w stanie arcywieksze-
 piczary” J. A. Minisz. Tyg. II. 1. 72. „Owczara,
 kował lub jakis kolbiciua, niemieczyca
 na ustroju, oto zarawycaj eskulapowie
~~nie~~ większy” Tyg. II. 3. 6. 151. „Leciałem na
 łóżku. Koto mnie siedział jakis eskulap
 i obkładał mi lodem głowę” J. Karkas. ib.
 2. 2. 258. u Ad. Eskulapi-iego przytoż. w przy-
 kładnie pod imieniem „myxa” „Kjawił się i
 doktor, a obejrzawszy pacjentkę, pozwolił
 pienuwcy raz wstać. Kobymano Eskulapa
 nie obrad” A. Wilcz. Woly rob. 189.

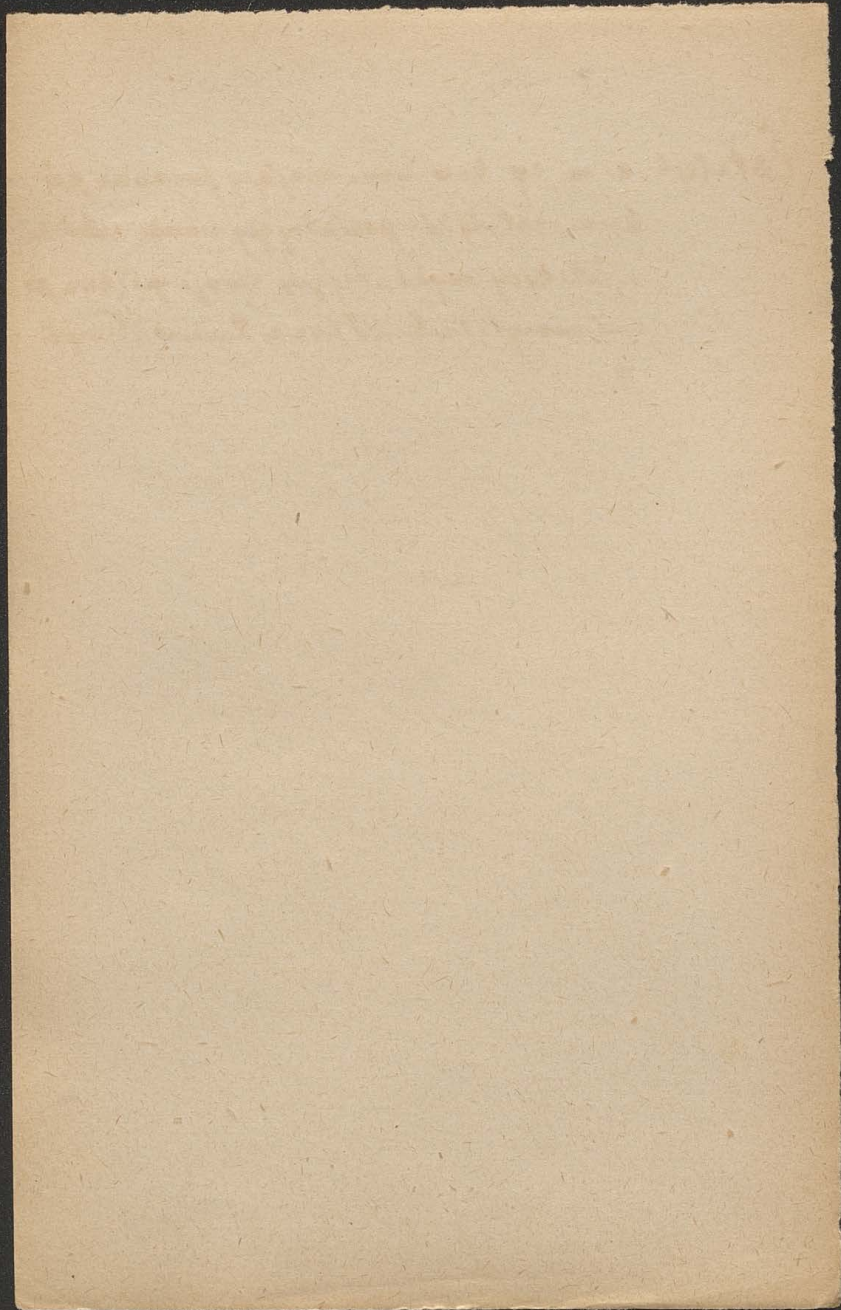

canie prupt.

Estetycyzm - a - e zgodny z prawidłami estetyki,
z wyobrażeniem o pięknie, pełen dobrego
smaku „Nasi popularyzatorowie umiję
tworzyć gruntownie naukową odziać w forms
poetyczną i estetyczną.” Ktory 43. 270. „Waw-
szawa żyje obecnie sztuką, wycwa wra-
żeń estetycznych i na brach ich skawię-
ć się nie umie.” Blumw 1886. 378. „Ruchy
jej staly się gwałtowne, konwulsyjne, uny-
wane, nie estetyczne” Ż. Tarn. Ś. lwow. 1887. 9.
„Dramat Tolstoję odrebnowości swę wypowie-
nowie potężne wrażenie, ale wrażenie to z
pewnością estetycznym nie będzie” Ś. lwow. 1887.
130. 1 Fejl. „Jest tam kilka słownych na-
turalnych piśnuck, na których świeża
rosa poranku letniego się perli - ale
więkwość odbiegła daleko od warun-
ków estetycznego zadowolenia” Ś. lwow.
1887. 133. 3. „Obok tej pięknej, estetycz-
nie zadowolonej istoty, kto wie, czy

nie był na drodze do rozpamiętania / o
irrupcji jowite rewersyj" Maj: S. lwow. 1887.
132. 1. „Uspione w rozkośnych markeniach
na otomannie, w neglicach bardzo niedbanych,
w porach necturalnych, ale uiera był estetyz-
owanych" Quis Plurim 23. 369.

Estetyka - a. n. cy-kuio um. majgy porucie pi-
kna, estetyki - posiadajgy nauke estetyki
" Estetycy mysladajgy teorię piękna po
uniwersytetach " J. W. K. Kam. w dt. w. ym.
4.

Estrada - y. z. dy mu. z fr. podwyższenie w sali
 koncertowej, dla występujących artystów
 „Z bukietem obsypany ciekawkami wy-
 chadzita na estradę” *J. Kraśnik* 1878. 15
 „Typique wokal sigato ja na estradzie, od-
 spiewujac rzeowne melodije Chopina” *ib.* 17.
 „Maja umiescic ja na estradzie w gronie
 wladchetnych dam, - estrada sig Tamie; stasy
 oficer kostaję, przygwiecionie walczemi sig
 belkami i deskami” *L. Siem. Kiermi mist. mit. 59.*
 §(1.) „Drawo, wybornie, koncertowo, z tym
 kawalkiem uwiesu inicjato stancje na extra-
 dzie” *M. Dat. Dies. lit. 7. 4.* „Co dzie jalkis'
 nowy i to nieposledni wirtuoz wstepuje
 na estradę” *Wiek* 1882. 262. (1.) „Stancje, wta-
 pie na estradę” *popirywai sig z koncertem.*
Estradowy - a - e od estrady „Piekneg de-
 klamacyje jego znomy z estradowych po-
 pisow” *Slaw* 1877. 194. 4. § „Spiewak extra-
 dowy” nie występujacy w operach na sce.

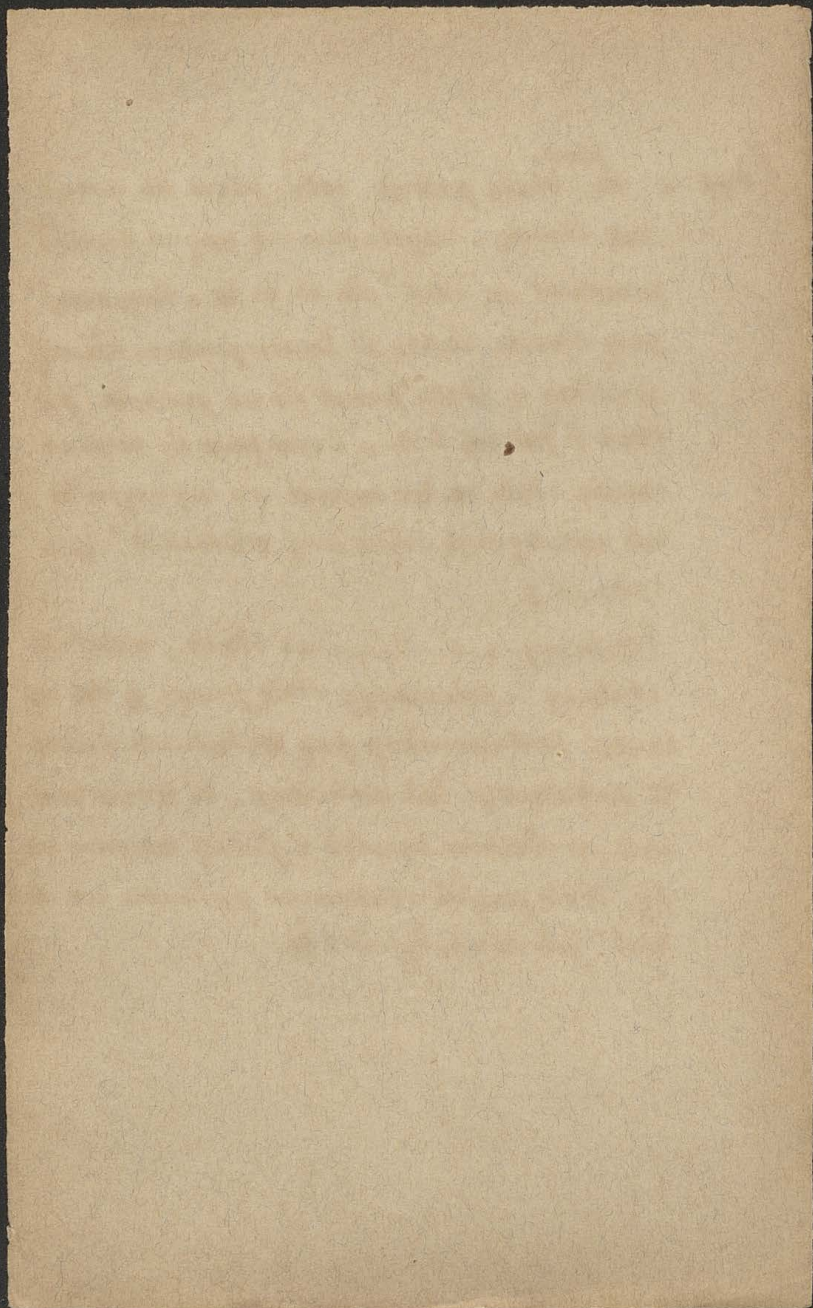
nie, tylko koncertują „Panna Alicja
śpiewająca estradowa koncertowała
wczoraj w Resursie” Wieś 1886. 256. 3,

Etaps - u. m. przy-ów mu. franc. étape fem. pu-
 pas, odpowiadek w naznaczeniu miej-
 scu przy przemarszu wojska, transpor-
 towaniu więźniów i t. p. - miejsce leży
 odpowiadku, stacja, „Nierównie bliższy
 kłomek nasz wydabony z ostrogu
 pod wprawę kłemie etapowej kłom-
 dy, przy wzięciu nastat do wiaty
 kłomnej i wystany w podwór do miej-
 sca naznaczenia woaz z kłomowa-
 mymi towaryzami niedoli, których
 nastat na etapie jako na punkcie
 zbiorowym, do kłęd sprowadzono woz-
 naitych więźniów” (Good. Kaulk. 2. 37.
 fig. 7. arcywo Poethe jak Michiewicz w osza-
 ku poekio świata naznaczej nowe eta-
 py i waznej powrot uż zerwanie, odro-
 dzenie uż bunt poecio spuisiowym staro-
 zytowoi, bo jest w nich kłom wazpi formy

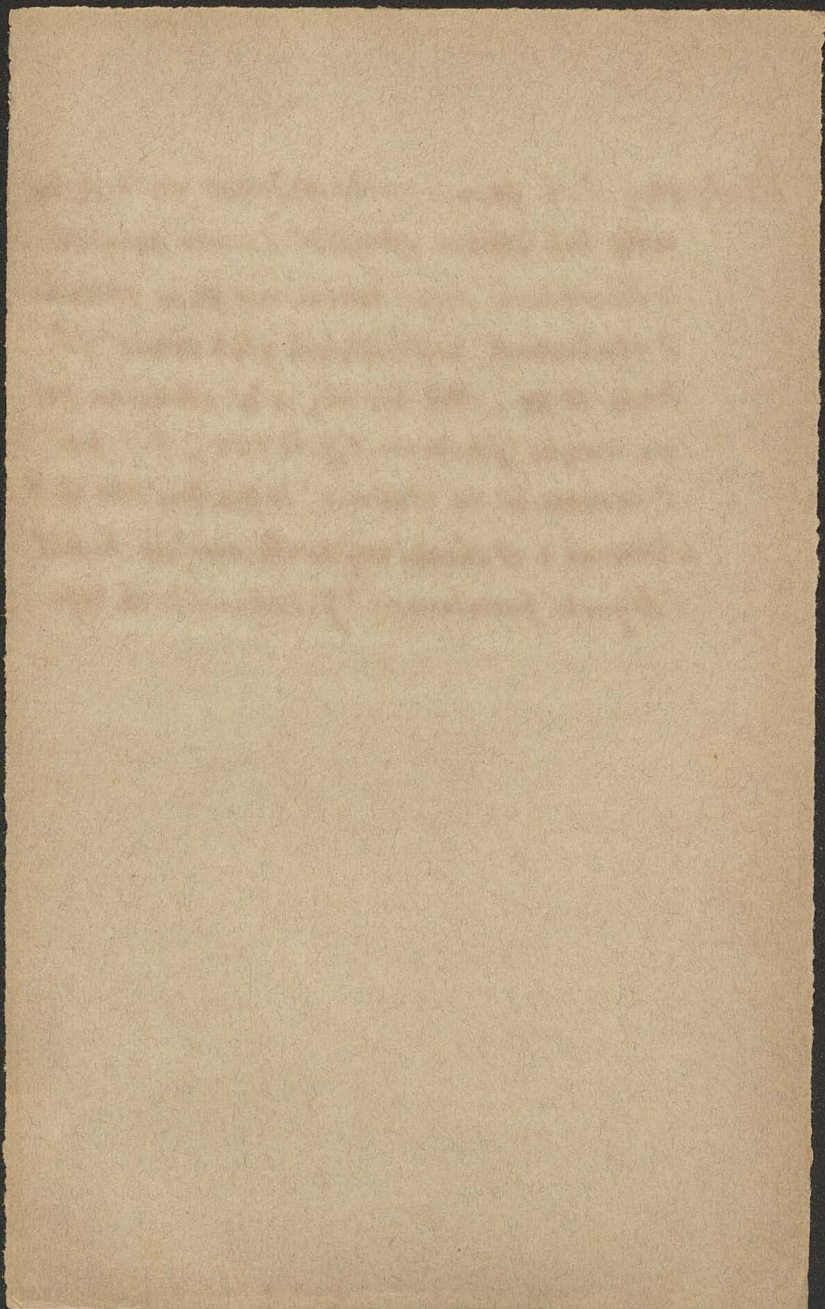
i klasyczny sposób" L. ko. Dżbi. Akad. Wikt. 12.
"Podróż trwała trzy lata - jej etapami Lipsk,
Fetynga, następnie Amsterdam, Paryż" ib. 28

Etat-u. ^{franc.} m. stata pensja, rotd, stara na urzad
 lub stwabs „Wypytavam sie aby w komisji
 przeszedl na etat” *Au. Wi.* 5. 86. „Rozpowiad
 przy dworsze stwabs od kameryunkra. Pwancij
 spadkowy & etatu puscat uz na podnwie” *Jd.*
Kwara 2 *let. woj.* 1. 41. „Domaganie uz wypana-
 wienia etatu re. wo rocznie na wynagrodze-
 nie nauwycielu sxyca przy ochronach” *Wich*
 1883. 16. 3.

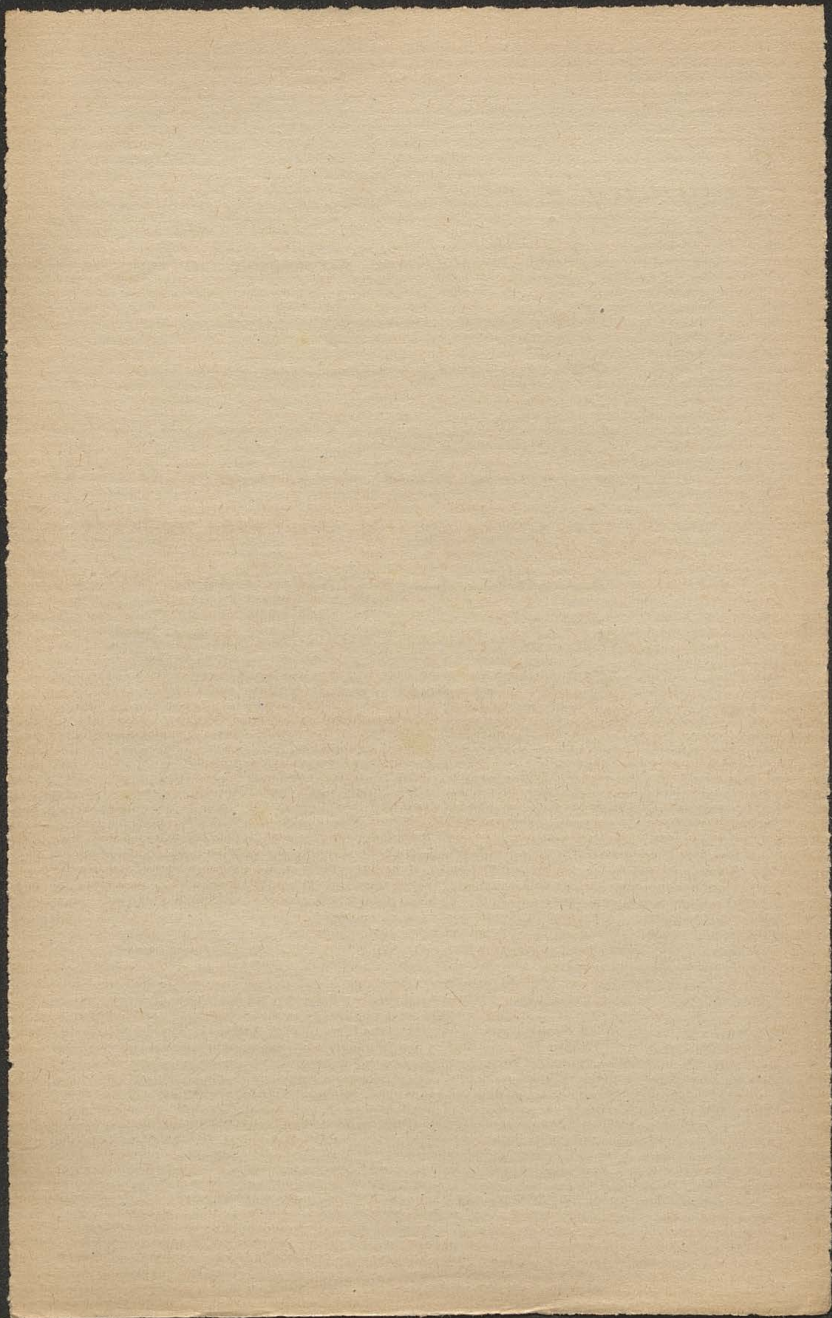
Etatowy-a-e - bzdny na etacie, urzadnik
 etatowy” = pobienajcy stata pensje & raz na
 zawrze postanowiony przy uktadaniu budne-
 tu publicznego lub osobnego „Po dwóch kur-
 sark w Sackim ogrodzie i jednej waltance wo-
 dy, idnie proceji etatowego potrubla na u-
 biad” *Jt. Minia. Tyz.* 11. 1. 71.

Etazierka - i. z. fram. pólki ozdobne na kieszce,
 wóty lub drobne sprężiki i całka pokojowe
 „Smakowne całka rozrzucone są po pólkach
 i etazierkach, zajmujących głośno sobie” *Pr.*
Kras. 16. 30. „Nad kuniwą wisi etazierka pet-
 na kieszce” *Pr.* *Min.* *Tyg.* 21. 1. 54 „Pozaziki
 i warzawiki na etazierce” *Et. Oz.* *Kraj* 1882. 26. 8
 „Zwłaszcza z etazierki najkwaśniej i naj-
 i figurki porcelanowe” *Pr.* *Zach.* *T.* 211. 16. 179.
 „Dyła parę trzcinowych, petnych wparzających
 etazierek i kopa z kieszkami” *Kraj.* *T.* *Krow.*
 1887. 111.

Etery oamy - e - e, od etemu, lotny, powiewny,
 nitki „ Pyta to piękność lotna, nitka,
 eteryana, blondynka z wrażliwym
 okiem i tchliwym wyrażeniem ” J.
 Good. Kank. 16. „ Nie tylko to posprie
 o usporobienie postycane otowicka
 mającego wciąż przed sobą retortę i
 analizującego ciała niebardziej na-
 wet lotne, niebardziej eteryane ” St.
 Greda. Tyg. pow. 1882. 181.

Etyka - i. z. ber ł. um. (z grec. ethikos, moralny, od ethos, obyczaj, zwyyczaj, przyzwyczajenie) nauka o moralności, części filozofii praktycznej zawierająca wypracowane przepisy dotyczące życia społecznego i indywidualnego.

Etyczny - a - e od etyki, moralny, „Miesięcznik Arty wyraża okazy w prawniczym wieniu pojęcia etyczne i humanitarne od najwybitniejszych polityków Europy chrześcijańskiej i ucywilizowanej” Wiek 1887. 9. 4.

„Wyras grecki (ἠθικά albo ἠθικὴ od rzeczownika ἠθος, obyczaj, od którego rzeczowni pochodzą przysłówki ἠθικός, obyczajny) oznacza naukę, obyczajowość czyli moralność, która się zajmuje moralnym życiem” (przyp., Te same nauki nazywamy także „moralny” od łacińskiego przysłówka „moralis” obyczajny. Nazwa wywodzi się z ł. Teologia moralna wyraża wraź chrześcijański charakter tej nauki

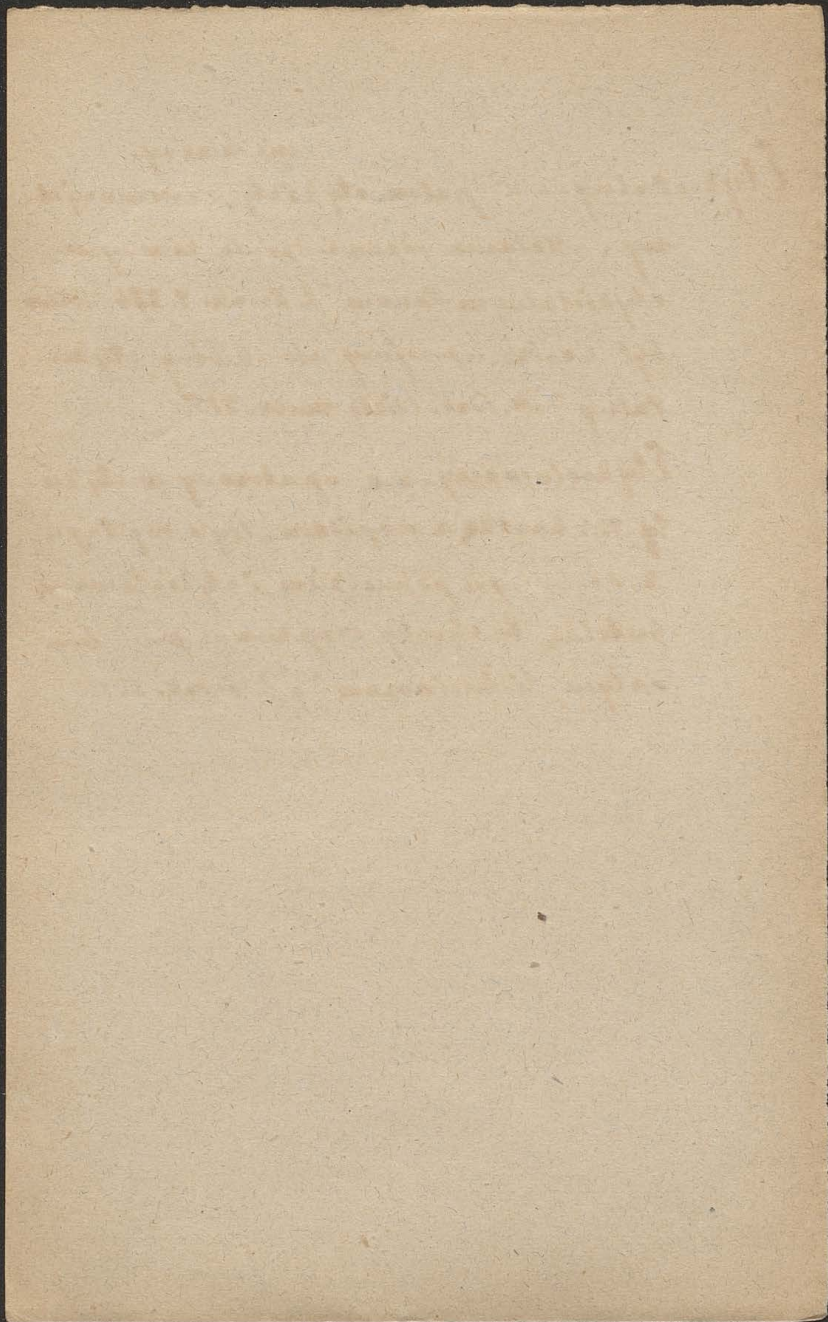
i odwołania jej od Filozofji moralnej") Etyku ka-
toliczka Martina's prosthm. pow. Solskiego Prze-
myśl 1885 str. 1. "Krośpawony Gregorz chciał
sprzedać grunt i przenieść się w inne okolice,
lecz niema kupa na majątek, na którym cią-
ży ludzka krywda. Fakt ten jest ciekawym
przykładem do etyki naszego ludu wiej-
skiego" "Wiśń 1887, 215. 3.

"Poetya, jeżeli i to jej wfaściwość uwzględnić
chcemy, może nie posiadać żadnych etycznych
zalet, przeciwnie może nawet szkodzić
działać na naszą moralność, a nie powstawa-
jąc mimo to swego charakteru satuki, jeżeli
formalnej piękności radomę uwypni" "A.
Dzięk. Pr. nauk. lit. 15. 609.

niezawieszony,

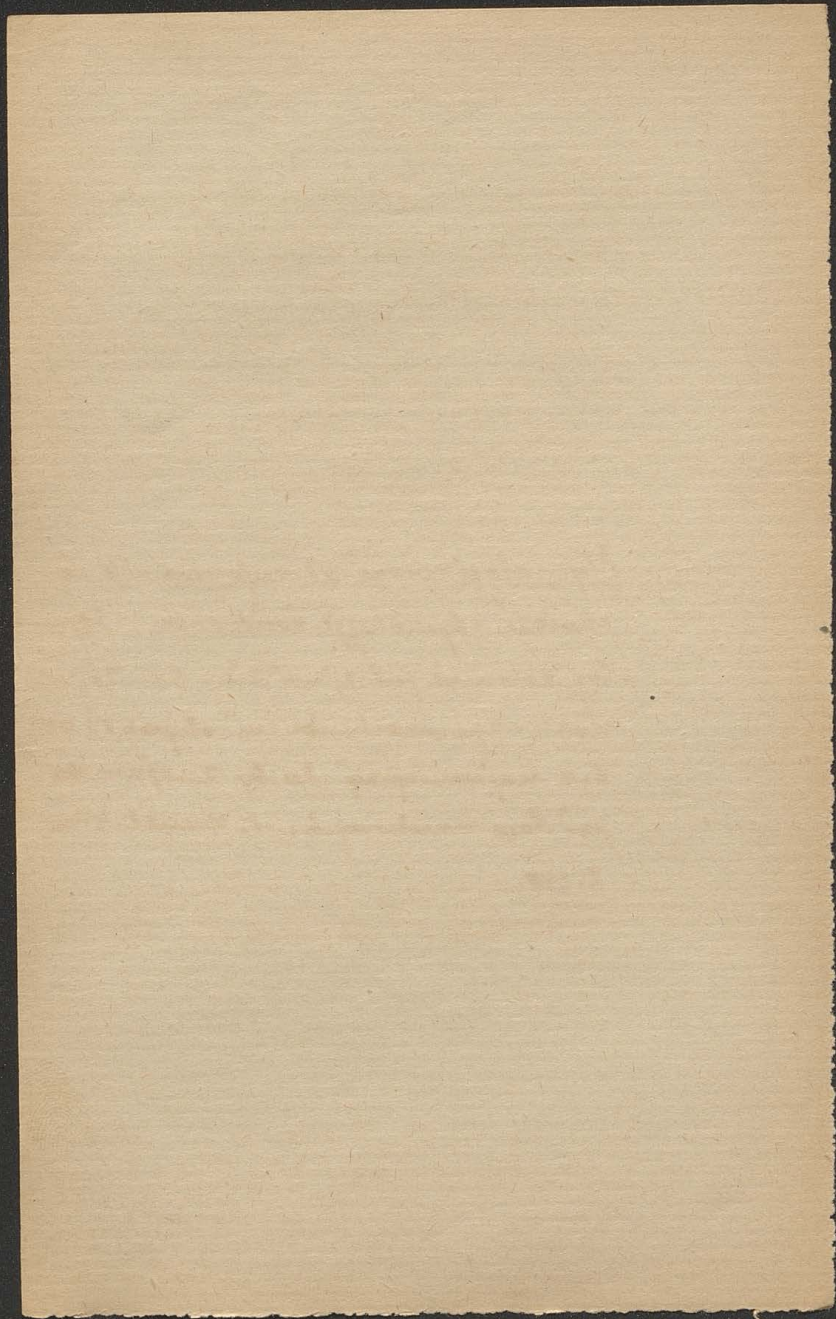
Etykietały-a-e petye etykiety, ceremonial-
ny „Melania odpowiedzieta kimuym,
etykietałuyru tonem” 2. Kawałk. 4. 276 „Włotom
był bardzo uprzejmy, ale chłodny, etykieta-
łalny” M. Dat. Białe murow. 215.

Etykietawany-a-e opatrany w etykieta-
ty t.j. kartki z napisem „Dyle wytopnie
z srebrnym potuniskiem i etykietawany
butelki, to swily czaplowai przed bro-
datym lichwiarzem” 7 Dziennik. 5. 11

Etymologiczny-a-e, od etymologii, wywo-
 dzący krótkostwo wyrazów, Według
 to słownik etymologiczny języka pol-
 skiego, a celem jego przyrządzenie się
 do pogłębienia znajomości tegoż języ-
 ka wśród ogółu oświeconego" Quis
 słownik 23. 114.

Etymologizować-at-uje st. ca. udk. do-
 chodzić etymologii, krótkostwem „ Etymo-
 logizowanie jest rzeczą bardzo u-
 nas rozpowszechnioną, obcuje się owo-
 bą najinniejszą chęcią znajomości
 podstaw naukowych..” F. Chmiel. Niwa
 2. 240.

Ewangelja - j. z. z chwila przy muzy święty,
gdz się czyta ewangelja „Ktaz jestem na sie-
bie, xcam się spóznita dris do koscioła. Wy-
otwara sobie, przyratam po ewangelii” M.
Dat. Kłoty 12. 215 z przyt. „zdrową głowę
ktazi pod ewangelijaz” = narwiaz usz nec
wieberpienistwo „Ja. jabyu miat, mo-
wiye po narwemu - zdrową głowę ktazi
pod ewangeljaz?” J. J. Kraw. 33. 89. (1)

Ewangelionka - i. z. z křižika narwira-
jza w sobie cetyu ewangelje „Piemnyy
křižikaz co mu się narwota po elemen-
taru, byta Ewangelionka,” J. J. Kraw. 58. 14.
„Obchodra usz ewangelionkaz i křižikaz
do narwienstwa” ib. 71. 15

Ewangelionny - a - e z ^{czynie prot.} niewstpliwyy, nieo-
myhny, prawdziwy jak ewangelja „Nie tre-
ba narwiaz ewangelionnyj prawdy w wia-
domostkach brukowyh” L. Kawk. 4. 255.

jak uwy i uakazyje Ewangeliję

§ „Przez cały wiek metody ewangeliczne ule-
gły bytowi” Z. Kawk. P. W. 1887. 200.

§ „Trudno, luiane submie, w jakie odziewaty się
wiewiaty ewangeliczne” A. Petrik. Krow. uenb.
i lit. 15. 610. t.j. wspomnie w Ewangelijach

(1) „Czy wypadła porwolicie cely to dobre i peca-
cive Adasieho kładło tak dobrowolnie
zdrową swą ytmę pod ewangelię, a głaśnie
debatowali nad tem, kdo jest to orobę, ½
klong wysłi się kienie” A. Wilcz. Woty rob. 153.

Ewentus

Ewentualność - i. z. lat. przypuszczalności, praw-
dopodobieństwo „Przypuszczenie, że pan
Wygnant mógł być tylko gubernierem w po-
ważeniu obrażato jego i dręczyło, powoli jednak
oswajata się z tą ewentualnością” J. Kwara.
Wiek 1878. 43. „Gdy w ten sposób do stęj wisici
przygotowywata hrabiusz, tej' najstraszniejszej
ewentualności przedwidzity przez głowę” J. Kwara
Ista war. 3. 58.

Ewentualny - a - e - nie - adv. przypuszczalny,
prawdopodobny „W skutek tego narumęta um
się myśl ofiarowania ewentualnie swej ręki
pannie Michalskiej” A. Wolski. Słownik. 1882. Dod.
215.

„Niemcy dają do sibirskich wabrojeri,
by stac w pogotowiu na wszelką ewen-
tualność.” J. Kwara. 1886. 280. 3. „Przypomniał
on bratu, że spadek będzie pod procesem, jednę
tylko najjaśniejszą przedstawia ewentualność: kow-
tów, które na sobie posiadają” J. Kwara.
Kam. w dt. rym. 100 „Gdyby naprzykład Zagajetto

„Kiedy praktyka narumęta, że nie, może usunąć
ona tylko, ewentualnie, i' przypuszczalny” S. W. 88. 187. 1

ustąpić z uporu, a Witold opuścić z pre-
tensyj? Mistrz zakonu i na takie ~~ewen-~~ ewen-
tualności musi być przygotowanym "A. Grod.
Ost. lata Witolda 213

"Potrzeba było wyzbroić wyprawy przyobiecując
horosy i temu zaalarmować Polskę, również
jak i Litwę, ewentualnie wywołaić ją w raz
stanowony a dawno uprzedzonym konfliktem
pomiędzy obratarami i wiceo narodami i
koczami" ib. 297.

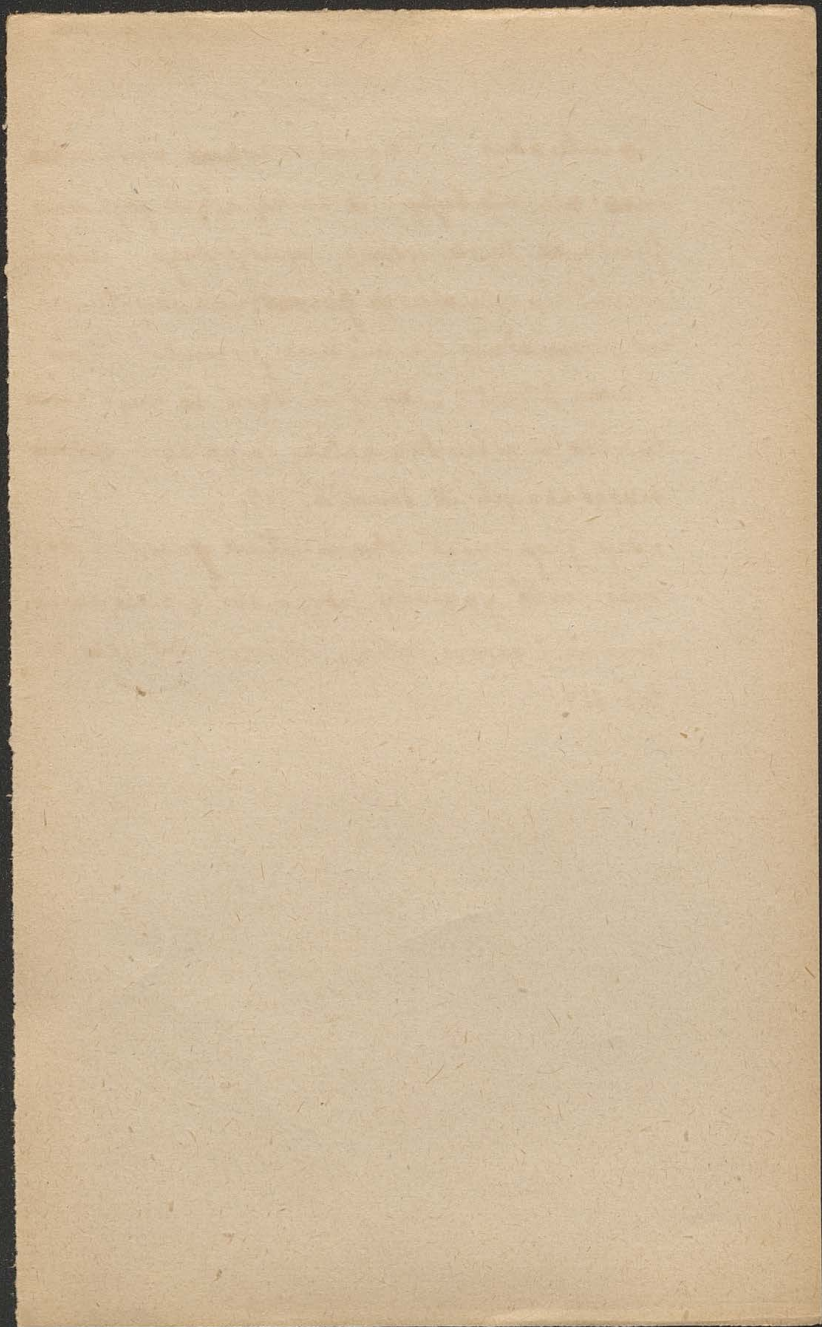
"Dawno oho ojca odkryto w nim od ratku
pewny zamiar - postanowił niebezpiecznym
ewentualnościom zapobiedz jak i nasz "M. Ga-
wal. Długos 23. 244.

"To całej Polsce dyktowano nad kandydatami,
rozbięramo wady ich i przynioby, zastano-
wiano się nad korzyściami, jako ewentualny wy-
bór tego lub owego mógł przynieść Rzeczy"
Ferd. Postel Czasy nauki i lit. 15. 374.

"Ta myśl nie sprawiała mu takiej przykrości,
jak spodziewano ewentualność słuchania nowych
wyprawito i rozstrzygnięcia całej sprawy w holku
żemni litynem" M. Gawal. Długos 23. 356.

[Ewentualny], „Nagroda rozdano wprawdzie
 Dużo, ale nie były one karkołajne, gdyż mate
 fundusze tworystwa wypisowego i niepe
 wności ewentualnego powodzenia wystawy
 nie prowadziły na większe premie” *Quis*
Dziennik 23. 209 „Czy ojciec sądzi, że moje ewen
 tualne matkinstwo należy do naszych spraw
 majątkowych” *M. Gwałt* ib. 244.

„Syn jego miał dokumentnie przyrzeczoną
 część córki Jagielly, jedynaczki, a z nią ewen
 tualnie i korony Golichy” *A. Brock. Ost. laka* w
 tof. 114.

Ewusia-i.

Ewcia-i. Ewusia-i -i xrb. imię kobiece Ewa.

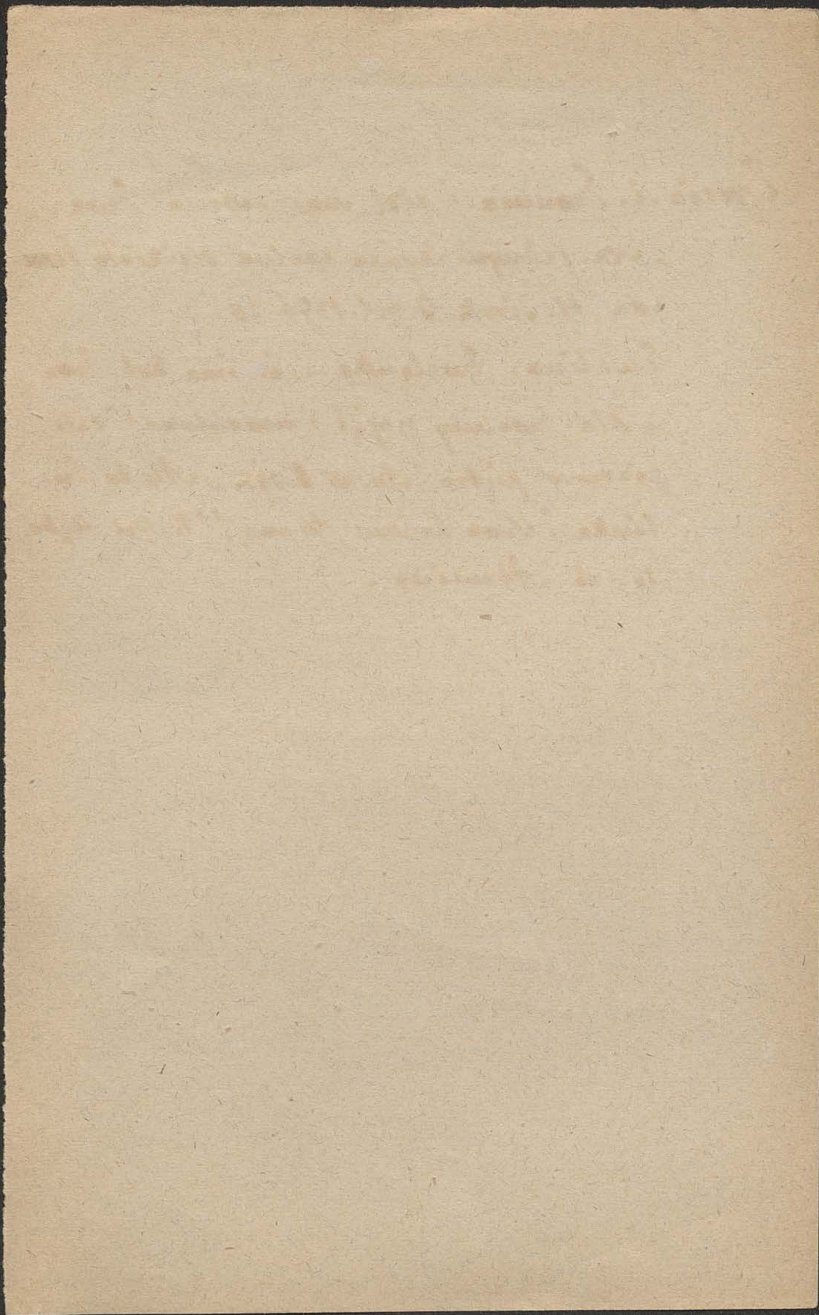
„Na jednym końcu wotua siedziata Ewusia” M. Sienk. G. pol. 1876. 20

Ewelina - Ewelinka-i -i. imię kob. Ewa

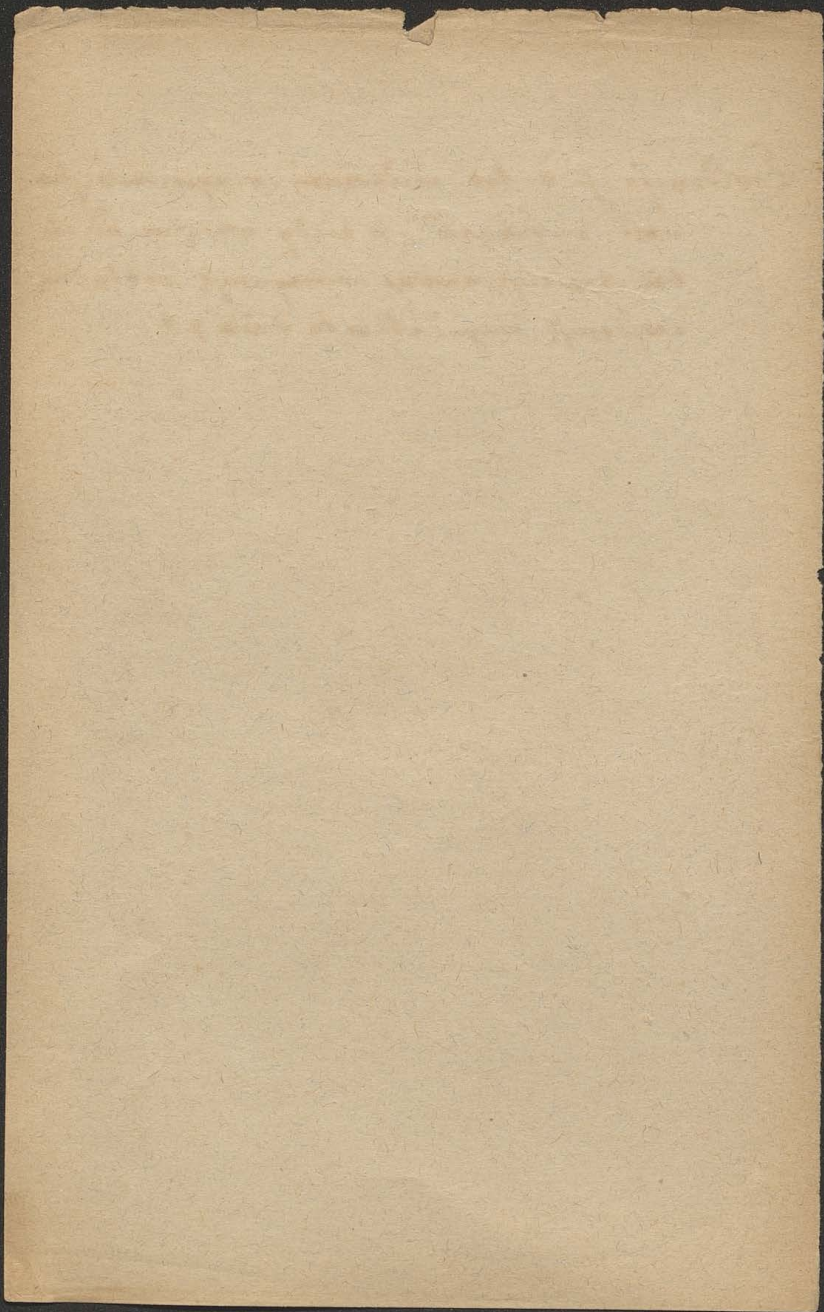
„Dla Eweliny najął i umebłował całe piernowe piętro” Au. Wi. 5. 195 „Ale do Ewelinka! słowo koworu, to ona!” D. Pol. Hybr. 16. ob. Adamina.

„Imię jej było Ewusia, lat porynuta wresnasie” D. Pol. Fut. 1. 47

„Ewelina była od wrajskich wielbioną w całym dworze” J. kraw. 59. 116.

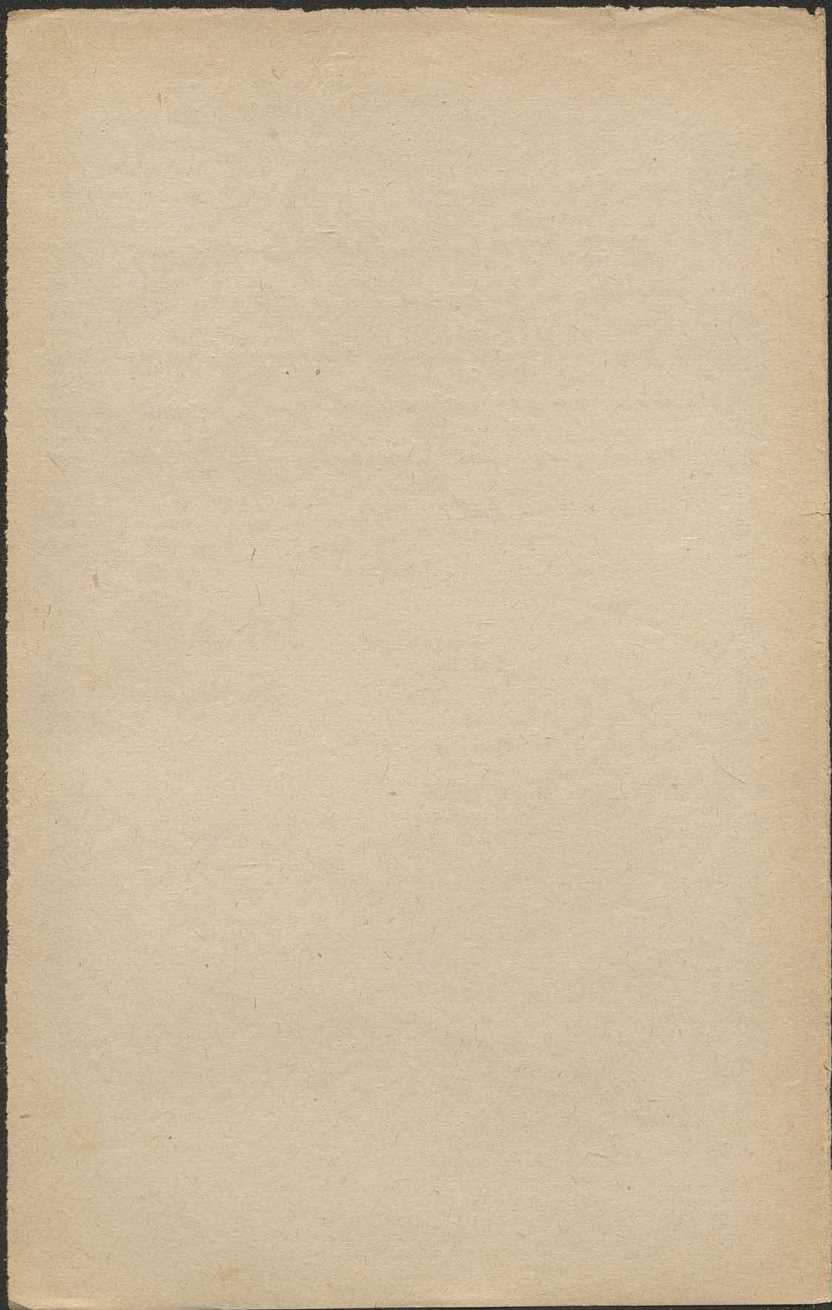
Ewidencja - j. k. tac. wiadomość, vonywiskoti, jiu
uwi, wyrakmowc, co kiedy wriqstau od cie
bie, napisany kawere - utruymy, do k taduz
ewidencys dtegu." Al. br. Fr. Dieta 9. 4.

Ewolucja-ji. z. z fig. porównanie. Tak u-
niał podinać batem rumaki, nie
wsiadający do powozu nie uwzględni
teki kilku sekund czasu, żeby powóz
nie robił naprzód i w tył niestannych
evolucyj "A. Wilcz. Fot. 1. 104.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible due to fading and the texture of the paper.

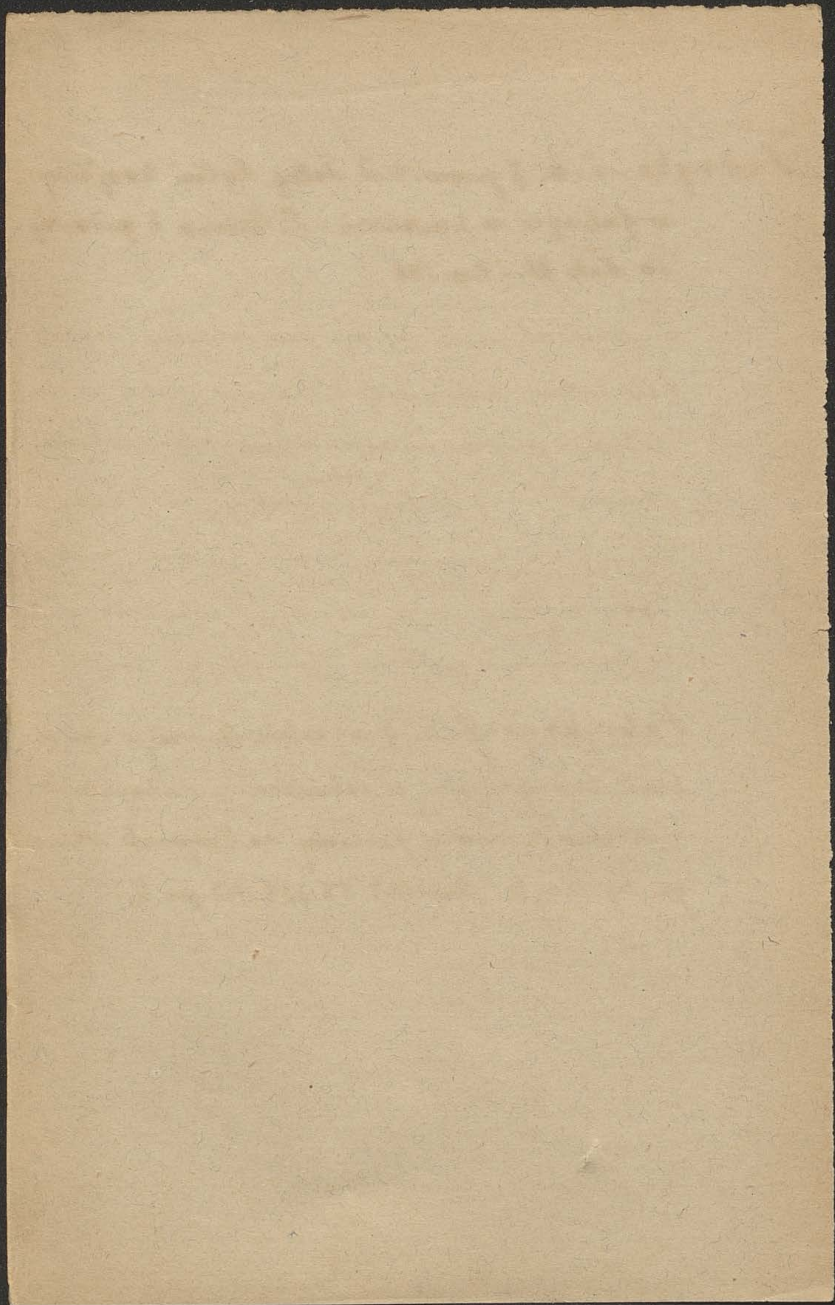
Fabjan-a. m. inuż myśli. Fabcio-a, Fabek-
 bka. m. zdrob. „Pan Fabjan wyredłowy z pią-
 tej klasy, zapuścił broda.” J. Kwan. 29. 9 „Nie-
 chajcie Fabcio do tej słiesznej Maryni, ale
 tobie panie bracie..” ib. 104. „Mama wybie-
 rata uż do nich & winyła. — Ja! Fabku? w
 inuż ojca..” ib.

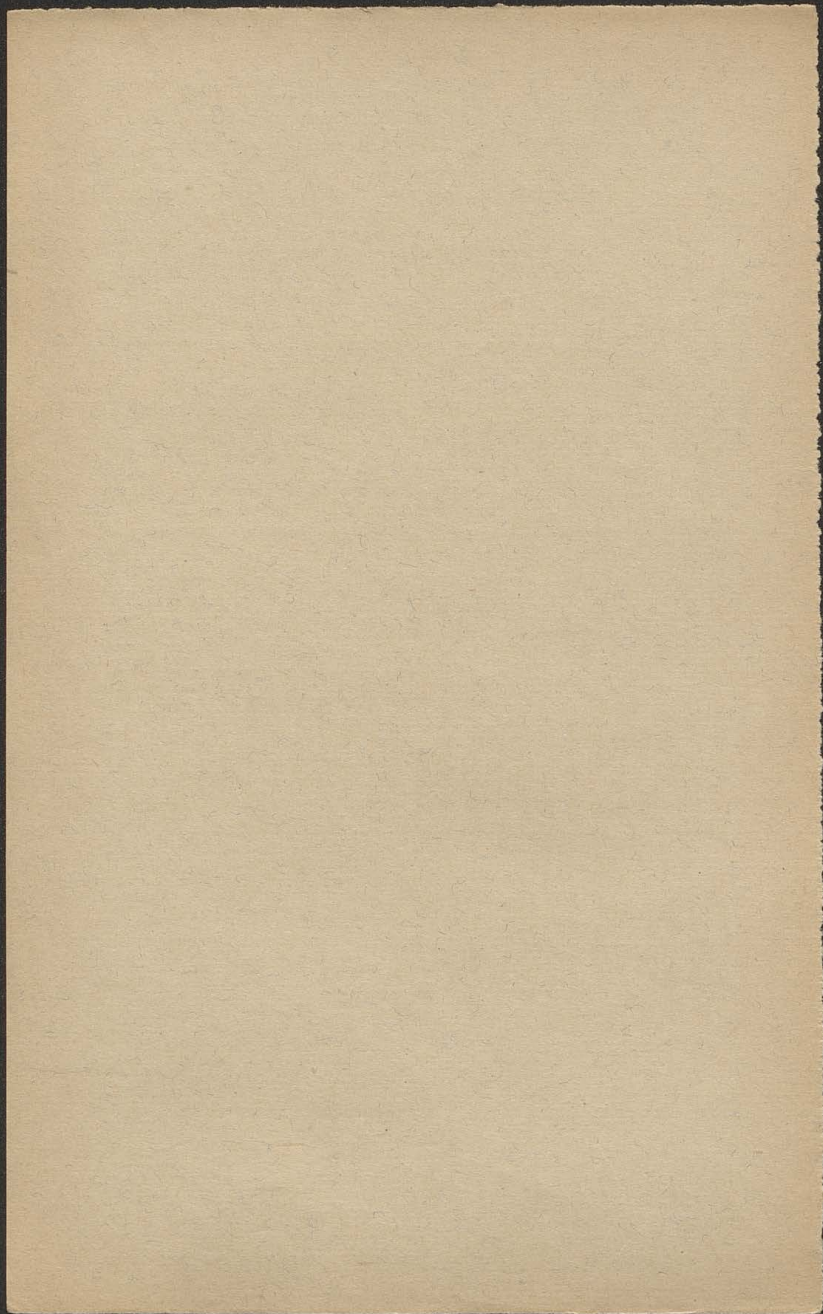
Fabryka - i. z. z prow. lud. Tetry, tytoni wojany
w fabryce w parafkach. L. Breven. 2 podrozny
do Tetr kt. i Kw. 186

Fabrykat - u. m. ty-ow. um. wraetki wyrob
fabryczny, najwzyszy z wagany, jako wsi tan-
delnego, wykoanego niedbale, lub uawado-
wanego fig. "Teatryki ^{ostatniego rejestru} wyprawy z egypt-
skim, na podawaniu roztakomionej public-
nosci, jakiego wysmerowanego fabrykatu w ar-
cy terinko wymu gatunku" Edio 1877. 39. 1. 14.

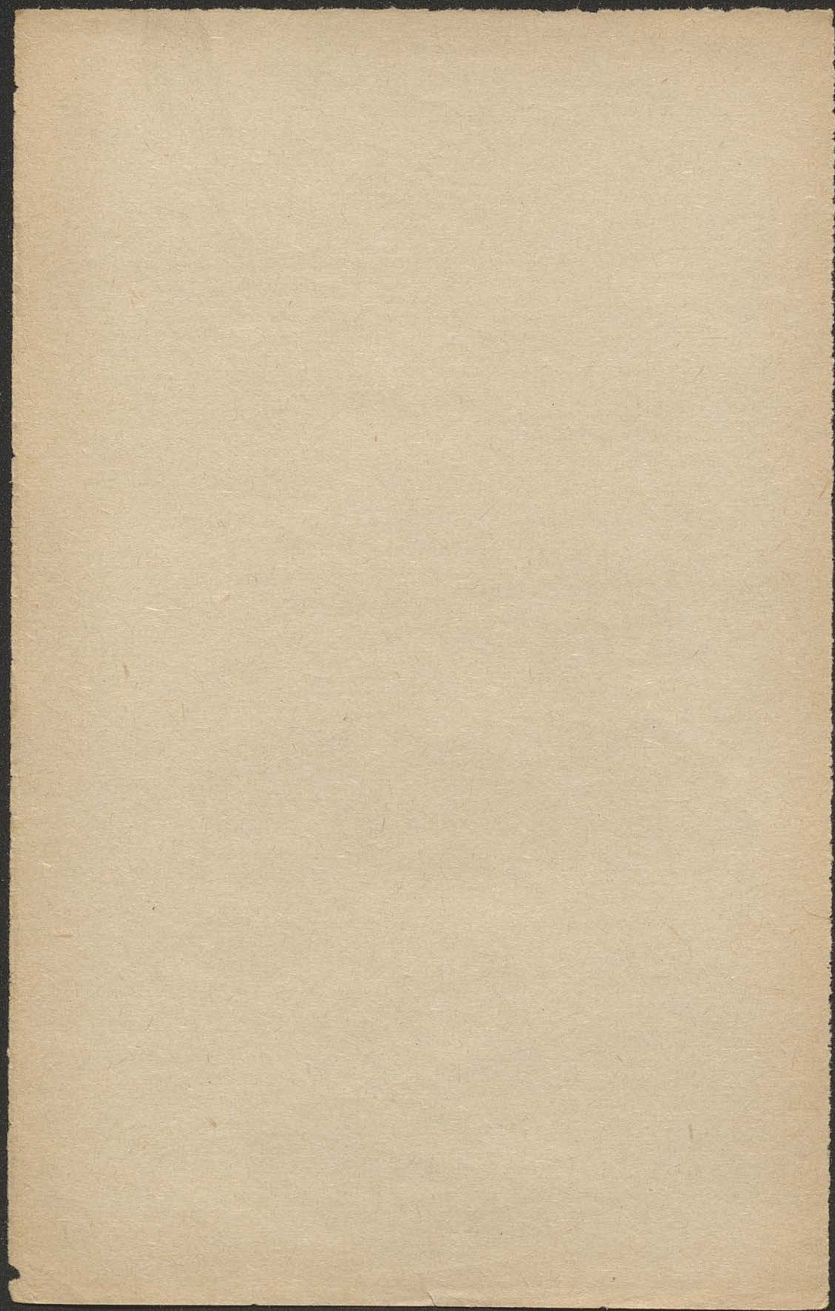
Fabrykaja - ji. z. z wyrabianie ciezgi sporo-
beni fabryczny, w fabrykach "Fabrykaja
gurichu z masy pentowej na Kurpiach wraa-
ga us niezle" Kur. Cwd. 88. 338. Dod. por. 2.

Fabryka - y. z. ty - but um. z bajka, w znaczeniu
 osnowy, treści na której osnuty jest dra-
 mat lub powieść „ Powieści jego, porywa-
 jące ciekawą fabulą, i barwnymi opisa-
 niami, stanowią pomysłowy wytwór po-
 realitycznej, witalnej literatury młodej
 „Echo um. i lekt. 4. 207. „Z niezmiernie-
 mym talentem przeprowadzono drama-
 tyzma powyższą fabulę jakoby w kłosa-
 chach wytechnika kryminalnego, nie porost-
 wiając mu chwili do namyślenia” G. lwow.
 1887. 129. 4.

Facecujka - i. k. ki mu. xdob. facecja, xavik,
koncepta „ To sa, widnim takie face-
cujki w biplei za vstemy kopijki, kto-
vemu xopetuisija kalendarze "kur. swiety-
1871. bf. 4.

Facet-a. m. ty m. persp. figura byle jaka, wy-
 rażająca się wzywaniem mówiące o kimś z te-
 kiewarzeniem „^{lub pufale} Fowali, wazgwoy ze soby
 jakiegoś faceta, którego nie wystędowno.”
 Kur. lwow. 1886. 144. 4. „Jakiś facet przyniósł
 nam artykuł humorystyczny, i w kamian
 za to, kiereń jego kawadrita o tericy na
 stole syrony” Kur. Święt 1872. 62 „Do Pó-
 ziewki, słatywał się rój facetów wprost
 z kurmaku, jak kalerki” ib. 61. „Sainstwo się
 w domu? - A są. ale panie jerrze się stroją.
 Trakomity facet! panie się stroją.” J. Narz.
 Tyg. Pl. 2. 6. 117. Facetka-i. x. kobieta z
 którą się jest bez ceremonij „Stuchajno, cwi-
 to za jedna ta facetka, co się tu wręci?” A.
 Wilox. Wich 1878. 280. (1)

Facetus-a. m. sy m. ^{weroty,} jowialista, mówią-
 cy faceje „Facetus i jowialista umiut,
 walczył kabawie i rozweseli” J. P. Dyk.
 Ost. Sejmu. 2. 31. „Artyta jako kawierisy fa-
 cetus był wyborny tak co do gry jak Face-
 i co do spiewu” J. Nar. 1885. 199. 3.

weroty

Facetowski - a ie wstasiowy facetowi

„Wzabia August popularny tu pod tobu-
kowsko-faceto-wsiem urianem Gueria,
Gaetka " G. uav. 1882. 249. 2.

(1) „Cóż to na numer? - Dwie wyzna nie ro-
zumie pytania. - Cóż to na facetha? - per pra-
wia ię - Facetha? perotawa Dwie wyzna. Fra-
nek ię sprytorumia. - Przebach panu - mo-
zawdydrony - ten to jui taka nawa wesota
artykylana gwara. Dama stywnata, jak ja
uczuwano „numerem“ i „facetha“ - wdowę
niekazitelnę i damę dyptyngowanę. Tego
jui było kawiele na jej delikatne usowy
i wlabach tej dune „Sewer Wiek 1885. 267.

„Może ty i prawde mówisz; sprytny z ciebie
facet; lubis ię na to. - A ty, jak widzę, jiertes
abrykowany numer i kawywasz mnie na pra-
wdę bawii“ ib. 278 „Ciekawy facet - prepta-
no“ Sewer G. uav. 1887. 96. 2 „Czyby nie mo-
żna znaleźć paru facetów, którzyby chcieli
razem z nami grać?“ Sewer ib. 101. 1. „W kani-
dej opewetce, po wistowy' cześci bohatera są
idjosi, a bohaterkami wesote facethi“ Gaz.
lubel. 89. 48. 1.

Fach-u, m. niem. najzbie jahnemm sie kto swre-
 gotniej oddaje, specjalnie „Wiem, ze jest
 bardzo zdolny w swoim fachu” M. Bat. Bur.
 lit. 3. 326. „Czego kis jenne nie wiem, jutro
 moge sie dowiedziec. To jest mój fach” J. Krasa
 D. Dot. Pam. Pan. 89. „Dobrego oceniłta knajs-
 cego swój fach, optala us obecnie bardzo dro-
 go” J. Jura. Now 1882. 358. 1. (1)

Fachowy-a-e oddajęcy sie pewnem fakto-
 wi, specjalnie z chemi oberannuy „Zawaz wi-
 dai sie nie fachowy cztowik, wried us nie do
 swojej rzemy” M. Bat. ^{ktoly 12-347} ~~krac-pow-a-3-4~~ „Truba
 myslu o drugim sekundannie.. Stefan ma pry-
 prawadni fachowcy, jak mowi, pana Serafu-
 wipxi” D. Dot. Pam. Pan. 203.

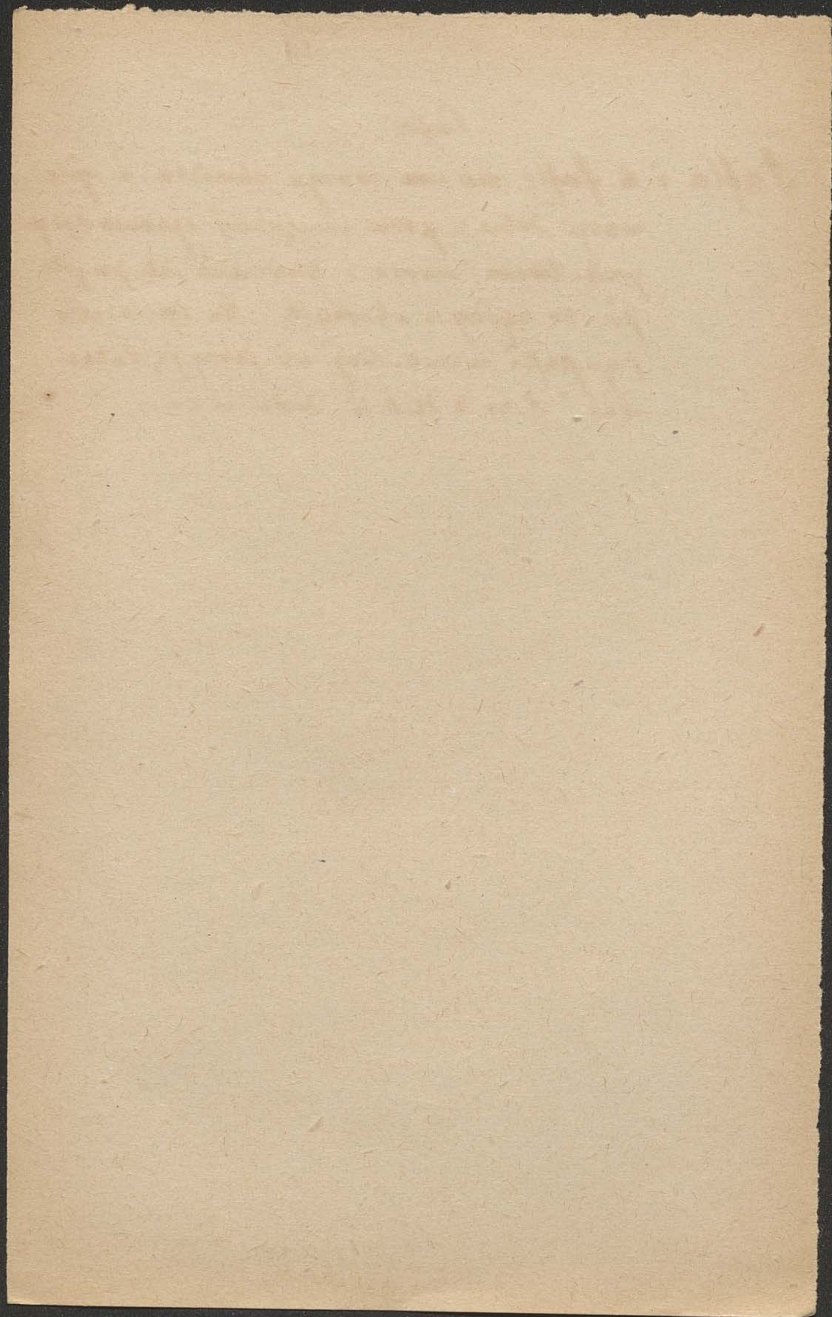
(1) „Pis to fach byc stworiejem” Kuv. Swist, 1876. 60. 3.

Fachowice-wca, m. cztowik oberannuy z pew-
 nym faktem, biegly w nim „Zalstady posiadys
 aparata cadministracyjne, stwione z wytraw-
 nyeh i wypróbowanyeh fachowcio” G. now.
 1884. 285. 2. „kady fachowice, vnu, krawice,

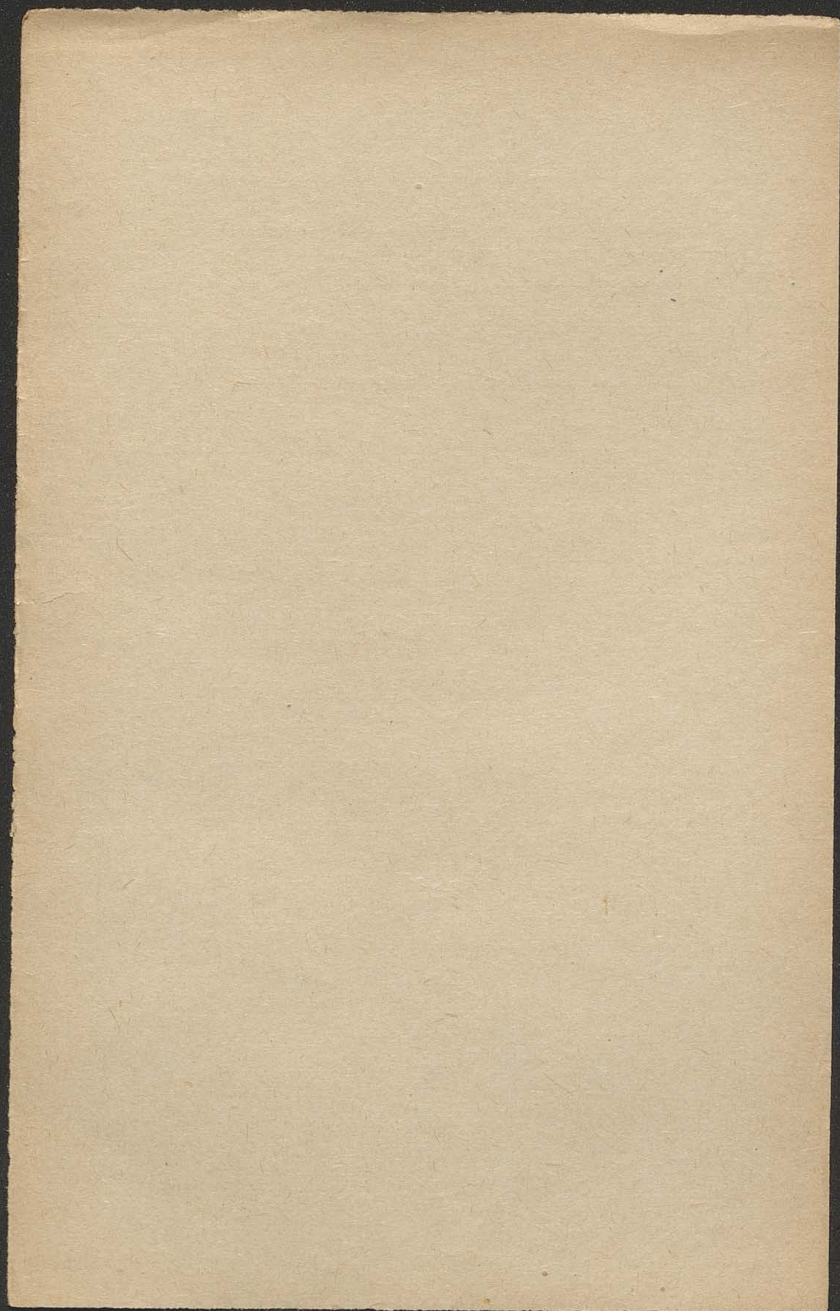
Kolarz, ślusarz, każdy kiedyż u siebie potrze-
buje, bo bez tego nie sposób." Wick 1885. 132-1

Papla

Papla - i. i. Paple - oio um. wargu obwista, w cytle
 wargi dolne u p'cio wuzolnuy ogarino spozp.
 grub. twarz, mordca „Nawracie jak przytę-
 piti do zgody z obernyta? Na Speisretle
 jego papli niema. Dóg wie jakby ja takso-
 wat” A. hr. Fe. Dk. 11. 16. dostal w twarz) ob. tam-
 ne 12. 137 papla

Faputa - y. m. makgej, uiclotzga fujava, masto
maislane „Mavvatek Dobry salsukii,
kuk Faputa, plavne, prnepvavna" M. Mul.
Nukh litv. 1877. 2. 106. „Faputa byt do uicre-
go, avn re stotem sereni" Anan. 1885. 55

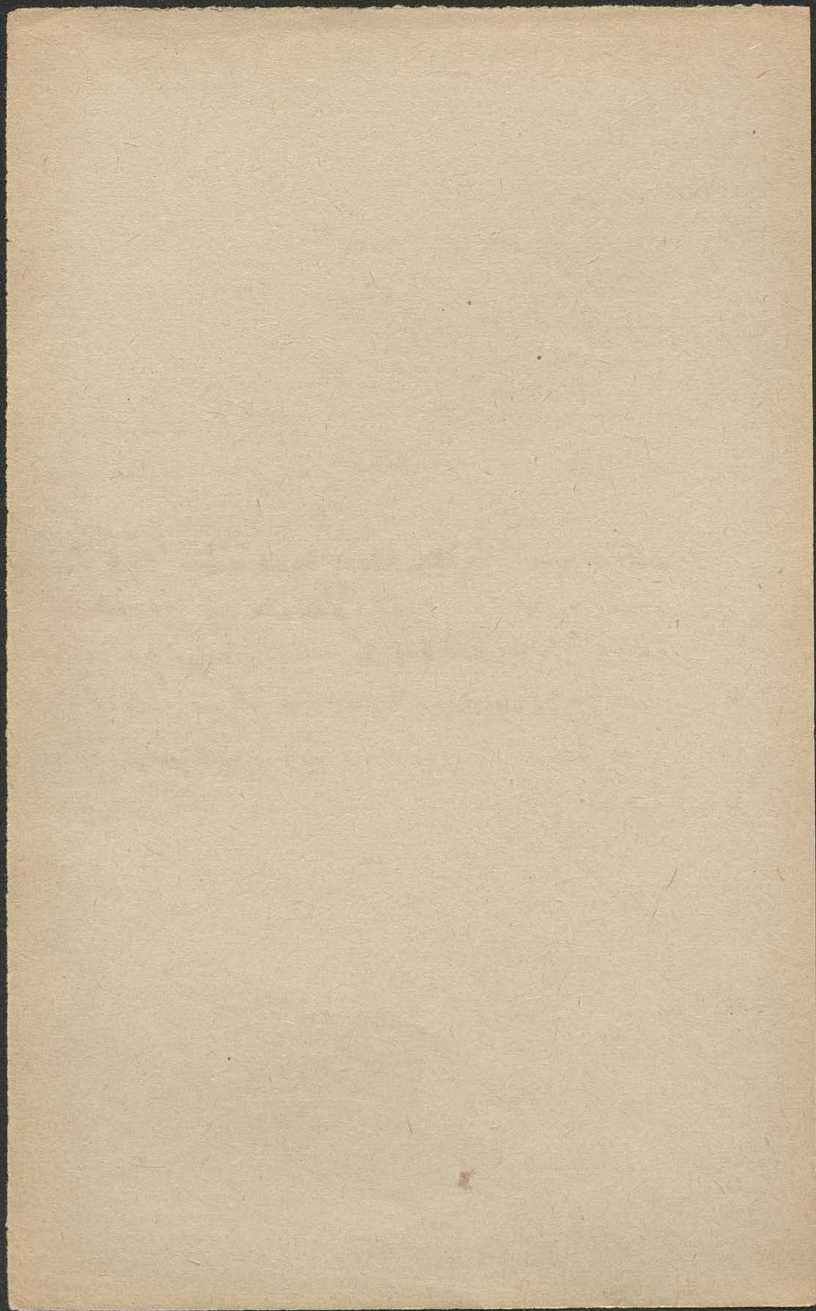

154a

Fagas-a. m. sy m. pogardl. stwigny, lokcy
„Sty nie trzymat, obchodzit ni jedynym
fagasem.” *Jst. kwart. 64. 47. (1)*

Fagot-a. m. kardobl. pour przekret. fagas,
stugus „Liścik ten postat pour fagota,
ktory u niego stwigny jwi lat kilka” *kur.
Święt. 1876. 25. 3.*

(1) „Odprawit rydka, ktory nas wiodt tak do
brze, i postat swego fagusa po pooblowe
kowie” *Wyp. podchor. 3.* „Nie cierpi go, nary-
wa go fagasem hrecbio” *M. Nat. Vais. Dziń, 180*
§ w tej lud nadaje owczarom pogardliwie
nazwę „fagasio.”

Faja-ji. i. Fajka-i. i. z kart. cztowick do uiczeq,
benwat, niczdany, dupa z nos zbyt wielkich
nozmiawio Fajczka-i. adrb. i pierwowllioie
"A potem wiewior fajczka zapali... co to ma
rozkoza!" A. hr. Fr. 1. 208 "Zapaliwszy fajczka
oddalitem sig" Au. Wi. 1. 78

Fajczarnia-i. i. zbiór fajek, fajczka do wsta-
wiania ich tanie meton. i kba do palenia ty-
toniu "Токою диспуты политычне в fajczar-
ni pana Ignacego" J. J. per. Now. (coll.) 1878. 9. 2

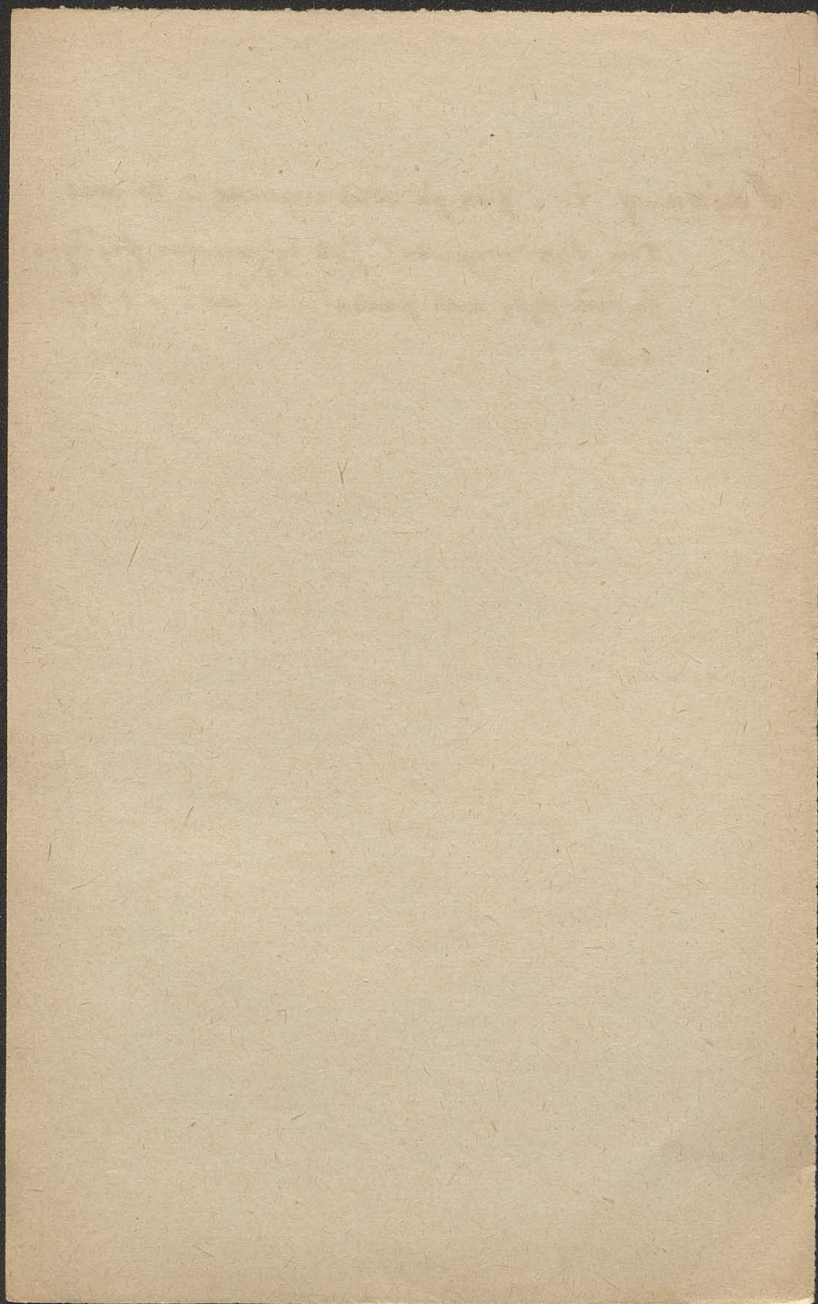
Fajczarz-a Fajczarz-a. m. rzeczn. cztowick
namiznie palczy tytoni "Kilkanasie cybuchio
rozstawionych po koscach, oraz okrucny tyto-
niu rozsypane wszednie mowily myrawnie,
ze gospodarz tego poluju byl kopalownym faj-
czarkem" St. Goudz. Echo 1878. 244. "Widzecie kielka
z depum. bedwie oczom wiewny, ielby ktos w Niem-
czech zdolat wydat amydrieto, kwiely u faj-
czarzy chińskich poldarki wazito" A. Mich. p. Daron
Fajczysho-a. n. zpub. fajka "Tylko z tem
proubrzydtem fajczyshiem nosi ig cigle" J.

Korkun. g. 336

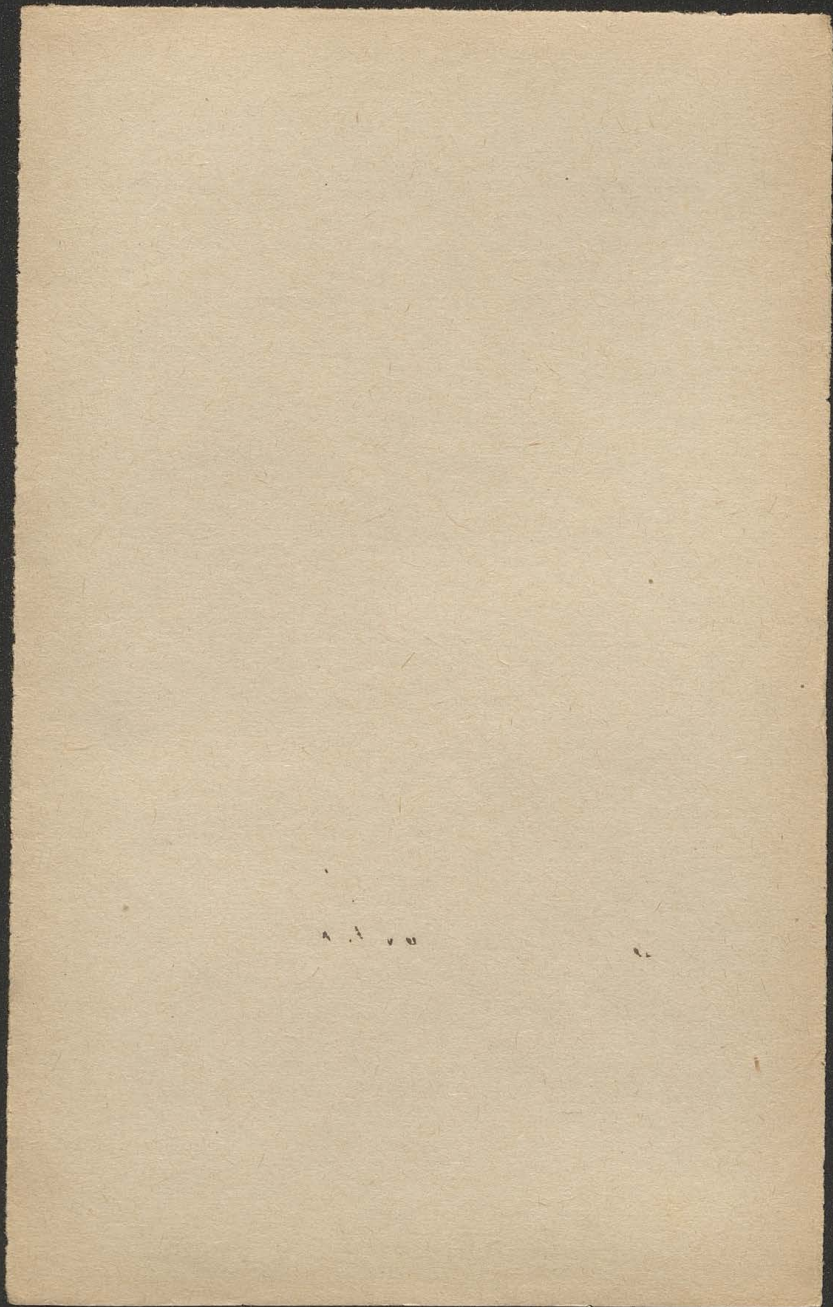
Fajecny-a-e, od fajki. W polowickich praw-
wata ciemności, powe dym fajecny najsta-
narniej utrzymywane" Au. Wi. 5. 208.

11

Fajda-y. z. "Zwa ja was nauwa!... to was
 ten tak rompusciot, jak cyganiskie fajdy...
 ja nie bodez was garbat... o'nie" T.T. Jeri.
 1. bi. ?

Fajerwerk-u. m. & fig. „W tych oknach bez
głębokiego wypracu, hukat niestanny
fajerwerk.” J. Kraw. 46. 9.

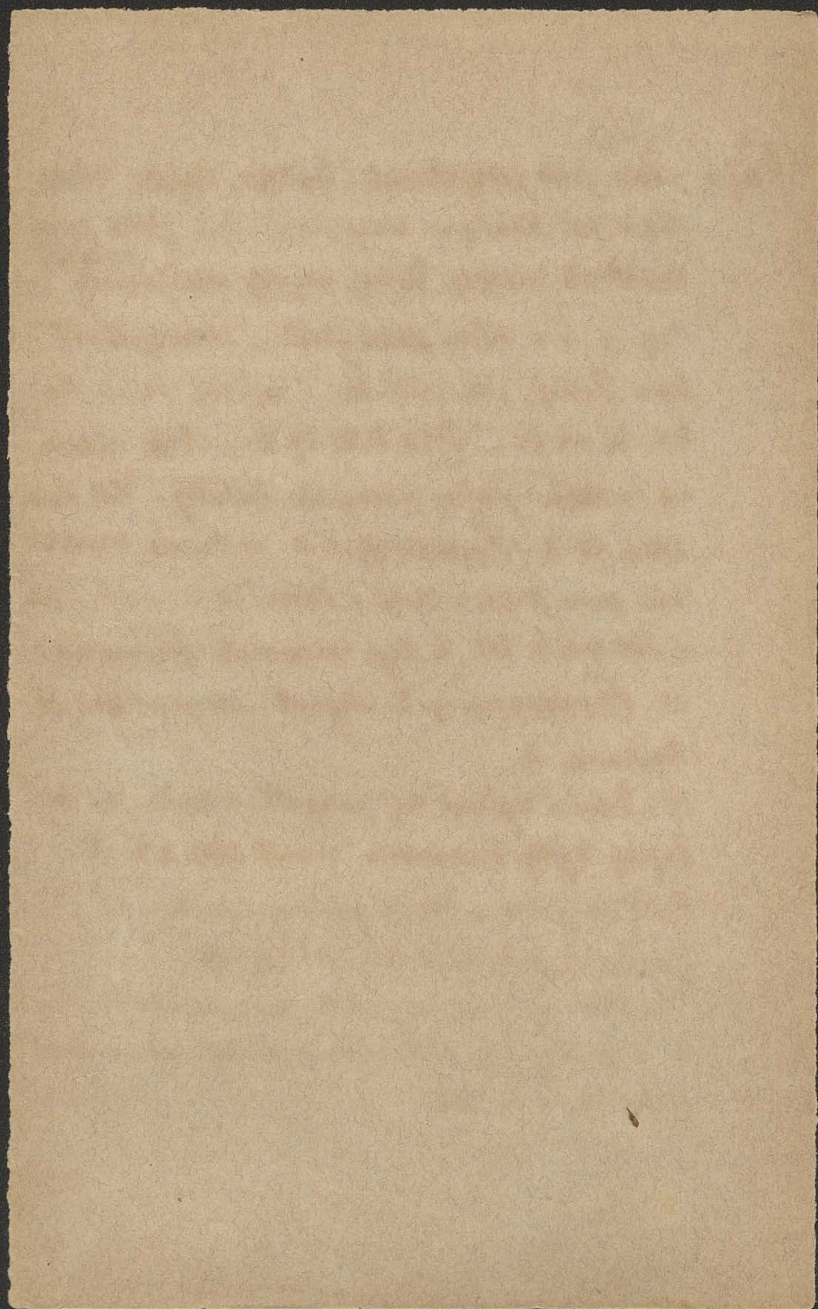
Fein

Fajn niem. jako przystawek: Dobre, czysto, darko-
nale pod kazdym wzgledem - albo jako przy-
miotnik niemodn. Dabny, czysty, doskonały. (1.)

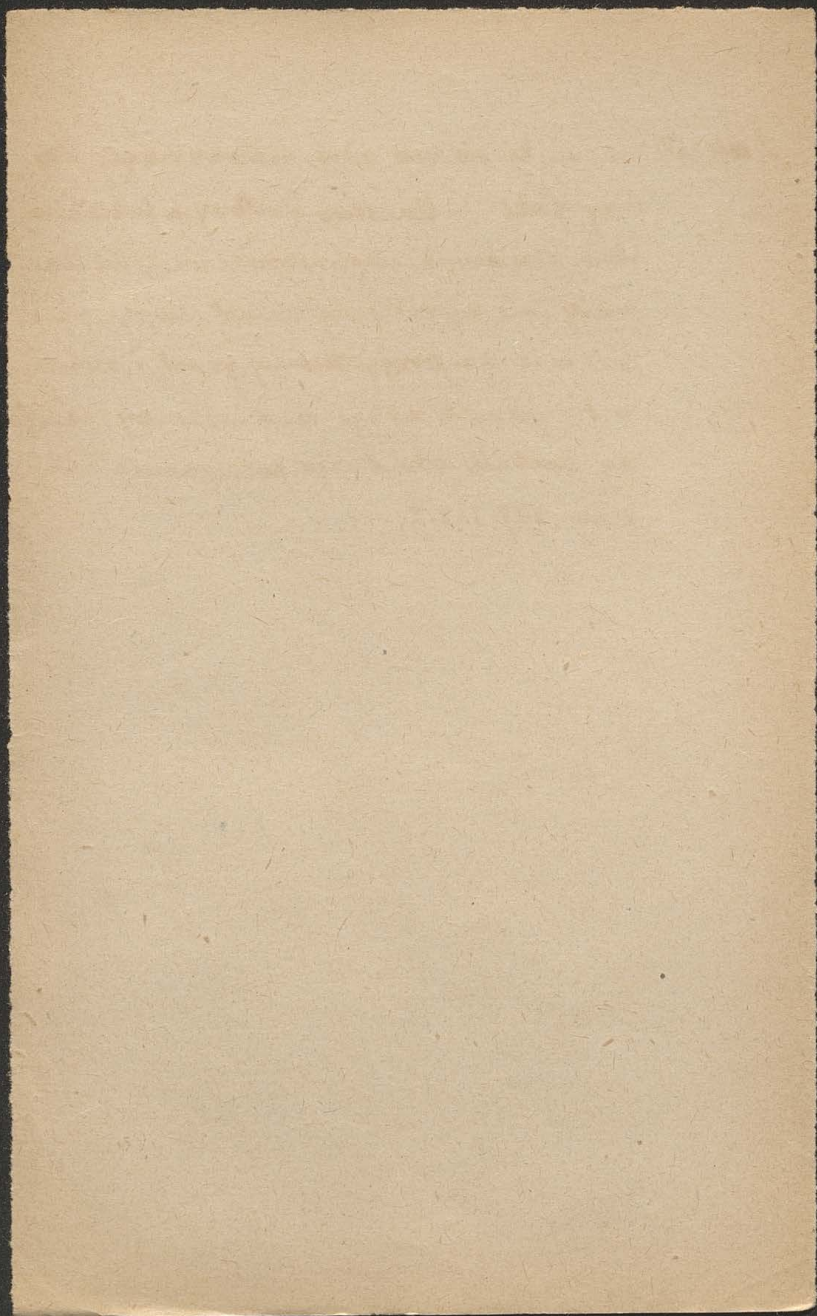
Fajny-a-e niem. praw. Galic. „Uszczegolowit
bym Galicje jak nikt tu, i bytaly fajna ta-
ka, ze ani ha.” Djab. 1882. 19. 2. „Ano, niema
co mowic: fajny porzadek, dalibog.” Roz. Dom.
1882. 46. 3. / Fajnowny-a-e. w temie krawe-
nie praw prus. xi. Chetm. i Swiec. A. Krasnow. Stow.
w Alb. nielud. 301. Z tego rzeczownik: Fajnownik-a
ni. Fajnownica-y. z. elegant, elegantka. A.
Krasnow. ib.

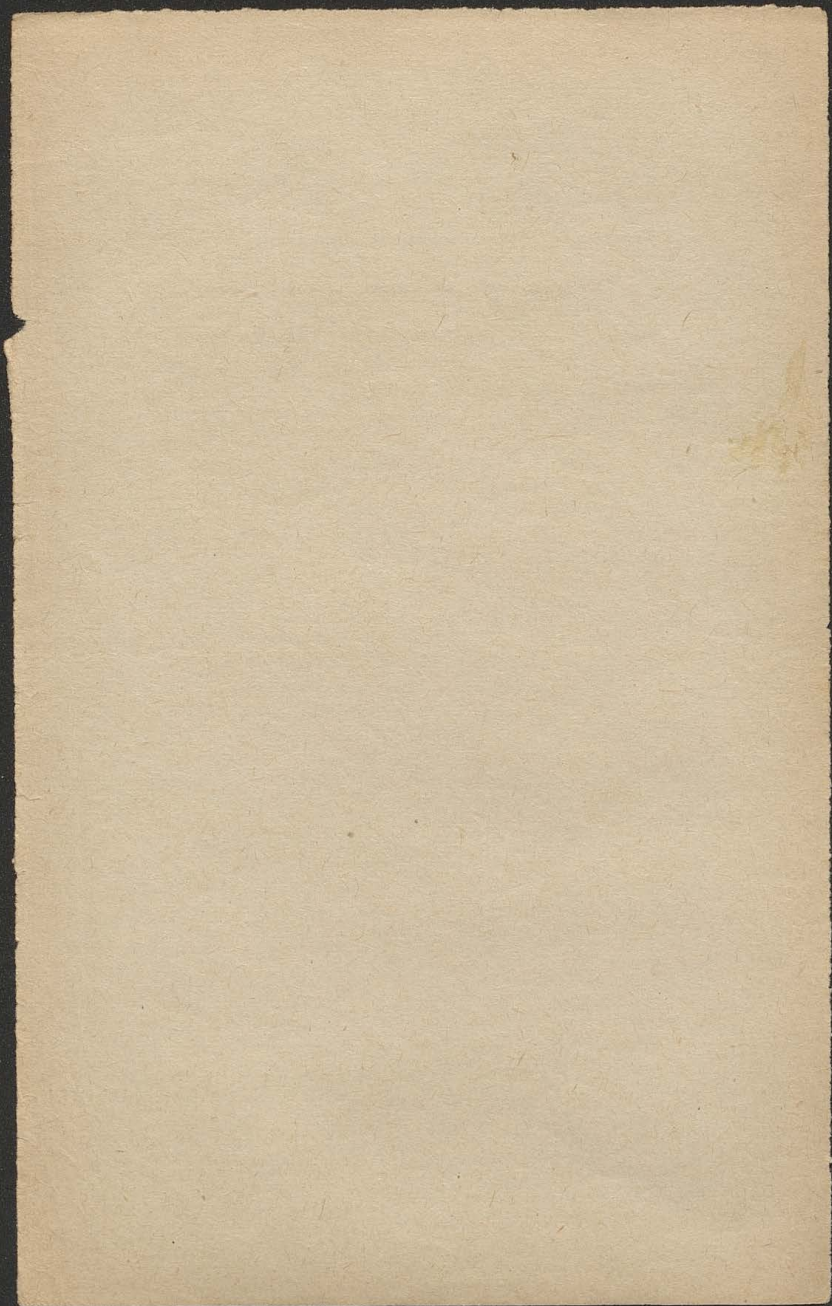
(1.) „Gdzie zginat taj przepast. Sroda, bo to
fajny byly burmistrz” Swiat. 1883. 3. 3. Na
Podhalu praw. „Fajny, pisanny, urodziwy.” L.
Pracow. Z podrózy do Tatr kt. i kw. 187

(11.) „Niekaj' pan zegarek zobawaj, brylantow
i repetir, dui tygodnia krawy, veluka fein”
ZU Niemc. 2. 237.

Fakciki - u. m. ki-ów um. rdrb. matwruungy, dro-
 bny fakt „ Muósko drobnych fakcikió,
 stwó rruonyh niebcawnie, na ktoóe da-
 wniej niekwóóitaby ucwet uwagi, pada-
 to teraz na przygotowany grunt, i kwasta-
 to sig jedno k drugiem, w. wozak wyraknij-
 say kwatalt obrutnego podejrzemia" Haj.
 G. kw. 1887. 164. 2.

Fakt - u. m. ^{z ta} kty i kta mur. (rzecz dokonana, spełniona, pewna, to co się stało niewątpliwie, zdarzenie, wypadek „Faktu negować nie możemy” A. k. S. Dzieln. 9. 21. „We wszystkich prawie uniwersytetach niemieckich liхва uczenia wydziału teologicznego nie uznawanie się umiejscowia; dodajmy do tego wstąpienie teraz najgoręcej się objawiająca walka ortodoksów z liberalnymi, a rozumiemy znaczenie faktu” J. J. Kraus. wiek 1877. 146 „Dziwitem się nie was, że przez lat 30 nikt o tym fakcie nie wspomniat... Dla tego chęć opisać zdarzenie to...” J. Dzieln. 8. 258. „Zakładam się że nikomu sekretu nie wyda... jedynym faktem jest, że tegoż wieczora powzięto do Matrusowej i sekretata jej ws' na ucho” D. Pol. brud burza. III. „Wzmianka jest faktem, że repsucie zeszłyto się razem z wielkimi typh ognisk, które razem uciążarni” J. J. Kraus. 72. 86. „O odkrykaniu tego spadku mówią

mecenas jako o fakcie nadzwyczajnym w
rozmisłach swej diatribalności "Z. T. kras. wiek
1878. 66. (1)

Faktyczny - a - e czynie praw. będący faktem,
rzeczywisty, istotny(?) Takim tedy wypadkiem
pochylił się podług stanowiska i faktycznie
na stronę podkomórskanki. "Z. kras. 5. 22.

"Wprawdzie dzieł niema już niewolnictwa wo-
bec prawa, lecz faktycznie, w skutek ucisku
potężnia, ustawik jest czyste niewolnictwem"
Al. Swiętok. Zuv. ang. 1. 36. "Co więcej rozpoz-
tej już faktycznie niemy, roboty kandydackie
prowadzono do wewnątrz jęzaka" wiek 1885. 264. 3.

(1) "Przywrócenie spokoju w Sylistryi ułatwi-
ła spokojna i ogólna postawa ludności muraw-
niańskiej, stanowiącej przesłankę czysto niemi-
kaniwio. Czy ten fakt zgodna jest z prawdą, oce-
nić nie podoba; faktem jest przecież, że lu-
dność tuwcka w Dulguni w systemie George,
trzymała się daleka od wszelkich agitacji politycz-
nych" wiek 1887. 59. 1.

(Faktywanie) „Rada królewska stała-
data się prozeowaniem z samych stron-
ników biskupa, i biskup faktywanie
względem królestwem” A. Koch. Przew. nauk.
i liter. 15. 8, „przed rokiem nieprętna
powziął myśl i obrew w wielkim po-
wzięciu wzięciu wzięciu i fak-
tywanie” Quis Stuar 23. 170. „Jannast.
wzięciu wzięciu i wzięciu, a
faktywanie w wzięciu.” wick 1887. 128-3.

(2) „Poważnie i poważyście
posiadał Zbigniew faktywanie wzięciu
w królestwie i mógł ukarać cęgle
opowiadanie” A. Koch. Przew. nauk. i
lit. 15. 97.

„Że poważyście nie przewiduje konsekwencji roz-
winięcia w bliskim czasie akcji wzięciu,
o tem świadczy fakt, że stan liczebny wojsk
coraz bardziej redukuje” wick 1887. 226. 1.

„Nie chcemy rozstrzygać, o ile wywody nadwie-
zionego organu faktywanie są zasadnicze”
wick 1888. 9. 1.

„Czem się to dzieje, nie mogę w tej chwili
dowiedzieć, ale że tak jest, to fakt” *Wiad.* 1887.
155. 3.

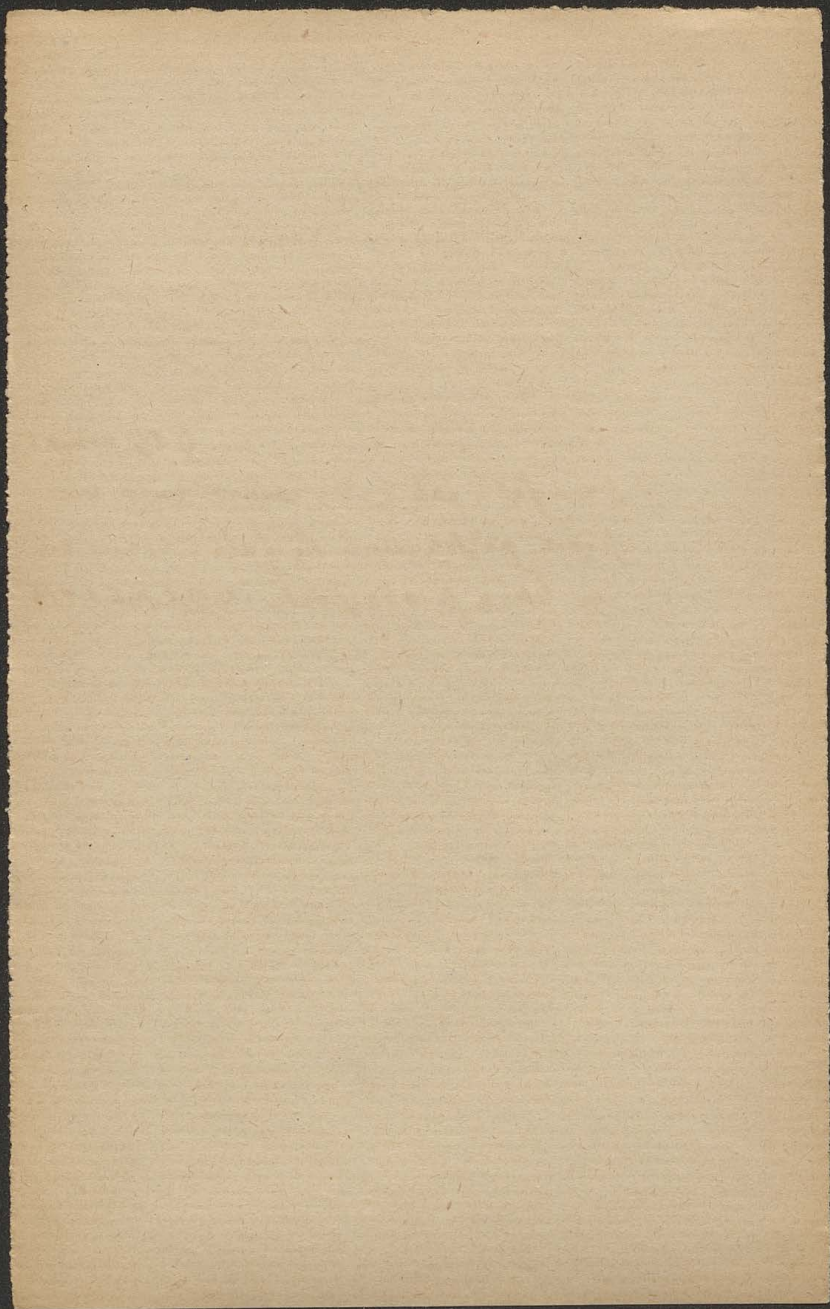
„Wszystko powiada faktycznie aprobatę ze
strony wszystkich znaczących i wyjątkiem
Rusji” *S. W.* 1887. 162. 2.

Fakunda - y. 4. Tac. wyuowa, gadatliwosi,
 gadulstwo „Wytrwale dotrzymywał wrypt-
 kum ścielicum i fakunda. A był wtarić
 w traktacie opowiadania o magpiostku kro-
 lewskim na który nastąpił” ZT. Wraw.
 Tyg. N. 3. 5. 324. „Zego fakunda triumfu-
 wata wszędzie i zawsze, gdzie truba było
 gawdować na sieniwi” S. Wrow. 1886.

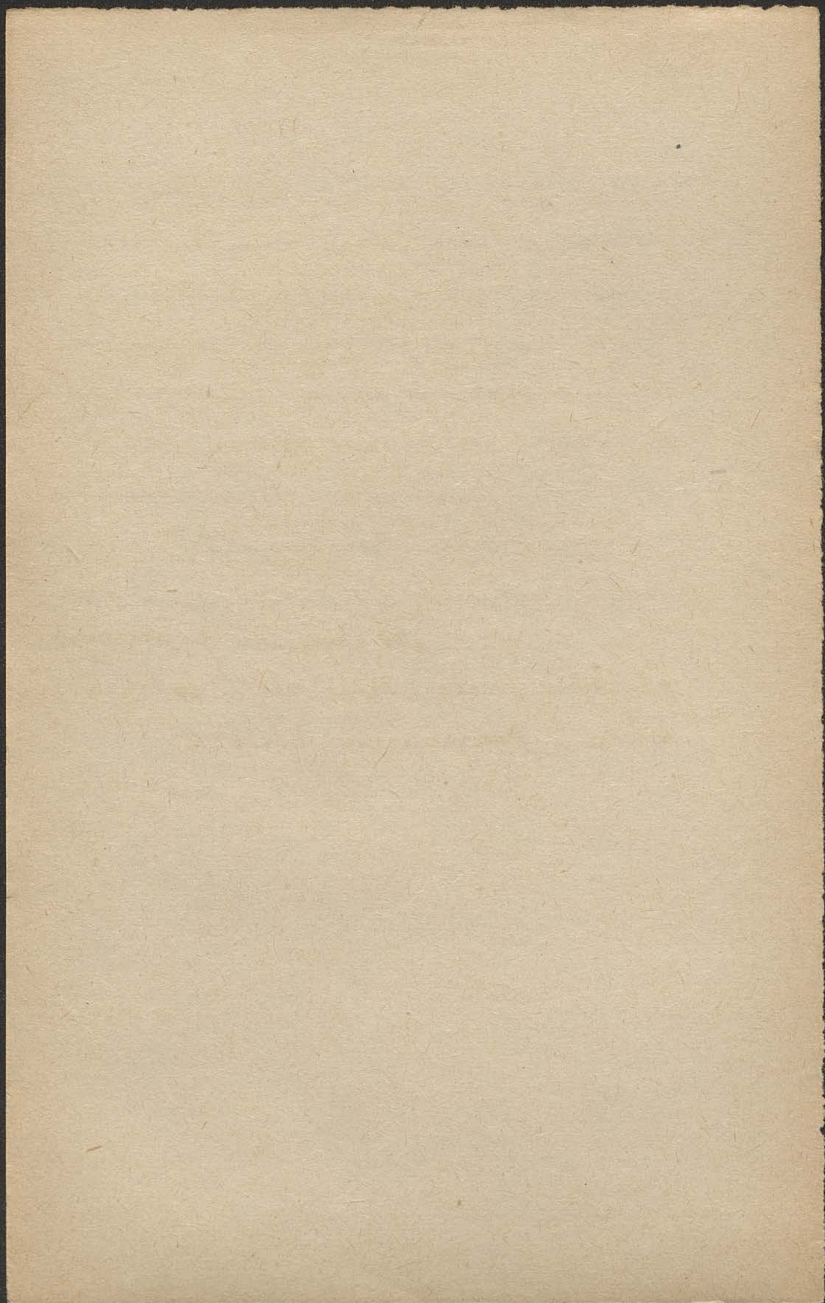
162. 7.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Falca-i. ž. le-fal mu. § pop. praw. ubawa na łapie,
 nawalnica, burza-także chmura x kłó-
 rej takowe powstata np. „Ogromna fala
 posuwa się od kielwodu” „Ciężkie kotasa
 dalej a dalej; mimo wichury i strasny
 fali” S. Nowa. Zagw. wiej. 68. § 2y przyp.
 l. mu. fal i fali „Nie widać było nic,
 prócz piskzących się fali i białej pia-
 ny, która je obrepiata” D. Dot. Tut. 1. 226.

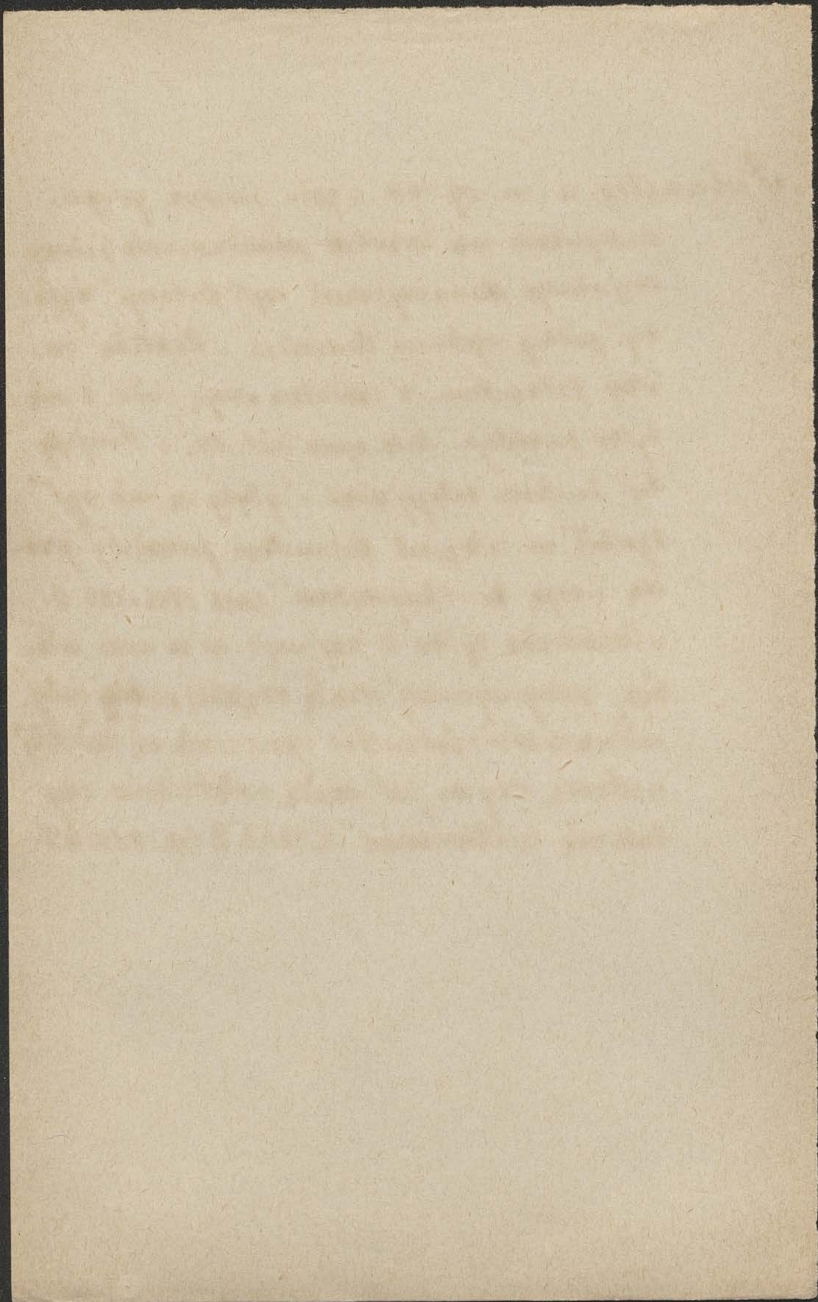

Falanga - i. i. 5 fig. Kartep, gromada jakiego-
kolwiek rodzaju „Tam rozkwitał patrioty-
zmu najgorętszy, nieodstrzeżony dla tej ca-
łej falangi niebezpieczny:” D. Pol. Gruzburg 7.
„ Sama osobistość pod sądnych wyrocznia nie
ze zwykłej przestępstwa falangi” Kur. War.
1878. 255. „Falanga robotników skazana
na bezrobocie i dotkliwym upadku, klucie i
wypycha właściciela fabryki” Fr. ksaw. Mroczko
9. mar. 1885. 32. 1. „W rzywaniu fabrycznych
pieniędzy brata wdziak zbita falanga ry-
wiotu rzywowski” Wiek 88. 130. 2

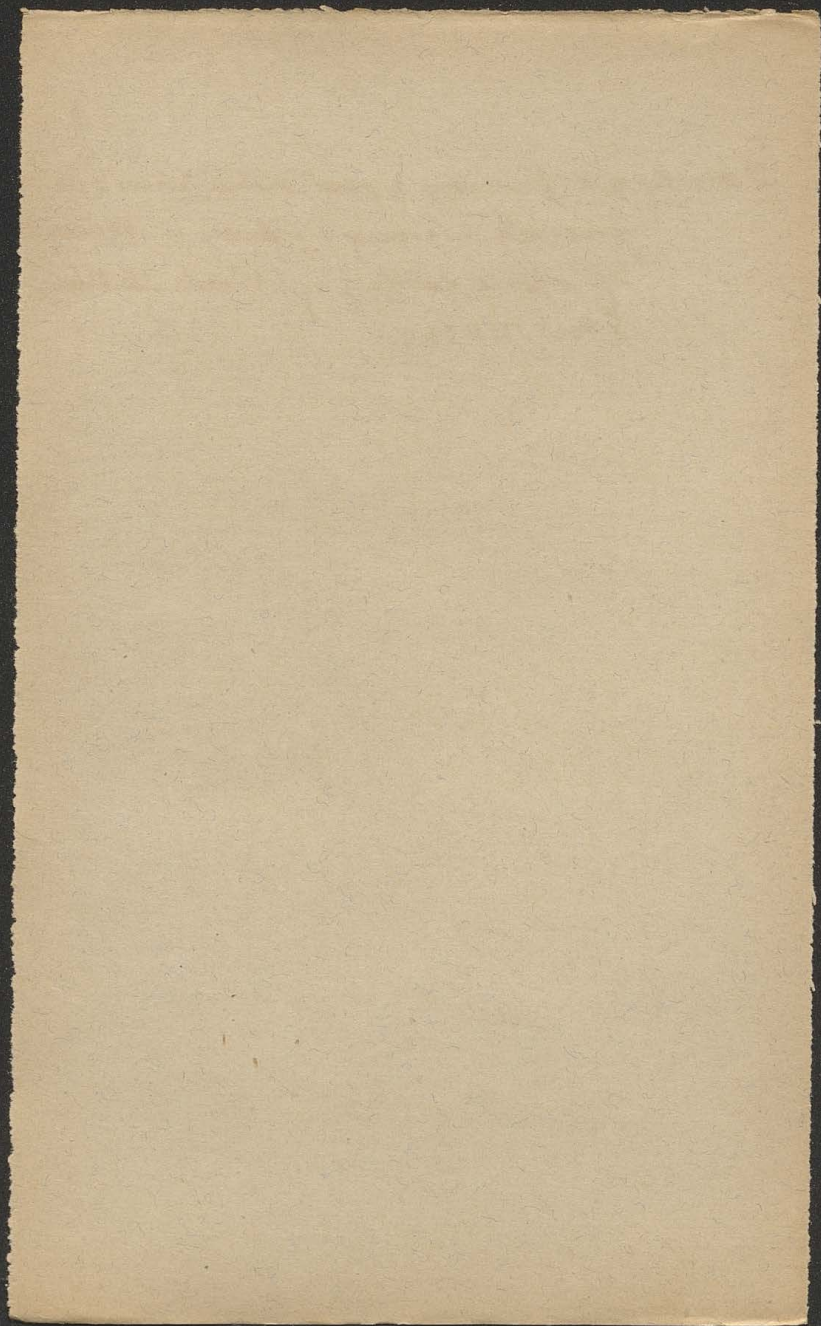
6

Falanster - u. m. ry mu. z gwec. przewna grupa
 budynkowi na wopólne pomieszczenie jednego
 socjalnego skowwrywania kryje falangi, kryje
 tej podleg systemu Fourciera, kaktada wo-
 drzej falansteru, z ukladzie swydz jada, z nie
 tylko praezaje "Dobr. opow. hist. III. " Przejaly
 byt duhem religijnosci i gdyby us nie byt
 z gubit w utopick falansteru posadety pro-
 sly droga ka Chrystusowi" wiek 1886. 188. 2.
 "Caturicka tylko to rajmije, w co more wto-
 krye porzucenimij mealy czqzthz swydz indy-
 widualnosci; falanster spore ciwia sig ludzkiej
 naturze, czy on jest osada robotnikow, czy
 kolonij milionerow" N. Chydz. P. Lu. 1888. 28

F

Falisty-a-e & mówią o powierzchni ziemi: pa-
górnowaty, nierówny, ferski w Norwan-
dji, obłoka falista, puzorkowata.. V. Chęć
F. lww. 1888. 23. 2.

Sfalowai' dnu.

Falowai' or. wut. porusza' uż falę (o morzu, je-
 xiorce), porusza' uż uahrtalt fali na wo-
 dzie "U stóp niedostępnego wznętu swojej się
 sfalowany ocean" kl. Bodwypoc. Tyg. II. 2. s. 316
 "Piers' jej falowata lekko" J. Zachar. w. 1882.
 287 Dod. 3 fig. "Wdala pō sibi rozkłodito się
 eho, falowat głus to się podnosze, to kwiąje"
 J. I. Kwasi. Sta war. 1. 52. "Wiwod największego mit-
 otienia, samni jinne powietrze, kotyngę uż w pra-
 trzeniach, faluż oddalune głowy, o tysięce mit
 pnychodzące" Id. 34. 25. "Widai' ich zdale pō
 sicihach i drożynach wiwod falużnych kłoroś
 zięta i prawnicy" Ad. Dyz. Orz. Tyg. 1882. 21. "Lud
 zaważt falowai' na wysyśle stowy, ale ani
 jeden cztowiek nie ruszył się z miejsca. Nie
 mógł się ruszyć, ścisłany praz innymi" Fr. Wa-
 lisa. Now. 1882. 110. "Pōta zbowiem falużę"
 Quis Qlawa 23. 210 "Dyła piękna, jak Magdale-
 na Tyccjana, w tych splotach falużnych dokota
 twawy i spudajnych kłotz kaskawg na ramia
 na i piersi z alabastru" M. Gawal. 16. 245.

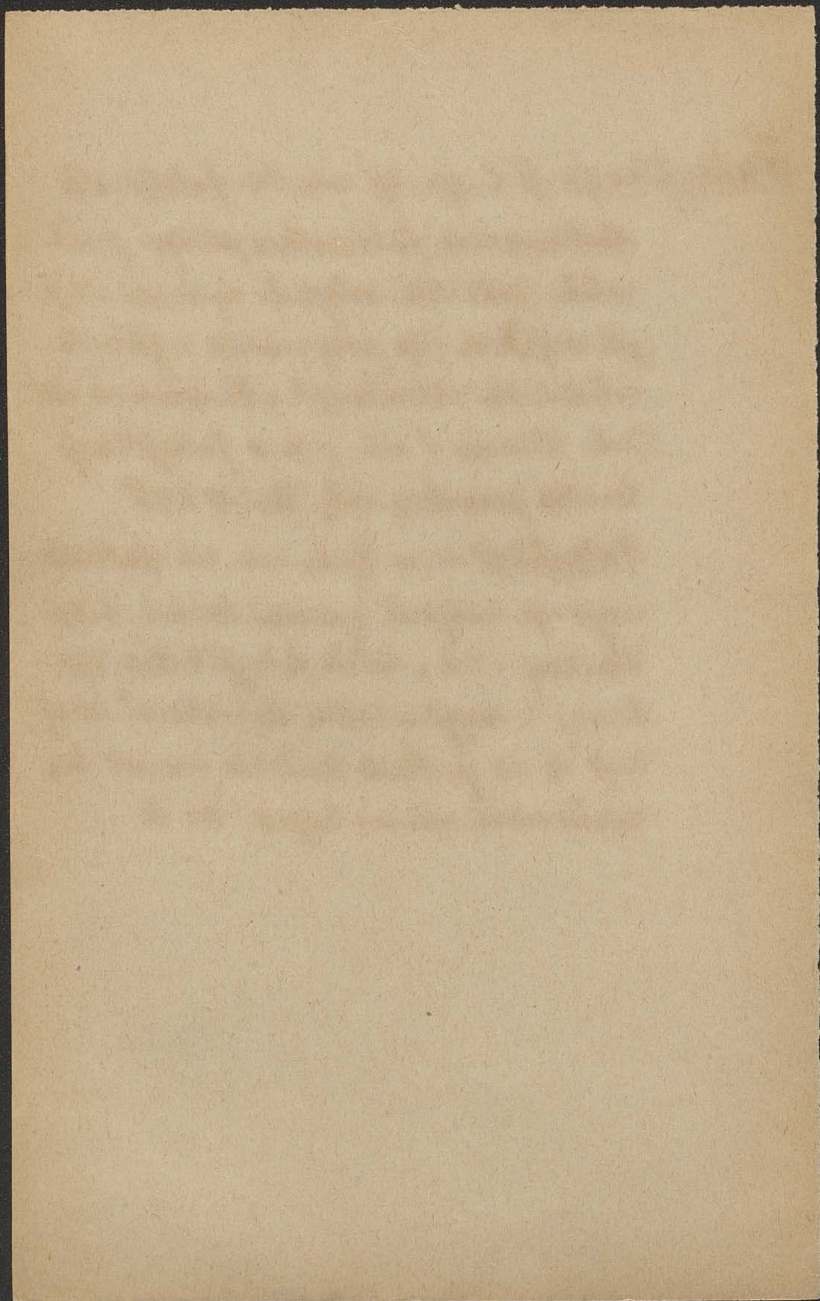
Falowa się w temie muca. „Po obwar.
nych tanak faluje się przemica” ~~Et~~ T. J. Hecht
Czas 88. 136. 1.

Falowa i gw. kuj. stawa na co, nie do
magai, stru ankawai

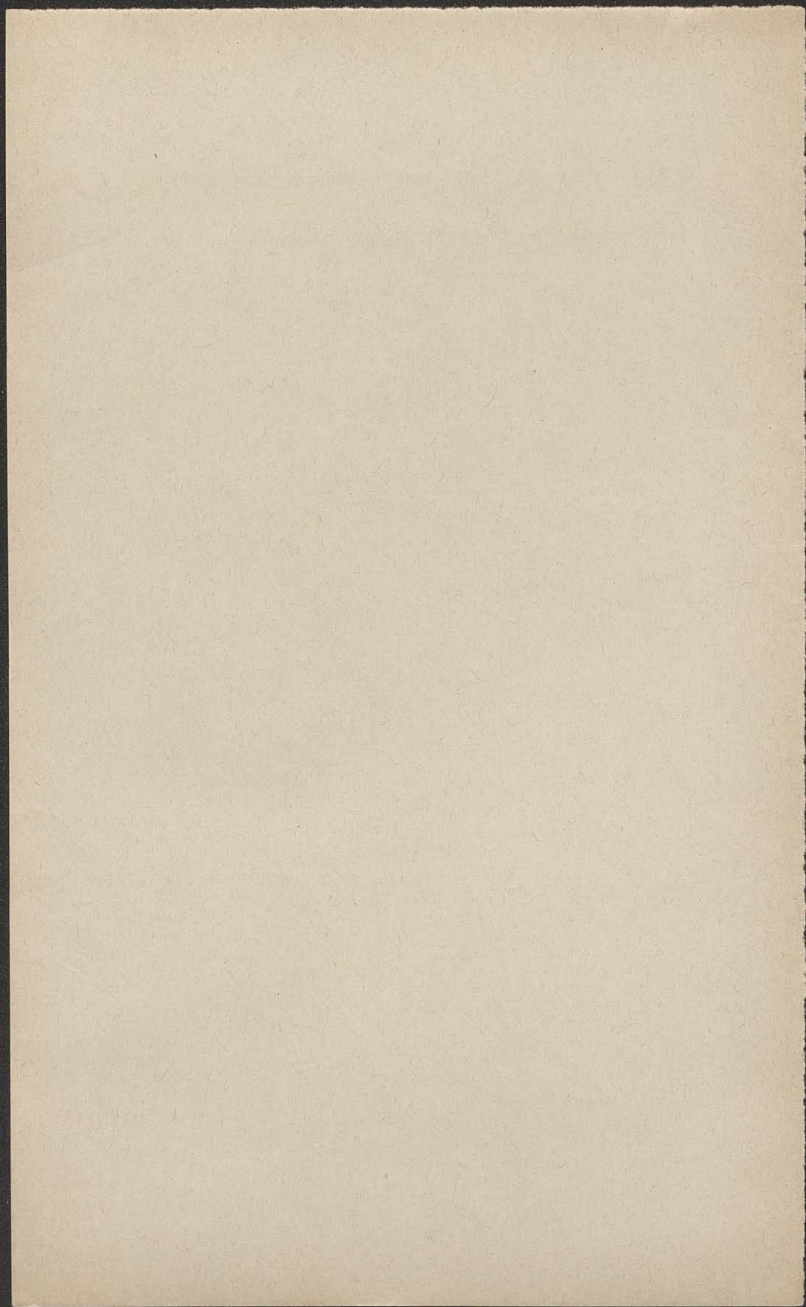
9

Falsyfikacja - pi. z. cy - cyj m. tai. falsificatio
 fałszowanie, fałszowanie jakości przed-
 miotu, produktu, artykułu żywności i t. p.
 pod względem jego parametrów i głównie
 w zakresie chemicznych „Fałszowanie wo-
 deli, likierów i win gwa w falsyfikacji
 bardzo poważną rolę” Kwiarty 1.45.

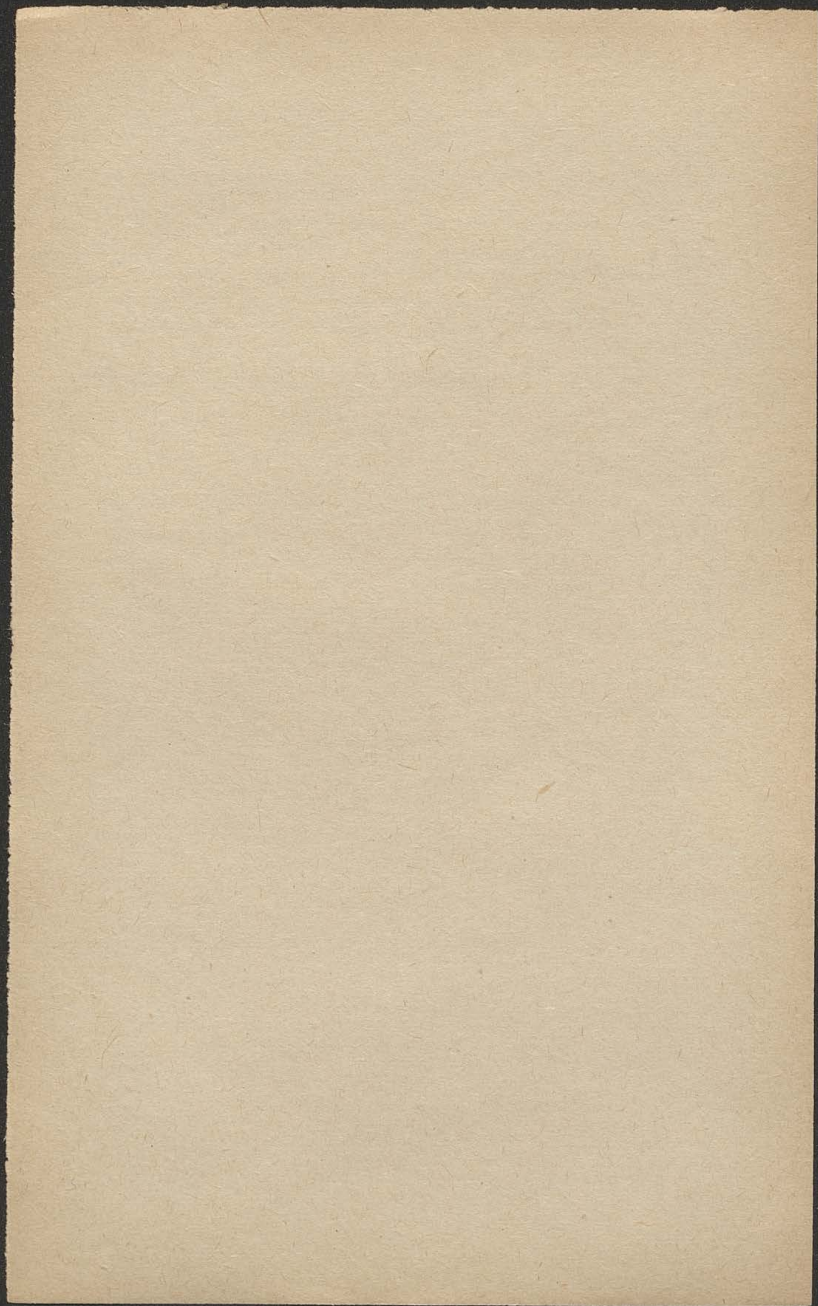
Falsyfikat - u. u. ty - ois m. coś fałszywa-
 nego np. artykuł ^{podrobienie} żywności, trunki, bilet
 bankowy i t. d. „Wiele falsyfikatów, opa-
 trzonych oryginalnymi etykietami znaj-
 duje się na pulkach handlowo nawet bez
 wiadomości niernego kupca” Kw. ib.

Fatatek-tha. m. thi. mu. prow. kawatek „Do stōd-
kiej jawnymy fatatek stōrimy” Ł. Pauli. 9.

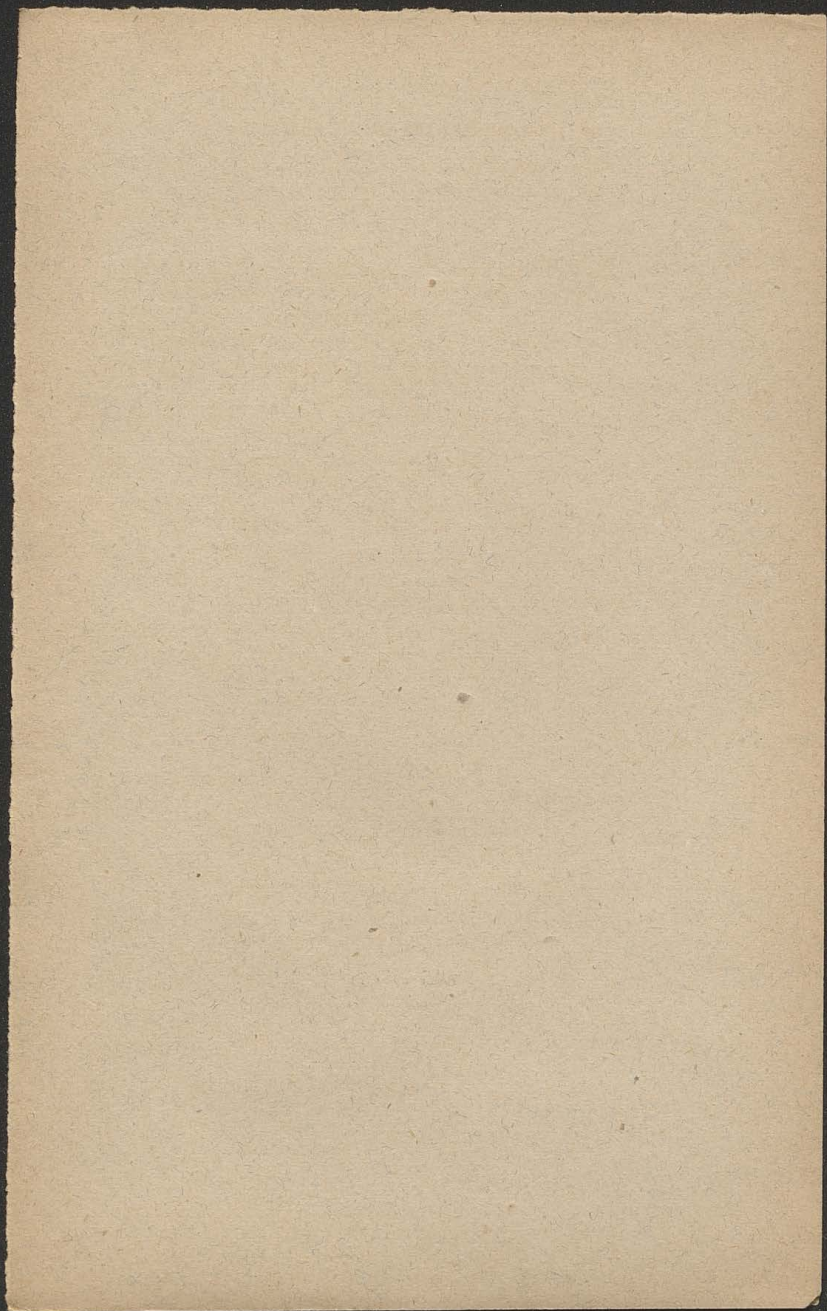
Fatwa - y. m. posp. powi 1830 r. nazwa dawana
cywilnemu prawu wojskowym „Fatwa nary-
wali wojskowi polscy kwiatego cywilnego.”
W. Gomat. Wzrost. 1. 61. „kiedy chcesz być ko-
lega, to chwí jenne jesteś fatwa, poradnic
ci materij.” ib. cf. Swapir.

171
12

w słow. wileń. Faldystrojuni

Faldystera - a. m. ~~rodzini~~ z łac. klermiki „Stół mas-
murony w środku izby... na nim banyfikis..
breviars... kverata faldystera, putka i pulpi-
tek... owo sprzet wrystek.” W. Pol ~~do~~ l. Poch.
Kethu. 52.

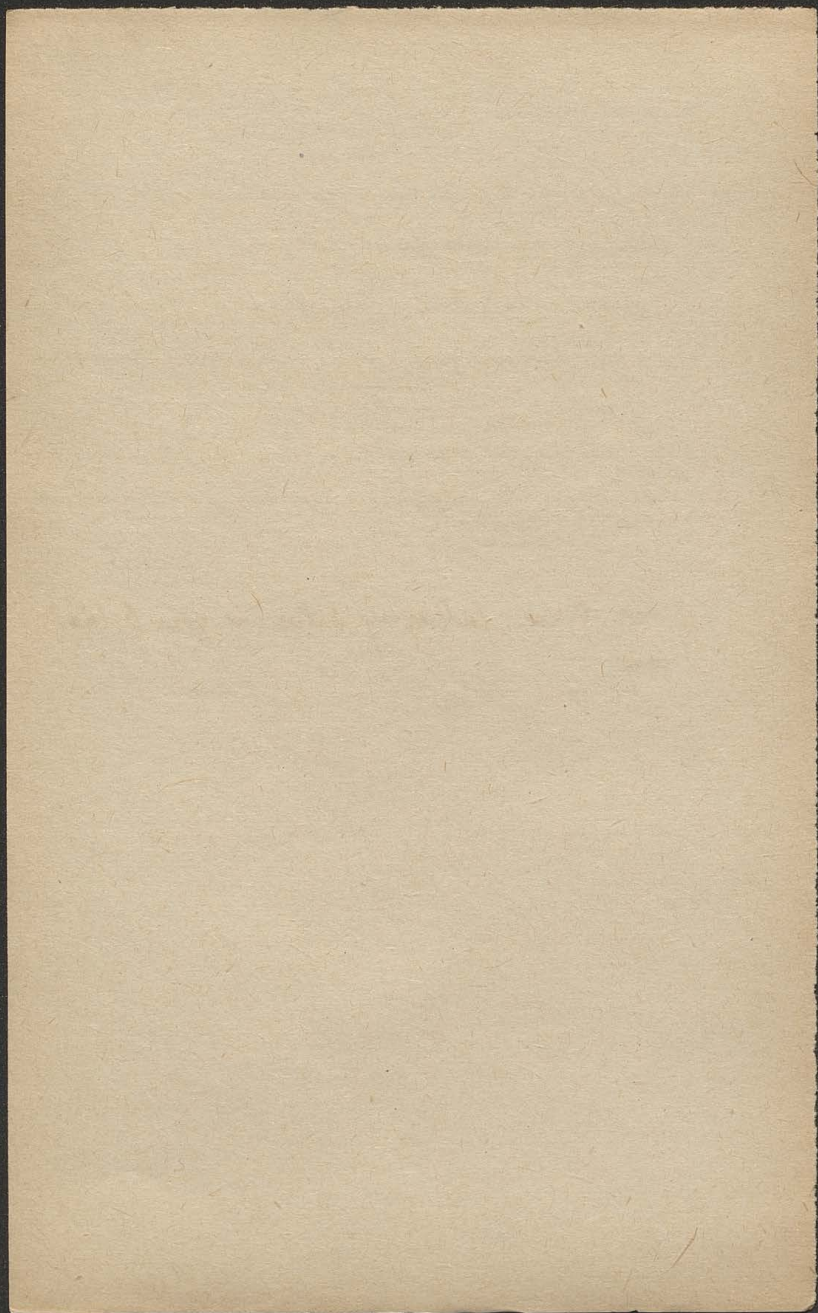

13

Fatsxerz - a. m. z porp. kart. nuta wixigta fatry-
wie w muzyce lub spiewie. (1)

Fatsxowai st. ca. ndku. z gwozdz lub spie-
wajac, braci nuty jedne na drugie praccio
kannowpi „Gwata sobie fatranygi melwidje,
bo nie dawno xawzeta sie wnyci.” H. Siemb. Gaz.
pol. 1876. 18 „Mato, nie fatranyje - alez on nie
gwa tyko wyje” A. Wilon. Wiek 1878. 282.

(1) Toz t. zw. „fatranywy satos” w gorie bitandu.
wy

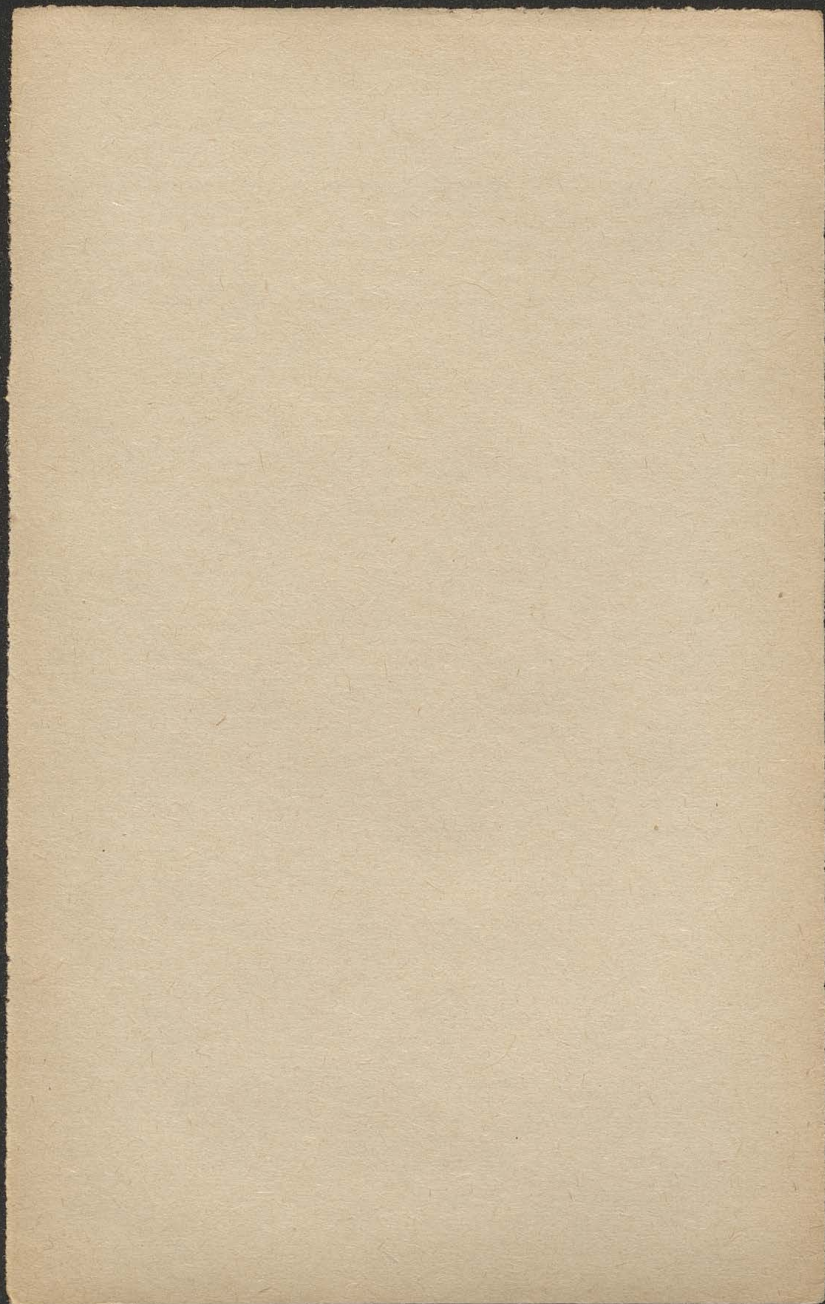

Familjarność i. k. tac. poufalości, benevemo-
 nialność „Doś głupi, drogi Fasie.. vzecht po-
 wainy jegomoi z pryciskiem, w talorym
 branniat ahent familjarnosci” J. S. Per. Tyg.
 N. 2. 2. 240.

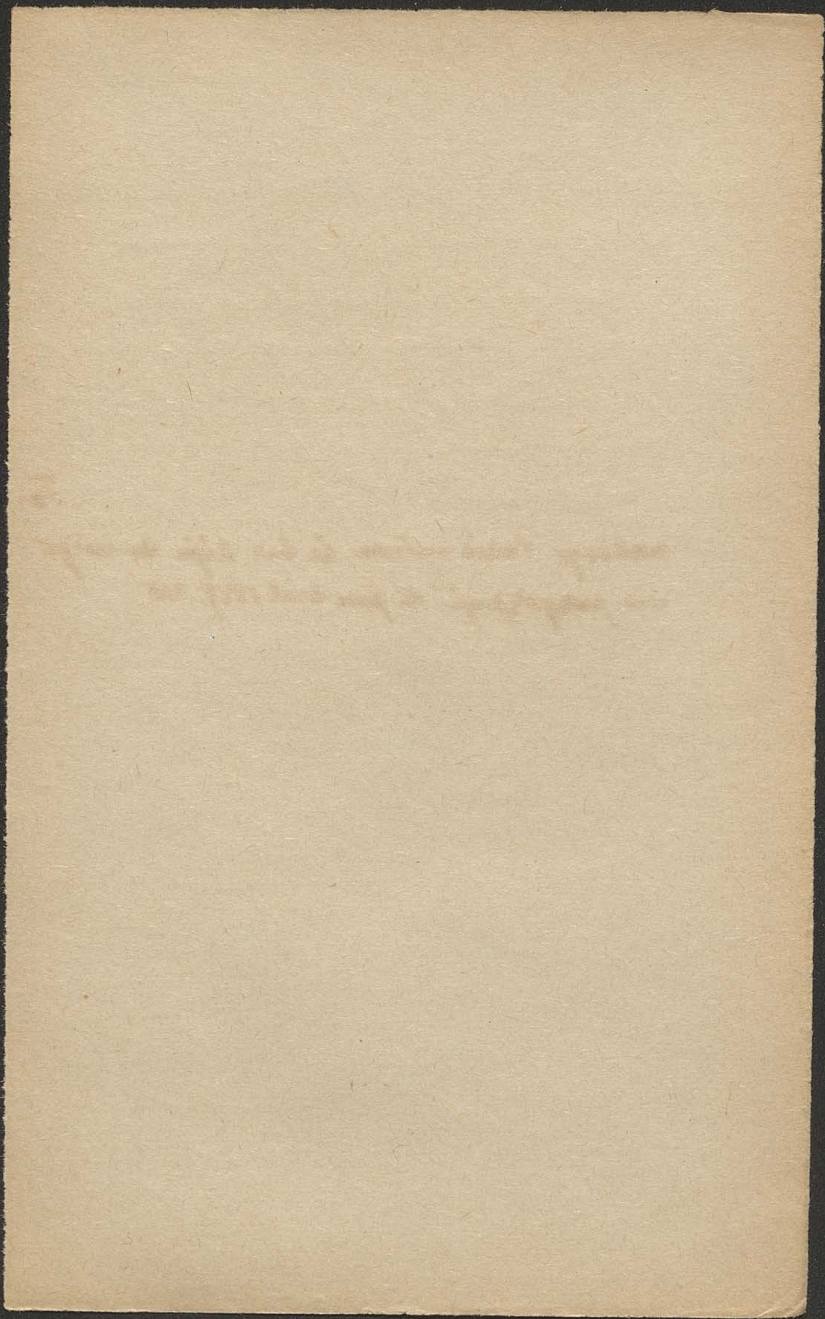
Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Familiyka - i. i. xdob. famulja, w suax. iron.

"Mita famuljka, 'ojiec pijak, covekka
kalotnica." *J. Krasn. Wieh 1878. 25.*

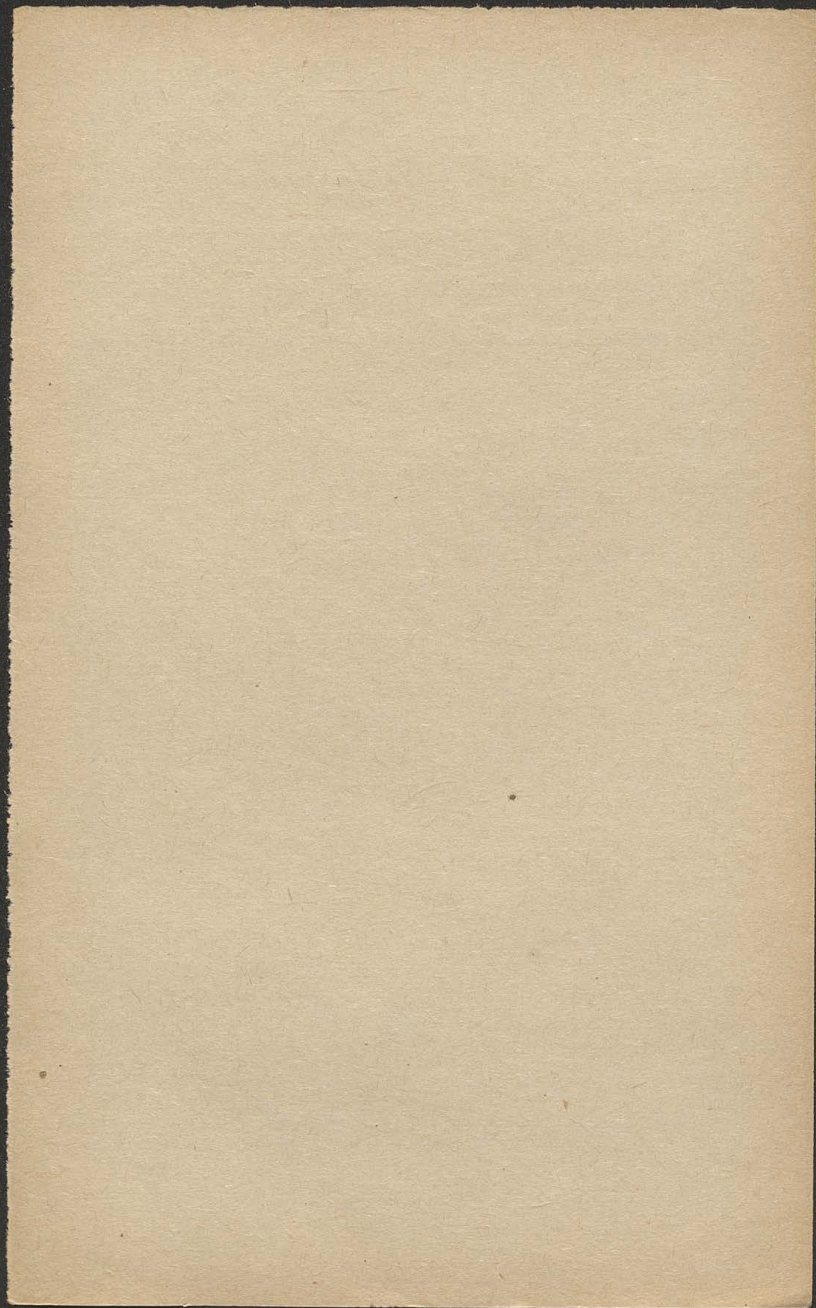

Fanaberja - j. i. nje mu. posp. kadzieranie nosa,
 aroganija, wybrnyk gupiej dumy, kaprys
 "Demokrata, liberat-konsyducyjny... Djabli
 wiedza co... Niebezpieczny cztowik... bo to z
 fanaberja, nie gupie, a bez tradycji" N. Dol.
 Nad mow. Dum. 39. "Ja nauwaz pamienczkę
 stroi fanaberje!" Z. Kwas. Wiek 1878. 54. "Fa-
 naberje takie niema, że bez hiza do niego
 nie przystepuj." Kl. Jun. Wiek 1887. 215.

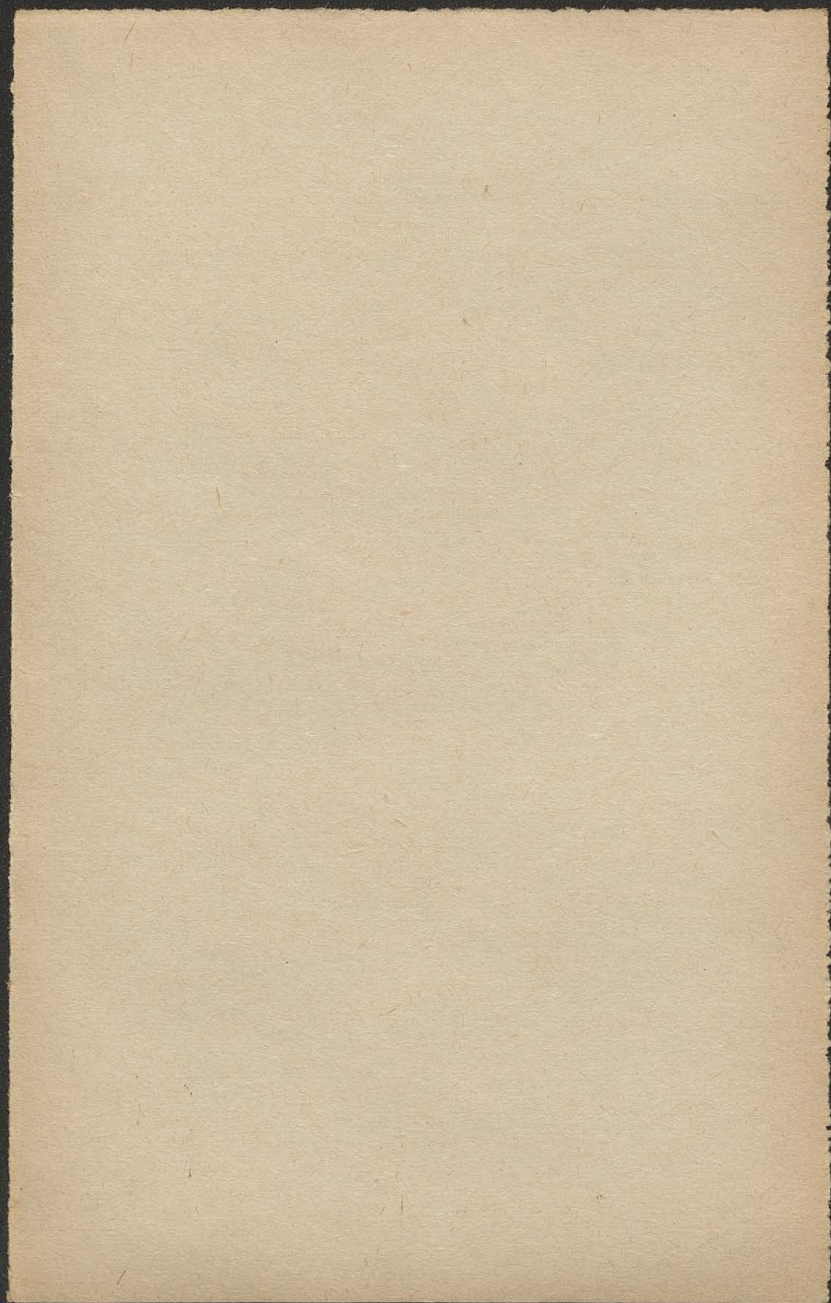

17

Fanatyczna - i. i. kobieta fanatyk, fana-
tywanie wierząca „Ja fanatyczna nie
jestem i bigotka, ale pomimo to nie
opuszczęm nie modlitwo” D. Dot. Dnia. Sev. 29

Fanny. i. niewoln. imię kobiece, z angielskiej
 Franciszka, Franca, w ob. Fancia-i. i.
 „ Powali do grobu otawajiego hrabiego
Fanny ” J. Dziwak. 5. 62. „ ~~Ty~~ Ty w domu
Fancie ! ” ib. 53.

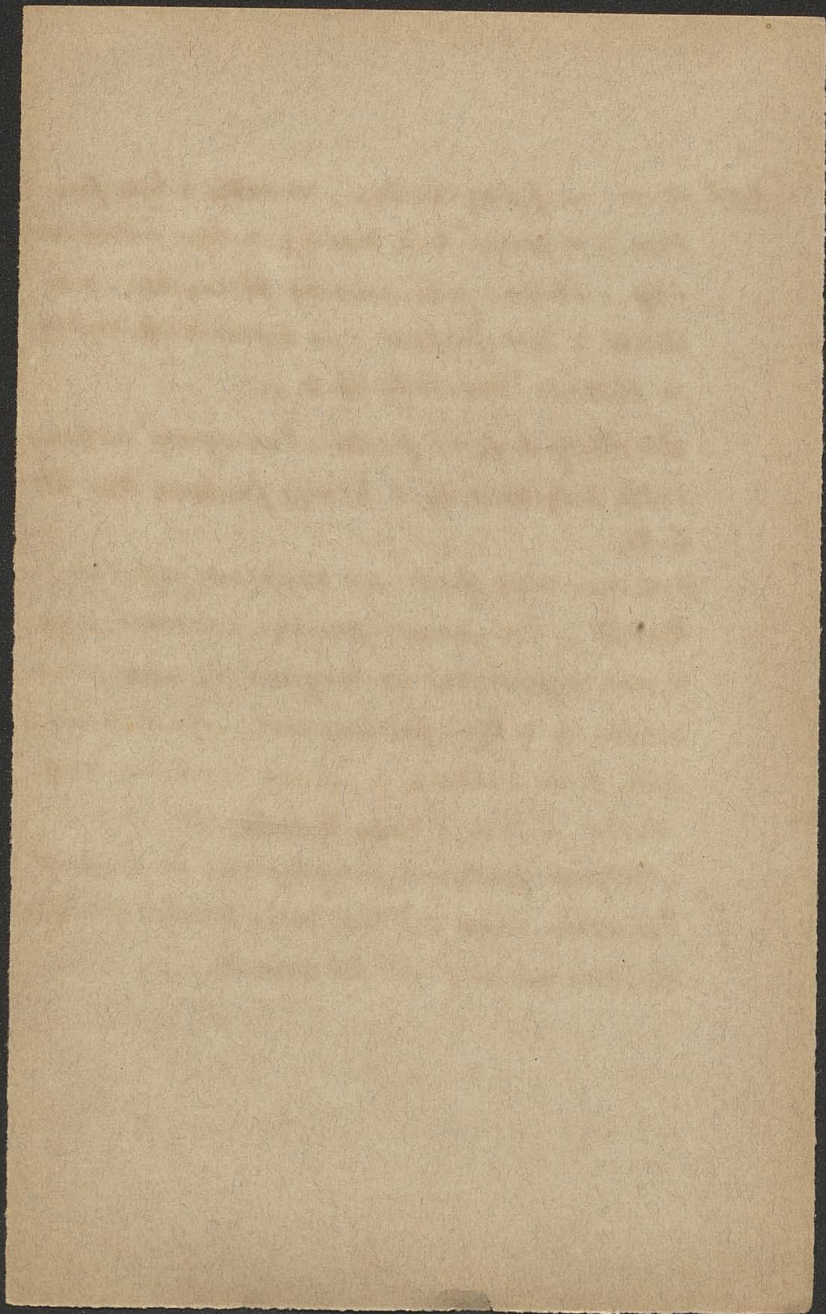

Fant. - u. m. — § przytoczono „co robić z tym fantem” = co pisać z tą kwestją, z tym interesem i t. p. „Trudno przewidzieć przesądki — co się stanie z tym fantem i co ostatecznie wykręje słowstwo” Wiśn. 1883. 16. 3. (-)

Fantowy a - e od fantu, Zarządczej kabany talie potajkowo są z loteryą fantową” Wis. lit. 6. 84.

(.) w tym razie „fant” ma znaczenie pytania, kwestji „Recepceni — powiadał — zmierzni do ganienia a powiadał zachwyceni (to radka) — nie wiesz co z tym fantem zrobić. Fant to nie-łada i dla abstrakcji, a jednak wychodzi namyślić” Z. Parn. J. lwow. ~~1885~~ 1885. 39. 2.

„Wzorne gremium przydeprnęło do edukacji Gabryśia, dłużej nad tem medytowało: co z tym fantem zrobić?” J. J. Per. wrroc. 11. „To mówią, wyciągnęła do niego powrót swój bicie, Delikatna rzecz. Jan nie wiedział co z tym fantem zrobić” M. Bat. pami. Dziary 142.

Fantazja-ji. z kumpozycja muzykowna fantazijna, utvor podlynyj tyj rodzaju „Pese jej upadajze bezwładne na fortepianu, drwiciem drzewianym zolwicyty skalony fantazje.” Z. Karak. 3. 23.

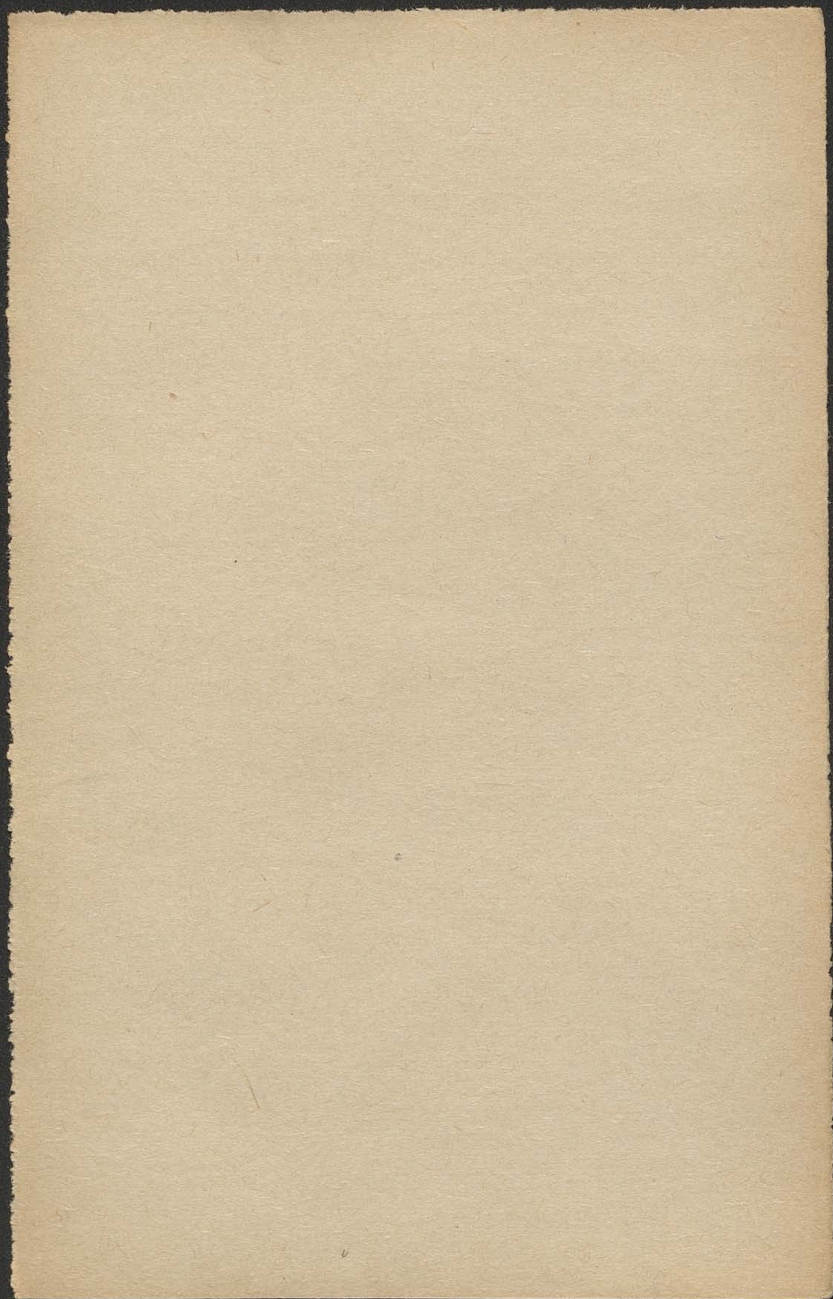
Fantazjowai, Fantazowai or. udku. razdrie uje fantazje, kapyrie, w kwar. arlyty or. tworzy na podstawi fantazji „wygodnie to, jak niema o nem pisai w fejetonach, fantazjowai i podlykowai” St. Koin. G. lwow. 1886. 172. 1. „Umy oszudie arlyty stywie go potrzeba, gdy z dwuy tworzy i fantazje sam sobie” Z. Karak. 3. 22.

Fantazny-a-e fantazyjny, ptem fantazji „Na b andurce gwyzyj fantazny Solawek” W. Pol. 4. 16.

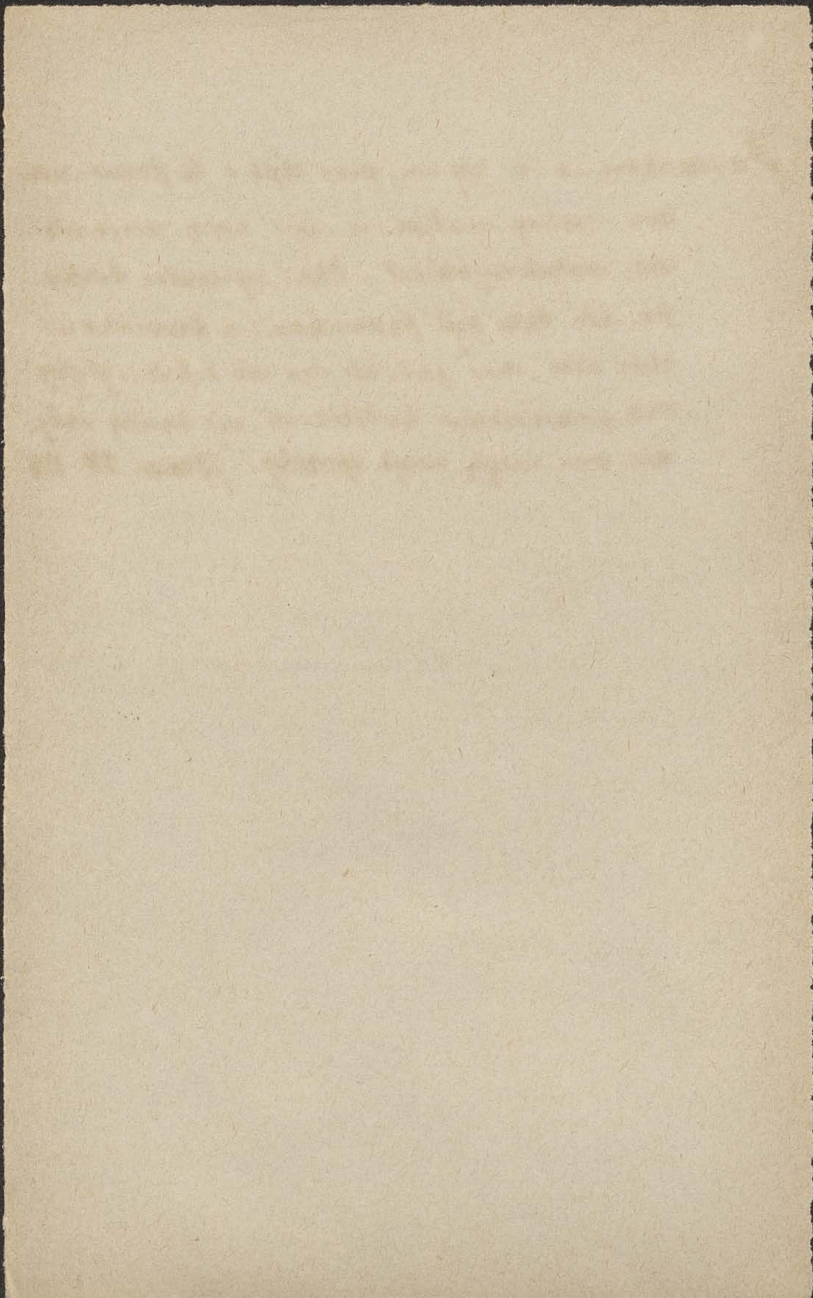
Fantazmat-u. m. wytwór fantazji, przywidzenie, wrojenie „Potrzeba unicie roxexnai prawdy od fantazmatów, roxexnistoi od stw. dzenia.” Z. Karak. 9. 98.

Fantazyjny-a-e z dowolny, wyuysto-
ny przez fantazję „Oficerowie rzytkowali
niepełno w przepisowych mundurach, ale
i w fantazyjnych półmundurach, których
sobie kandy pułk. jazdy umiół bez liku.”
A. br. Fr. dr. 11. 126

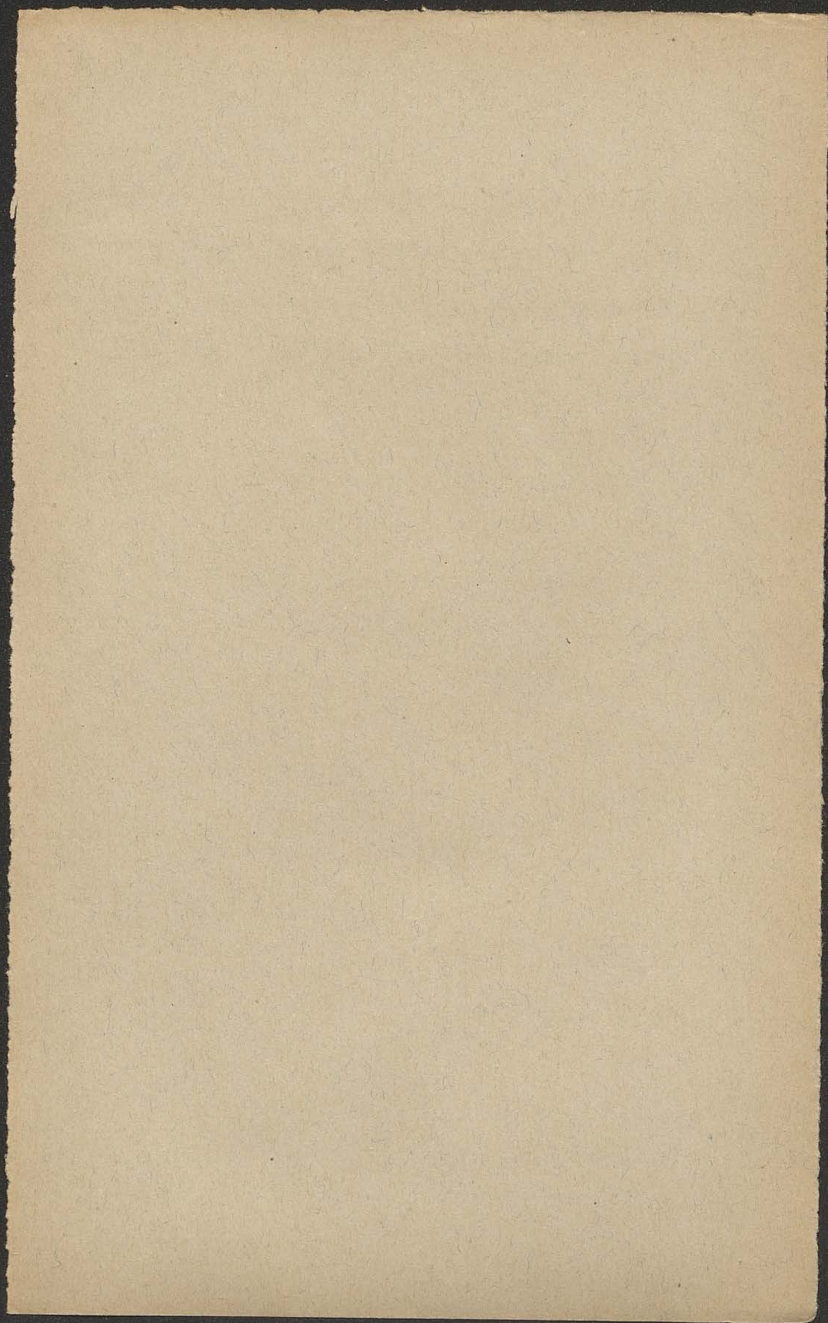
Faramuraka-i. i. ki un. faramuraka z by-
te co, mata vaea, bagatela,, "ke ostoygi
zdrowoty, to faramuraki, ale nie kartu-
fle sie psuja, to nie faramuraki" Kur.
Swiety. 1875. g. 2.

Farmaxon - a. m. ny au. pour rep. z fr. franc-
 gou, wolny mularz, mason, posp. niedowia-
 vel, wotromyplisiel „ Choc' synowie biskup-
 na, ale taki byt farmaxon, a farmaxon
 choc' siek, choc' pal, nie mu nie bzdrie... gdyby
 tak powziwemu katolikowi, nie dali by rady,
 ale oni mejsz swoje sposoby. " Zkran 38. 115
 „Oni go tam nie usidly i nie prerobia, ze kes
 purna gniardo rodowe i prypatry sie pami-
 hou stawy wodzimnej, tem lepij, bo mi ja-
 bowi trockg na farmaxona chomye " L. Janu.
 Blusa 23. 149.

Farsowy-a-e, tyraży w farsy „Co prawda, do-
tąd nie mamy potrzeby oświecać wiejskich
namy o sztytnię szwacpliwoń w karuzimie
nas grubs farsowg strawg.” Echo 1877. 39. 1.
Fely.

Farturzek - wka. m. 5 fig. w znaw. wiana, poro-
 wagi, opieki kobiecej, kto gniazda wda-
 snego nie miał, nie warił się w konchury,
 aby uoi nie mówiono, że chciał sięgi na
 ziominy farturaku "J. Kraw. Strochu 1878. 7 (1)
 metou. to co za farturakim, co przykrywa far-
 turzek. "Ej kummo, moja kummo, pawsiedz tam
 kummo wi, ej wiek się nie mataia memu far-
 turakowi" piosn. lud. Słowc. O. 20. 19. 37

Farturczerek - wka. m. 2 d. b. w pieś. lud. "Fer-
 turczerek z jabturczerek a spodniwka z mo-
 ku, ej nie było, ta nie będzie z starej baby
 smaku" piosn. lud. Słowc.

Farturakowy - a - e od farturaka fig. kobie-
 cy, babzki, "z pod pierzku wyciągnawry vs-
 ks, albo farturakowy rytkawry protekcyz,
 pobwali butawry, klawre i pierzgie" d. Karak.
 1. 118.

(1) "Zaprzeczawa się jakiej wiedeńskiej pamięci

ze swem imieniem i wychowaniem, ażeby
cię posadziwszy na fartywsku Karuista "

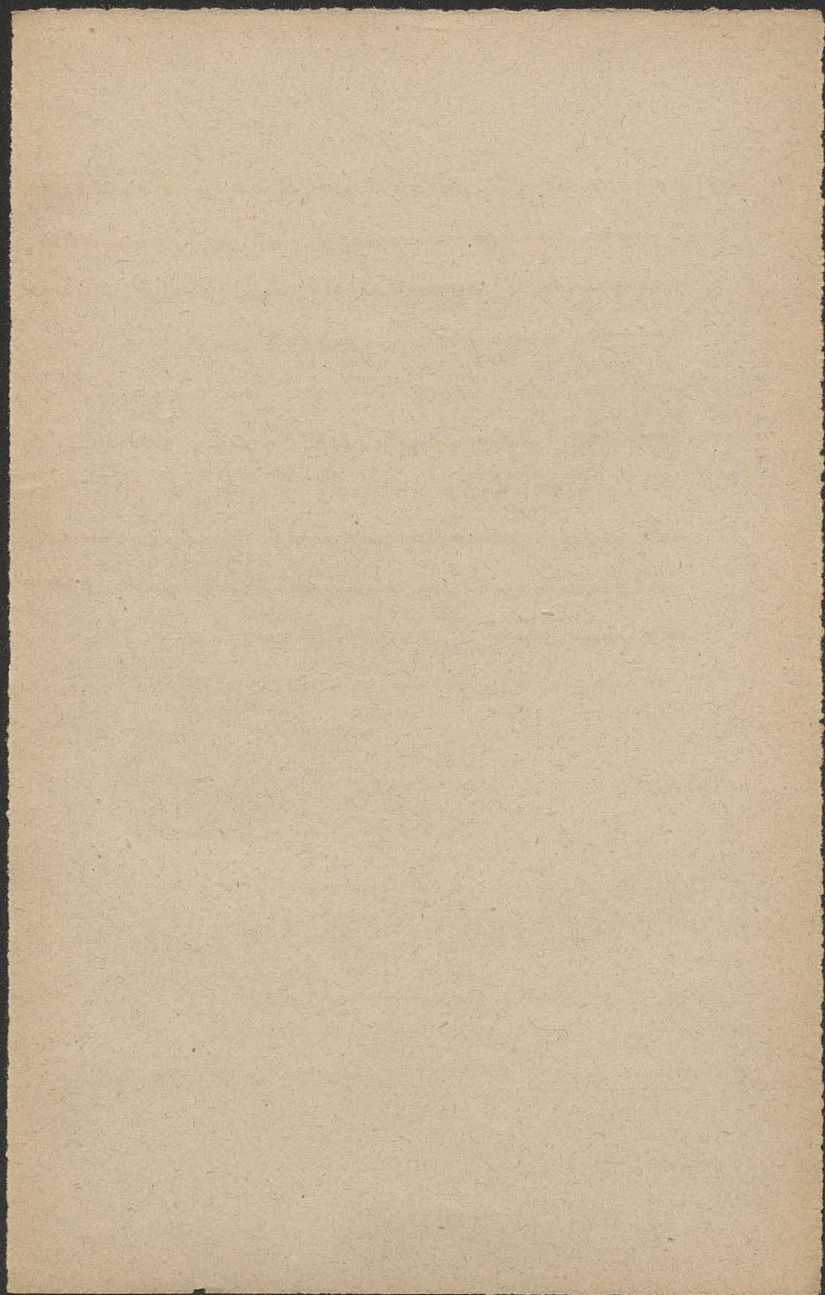
J. J. Kraw. 2. 33, 84.

Fatalista - y. m. si mu. utowick wierzezy w
 porzeczawienie, fatum stepa „ Po ludziach
 cztowick puwapiewa o dziejach, o spra-
 wiedzliwosci, o logice wypadkow, o sumie-
 nin ogolu... o rommie w historii, o stuznosc-
 si w losach... staje uz fatalista. ” J. Krasn.
 Na em. na wul. 7. „ Malo kto z nas, musiej
 lub wizej, nie jest fatalista, - od wiary uczeni-
 wej w Opatrzności, do katepionej upnosci
 w nieuniknione pize losu, rzadzace na-
 mi, proutzeni daleko jest unijins, wie sie
 zdaje ” D. Pol. Dziu. Ser. 9. Fatalista - i. z.
 „ Jedem fatalistka: co sie ma stai, to sie
 stai musi, co porzeczawione to nieuniknio-
 ne ” D. Pol. Brud burry 156.

Fatalny - a - e Fatalnie przypl. z xty,
 brzydki, nieprzyjemny, smakaradny „ Cato-
 wick Dobay z gwintu, ma jeduz tyllko fatal-
 ny wadz wobec corek, ze nie lubi wydawaj
 grozy i cigle narzeka na biedę ” A. Wilen.
 Woty rob. 37 „ Ktoholwikh Dawat kardy,
 wypadato kaweno tak, in p. Michat naj-

fatalniejszą dostawał "Zł. Wron. Okiem. 5g.
" Powiedz mi, jak leży ta marynarka? - Fa-
talnie; to odurująca moda "M. Sat. Wron. 12. 215.
" Narzekania na fatalny stan bruków warszaw-
skich, czerstokoi wydcją się przesadnie..."
Echo 1877. bi. 4

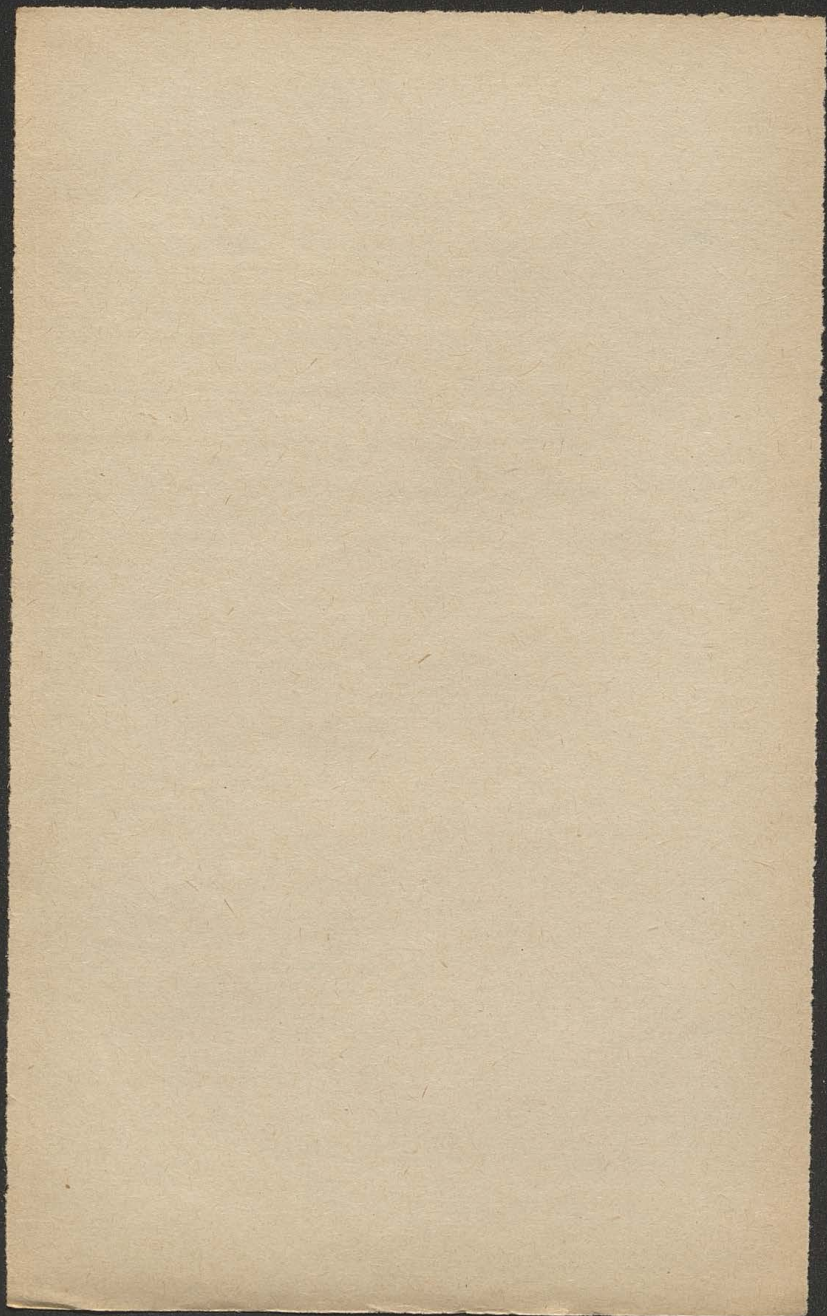
Fatamorgana - y. i. wlos. rzymsko optyczne obser-
 wowane czesto na morzu lub na rowniznach
 piaszczystych, rozrozonych przez stowce, inaczej
mirax, nazywano „Wspaniala fata morgana
 byla w tych dniach widziang na morzu Del-
 tykiem” Dziennik 1886. 208. § fig. „Dzie jawnie,
 acz utwora fatamorgany od tylu juz lat roz-
 wiata sie jak mgla poranna, dzikie chryz
 orzotomienie, gdy w myśli przecieganu charow-
 na wuz Dobz” A. Urb. 9. mar. 1885. 137. 1.
 „Czyby wiedzi o kamiarne katozenia tom-
 bardu poblisciejzego procent jidynie prawny,
 mioty byc studzieniu tylko, fatamorgana,
 ktora, gdy sie oblixcie ku niej, zanika albo
 ucieka coraz dalej?” wiek 1886. 259. 3.

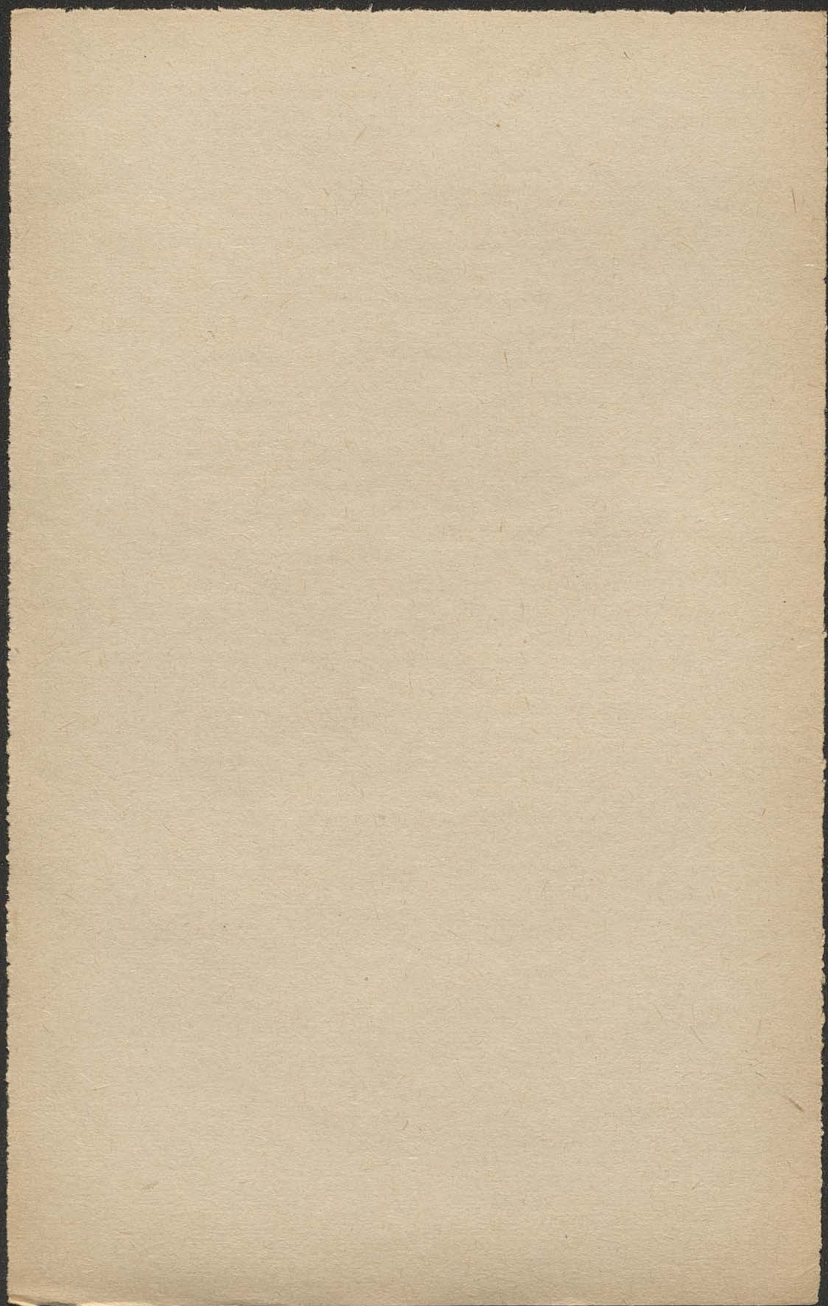
27

Fater - tra. m. niem. kart. i pouf. ojciec.

Fatersztul - a. m. niem. wygodne krzesło & poręczami, fotel „Dypty tamże
wzrostki, fotele, krzesła, watek, watek,
bawłowni.” J.T. brama. 1. 59. „W faterstulu
kariqśc.” G. lewów. 1883. 274. 1. Fely.

Fatygant a. m. ci mu. kart. i pogardl. wyrażenie
 na utrzymywanie u kobiet „fest wieri, sie
 na bruku warszawskim pokonyje się od kca-
 su do kcaśu, figury nieświadomego utrzyma-
 nia, których publicystówi nazywa Fatygan-
 tami.” Kuw. Świēt. 1874. 61. 2. „Fatygant talbi
 o tem państwa, aby go praz nie struli,
 więc petli urząd plenipotenta, przy jalmij
 starej babuli.” ib. „Do tej wojny dat powód
 zwany i powraczenie praz podstarosta jej-
 nowicie znanowany, praz fatygant X.” ib.
 1879. 56. „Sylfidka X. z powodu niewy-
 ptacalności asystującego jej fatyganta,
 zmuszony zostata do rezytacji 17 su-
 bli na koleje.” ib. 1880. 52.

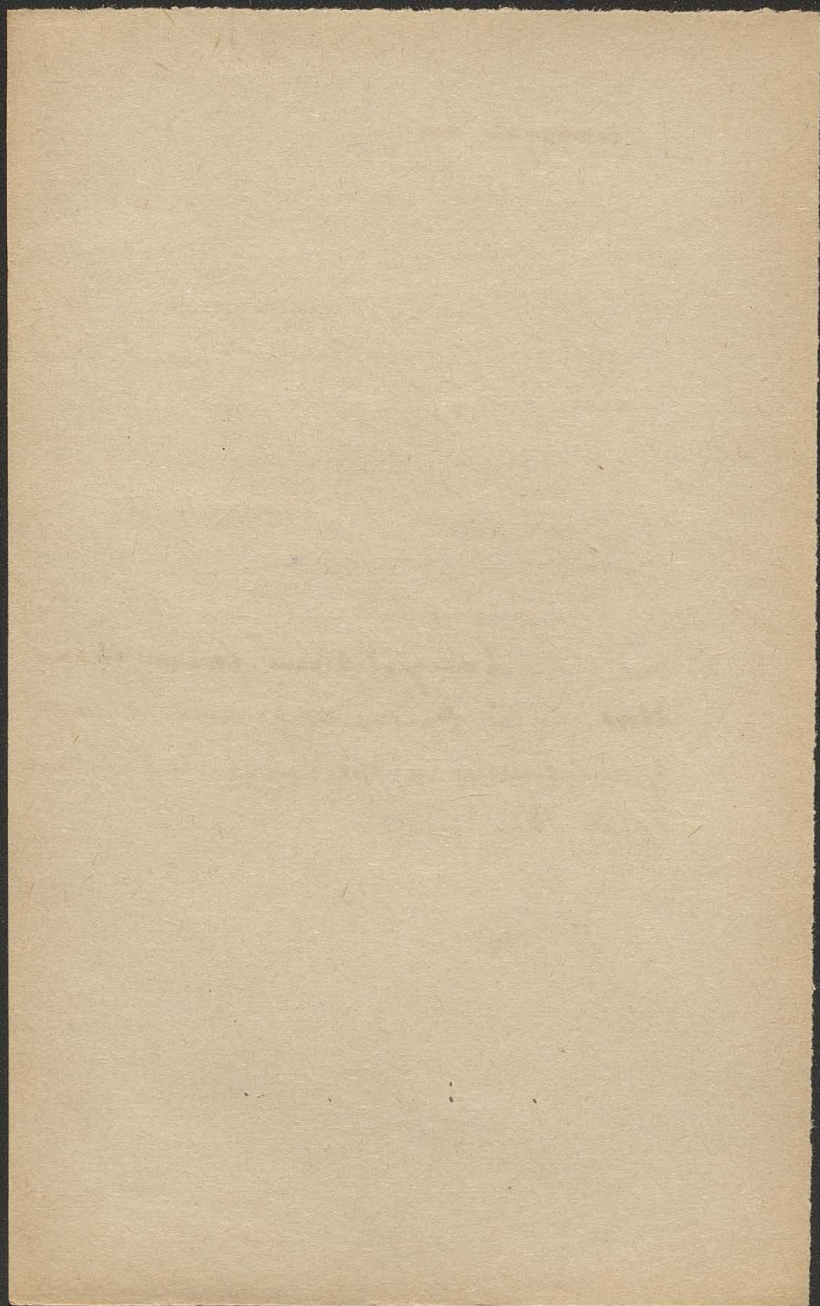

29

Faworytki-ów

franc.

Faworyty-ów 1. un. włosy na poliwłach, od
 skrwi do brody, bokobrody, bakiembar-
 dy „Miał faworyty rozstrzępione, a brodz
 wygolony” *J. Kuch. Dies. lit. 2. 660* „Kwotna
 gładka faworyty, wchł. & umiarkem...”
Ad. Mick. 3. 26 „Otyły & ogromni fa-
 worytami jego wó” *J. Kuch. 16. 91* „Na
 ogromnych okarych faworytach i w-
 sark siwina i jw. przebijała” *Podr. opow.
 hist. 52.* „Z angielskimi faworytkami,
 które mu iż dopiero krępej wai kawy-
 ty, miał miuz cui roziensko” *M. Dat. pańs.
 diady 186.*

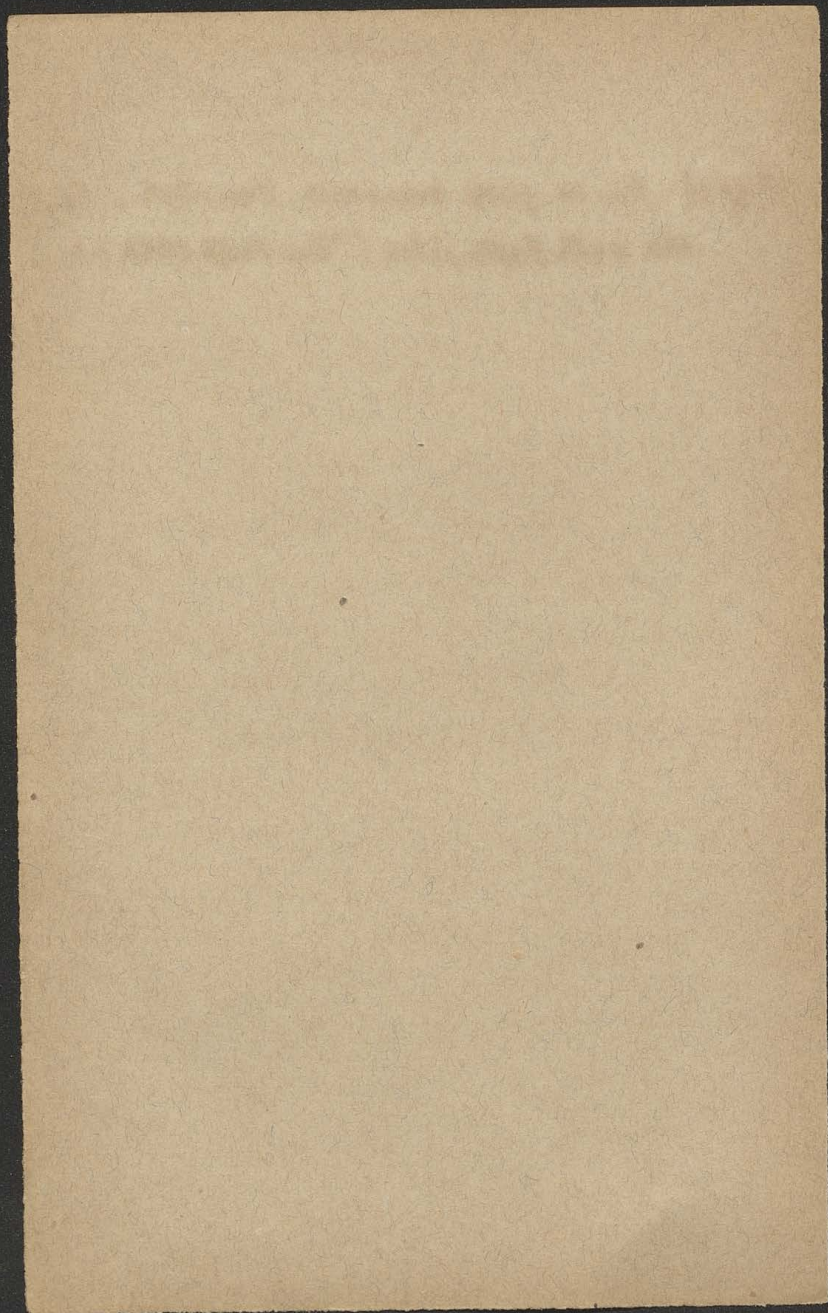

30 189

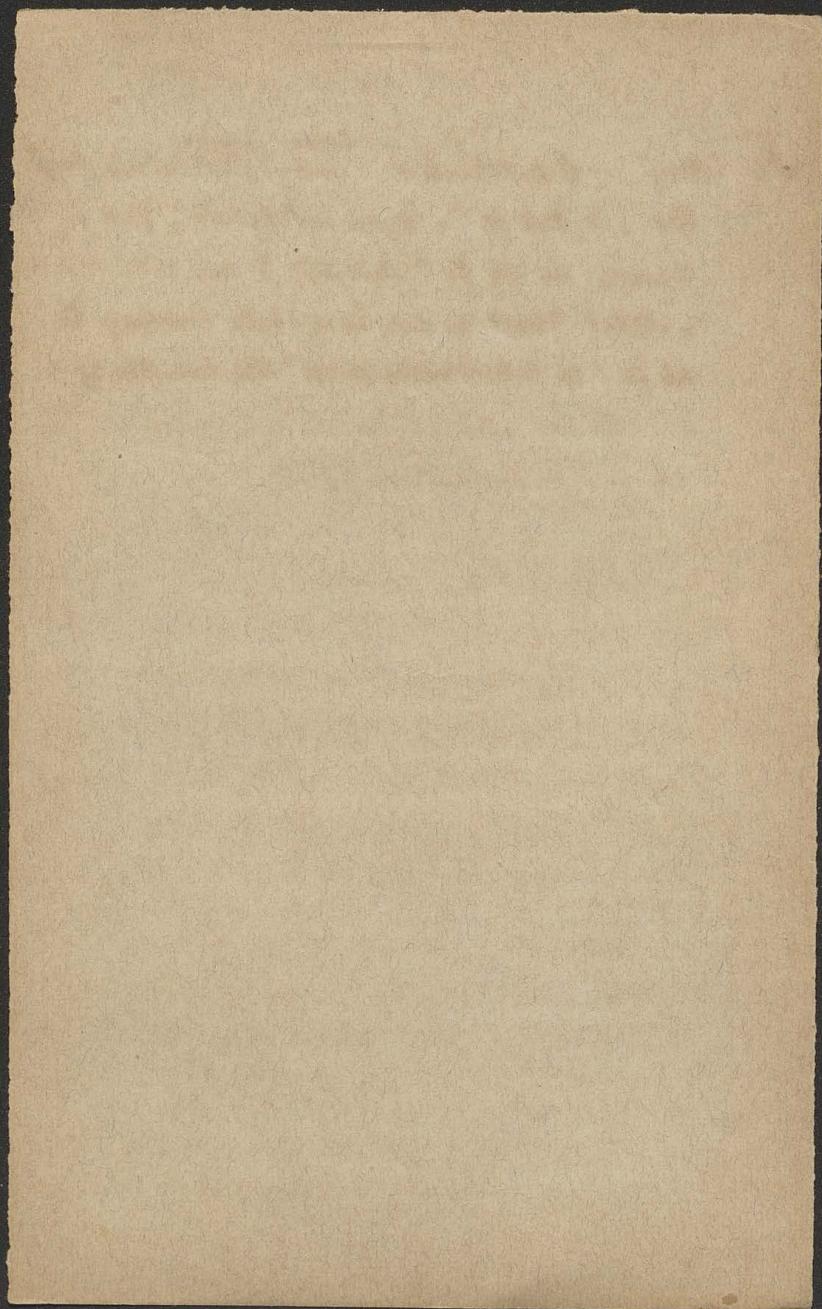
(„Ojcaulhu! niech mi oj-
caulhu sprawi ubranie,
bowe lechi galy.“)

Fajel - fl. m. prosp. smarkaw, Dzieciulch „Ci-
cho będz, fajlu jeder!“ Now. Swiżt. 1883. 1. 1.

„Mamo! ja tu nie zostane! ja pojde z mamą...
Ci cho fajlu! - brayhušta meitka.“ ~~Now~~ Fr. Wulick.
Now. 1882. 168.

Fe interj. — ^{; przytulo kowo nauka} & substantive: wtyd, nieladnie, bryd-
 no „ bzdrie fe ” = bzdrie nieladnie „ Tam ja
 xevane, ~~ie~~ az fe ” Sledz. sud. S. nar. 1882. 285. 3.
 „ Mial wtopot ze sweg zony; byta ciemna, ie
az fe! to kobiet wada pono ” Roz. dom. 1882. 47. 2.
 „ Snekocowi pochlebstwami taki podkadkat, ie
az fe! ” A. w. Sv. Dzieła 12. 134.

Fejletonik-a. r. d. b.

Fejleton-u. Fejleton-u. m. ny m. franc. od-
cinek w Dziennikach na powieści lub
lekkie sprawozdanie „Spotkali tam ga-
ze ciarxy polujacych na fejletony.” Żł. Uran.
73. 151. „W jutrzejszym fejletonie Dzienni-
ka, będzie sprawozdanie z Dziśszego
wieczora” ib. 33. 126. „Co to za wstoda, że
w fejletonie mojej gazety coś z prac pań-
skich zamiesić nie można” Podz. w pow. list.
121. „W fejletonie ostatniego Nowy Tygodni-
ka Govor. korespondent z Wina donosi
co następuje... Now. niw. 1877. 13. „Istnieje
na świecie sztuka koczowania bixwo z pi-
saniem. Sztuka ta jest bez zaprzeczenia pi-
saniem tak zwanych fejletonów do
pisem warszawskich” Kolce 1877. 259. „Muszę
postać trzy tydzień na kraj wyjazdowy,
zaraz będę pisał broniąc o mnie fe-
jletony.” M. Rodzi Kur. War. 1878. 254. „Wo-
latby zjeść trzy obiady z trzema kampa.

nam, amieli napisati jeden fejtetonik
do jednego z pism warrawelskich "kolie
1877. 259.

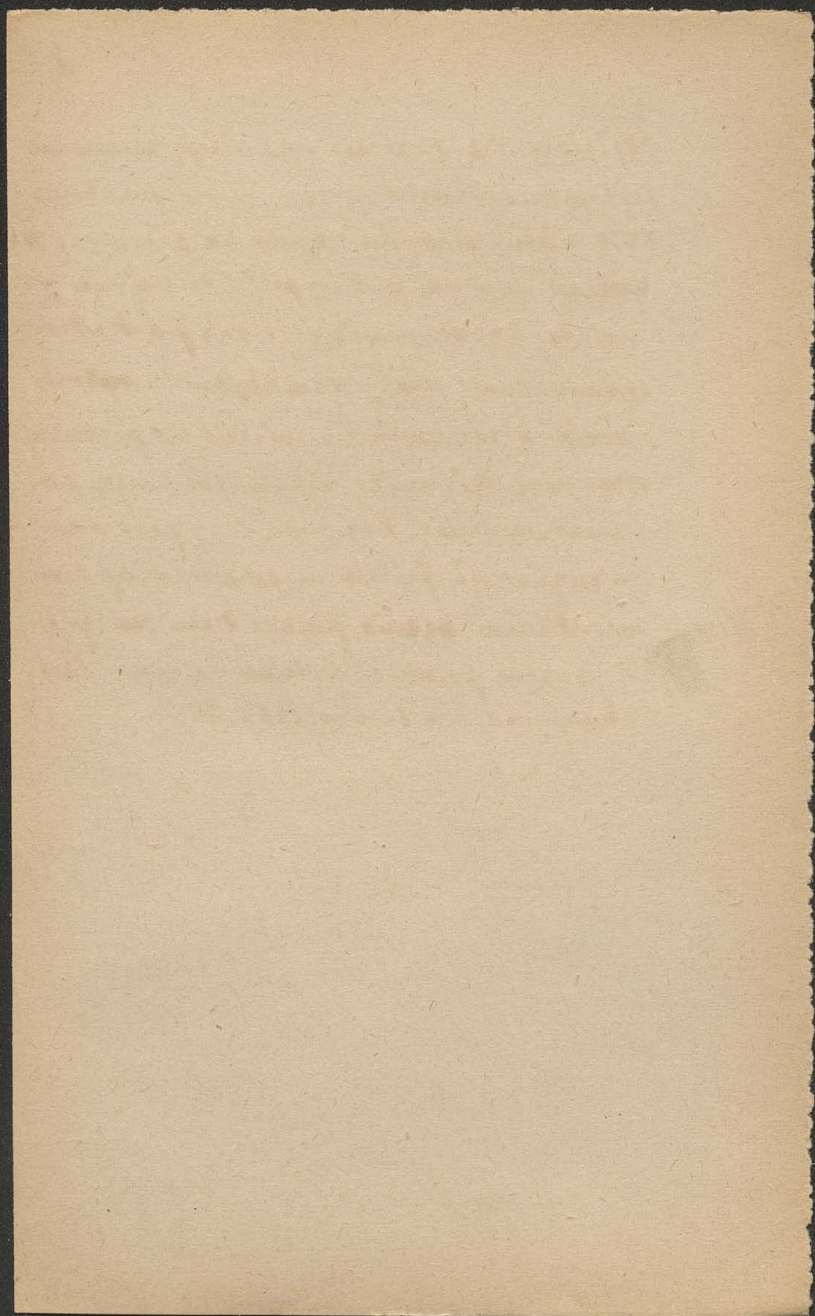
Fejtetonista y. m. si mm. piirggy fejte-
tony „Z dowyci ugdziwie w porzqtku ptawo-
nego fejtetonisty, wprzede dobit nie stawa-
wiska kaprewwiagiego umi uwalczinosi.”
D. Pol. Nad uwd. Dmi. 58. (1)

Z daw. „Feltonik-nku” tyte co kiurnal, mody
„Przyuozag um feltonki, widzi wrystkie
mody” J. U. Nienc. 2. 115.

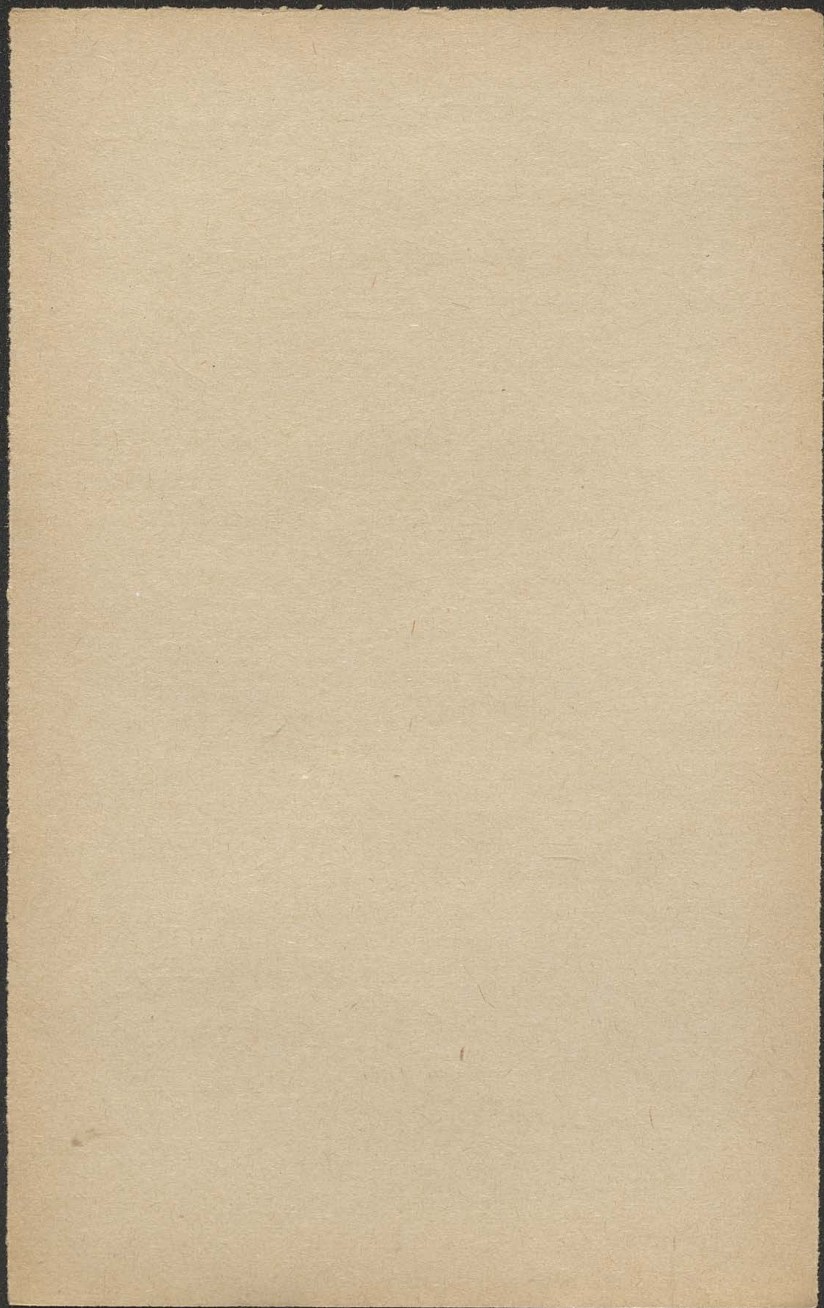
(1) „Zapomniat nie jest tego pisma karstep-
wym redaktorem, fejtetonista” Haj. S. lwow.
1887. 132.

„Fejteton. krodzita go Francja, a przekazepity na
swój grunt wrystkie narody cywilizowanego swia-
ta. Przewazepity go tytko, ale nie przetworzyty. Do
wodemu tego chochy brak odpowiedniego wyrazu w
jzzykach Europy. Tytko Polacy przetworzyli go na
odinek a Czeci i potandniowi Stowianie na listek...
Ale ani jeduo ani drugie nie wyraza tego co „fej-
leton”. wlosi i Hiszpanie zwiaz go appennice /dada-

(Fejleton)-tek-sua' nie rozumiejsz znaczenia
fejletonu... Powstał przypadkiem, przy końcu
XVIII wieku. W wychodzącym na pierwszą re-
wolucji Journal de l'Empire, drugim Journal
des Débats, wydzielił zaś J. L. Geoffroy
sprawozdanie swe dramatyczne z rękopis-
nowin codziennych i umieszczał na pierwszej
stronie dziennika u dołu pod długą ko-
lumnową linią. Tak odbyła się pierwsza
inauguracja fejletonu, porównanego pier-
wotnie do scenie piśmna scenicznego.
Z czasem przewiódł fejleton na inne dzie-
dzińny." Il. Dim. J. Lwow. 1888. 22.

Fel-u. m. z niema. wyrci. koniar. masi, ubar-
wienie skóry. Feder dopiera konie
do szerszi-warostu-felu; drugi wyry-
wa na fajendz. "Spusi. 62.

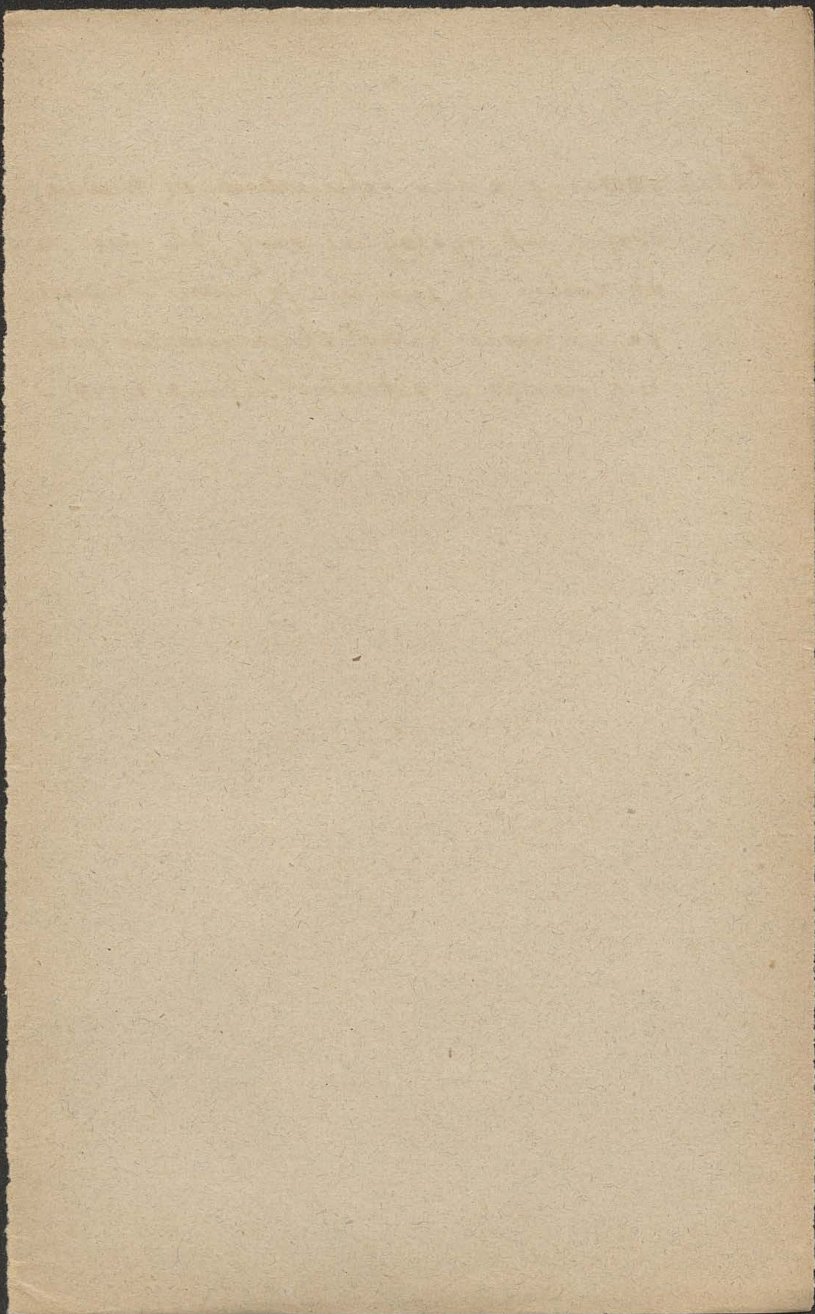

Felbonowai or. udkn. ^{praw.} (nacelowai, dostawca,
braci' na siebie (wydalek, recepta) „Na
ucz skypz typyge stolych z wstarych fun-
daciow felbonowateu "O. F. Dyk. ort. Sejnu.
1. 51.

1862

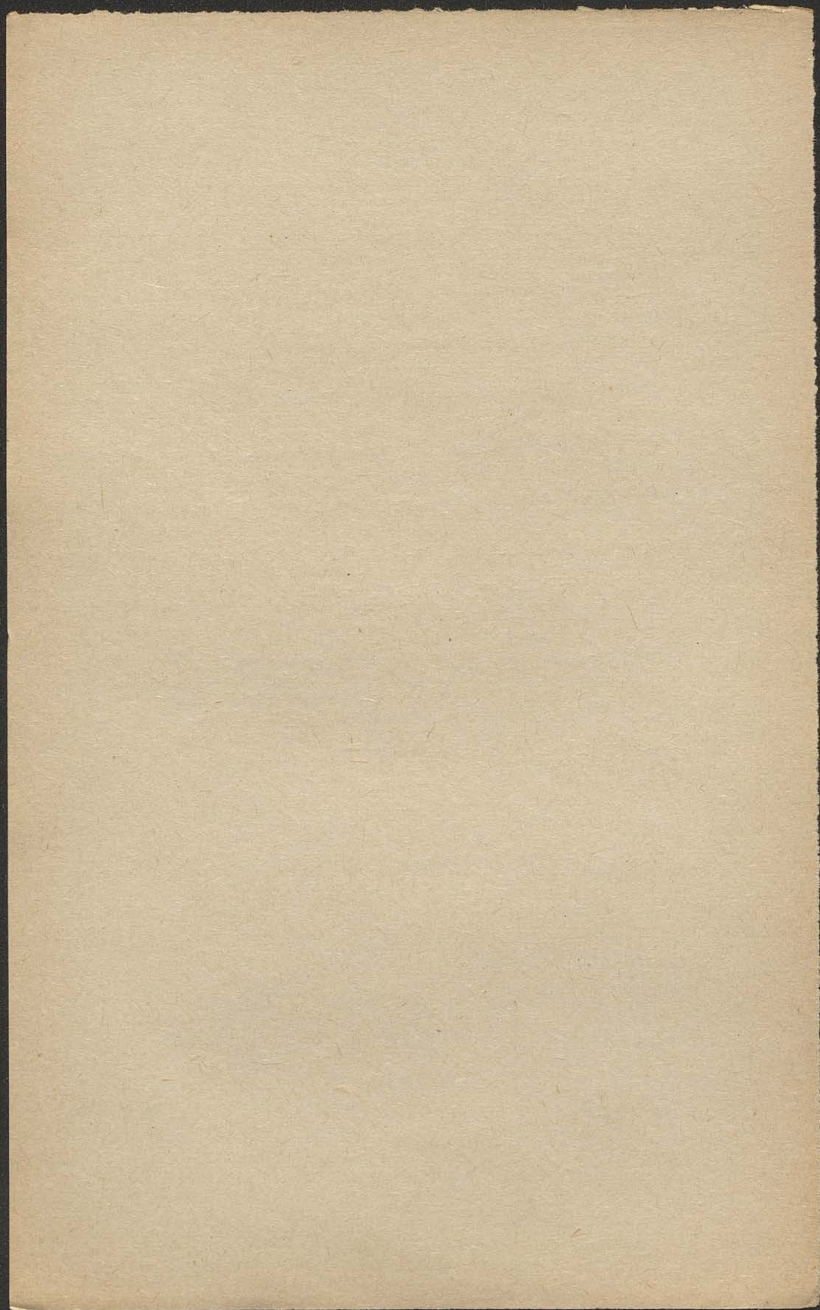
Received of the Treasurer of the
Board of Directors of the
City of New York the sum of
Twenty Dollars for the
Year 1862

Felixerowai st. ex. nider. felixerowemu sie trudnie,
krajai lub upatrywai rany, kto umie ra-
no zrobic, ten powinienu js umiec i karzyc.
Ja mu razax karzyc: felixerowatem pro-
ciek nierax w potrzebie" L. Kank. 1. 244.

37

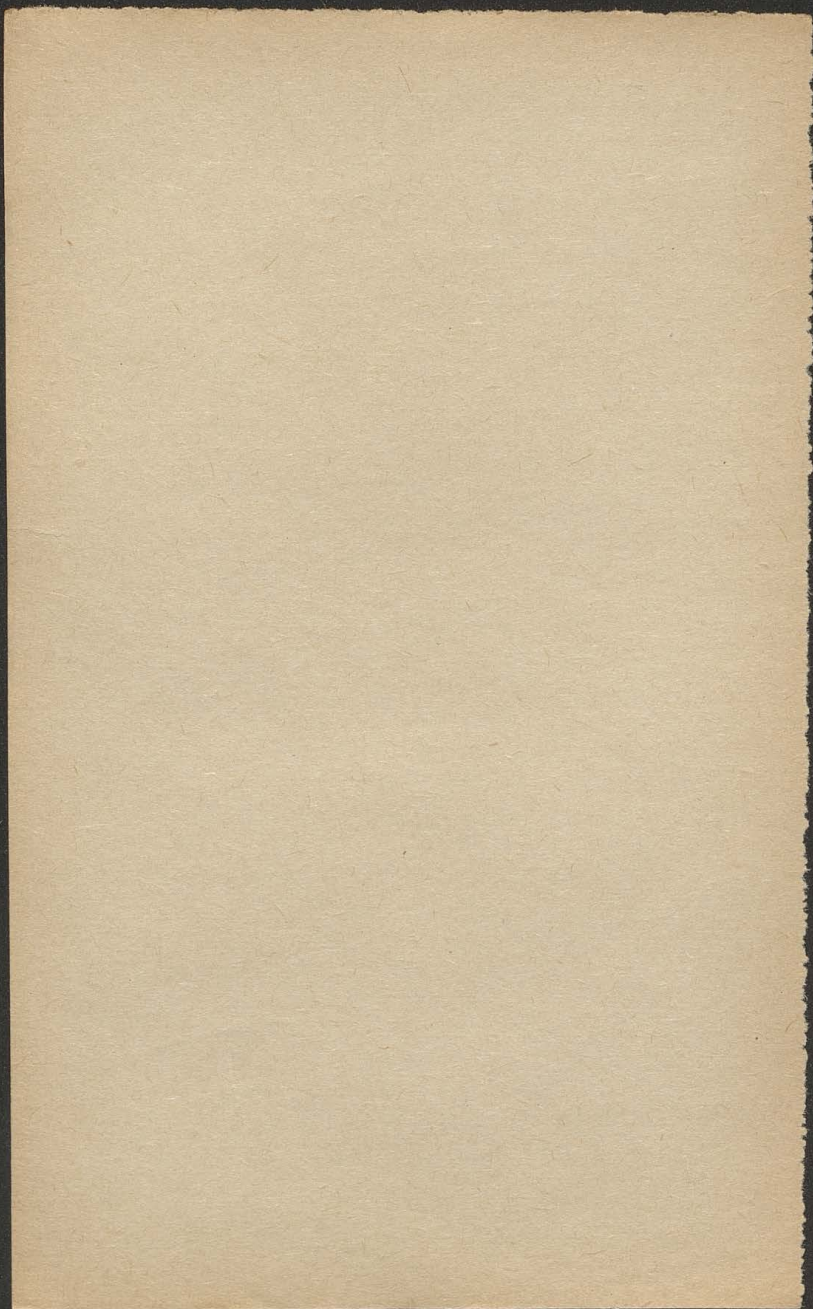
Fenomenalny - a - e osobliwy, d kiny, rzadki,
 & adkwiczy „Dyła to jedna z tych
 istot fenomenalnych, które się rzadko
 spotyka na świecie, co idealnie doskona-
 tego, uroczego.” J. W. Kras. 72. 179. „Kabrak
 się do jedzenia & apetytem, który w wto-
 wieku chudym, wydat im się fenomenal-
 ny” J. W. Wiek 1878. 53. „Pijany, zachowy-
 wac jakas fenomenalna trzeźwość myśli
 i panizii.” M. Gawal. Długo 1886. 323.

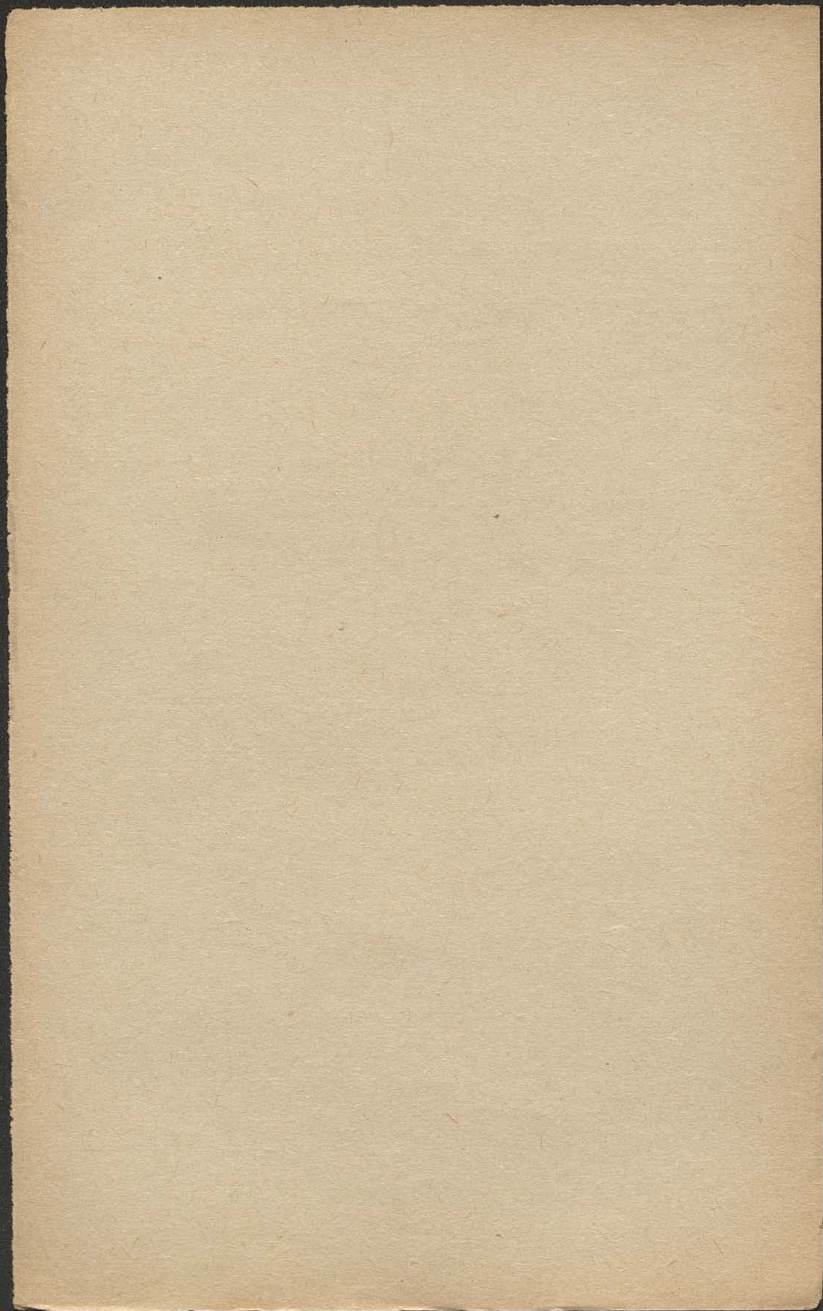
Ferbel-bla. m. pewna karciodawa gra w karty
Ferbelka-lka. m. rdob. „Styrnata brnek unue-
 ty i nuwagie stowa „pass blind, vorpass, bes-
 ser” stowa, które dla rzeczoznawcy nie powo-
 stawiają najmniejszej wątpliwości; że grano
 tam w „ferbla” Kur. houw. 1886. 148. 4. „Zapro-
 ponował, żeby dalej kontynuować werstę rabans,
 tylko już nie w écarté, ale w ferbelka” ib.
 „Młodkowi chodzą tam się uzyć... w kiewce,
 grać! — lepiej w kiewce, jak w ferbla!” ib. 1885.
 293.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Feldjeger - gosc. m. gxy mu. z niem. w Rosji
kurjer wojenny „drzaly kobiety same,
staruszkowie bledli, myslac, ze jwa ka-
jendzie feldjeger ze drwonkiem” etc.
Mich. 2. 281.

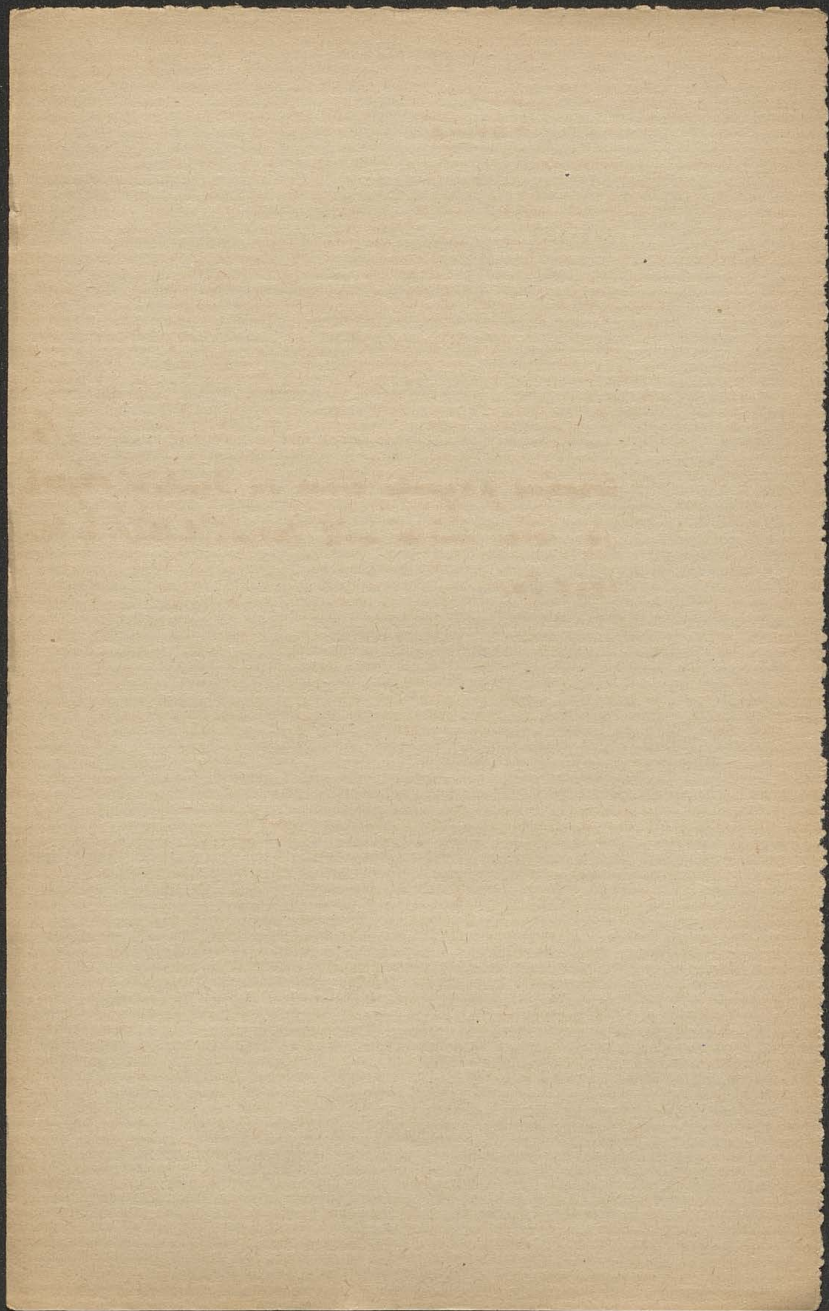

Feluka - i. r. franc. felouque, maty okret „Sku-
nery, felukki, kutbery, j'edno i dwumast-
towe sa to uniejze skatki." Syg. w'is'n.

v. Farma

Ferma-y. z. my-ferm um praw. fermu (z inidn. tal. firma, miejsce kamieniste) folwark, niewielkie gospodarstwo na prawie wyustrowem. „Wielkie lasy, grunta i fermy należące do Chantilly, czyż z niego rodzaj wtrichlego księstwa” Kłosa 43. 271. „Potracenie państwa coak się bardziej okrywa, coak, więcej will, farm.” A. Chęć. 9. lw. 1888. 30.

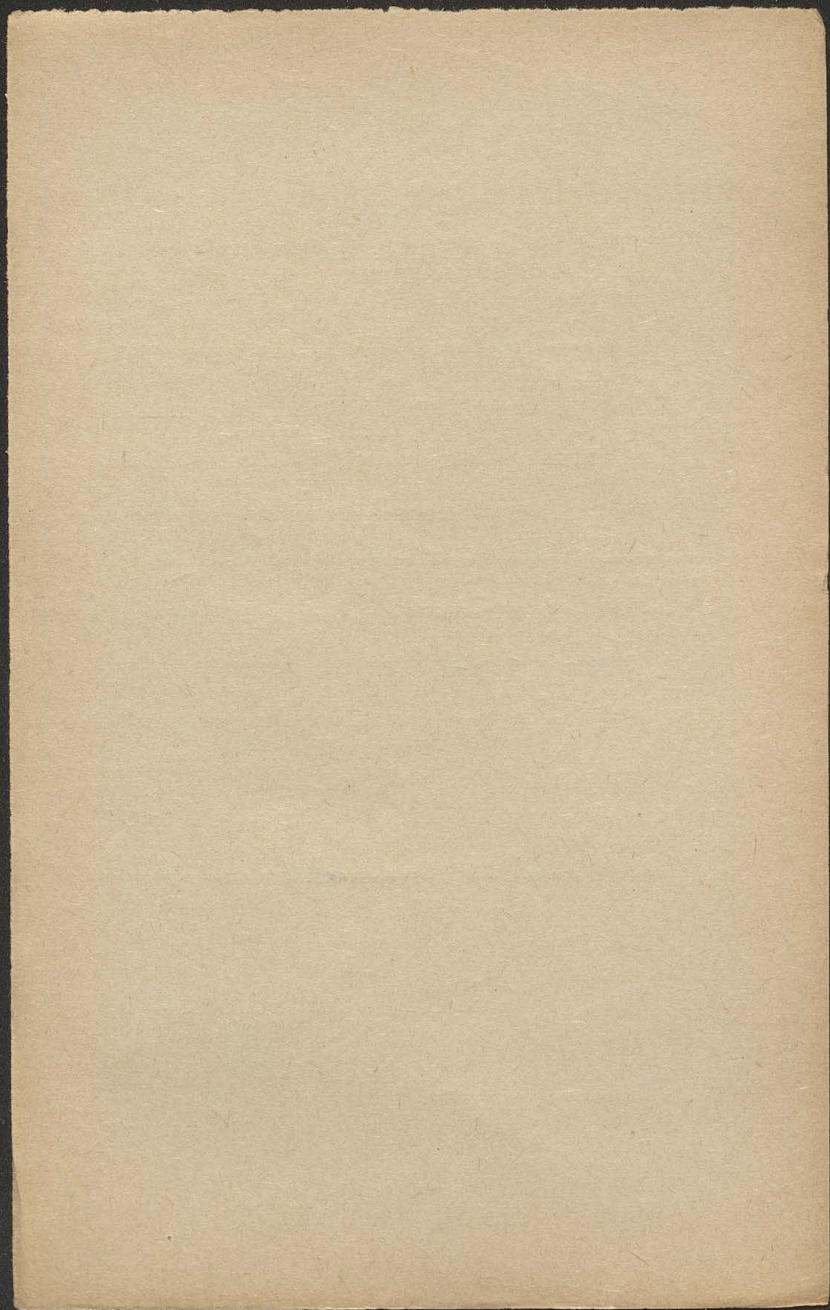

Fertyczny-a-e fertyczny ie, suchliwy „ Same-
ny wesota : fertyczna snovka ” w. Pol
Poc. H. 239 „ Fertyczny francuzik ” J. J. Wab.
36.20

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

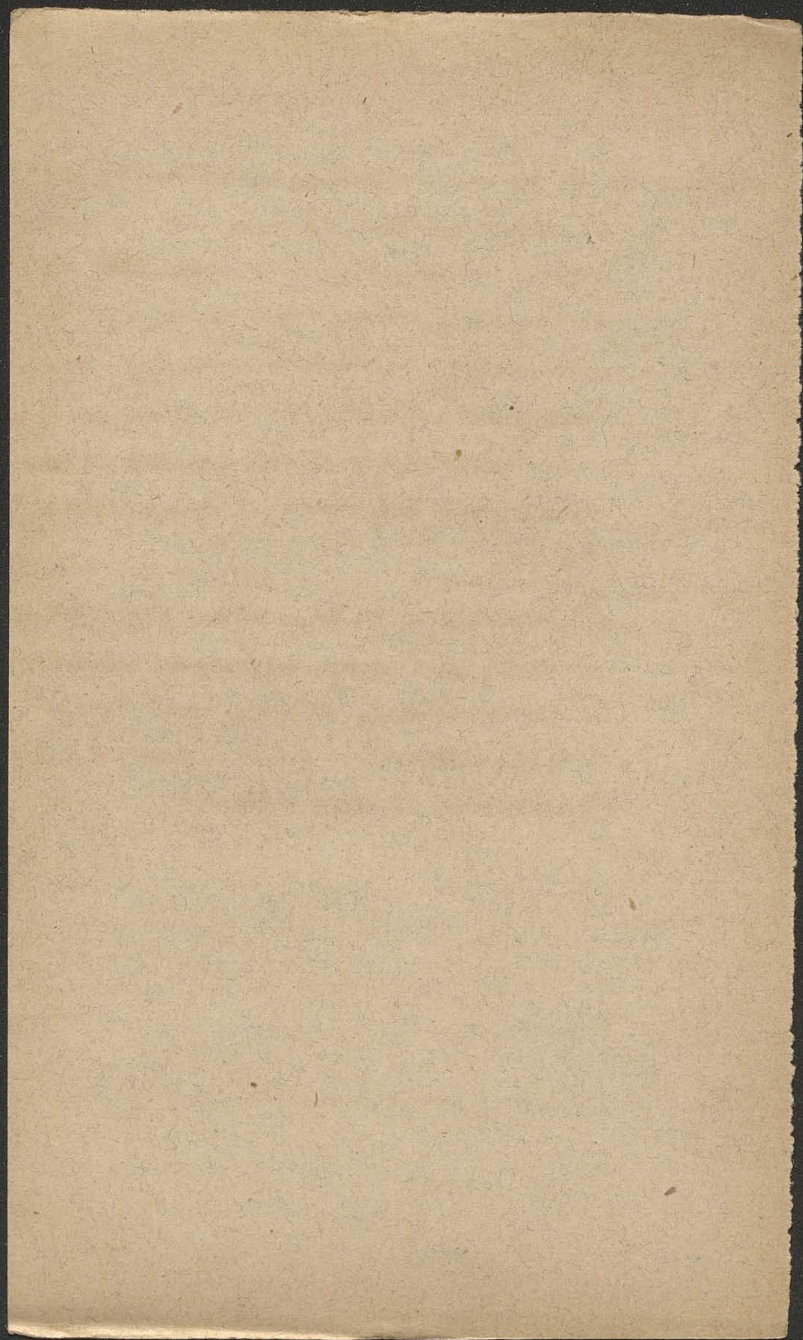
Feta - y. k. ty um. franc. fest, gala, uciecha,
 ucztę, suto przyzbie z uwazaniem iż cenną
 uciechę „ Nie przedło się takiej fety do-
 ciekaw i takie miarce zobawym” Spusi.
 83.

Fetowaci st. ex. ndkn. Ufetowaci dkn. - kogo,
 raryf, następować, xcić wyprawieniem
 fety „ Gdy senat i party, po dniu Trzeciego
 Maja, w raturzowej sali, zgodzonego z na-
 rodem króla fetowali” Ad. Mick. 3. 319. „ Gdy-
 bym był ubogi, noga by ich nie postala u
 mnie, uciekaly jak od kapowietrzonego -
 fetu, moje nalyony” J. W. 77. 225. „ Dyp
 swoje huchane ~~brachane~~ bransio ufetowat”
 Spusi. 83

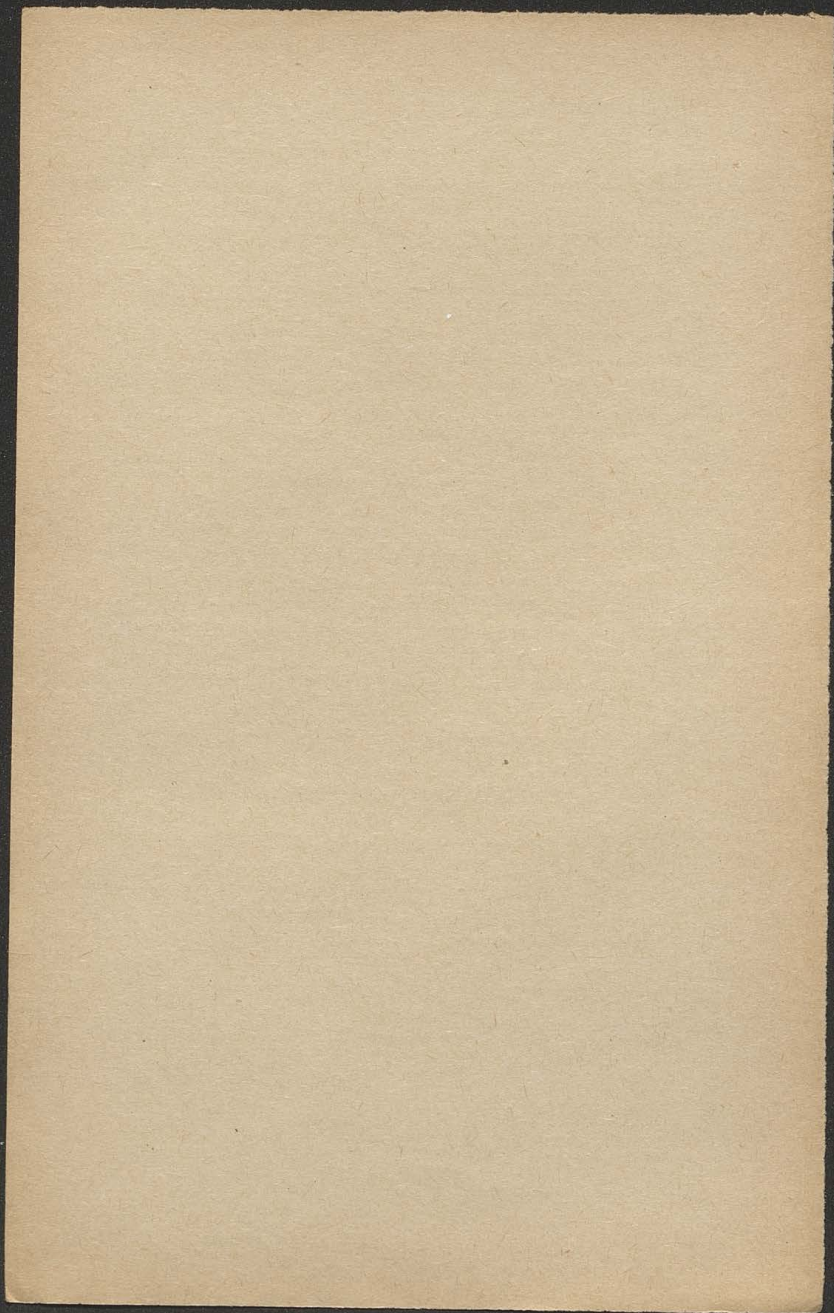

Fetyra-a m. me-óu m. jakikolwiek przedmiot,
kemię, roślina, zwierzę lub ich pewne
części i t. d. kłótemu przypisują siłę ca-
krodziejną i oddają część białej śmielki
wymawiają fetyrąm, oddają część
fetyrąm, „Kiedy seron w Warszawie
musi mieć swoje orobę gwiazd, a gwiaz-
da swoich fetyrów” M. Gawat. Długo
23. 276

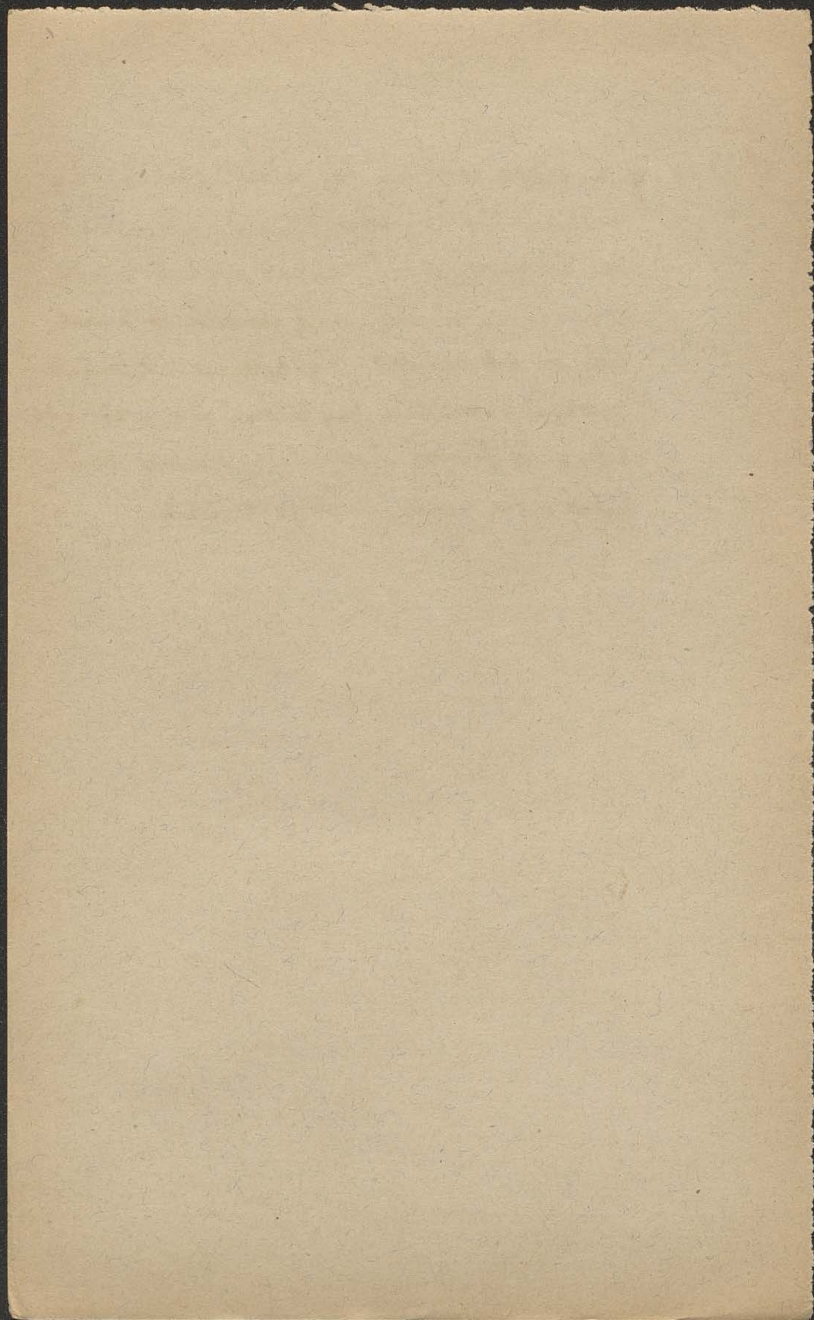
Fetyrąm-u m. od portug. feticão,
czarodziejstwo, czar, najniższy stopień
bataluchwałstwa, oddają część białej
fetyrąm, rozpowszechniony głównie u
dł. dżikiimi ludami Afryki.

Fes - u. m. 5 - 24. mu. ^{z kutasem} czapka (wzywana przez
 niektóre ludy afrykańskie, w Turcji obe-
 cnie, w francuskich pułkach kawoio, a
 u nas jako nakrycie głowy w polwoju
 przy rannem ubraniu „Fes, kocy i kolica
 w Afryce. wyrabiają tam niezmiernie
 wielkie ilości mycek (czaperek) z wlny por-
 sawej lub białej, rozprzejnie białe dla ko-
 biet, a porsowe dla mężczyzn, a które us-
 cza w Turcji pod kawojem, wojakowi nas
 i wkrędnicy prosto zamiast czapki, i nazy-
 wają je od kraju fes, u nas takie feška-
 mi i skawarą one bardzo wielkie, gątwi
 handlu wschodniego.” A. Muchlin. *królestw* 29; 30.
 „Na barier fery, do góry wapy.” Wł. Wotki
Marra kawoio. Spiew pol. 1. 28 „Mało wliwiny
 go z fajki, w jakimś fantastykiem ubra-
 niu, w ferie na głowie” D. Bot. *ban. ban.* 65.

Fibry - y. z. Fibry - fibry um. Tac. własc. włókno tak
 roślinne jak zwierzęce, t.j. element wiotkoaty
 wchodzący w skład tkanek organicznych.
 W potocz. mowie używa się głównie w znac.
 mięśni lub nerwów „Sądriva, ale nie czujers” -
 można powiedzieć kopyta koni; gdy roztworzą
 fibrya po fibrye i upytloiny na jaw kande
 tztio serca pety „Wiśł 1887. 134. z.

Fidryganc-a Fidrygans-a, m. y um. kart.

wiercipiŃta, firyk, firywiec, pŃdziwiat
 „Dziwryna ma kawatek mleka do siew-
 ci, nie potraŃbyc oglŃdać na jakichs'
 tam fidrygansow. Sama sobie jest pan-
 niewie prubierai” M. Jm. wiek 1886. 204.

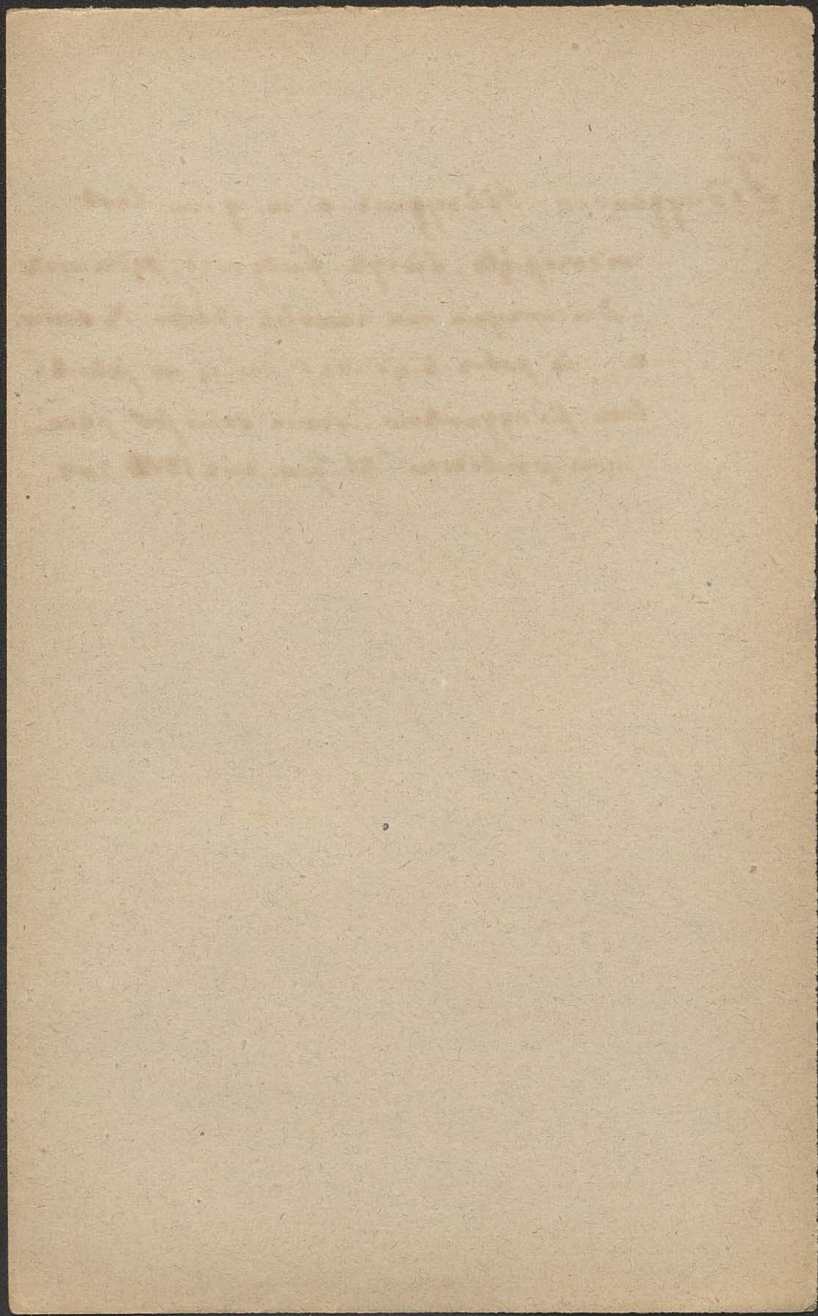

Figura - y. n. & węg. osoba, postać, ktoś tam ja-
 kis " Na pięćdziesiąt lat oba poznał w nim
 było widać podrażdzą figurę stęgi dworskie-
 go " J. Kwan. Kool i Doudar ¹⁸⁷⁵ kułkowitoli, osoba
 karymujeła wysokie stanowisko " Gdy wpadł na
 swe stosunki z wysokim potwornymi figurami,
 rozgadał się okłami " J. Kwan. wiek 1878. 53.
 & w tancu. Obraz z jakich się składa pewnie tancie
 " Lobawy parii jak ja będę dyrygował ma-
 xurem... mam swoje własne figury " A. Witek. Fot.
1. 161 " Ednie ja kwojjsz nas na wryytko... a jwrow
figury maxurowe mnie ciekawjs. wymyślitem
trzy dopiero. Udały mi się, to prawda, ale trzy
to za mało, nie wystarczą na cały wieczór " M.
Dal. ^{Kłowy. 12. 215} Prac. proz. 1-3. " Karymujemy figurę teiz z nam-
panem w dtoni " Muska 1871. 9. Dod. (3)

Figurowai & ndkn. & byc', kwyjdowei' us, praw-
 stawia' us w pewnym kształcie " Byłto barwar
idealny, godny na królewskim figurowai stole "

J. J. Jwi Now. (cod.) 1878. 9. 1. (1)

" Figurowala już nawet w piśmie jako Fi-
kandydatka do debiutu na scenie " wiek
1888. 129. 3.

Figuryanka - i. s. figurka „Zdawata się
wzruszając figurynką z najlepszego obrazu
Vatteau lub Boucher'a" *Pr. Warsz.* 2. 160.

„Ci prosi' ludkie wyglądali majestatycznie
przy trapiotowatych i bez powagi figuryn-
kach tak swanego wielkiego świata" *ib.*
73. 142.

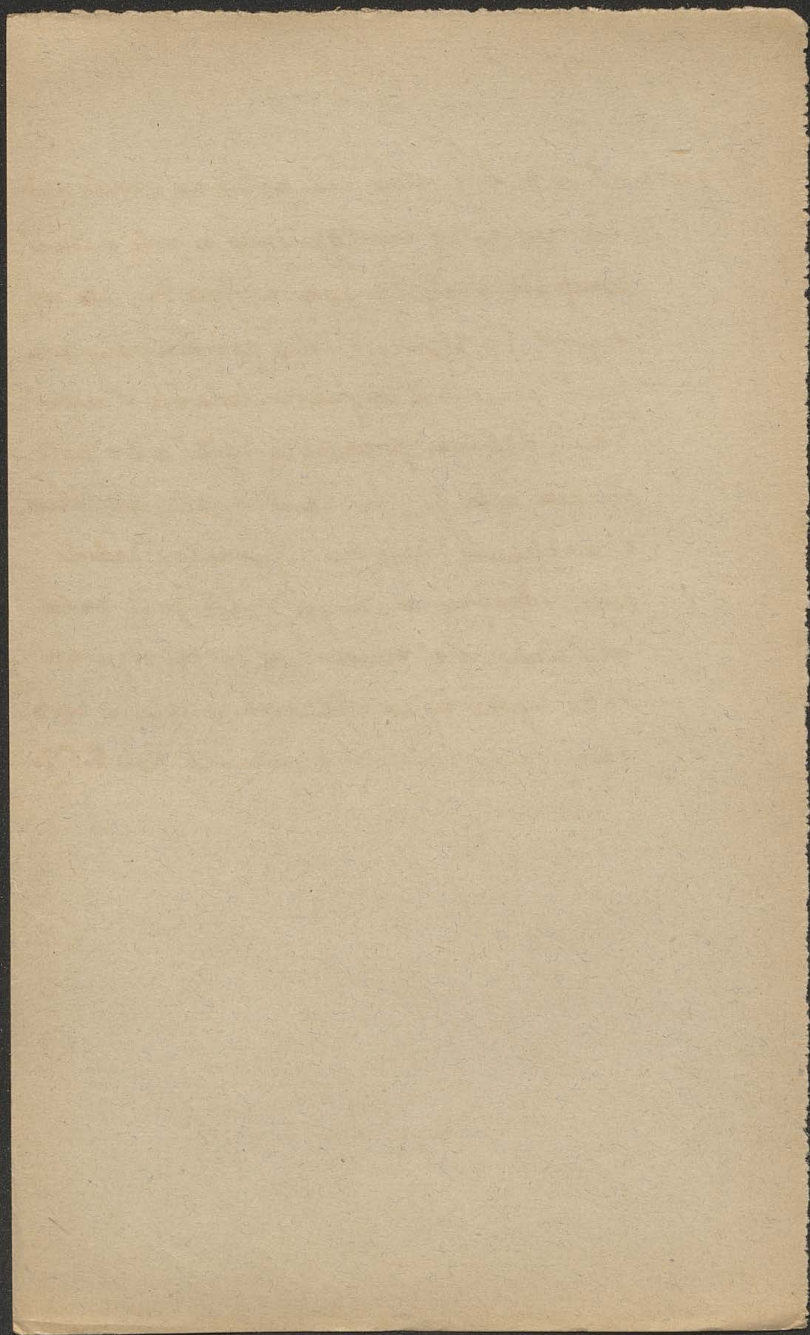
(1) „Mierzą prezentowate' się na ulicy
w rozpiętym surducie, stąd w panizii mu-
ją figurują jak nie dobrze notowany."
A. Rolle P. Warsz. 1886. 274. „Na swawstij stron-
nicy kurjerów bardzo często figurowate jej
innie z wywiególnieniem ilorzi dawno zło-
żonych na otwaru mitosierdzia" *Kl. P. Warsz.*

Anon. 1887. 47.

(2) „Bies teiał w ganku. Przy nim stala niiska,
kwadratowa figura, z szeroką twarzą, w
długiej, granatowej kapocie" *Pr. Warsz.* Sw. Jan 3.

(3) „Prrowadzenia taucio podjęt się nieznawcomy
nawz awanier, przygotowawszy na ten bal nowe
i oryginalne figury kotylonowe i macturowe"
P. Warsz. 1888. 7. 7.

Figurant - a. m. nci-ntów um. aktor na scenie nie mówiący, tylko występujący w roli niemej, kompars, statysta posp. ogólnie ten kto występuje t. j. figuruje jako podsklepowy kompars, manekin na jakiejś zabawie starowi-ska „Fabryki prowadzący ryjki albo potajemnie, albo pod firmami chrościj arystokracji, a w sklepach mają oni figurantów katolicków, którym w danym czasie przed odprawieniem alwisię zastąpić się mogą. Figurant taki bywa tylko obecny w sklepie ryjka, który faktycznie jest sprzedawcą” Kola 5. 517.

Filantropja - j. i. grec. ludzkość, miłość ludzi,
umiatowanie ludzkości i dobre jej wywie-
nie „Dobrociw tego świata oddaje niepospe-
lite usługi ubogim, przyświecając im wy-
nym udziałem i ofiarnością do utworze-
go urządzenia i utrzymania tego zaka-
du (lewantynskiego dla biednych), nie wyraża-
jąc sił, ani czasu. Jest to wymowny przy-
kład, co przy dobrej woli i miłości bliźnie-
go nie może filantropii chrześcijańskiej”
Wiad 1887. 232. 3. (1)

Filantrop - a. m. pi-oio um. grec. filot przyja-
ciel, antropos, człowiek. Przyjaciel ludzkości⁽¹⁾

Filantropka - i. i. phi-pek um. „Tworzy się u
nas grom filantropek, pragnących często-
wać rannym powietrziem biednych uczniaków”
Quis Munn 23. 369.

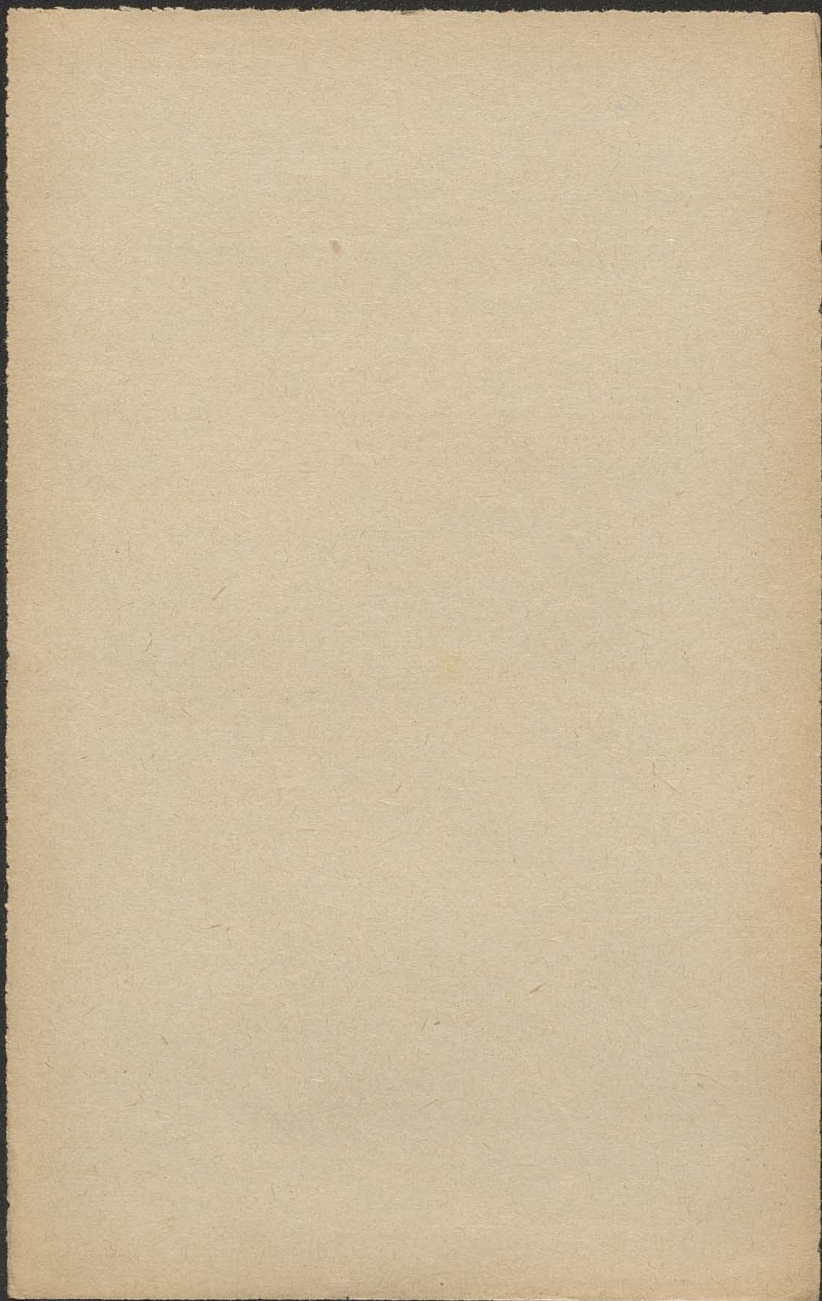
- (1) „Skomowna autorska widowanie dobre obna-
jonioma z zagranicą, literaturą, jak nie-
umiej i z filantropią zagranicą, podaje
wiele powracający i pobudzający obraz

rozwoju humanitarnej opieki nad moral-
nie zaniedbanymi, opuszczonymi dziećmi"
Dziennik 23. 318.

11) "Ono wiek ten ukochał ludzkość - był filan-
tropem. Żebymy kwatem najsurowiej abue-
gacji, trudem całego życia miljonową fortunę
przekazał starcom i sierotom" Dł. pol. 88. 128. 2.

Filc - u. m. z niem. pils'n, tkanina z włosio-
zwierazych, wyprawca glownie na kape-
luszki i c'epke obuwie

Filcowy - a - e pils'niowy, tak slythow'
rycia... ctowicki ktadkie w usay bawetus,
na nogi buty filcowe." D. Prus To i owo 24.

Filigran - u. m. wyrób z cienkiego drutu złoto-
tego lub srebrnego, w rozmaity sposób
zwijanego w liście, awabeski i t. p. lub z
metalami delikatna robota airrowa (1)

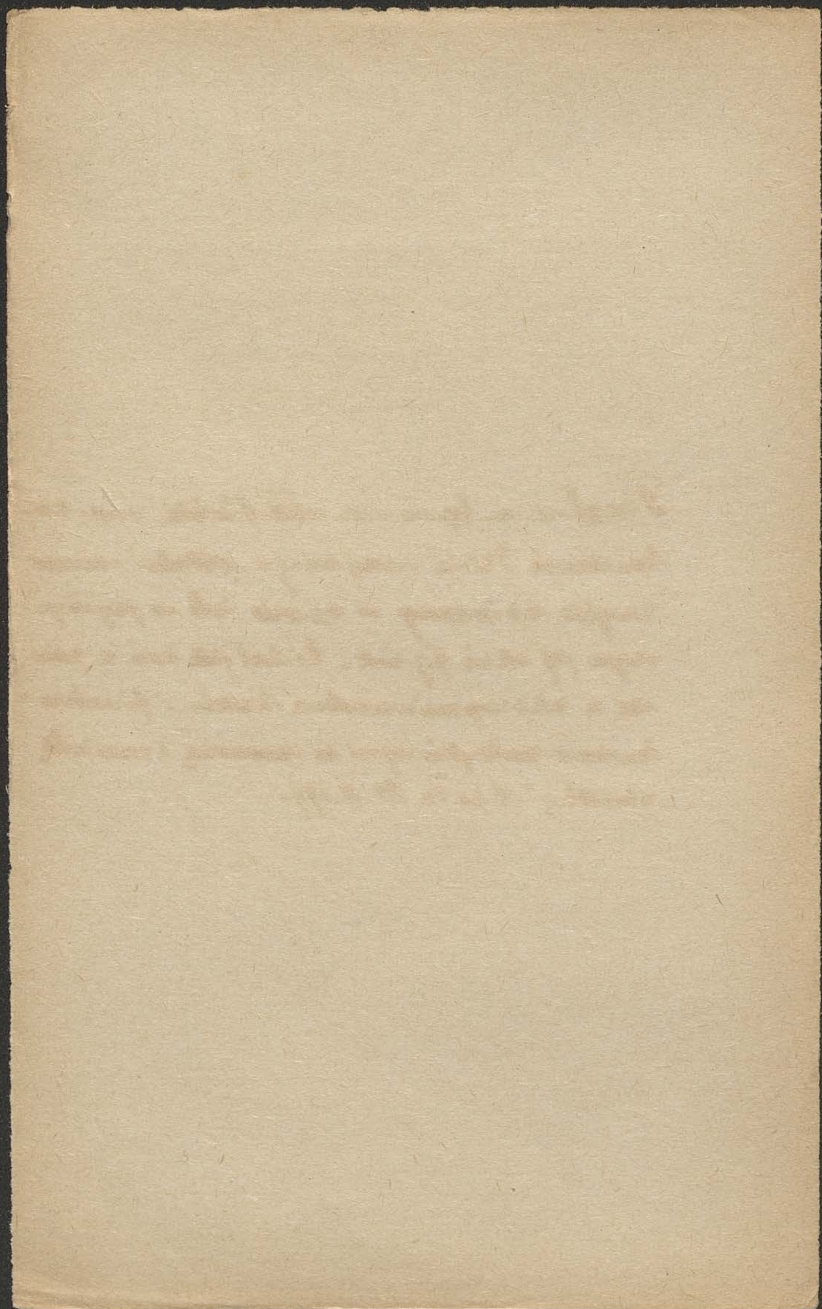
Filigranowy - a. e. na sposób filigranowy
wyrabiony, Delikatny „Dzioba, Dłuto,
nitot, marmur - wymagają siły. Natomiast
mniejwy filigranowy rodząj w sztuce,
mógłby doskonale się rozwinąć pod deli-
katnemi palowaniami prywatnych naukowych
wzrębaniach”. Słownik 1886, 378. (2)

(1) w cyfry, robota delikatna, precyzyjna, airrow
„Cechy ich (sprawców) jest lekkość rysunku i
pewne poświęcenie z filigranem, nie ma
bowiem ścisły w technicy bretonskiej wazie,
którały nie miała rozet à jour, lub nie miała
Ta na sobie lekkiej galeryjki” k. chłop. 9. lwow.
1888. 8. „Wysoki mur, zakończony koronką,
jak równie baraty papierka i satybecka,
kooonkownym filigranem otoczone” 9. lwow.
1887. 148. 3.

(2) „Wydawała mu się bardzo miśternem, fi-
li gromowem cackiem, pieszidethim, na utó-
re a lubowicig moina byto patrzeć, ale latowem
trudno byto kajgi się głybić pour cete życie.”
M. Sawal. Shun 23. 324.

Finalny-a-e-nie pomył. „Żeby wszyscy staryw-
 sy jutro radz waluz, decyryz w tej mierze
 wydali finaluz.” K. Węziń. 151. „Kolej pami-
 sklowa jwi otrzymata od rządu kuccejs
 wskupuz, a otrzymata i finaluz.” S. uar. 1883.
 18. 1.

Final-u. m. ty-oio m. wlos. finale, m. w. ka-
 koi czenie dżeta mwyoznego, ostatni numer
 zwykłe zbiorony w operze lub w pojedyn-
 czyje jej akcie fiz. iant. „Kichat jak kwi, a row-
 sze z akompaniam eudem karsku i finaltem
 kucano katozloiozym w czarwony kuccejsztyz
 chustkz.” A. br. tv. Dż. 11. 179.

Fines-a. m. sy um. z fr. cztowiel fidut, przebie-
 gty, chytuy „ Dacia fines, taki ci 11s
 panie, ktory i tu i tu ogrosum bogi ”
 A. Wilcz. woty nob. 130. „ Mądry fines, wie
 że brat mój brzydki nie chwabił wisi
 udaje ubogiego, ” Ed. Lub. Tyg. II. 3. 2. 70.
 „ Trzeba ci wiedzieć, że to jest fines obywa-
 tel i myśli że mnie obrzął - a tywierca
 ja jemu pokwis. ” A. Wilcz. Tyg. powr. 1882. 195.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

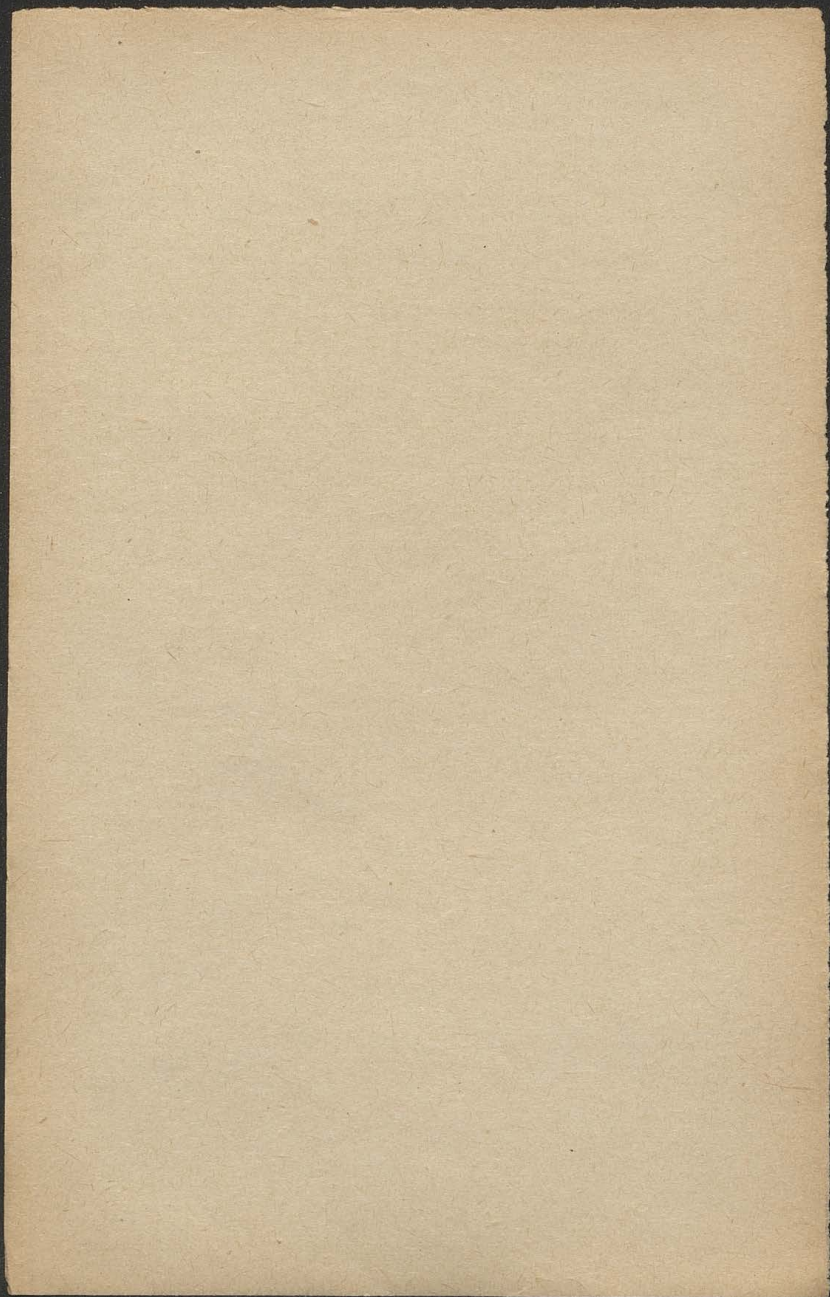
Second block of faint, illegible text, also appearing to be bleed-through.

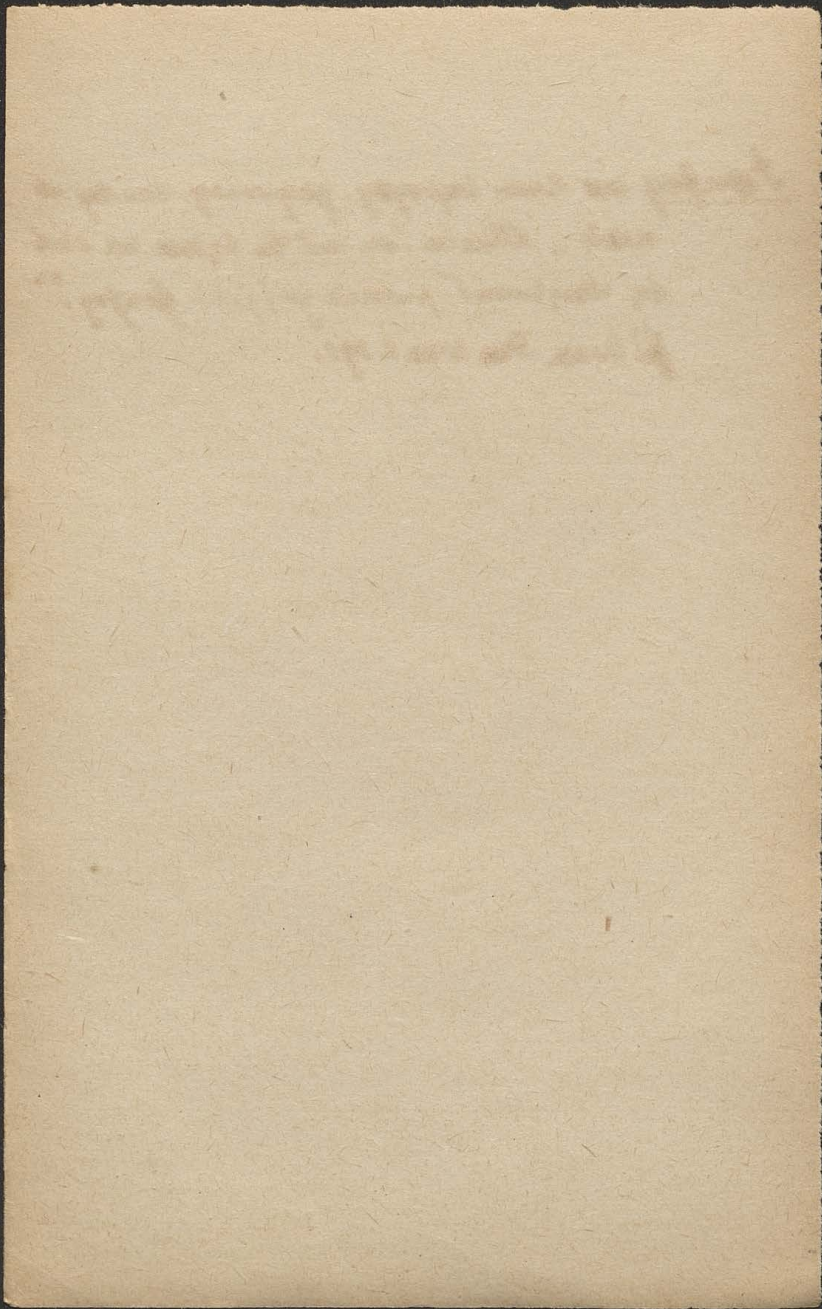
Firma - u. m. twee. rokax wydauy paxer
 suttana „ 2 pers. firmān i firmān
 rokax od stowa firmu-dēn rokaxei.
 Firmān jest to rokax, ukax albo dyplom
 wychodzący od suttana lub lordy obo.
 uauškip, i ktory ma na ciele tęgva
 cypki monogrammę stōżong z imienia
 i tytulu suttana i jego ojca” A. Mucklin
 Krótkost. 30.

Handwritten signature or scribble at the bottom of the page.

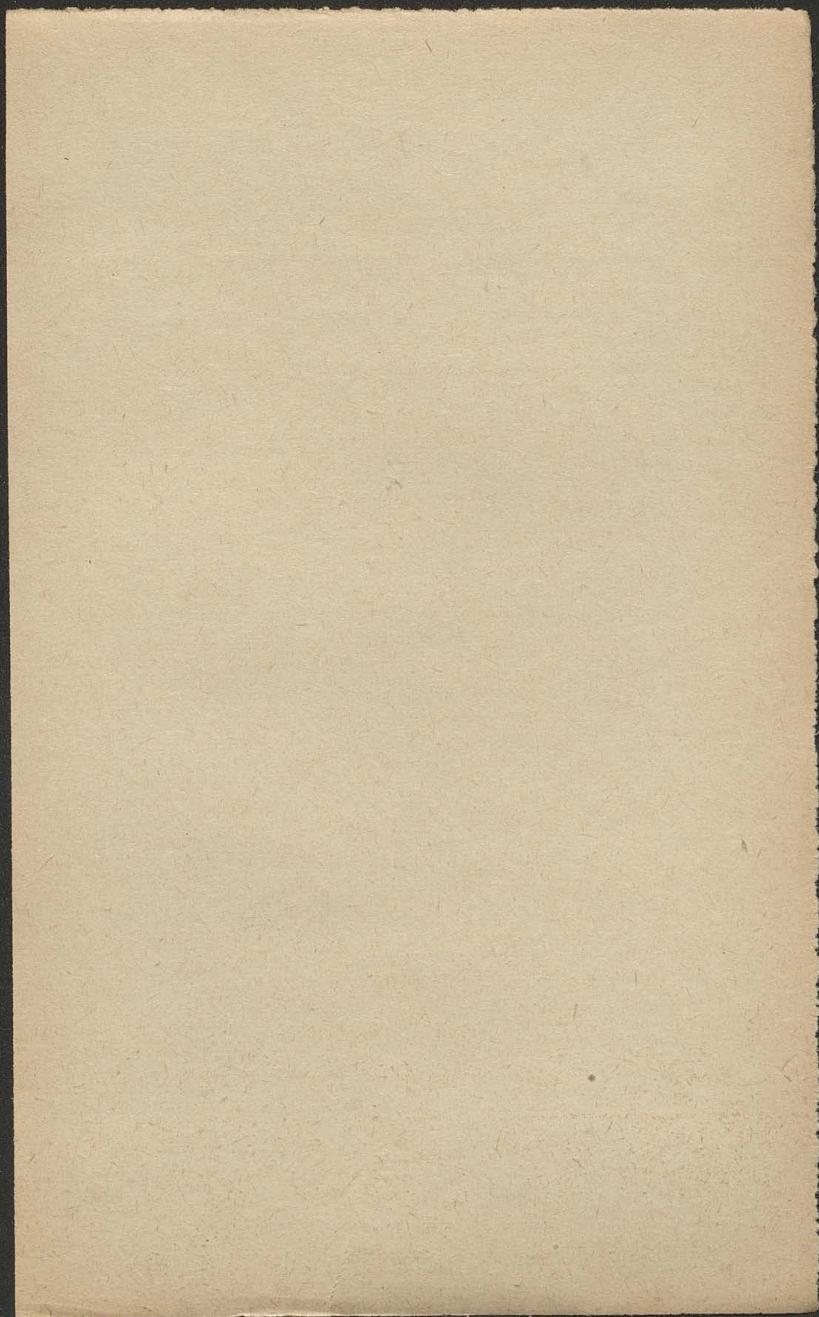
Fochy - ów. mn. & Dasy, grymasy, bapnyty,
gwiezy " Tam kobiecy nie wierzą, fo-
ctwo iż nie złeżne." A. W. Fv. 1. 267

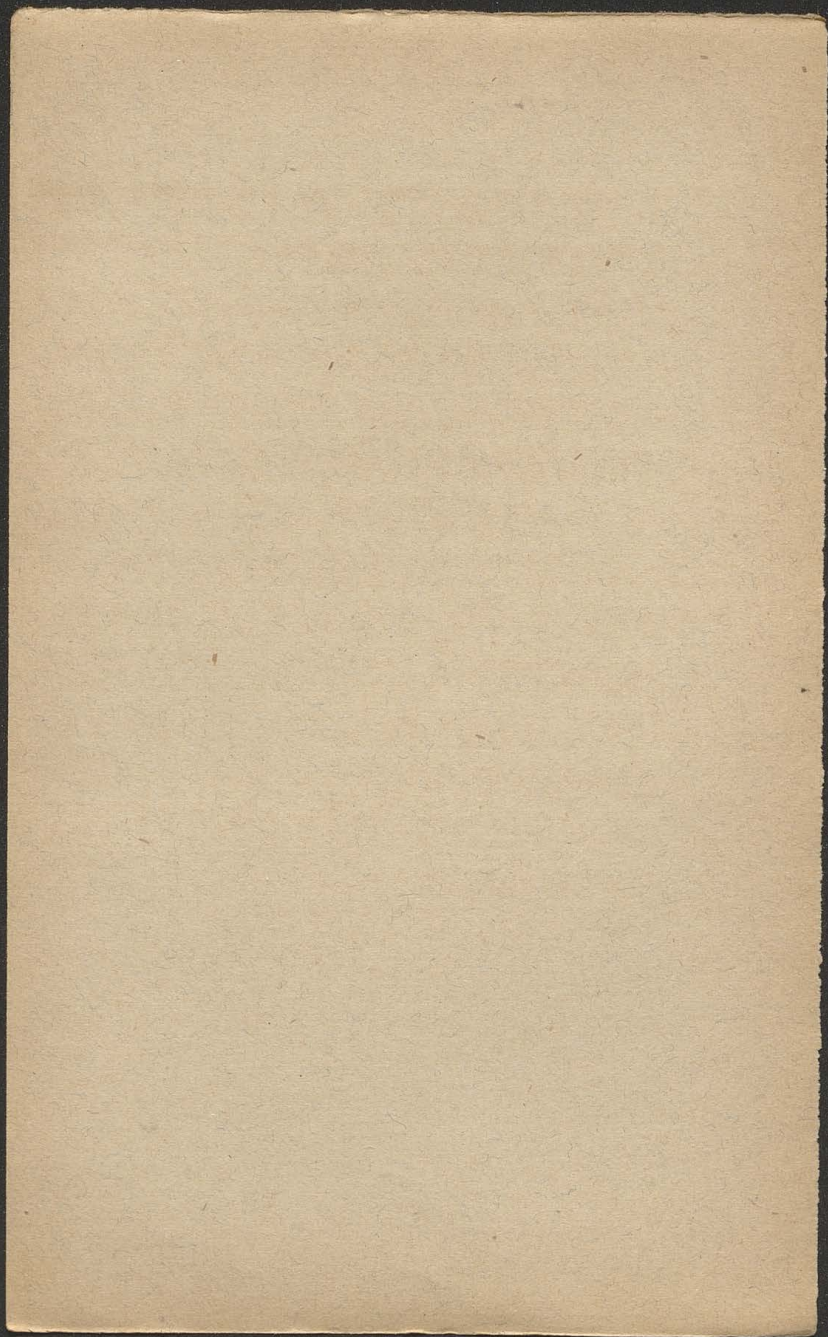
Fonfry - to l.umn. kaprysy, gorymady, muchy w
nosie „Staxen. 'on mi tu beznie ka stui-
bz drizkuwat, patrocie go! jakie fonfry!'”
J. Kram, Star. war. 1. 192.

Forpocata - y. i. ty um. wojsk. przednia strona
posuwającej się naprzód armji, „kiedy tu
biegłem, wojsk forpocety już stały u w
Niemnem” Ad. Mick. 3. 157.

Fosforany a-e „Owy jego bitynaxaty fosfo-
rynyum jakims' blaskiem" M. Sewal. Dhuur
23. 235

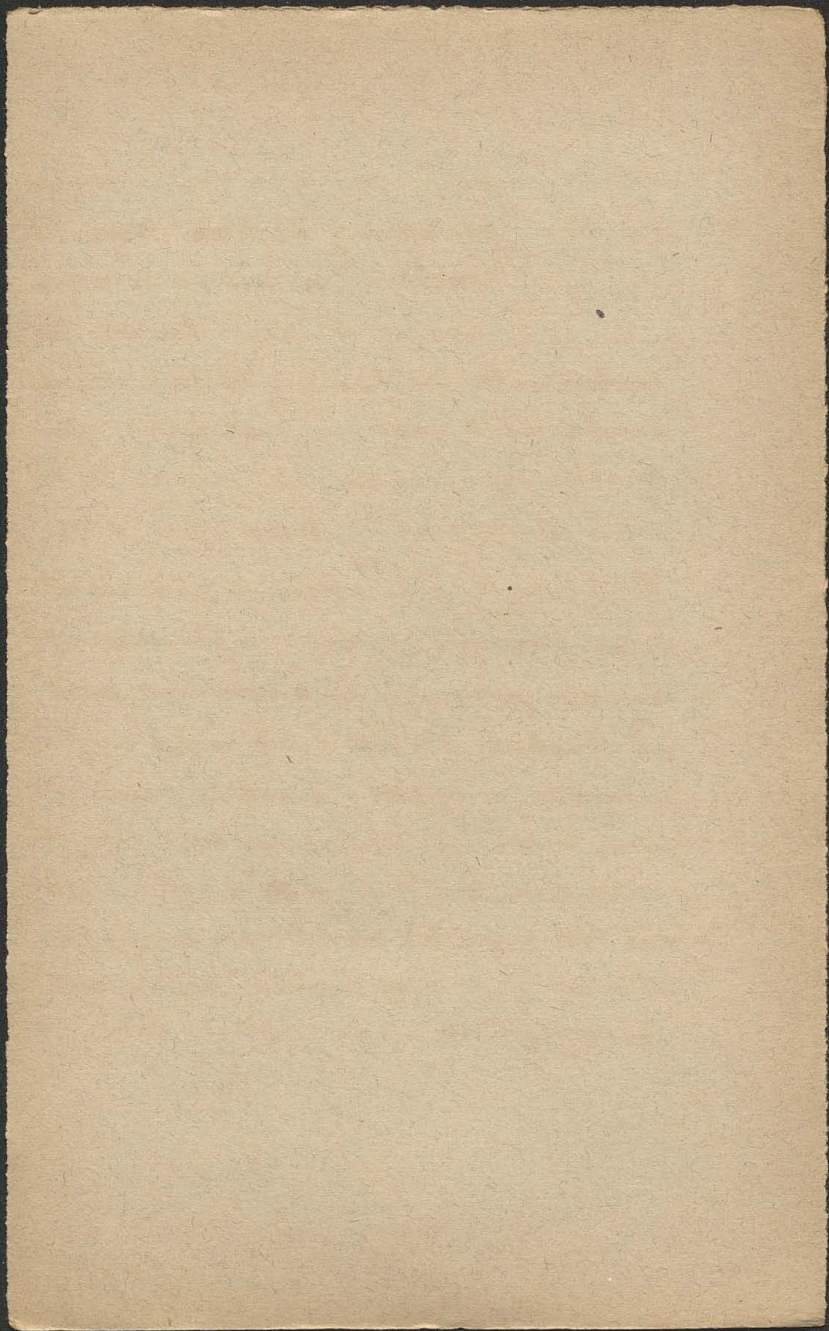

Fotografja - j. x. sztuka mająca na zadanie, utrwalcenie, przy pomocy środków chemicznych, obrazu otrzymanego w cieniu optycznej cylindry kamery-obskury z - z l. um. Ję-wierowankę otrzymamy w ten sposób i przeniesiony na papier „Patrzajno, mam jej fotografję, kłoneż mi na pamiątkę darować” J. Krasa. Wieś 1878. b2 „Proszę o przystanie miejscę powtaż swój fotografję” A. Wilna. Fot. 1. 28 „Tyłko siedzi przed biurkiem i patrzy na fotografję paniutki i ptawie” ib. 81 „Dokonywała z komody pariskę fotografję, patrzyła w nią długo i płakała” M. Dat. Diany mur. 230.

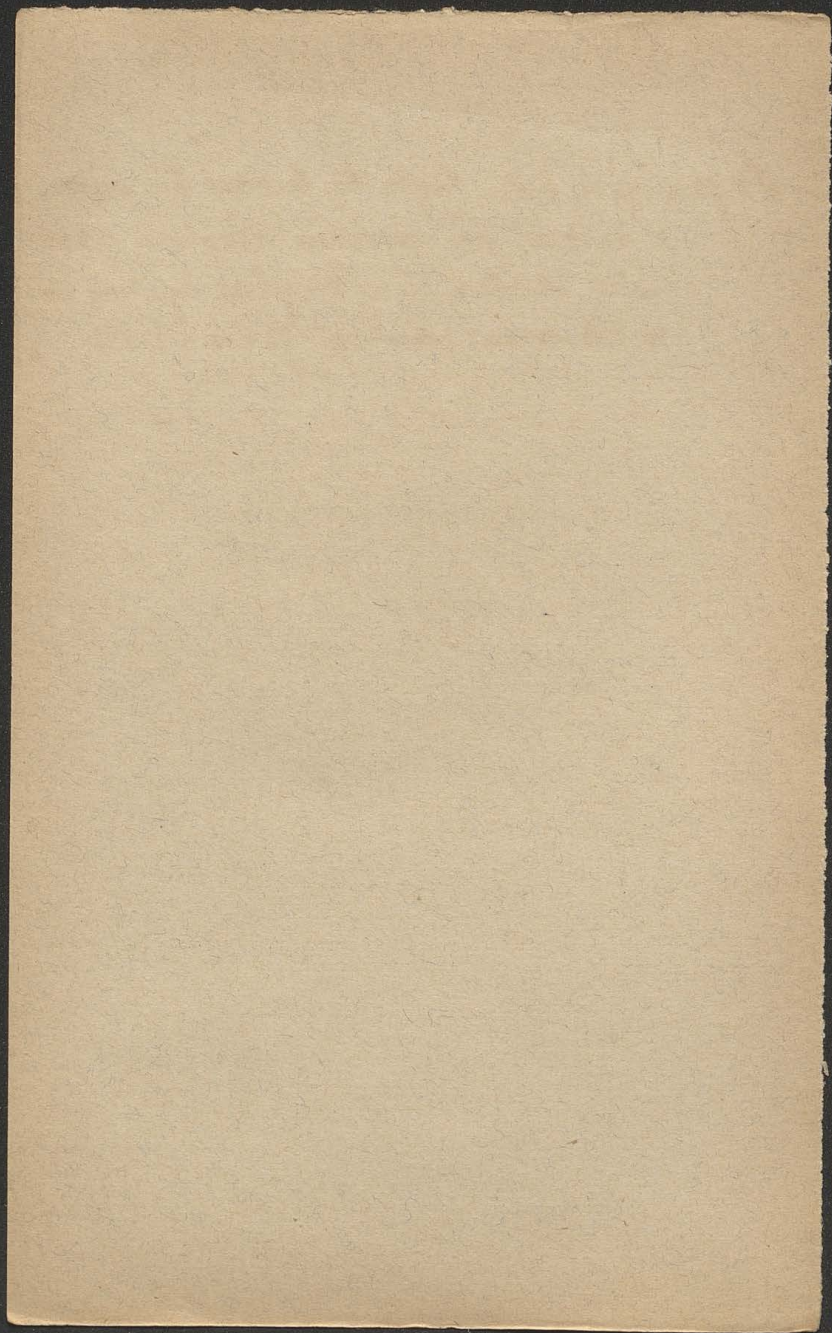
Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 12 horizontal lines across the upper half of the page.

Frazeolog-a. m. gowie m. (z gre. φράσις, od φρά-
 ζω, mówię) posługujący się frazeologią, sta-
 raający się przekonać za pomocą frazeolo-
 „Nie powinniśmy się dawać tłumaczyć fra-
 zeologom. Oni nie tani wyjeżdżają z kółkami
 rolniczymi, z wycieczkami obopiecznieniem
 kieniam, z ameliozajami rolkami; to dla
 mnie nie nowina” M. Sewal. Długo 23-331.

Frazeologja - j. z. ^{stara} restauracja frazesów wsta-
 ścowa pierwszemu językowi lub pisarstwu - przyp.
 w gromada portugijska użyciem frazesami
 „D'Alembert, Diderot i cały kardziej encyklo-
 pedystów, w dogmat i fanatyzm kamienili
 piana frazeologii humanitarnej” L. hr. Dębi-
 aków. Wiek. 30. „Usunął się w kąt i usado-
 wił tuż przy sobie na kanapie przy piecu,
 otumaniwszy coraz bardziej sarkastyczny
 frazeologja” M. Sewal. Długo 23-364.

Fryza - y. z. bud. " Była to budowa bez pięt, z dachem dość wysokim, okrytym cokolwiek okadłą fryzą i wyjątkowo wystawą nad wchodzeniem drzwiemi" J. Korzen. 2. 223.

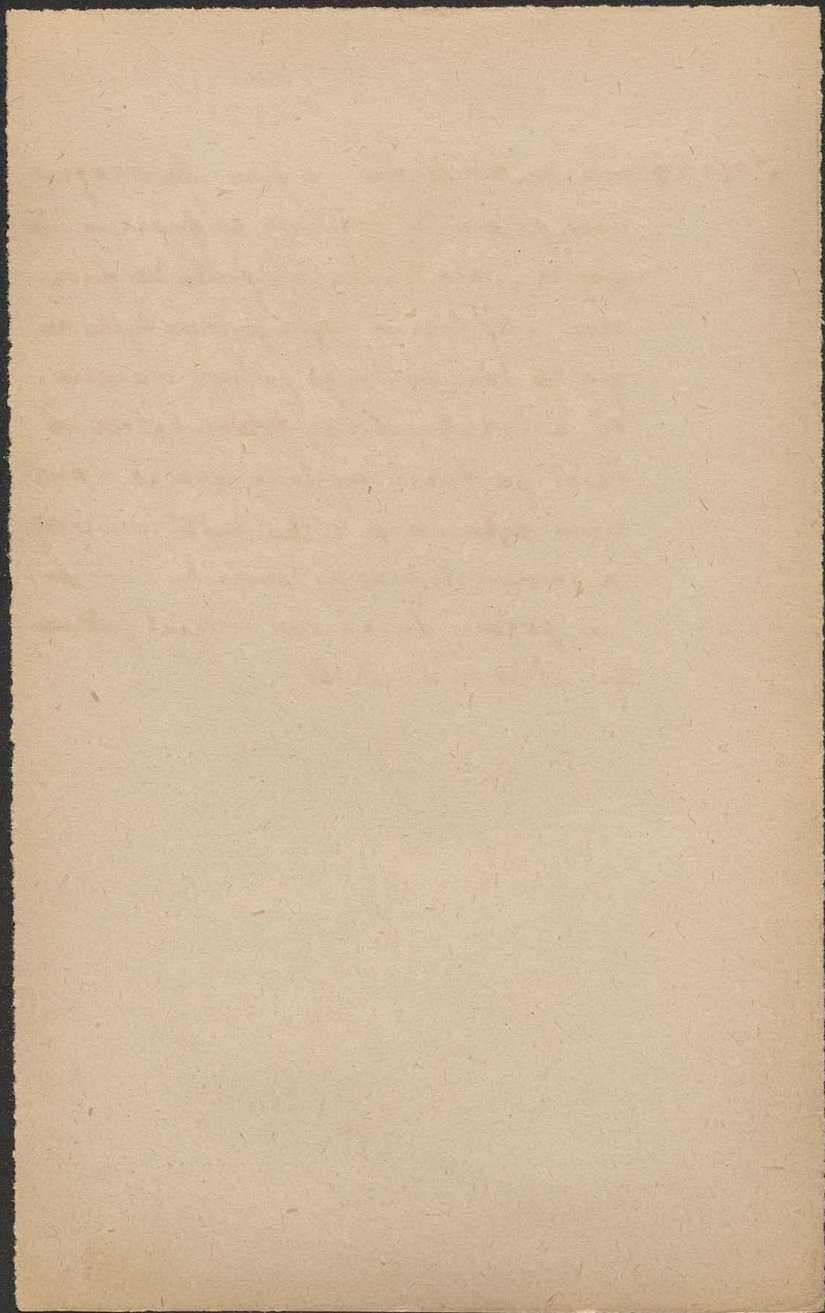
Fuksja - ji. n. Fuchsia po pol. Ułanka, roślina
 z kwiatem wadobnym, chodwana tak w o-
 gródkach jak w doniczkach ^{i miserkami} po ciepłotach
 „Wzaypomuz i pewne okienko, kitha fuksyi
 w okienku i twarzątek, niezdy fuksjami.”
 H. Siemb. G. pol. 1876. 10.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

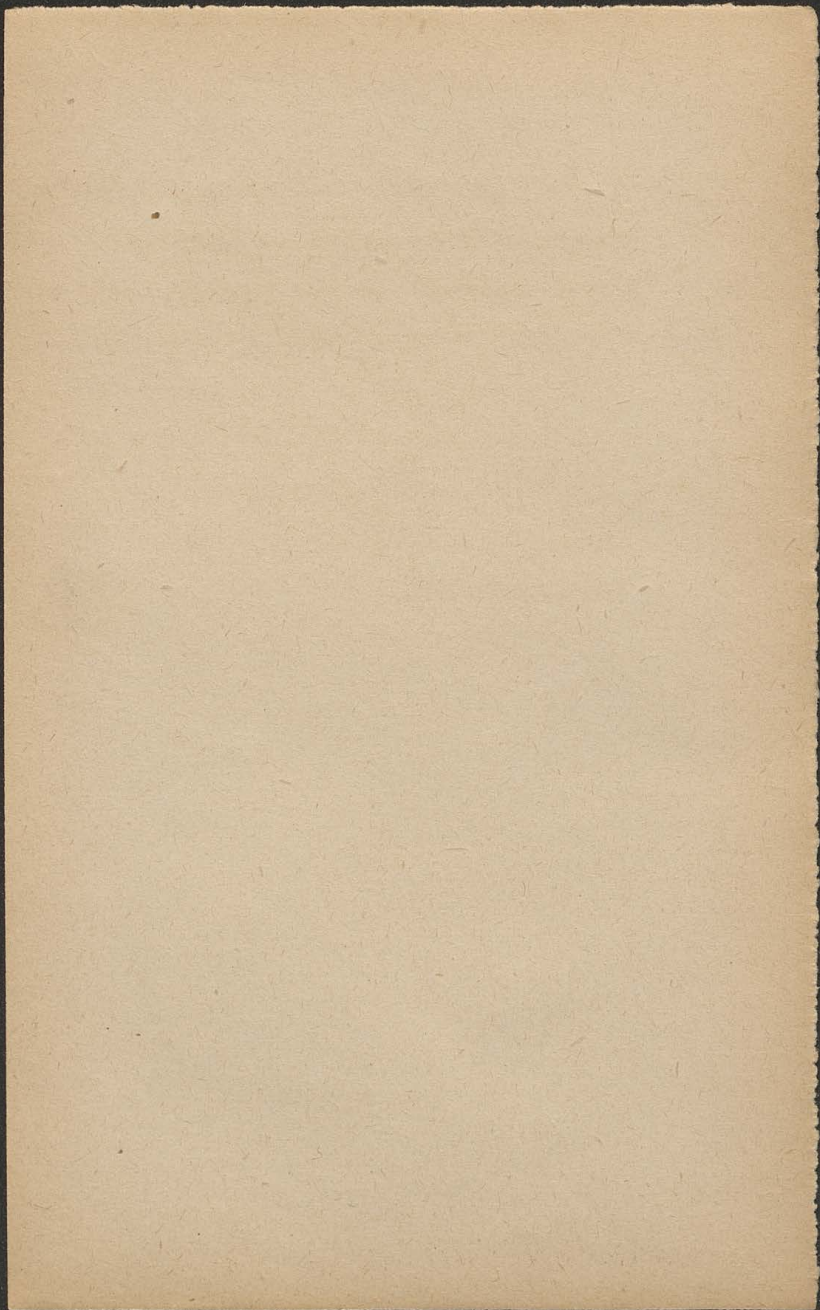
Fular - u. m. ry um. indyjska materja jedwabna
 róznobarwna z metem. chustka do wosa z
 fularem „Ocievat twarz białym fularem” J.
 Kras. 33. 41 „Falicemi przywojanni oku-
 pywat pomepyrene fulury, które w kiesze-
 ni wosít, niht nie wiedzíad” ib. 58. 43 „Nie-
 biški fular wygládat mu z kieszcewi ka-
 kietu na pierwiak” M. Gawał Dłun. 23. 277
 „Obudkowy podnióst z łowz kolorowym fula-
 rem obwiącauz” A. W. F. Dk. 11. 38.

Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 10 horizontal lines.

Furazier - a. m. rowie-roio um. franc. powrager, daw. picownik, jęzdziący za furazium dla wojaka „Sata trzecia wzię pultku za furaziem; z tej trzeciej wzięci potowa tylko mogła go braci, bo druga potowa uciwała się z kuzakami. Czestokwai zatem oddział po furazii wystany wracał z przewiezieniem wozowa o kilku ludzi misy woy, a kawone stawy w kuziak. Dodawało później furazierom oddział pięciu-ty.” A. br. Sv. Dż. 11. 155.

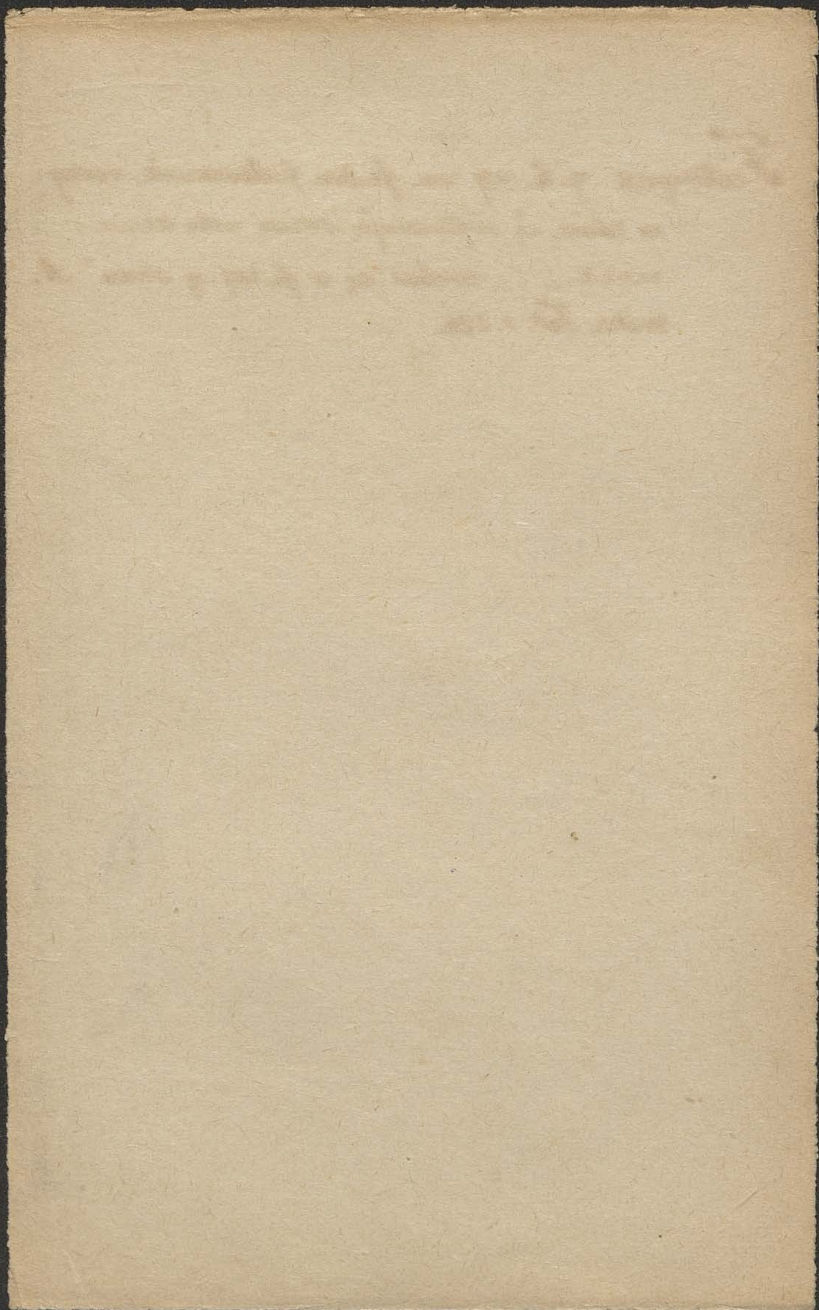
Furda-y. h., & perawi przysław na przypadek-
wanie „ Do lewar jur na targach niema
oni i wiceny, furda, ojciec i matka, fur-
da krigit wihany” A. w. h. Diele 12. 153.

Furtevalka - i. i. ki mu. zrb. od furtha, mata
 furtha "Mnogó domwí jure s' dawgje,
 odworzył furtevalę." J. Kwar. 36. 23. "Do
 muru ogrodzającego dziedzińca kościelny
 przypiera probostwo, do kąd prowadzi uwięz-
 ka furtevalka" J. Kwar. 2. 39.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Futryna - y. i. wy mm. futro, futrowanie, wamy
w kłone ię wstawicją drzewi albo okna,
wnak. „Opieratem ię o futryny okna” A.
Wils. Fot. 1. 236.

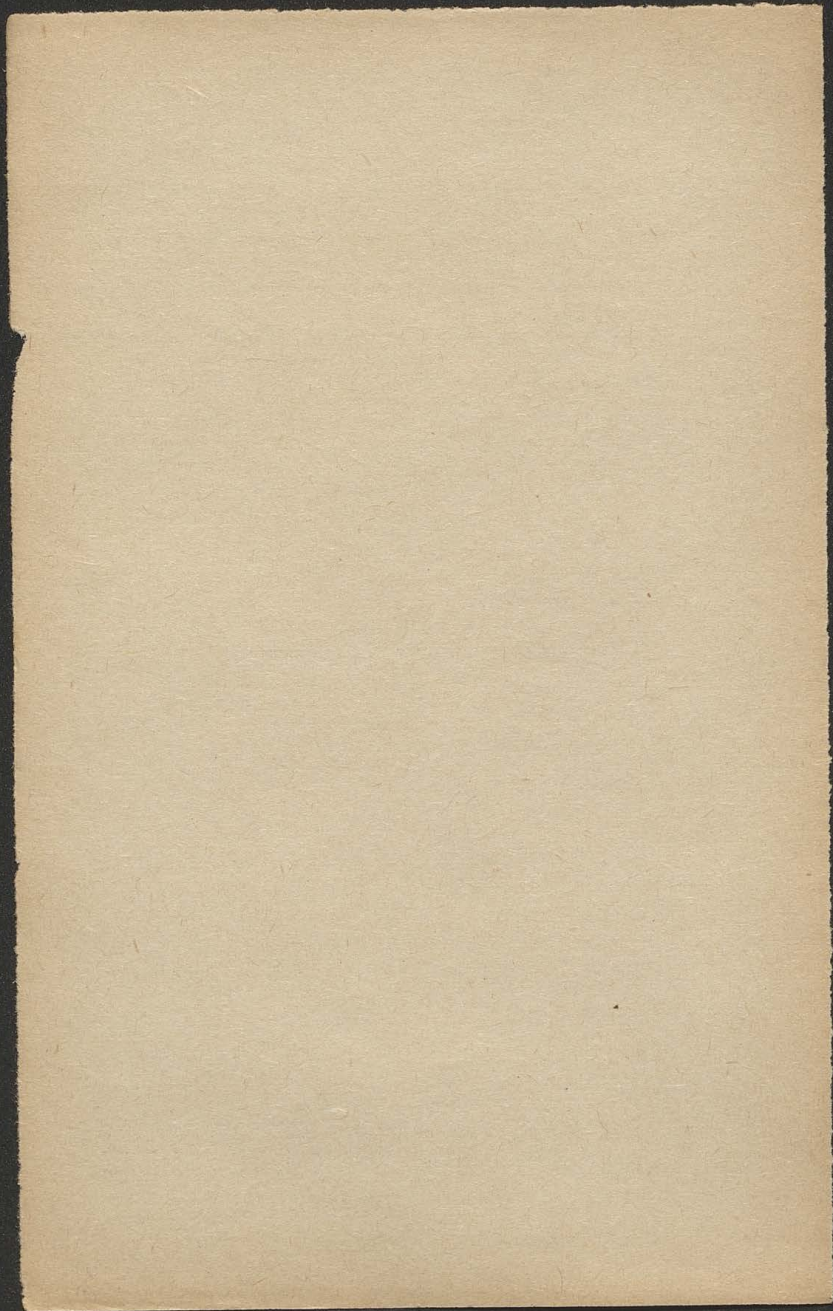

Fajendowai cz. udm. „Wiesz co, fajendujmy
na gnińdego ze staduiny, Diatonwaks
nuwas spowidai... wiesz gnińdego i dwieście
ztolyh dopłaty, zgoda?” A. Wiler. Woty rob.

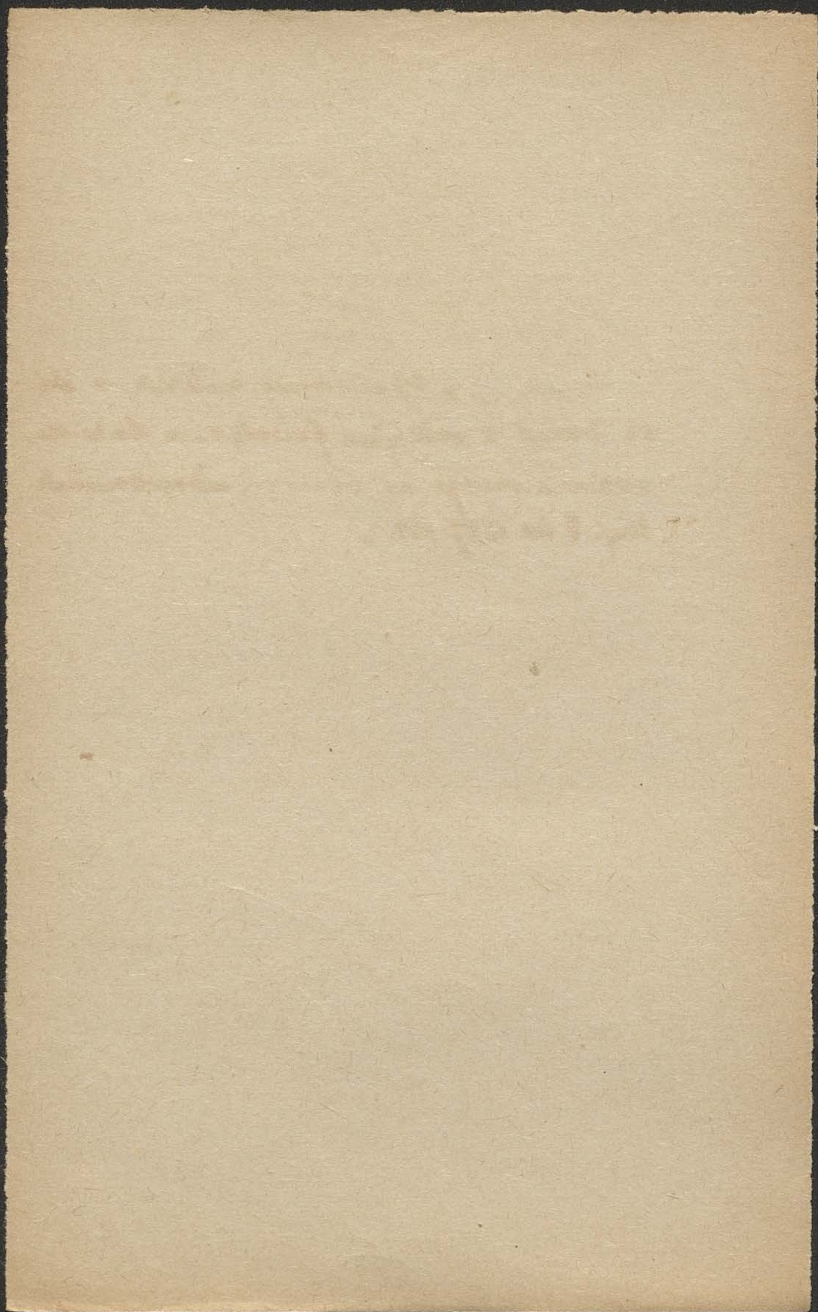
147.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

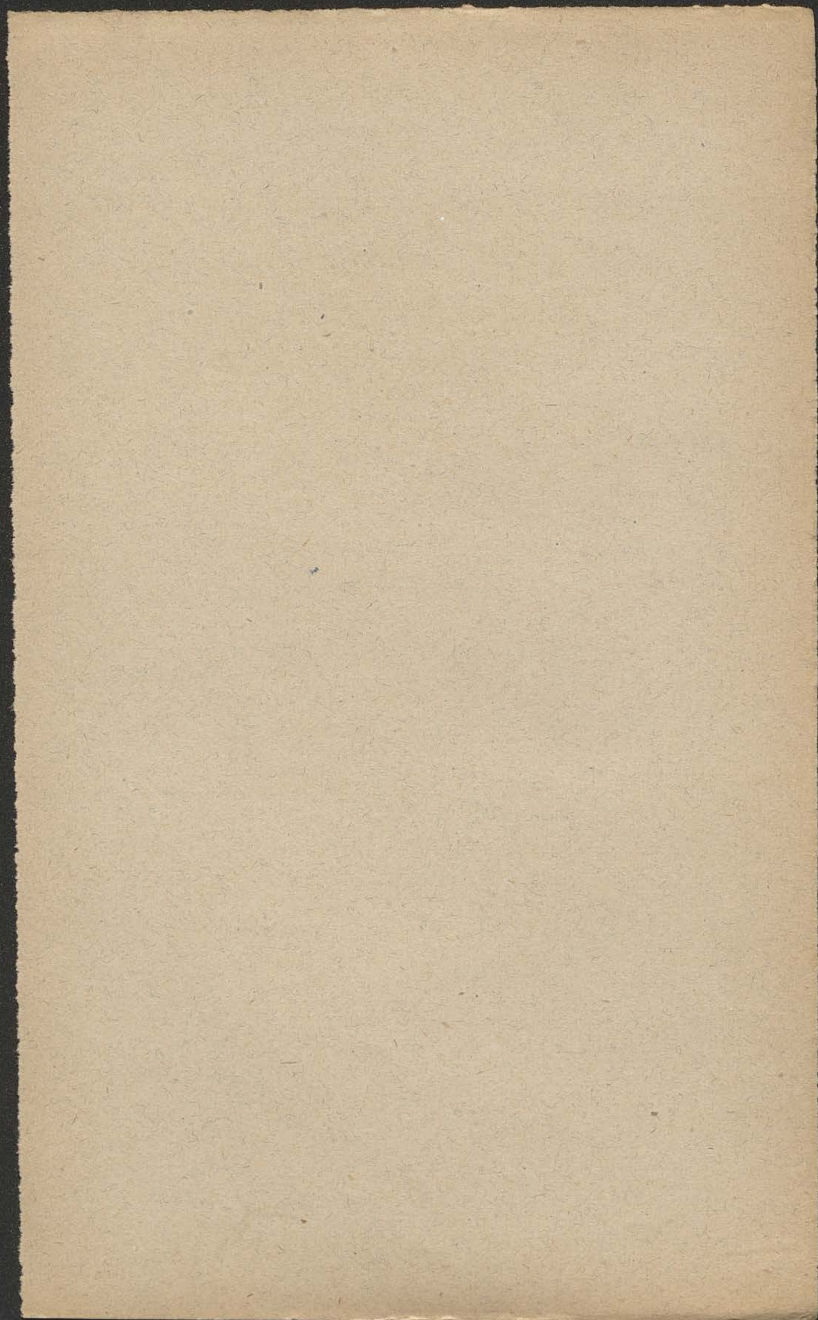
Fajtae st. w. ndkn. z poruszeni, mackei, niwari
ręko albo nozo, a ogowem lub berwtu-
dny tapy, niwari o niwari, in „Tak Fajtae
niwari fajta i w giaz skane” Kur. Sierst.
1882. 64. 3.

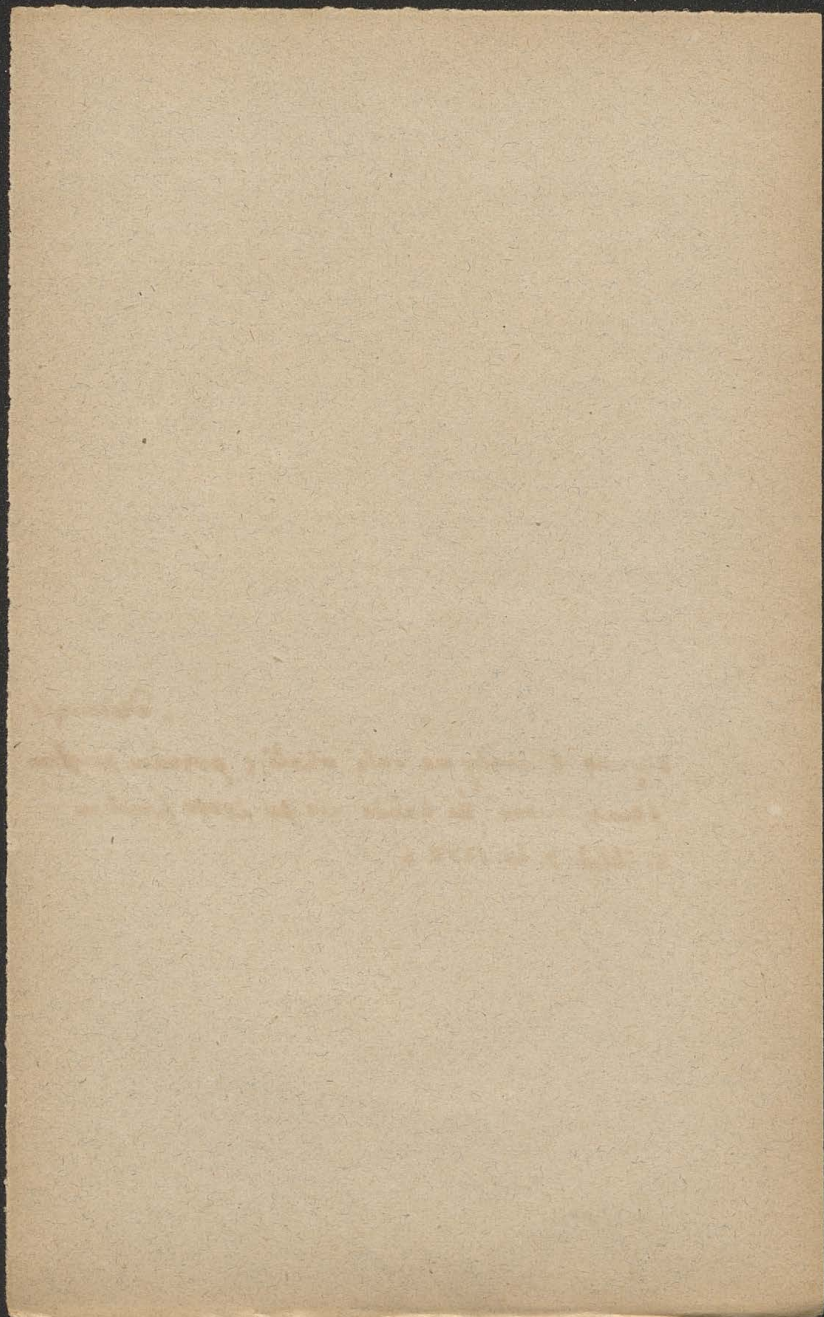
Fakir-a. m. „derwisz indyjski i arabskie-
go fakyr ubogi, biedny, derwisz wy-
niez takie slub ubostwa" Ant. Muchlin.
Zwódnost. 28. „Opawany mitoróg, w któ-
rym brucek z rodzajem furetykum fakira,
rozmitowanego we wtarnych udrzeżeniach"
Mag. S. lw. 1887. 164. 2.

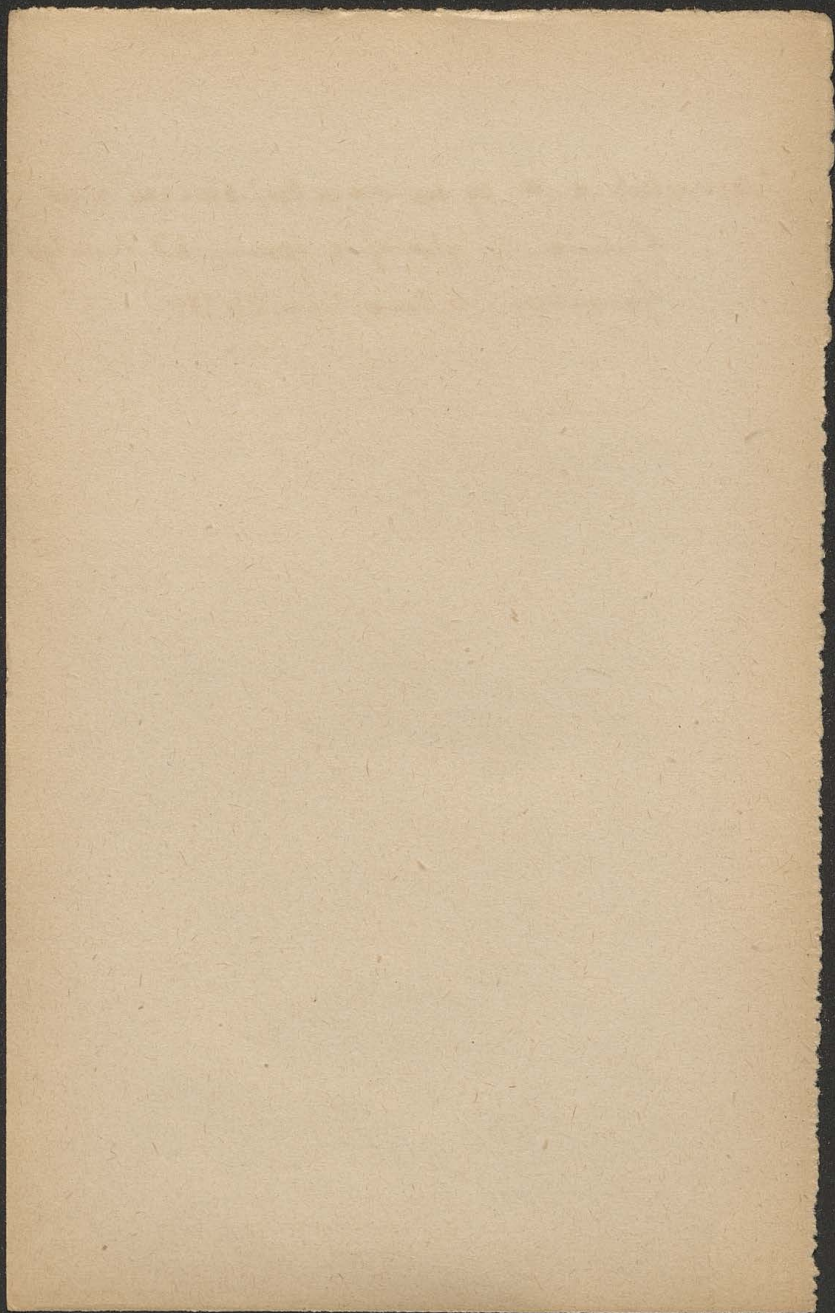
Fakultet u. m. ty m. Tac. wydział uniwersy-
tecki „Fakis' unen' x fakultetu filozo-
ficznego” Au. Wi. 5. 44.

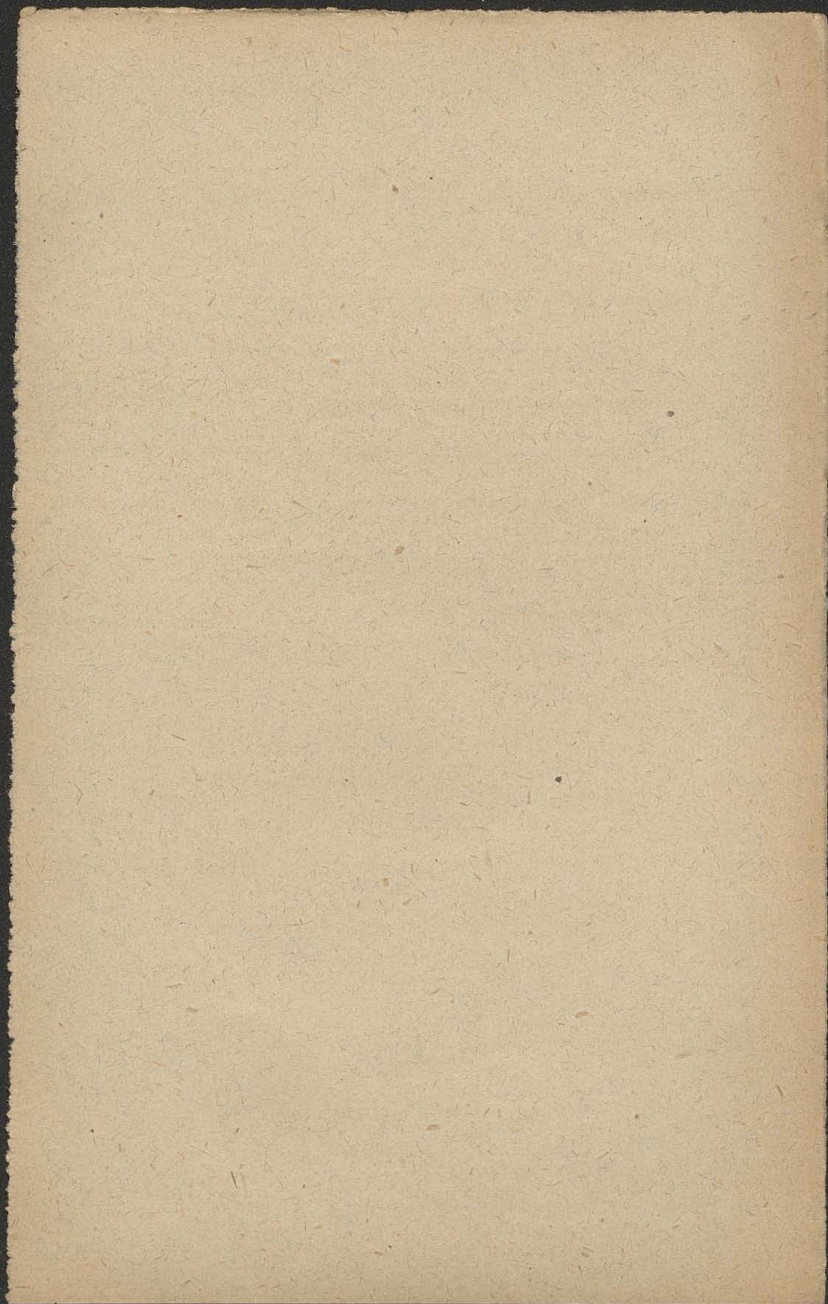
Fama - y. i. Tac. wieść, pogłoska „wieść trudno
 dojsć byto, czy fama tam tyłko puszakowo po-
 swiecie, by byto czem ludzi nabawić w powie-
 cie” W. Pol. Poe. 7. 184. „Lewa fama się toczy o
 drewnym wokośnu” ib. 209 „Karykatura stolni-
 ka o jedryg & piaw, których fama najwiecej gło-
 siła jako karpatów jego cel jedyny” J. J. Kraw. Sta-
 war. 2. 126 „Przebyli & kondolencjami, gdzie
 fama ich już dowata o niezapamiętaniu, jakie sto-
 miniskich społeczeństwo” D. Pol. Nad most. Dur. 231.
 „I w nim to, jak gruźlica fama, kachocha-
 ta się Lorcie.” Kur. Świat. 1872. 59. „Drewno-
 stępane & urudy na całą okolice, poswinie problem
 (fama mówi, że banda ma po 20,000 franków).”
 k. Chęć. G. no. 1888. 6.

Famulus - a. m. sy-ów. um. z tar. stuzguy u di.
 Famula „P. Sylwenjusz sprowadził dawnego
 Famulusa” M. Gawal. Nhm. 23. 244.

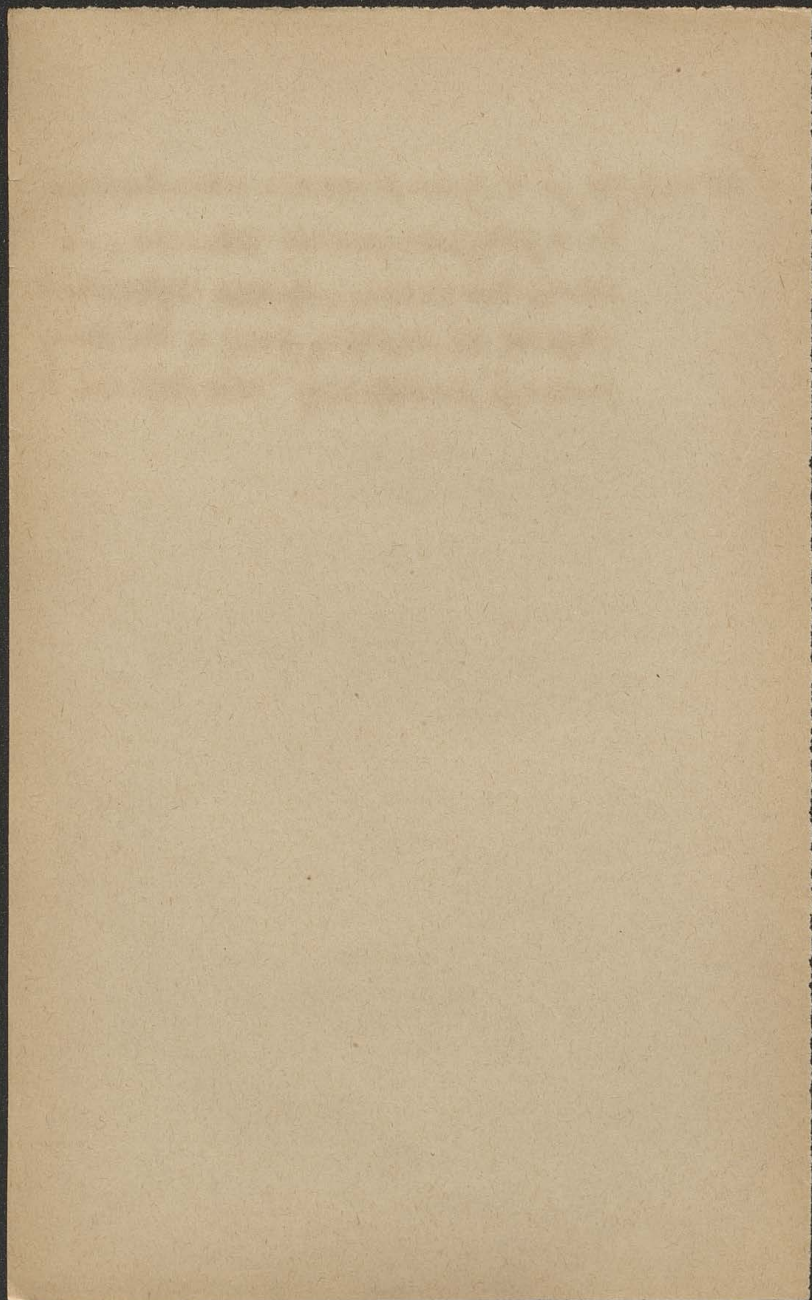
Fanciars - e. m. rze - ow. um. fantowuk, karta-
 wuk, powycrajzy na fanity to jest kartawy.
 „Nawzekuk wypricatu slednego wykryt
 istny sklad najwornucitrych prunedniokow
 oddawanych na fanity, ktorego wtaiicist
 bewit sie lichwa pokatnie. Fak uz ohara-
 to fanciars byt jednoczesnie tak rwa-
 nyu „passerem” t. j. posrednikiem strodny-
 szim” Now. 1882. 200. 1.

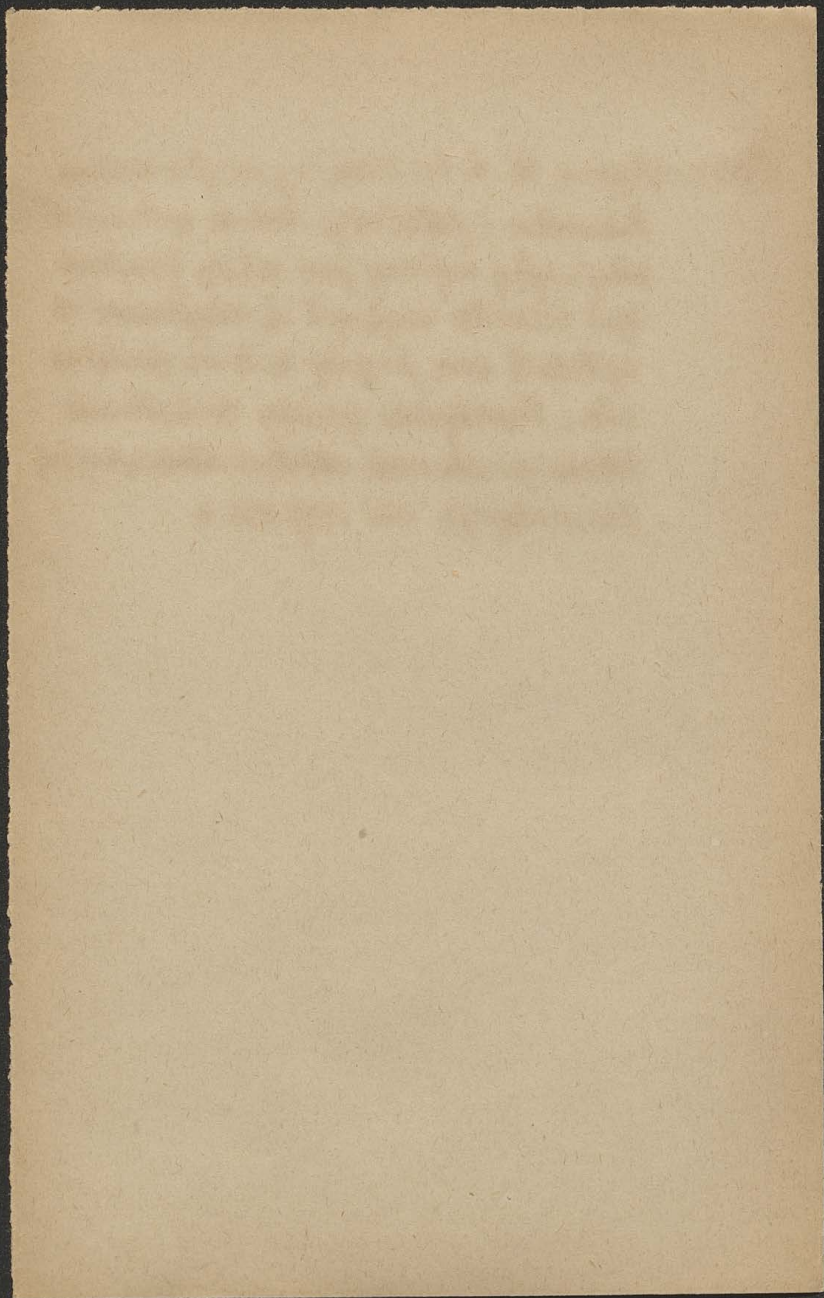
Farbowac s. or. wdzn. z myśliw. krwię bro-
czyć, mówiące o postrzelonej zwierzęcie
„ Nie puďte, choć daleko. 'nie puďte; far-
buje - o! farbuje, trzeba za nim iść.” H.
Siemk. G. pol. 1876. 20.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Farmacja - j. i. (grec. pharmakon, lekarstwo) nauka o przygotowywaniu lekarstw. Towarzystwo farmaceutyczne wyznaczyło nagrodę za najlepszą pracę z dziedziny farmacji praktycznej" w r. 1887. 236. 3.

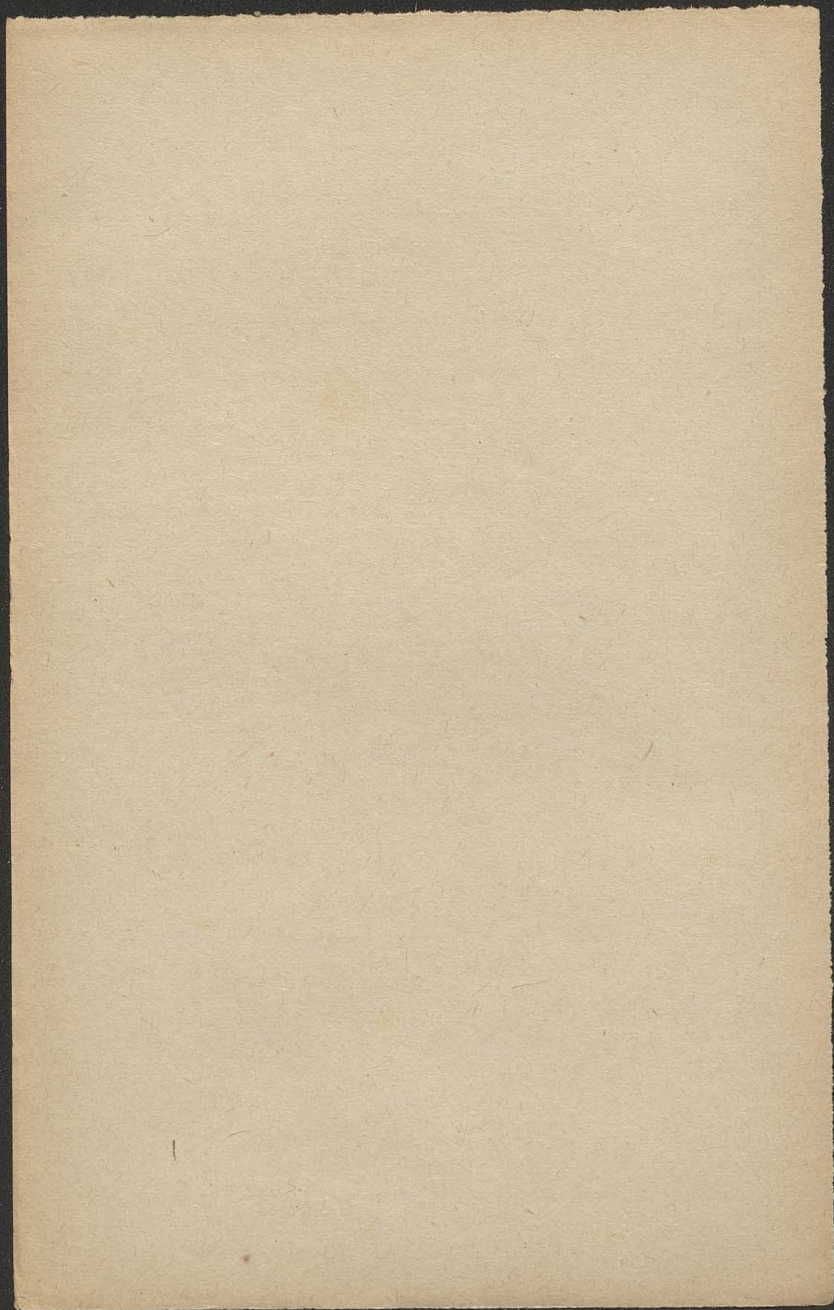
Farmakopea - ei. i. ber t. um. (z grec. farmakon,
lekarswo i poied'robiz), kodeks aptekarki,
obejmujacy wydany praw wtadze krajowej
spis lekarstw majacych sie najdowniej w
aptekach oraz przepisy co do ich sporozka-
nia „Praktyczne sposoby dochwycenia
dobroci przekworis, objitych obwiqzajacych
farmakopeja.” Wiek 1887. 236. 3.

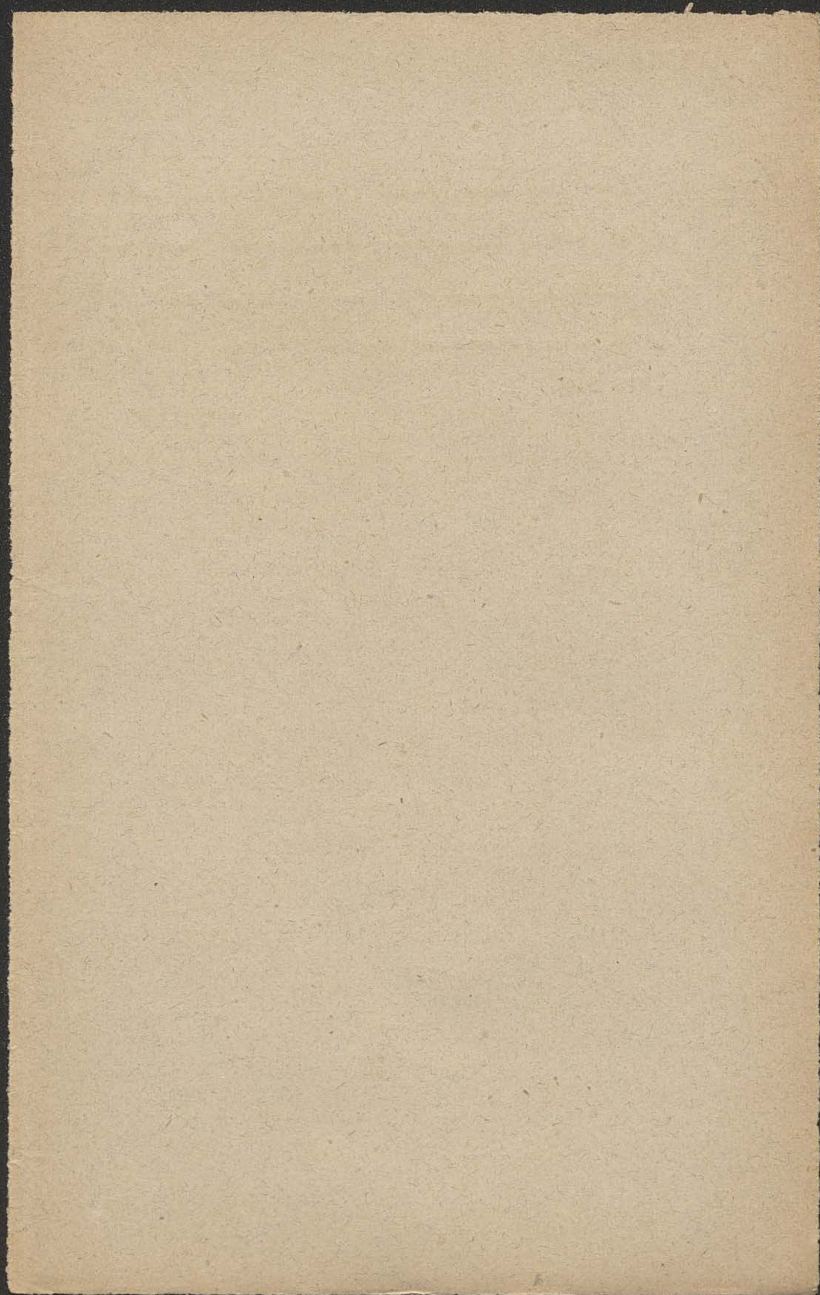
Farsa - y. i. sy mu franc. plaska farsja,
 bufonada, gruby kart „O. to nie farsa,
 moj drogi. bo z takich rzeczy fars sie
 nie robi." Z. Kark. 4. 321. „Wradkier ma-
 leika wydatkowała mu się, ot tak sobie
 farsą" N. Dot. Prud burza 100. „To farsa ta
 mitosić! to dobre w romansach, ale w
 życiu, czyżnowu." Tł. Driem. Ser. 145, „Gdyby
 ta mitosić swiomyła się farsą trzywjalną,
 porpolitą, brudną... nie starczyłoby ci to
 na rniemawidzenie świata, ludzi, życia."
 Tł. Mybr. 29. ^{u. b. a. Farsidlog. a. n. Da. del. mu.} & Teatr. Krotchwila plaska,
 trzywjalna, bufonada „W farsie tej naj-
 dują się utępy pisane ze sceniczną wer-
 wą" Kur. Codz. 1878. 142. „Zereli wotaznie kłówa
 z gateri repertoaru francuzkiego ma najmuiej
 u nas prawa bytu, to te wnyjskie ^{francuzkie} farsy i far-
 sida, ktorzyki rozewit publiczności narwa odda-
 wiecie dawna natyknata się do syta" Echo 1877.
 29. 1. Fej. „Dziagramuwi farsidiet zachisato
 się być karieruie Molierem" Dr. pol. 1888. 2.
 Dod. Fej.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Farys a. m. „ w arab. fāris jādriec, nycerz”
 Ant. Muchlin. Krodłost. 28 „ Był kiedyś
 Farysem, pod palmą spoczywał... koni jego
 arabski był biały bez szary, siedmio kroć
 nie trawie przeleciał odep Szary.” Jul Tow.

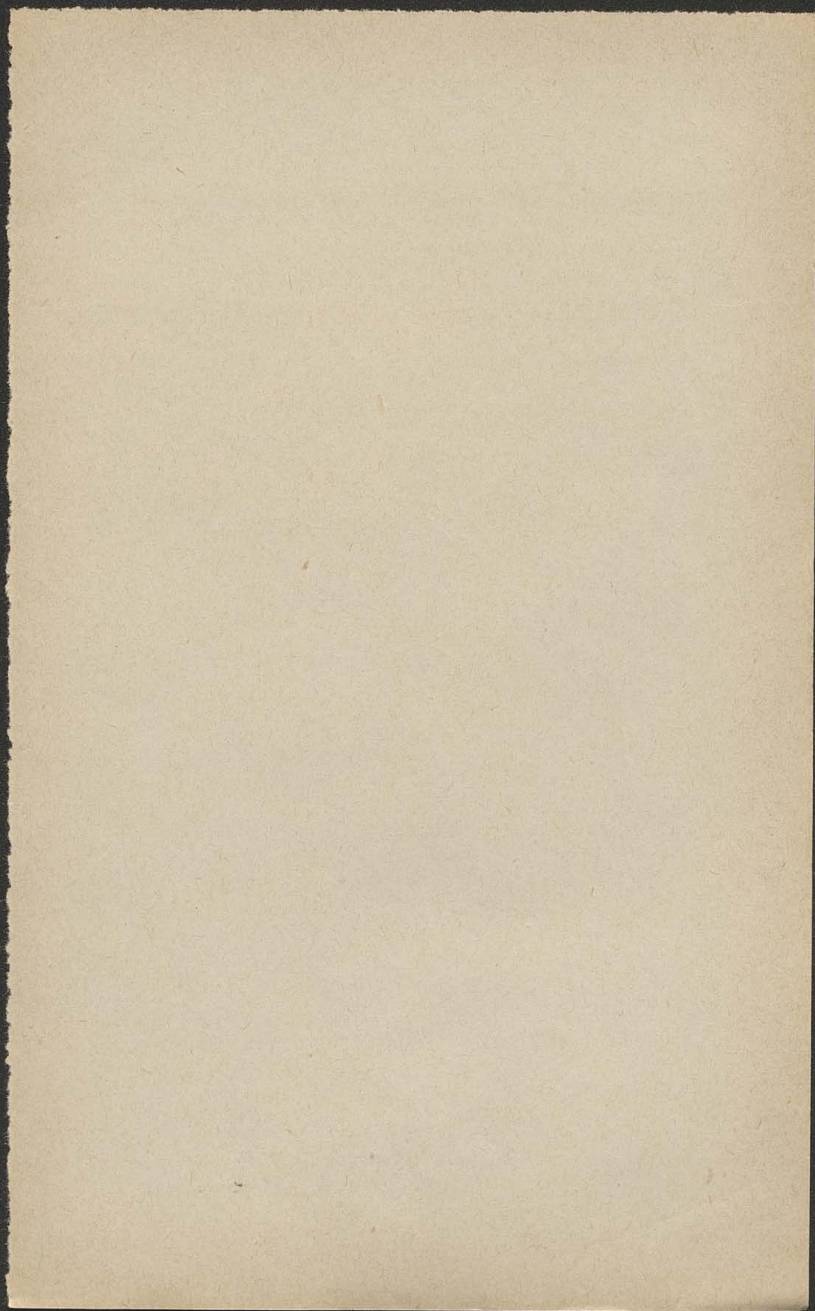

Fason - u. m. ny mu. franc. kratall, kraj, forma
„ W roku bieżącym kapelusze tak zwane
cylindry przybrały nowy fason” wst. 1878. 222
„ Dłoko skrowinskiego fasonu” M. p. wst. 1886. 166. 1.

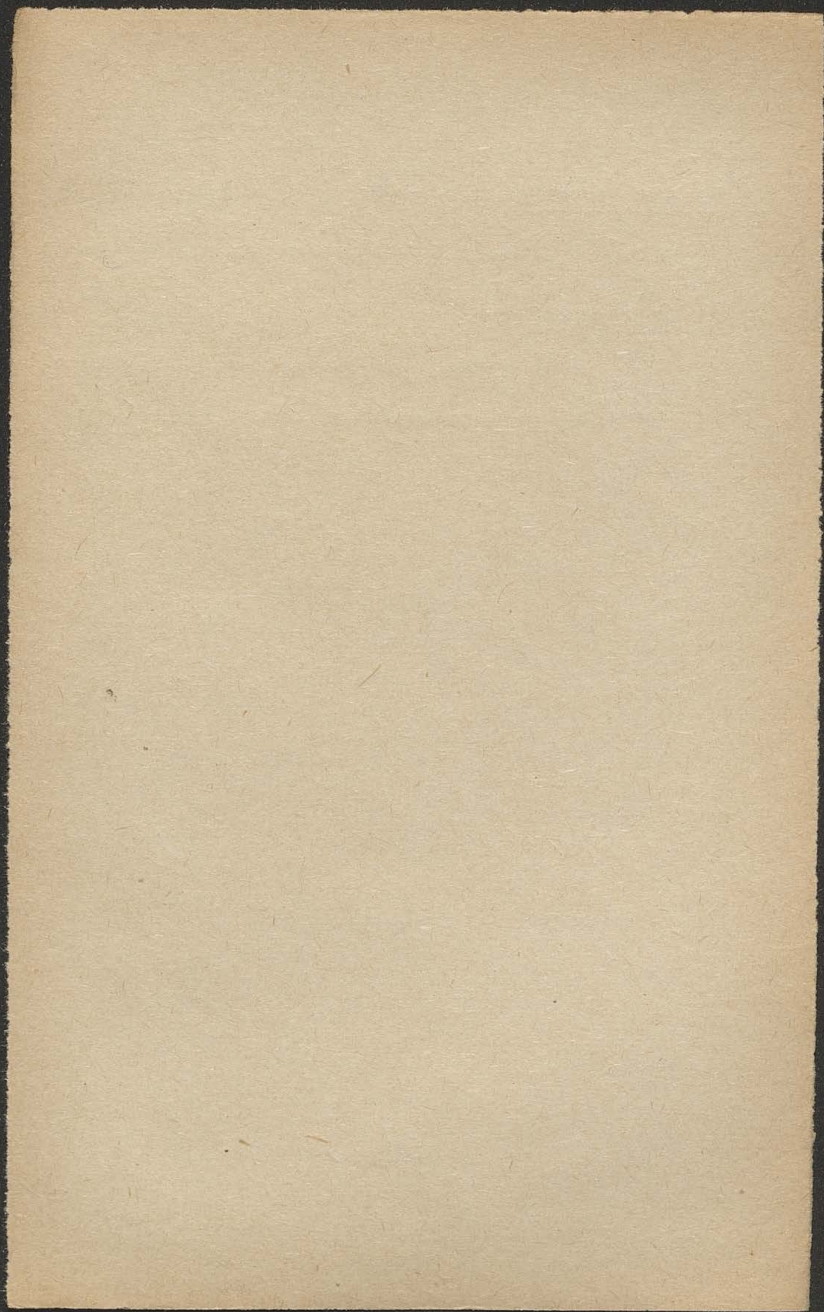

Fasować or. udm. z milit. wydawać wojaka ryw-
wici z magarym

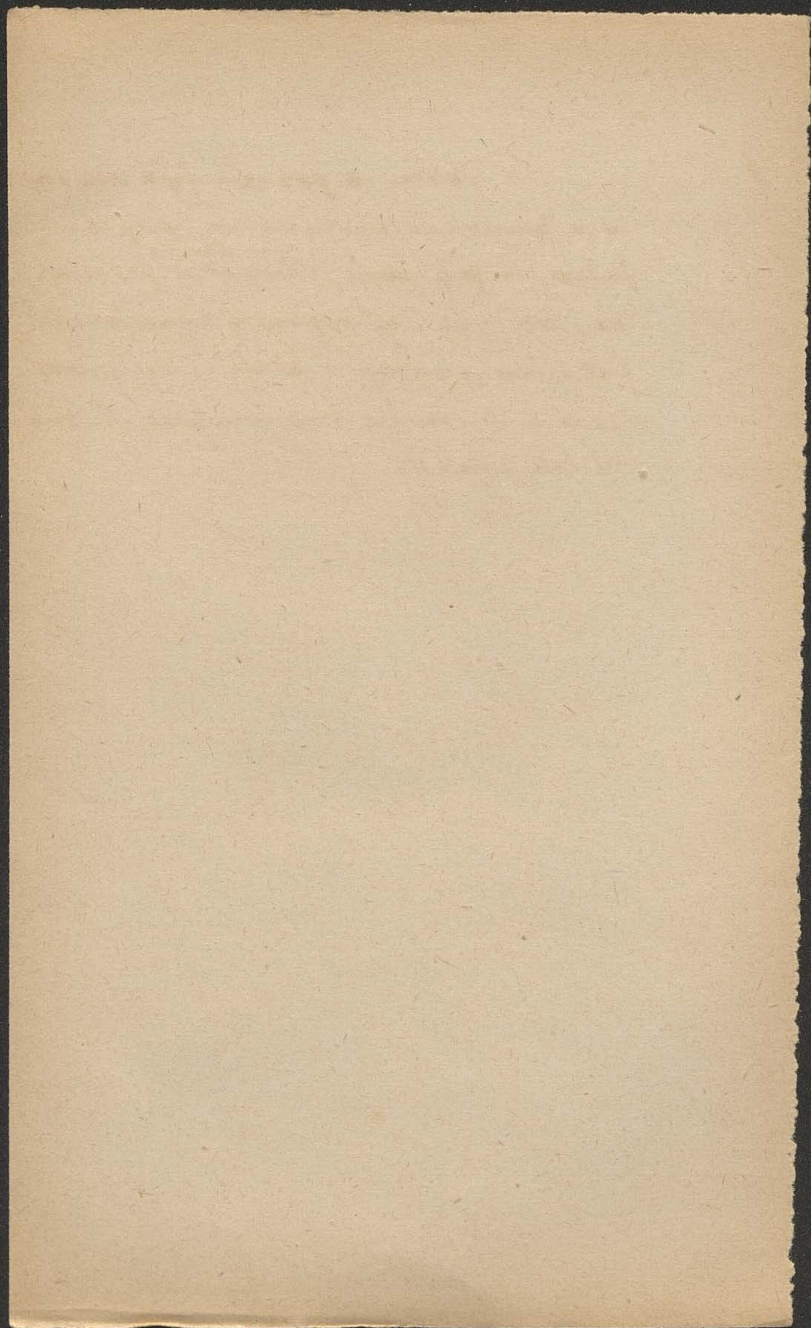
Fasunek-nku. m. wydawanie i otrzymanie
rywici „Dziś rzedz z nami co tam nagotowa-
no - a jutro fasunek chleba i mięsa, więc bę-
dziera miat i swoją porcję” W. Gornat. 1. 94.

Farkrowany - a - e kuch. nadziwany far-
nem, wfać. farkrowany „Szwajcarski
farkrowany w galarecie” L. Cw. 365 obra.
155. „Szwajcarski nad farkrowaniem pro-
sięciem pracowal” Au. Wi. 1. 142.

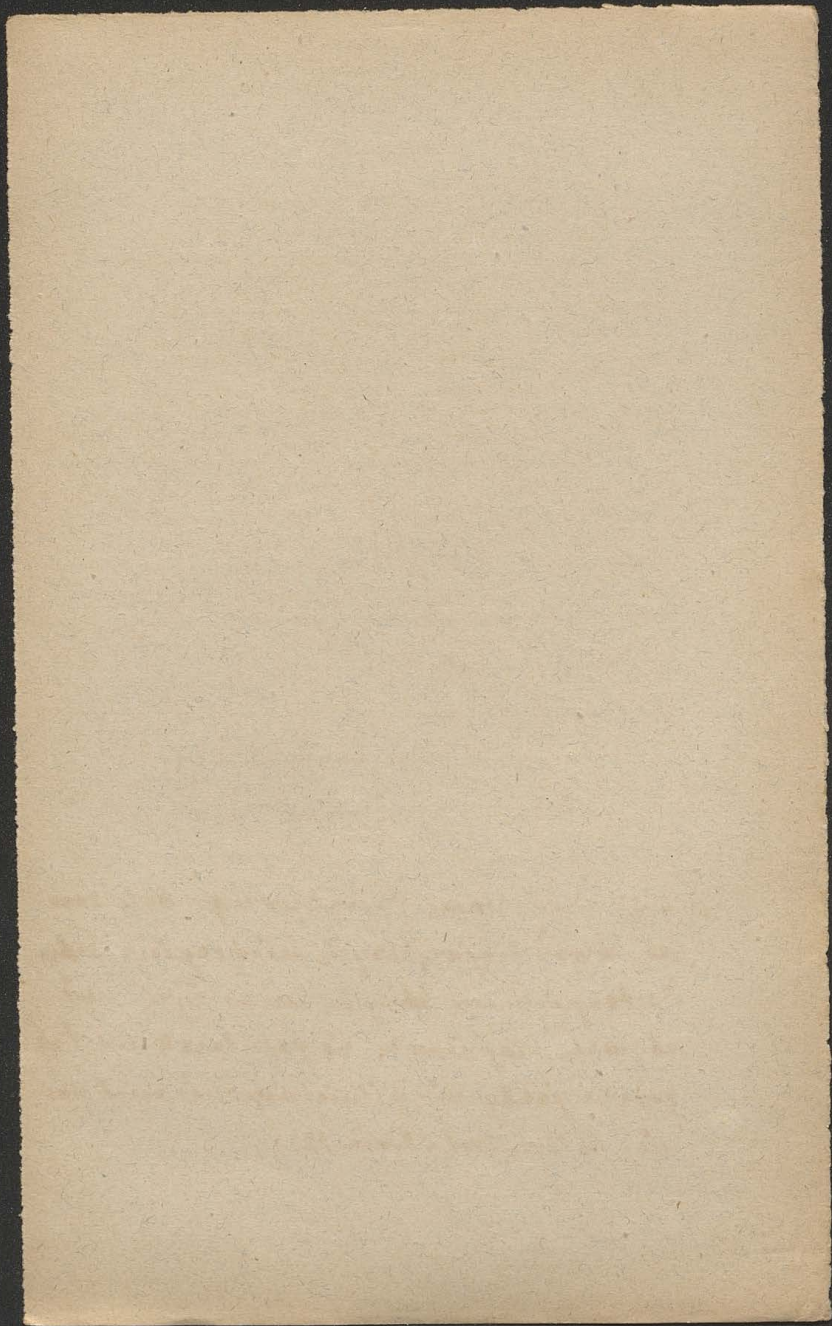
Fatalizm - u. m. doktryna przypisująca wszystkim
 nieuchronnemu przeobrażeniu, ślepego
 fatum - w pop. mowie: ^{nieuniknione} nieuniknięcie, fatalny
 los. Wojsko jego wyprawy oznaczają
 fatalizm stworzyci i zdają się być prowa-
 dzeniem ludów na rzeź formalną "A. Koch.
 Ost. lata wiot. 112.

Fatatawaki - ow. linn. gatzarcki, drobiciangi
 do stroju należał „Musiej sukienek,
 musiej fatatawaki, skromniej' rzy...ster-
 cy na wryskto. „D. Pol. Dzienn. Ser. 44. (1) 2
 gupelwa, bagatele, bzdurkowa „Człowiek
 tam wówczas nie mógł o tych fatatawa-
 kach myśleć, bo miał na głowie nie mało.”
 J. Kraw. 64. 43. „Co to dewarisijne sprawy!
 at! fatatawaki nosanie, dziecinne igra-
 ki.” ib. 17. 21. (1)

(1) „Coty legioni mawaret, krawców i modystek
 odbywał mawady z caworkę salonowych bo-
 gin, które się spry siegły pódzić coty świat
 fatatawaki” M. Sewal. Dzienn. 1846. 240

(1) „W charakterze Poniatońskiego było kaw-
 rze, wiewód najwiqłszych niebezpieczeństw
 i utrapień, nei których mu w rzy cie nie
 zbywato, kaj mowa się fatatawaki tak
 gorgio, jakby nie pilnisjwaego nie miał nad
 nie” D. Pol. Krol - Poud. 186.

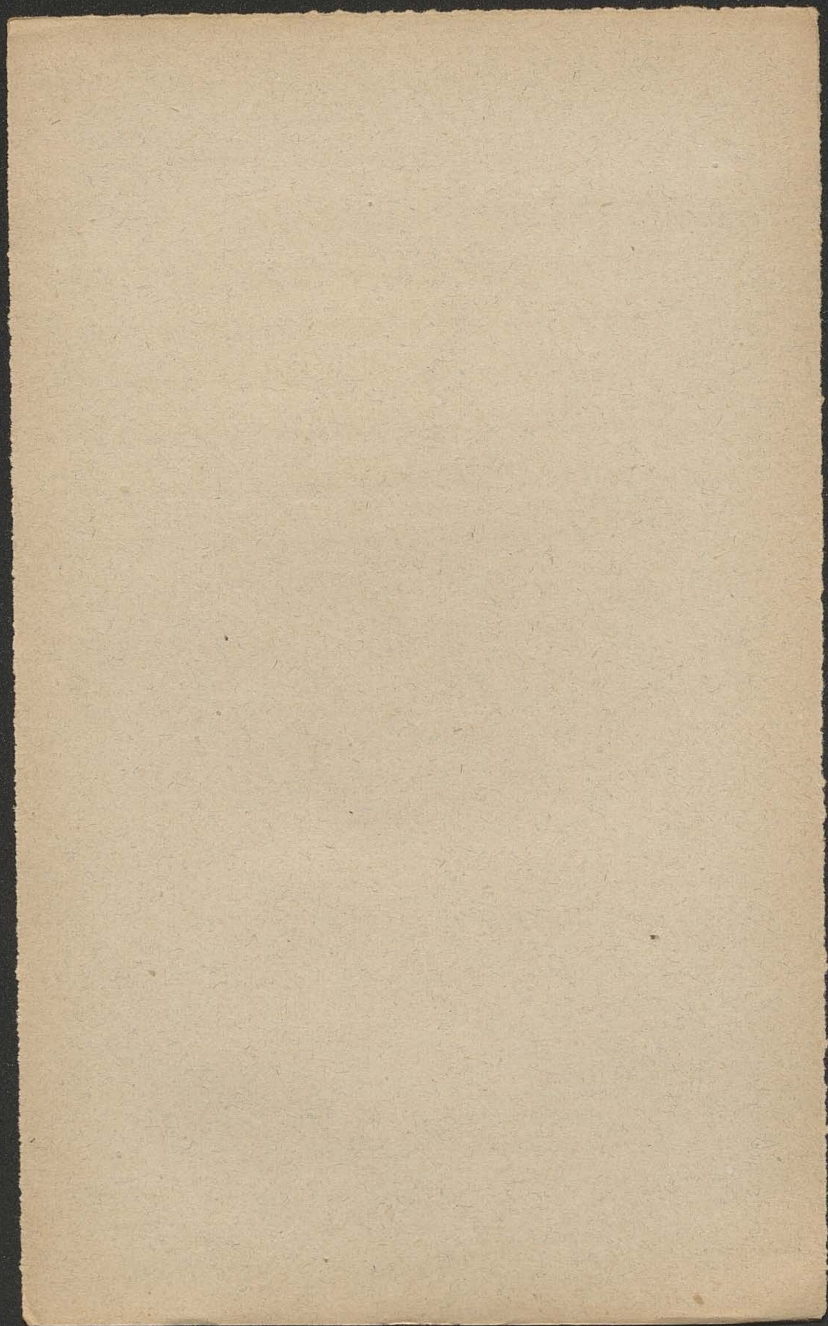
Fatum. nieodm. n. tal. & ślepe przeznaczenie, fatal-
 ność „ Siła dżukiego fatum zowiad mnie
 opasuje. ” L. Kras. 2. 75. „ Nie mogge stanna
 starożytnego Fatum, chosed' epaintwo po-
 tożyto na mnie krajja i stalo się opatr-
 nowicie ” B. Bol. Tut. 1. 96. „ Mus być dla nie-
 go fatum, któremu w miżkaniu się podda-
 wat, a czasem i wymówką dla pokanycia
 w tamy' nieśmiałości ” Sewer L. Kras. 1887. 85
 „ Nieubłagane fatum, inny mi los przezna-
 czyto ” A. Poch. Ost. bata witot. 12. „ Mógł być
 staj się tego wnyktkiego przywyce, gdyby
 nie ślepe Fatum co tak dżiwownie igra w
 dymie wanozrym się po nad pola bitny. ”
 A. W. Fr. Dz. 11. 17.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Fauna - y. i. ogół zwierząt zamieszkujących w pewnej części świata, kraju, okolicy, królestwo zwierzęce. "Wyspa Madagaskar posiada na wschodnim wybrzeżu własną sobie faunę, odznaczającą się głównie w ptakach oraz gatunkach małpiątek." Wsdr. 3.4.230. "Zwiedziłem wspaniałe muzeum zoologiczne, gdzieśmę podziwiał bogatą kolekcję ptaków, wykopalisk i faunę morskich potwornych" Dier. lit. 9. 379. "Skutkiem badań porównawczych przekonałem się, że dno morskie nie jest pustynią. Jest ono zaledwie proz faunę daleko różnorodniejszą i liczniejszą od tej, którą widzimy w skałach" Dzierż. 23. 253. "Utrzymywałem istny zwierzynek, w którym hodował & równy troskliwość, jak większe sieroty, wszelkiego rodzaju o swojej faunie" M. Gawat. ib. 309.

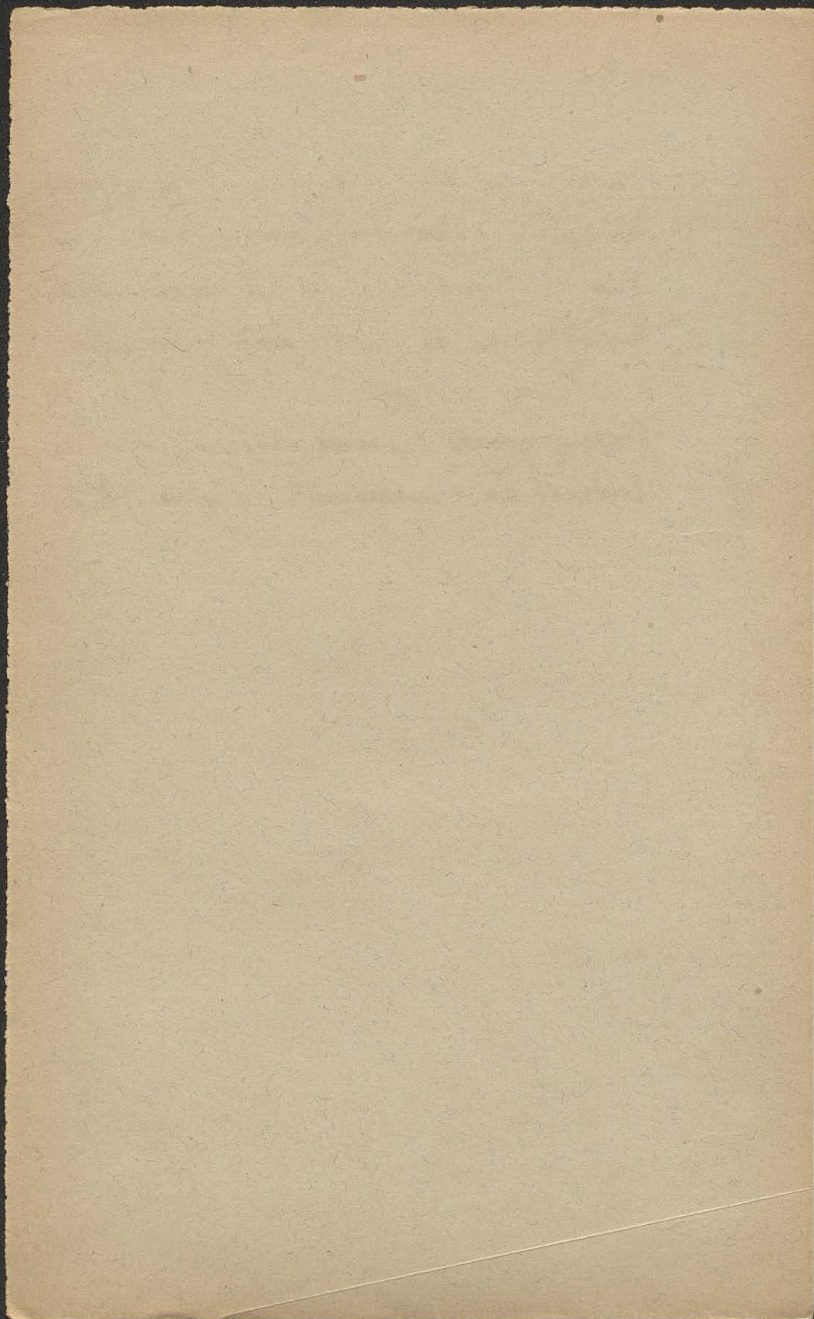
[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Faworytalny-a-e, Faworytyny-a-e ulubiony, w taskaile będygy „Faworytalne matry krigia, wybredtyny sie z klatki, bawii'is xawęsty.” D. Pol'ned buras 8.
 „Mij pies faworytyny sieby nie wiec byj chwyty!” Ad. Mick. 3. 25 „Tarax kucant.. swaj scharmek faworytyny i' z nim kuc sakiewkę.” ib. 234.

protegowai

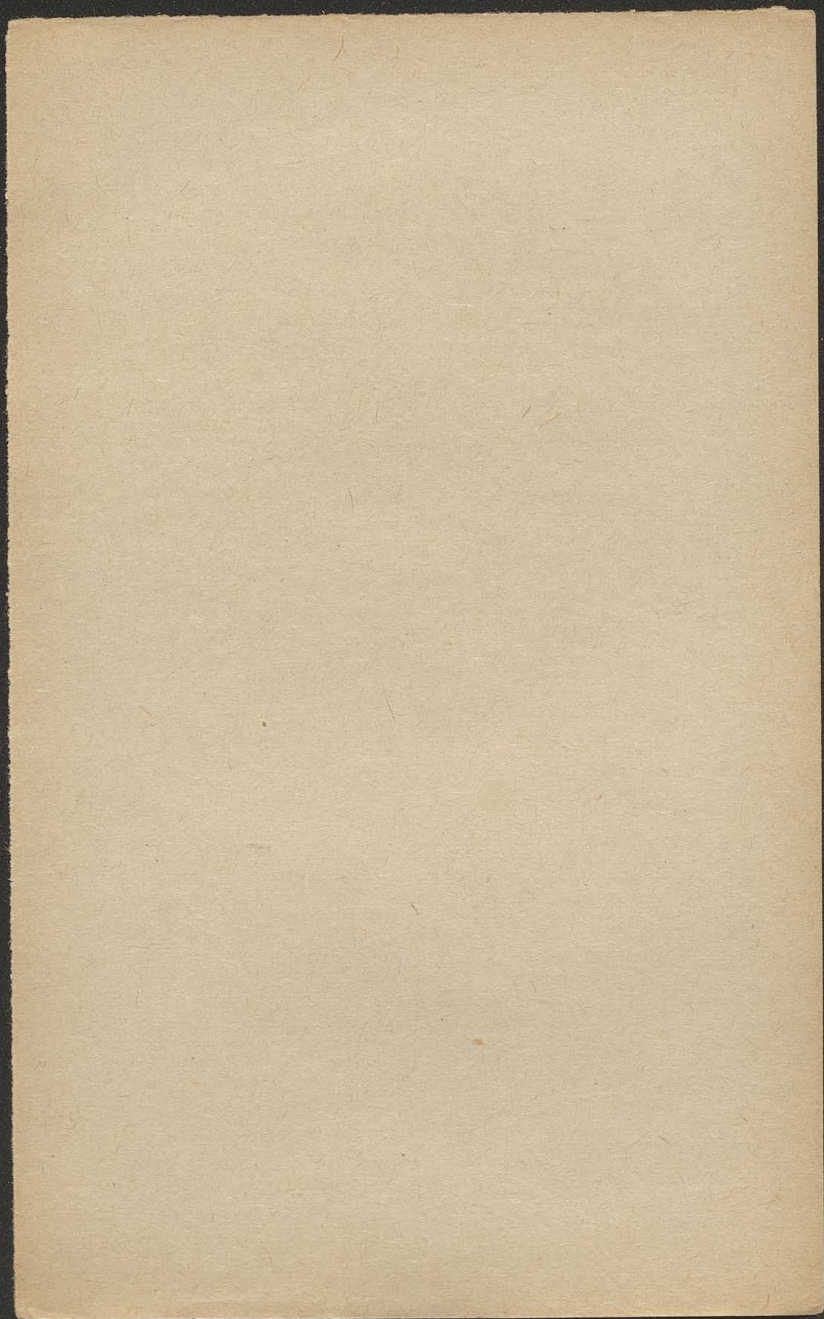
Faworyzowai - at. kuje st. w. ndln. - kogo, spry-
 jaci kowu, okazywai fawor „Wiedziat bi-
 skup, ie Spytek przejsty jest nowosciami
 hurycniemi, ke faworykuje hurycnich
 kuptanow „A. Koch. Pr. nauk lit. 15. 8 „Na-
 prozimo grozba i prozba stara sie odwieci
 krole od faworyzowania hurycnow „ib. 3.

Farka - y. z. y. nin. grec. ounes, kolej' nuricuna,
 prokemicana, odmianu potosiemia a
 skutkiem tego i postaci. „W konnacie
 kamienionej teraz w swiętych bolesci,
 usporobienie serc i umy, towo prozenty w
 uarkępną farkę i ceta scena imęj przy-
 bratu postai "Z. Karcz 5. 10. „Wie chodzita
 dżinicy' sarzegotowo wwaystkie farky swo-
 jego upadku "ib. 41. „Mitwi, gdy przychodi
 w farkę obowiaqkawio, staje się nieruosiąq."
 M. Dat. Biały mur. 212. „Spis chronolo-
 gi wny wwaystkich proai literackich, ukla-
 ruję farkę skopriowe rozwoju jego talen-
 tu "Wosy 43. 271 „Na jego pochwałę po-
 wieidrici' twarba, i' potwapił tak panowai
 nad soba, że wwaystkie farky, jakie w nim
 ten twarpi wny proces duchowy odbył, po-
 zostaly wicerna, dla biednej kobiedy tajem-
 nicę." Huj. G. wów. 1887. 121. „Miał ni-
 strza ustnie wiadaniai o wwaystkich
 farkach, jakie w rozwoju swym pochodzi

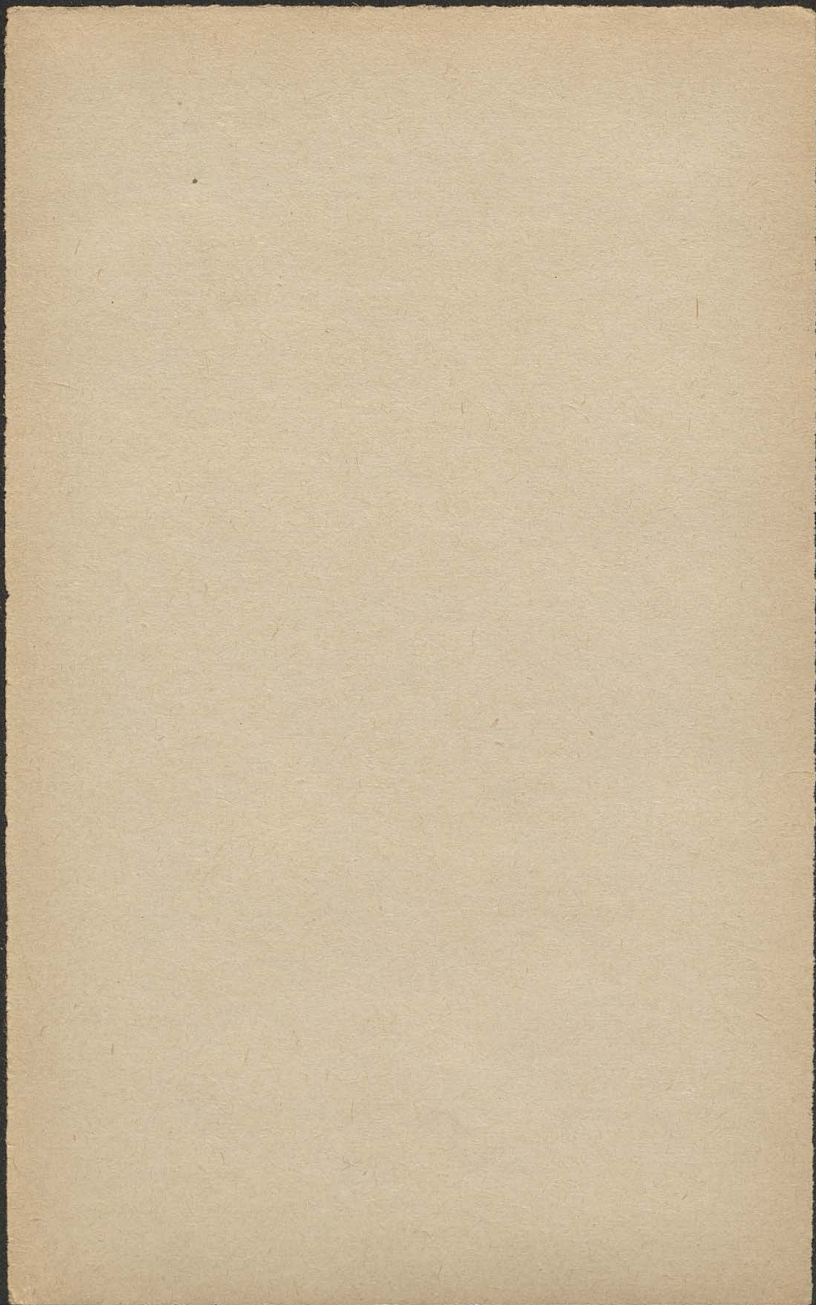
niata sprawa nietyra "A. Poch. Ost. Nade Wi-
lot. 60.

Feb-a, Febus-a. m. jeden z przydomków dawa-
 nych Apollinowi, bogowi poezji i sztuk
 fig. „I kiedy powiada, żeć męski pomyśle,
 Febus tajem wtada” k. Wzg. 5. „Wziął po-
 ojem niezgłębli, wziął piękne intraty, sek-
 cion, kiedy niezawzględem pomyślał o Febie i
 zapomniał o ludzich, zapomniał o chlebie”
 A. W. Fr. 1. 272

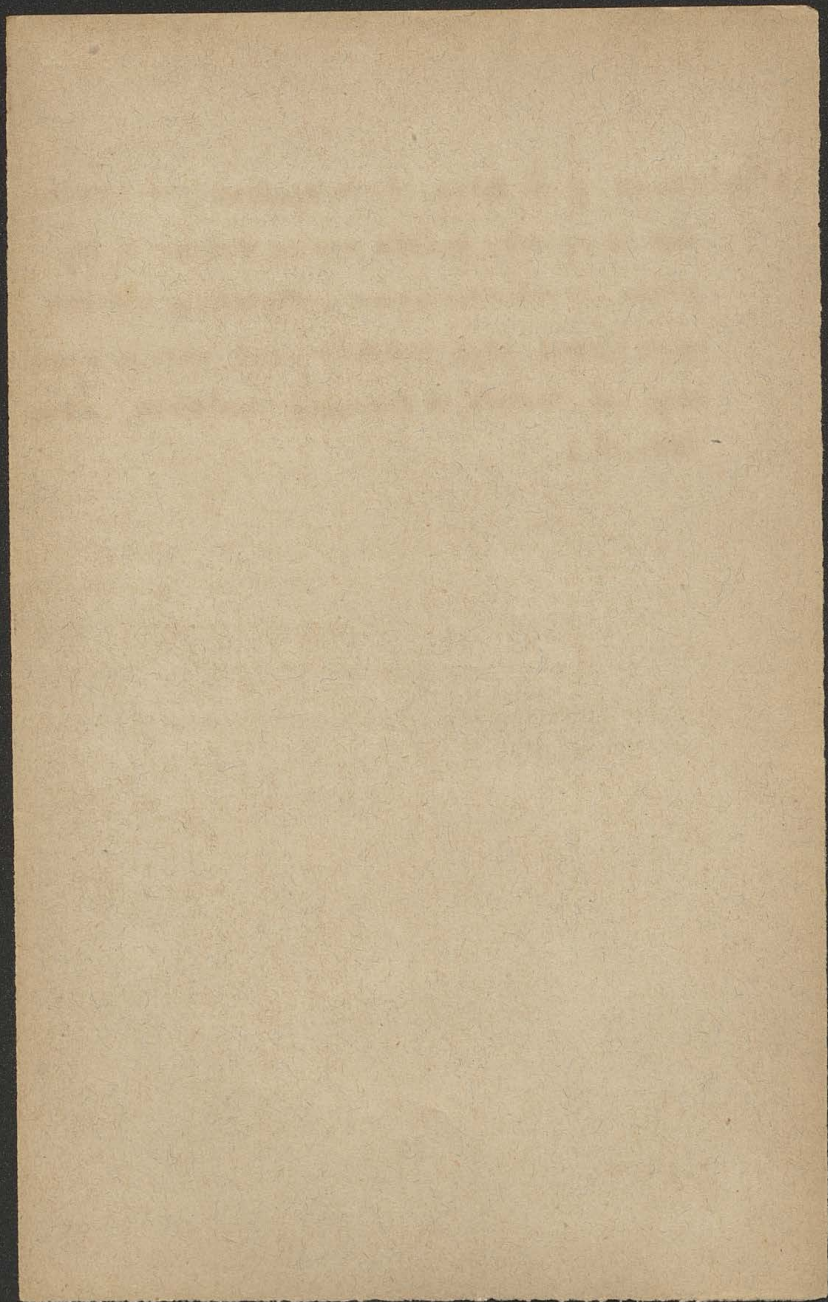

Feferu. m. niem. kart. piipox, feruepikas,
 „Dai' kuum feferu" = wpmawie' w stopot,
 crumb aras, kalai' sarta ka skwis, danuwuy'
 „Dam ja ci feferu, stara bestjo." Spuse.

74.

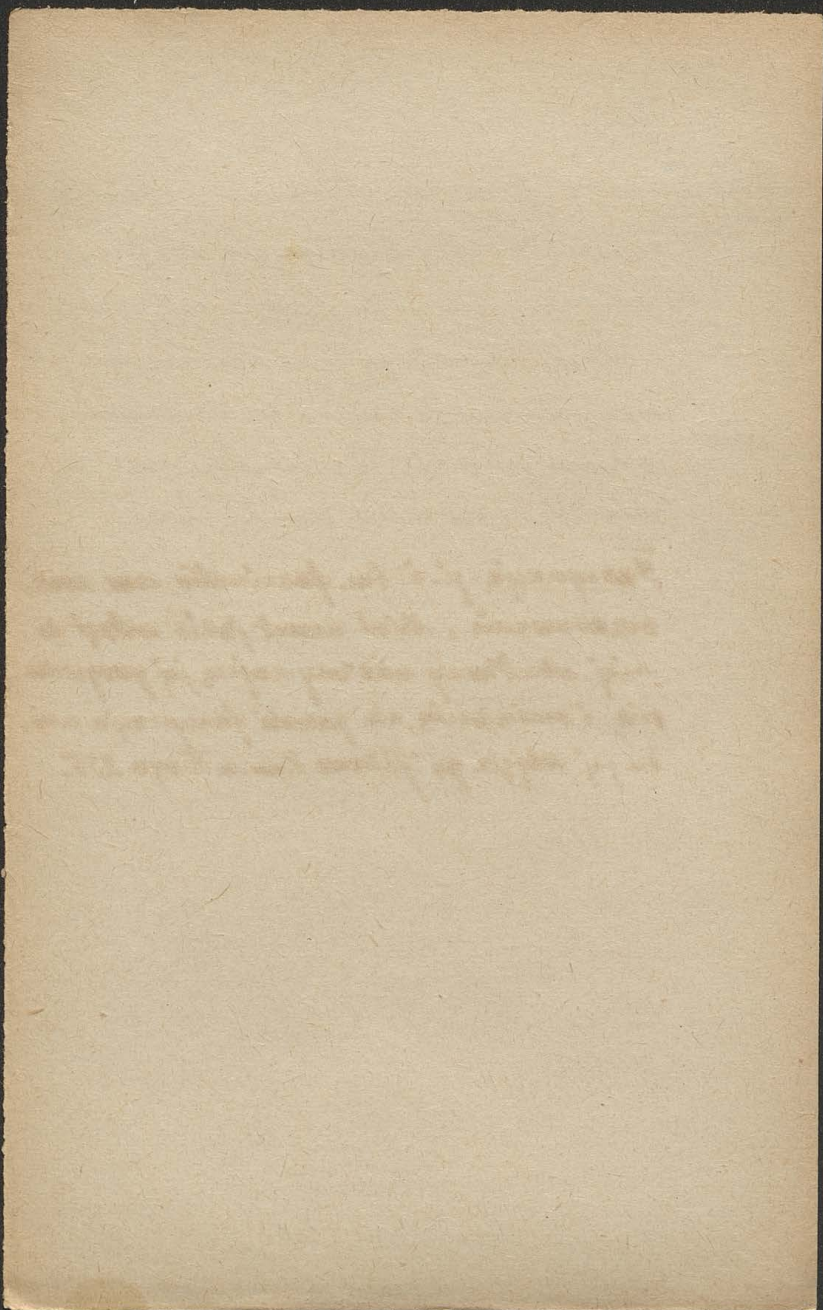

Fajerkaśa - y. i. ziem. kaśa ogniowa, ubezpiec-
nie od ognia, opłata rat na talrowe i wy-
płata po walutowaniu „Fajerkaśy nie będą
wypłacane, gdyż ostatnia rata składki ogni-
wej nie została w terminie wniesioną” Stow
1883. 15. 2.

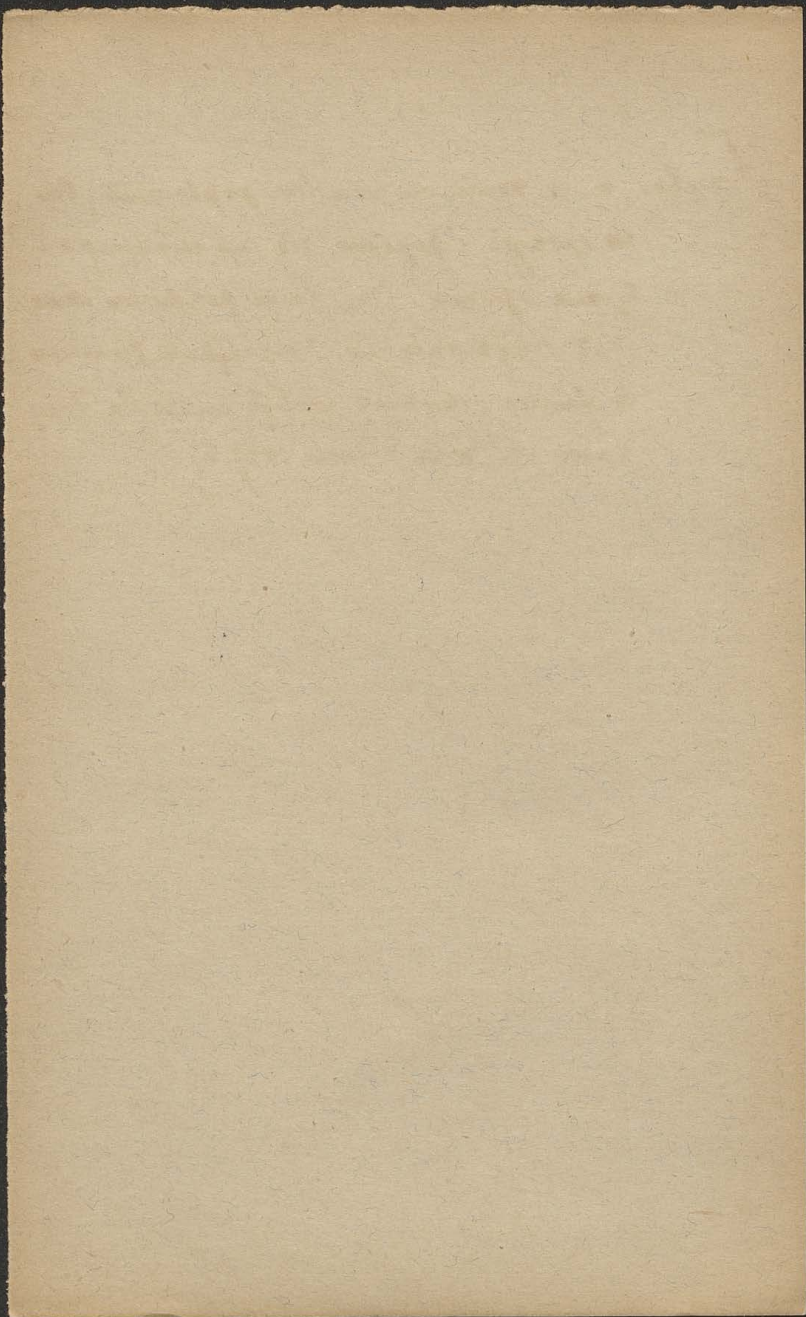

Fascinator - a. m. łac. czarownik, cztowiek
 rzucający czar, wypierający urok „Ten
 cztowiek czyni na mnie wrzenie fasci-
 uatora... nie obudka wprostancja, nie jest
 sympatyczny, niema w sobie wdzięku... a
 porada jakis' sile, co pocięga - i razem oba-
 wiac' ni' karze." D. Pol. dzien. Ser. 240.

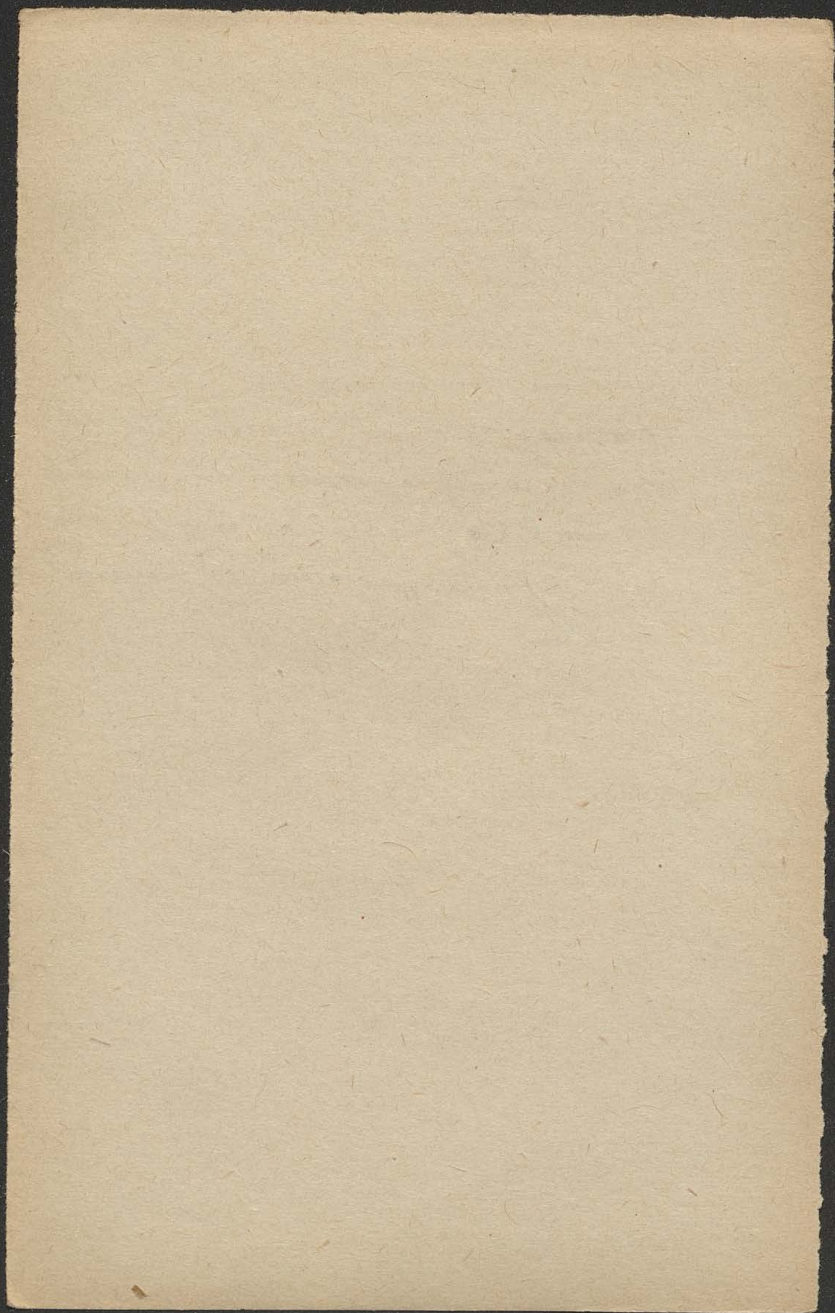
Fascynacja - ji. z. łac. fascinatio, czar, urok,
 czarowanie „Miał nawet jakiś wstręt do
 niej, obudkowy nadkmycajusz jej prosywo-
 ścis i imiatoscis, ale powoli fascynacja uro-
 ku jej objęła go” J. T. Uwan. Kam. w D. rypn. 235.

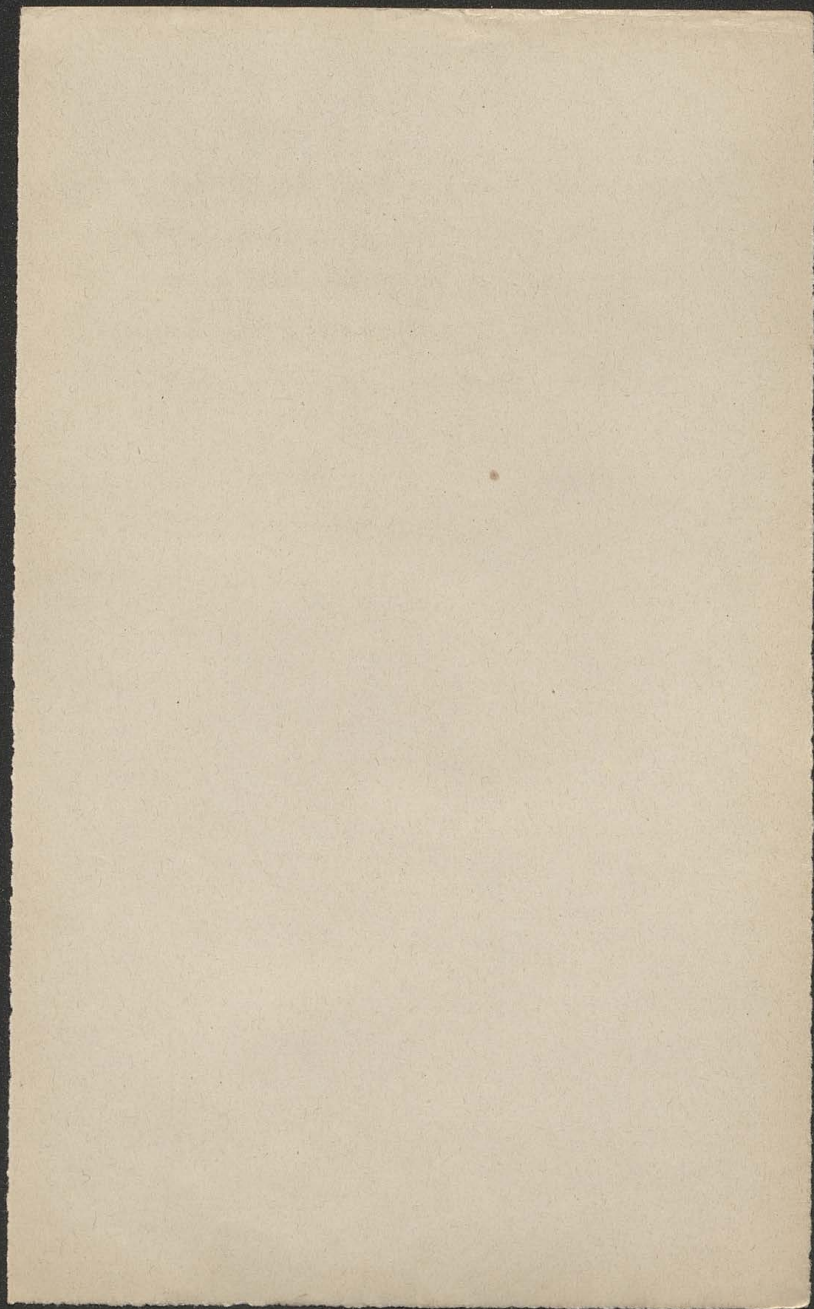
Fautor-a. m. rowie-wo mu. Tai. poplecniik, ten
co spwayja i popiera sta lub useryupa-
tywauy sprawy „On sitami polskiemu wama-
cniã schyrmatykois i heredykno Pussiuois-
to fautor schyrmu, wotajã na hwiãa Kroy-
zacy” A. Proch. G. lwow. 1887. 5.

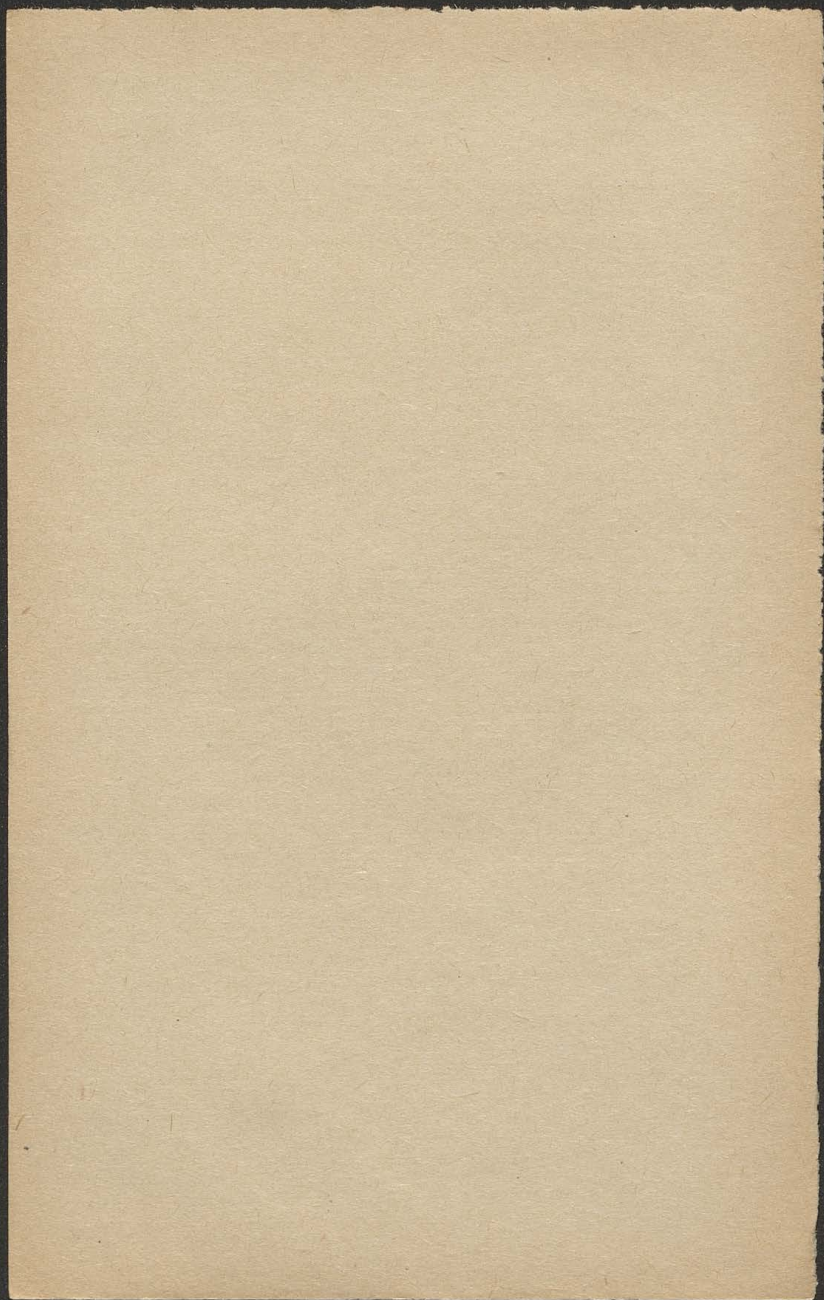
Fercentag - u. m. niem. wywaz rzezi i szkieleń,
czas dwutygodniowy „Człowiek nie na to
cały fercentag karuje, żeby potem płakał”
B. Pius To i owo 73 „Fercentag czyli dwuty-
godniowa wypłata” Kur. Święt. 1878. 40.
„Fercentag (Vierzehn-tage) oznaczanie dni
obowiązkowych u majstra, który wypłacał.”
J. Korus. 6. 276 „Upominał żeby Fercentag
odbył u swego majstra sumienie”
ib.

Feretron-u. m. obrax swasty, kwicelny nie wi-
rzny na swanie lub w otwaru, lewa stojacy
na postumencie do obnowienia w czasie pro-
cesji „Obrax Matki Bozkiej Czerstowu, w
krtacie feretronu” wiek 1885. 107. 4.

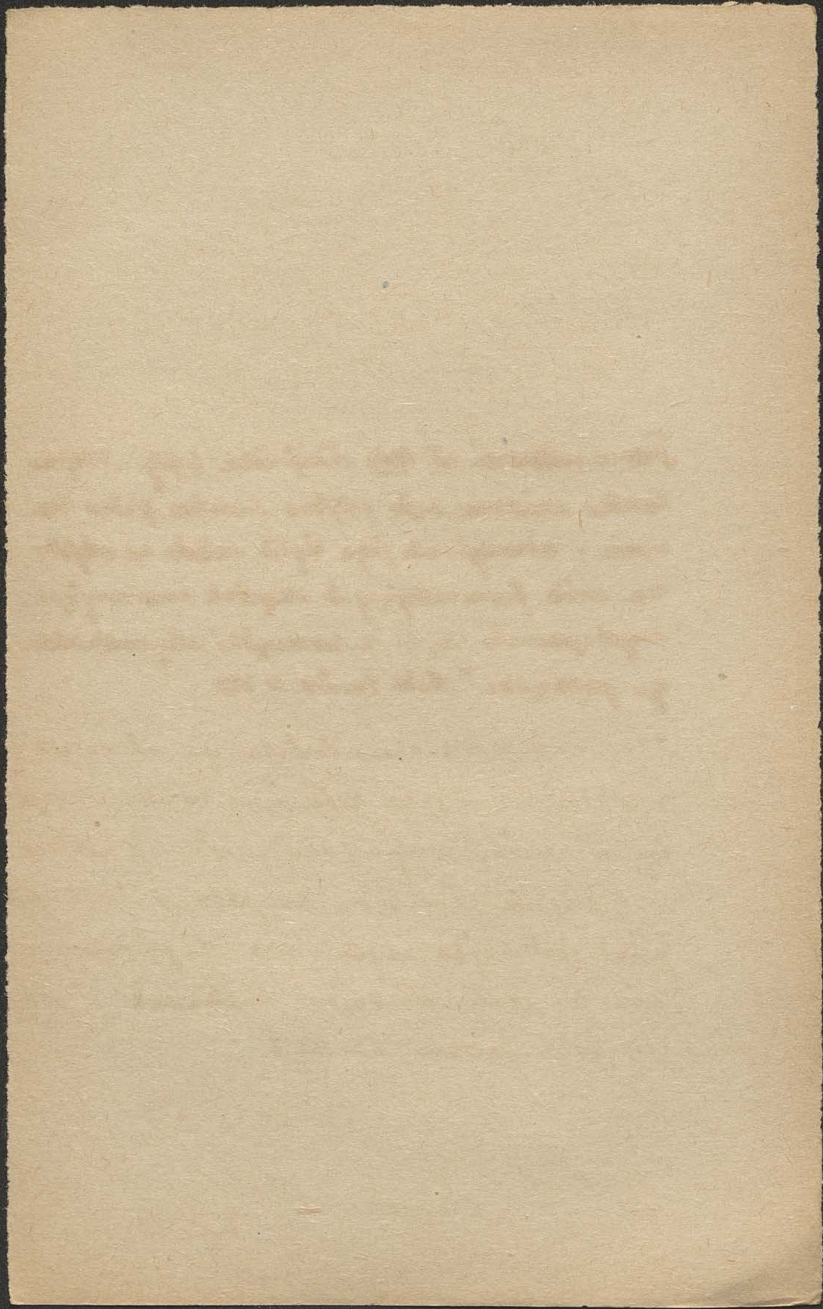
Ferme похвѣ. franc. ferme, sibi, moco, wy-
trusale, ostro „ Trzykmej sie ferm! nie
daj' nie orauzi. ”

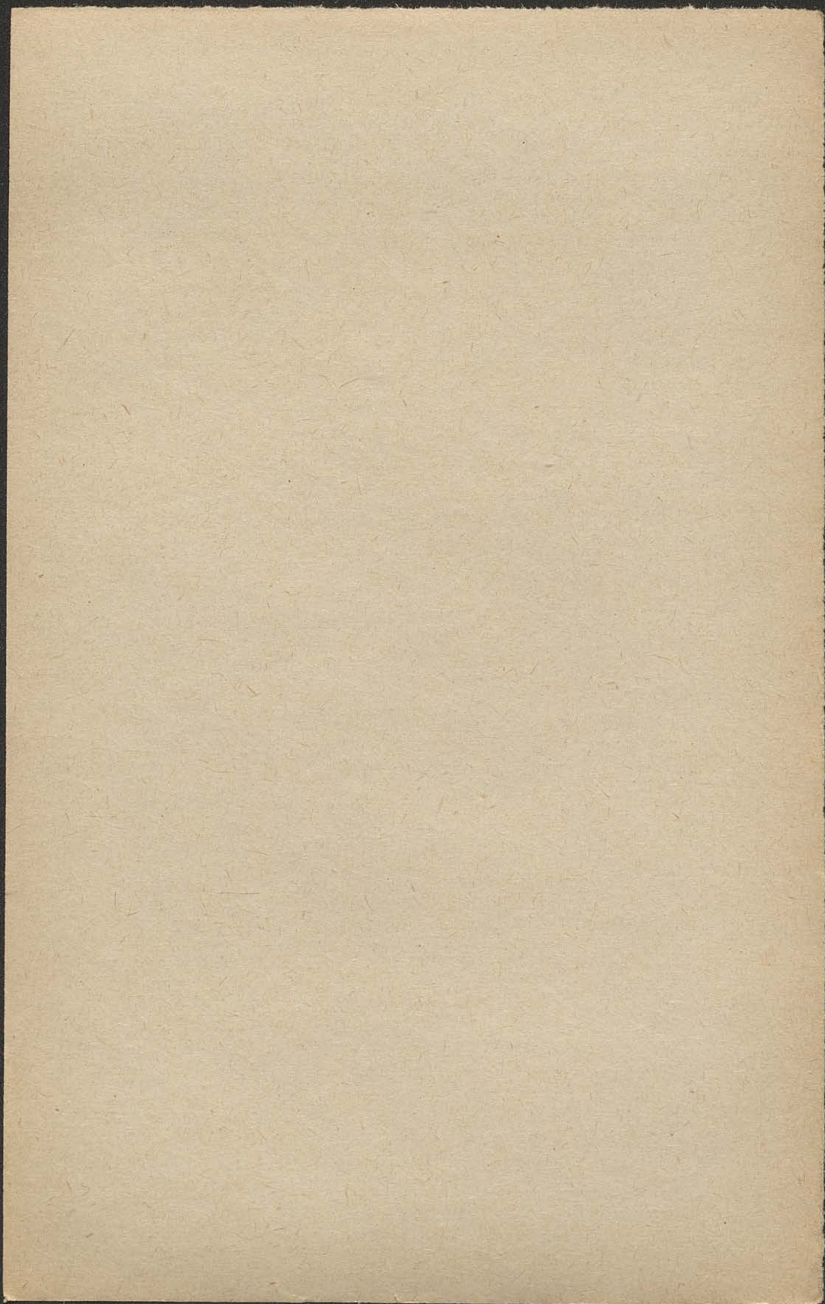
Fermentacja - j. k. & w kręgu moral. wzbudzenie,
ruch pobudzający do myślenia, działania,
czynu. "Kadbym mieli sprawozdania literac-
kie z każdego zakątka, gdzie tylko nauko-
wa fermentacja obecnie się pojawia" Au.
Wi. 1. 117.

Fermentować - at. tuje st. niy. ndk. & fig. "Wojtko
Polkie wioścras było piękne, światłe, pełne ho-
nowu i odwagi, ale jego życie młode, za obfite,
za wiele fermentujących cząstek rozwijało się,
wytępowało często & wewnątrz obywatelskie-
go porządku" A. M. Fr. Dz. 11. 140.

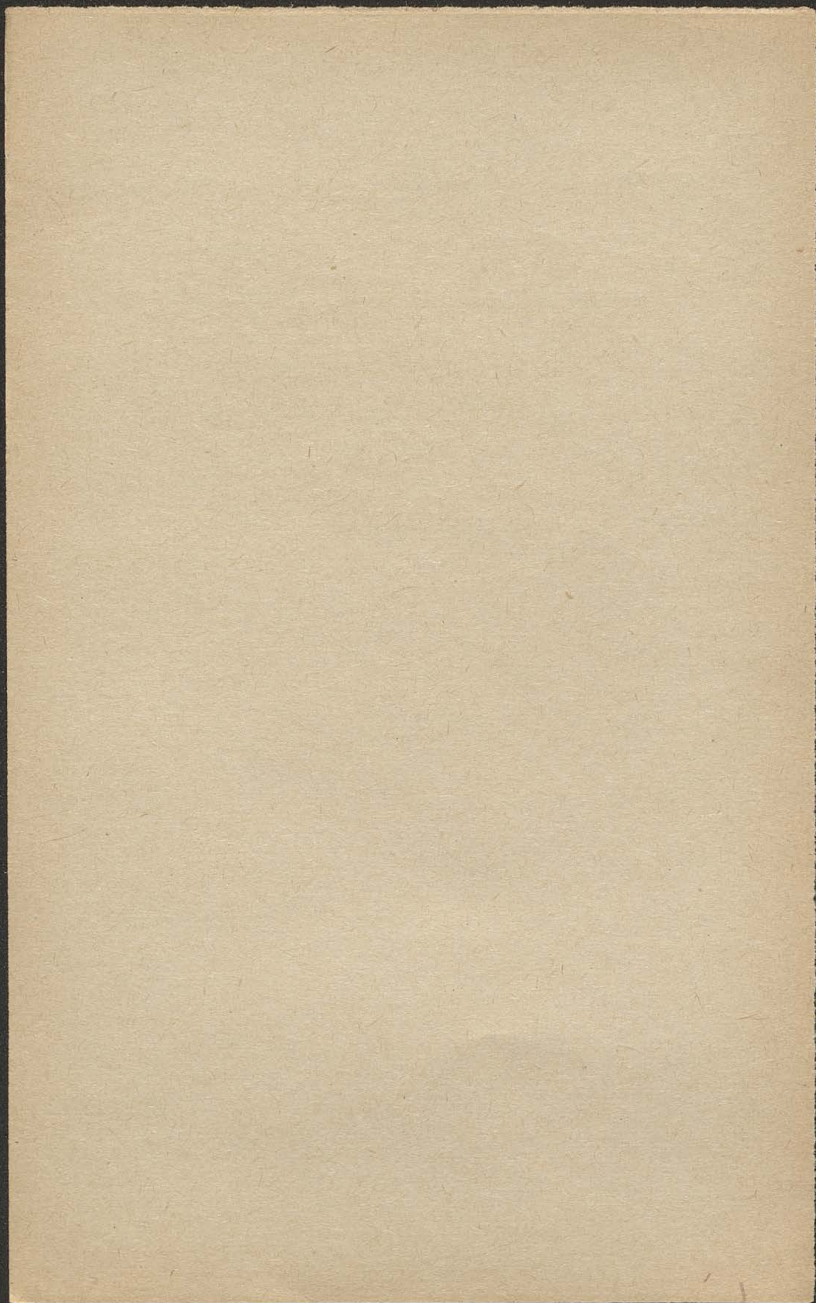
Ferment - u. m. chem. Substancja ulegająca
rozkładowi i pour rozkminić się udzielejąca
ty wtałości innym substancjom & przen.
wzbudzenie umyślowe "Wszystko co Nord na-
pisał jest bajka, rozpłynięty dla podtrzymania
fermentu w uwajach katkańskich" Prze-
gląd pol. (Lwowski) 88. 112. 1.

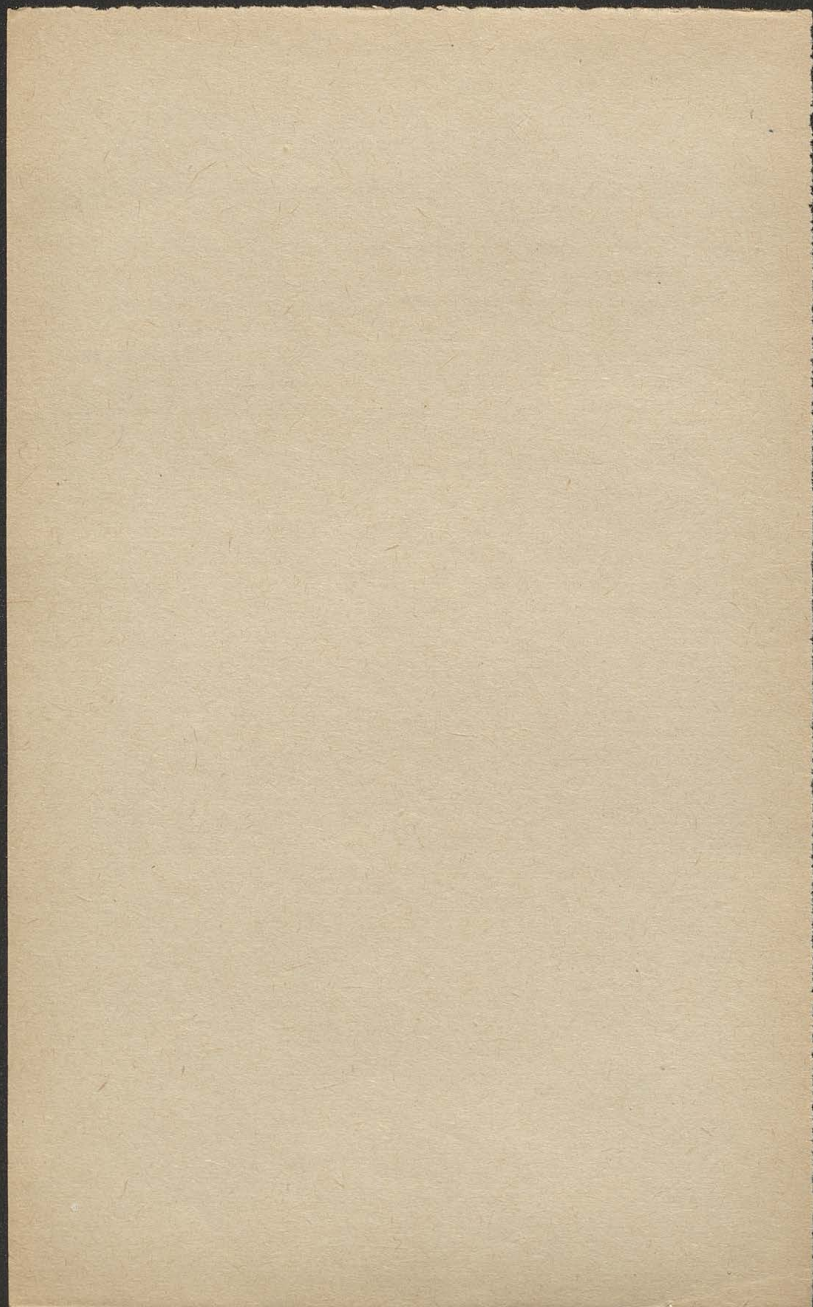
Fermuar - u. m. ry um. fram. spinka u na-
vujnika „ Ofiarował mi bardzo piękne
perły z fermuarem brylantowym ” D. Dot.
Dziw. Ser. 154.

Fermoda - y. i. lub permoda pruw. kraj: a Tai.
 permodum, wyżej, forma, kształt,
 sposób „Obydwie ^{ubiciemaję} są na jednę fermodę.”
 „Upić się, potem spać, to już taka jego
 fermoda.”

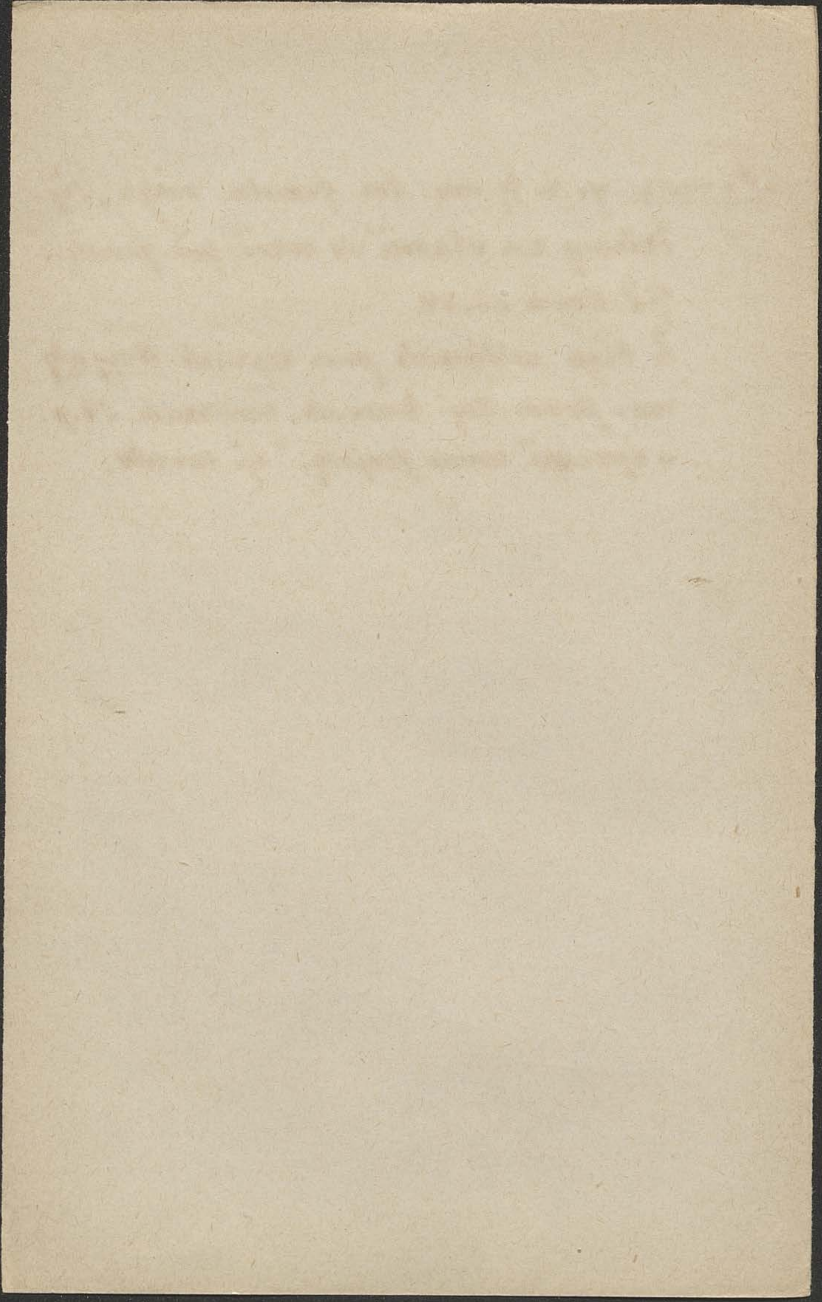
Fernepihs-u. m. Fernepixum. u. niewdm. wy-
 warz iawobł. „Dai' kowu fernepihsu, spra-
 wie' fernepixum” = Dai' bobu, natraci pie-
 poem, sprawie' tawnie „A' pwekeba~~nie~~...
 ki'edy ty tak, to i' my wiemy co robie'!”
 Darry ci fernepihsu.” *J. J. Kwas. 30, 25.*

Ferula-y. si. ty mu. tae. ferula, vorya „Poj-
dxiemy na stavoi' do valov' pod fenuly..”

7 J. Krasa 36. 34.

2 tego vidovaniie pover keprucie Ferjaty
mu. prov. kuy; kavanie, ciovrenie i t. p.
„sprawie” koune ferjaty.” cf. mento.

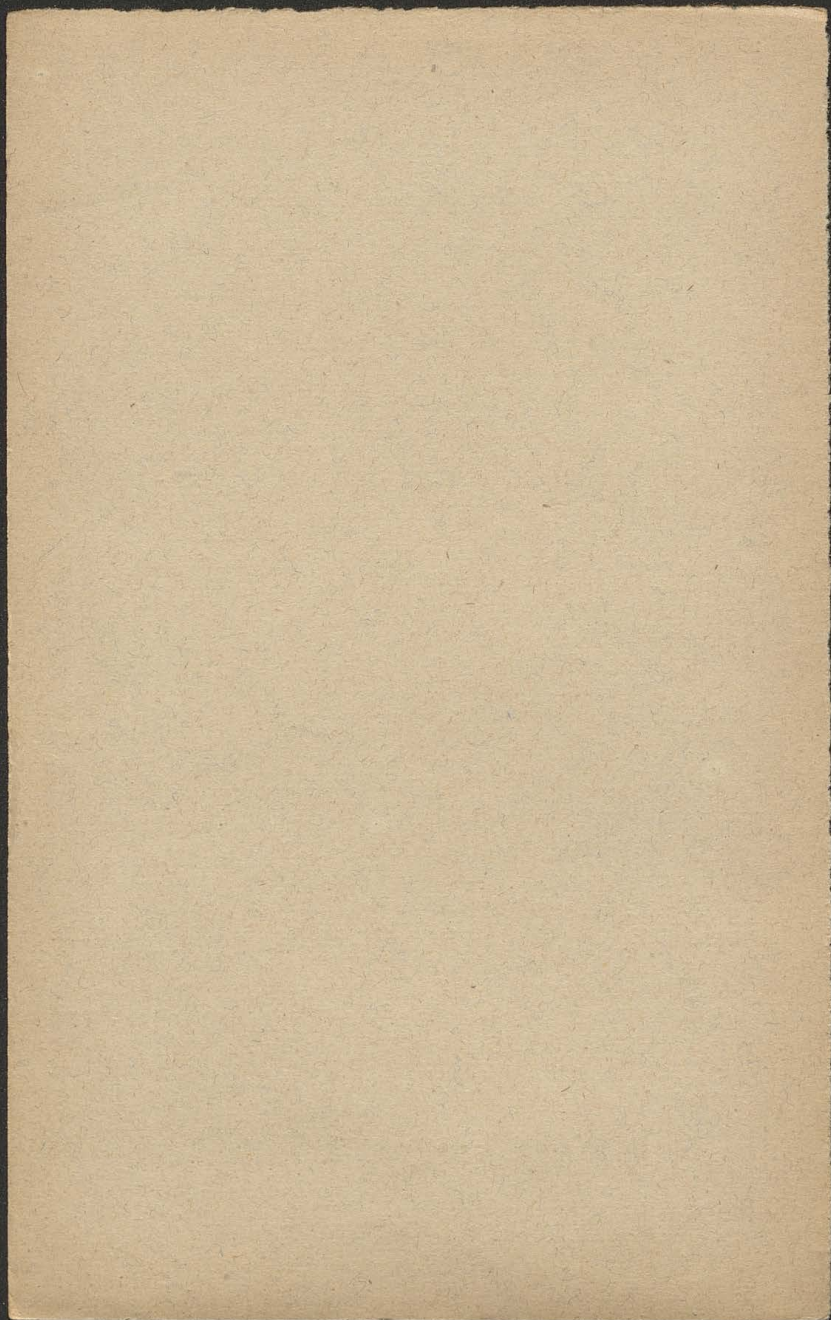

fram. ferwore, tac. ferwore
Ferwor-u. m. gwołiwon, kærtiwon, zapet, im-
 pet, gorgowś "Więdz karmnik wiebryst
 w kuu jakęs' intygg dworke i' mawowye
 bawi na to, w swoim jak zwykle niepowścią-
 gliwym ferwore, wybuchat z gniwem i'
 obrzeczem" Ł. Karak. 4. 90. "Ja trudnow'
 ochłódziła go trokly w jęzo ferwore" ib. 319
 "Opowiadat z niezmyślonym ferworem"
 P. Dzierk. 8. 18 "To mi ferwor, mospanie!"
 A. Wilk. Fot. 1. 87. "Czegoby miał chorować?
 kędymy abychim nie rozczera, chyba fer-
 worem w nebożenieństwie, a to zdrowia nie
 ymie" P. Kraw. 2. 181. "kiedy adwersarke
 wpadnę na siebie z ferworem i' rozjura-
 niem, zwykle kwiny nie dważyciem, które
 winem naleję." P. Ryk. Ost. Sejmu. 1. 136 "Sęmi-
 kowy ferwor zawese gzytemi kufkami pod-
 trzymywał nie" ib. 2. 30 "Pan Tomasz wpadł
 w ferwor i' fantazję, niwdele języc mu
 rozwiązał" M. Dat. Typ. 2. 51. "Ciekawie na

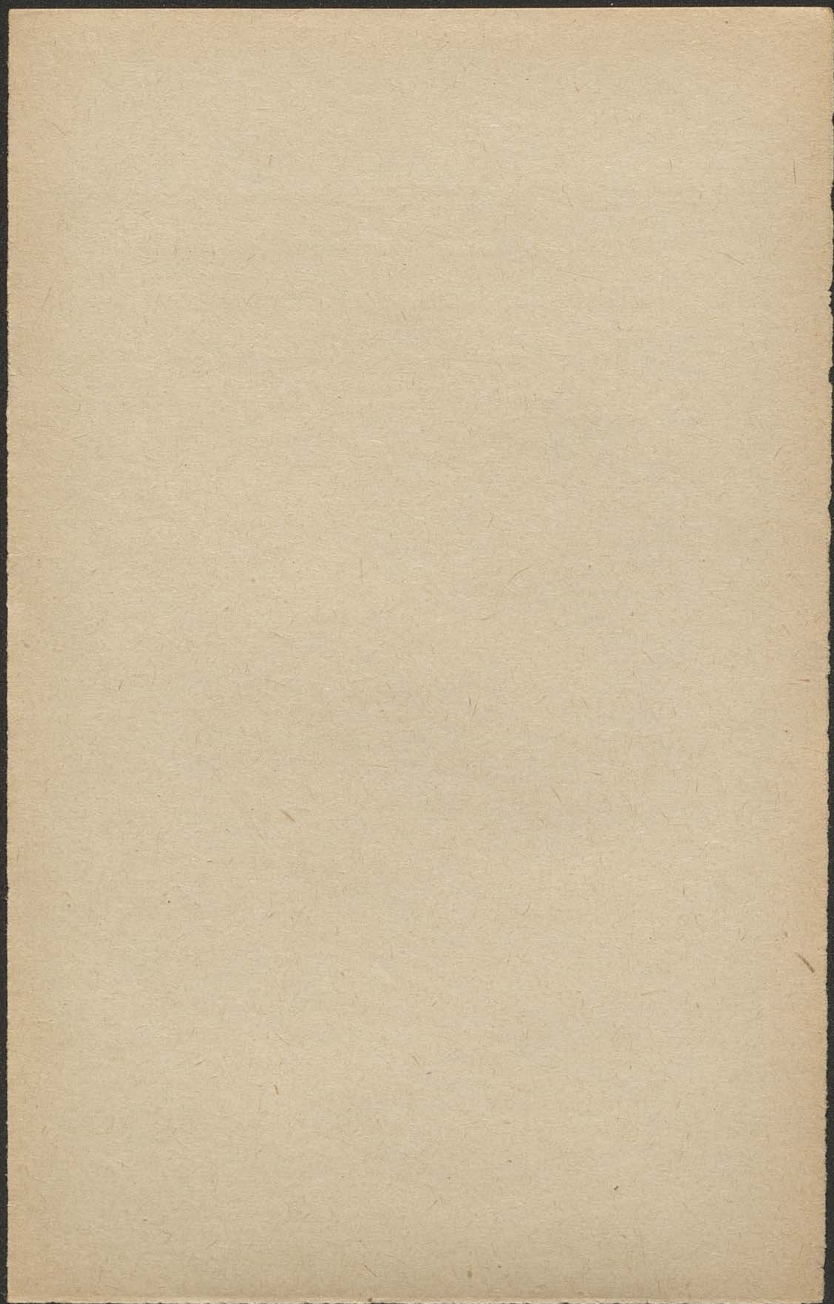
gaxciunhii nowinki, prowadzą z ferworem
polityczny rozumy. "M. Dat. Typ. J. 2." Potrzeba
było przechodzić się, kto i jakimi sposobami
wichry i ustawiony ferwor utrzymuje na
rzezi karatława "Z. Karak. 1. 212." Wnet rozumu
w ferwor wpadał "El. Orz. w zim. wiewi 30.

~~Versägen~~ wyrażenie

Ferzefung - u. m. gi. uni. ni. m. teatr. albo svapa
a franc. Deska ruchoma w podłodze na sce-
nie, do zapadania. Drukt. ob. Gratikable.
własc. Versenkung ob stawa Versenken-
norma' na duo, spudii' do grobu.

Festunek, Chwestunek-nku. m. prow. Kyj.
w. Pol. x niem. Festung, więzienie kry-
minalne „Dostai'cie do chwestunku”
„Pody knadt, póki go nie wradzili do
festunku.”

Fiasco - ^{n. lub wiadom} ~~wiadom~~ 2 wlos. w produkcjach artystycznych

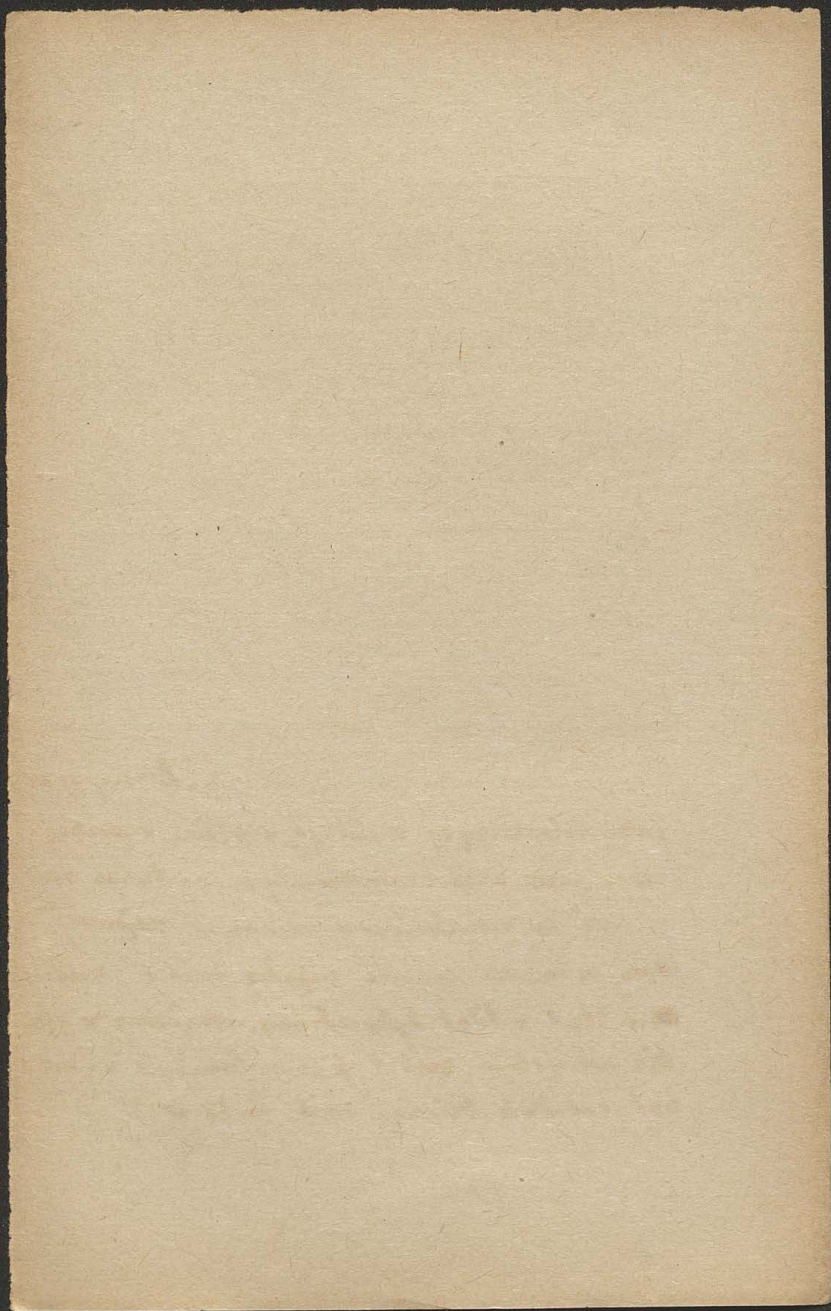
w ogóle ^{pejoratywnych} i innych

nieudanie się, porażenie się, niepowodzenie „Z doświadczenia wiemy, że eksperymenty dotąd czynione w tym kierunku, robiły fiasco.” Echo 1877. 170. 4. „Ktoż nie pamięta owych nieudanych, jęczących głosów fiasco naszych wawonich sprawodawców z wystawy Towarzystwa Srebrak przemyślnych”

F. Korub. Now. 1878. 52. „Agence Russe zaprosza pogłosko, iż misja Hatzfelda skwitowała się fiaskiem.” S. now. 1881. 48. 3. „Jako nasz parlamentarny i prawodawca, robił niewątpliwie fiasco”

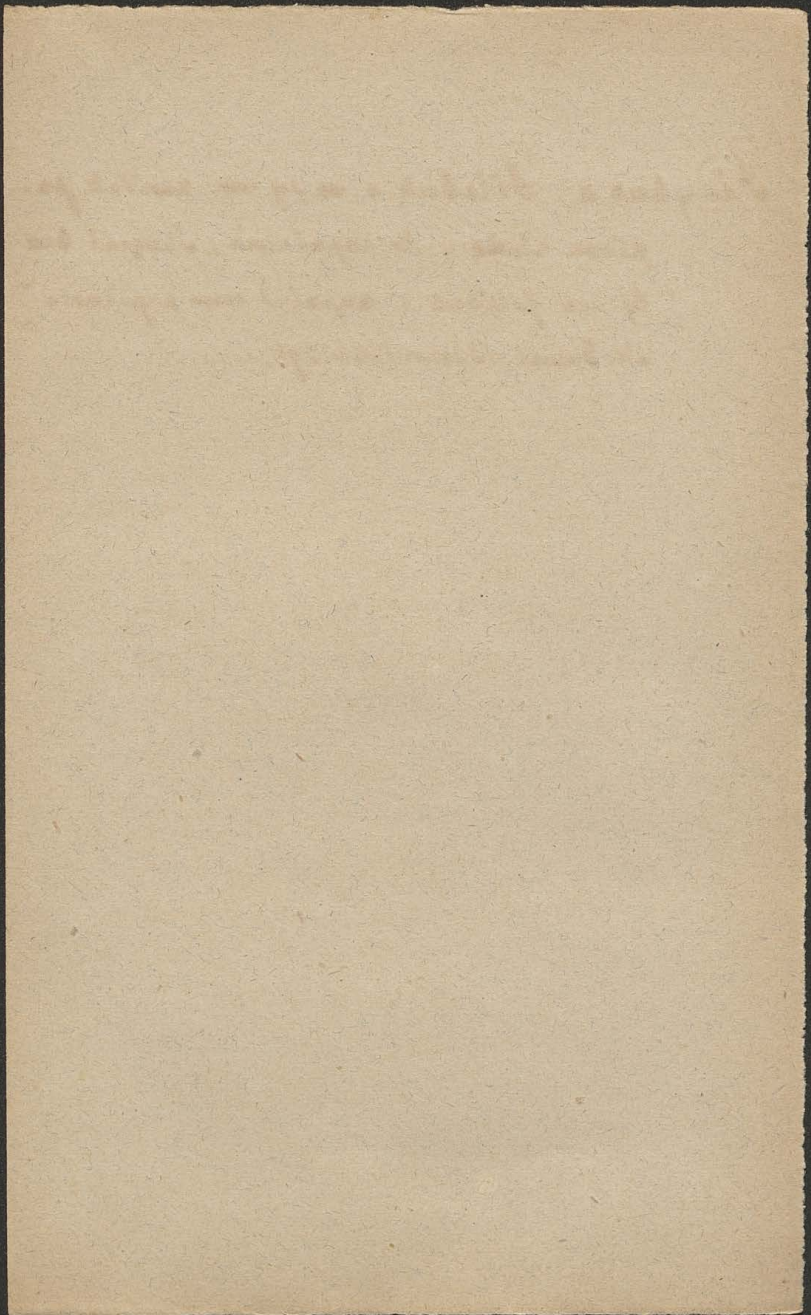
Now. 1883. 1. 3. „Diermy opór jako irlandzki stawiają środkom represyjnym, przez rząd zastosowanym, wystawia kompetencje do kucykalirowania akcji rządowej, która widocznie robiła kompletne fiasco” - wiek 1887. 229. 1. „Dziś sylwestrowy, urzędowy w klubie miejskim, robił fiasco. Praybyło na oś bal katedwie dziesięć osób” - ib. 88. 20. 3.

Wyparł ten języczek nie nadążający, ale gwadon w wiersze do Towarzystwa miłośników nauki, po prostu sobie na zwał go lewą ręką. Bieda w tym celu

49²⁶⁷

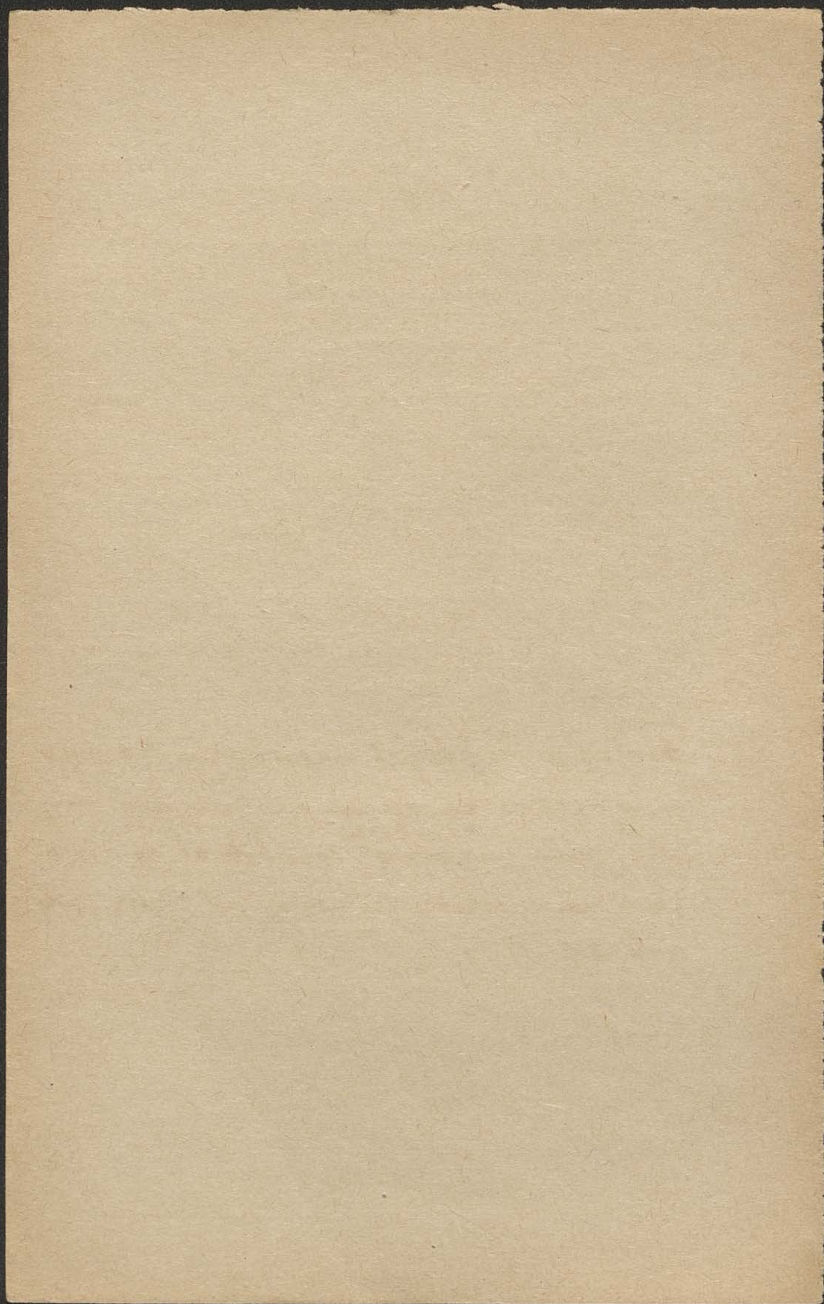
Fidybus-a, Filibus-a. m. sy um. rwitek pa-
piernu stwazy do kapalaia „Skryta kwi-
ty na filibus i kapalaia um papirosa”
M. Suwal. Dluwa 1886. 396.

Figiel. gla. m. § „figle mądrości” wybiegi,
 wykręty, wymyśły § wyszukane figle
 „wesołego kawaływej trzymali się domu:
 wisi na figle mądrości i kasty wyprawni
 bywali i wymowni i trefnie stawni.”
 w. Pol. 600. 4. 11.

Figlować st. m. udku § dokonywać z ko-
 bieta, powracać się z nią „kewnego razu,
 gdy trochę za kalemie z damą figlował, tak
 że aż cała podłoga się trzęsta, a wróciło to
 uwagę Tuccia.” w. Ord. Dokm. 1. 217.

Figlas. a. m. § figiel narysowany lub wypi-
 sany, kaktus, ogonek fantazyjny przy
 podpisaniu ^{awalbeści} narwiśta, kp. „Fudwał ze słowa
 ueni na wierzchu figlasami” A. Witek. Woty
 rob. 213.

Fikalci - at - a st. cz. wdkn. porp. wierzący, wymachiwają
 nogami „Co się tydzie bala prawników... do-
 sypie czasu będzie o nim mówić, gdy okaza się
 uczyła potrzeba „spikarym” nogom, dodaje
 nowego bodźca...” Dz. pol. 1888. 15. kiel. Kłód:
Fikalcki-ego od narkotycznego figury w kocu-
 dji Dabuchiego „Dow otwarti”, utawty ten-
 minie na znaczeniu kawskiego tancerza,
 wosobniej z rodzaju tych którzy robią z te-
 go czasem sto cf. Frotty „Ota brydka wy-
 stala na wieczurek niegdajmy najdziwniej-
 szych „fikalkich”, którzy z całym poświęceniem
 spełniali swoje trudne zadanie, stanyjąc się,
 aby zadna z pań nie „pietruskowata” Dz.
 pol. 1888. 14. 2. „Dowodzeni fikalscy twierdzą,
 że im krótsze kapusty, tem większa ochota
 w zabawie... tem dłużej trwają wryskanie re-
 brania, tem si awryskane bywają notabce i
 szal curre galopady. Muszą wierzyć fikal-
 skim, którzy w tym serowie są „powagami”
 i będąc niemi do... papietca „Gwi Dłun. 24. 17.
 „Kody Gou! - owo ulubiony turniej pta” na-
 dołowej, wypracowującej „orderami” szybko-

moglich physikalisch "Dt. post. 89. 56. 2.

Fikcyjny - a - e zmyślony, wymyślony, w wyobraźni byłby i istniejący, nierzeczywisty, powstający skutkiem fikcji. Każdy monarcha uważa jezyca całej pałki swym prawem, a nie rządawalnia jezyca nie fikcyjnem dziwieniem wstady, powiniemy w tym sporób porządek" Wiel 1886. 148. 2. Dief.
 "W miejsce worków węgli przestawili byłby fabryczne kwiły i także zobowiązań do zapłaty, wystawione przez fikcyjnych na-bywawców" Wiel 1886. 229. 3.

Fikcja - pi. z. gę - cyj - ni, wymyśl, zmyślenie
 "Zadziwienie z powodu asymilowania fikcji i przeważania na prawdę w ten sposób, że fikcja staje się tym samym awerskiem, która w kamieniu usiłuje niekiedy nycie fikcja, podniecać" Wt. Dug. Typ. powa. 1882. 75
 "Nie pytała jej, co znawym ten cygan przesadzający ją... a nie przypuszczała, żeby mógł być ojcem istoty tak pięknej, tak rozzumnej, tak delikatnej. Sływała o tem od Lenory, która się nie wyprawała oja, ale wręczała to

ka mikroakumiaty fikcyj jakos, nie dajcie
sic roznemu ganderobianej "wydawnawcy"
Zł. Nr. 2. 65. 46

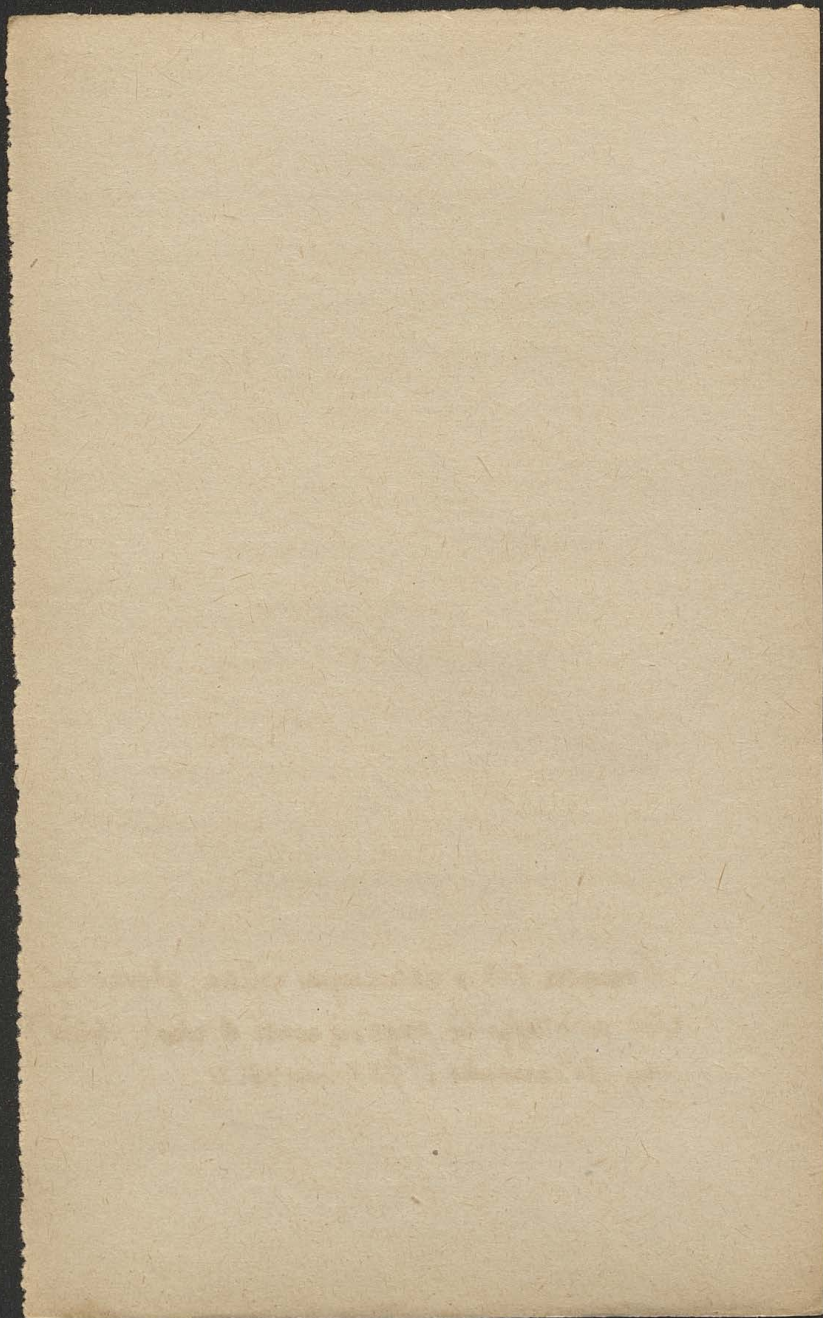
Fiksacja-ji. i. obłęd umysłowy, nabicie sobie
głowy jednym przedmiotem, z franc.
idée fixe (lat. idea fixa) „Pytaniem jednego
profesora u którego ani do fikсации... nie
wie.” B. Dol. Nadzw. Dnu. 18

Fiksat-a. m. ty. m. Fiksatka-i. i. ier.
pięcy fikсации.

Fiksować s. i. m. ndku. Sfikсовать dku. ciev.
pięć fikсации, obłędu dostawca, Kario fi-
ksował po prostu ze Szwajcra „H. Siemb. P. pol.
1876. 29. „ Na tym punkcie parsi moja jest
trochę... sfiksowała „J. Kwan. Wieb 1878. 59.

„Ja nie mogę czekać pieniędzy... co mi tam,
że on sfiksował!” K. Sarn. War. 2 potrz. 33.

„Prawie jak o kielasnym wilku, gderat oj-
ciec miotaję się, czy się wari bledota objadł?
czy sfiksował?” J. Kwan. 45. 31.

272

lac. figo fixum-figura univaria
ukwiciwadi, uobczyu awyria

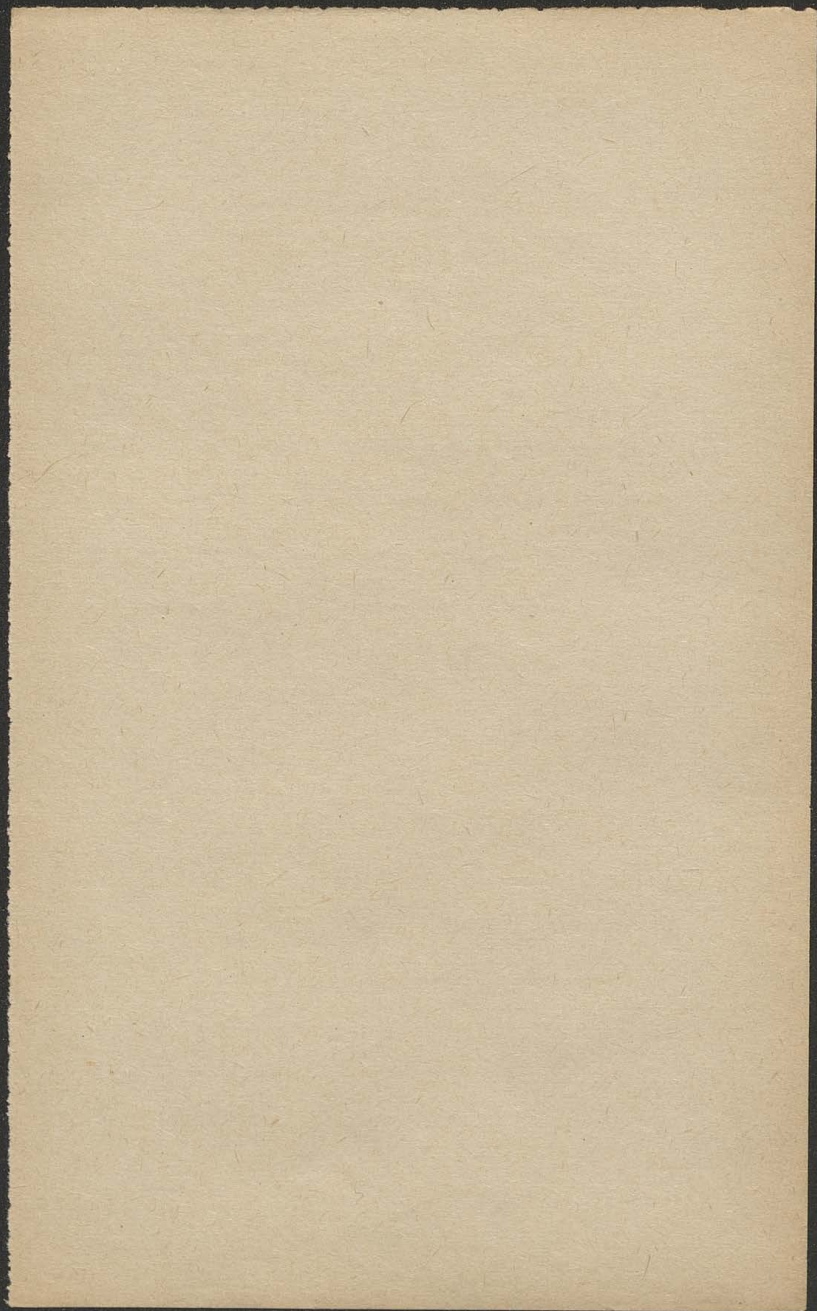
Fixatuar-u. m. franc. rodnej gęty i tegiej
pomady wyznicy wlosy satywnemu orar
farbyjcy je „Pan Teodor z brodka myja,
wgsami bled, bakembardami ciemnymi
prawie, wlosami barwy posredniej, rownej
od poprzedkejgzych - co moglo byc skutkiem
fixatuaru” Jd. Kraw. 29. 6.

Fixowai st. cz. ndkn. franc. przybijai spoj-
wreniem, magnetyzowai owyma „Podwata
do niego, fixujaj go swemii przywinnionemii
owyma.” M. Gawal. Rom. i pow. 8. 386^{1/2} -

Ufixowai, Wyfixowai dkn. wlosy z po-
mocy pomady lub fixatuaru przygadzi
i walepicai „Wlosy rownogolnem staraniem
utrapiene, ufixowane, popodstrygane”
Jd. Kraw. 30. 22. „Dostrzegam, ze brodz
porystrygt, w gry wyfixowat, browi ja-
kus' przygadzi.” B. Dot. Pam. Pan. 147.

(1) "Widzę, że się pani ten smutek po-
dobaj, który także pania ustawicznie
filtruje" J. Lechav. Wybor pism t. 57.

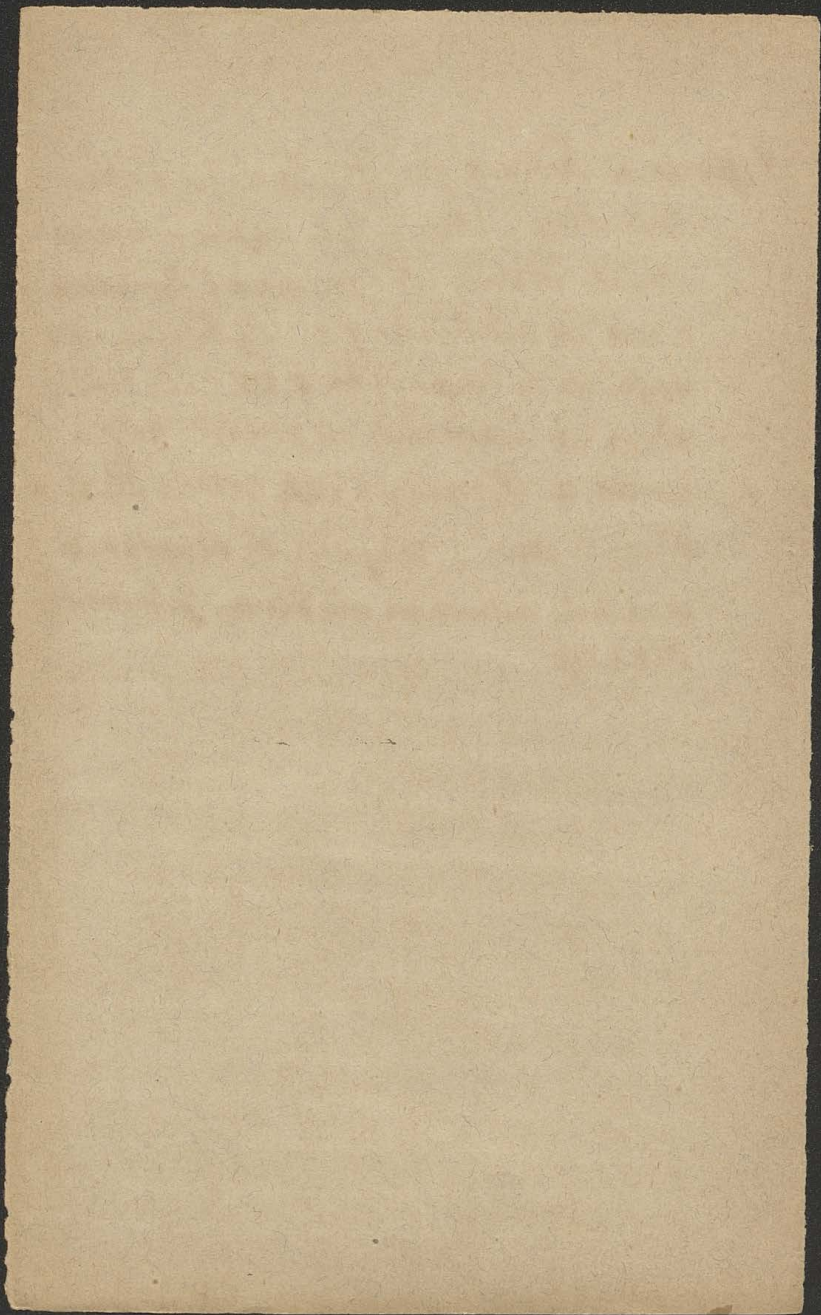
Filja-ji. z. lje mu. z tae. kościot nie mej gu
 i księdra
 oddzielnej parafji (ten przykaleriny do
 innej z jakikolwiek kaleri), sklep, handel
 pomocniczy, kaleriny od głównego. Była
 to tyłka filja tego znakomitego domu, któ-
 rego głowa pan Moses Soliat, gdnis' in dniej
 uświekat. "Z. Łachar. Na kres. 94. fig." Pomie-
 dzy dwoma oknami, był mniejszy stolik,
filia wielkiego stołu redakcyjnego "Z.
 kwar. 33. 33.

Fipcio-a, Filipek-pka, Fipcio-a. m. adrbn.

innę Filip „ Mino tych wąsów i dwiego
wzrostu Filipcio nie imponował żadnemu
z nas „ M. Dat. Dies. lit. 7. 2. „ Aj Filipku, serce
muje, kłie się dzieje „ A. Fr. 5. 215. „ Ten kurbtaj
Fipcio, nie czekać mnie na poczcie „ M. Kal.

art. 264. 12 Filipina-y. innę, kobiece Fipcia-ci,
Fipka-i. adrbn. „ Narywała się Filipina, w
skróceniu wotaru na nią Fipcia „ J. Zachar. Słg.
K. 2. 2. 187.

Filister - str. m. stry m. cztowiek ktorego nie
 obchodzi interes ogolny, nie poruszajacy sie
 do kolekcjonstwa, zadomowiony samolub i
 wygodnik, w polityce bez wyraznych aspiracyj.
 „W drodze przyjechali sie do nich dawni uni-
 wersyteccy towarzysze, eks-burzacy, ale juwi pro-
 szli na filistrow, bez atrybutow skuderckich,
 wytwornie ubrani i weseli.” J. Kwarc. 74.
 obchodzi na interes ogolny, nie solidaryzujacy
 sie z nim „ Artysta czut kiedy to tworzyt,
 bohatera mial przed wzrokiem - nie redowol-
 nit sie manekinem lub prawusaniem jakiego
 twinskiego filistra” Dis. lit. 11. 69. „ ~~Strona~~

„ Czy myslicie, ze ~~zostawiamy~~ ciarue filistrow
 glowy od rane popina, co to jest wolnosc? ” Ktory

12. 94. (1) Filisterski-a-ie

Filistrowski-a-ie od filistra, wlasciwy fili-
 strowi, „Dobrze wytwornosci i wyku wlasciwe
 jest mieszkaniem syreniego grodu, jednakie jest
 ono powierzkowne, filistrowskie, ze tak powiem, i
 niepodniesione przez glębia estetyczny cwiadk” Now.
 1882. 100. 1. Tyt. „ Golyby mial tawar na xawotanie

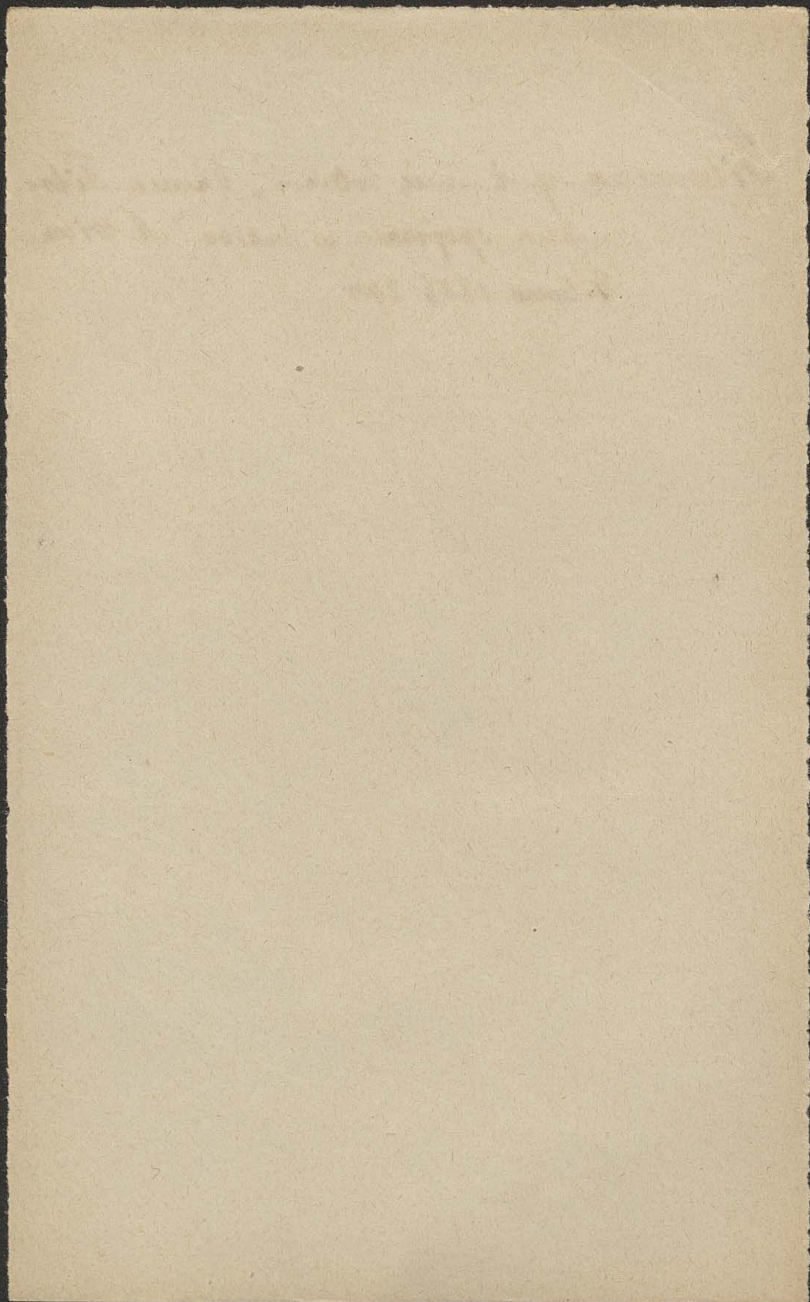
najwzajemny spór o zdobywanie porażek, i
wzajemny go, byle jak najdalej uciec od tego mia-
sta, które smutka na sobę drżące, ciarne, stry-
chujęte ludki, co nie w niemu wstrząsali, pod je-
dną filistenską uniwę.. "Maj. G. lwow. 1887.

139. 2. (2)

(1) "W milionach swoich widzieliśmy cel życia;
filister i trumokrata, nie rozumieli się nigdy
z otowielkami wyśwajach, walcebetnijnych
idei, gdy tyłko egoistyczny interes stawał
pomisłny nimi" M. Gawal. Dłuz. 23. 331.

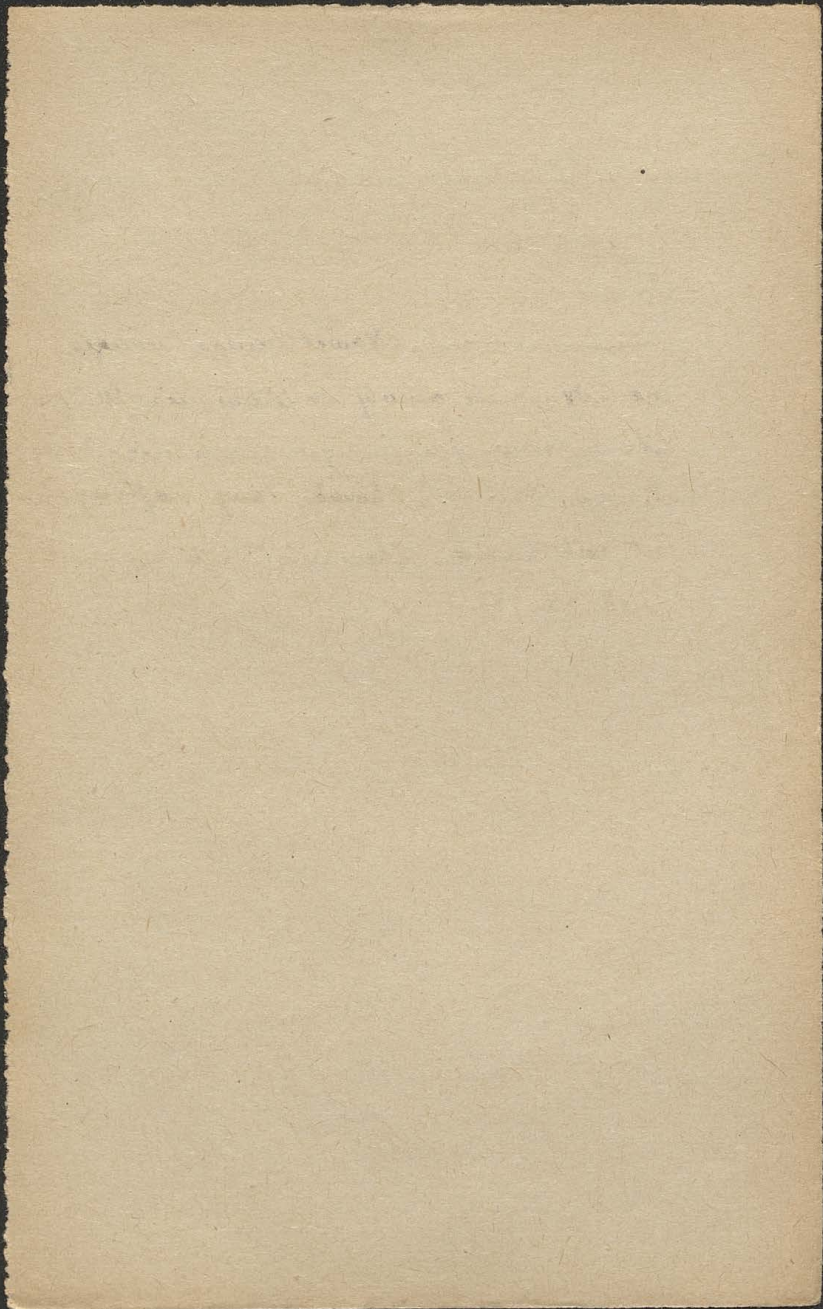
(2) "Jakie przeważające figury ten bawetnik
i ten aptekarz! Jakże wybornie schwycone
odzieniu filistenskich tenaperameclaw" Wt.
Dzud. Kur. Waw. 1875. 121. 2.

Filomena - y. z. imię kobiece, Panna Filo-
mena spojrzata w lustro "A. Wilk.
L. Lwów. 1886. 290

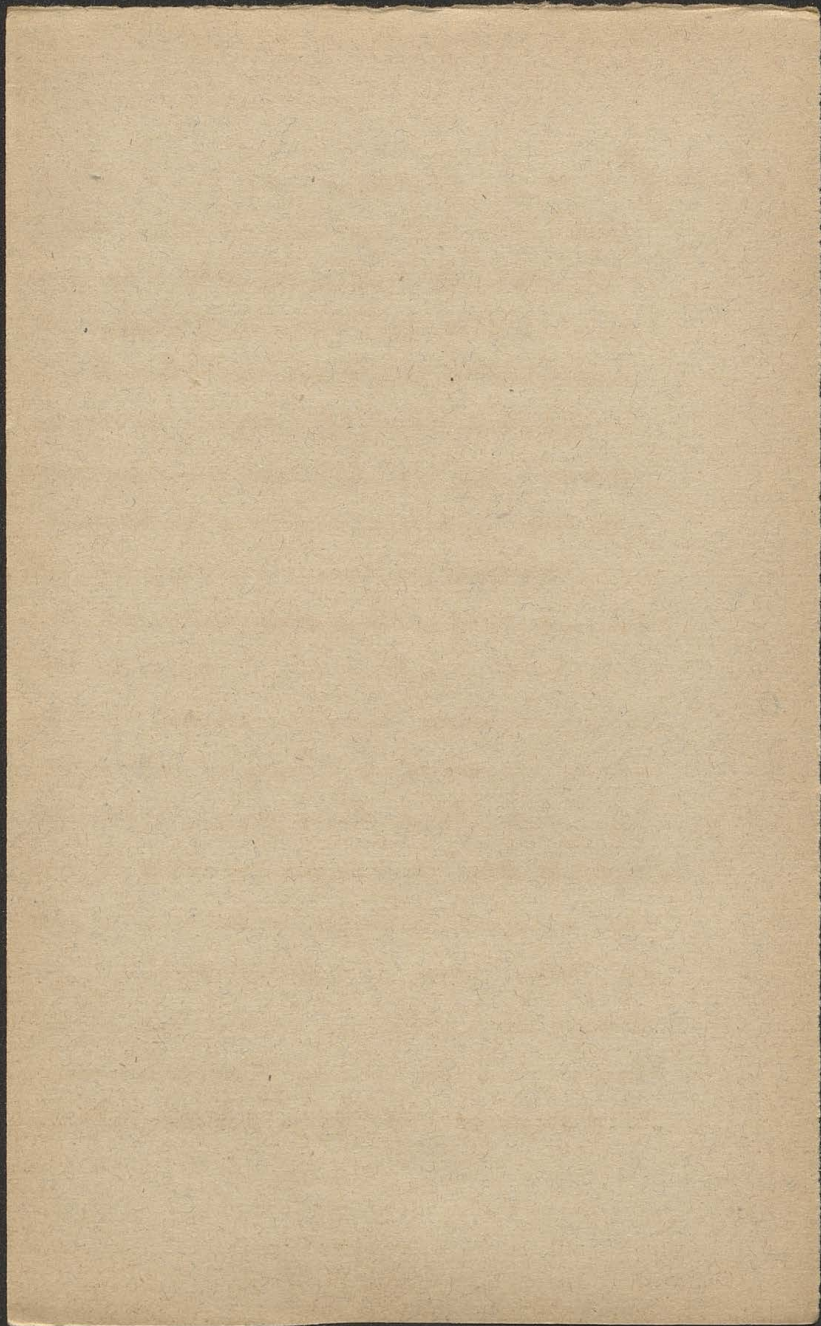

277
57

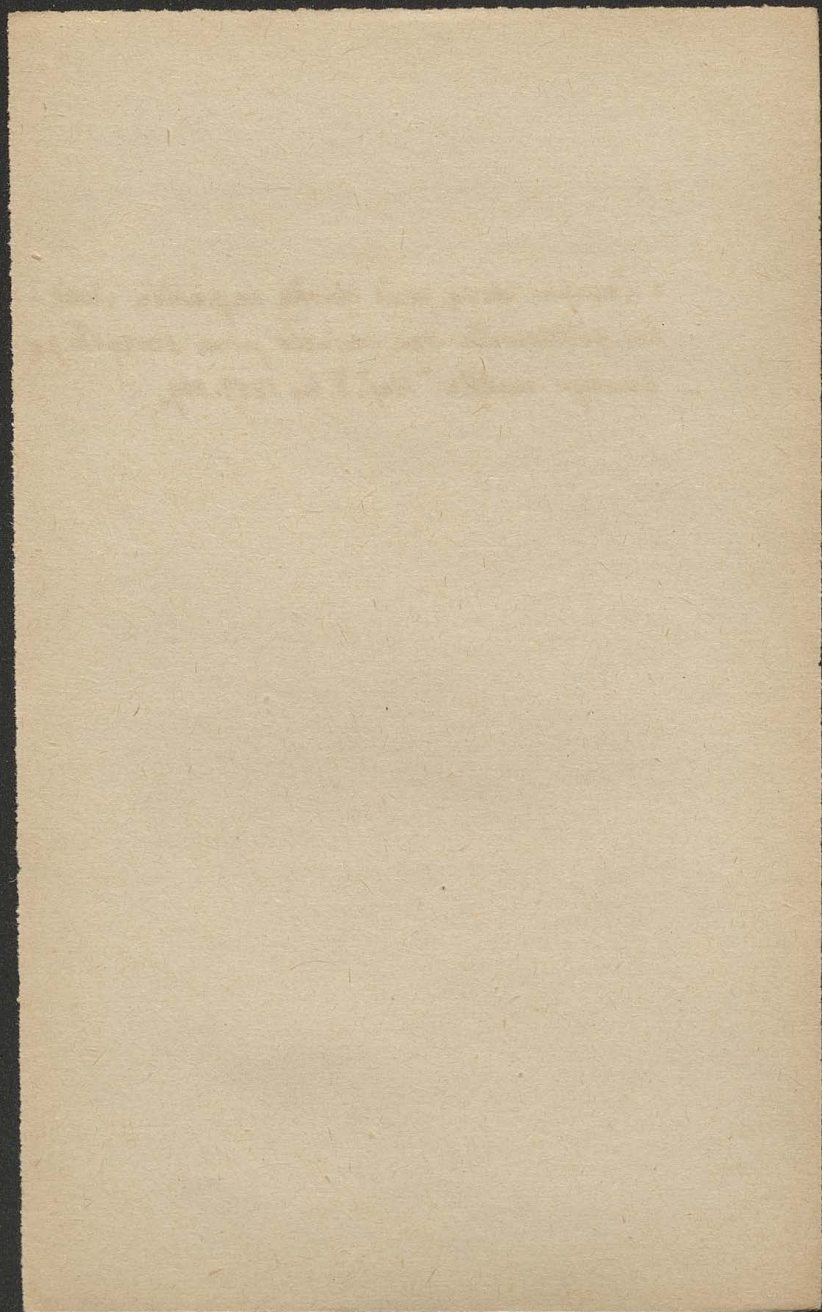
Filowal' st. ca. w kn. Gmivóizę o lampie napal-
nej, wydawał płomienie zbyt wielkie, wy-
stajęcy się poza szklany cylinder i kopcący.
„Lampa filowaja”. Nawet lampy wiraja
nie rodzących ochoty do filowania, też pa-
liła się równym, jasnym płomieniem” Háj.
S. Lwow, 1887. 116. „Choroby lamp naftowych
jest lek zwany „filowanie” czyli kopczenie”
Wiek 88. 286. 3.

Filozof - a. m. 5 „Filozofem może być każdy;
 gdyż mało jest wyrazów, do którychby
 tak rozmaite i przeciwne sobie przywiązy-
 wano znaczenia. U nas up. filozofem jest
 każdy, który śledzi naturę stworzeń i ta-
 jemnie stworzenia; filozofem jest także
 człowiek bez nauki, jeżeli umie panować
 nad sobą, pokonywać nędzę z próżnością i
 pychy ~~stwierdzone~~ ^{zrodzone} i przedstawia na ma-
 tem, nie pragnie tego wyjątkowego, za czem
 inni ludzie upędzają się. O człowieku, który
 cierpliwie znosi karydy niewinych i ich wy-
 gania, mówimy, że filozof, o dobrodusim-
 nym mężu, który przez szary patrzy na
 wybryki swej żony, mówimy także, że filo-
 zof; a nawet filozofem nierzadko nazywa-
 cca, który może przyjąć się ubrać, po-
 karuje się publicznie w dawnych bu-
 tark i we franku z rejestrem kolucyorem i
 ile napisani gwiazkami” J. Korken. 2. 51; 52.

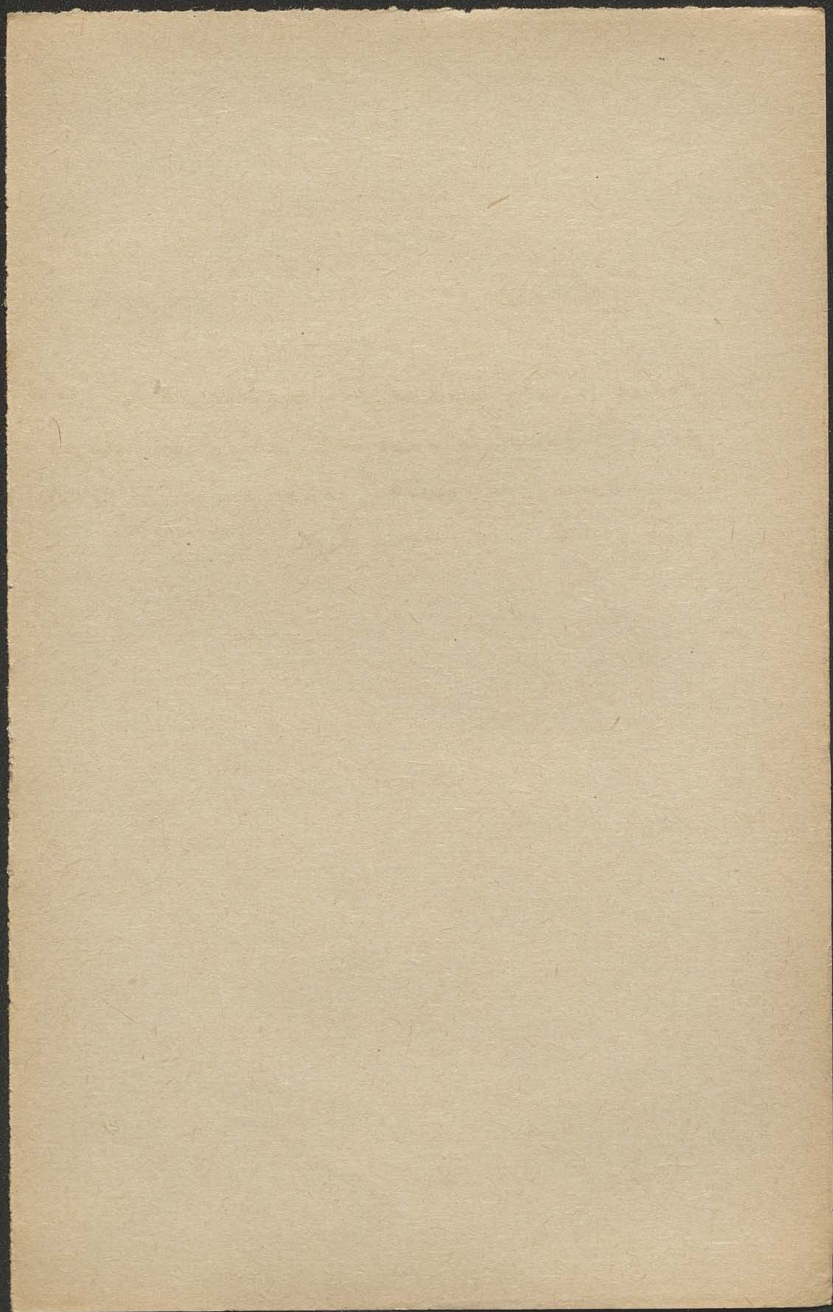

Filtrowanie st. oz. ndm. & fig. „Obtoki dymu fil-
trującego uż. przez antyplę” J. J. Per 2. 18.
„Lampa, która przed chwilą zapalita stwó-
ca, filtrowata swe światło przez słaby sta-
sowego motyla” Haj. S. hu. 1887. 169.

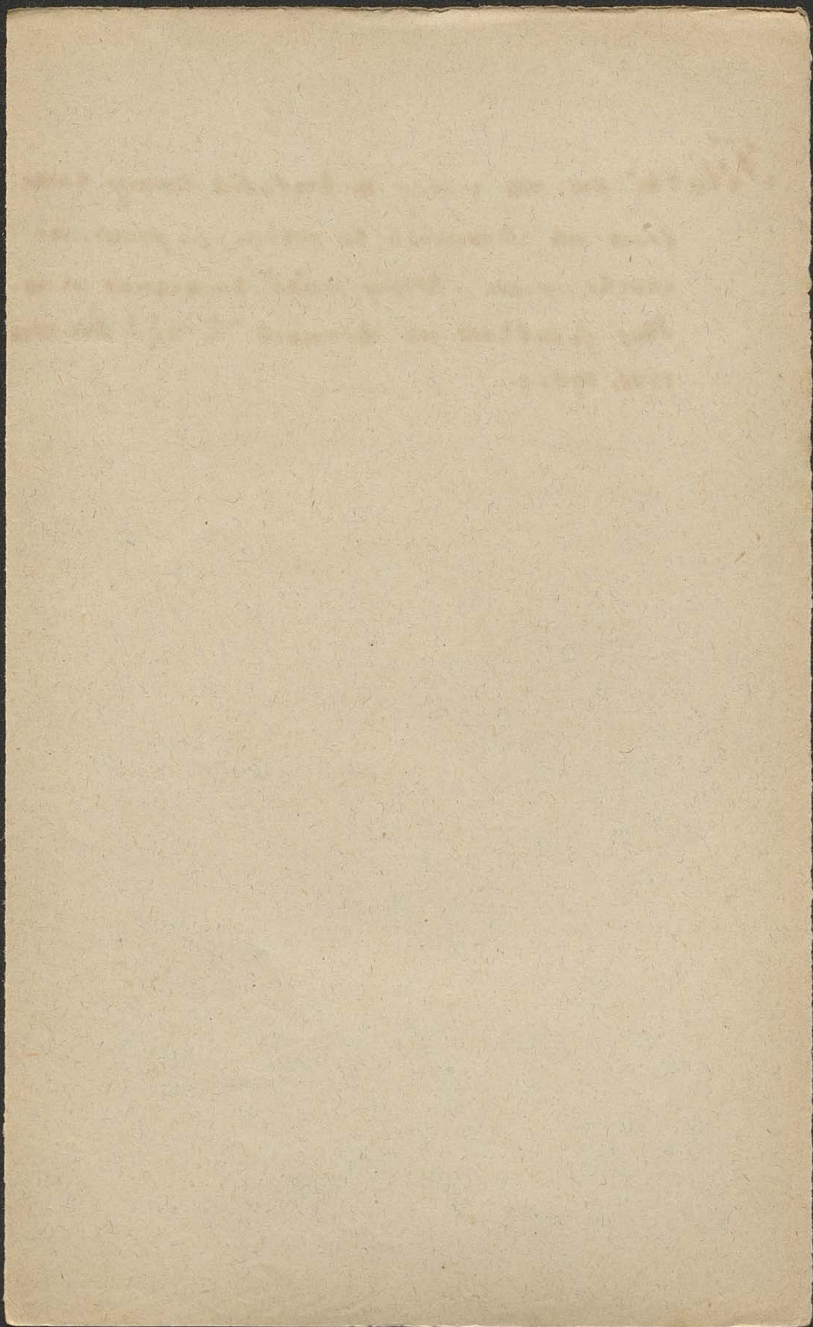
Filunio-a. m. zdrob. Filus', mianu kota „Siedmy
Filunio! jak tei muvies panie bracie, trymai
 takie obrzydte psiska? tyllu co nie rovdarty
 lubego Filunia” A. hr. Fr. 1. 147.

Filus-ia. m. & mianu psa matery „Filus', gdzie
Filui? - xawotata... kosmaty, malciki nie ps
 wyskwyt se poworu, tohaj pudat go krcibi-
 nie..” Ekp. Mto. i Slawy 2. 91.

61

Filutki - ów. mu. włosy w kształcie konny kare-
 sance na skroniach, ku okoni, po franc, ac-
 ceche-coww "Włosy miał karecane w no-
 dzej filutkowi na skroniach" K. Chęć. Par. Woos.
 1886. 190. 1. "Zest wiele przytopia brunetha,
 na pypane okerue włosy, i jak to wówczas
 była moda, dwa karkosone na skroniach
 filutki." A. Wiloz. Wiel 1880. 146.

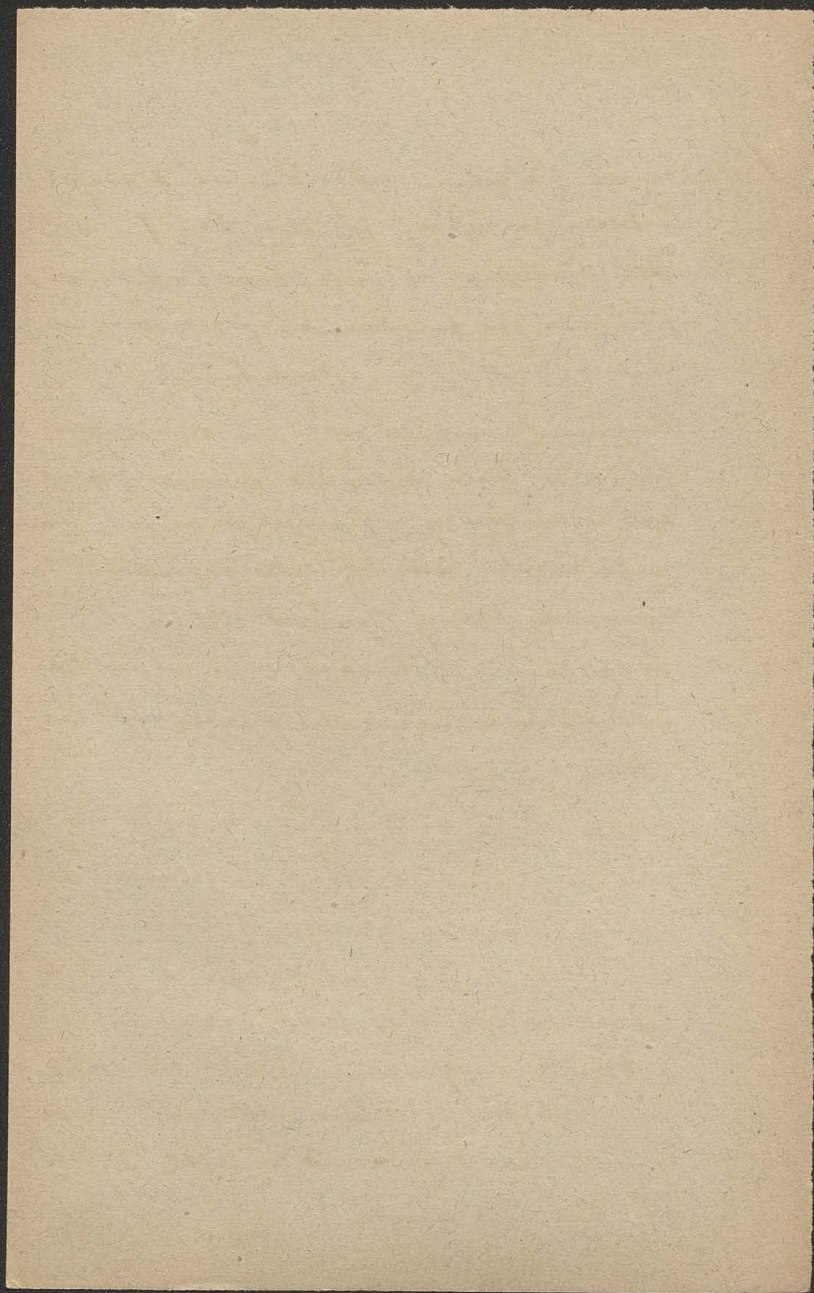

Finanse - o to jest w polown. mowie, stan majestlowy,
interesa pieniezna „Jak stoją twoje finanse?”
adob. Finansiki - o to nart. „Zemu pierka skrobai,
finansiki praktykwasai... ale gdzie knew us teje,
chic atajus ze widniei” L. kawk. 5. 53.

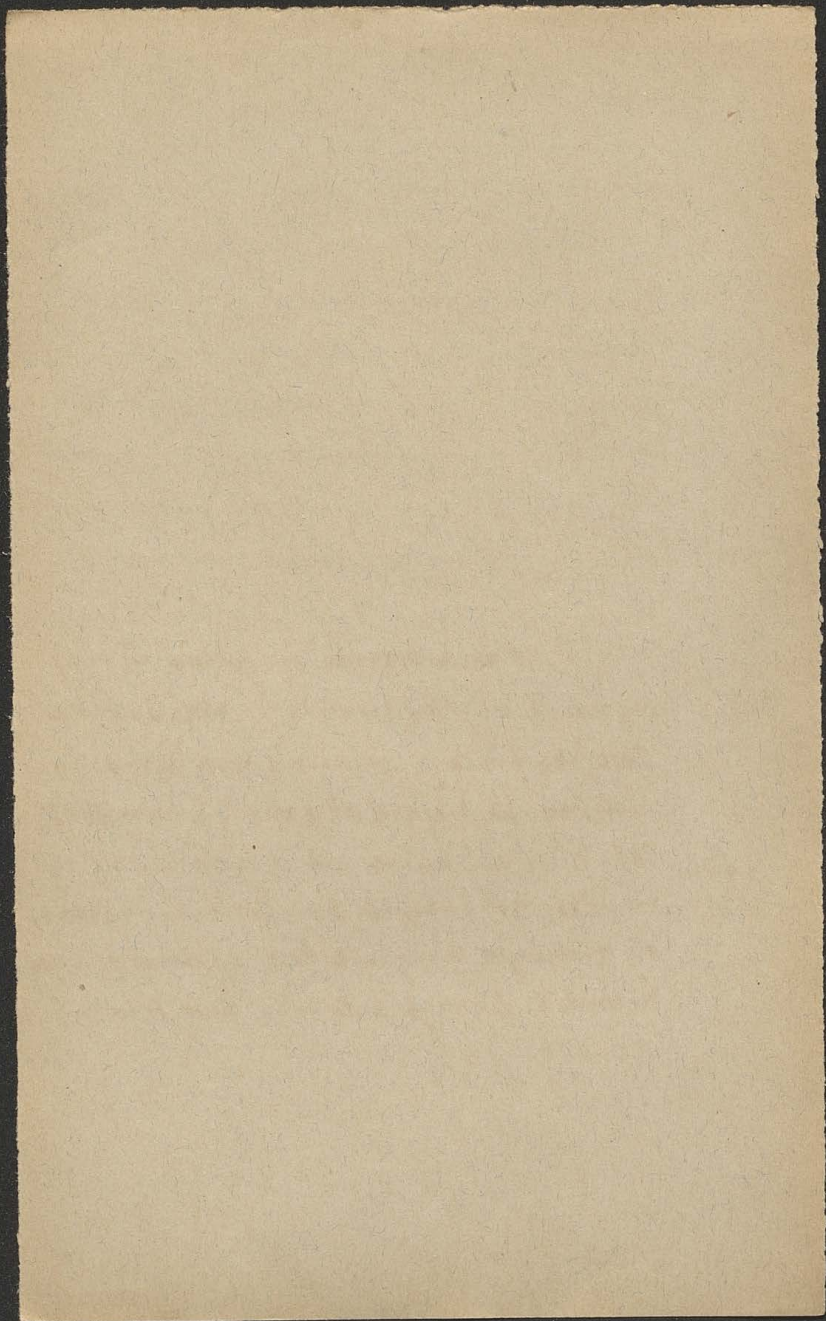
Finansista - y. m. sci mu. (u Ld. d. k. i. niewiarys.
financer,) biety w nauce o finansach z ka us-
kim uganicajzy us, o penygy pieniedzni „Stan-
ny finansista, ktory tytu ludzi poprowadit do
ruiny majestlowej.” Kur. Swiqt. 1872. 60.

Finansowy - a - e tyrazzy us finansow „Or-
ganizatorowie towarzystwa finansowych” Wieh
1886. 148. 2. Sept.

Sfinansowai - at - szej st. wa. dkm. uisjz. Galie.
zmiemie papieny procentowe na gotwiole „Mie-
cis' uyycheuwny voranysta jak xfinanso-
wai lioty (banku hiperkwanego), nie unie sig
jednak do tego dobre braci, ran narakuwia
u Friedla, drugi uera u Dawida, ai uelko-
mie dajki porindnickum, obrymat dwa sty-
sige hi kaset guldenow na 4000” D2. pol.
77. 139. 3.

Finezja - ji. k. xje - xjj. mm. z franc. finesse, dowcip
 delikatny i subtelny, „Gdy tado licha ka-
 sprelada lub witz w najczystszej gatenku
 zdolne sa zatorzgi publiczności niemieckoj fre-
 netycznym wybuchem weselosi - my, wybro-
 dniczi w smaku potrzebujemy wenny, kwawo-
 si, wistej finezji, zamewystej skazy, jednem
 stowem porzymioloś, które posiada tylko wa-
 malyczna kuchnia francuzka” Edw 1877. 39.
 1. Faj. „W akcie trzecim, rozgrywa się naj-
 lepsza, z wielką powagą i jakąś serdecznie-
 stwojka finezją oddana scena dżosów po-
 między hochajzą się parą” G. hoo. 1887.
 156. 4. „Publiczności nie chwata z sali wy-
 chodzić po kończym koncercie, nie ruszają
 się z miejsc, przykuta tym spiewem pełnym
 wancie, finezji, artyzmu” Quis Pluris
 23. 370.

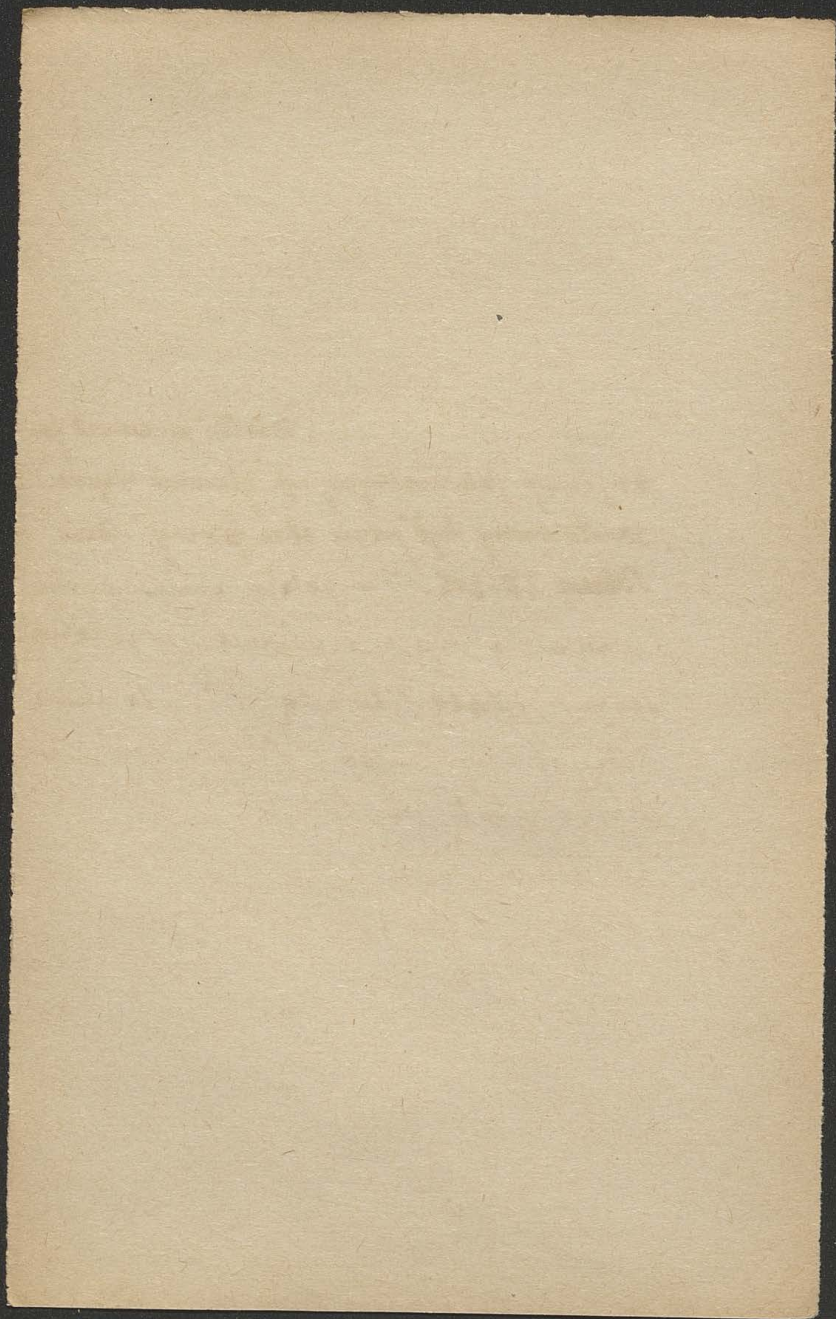
Fioletowawy a.e. wpadajgy w kolor fio-
letowy „ Poliwaki mied jakby marma-
rowe, w rity czerwone i fioletowawe ”
J. Kvar. wiek 1878. 72.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

65

Firma - y. i. my um. narwiško kupca lub ja-
 kiej kolwiek spółki, pod którym prowadzą
 interesa metou. same interes, handel, przed-
 siebierstwo "Z jego firmą wydawnictwo Ta-
 certy murie jwi dawniejnie skosunki" w
 Matex. Tyg. Il. 3. 6. 349. "Wielki przemysł fa-
 bry onny, jak mawny up., głównie repre-
 zentowany był przez obce firmy" Quis
 Skum 23. 306. § w potok. z ardosowaniem
 narwiško wyje' reprezentujcie jako byt
 sprawy, ~~polity~~ literacki; t. d. "To utwor
 dobrej firmy" albo "Liska firma, nie
 ma ni uholo wyta."

Firmowy - a - e

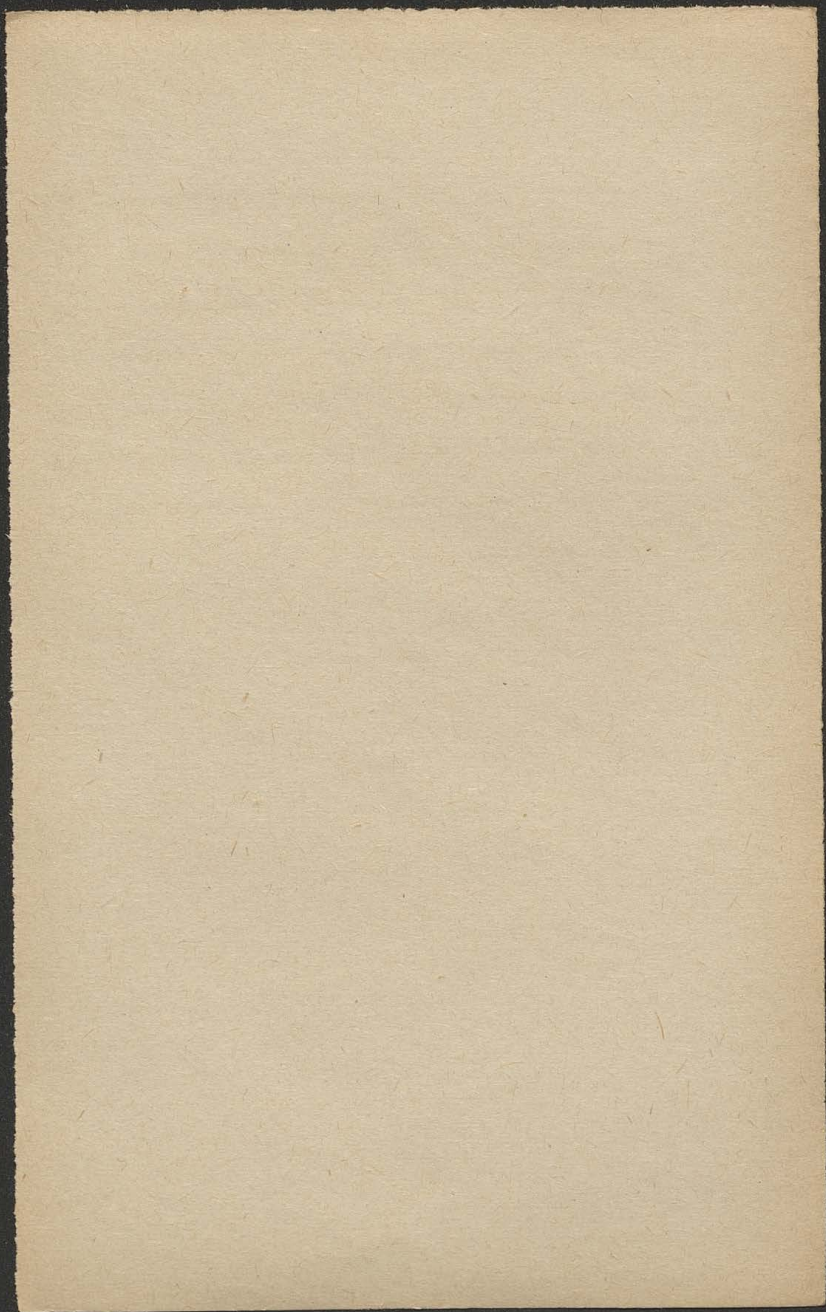

Fis uicodni. wsiqri' kuzo na fis "kajic' go ra
 maiki, otienauie', wsiqri' na pleruy,
 oraukaí. "Orauit obliuyst, ze stapie na
 fis, kmanego z swej uicoglednej porau
 woru' fabrykanta "kuv. war. 1875. 266. 1.
 "Djabli uadali, jak miq wsiqy na fis!"
 A. Wilk. Fot. 1. 45 cf. Lapa.

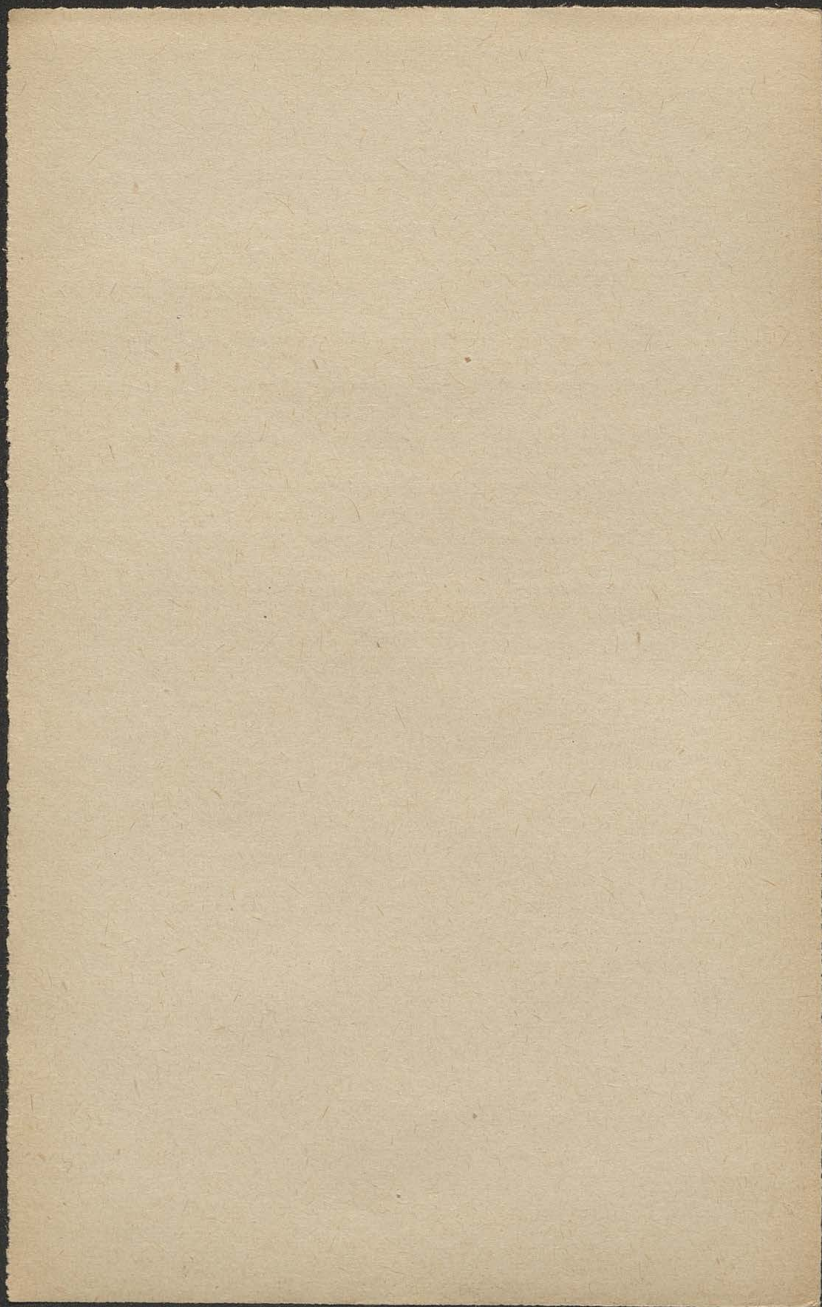
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

287
67

Fiskharmonija - jé. k. nje nam. instrument pokojowy na podobieństwo organów „Święty koncert Kländla na ranniej instrumenta z pomocą fiskharmonii, wywiedł z nierówną precyzją” G. nar. 1878. 268. „Organy są, ale repute; grają więc na fiskharmoniji, którą księżciotwórci ktoś podarował” Kur. War. 1878. 184 tyjł.

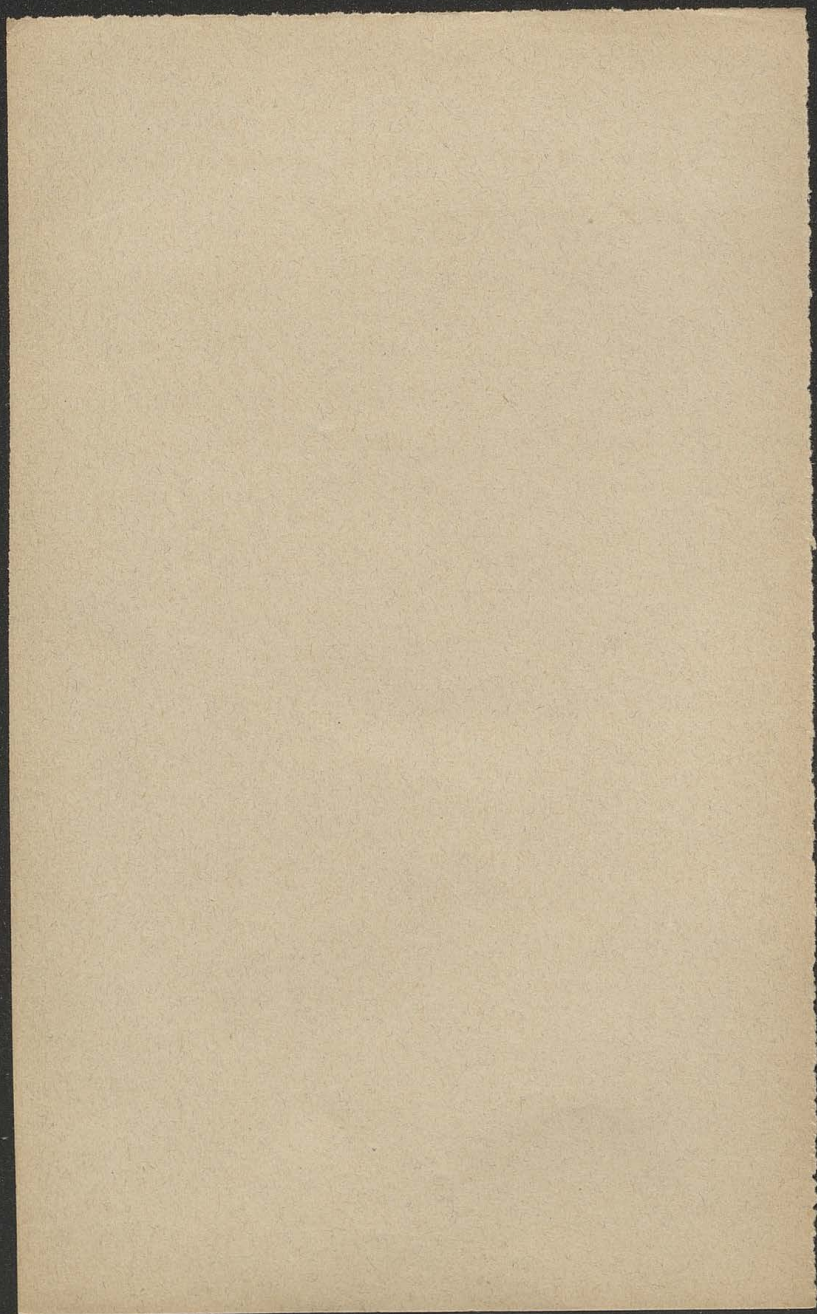

Fiskalizm - u. m. system administracyjny opar-
ty na nakładaniu na wszystko i jak naj-
wyższych podatków „Wyrzkało dobre
chęci właściciela, niewołając go do zbu-
dowania kanału, który przechodzi na wsta-
nowi miasta, a co najsumienniejsza, kana-
łowi mu zapłaci 500 zł. na wprowadzenie
tego kanału miejskiego do głównego kana-
łu, również miejskiego! To już znany fiska-
lizm!” G. nar. 1885. 120. 3.

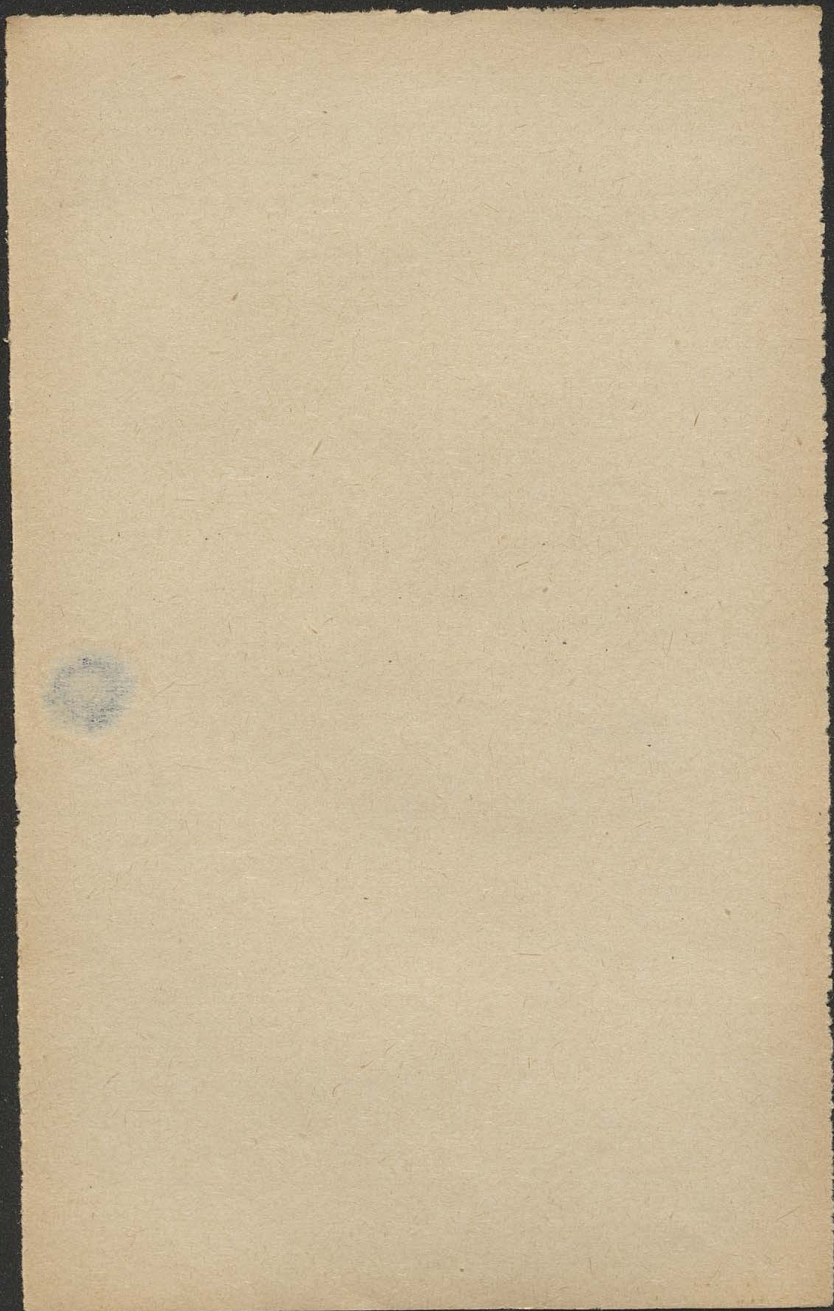

69

Fistuga - i. k. gw. z. Skopicka, Kamieci, Kawiya
insciana (Dressow, Ryki)

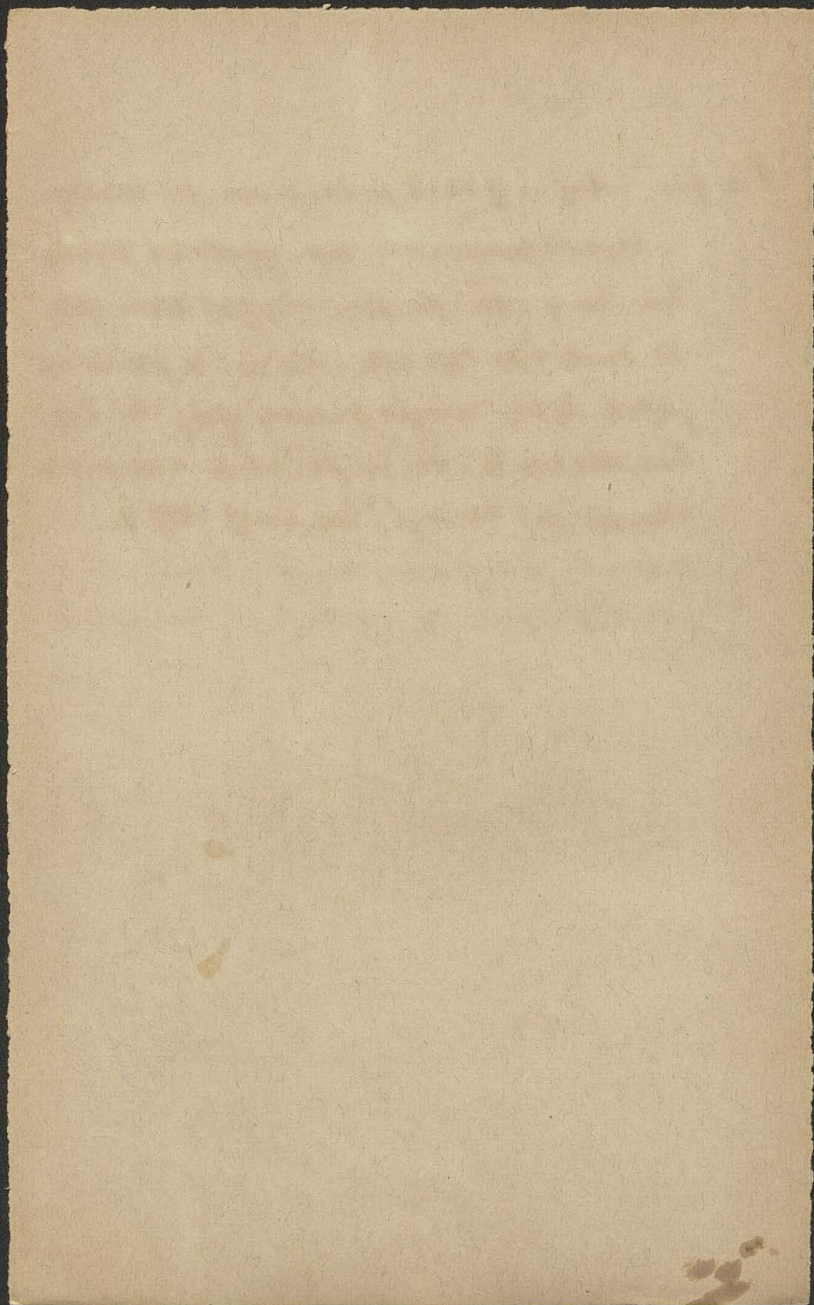
Fixabinowy-a-e z fixabinu „Sięguła ręką
po łasewkę fixabinową, błoną trymiał”
M. Gaudel. Rom. i pew. 8. 386.

71

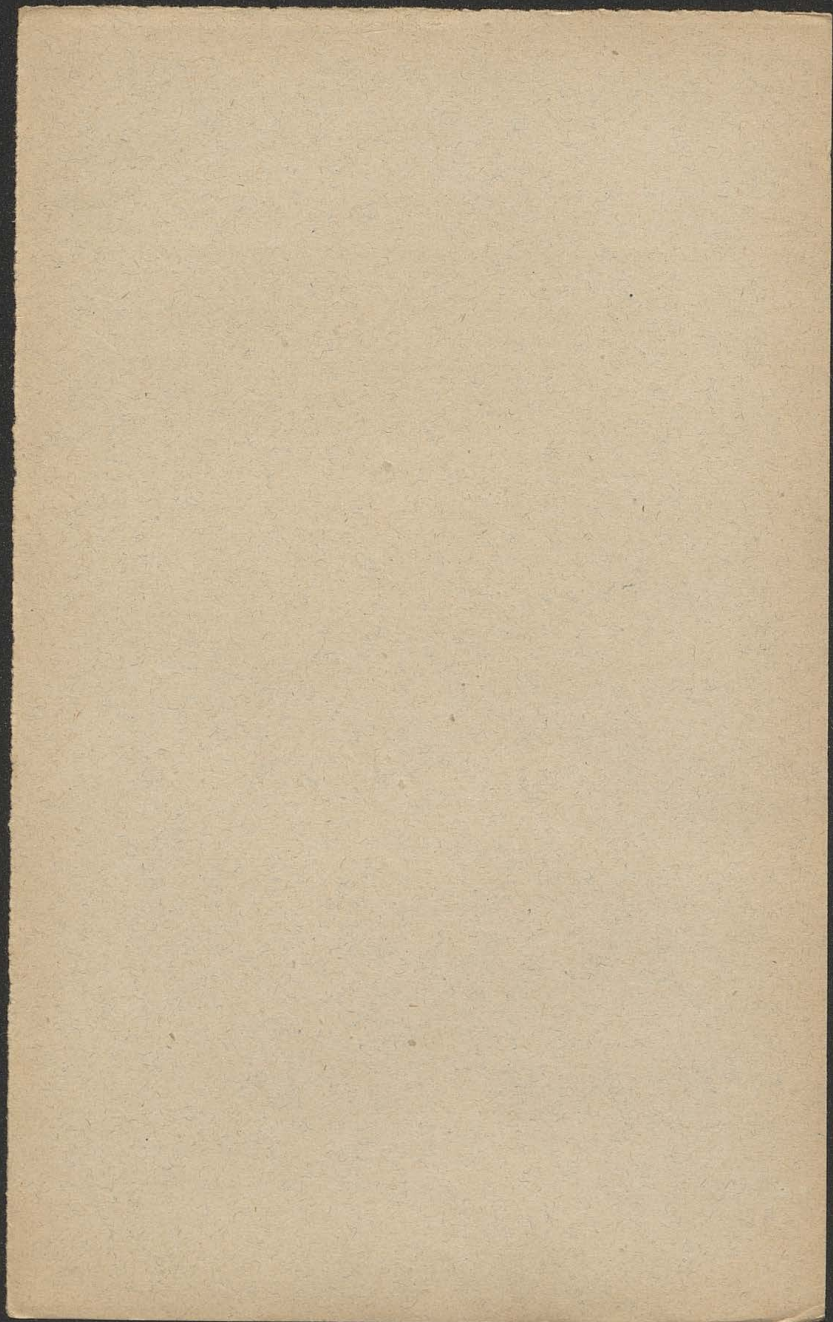
Fiu fiu! interj. — & znak podziwienia, pochwały.

„Wy restaurowaliście dom, gotowali pokry-
 tem dach — Fiu! fiu! fiu! — ci zgwałt swoim gości”
 St. Gmud. Echw. 1878. 256. „Fiu! fiu! to pański ma-
 jątek. ty się morgiśo przemiej ciele” Wt. Zag.
 Pam. star. par. 2 „Fiu, fiu, fiu! wiech umie pić um
 trzaimie! jak tancerzy!” Kur. Świąt. 1867. 4. „Se-
 kuryca dwie gęsi na czevsiuz zabita — Fiu u u
 gwirduet fędrak — to ci gala!” M. Nowopuicha Kur.
 Cudz. 88. 237. 1.

Fiebródnie nieodm. to samo, co fiejie, na ozna-
czenie wieżni karkawa, rostropenia

„ To kobieta statyczna, poborna, fie-
bródnie w głowie nie ma. ” Z. Kras. 39. 21.

Świątobliwość - j. i. § rozdz. wygł. podobieństwo.

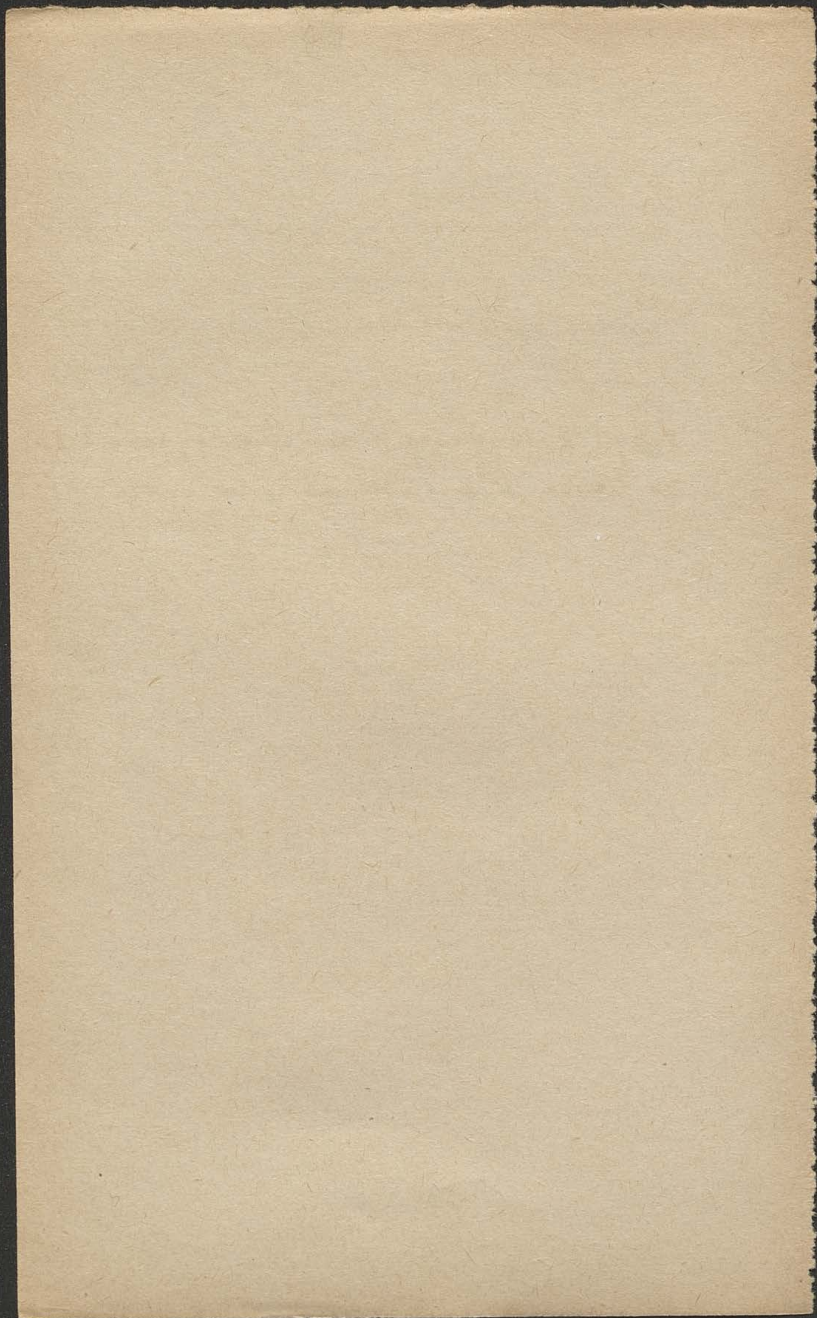
„Gruby pak papierów majęcych świątobliwość
asygnał” J. l. k. 60. 126. „Męstwo jej miato
ten przymiot najwładny, iż świątobliwość
obdarzone było wesotę.” J. l. w. 1878. 59 „Wy-
to nawiązał rzymskiemu chwili biesiadu-
waniu i mięciu, w którym do wody przyk-
prowano, naczynai jak najwielkuz świectosc,
jak najwytworzajęz świątobliwość.” J. l. ssta
war. 1. 32. § kart. tworcz. polsnek „Dostad
po świątobliwośći.”

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

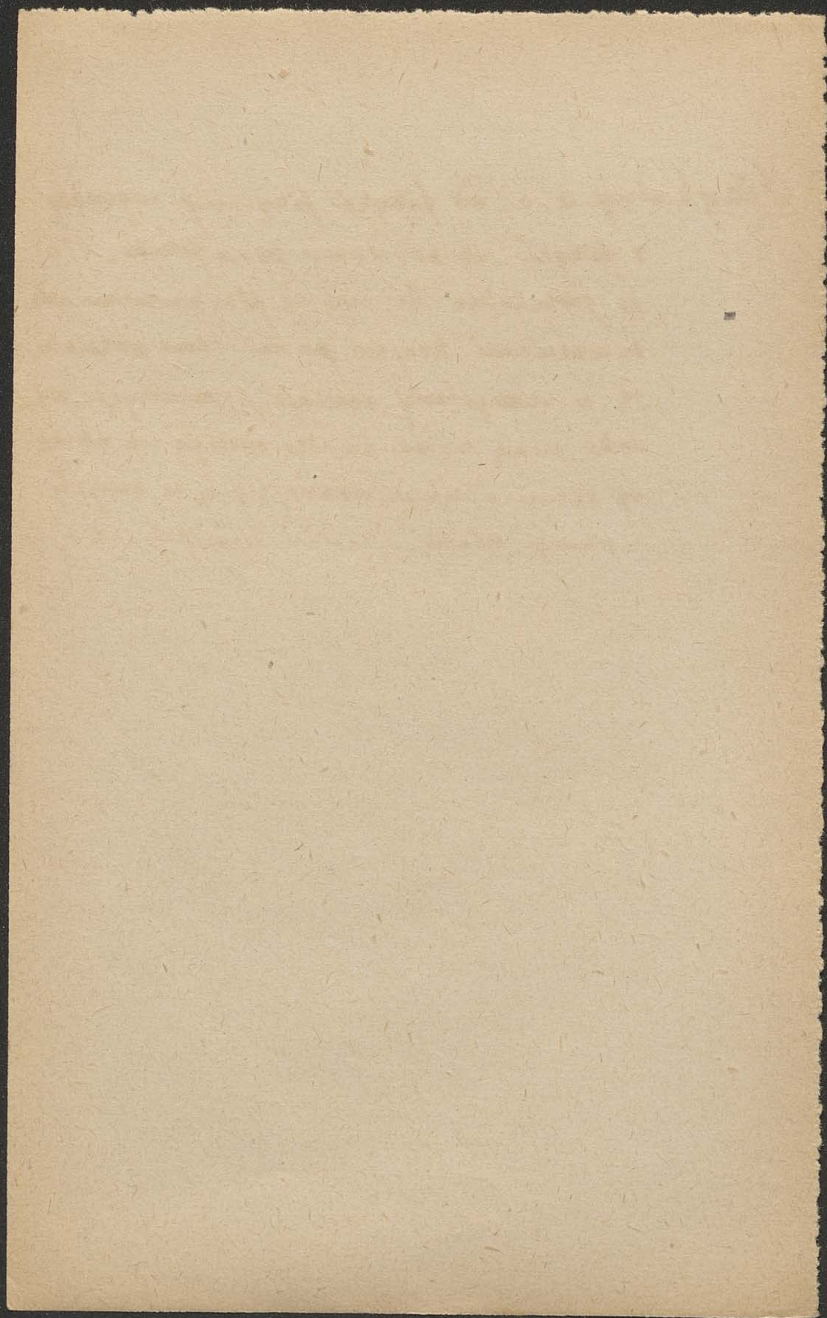

Fityka - i. t. z rozp. prasyt. „racja fityka!” albo
 „racja fityka, niema kaska butoio” na do-
 wodzenie naiżgane, nie mające kwiatku z
 rawną „Lech w' Kasie po fityka, gdy jej
 bukwoś nikt nie xtata?” Swiat. 1882. 49. 1.

Fityk-a. m. z chow. Lwow. głupiec „robi z ko-
 go fityka” ⇒ wystylniazi go na dudka. B!

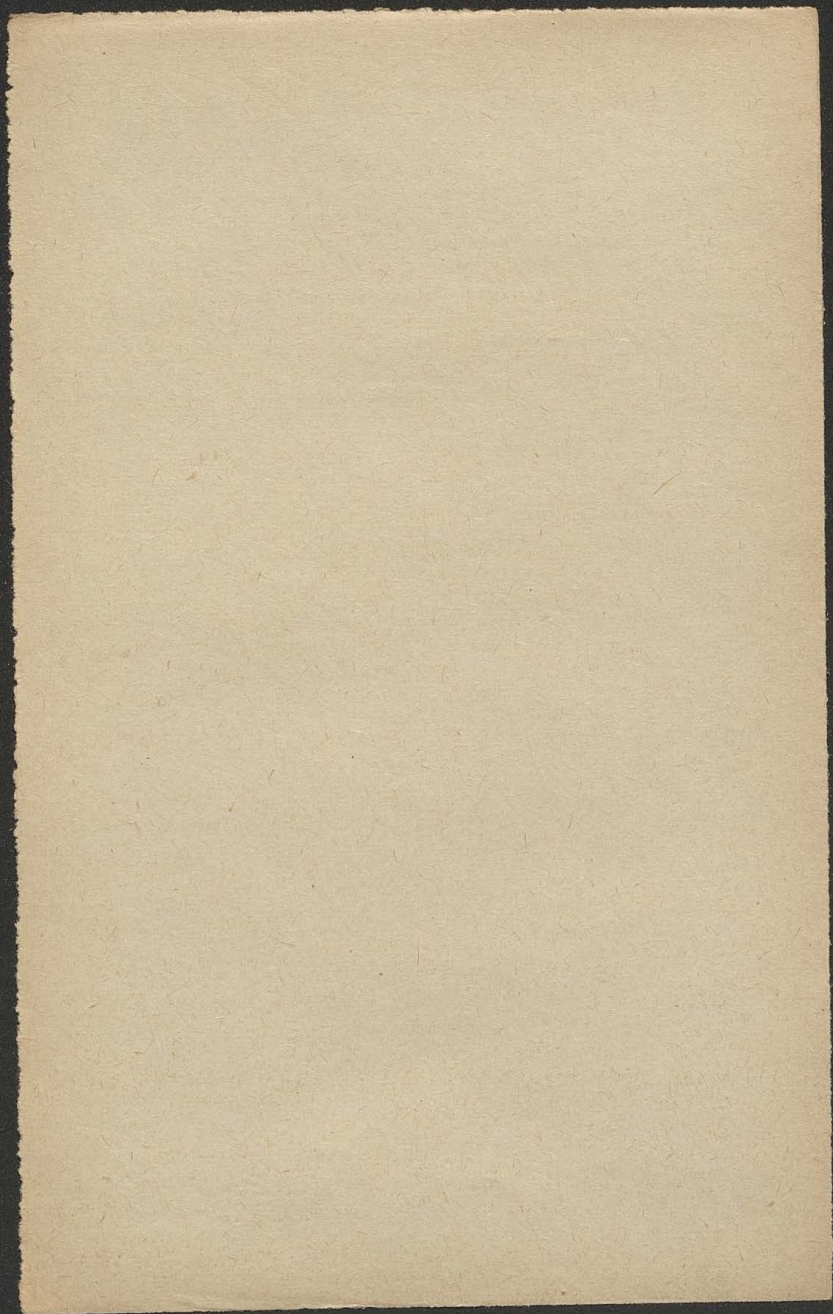

Fizykalny-a-e, od fizyki, fizyczny, wywiedły
 z fizyki, na podstawie prawa fizyki. Sta-
 ki porcelanowe kierują się fizykalnymi wła-
 ściwościami krajów, ponad które porcelanu-
 ją, a szczególnie rodzaje porcelanujące wy-
 soko mają widać bardzo rozległy na obra-
 ry ziemi i silnie wońsząją się w ruryty
 i pamię płaka" M. Dinn. G. kw. 1887. 254. 5.

76²⁹⁶

Firyljer - a. m. ry mu. z franc. Dawniej robotnicy
z lekkiej piechoty „Wojśko” mówią że pol-
skie ... te firyljery, saperzy, grenadjery
i kanonjery: więcej stychemi niemieckich
tytułów w tym tłumie niżeli narodowych
Ad. Mick. 3. 310

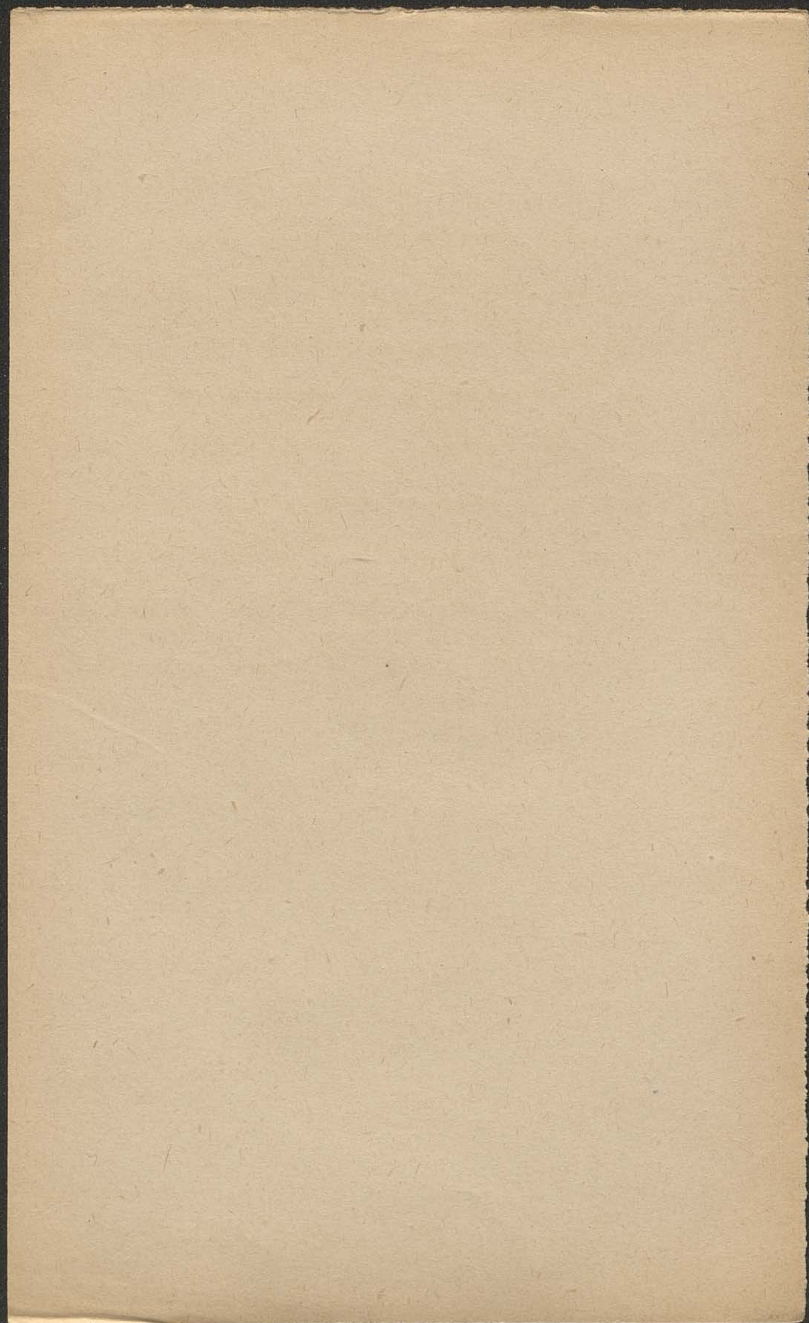

77

Fixys i. uicodm. fixjogromyja, powierzełowowi,
 postać „Oczywiście wspaniałe jest Dobry
 wlaśnie - patrzy mu to z owego, waz
 fixys wlaśnie.” D. Pol. Nad wod. Dm. 11.
 „Sprakowaty trochę rydca, który miał
 fixys doskonale zgodny z stanowiskiem
 jakie zajmował: brzech powądry, polirki
 lśnące odzwierciedla” J. Kwara. 76. 17 „Ja, mi
 wulka i po głowie, co to za fixys taki mi
 zajoma” ib. 64. 43. „Ależ to podła fixys!
 ależ to ładne!” w. Pol. ³/Kam. win. 164. „Drawi
 się uchyliły, i rucna fixys o brzech podbród-
 kach pana mostowiarza w nich się ukła-
 nala” J. Kwara. 17a waw. 3. 49.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 12 horizontal lines.

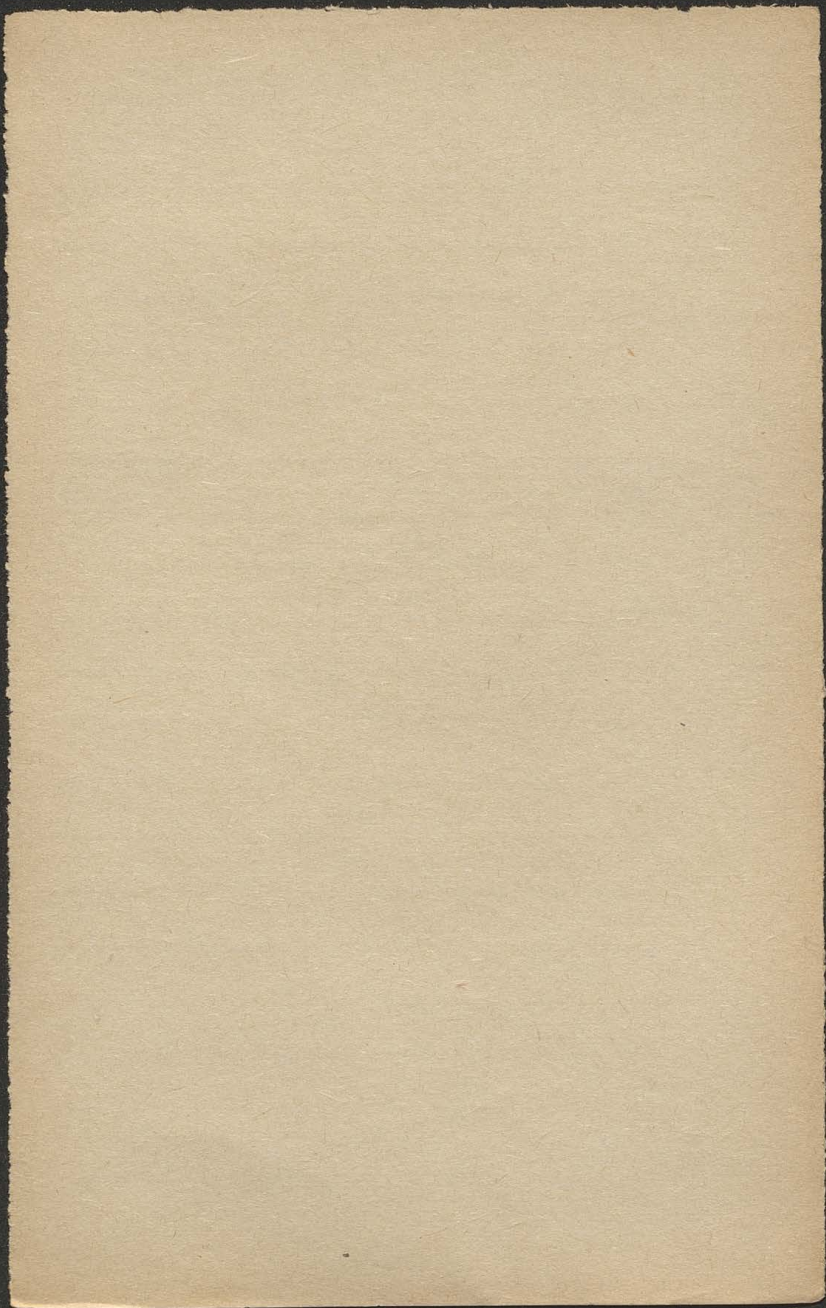
Flak-a. m. ki-óu m. z prapst. „pocziwy z fla-
 karni” = bardzo pocziwy, pocziwóci chodzą-
 ca, całą naturą jego pocziwa. To lekkie z
 flakarni pocziwe pamiętko, żeby w nim
 na lekarsko rólci nie znalant „M. Nat.
 Paris. Diady 177. z lud. „pocziwócy flak” =
 tbi w iż raport swoich przekumai, odlep-
 ca od wiemy, peshinócytk. Prapst. „pocziwó-
 cy flak mi nie wart” huj. z prapst.
 „mudny jak flaki na oleju v. z olejem”

79

Flakon r. m. ny mu. Flakonik - a. m. ki mu.

franc. flacona, głównie do perfum
albo z perfumami. „W jego poleciu na
widoku stał ów przykład savaotek,
flakonów, kormetyków..” J. J. Kras. 58. 43
„Pod ósem pogrzebu cięgle mi arystokrat
z flakonikiem wody parfużej” An. Wi.
5. 41. § riant. butelka ^{szampa} wina „Wziął go
na sute smiadanie, i gdy już flakonem cnie
się dawał w nosie, wzięty mu w ucho”
Kur. Święt. 1877. 57. „Na trzeci marhara-
dzie przyobierata mi kupić kotaję z
flakonem” ib. 1867. 8 „To co raptacisz
za nowszego waka, lub też za flakon
zbytkowego trunku, stowary powi tydzień
na życie biedaka” ib 1871. 64. 2 „Wypiu-
wy kilka flakonikow wina” ib.

Flamandzki - a - ie od Flamandji lub Flamand.

oryginal „Okworną to się okiełku i słowną
w jego ramach ukazał się obrządek. W sa-
mym flamandzkiem często spotykamy po-
dobne” J. Kraw. 46. 57. Zw. malarskie, ze
względu na charakter szkoły: drobiazgowo
wykonywaną „w obrzoku tym drgata du-
cha... na twiu wyprzedzianem z flamandz-
ką ścisłością swego rodzaju, sporywał świąty”
J. Kraw. 1. 12 „Flamandzki pejzazysta był-
by sobie upodobał ten dźwięczny i umi-
ślnem malowniczym swego rodzaju” ib. 1. 79.

Flamandzka - y. z. w malars. obior-
cech jakże powstała sobie szkoła
flamandzkiej a właściwie niderlandzkiej
„Na ścianach wisiały obrazy czarne, do-
wie co kiedyś wyobraźnię, ale widocznie
mające pretensję do flamandzkiej, bo
gdzie niegdzie wyświecła z nich ryba, cytry-
na, wędz. świeczki i t.p.” J. Kraw. 76. 17.

1876

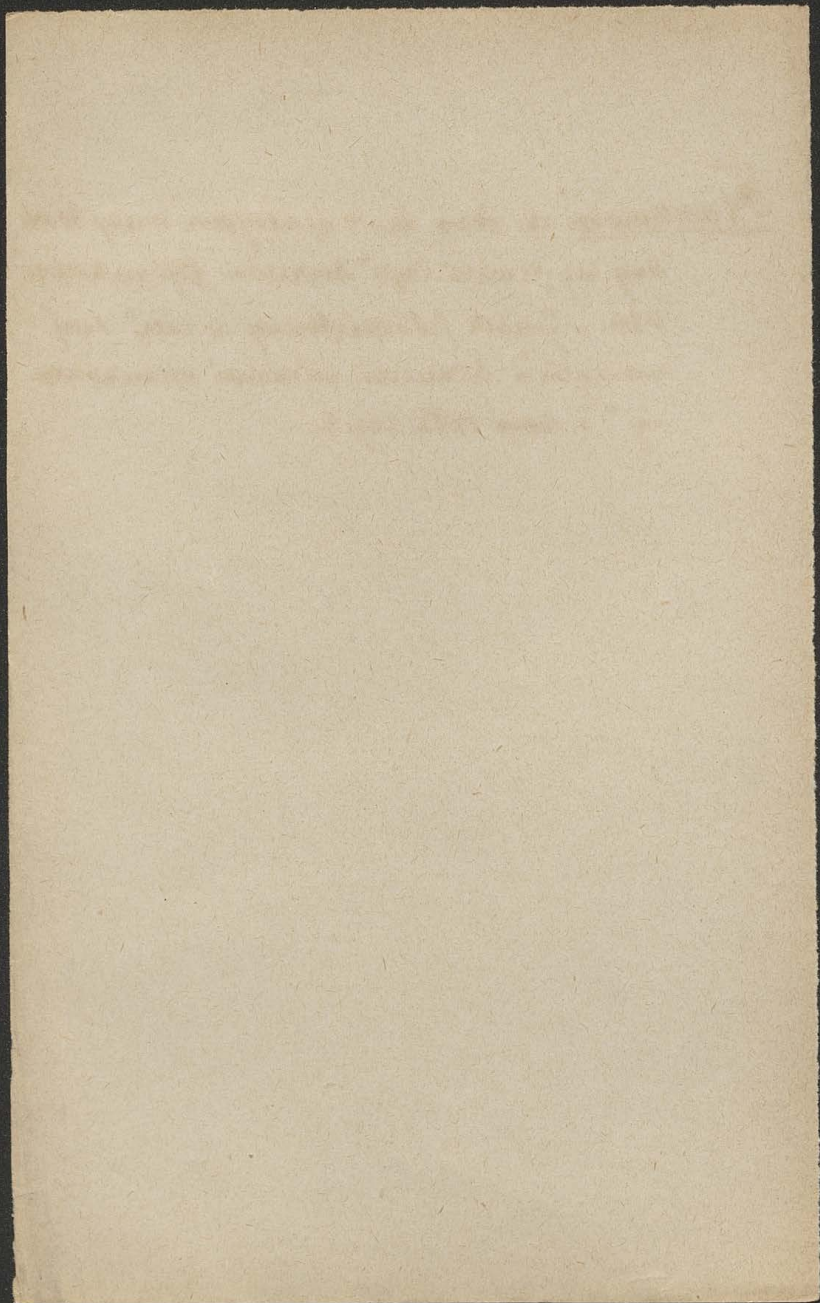
Flank u. m. franc. z wojsk. skrzydło, bok „Staw-
 ry uż prawem głównego traktu, między
 druciami to z flanku to z tyłu armii nie-
 przyjaźnielskiej”. J. Dzierżak 8. 358 „Nieprzy-
 jaźniel w orobie oto tego pawa, zaatakował
 z lewego flanku” A. Wilk. Fot. 1. 88.

Flankierowaci ^{o potyczce kawalerji,} st. cz. adhr. wojsk. uciwac uż
 z nieprzyjaźniel w sporob podjazdowy, strze-
 lając pojedynczo

Flankierowacie a. u. najwzrost słowa flank-
 urowaci „Uciwacie uż, flankierowacie,
 rozprawia kwiż potyczkę” W. Orzol. Stw.
 pol. jazdy 60.

Flankierzy o. u. m. wojsk. żołnierze jądni
 flankierzy, wyjądzierzy pojedynczo na
 hani pod rozprawę się bież - to samo co
 w pielkowie kwałginy „Flankierzy wy-
 wuż uż naprawd, i daje uż potem spędzai.
 tym sporobem zwabia uż nieprzyjaźniel na

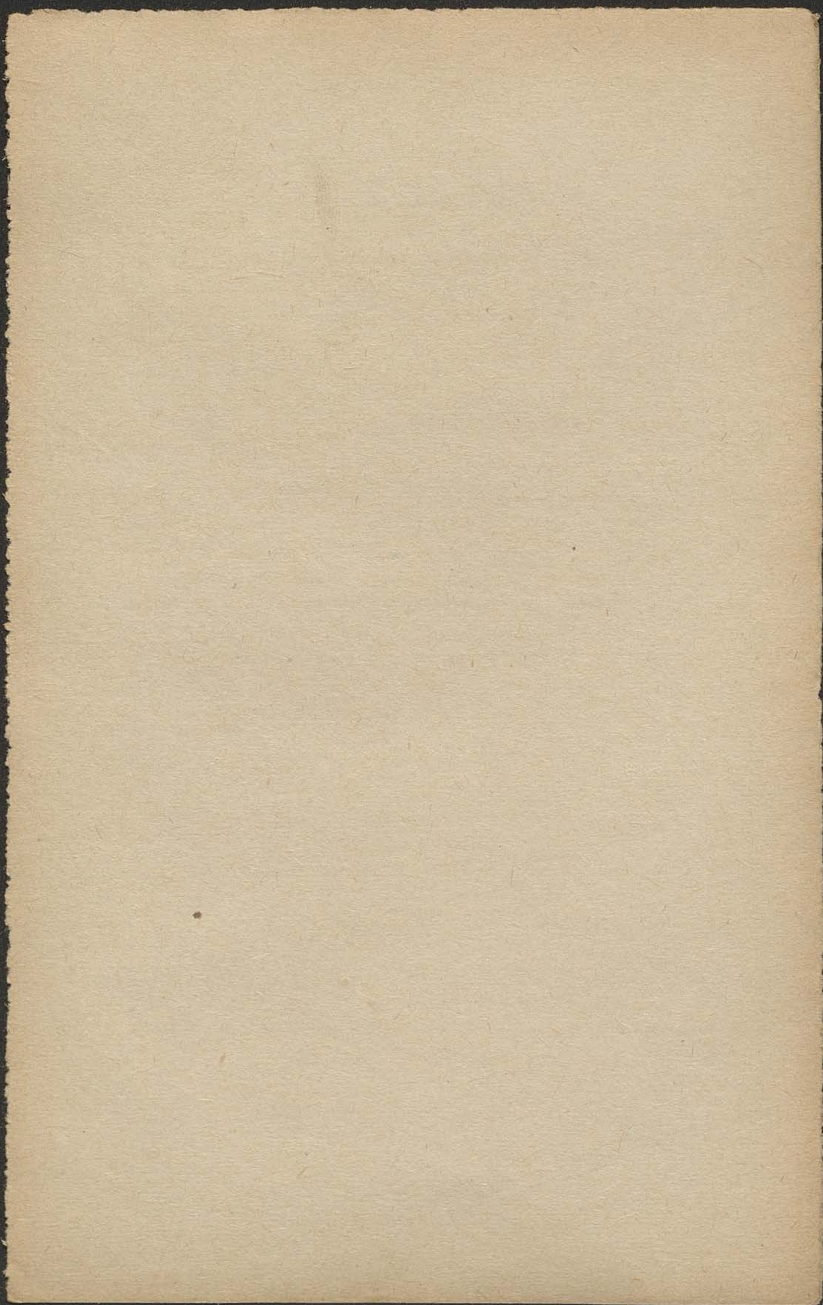
Flankowai cz. udkn. fort. opatrywai muru twin
Dny we flanki xpi boznic Of flankowai
Dkn. "Gmach jedropi strowy w calej swej
wzrostosci licznem wiencami of flankowa-
ny" G. lwow. 1886. 229. 4.

Flecic' st. ch. ndkn. grai na flectie „A na pira-
 kacie z wierzbowej kowy flecti pachu-
 le” S. Prusk. Kagr. wiej: 14. „Spiewacy le-
 sni stali do nieba wierzone pierni, i
 na fujarce flecto dniesic” ib. 139.

Flectikowaty-a-e wydjajy stos na-
 wdakt flectika „Stowa mu opeda i
 proxa nos wydobymaja iz flectikowate
 tomy chrapania” Nul' voz. Tuz. 1883. 73.

Flectista-y. m. sic m. grajary na fle-
 cie.

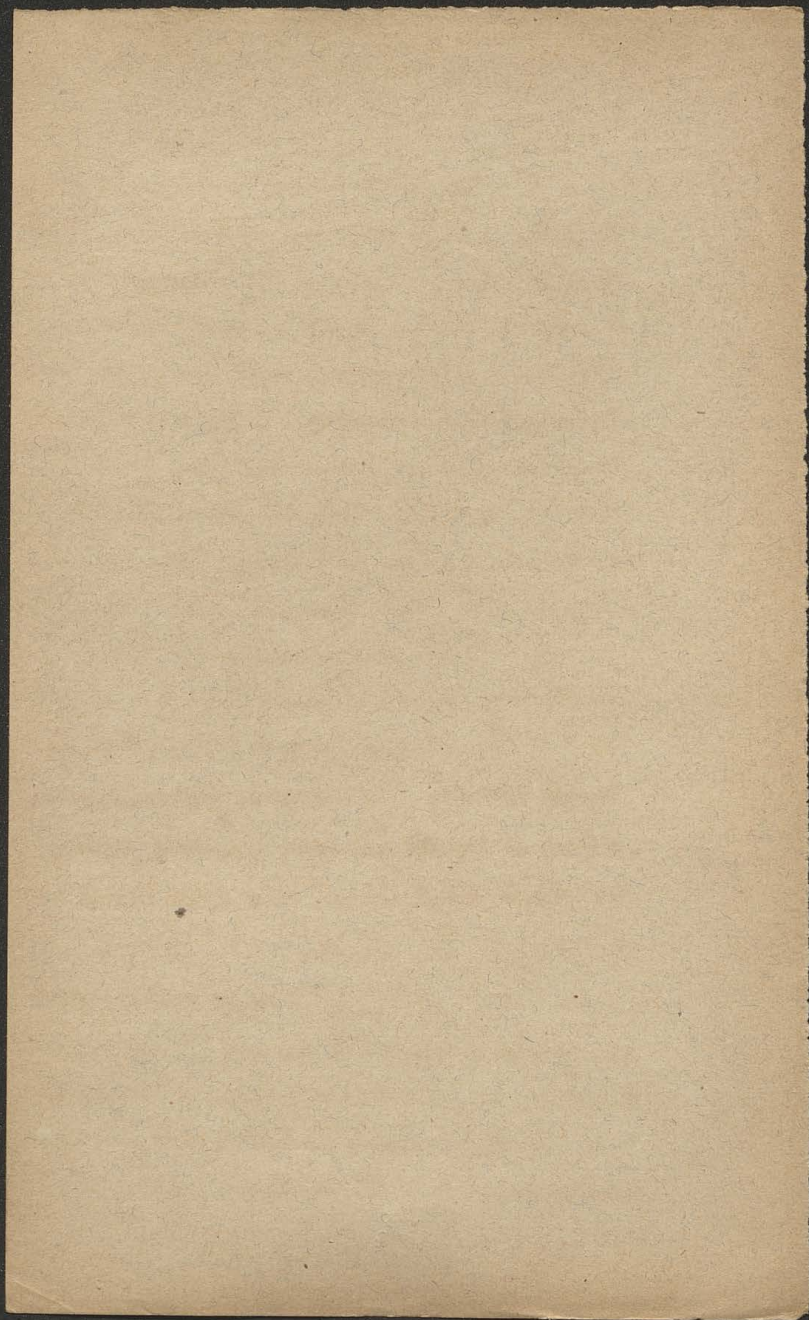
Podobać się bez wywaru obcy. 304
mówi więc go wagi nocy do polskiej polki

Flirtować - at. - taje st. w. udku. wywar nowy, fran.

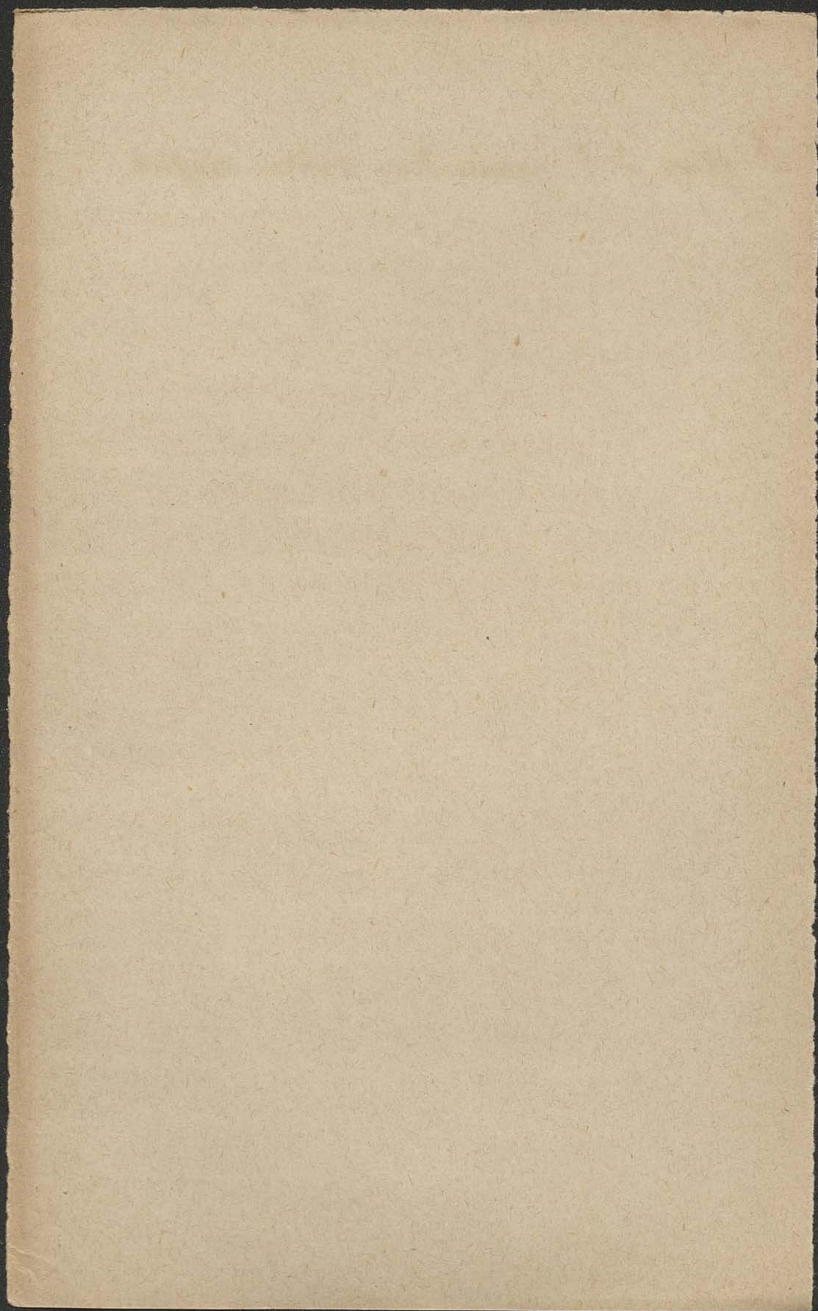
flirter, z ang. zalecać się kobiecie, mi-
szczyć, romansować w lekkim sposób nie
frankujski tego na senio „Przyglądano się
dammou i kapryzom, przystrawano na krót-
ko umywaną rozmowę, flirtowano, dawcip-
kowano, obmawiano się, kabijano czas na
wielkie sposoby” M. Gawał. Długo 23. 276.

„Czem ta kobieta się przejga? Dla czego jej
ulegają? Dla czego chęta iść w jej ślady
za nią? - Powtarzają ci: kajmuję mi się!
flirtujemy bardzo niewinnie - oto i wryt-
ko” M. Kal. Echo muz. teatr. 4. 364. „Mają jej
kajsty konnie i salonowem flirtowaniem
z tem co mi się pod rękę nawinie patrzy
na życie zbyt lekko” Wiek 1887. 244. 2.

Flirtacja - ji. z. flirtowanie, zalecanie się
osobie innej płci „Co do samej sztuki jestto
oklepana historia skłomności staro-kawa-
leryckiej do podłoków, podłana długiin so-
sem flirtacji dwóch kobiet o koto jednego
mężczyzny” Wiek 88. 136. 3.

Flitka i. i. pravo. hej: ravika, skuplik.

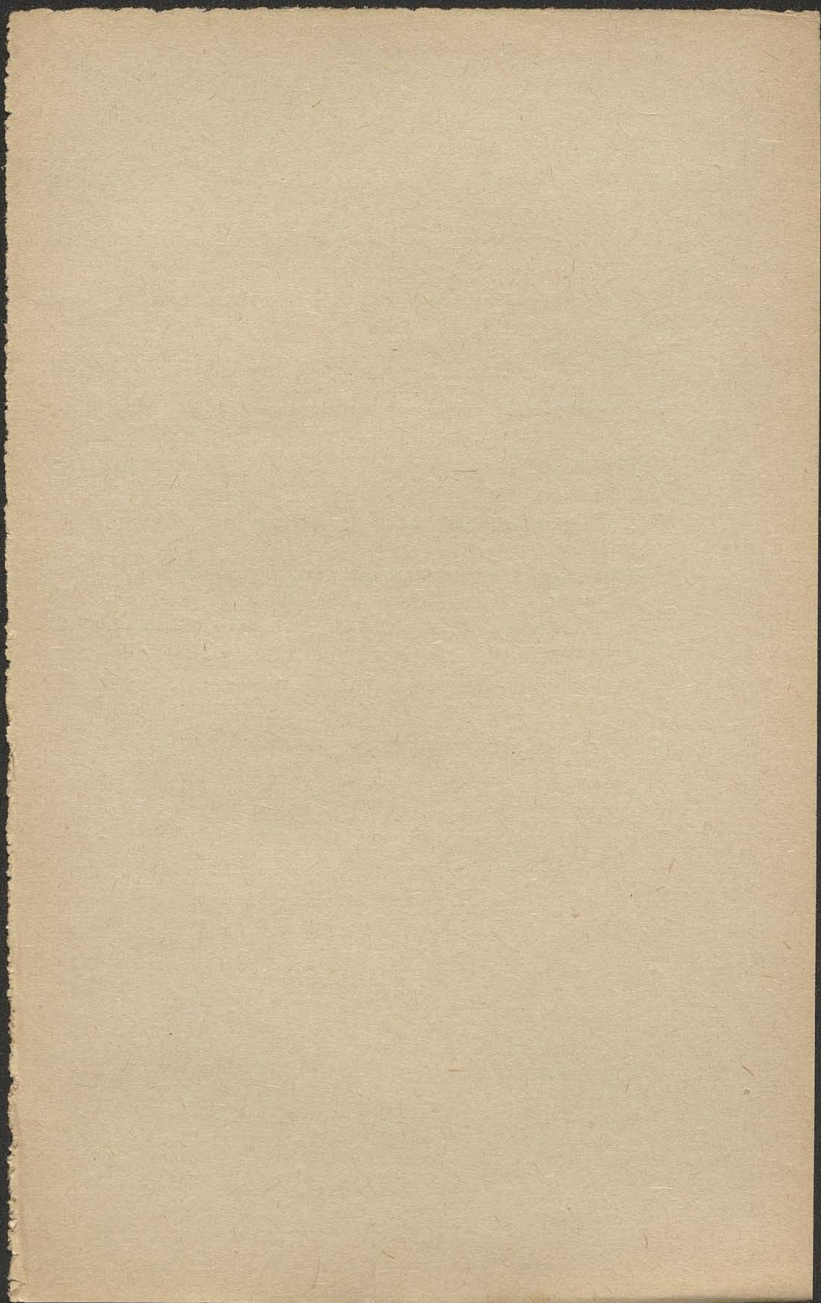
Flora - y. i. z roślinności, krótkstwo roślinne pewny części świata, kraju, miejscowości i jego opisanie „Flora wysp krętych na północnym umiarze pomiędzy dwiema ładami bywa części niezręca, części wykazuje wielkie podobieństwo z roślinnością tych ładowych przestrzeni, które im za pomocą paryżskich prądów wiatru lub wody wrony swich gatunków przesyłają.” Wędr. 3. 4. 215. (.)

Flora-y, Florentyna-y. i. inis kobiece; rdz. Floresia-Floreska. „Spokhaltem stowrotora Flore.” Z. Mell. Son. teatr. 22 „Aler pauna Flora gdzie jest? uwianowi ja widnie?” A. w. Fr. 1. 18. „Czasem pewnem kastyje: Floreko powiedz odz.” ib.

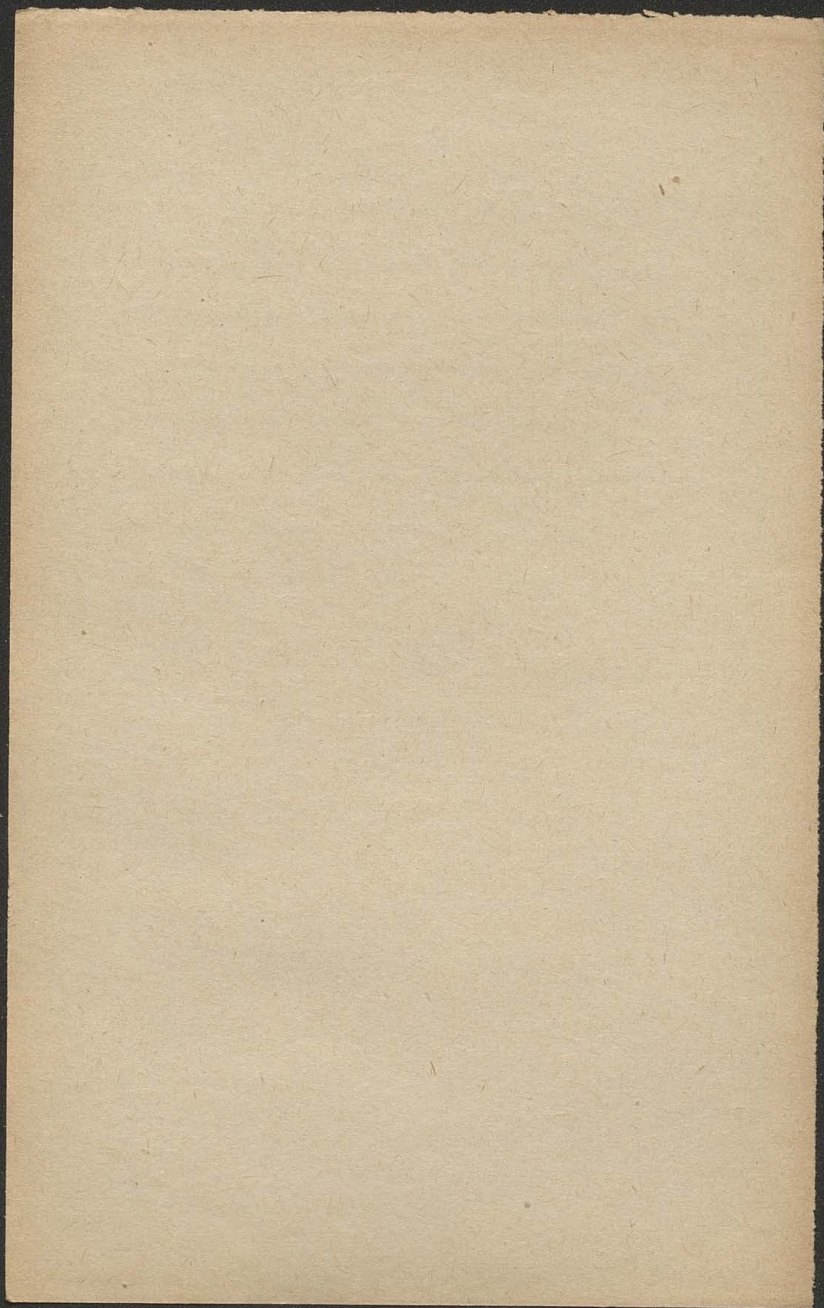
Florjan-a, Florenty-ego. m. inis męskie rdz. Floreio, Floresach, Floresh, Floresh „A widnie ty Floreku mielasa na kotku” O. Kol. 1. 285

(.) „O botanice rosnącej w F. Verdana Flova
okolic Kvakowa czyli wyjaśnienie roślin
w w. kr. Kwakowem doko rozróżnych” O. Kolb.
5. 5. „Wille stworzone są wspaniałemu ogrodami,
w których przepiękne obary flory potworniej
bujają w gigantyczne kształty i nigdy nie tra-
cą zieleni i kwiatów” G. mar. 1887. 266. 3. „Ge-
ste lasy oliwne, olbrzymie palmy i pinje pod-
stawiają uroczny obraz potworniej flory” Prus.
polit. (wzrost) 1887. 298. 3.

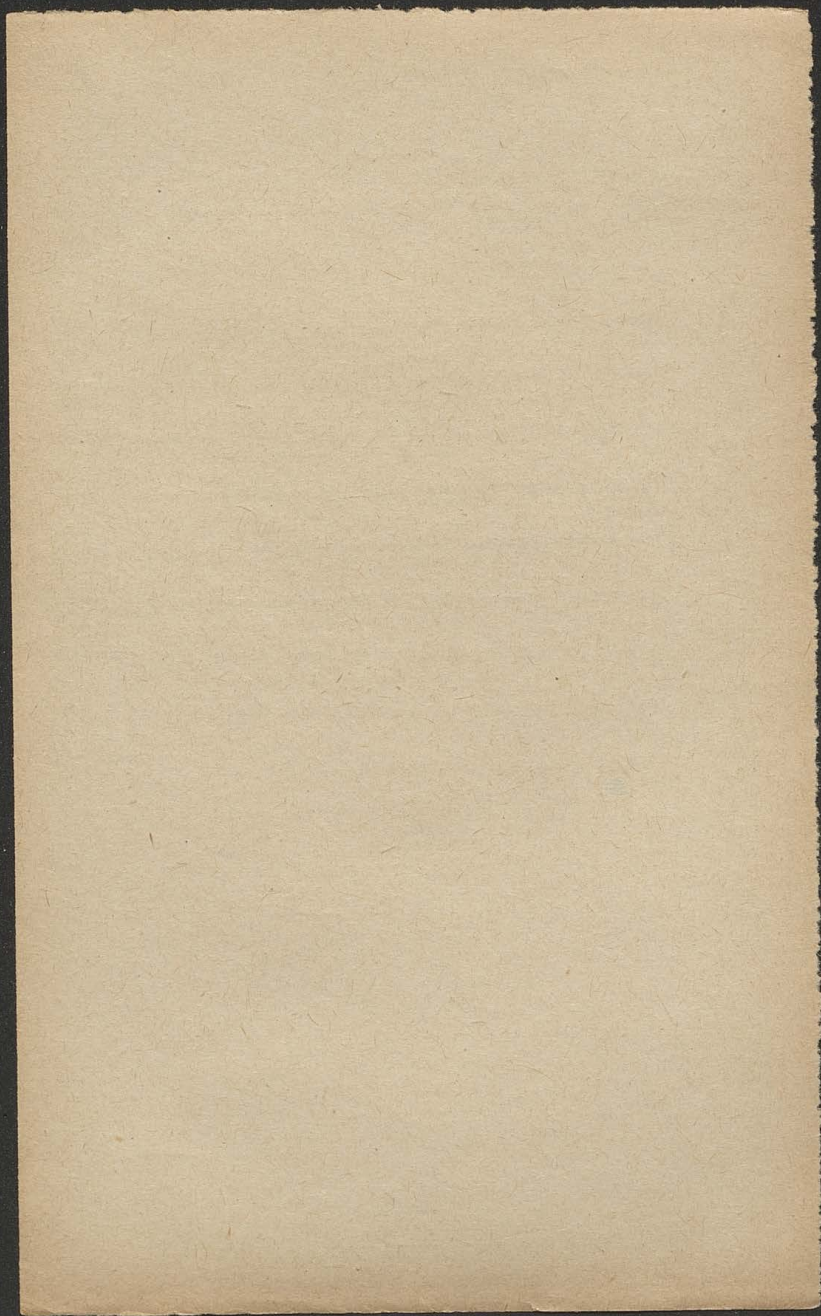
Flota - y. n. z kart. piennidne „flota pryptyus-
 ta” = prypty piennidne „Do tyj restau-
 racji zapwarzat swych pryjciot, ile vany
 miat „flote.” Wt. Chotom. Tyg. Wpwl. 1874. 199.
 „Wybornie sie ojciec pryjehat, flota na-
 ptejniu” k. Lat. Tyg. II. 3. 7. 101. „Brak mi tyl-
 ko trunk rybów, ale je wkrótce kartapiu
 nowemi byle tyfluo flota rkad nadplyus-
 ta” Kur. Swiat. 1867. 9 „Festem dais’ goty...
 lera gdy dawa flote, wieworem zagus pa-
 rolik w ratosa” koke 1872. 121.

Fluktuacja - j. r. ^{fir. i. med.} Tak. wahanie się, chwianie,
 ruch płynny wywołany przez nacisk powietrza
 (ki pod jakę się znajduje z fig. chwianie się
 w piwni, kursu papierosa, cennoboru i t. p.)
 „Fluktuacje tego airia tak bywają częste
 i niespodziane, że jestto prosto gra
 w loteryę: kto wagaśliwy ten wygrywa” Tyg.
 Il. 2. 5. 310.

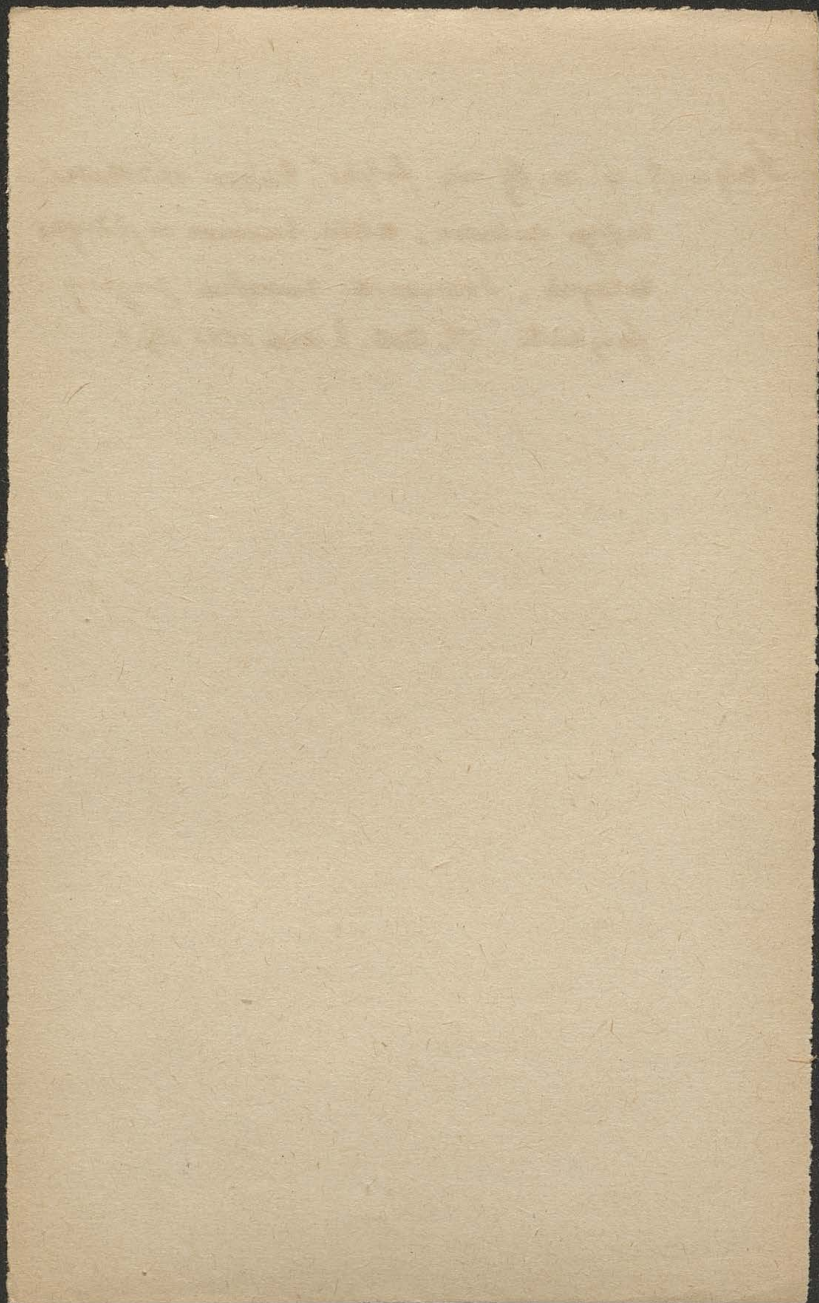

Folblut - a. m. ty m. z niem. koniar. kow
 ptej krwi „ Folblut jest tworem nie
 natury lewa sateki ” G. rol. 1880. 613 „ Su-
 cha sakapa, ale biega jak chart, wy sly
 folblut. ” kolec 1878. 231. „ Nadjechut pan
 Jozef na przynym, wychuchanym, wy-
 piewanym folblucie ” ib. z kart. utowiek
 dobre urodzony, z anystokwalyonuy rodni-
 ny „ Tyk, chtop, uofita.. userna pzetem-
 sji do krwi, vollblutem byc' mu sie nie
 zachiewa.. ” D. Bol. Pam. Pan. 16

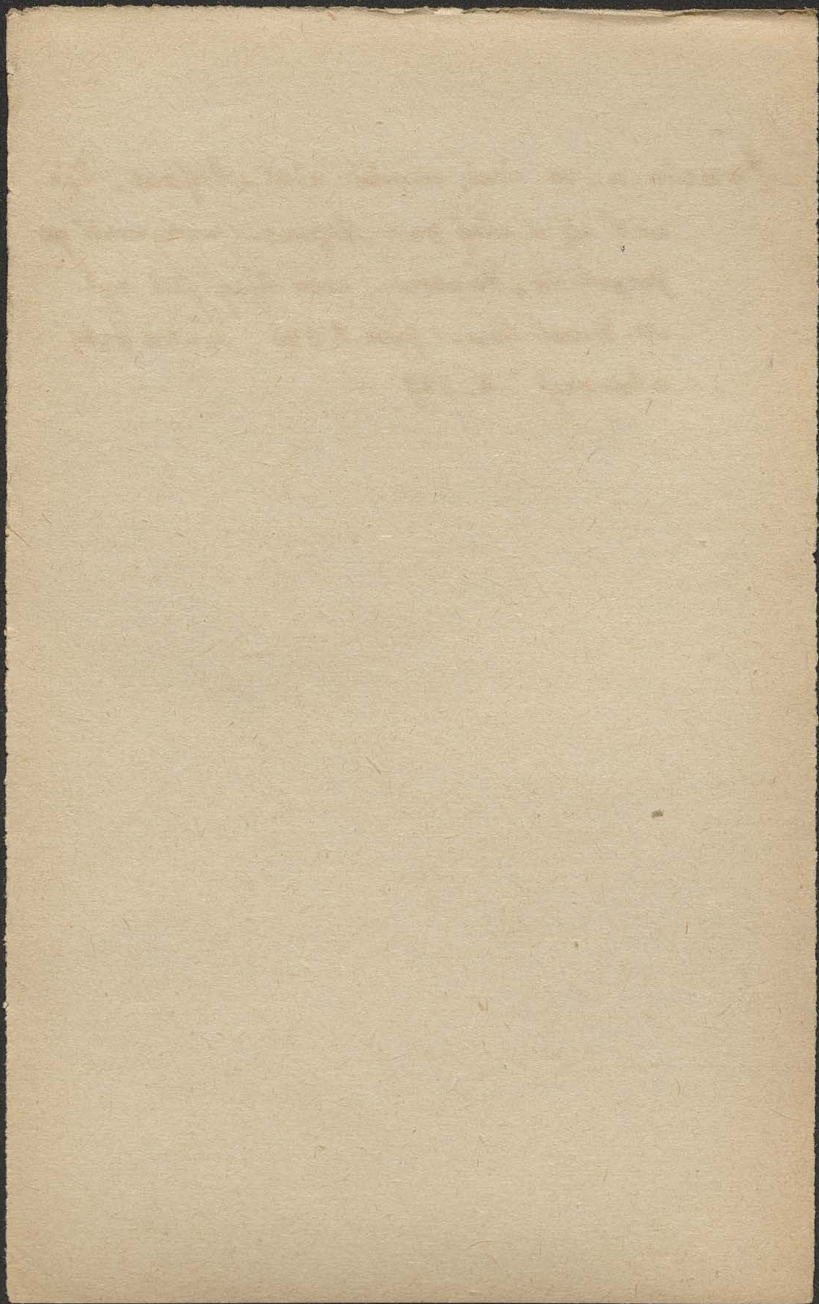

84³¹⁰

Foljant - u. m. ty run. foljant, kuzga wielkości
catego as kuzma, chta binnowe w jedynu
"revyie", "Przeznac' razktem paginy
foljantu" A. Urb. 5. mar. 1885. 137. 1.

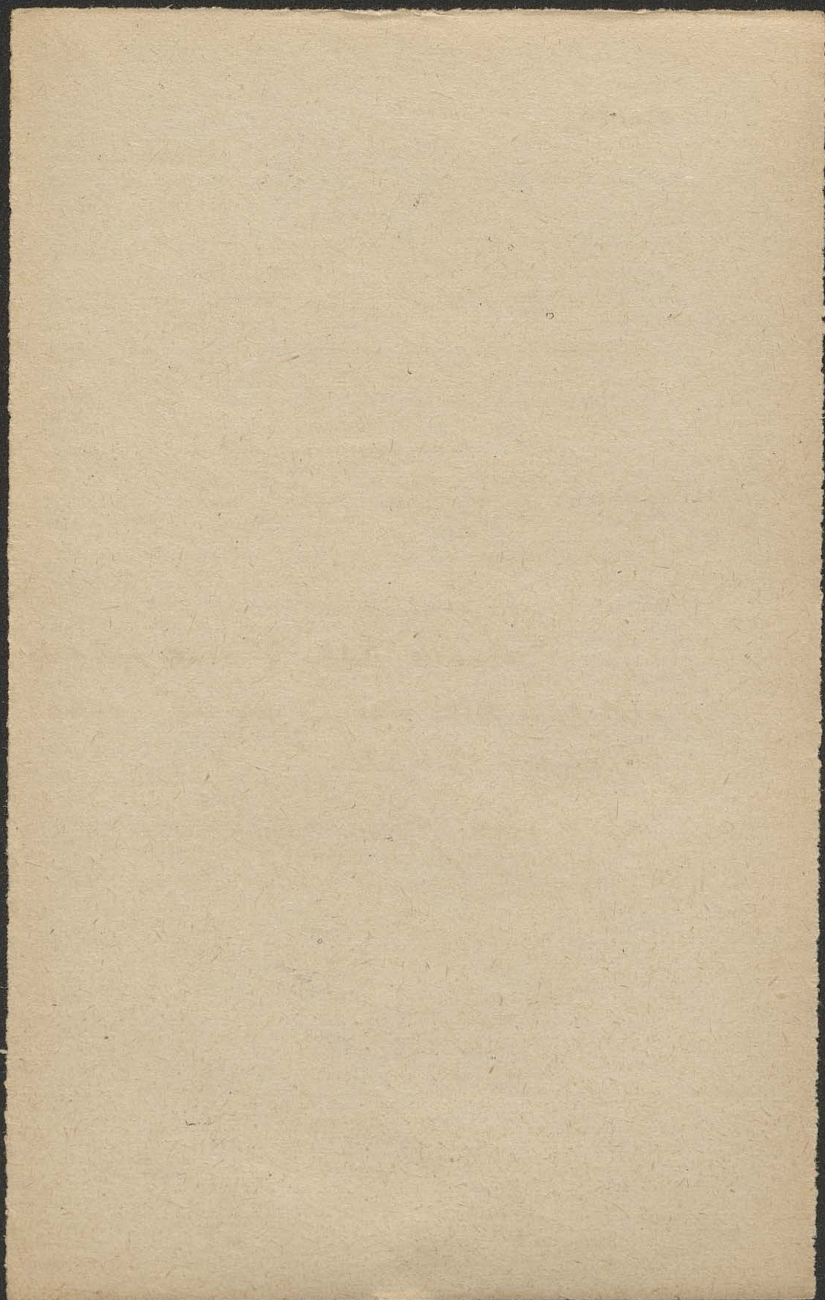
Fonsio a. m. inus megalie, adrb. Alfons, Lja-
wit us u niej pan Alfons... narywali go
per policie „Fonsiem”, choc’ tysy jwi byt.”
M. Gawal. Row. i pow. 8. 386 „Fonsio gozdz
otworzył” ib. 387

Furkai

Forkac st. or. ndkn. Forknaji dkn. prow. parskai,
 mówią o koniach „Konie zhubkane pędem
 i hatasem, powzety ni wydrinai. kilka hu-
 lato juw po stepie, forkajaj z poduisiowu-
 ni jak hity do gory wzonami.” T. T. Fw. Tyg.
 Il. 2. 2. 251. „Mój rumak uż dąsa i karmie
 i forka i wieraga i bęsa” w. Vol. Soc. 5. 109
 „A mój tarant w pędzie jak forknie,
 stanie, wieragnie... muriatem kerkowyc” A.
 hr. Fv. 1. 78 „Sze, jakby ja wiatr. prąd soba
 pędził, że tylko odzienie koto niej furkato”
 Kł. Jun. Wik 87. 227. 1.

cf. w Sław. wileń, Furai, Furkai

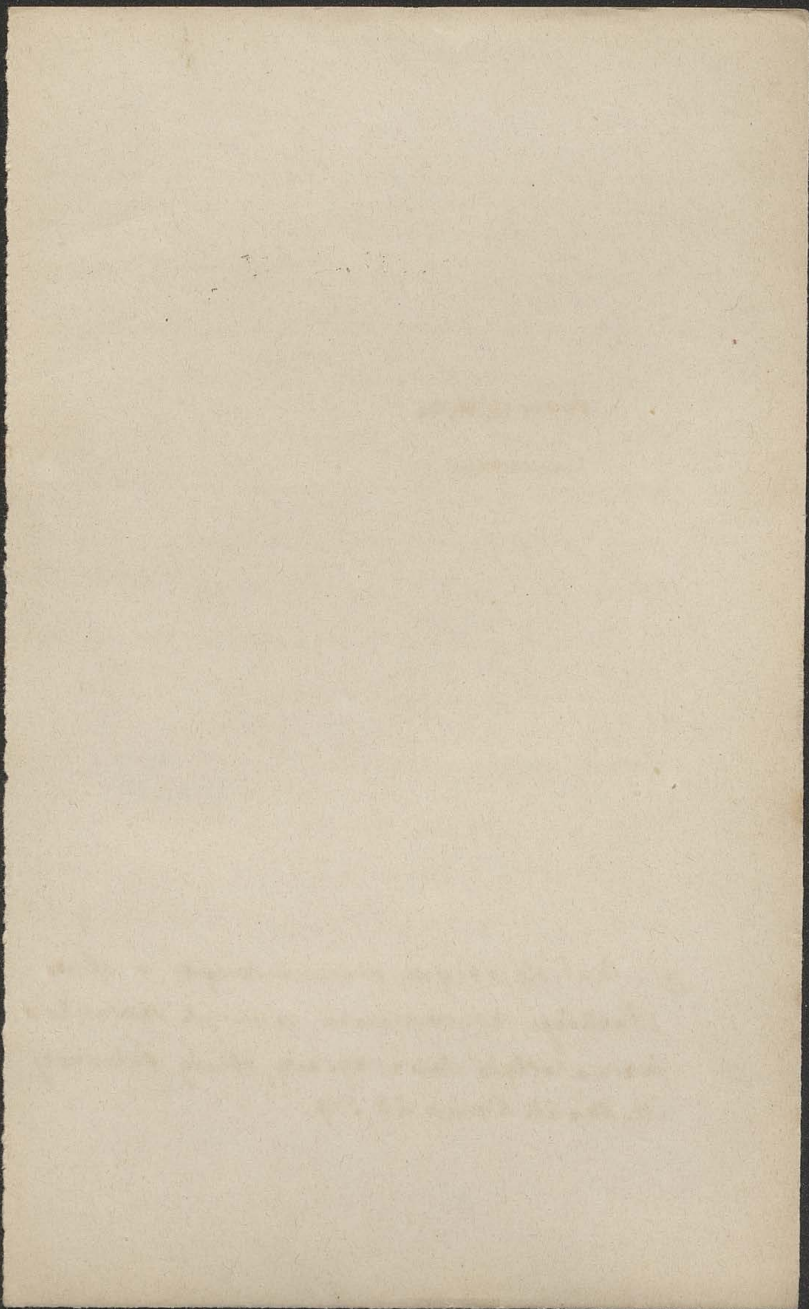

87

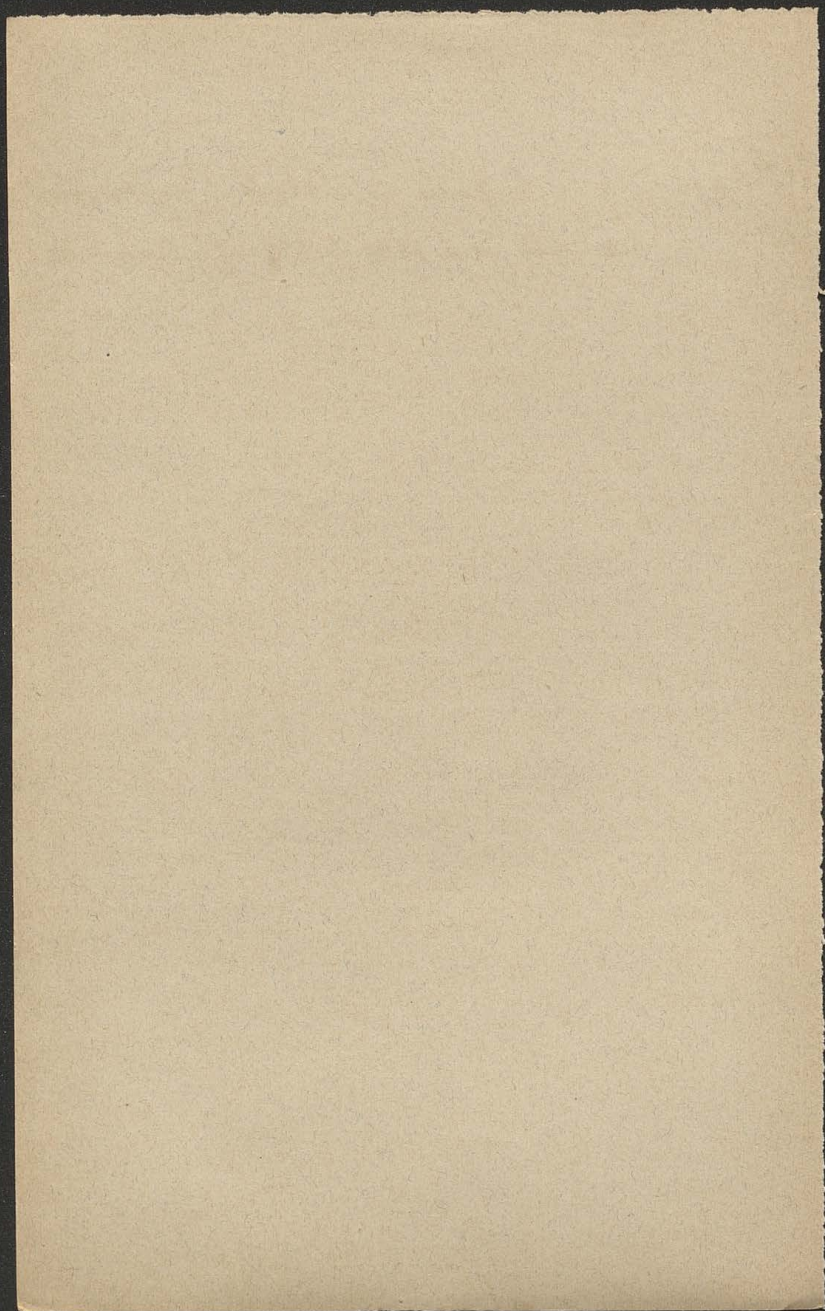
Formalista - y. m. Formalistka - i. z. cztowich
 przywiązujących główną wagę do formy, i ich
 się trzymających w postępowaniu „jest kam-
 knista w sobie, sztywna, dumna, trudna, for-
 malistka, anystokratka” D. Pol. Mybr. 63.

Formalistyka
Formalizm - u. m. trzymanie się formy w
 postępowaniu „^{konwersansu} życie ze strony wielkoswiate-
 woj; które kaprys kapetnia a formalizmu o-
 tacza” J. T. Fej 2. 30. „Formalizm jest alekha,
 urzędnicwa i on to paralizuje rozwój or-
 ganizmu państwa” Wiek 1885. 246. 1. (1)

X
Formalizmowi - i. m. i - się kaimk. ka-
 stawicie się formami wiasto działania
 „Z pryncypu formalizował się i swięt, ale
 w końcu zniszczył i zamilł” J. Wras. 29. 55.
 (1) „Cud się obcy, osamotniałym w sferze
 paskiego konwersansu, zimnych stosunków,
formalistki ten awystrzej, obudę salowanej”
 M. Gawal. Dłuror 23. 349.

Formeda - i. h. praw. na Salsku: pólko sru-
tek. Dib. war. 1849, 3. 347 cf. Mauriska

Formulka - i. t. mi um. kdob. formuła w kwe-
 stji podrzędnej, mająca cechy i będąca na-
 stępstwem pedantycznej drobiazgowości

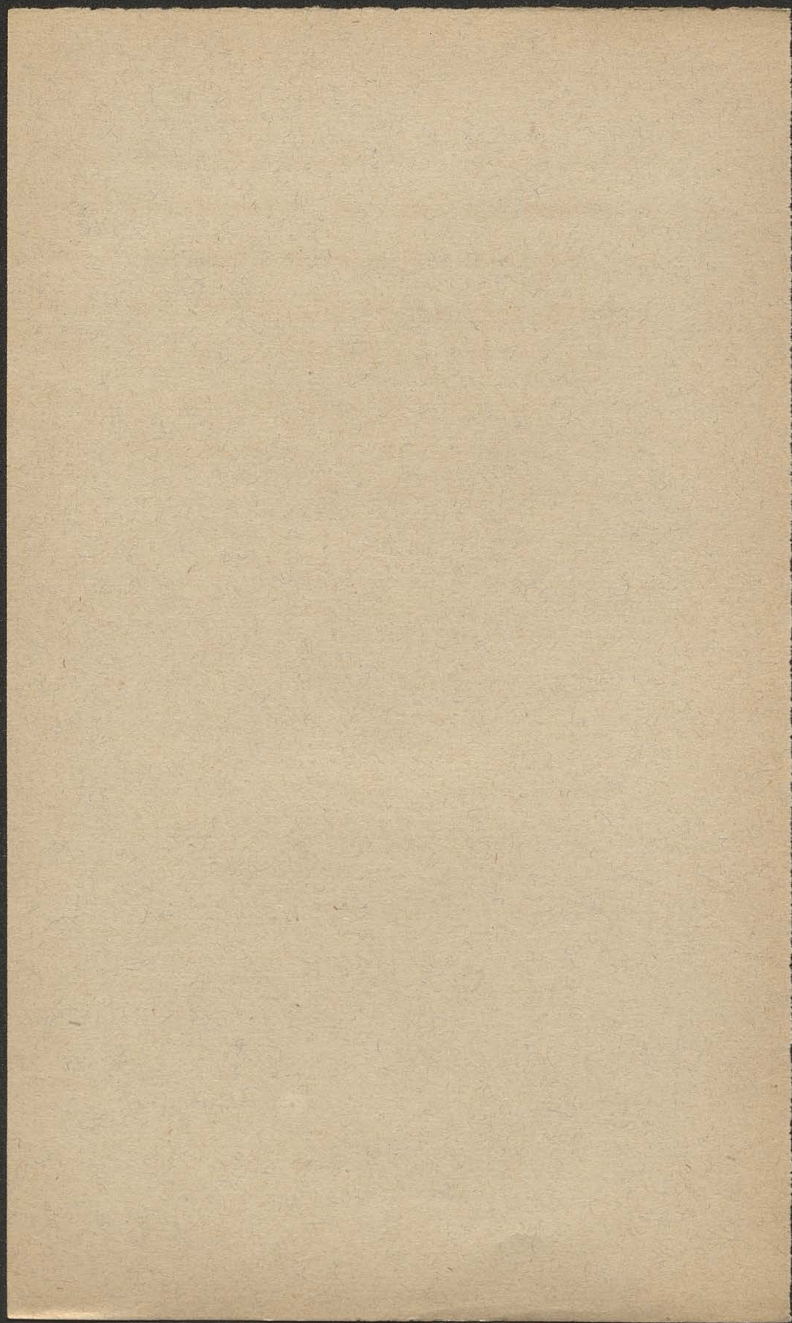
Formułkowy - e oparty na formułkach
 "Porządca wiadomości encyklopedyczne i
 uwrażliwość formułkową bez zasad żadnych"
 J. S. Fej 2. 29.

Formułowa i t. w. ndkn. Sformułowa dm.
 ujęci⁽¹⁾ coś w formułce, przedstawić jasno
 sobie lub komu pewne pojęcie, wyobrażenie,
 projekt i t.p. "Nie należał wcale do natur
 refleksyjnych, umięjętych kdaś sobie do-
 kładną sprawę z domawianych wrażeń,
 dla tego ten te wrysknie uczucia nie for-
 mułowały się w nim wyrażnie, ale raczej
 tworzyły jakiś chaotyczne obrwy." W. Mar-
 tyn. i wny 231. "Pragnęłabym dowiedzieć się
 czego pan mi kiedyś sływać sobie odemnie.
 im poprzedy sformułujem cel swoich odwie-

[1] wypracował w formie krótkości

Dkim, temu przyjemniej mi będzie" k. Kalendarz
art. 264. 29. "Mogłoby być nie od rzeczy, aby
autor projektu jasniej go sformułował,
aby poddać pod dyskusję, i dopiero, gdy pro-
jekt krytykę przyjęcie wprowadzić go w czyn"
Prz. Tyg. 1871. 356 "Polityka kompromisowa jest
zaowocowaniem braku albo niewystarzej-
szości, albo jasno sformułowanego programu"
E. nar. 1883. 19. 1. "Lud tautejzaj obdarzony
instyktowem bo ani przez siebie, ani przez
drugich nie sformułowanemu uczuciu, nie
rozumie pizkności swoich stron" f. Dziennik.
5. 5. "List z propozycjami w ogólnych wy-
razach sformułowania, nie skutkował" Przew.
nauk. i lit. 14. 563. "W kwestiach politycznych
spodziewaę się na pewno, że Rosja wyzstąpi
nieśmiało ze żądaniem sformułowania żądania-
mi w sprawie butgowskiej" E. wów. 1888. 8. 4. "Be-
stobowymu gabinet trwa na stanowisku, obse-
sionem bilka miszicy temu w uwowypie
sformułowanym programie" Przew. pol. t. (Przew.)
1888. 112. 1.

(Formutowanie) „Wytworzenie formutowane
się zawsze pomyślnie, jasno, krowuniakie,
tak, aby na nie odpowiedzieli mogli kamidy
z najwęższymi nawet postaciami” Qui
Blum 23. 226 „Dowiedzenie było tak for-
mutowane, że państwo koronni, podziela-
nieli podopieczni kawale w plotce” A.
Prach. Ost. lata wiot. 89.

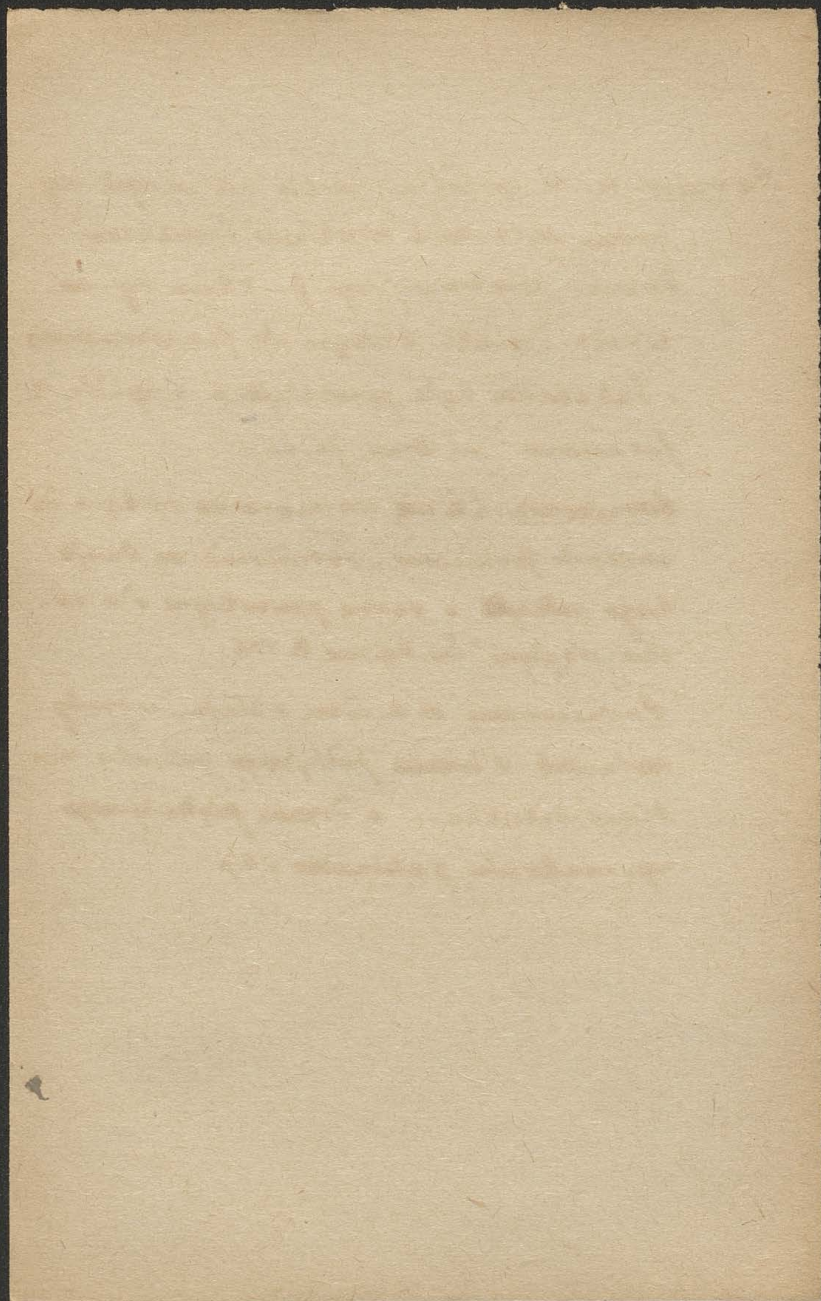
91

Fornier - u. m. wyłożenie mebli lub innych wy-
 nobów stolarskich cienkimi deserkami
 drzewa kwatowskiego z - z kum. ry - wo.
 cienka deserka stwiga do forniowania
 „ Sakadutta była porażona i opadła z
 forniawo. ” J. J. Kraw. 76. 25 (1)

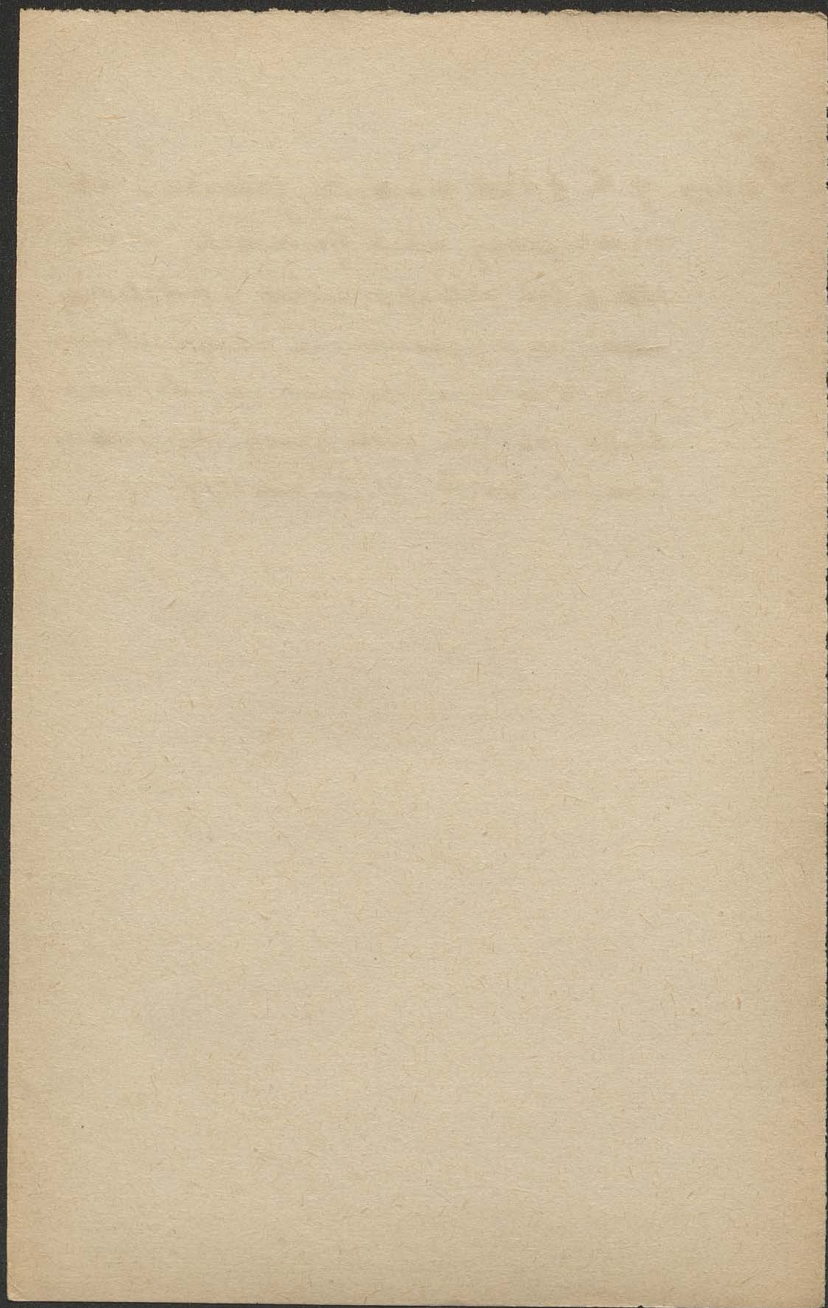
Forniernia - i. z. nie um. machina stwiga do
 rżnięcia forniawo, „ Forniernie są dwa-
 kiego rodzaju, o ruchu powrotnym i o ru-
 chu ciągłym ” Enc. og. um. 4. 226.

Forniowanie st. w. ndm. składanie wyrobów
 stolarskich z drzewa podległego gatunków cien-
 kimi deserkami z drzewa piśkwijskiego,
 np. mahoni, palisandru i t. p.

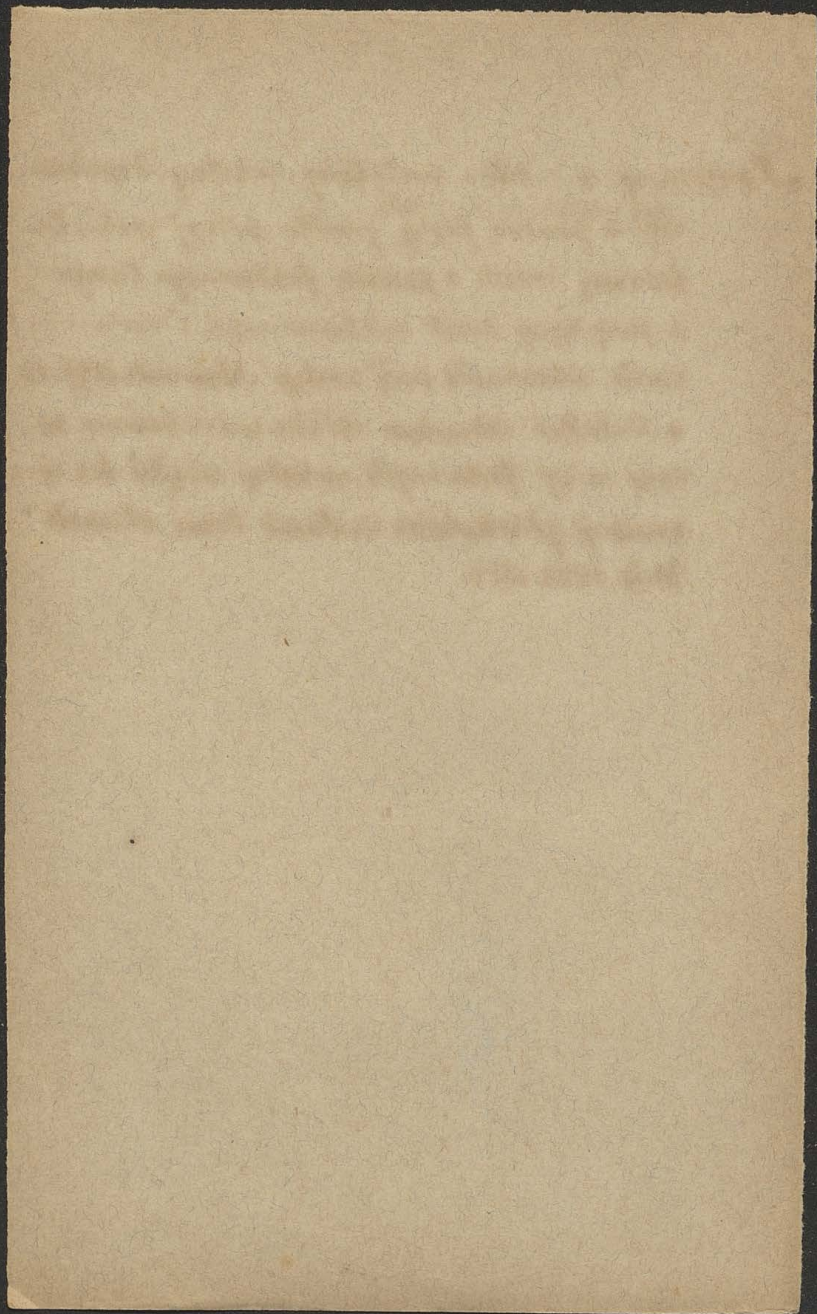
(1) „ Porażone mahoniowe forniawy ” J. Korkun.
 1. 177.

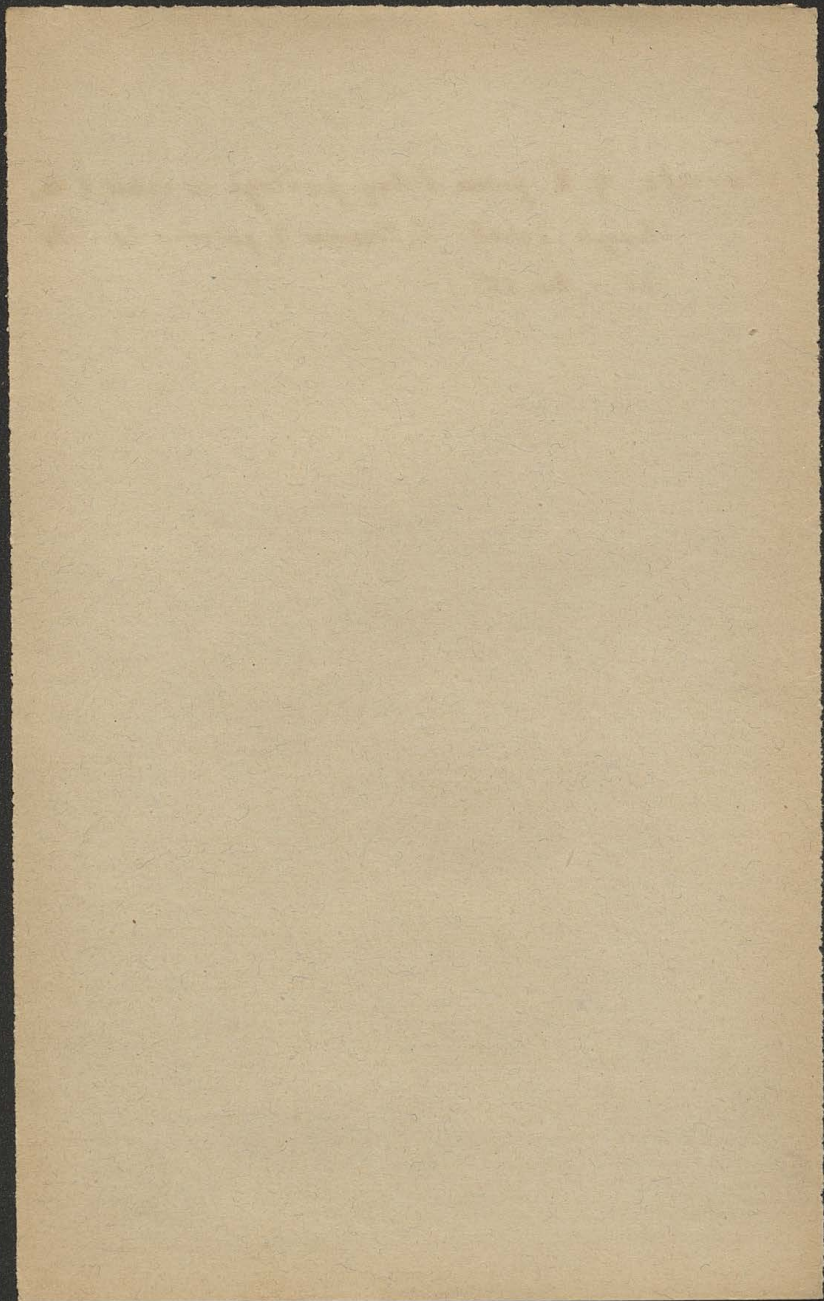
Forsa y. n. z kart. pieniężne, gosiolka, „kto
 nie ma forsy, niech sje serdela” Mucha
 1871. 9. Dod. nakład pieniężny w dostatecznej
 ilości na przeprowadzenie jakiegosi interesu
 „Na to się rancie to kart nie jest. Pieniędzy
 trzeba jak lodu, forsy grubiej. Bez współu-
 kuso nie sprób” Kł. Jan. Wieh 1887. 214.

Forsowny-a-e-nie: natężony, usilny, dopetwo-
^{bez względu na przyczyny}
 ny i z pomocą forsę, gwałtu, silnej woli, za
 kłamstwem bawem, z powodu forsownego targu
 z przyczyną swiat wielkoscnych, i rzezimusz-
 kowie wamocnili swój karkap "Now. niwz. 1877-13.
 " Natężne niebractwo stada ni exkancem ro-
 dzaj winyt forsownych, wtkodze wngdzie bez ce-
 remoniji, gdziekolwiek zastanie drzewi otwarde "
 Wiel 1883. 15. 3.

Forvata - y. ž. prou. Tatry, púdloga w inhoie k do-
brych desek. L. Obzorn. Z púdruiny do Tatr
Kl. i kv. 185.

Fortca - y. i. ty rus. z franc. carte forte, wyprawe-
nie przy grze w karty, karta, która skut-
kiem poprzedniej gry stala się mową, nie-
podobną do zabicia, „Sam nie wiedząc co
robi, wyrucit prawdziwie wyrobioną forte
i samemu siey wpaść na kiesz” Fel. Tyg. II.
16. 610

Wyfortować

„Patrzajcież nie górz, jak grać wistowy, kiedy
chce przypomnieć sobie czy siódemka jest
Carte-ports albo nie.” A. w. Fr. Dk. II. 130.

1870
The first of the year
The first of the year

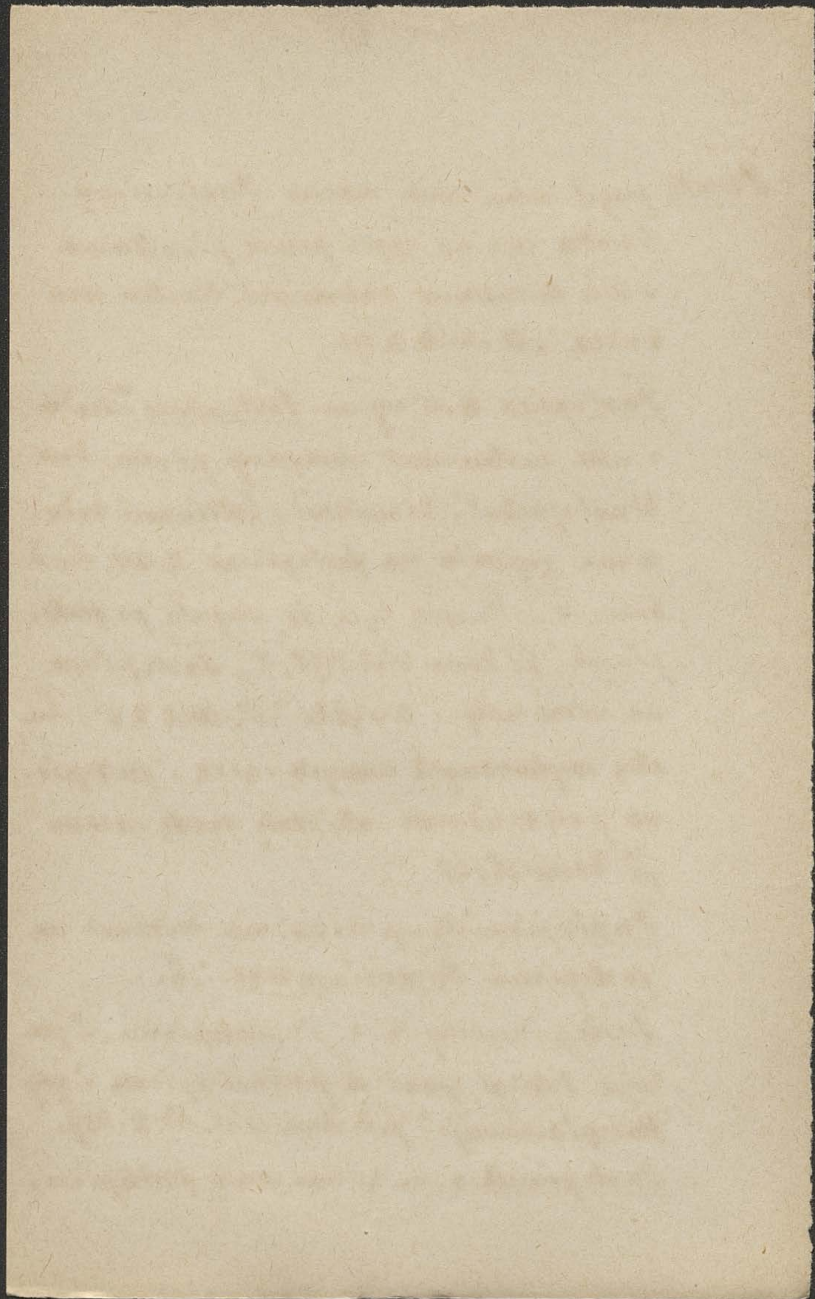
Forțe przym. wlos. muz. mocno Fortissimo
bardzo mocno, oppos. piano, pianissimo
" Ten fortissimo kalorniat, tauteu uoci
zuika " *Ad. Mick.* 3. 191.

Fortepian - s. m. ry mu. Fortepiano ^m według
z wlos. instrument muzyczny, piano, daw.
klawikord, klawikord " *Gotinami* kadu-
mowa grywata na fortepianie " *D. Bot.* *Foru*
buwa " " *Foruug* byta, ze klepata po forte-
pianie " *P. Kwass.* *wiek* 1878. 8 " Fortepiano,
na niem noty i kragiki " *Ad. Mick.* 3. 5 " *For-*
eks umkwornych nanych carek i fortepia-
no palisondrowe, ubi waly rudy salonu "
P. Kwass. 15. 15.

Fortepianista - y. m. sci. mu. wirtuoz na
fortepianie Fortepianistka - i. z.

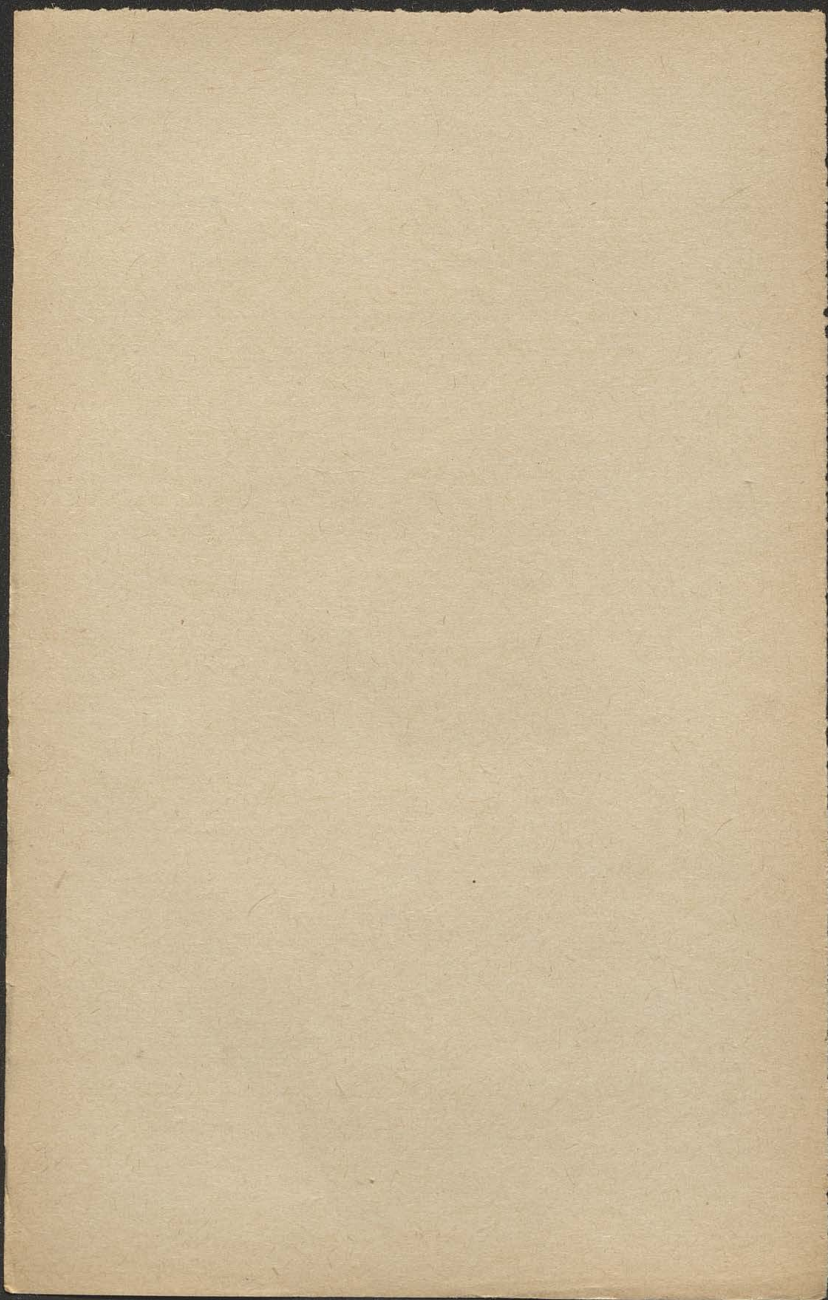
Fortepianowy - a - e od fortepianu " *Z po-*
koju dobiegt gwar no portaci spiewu i gry
fortepianowyj " *P. Zachar.* *Dus. lit.* 2. 659.

Fortepianik - a. m. ki mu. maly fortepian.

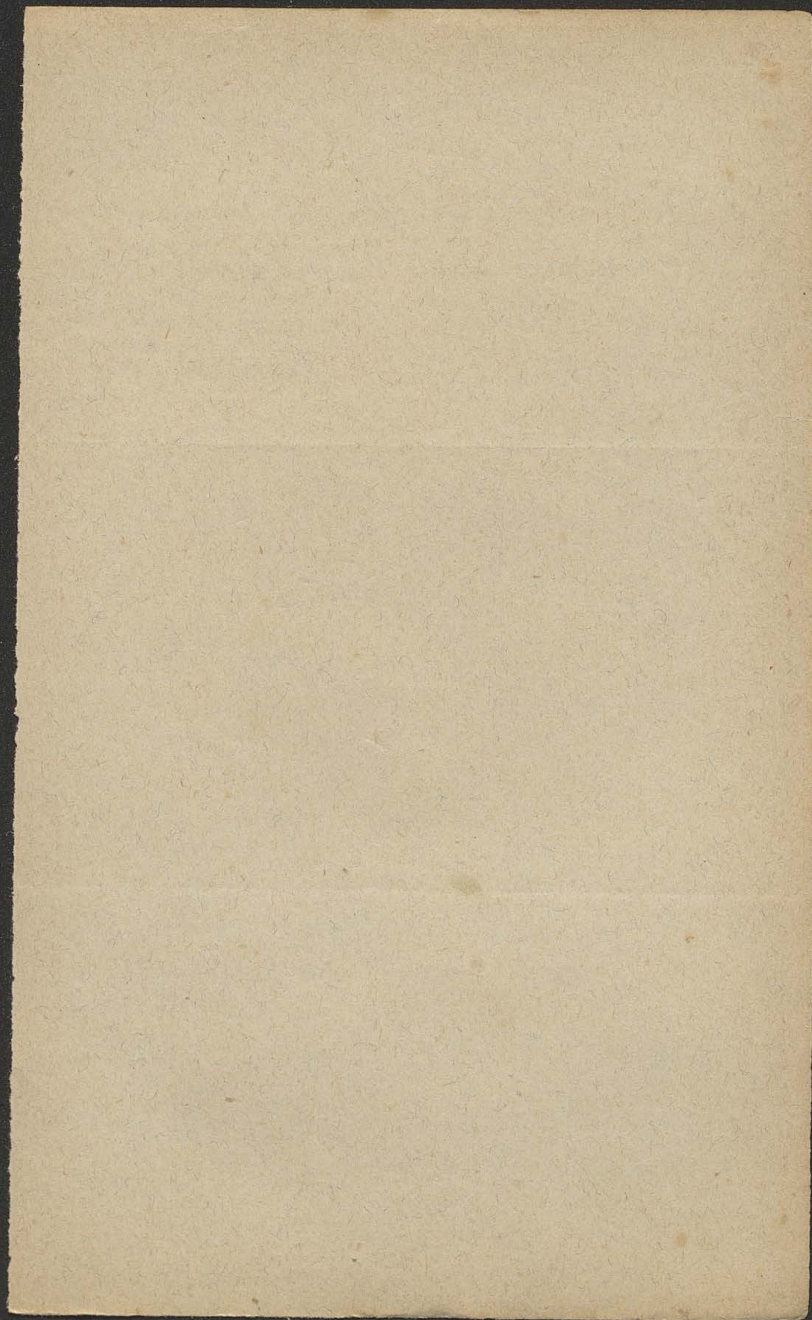

97

Fortunat-a. m. & inis m. z. m. e. „Fakby dla
ironii na chrzcie świętym dawo mu inis
Fortunat.” J. Kuchars. Dis. lit. 5. 4.

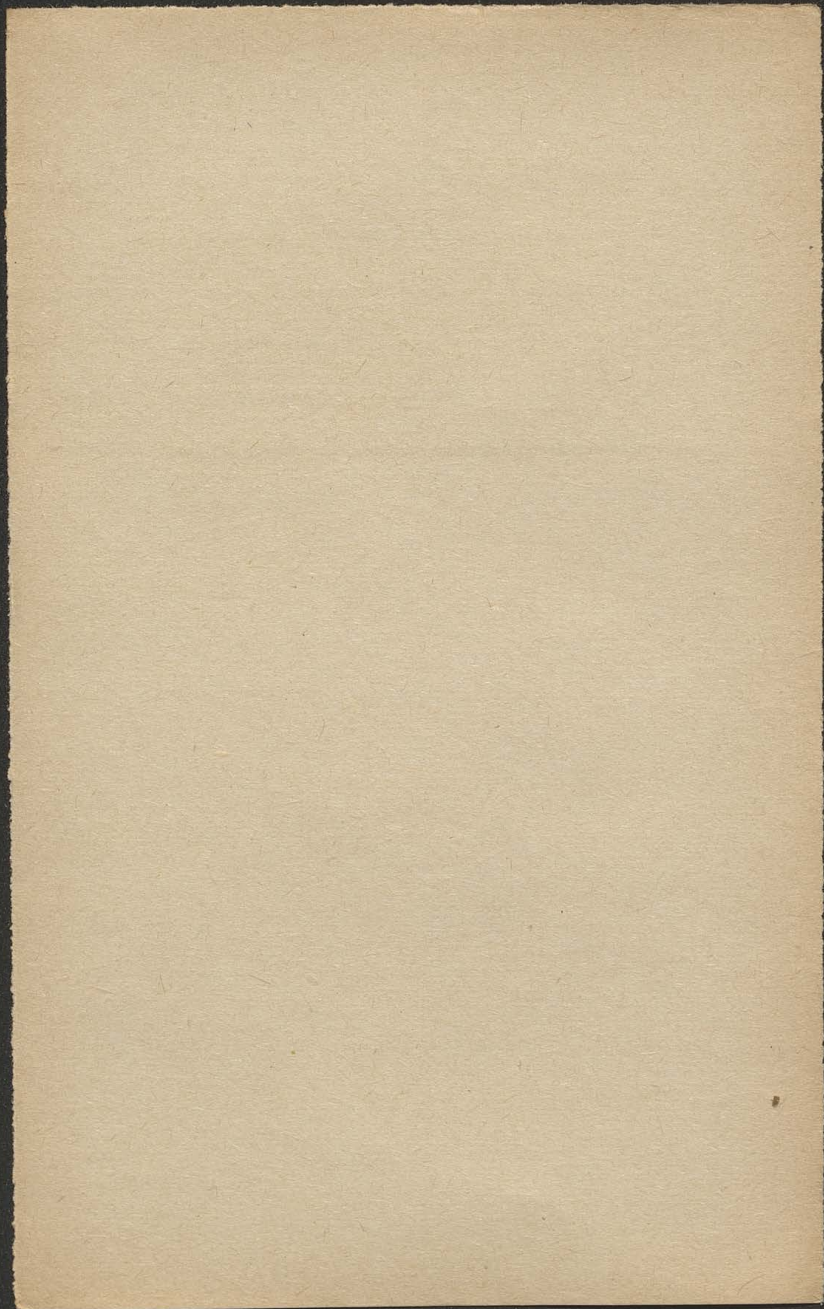

Forys-sia. m. z fig. „forys w głowie” zdrowy rozum „kto ma dobrego forysia w głowie i owszędną gospodarność, ten więcej tarki nie potrzebuje.” Fr. Skarb. Pan. Stav. 10

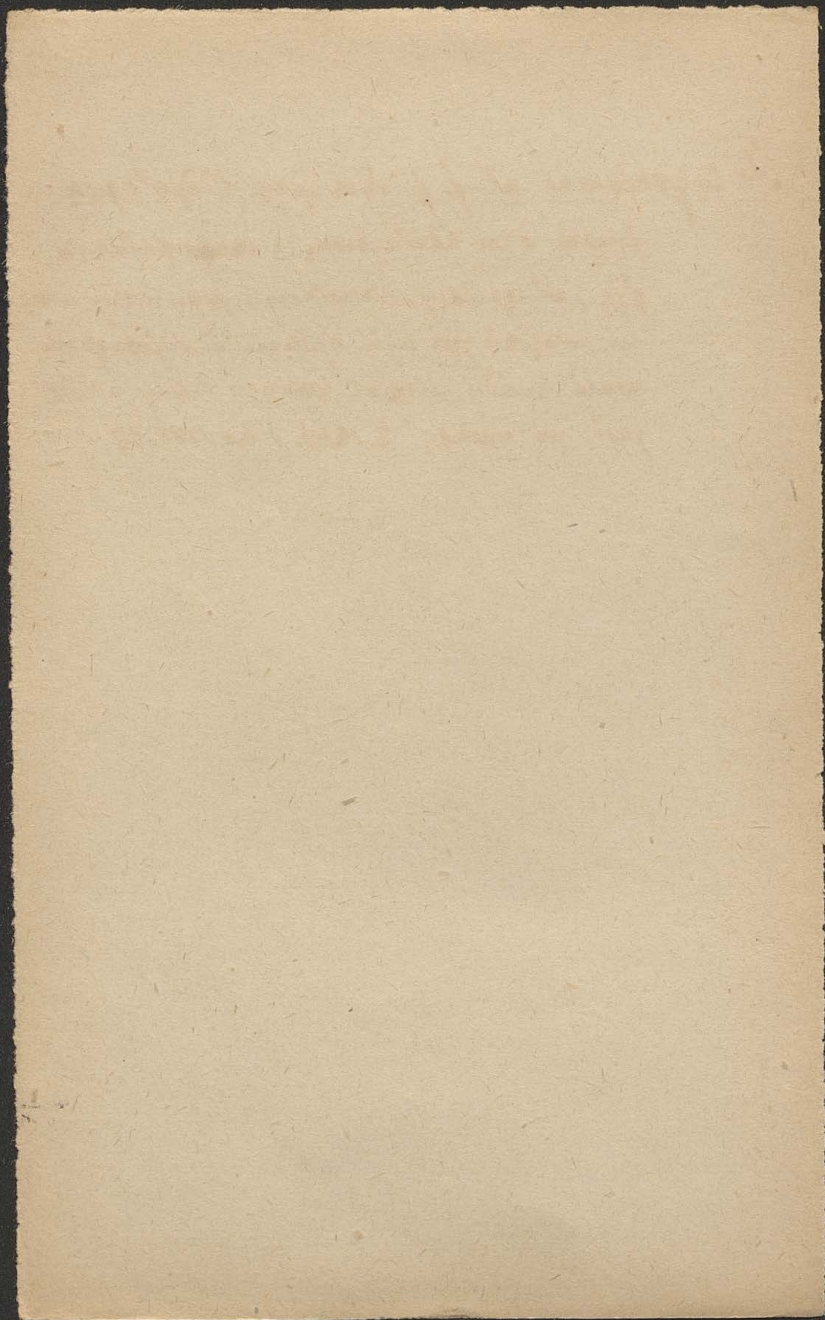

99

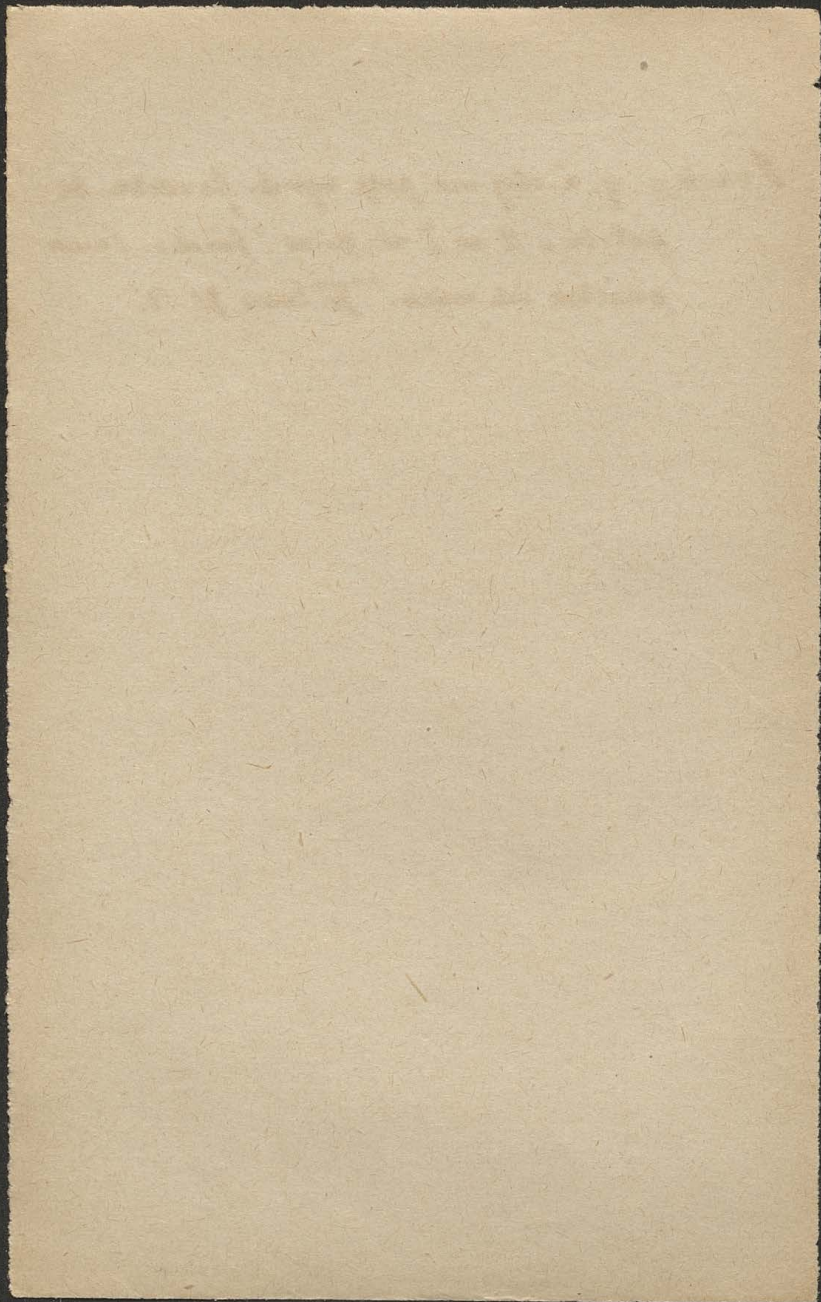
Fotel-u. m. le un. Fotelik-u. m. franc. krzesło
 wygodne & poręczami „Król siadł na chwile
 w fotelu i patrzył a słuchał” J. Wras.
 & flet. woj. 2. 39 „Do kota słota wygodne fo-
 tele obite zielonym adamaszkiem” J. 16. 30.
 „Kilkanaście ngrabnych fotelików” A. Witek.
 Fot. 1. 3.

Fotografowai - at - fuję w. oz. udm. Od fotogra-
fowai Dm. zdejnowai z wago fotogra-
fje, Angjeloj, niemiecy i francuzj wse-
ni w wzdzie jwi byli, opisali i od fotografo-
weli kazdy niemat komisji, ktorej ksztu-
tuje na uwaz." K. Chęd. 9. kw. 1888. 27.

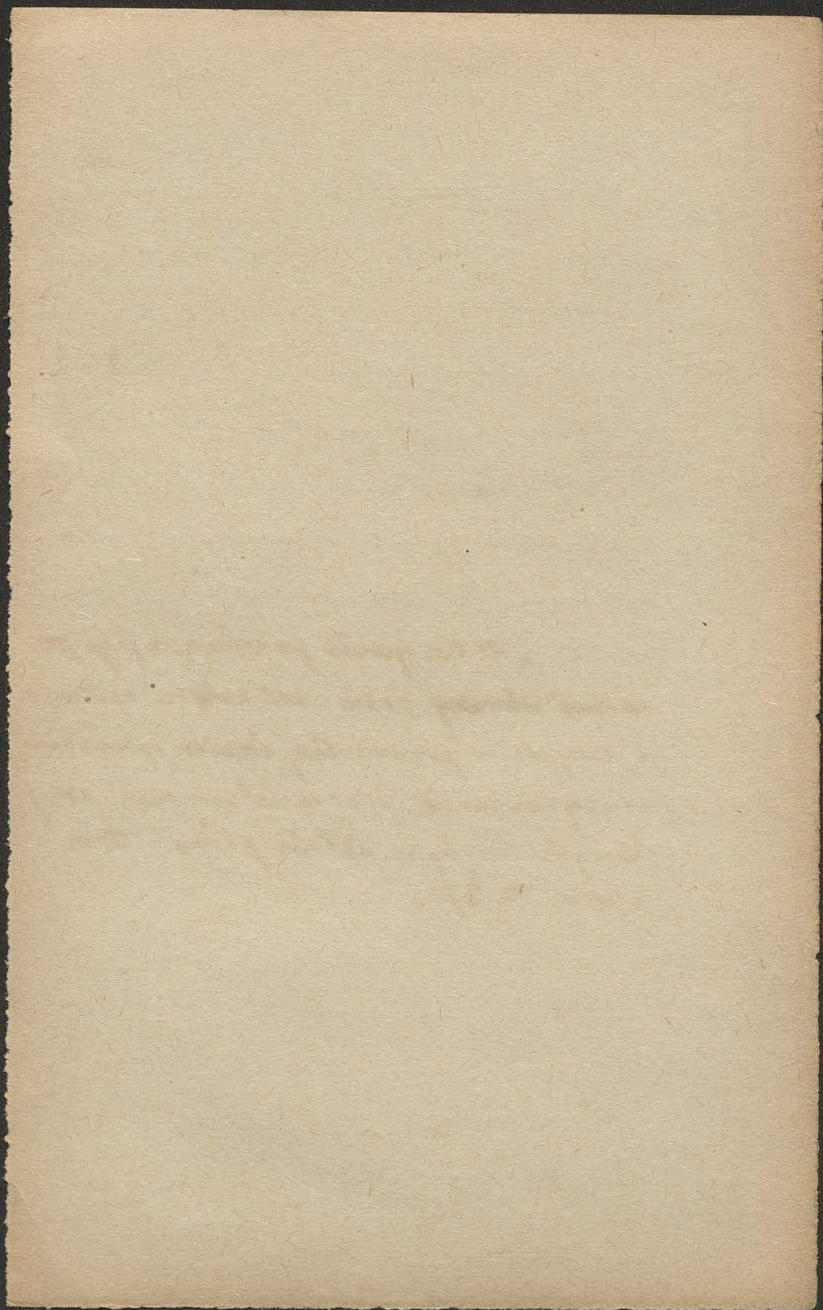

Fracha - y. ž. chy um. prosp. rgrub. fraska, ba-
gatela „ A co? ste pivo? Fracha samo
pariskie ich wino. ' " Ži. Kvarn. 72. 13.

Fragmeryt - u. m. ~~ta~~ ity um. ta. unywek,
 ustep, wyimiek z jaksieps' dnieła, tra-
 ktatu, pirmu

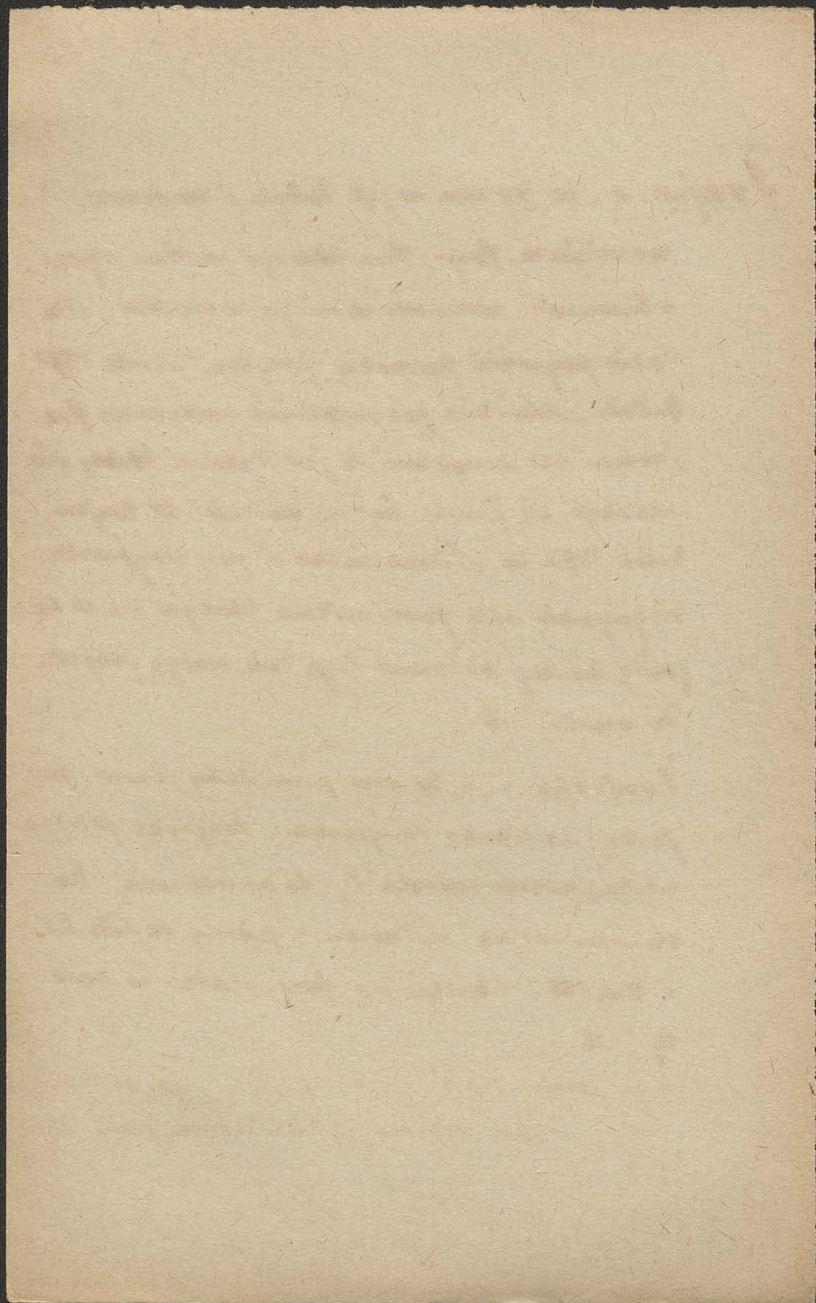
Fragmerytany - a - e - canie prapst.
 unywekny, z fragmerytów stwaryny
 "Opowiedziat to catoz historye, ktora
 nam lubo fragmerytanywie, jednak
 w catości jwi dawno znajoma" d. Kaczk.
 4. 324. "W ten sporob powstajz w jego pra-
 cowni obrary, jakie inni artyści kottawia-
 jz kmykle w posumierknej dopiero spusćznie,
 niemy kwi owne, fragmerytanywie, prony
 kłonych knydyka sktada piono" Qui
 s' hewer 23. 370.

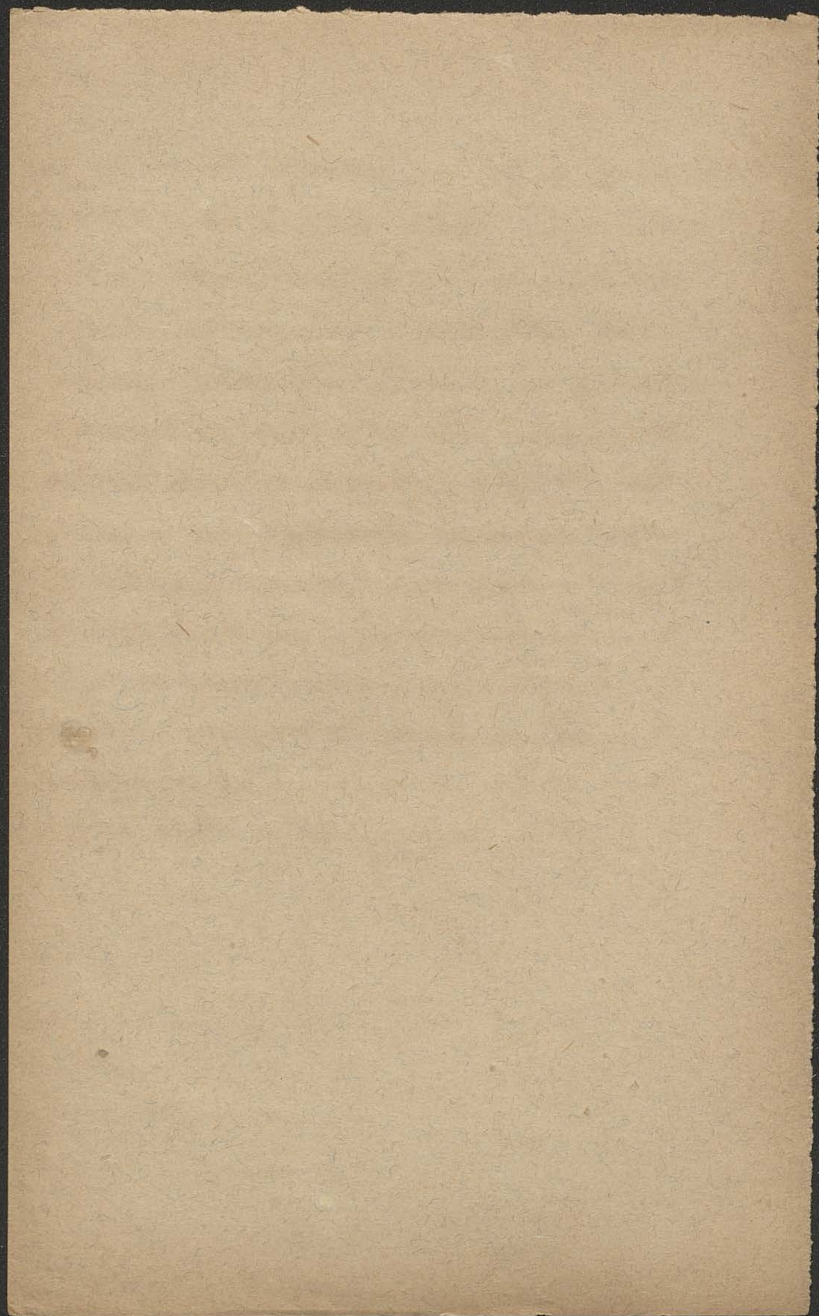
Frajera - a. m. ry um. w jęz. Tobur. i sauterovo,
nowijura, fryc, ten którego mowa ogwai,
otumanic, wniowie w niego wszystko „Na
tablic pogroźki, porankaj frajera” Mucha 1871
9. Dod. „Młodzień przedmiotliwie nazywana fra-
jerami vel surykami, to jest takimi, którzy nie
nauczyli się jeżare żyć w świecie” Kł. Krajem.
kolce 1872. 161. „Bierzeniawce ci, przy stryjarsku
odgrywali rolę pomocników, którym on w na-
grodz kasług oddawał tego lub owego frajera
do nauki.” ib. (1)

Frajerka - i. z. ki um. prow. Tatroj (dawne: fry-
jerka) kochanka domywna „Frajerka posespa-
nicka (przespannicka t.j. do przespania), ko-
chanka wolna” L. Dzevan. z podwojy do Tatroj kł.
i kw. 185 „Chodzi na fraj, chudzi w tralo-
ty” ib.

- (1) z gw. Sorals „Frain” zuch i t.p. „Tau ujre se, tari
cyj, nadobuy frainie” J. Kuperu. Piesni Sorali 39.
517.

Frakcja - ji i. kye um. z praveja, stronniczo po-
 dzielajze zarady oboru do klowego sie liwy,
 rownieze us oden' tyho w kwerlach podred-
 nyh „ Nie brakto uritowan ze strany
 frakcyj liberalnych, wity opinie w sprawie
 przychylnie dla całego oboru parliamentskiego”
 G. W. 88. 137. 1. „ Mowa ta kwalita polscah
 wrowd wyborcow liberalnych; coz jednak z
 tego, gdy skrajniejsi nie myli pogadki ni
 z umiarkowanymi i gdy kawda frakcja
 umiarkata, ze ste nowe uruczi om tyho”
 ib „ Taka wielka dxiatalosci moze wy-
 wrazi wytygo na opinie. Jozeli nie wywarta,
 to przypisai materialow oboru na frak-
 cje” ib.

Francuz-a. m. z Warsz. trzymany restauracji
wykwintny na sposób francuzki, „Poje-
chaj do francuza na kolację.” J. A. Minia.
Tyg. Pl. 1. 87 z posp. kart. wiepra, wieprzek,
wraz z solniej prosis, z powodu twierdzenia,
które przypominia francuzki: oui, oui.

Francuzica-y. i. poutale i pogardl. francu-
ka, guwernantka francuzka „Jakai fran-
cuzica z teatrum królewskiego zbotannu-
ciba mi go.” J. T. Krasa. Wien. 1. 22. „Młoda fran-
cuzica stara, na kilka miesięcy pouw ska-
kana do twika, ja je zastepuj sama, ale mi
brak czasu... Odstepuj ci tekuj jazyka fran-
cuzkiego w dwóch wyższych klasach. (Keren?)
D. Kam. w dlu. nym. 160 „Ze wrypskiego widie,
ze francuzica nie głupia” Au. Wi. 5. 16

Francuzik-a. m. adrb. maly, zgrabny francuz

Francuzisko-a. n. ska um. z grub. przychyl.
i z wialeniem, Francuz „Jok d'his' p'auristau-

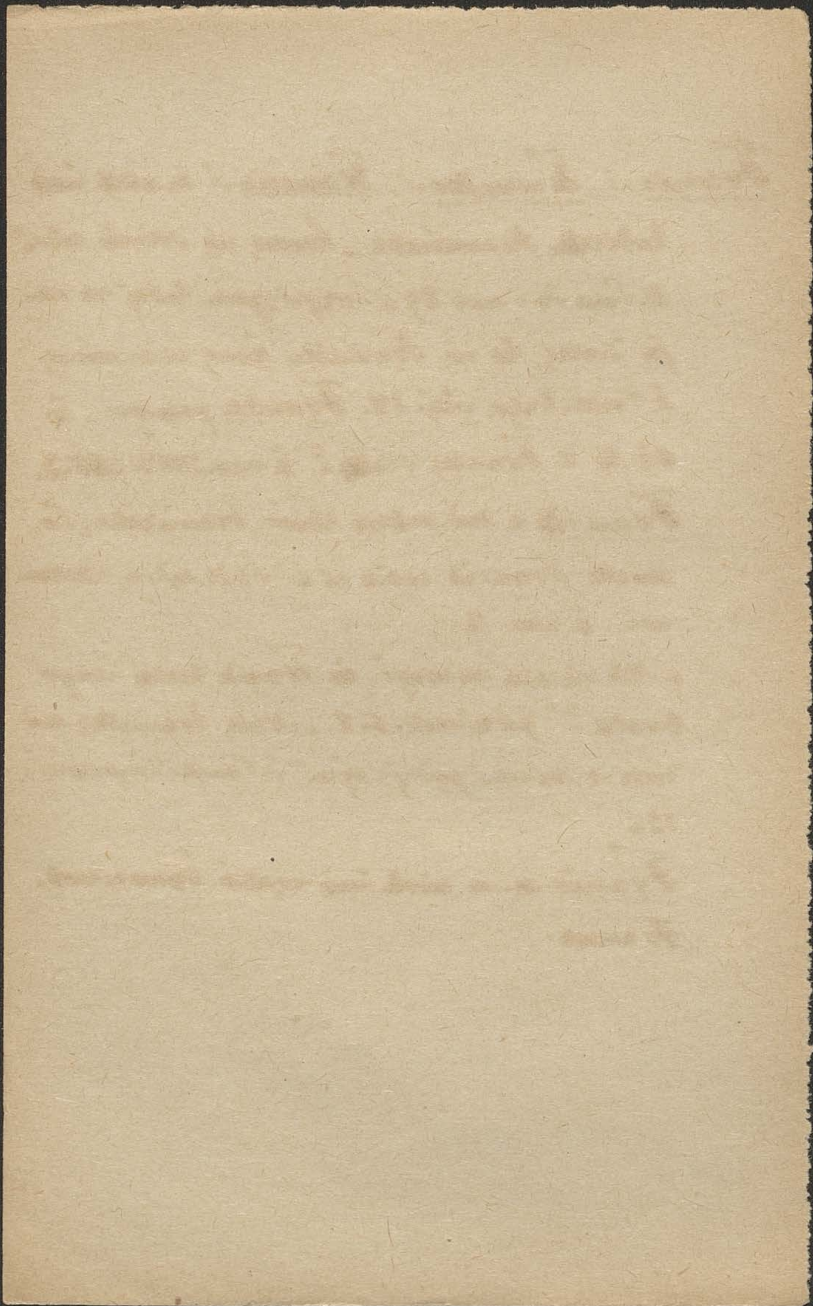
więc tam byli Francuziska: ten gva w kosci,
ten w karty, ten dziewięta ścisła; wiec be-
reć - bawdy Francuz jak podpije becy." Skl-
Mich. 2. 298.

Francia-i, Franka-i, Francusia-i k. r. d. b. i. u. i. s.
 kobiecie Francuska „Grosz cig Francii, milcz.”
 D. Prus To i owo 29 „Przyisgam tutaj na mo-
 ją Duzką, że cig Franku kuz i u i u m.”
 S. Prus. Kasp. wiej. 24. Franka p. o. p. g. u. „Co
 sig to k Franko stat?” S. nar. 1882. 285. 3.
Francis k. lud. rubana. k. w. o. i. Francisaka „Po-
 wieść Francis co sig ci?” Sledk. sąd. w Rzeszo-
 wie. S. nar. ib.

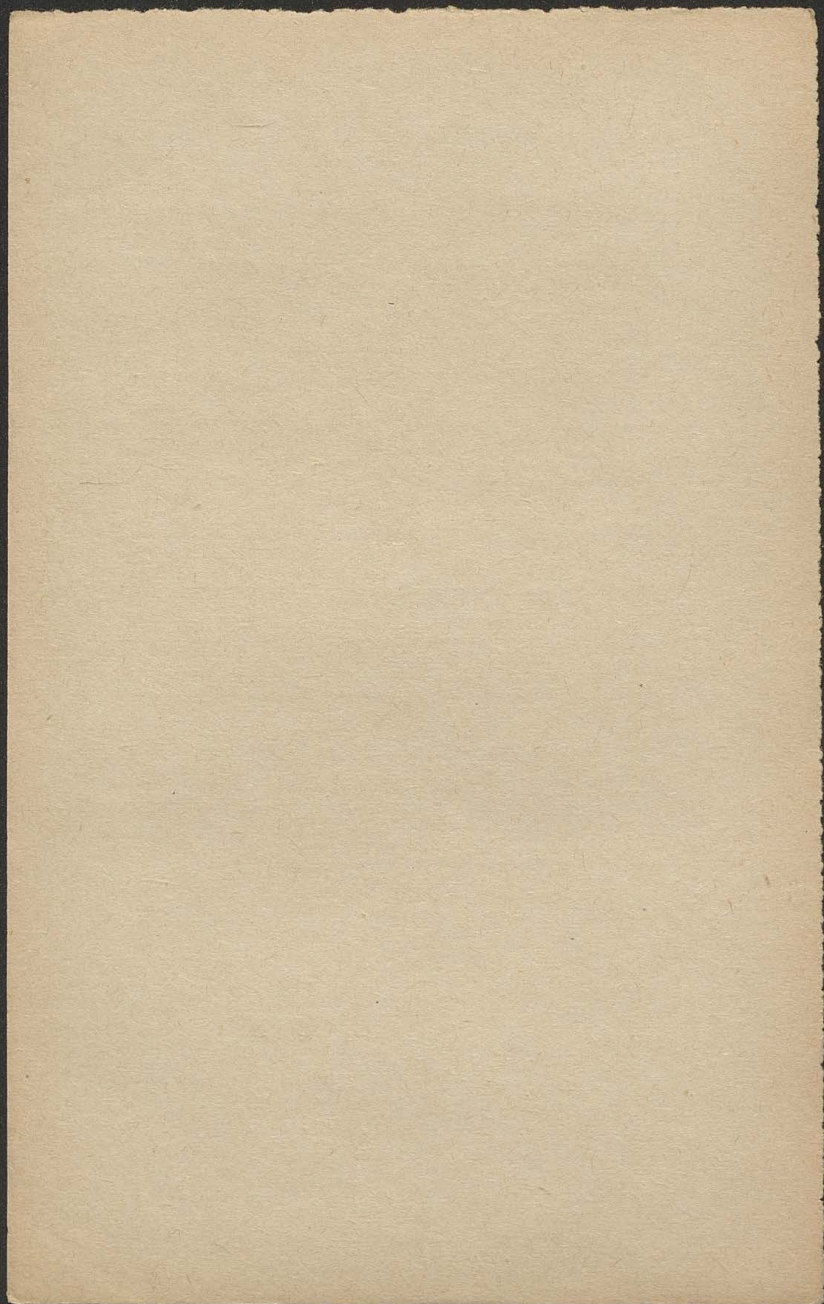
„Nie chceda wieryć, że Francia twcha mego
 brata?” J. Dziwak. 5. 8. „Matę Franku pod-
 nosi k k i e m i, podaje ojcu” S. Prus. Kasp. wiej.

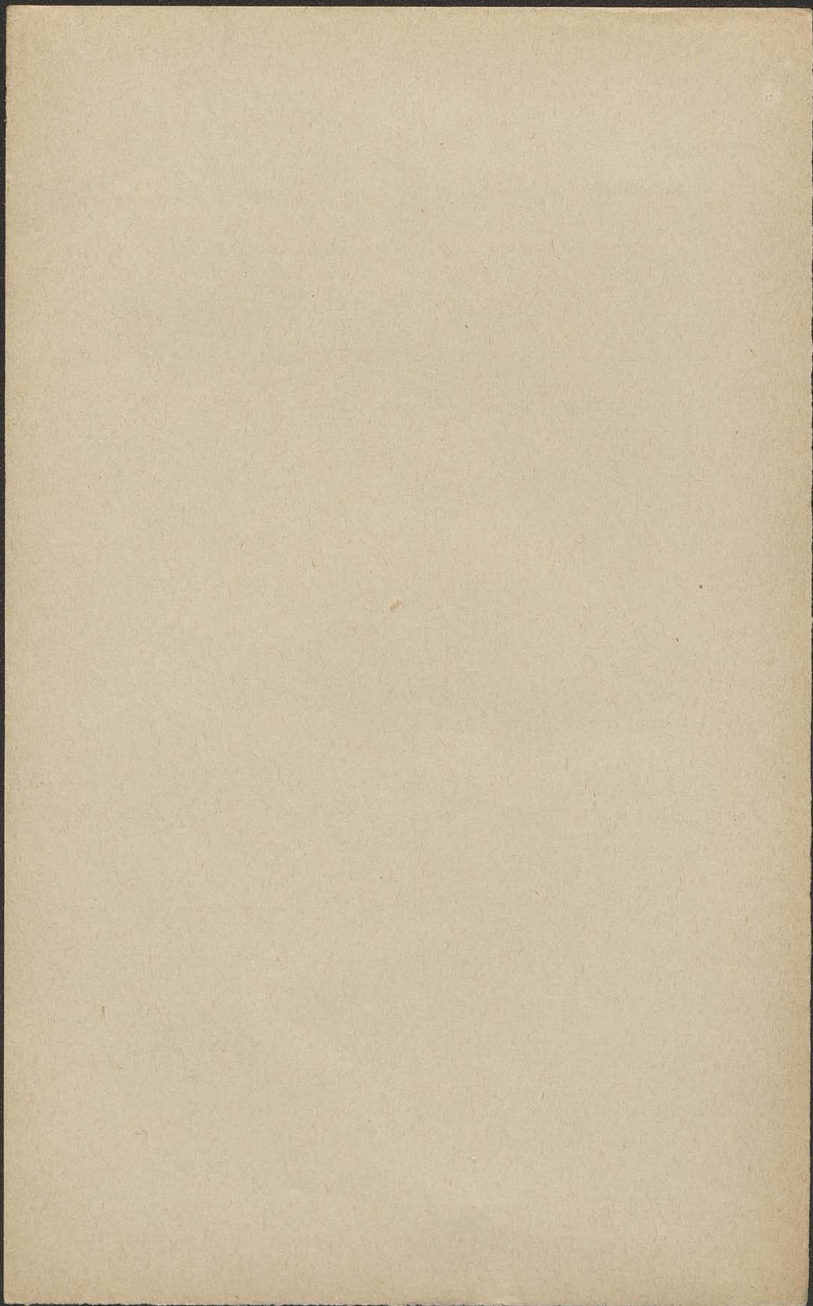
132

Francio-a. m. r. d. b. i. u. i. s. w. e. g. l. i. e. Franciszek,
Francis.

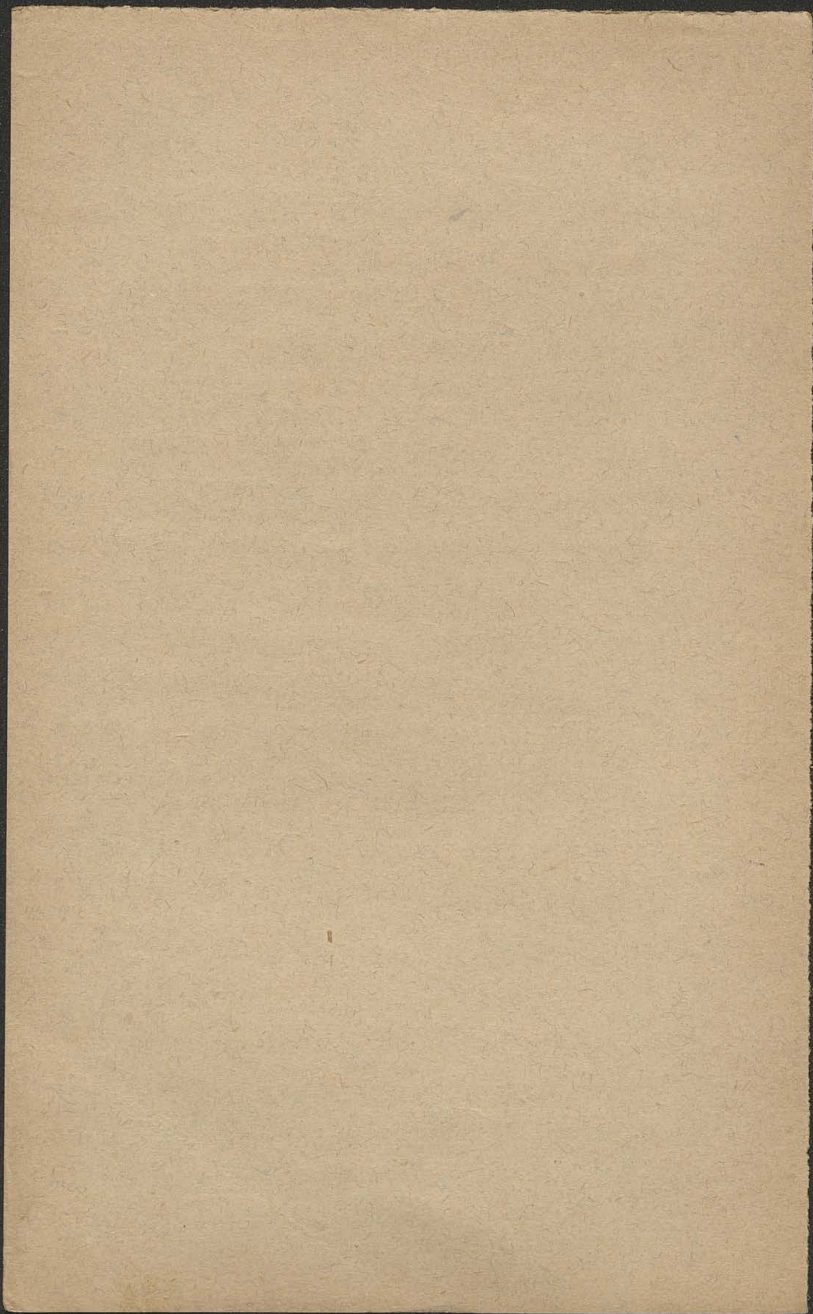
Frank-a. m. ki. mu. moneta francuska, bę-
 dąca jednością systemu monetarnego
 we Francji & „Frank w znaczeniu Euro-
 pejskiego niemieckiego w krajach wsch-
 odnich, z pers. i turec. frenk, fi-renk:
 muzułmanie tym wyrazem oznaczają
 wryście w ogóle ludy Europy, a u nas w
 rodz. kien. Frankijka; pochodne: frankij-
 ski język, frankijskie miasto t. j. dziel-
 nia Franków w miastach Lewantu, fr-en-
gistan kraje Franków, z pers. i tureckiego
 frengistan, państwa europejskie, „Europa”
 A. Muchlin. Kłodzko. 30.

105 335

Картон - а. е. фран. спротивајући и дрвојуге
у овоме "Картон је густе и елегантне
уобичајне" вид 89. 161. 3.

106

Frasa - y. i. g. mur. ^{z grec.} ~~parawiana~~ ustęp melodji; stawa-
wizy sam u siebie pewną czołóć. „Kisza
śpiewali jedno i jedno, nie rozmawiały pod
nosem frasy powtarzając jednostajnie i sum-
tuo.” *J. Kraw.* 34. 24.

Frazes - u. m. ^{Frazesik - u. m.} 4 mur. zdanie, okres, grupa wy-
razów wyrażająca pewną myśl „Z tych rozumie
nie przypomniał sobie ani jednego frazesu” *J.*
Kraw. 5. 47. (1) zdanie wypowiedziane śmiechem,
ale nie prowadzące do ~~nie~~ wyrażające myśl
nie dające się uchwycić, albo też wprost na oba-
tannienie słuchacza obrażone „O niekwa-
sny frazesie, wiecnie bzdziwa obatanucat
ludzi, wiecnie pod twoją kartoną, będąc uś
dokonywały bezprawia, na które niema ochwo-
ny u żadnym bar kudekcie?” *Czas* 1877. 74.

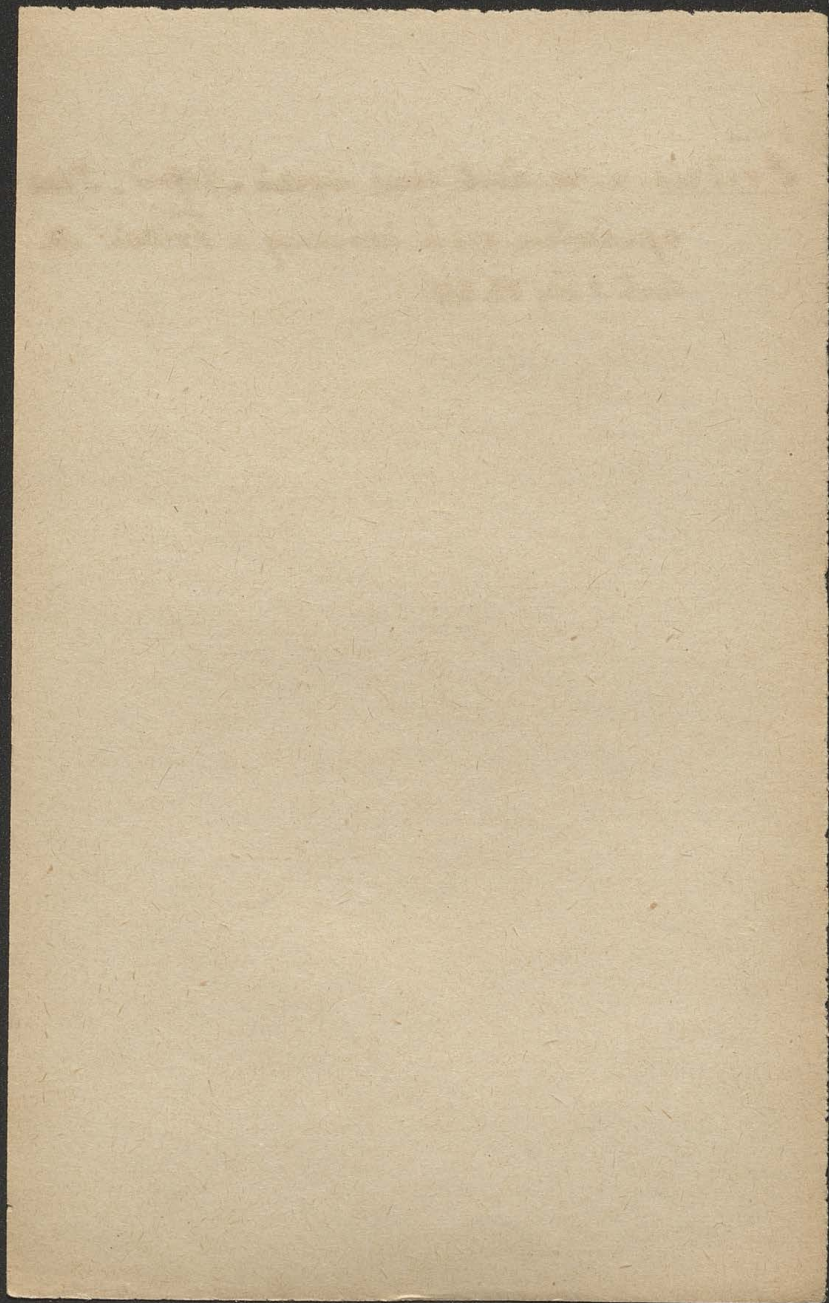
„Frazesem i niczem więcej tyko frazesem, ale
ukrytym u abrojowuni przytywikim, wojuje
toż pisano.” *ib.* „Nawet przytykiem, nawet rapat
poety wany kawałka uś i kwiary na... stowach
i frazesach” *Wiek* 1882. 290. 3.

(1) „Kompozycje tych wiecny musieli sobie

dobrze uienax nastamai głowy, nad wysku-
kaniem nieadownego nymowanego frazesiku"
Tyg. 21. 2. 5. 310.

"Panowie bracia! nie jestem ja oratorem i
nie musiem z panizmi gadlich wysypywai
frazesow, ale co mi potrzeba to powiem krót-
ko i wytowato "Z. Kurk. 1. 211." "U dziwnyae-
go francuzka frazes jest wrystkiem, xastepu-
je wrystko. - Czymu niema mi: przedwrystkiem
xai niema w ryunie tego, czego w stowach jest
ka wiele: wzdwa, odwagi, patriotyzmu, ener-
gji, historii prawdy" wiek 27. 191. 2. "Krol po-
winien dbai o to, aby stowo jego nie bylo
czymy frazesem, lecz ze powinno byc wyko-
nane" A. Koch. Ost. lata widot. 74. "Gdy sie mowi
o braterstwie obu tych narodow, nie mamy
do wyuzienia x partym frazesem, lecz x pie-
kenni odycawanni istoknego zblizenia sie."
Dluwar 23. 318.

Fredric-a. m. kdrb. iinis myskie Alfred „I tak
opis citem sobie inieniny u Fredria” M.
Dat. Ktory 12. 215

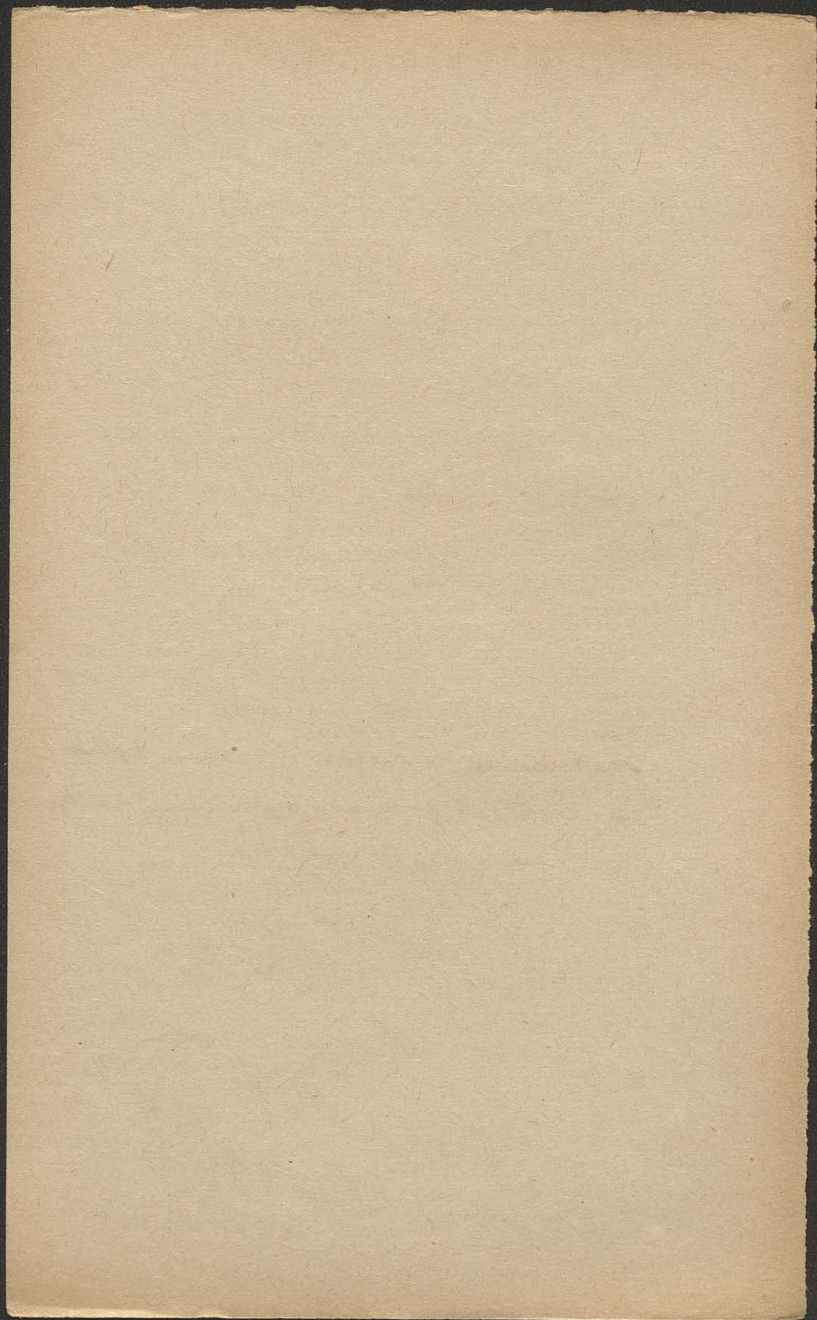

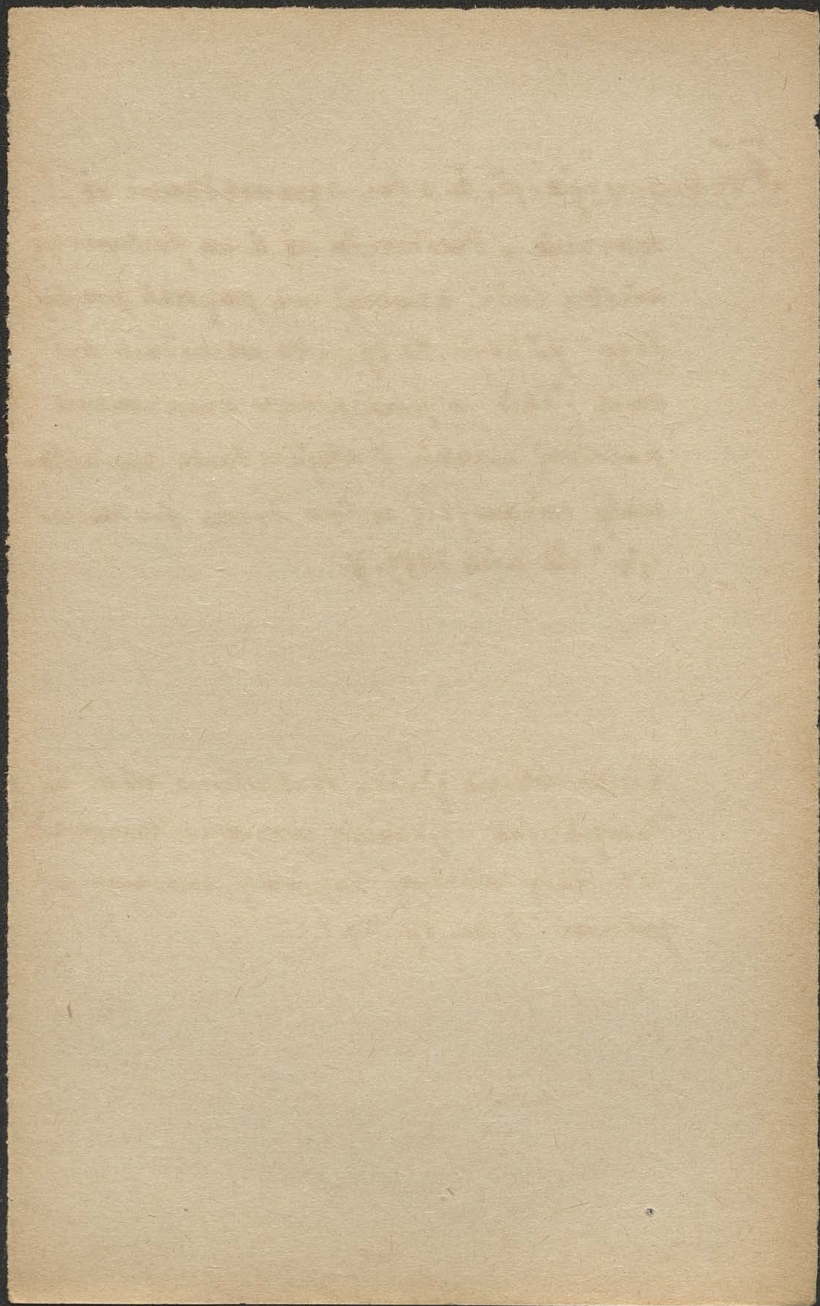
Frej prorp. z niem. bezpłatnie, gratis, dar-
mo „do dwu tygodniach, gdy w rezult-
tacie ledwie swoje pięciogodne młóte ode-
brai, kawałna kłodzka i fabryka staje.
To nie, próba frej, ja tu coś lepszego wy-
najde.” A. Wilk. Tyg. powi. 1880. 483.

„Frejteatr” widowisko bezpłatne w tea-
trze.

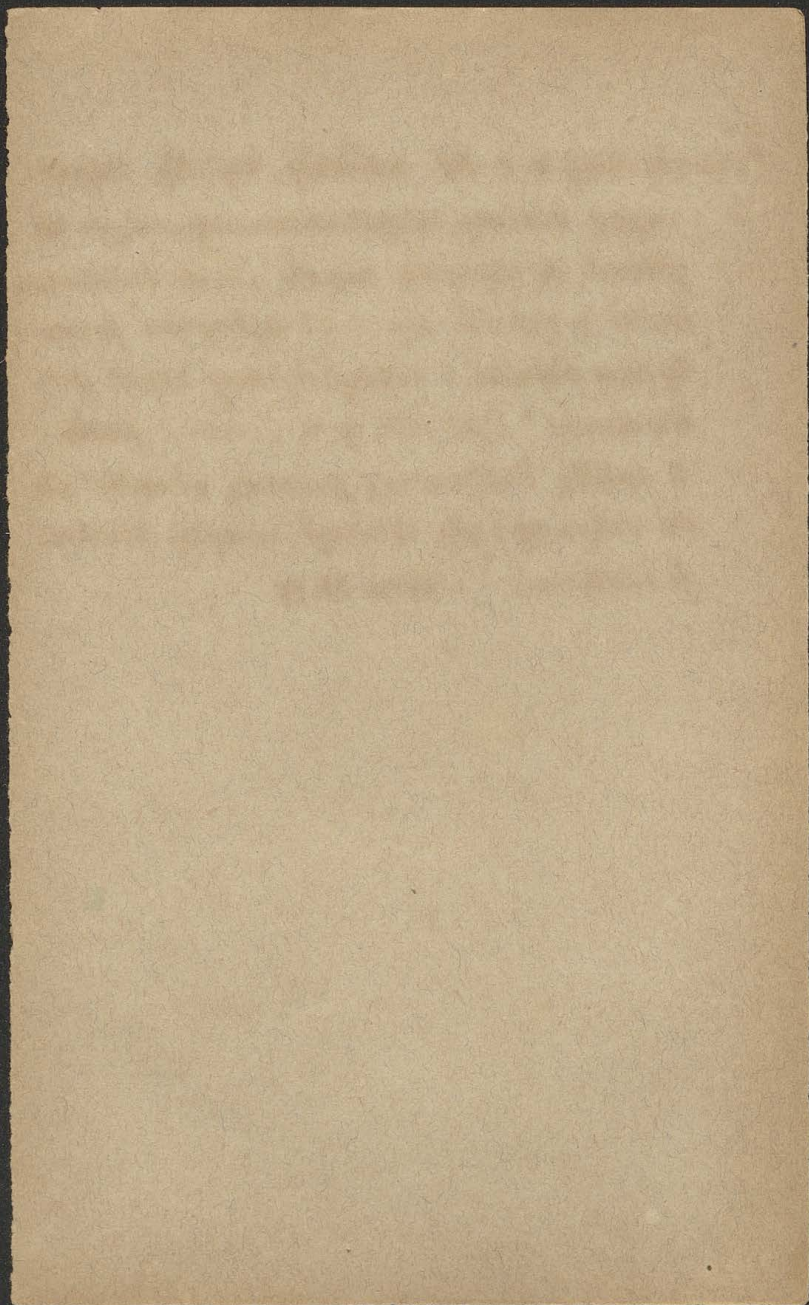
Frejciółka - i. xi. prorp. widowisko lub ka-
bawa bezpłatna.

„Spakowatem me analki i czekam tylko
frei-karty od kolei, aby czmychluzgi na ka-
kłod” Kur. Kwak. 88. 160. 1. telj.

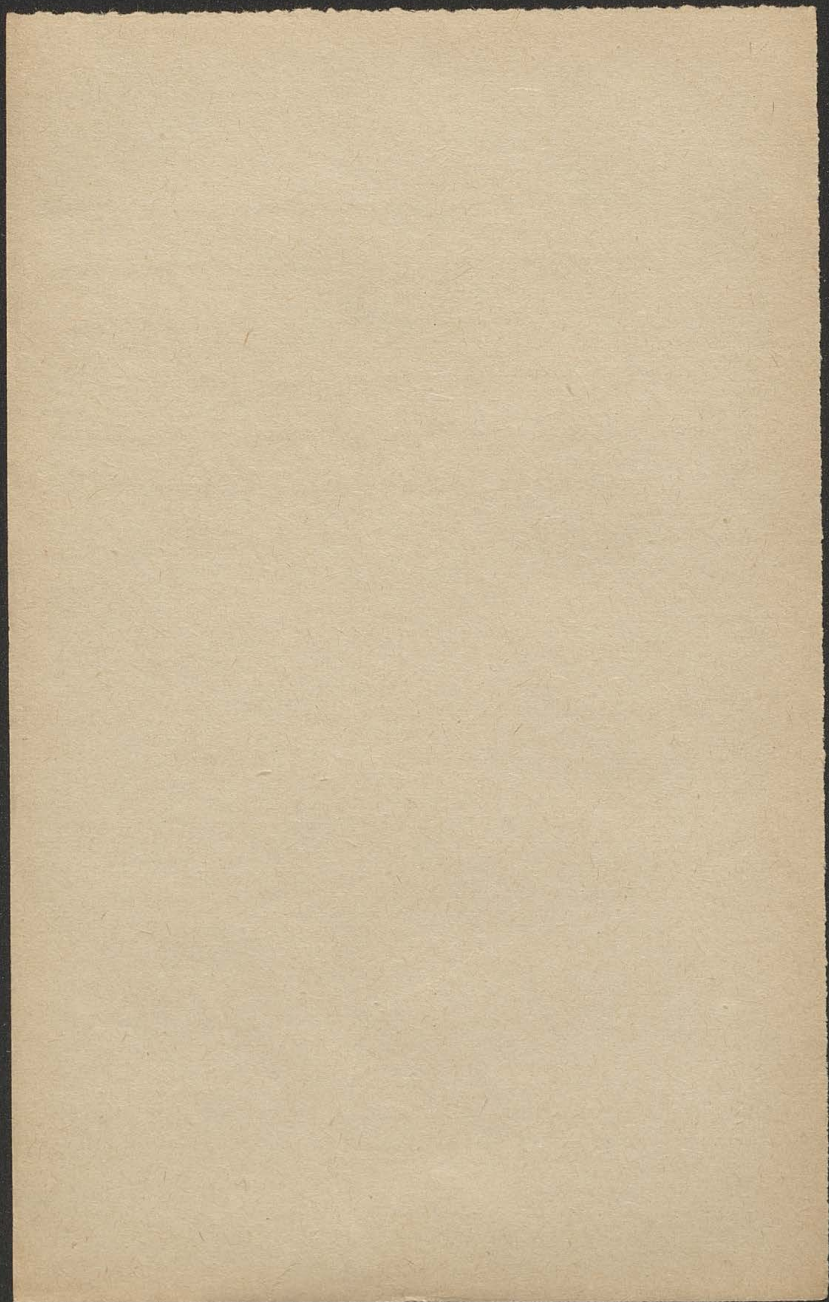

Frenetyczny-a-e tam wsieckty, kajadty, kapat-
 cnywy, szalony, niepokonowany, szizga nie
 gtwornie do objawow napatu "Teatr budowanym
 lepdie z granitu, aby mogt wytrzymac frene-
 tyczne oblaski i entuzjastyczny kapat pu-
 blicznosci" Dziab 1882. 19. 3. "Mlody poeta,
 z wielkq Deklamacji prusady odczytal ode
 do rozpawy; gdy szwiczył, wszyscy blaskali
 frenetycznie" Jtkwasa. 34. 14.

Freski - u. m. ski mur. malowanie na murze
alfresco (ob.) " Tu i owdzie & pod opada-
jącego tynku wykierające ślady dawnych
fresków " M. Gawal. Dłuszy 1886. 316. " Ka-
plica ta w stylu włoskiego renesansu,
wzdobiona jest freskami " J. Lwow 1887.
148. 3.

Frontowy-a-e od frontu będący, na front, czoło, wysunięty, na froncie v. we froncie stojący „Do czasu którego (przechu) Linjowego będzie frontowo-skrzydłowy” B. Pol. Brud burzy 117 t.j. do frontu na skrzydło przypadający „Przy jednej z uliczek Dzielnicy tej istnieje kamieniczka wzniesiona bo z trzechma katedwie frontowemi oknami” El. Orzev. Kur. War. 1878. 255.

Frontowy-ego. m. subst. kończący we froncie stawający Niefrontowy, Pozafrontowy-ego. nie stawający we froncie, ciura „Brud każdej parady napowid buty kieszonkowe na dwazech powietrane, szóstkami... każdej szóstki uierio dwa niefrontowych” B. Pol. Brud burzy 118 „Koniarski nie siedł sam, więc dwa niefrontowych sadza go na konia” ib.

verke

Frontonik - u. m. ki um. wdrb. fronton
metych roznis arwo " W srodku brwytu fron-
towego (kapticy) wybiega w gong osiniokofua
wiewa, ornisoma frontonikauis wadobio-
na " Al. Polny. Wpdr. po gub. Aug. 222.

Froter-a. m. z franc. froterujęcy posadłki z
 rny. mu.
 zart. z prębksem: danser, tancerz wycie-
 rajęcy posadłki na balach i wieczorach tań-
 cujących „Daje huśne baliki, ściszcując
 różnej barwy froterów” Kur. Świąt. 1872. 1.
 „Froterwy powracają z tak kwanych wie-
 chorów tancujących.” ib 1871. 66. 2.

Froterowaci st. cz. ndkn. z fr. workowaci i wy-
 gładzeni posadłki swożkami „Zewierzano
 kultura, przypinano firanki, froterowano po-
 sadłki” Ł. Kawał. 4. 296 z zart. z prębksem. wycie-
 rai posadłki na balach tancujących do upa-
 dtego nb. z tym odzieniem, że nie z dobrej och-
 ty sera z obowiązku lub dla pewnych widoków
 „Sdyłym na chwile przestał froterowaci,
 kararaby wystąpiow do mnie z wyrozumia-
 ni: czemu nie tancujesz? a zamiaruj się po co-
 ies' przyszedł?” Wien. 1. 121. „Strojny jak kwy-
 kle kawaler gracki, wciąga froterowaci w tan-
 cu posadłki.” Kur. Świąt. 1872. 1.

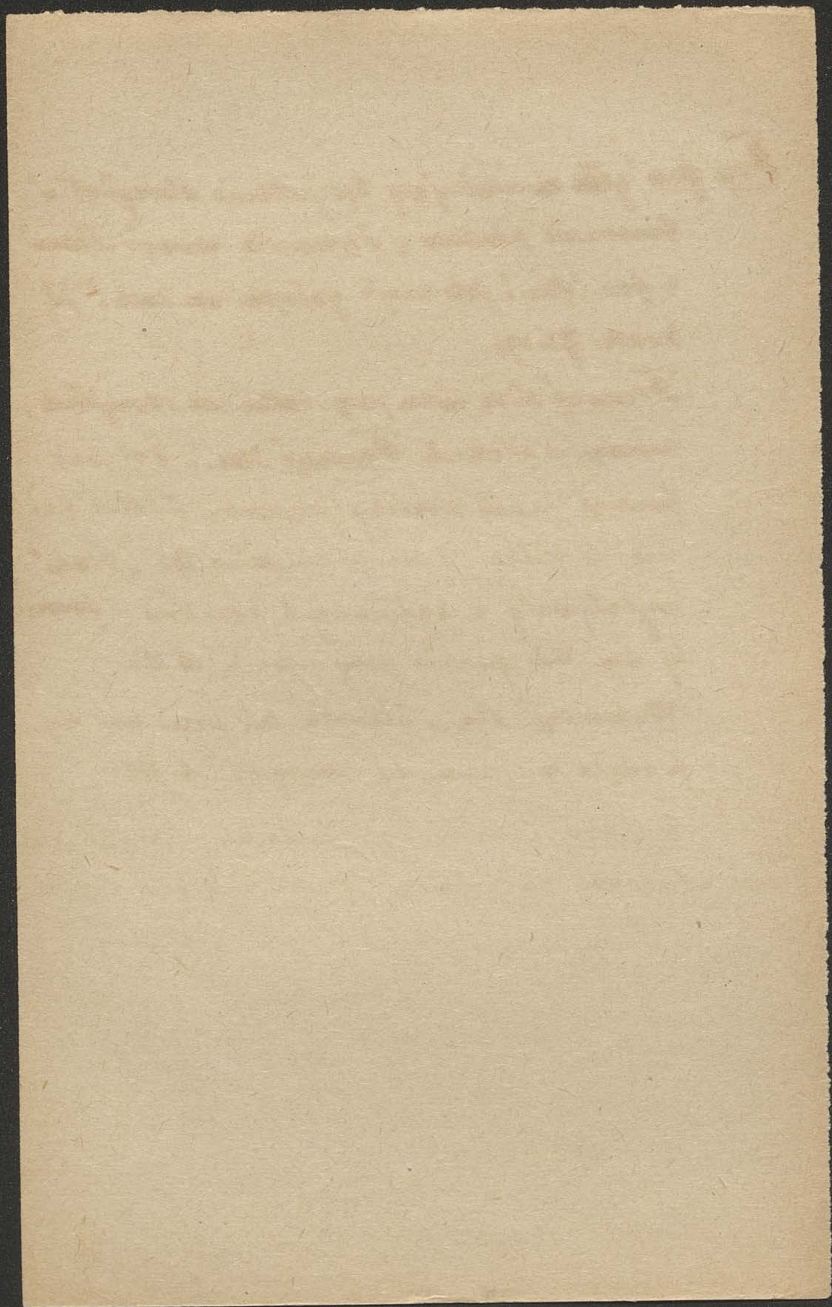
Faint, illegible handwriting on aged paper, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Fru fru! głos mailaduy'guy trzepotanie skrzydeł i
 fruwanie ptaków „ Strzepnie skrzydełkami
 i fru! fru! jak moje gotybski na dach!” JST.
 Kura. 73. 196.

Fruwac' s. ch. ndm. posp. latać na skrzydełkach,
 mówiące o ptakach Fruwac' dm. „ Gotybski
 fruwał przed strzechy caworaku i latał nad
 nią w kółko” Et. Orz. w Niem. wiew. 105 „ Ptaki
 wylatywały z kalinowych krzaków i fruwa-
 ły mu tuż prawie przy uszach” ib. 125

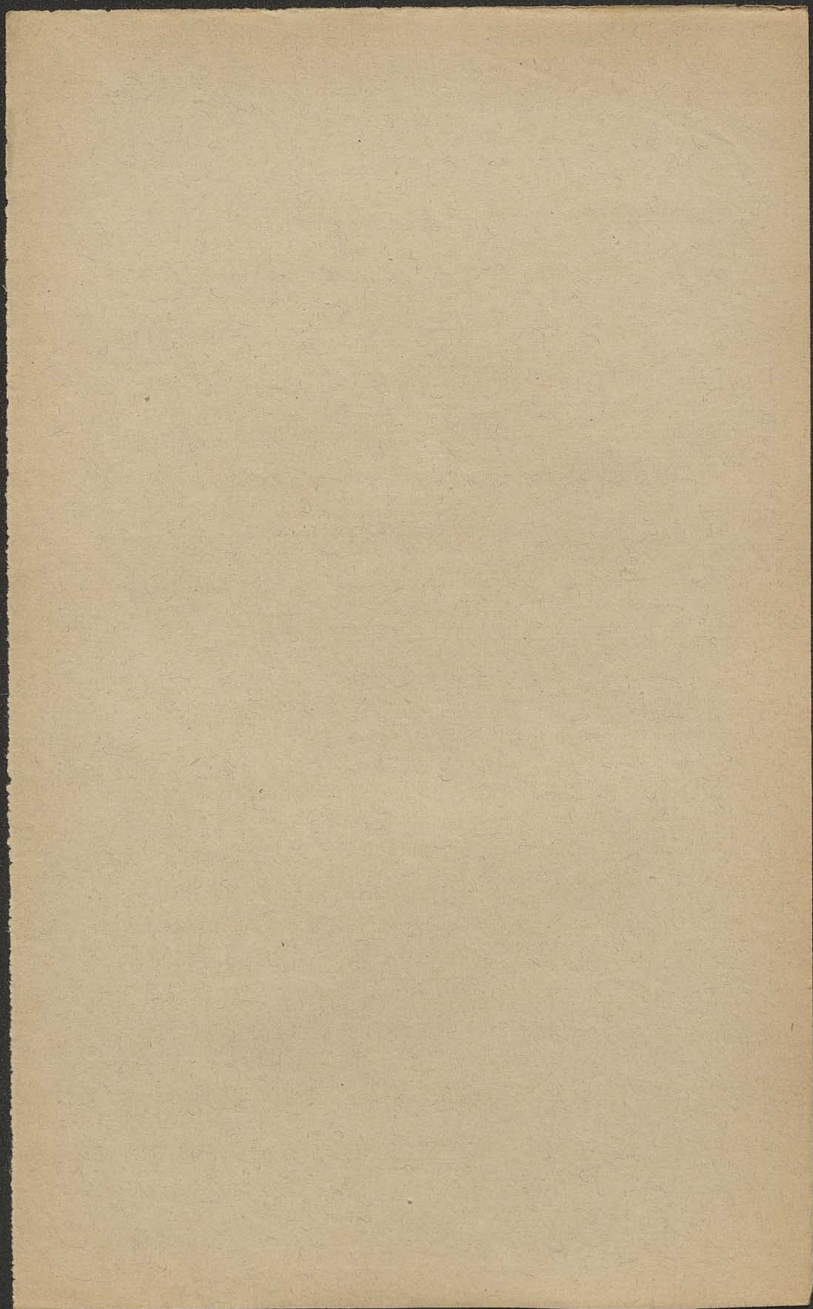
Wyfruwa' dm. „ Siostrka twi przed nim wy-
 fruwała z krzaków i leciała” ib. 118.

Fruwka - i. ż. fryga, wartolka „ Diegat jak
 fruwka tu i tam” A. Widen. Woty rob. 162.

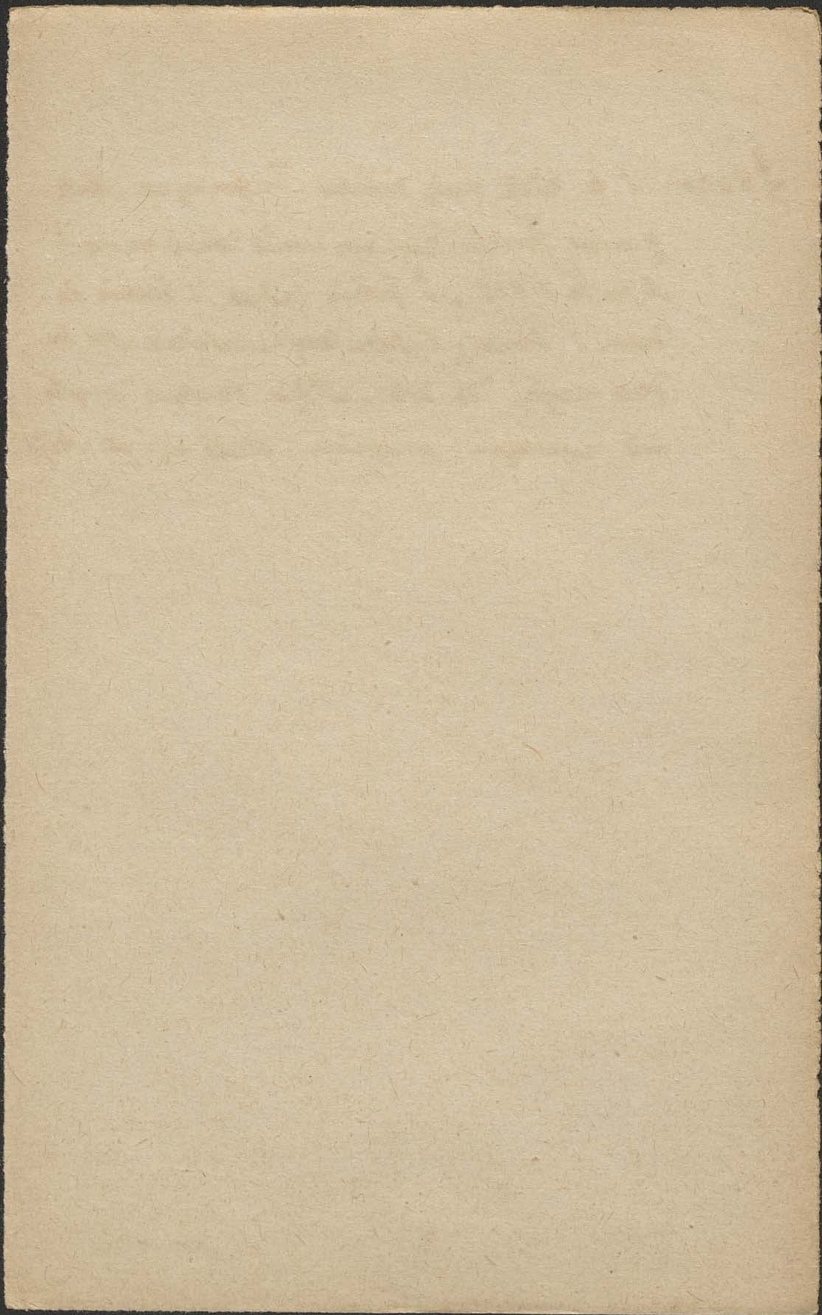

112

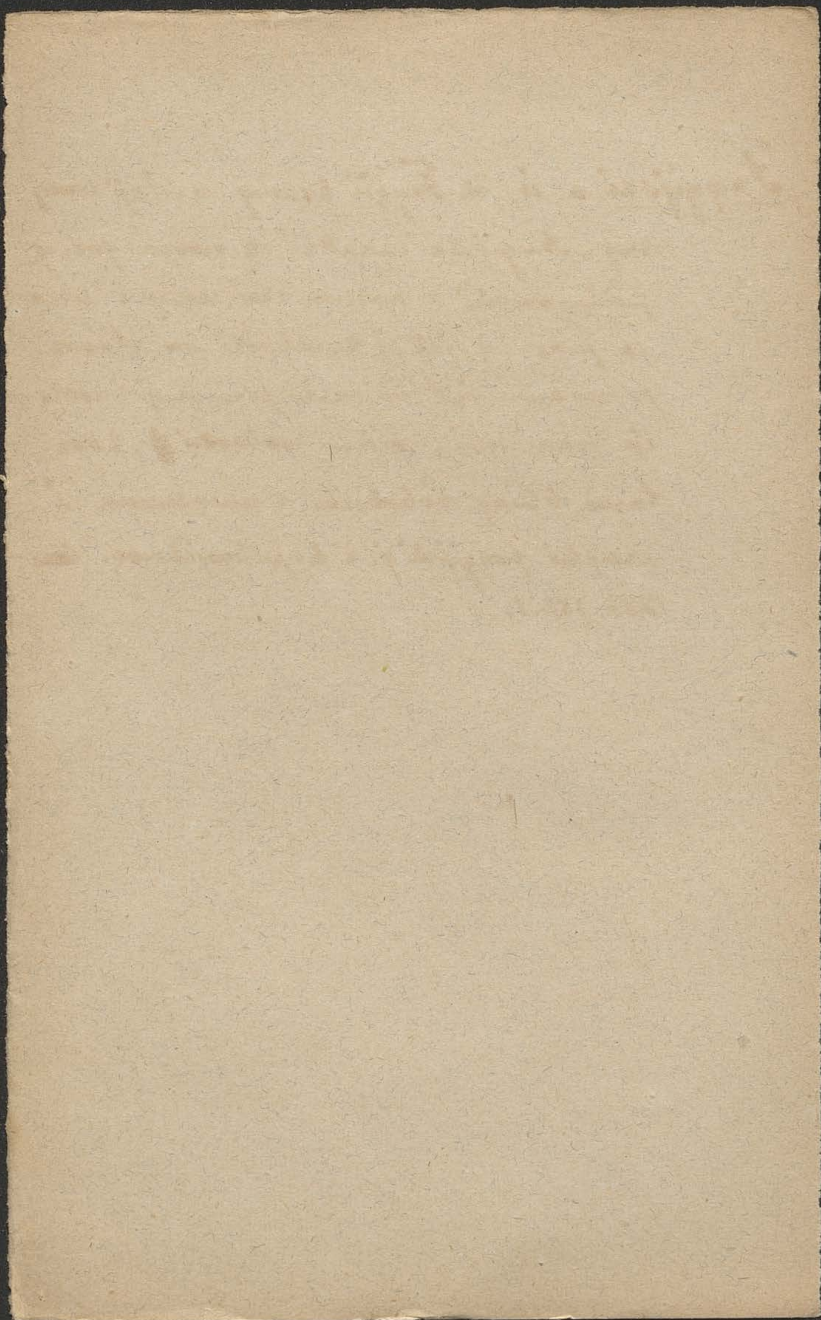
Fruckaniéc v. Furmaniéc-nica n. nice prow.
 Podhale, droga cesarstwa, droga bita, ka-
 nićcuma, wosa, L. Pociąg. Z podróży do Tatu
 Kł.: kw. 187 (Uwaga: Tamże jest prawdopodob.
 pismo omyłk. „frumaniéc”. Has' w słow. ogg.
 który widocznie miał mater. od tego Pociąg.
 jest jak u nas: Fruckaniéc ob. Furma-
 niéc - a pod tym wyrazem: Furmaniéc v.
 Furkaniéc)

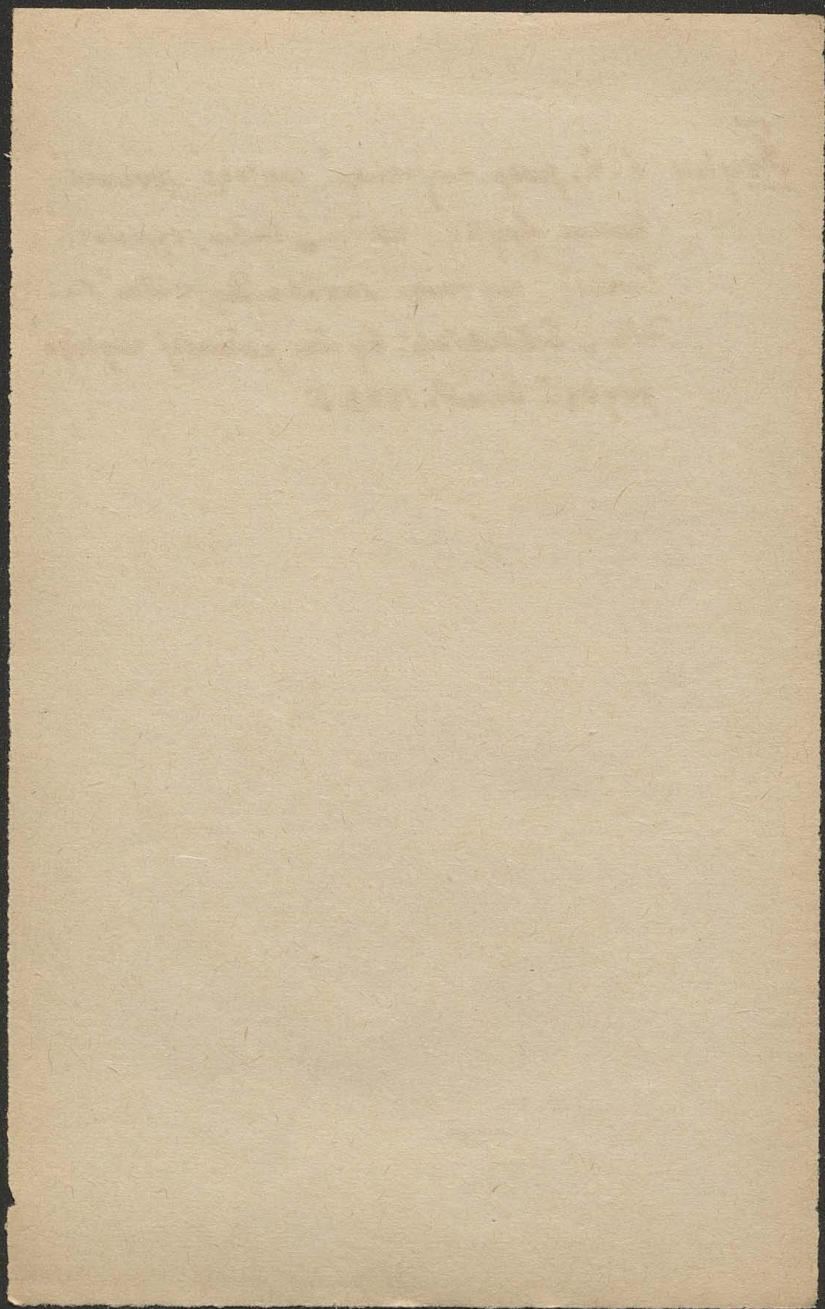
Fruzia - i. t. křt. imię křesťané Eufrozyňa „Ach!
 panno Fruzio! kochava mnie waipanna?“
 A. hr. Fr. 1. 217. „I Fruzia tawna... i Fruzia ta-
 dna... i Fruzia tawna... najtawniejsza... ta bz-
 dzie moja.“ ib. 218 „Adju Fruziu“ pomyślo
 wie nauwage: pomyślo! stato uż! ob. Adje

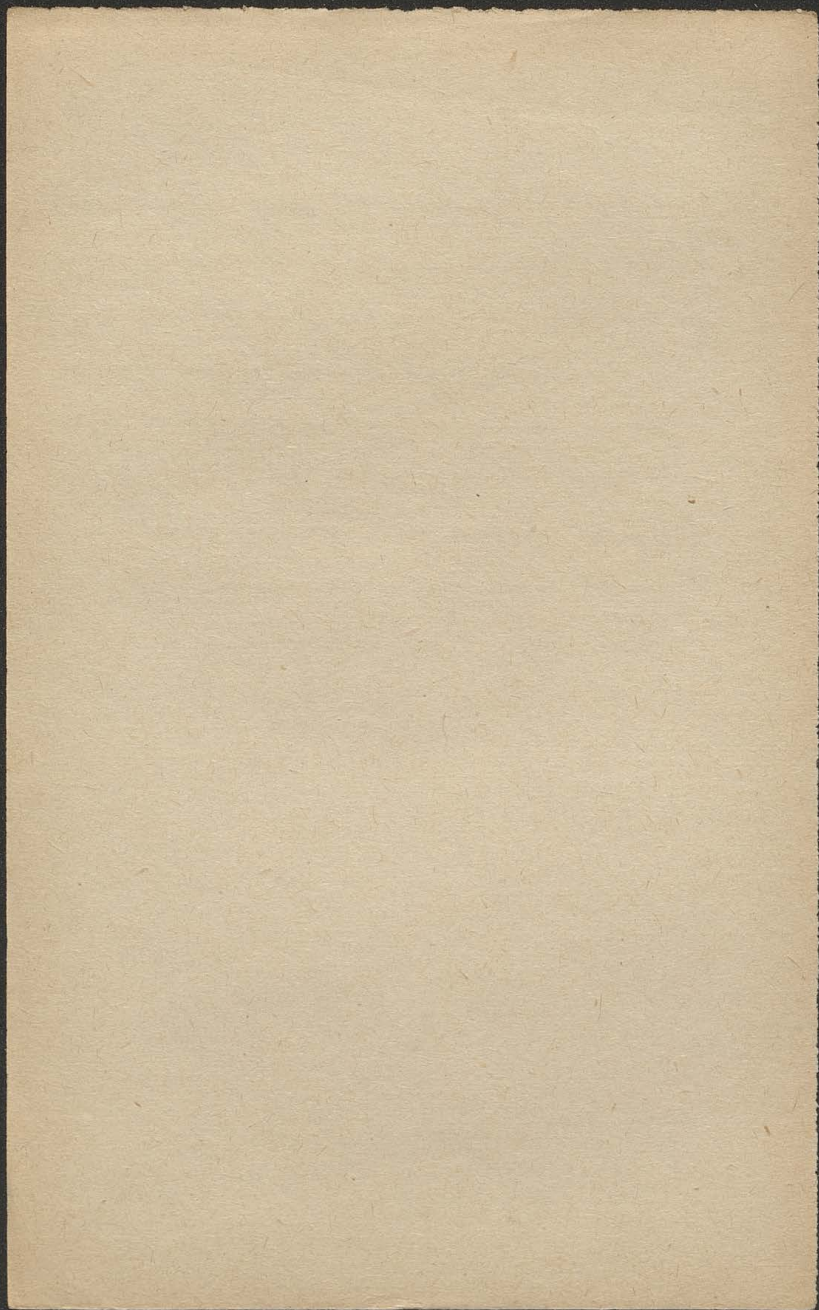
Frygijski-a-ic. od Frygii krajiny so Azji uniej-
 szej „Frygijska czapka” czerwona, formy
 podługowatej z kwiecem kwiatowym nieco
 na przedzie, jak u kucyków na staro-
 pomieszkach, jest od czasu piętowej rewolu-
 cji francuskiej, gótem wolności $\frac{1}{2}$ „kwa-
 tami białej robotnika z mundurem i
 czapki frygijskiej z kopy wojskowej.” Caes
 1886. 182.1.

Fryka - i. t. posp. wyranzi, wycigi, sprawii
konn Fryke, kaidai bobu, sprawic
Tawis, wyranzi sarabandis, xalai sa-
dta „Schlebiati, by im p'awisij wycigi
Fryke." Szawit. 1880. 5.

Fryne - y. i. nazwisko słynnej hetery greckiej; stało w polsk. mowie, kobieta, która puszcza się na uwiązki „Miłośnicy owych barbarzyń, wtedy wino i frymy figurowały, malowali ich wpływ odwracający.”
 F. A. Nolle G. lwow. 1886. 278 „Chci parowała na uszycenice, nie kamiczatu wrak-
 nie niczego frymy rzeźniarza.” ib.

Fuga - i. n. bez l. un. 2. tal. posp. i. kart. ucieczka,
 „w rok jakos' Kocio fugę urządził niebo-
 dre, umartwiła us biedaanka" Kur. Św. 1872. 63.
 atąd: „Fugas chrustas" kart. = w nogi. „Cześnik.
 Hej! Serwacy! daj gwintówkę! wiechaj strzę-
 ły machówkę - przętko! (Rejent namyka obno) Ha
 ha! fugas chrustas." A. W. Fr. 5. 118.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Fujara - y. m. ry un. posp. kart. niedotęga, gamon,
 jótęp „Dziś pójgi mi ~~trudno~~ trudno, gdy pa-
 trzę się na nią, jak uśmieć swych pamięć zwa-
 możtem djablicę... i myślę sobie: fujara, by-
 teś!” Djabek 1879. 14. 3. „Fujara z Mościsk” pry-
 stowio we w Galiji. „Nawet w Tucanowie nie
 spudriewatem się spotkać z podobną logiką i
 tyłko bliżnością Lwowa od Mościsk zdolatem
 wytłomaczyć sobie to ciekawe rozporządze-
 nie. Wprawdopodobnie bowiem węgiera częśi ra-
 dy lwowskiej pochodni z tej stymnej przyto-
 wio wem „fujarami” miejscowości: wrodzona
 uwalności, będąca nieodłączną zaletą wszelkich
 „fujar” nie może obojętnie patrzeć na ludzi
 wierowani po ulicach chodzących i kie-
 ich odebraniem latarni przysunąć do po-
 rządowego żywota” K. Part. Unyf. liter i art. 1882. 13. 3.
Fujarostwo - a. n. niedotęstwo „Niedotęstwo od
 „fujarostwa” dobre serce cenna nad utakwie-
 niem inwersu studiejom.” ib.
 „Zerkei pan fujara, wynosi się z mego domu!”
 Jener N. Ref. 89. 177. 1.

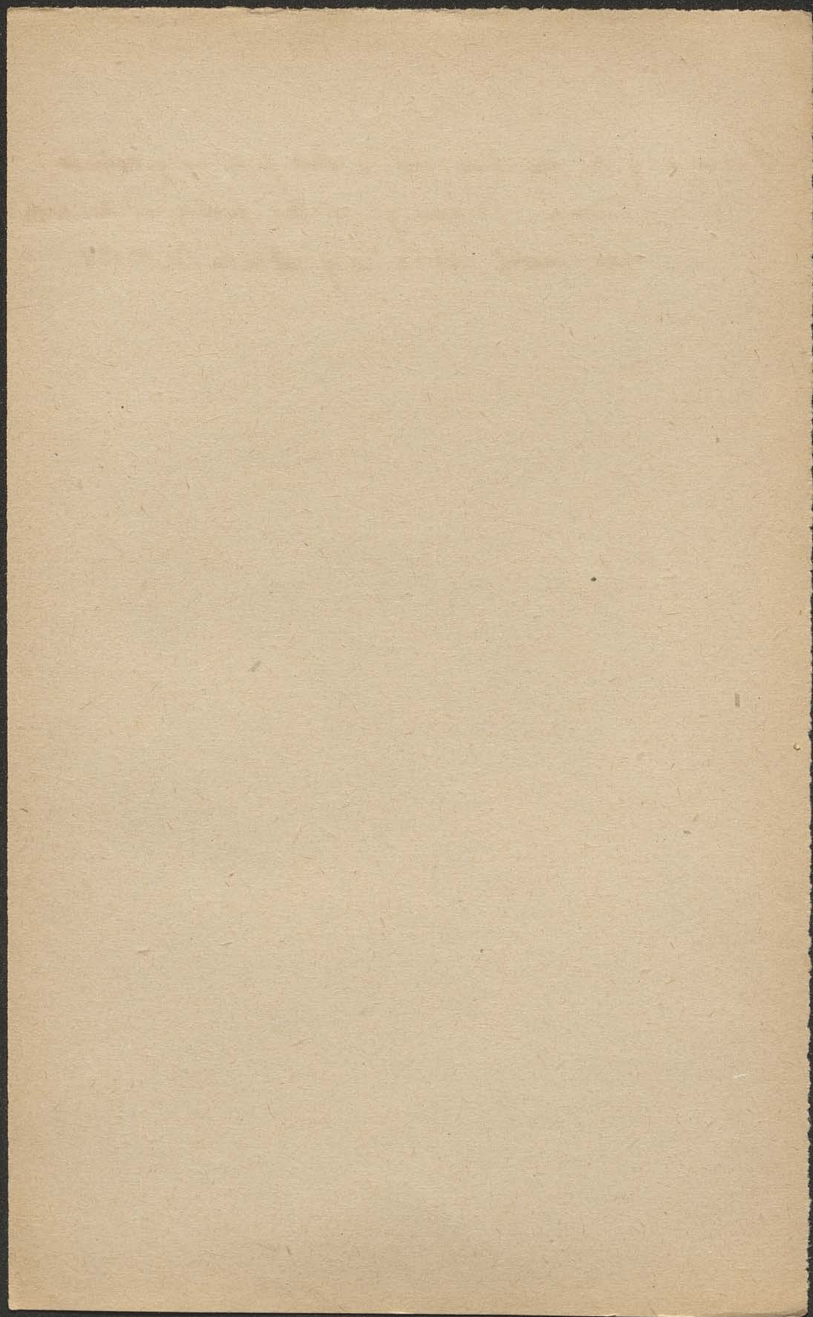
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

119

Fukac się st. raim. prou. na Rusi, kępaniŝtale uŝ
 gniewai, siendii, pocieniui uicior w gnie-
 wie, a o zwierztak: wpaclai w wał, brykai,
 wabrykiuici uŝ, gpi' uŝ " Tak mowiaŝ w gnie-
 wie gnowit piŝciŝ i sapat uocuo... ale ŝima
 myturymanowy chwily tak uŝ odzwata: - Fu-
 kawa uŝ w gniewie na matkŝ Malerpuŝ, na-
 zywari ja czarownicŝ i Dŝg wie wie co na
 uŝ mymyŝkari, a pnieci... 2. kawk. 5. 121.
 " Dyŝto ryŝy i fuka uŝ trawda " w. Bol 1. pach.
 hetm. 7 " I gwałt i tartas, fuka wiepory ŝta-
 do " ib. 13 " Dla dwiŝkio nie minŝt jŝwari
 ŝas rui. Lowami wŝtrŝelone i w ciuŝke
 lary ŝacgnane ŝanury, fukaja uŝ jŝwari do
 potomy luteŝo. " ib. 7. 246.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, though the characters are too light and blurry to be transcribed accurately. The paper shows signs of age, including slight discoloration and a textured surface.

Fuma - y. xi. my - fum. un. u Lind. fum u. prójmoř,
duma „ Elegancya wielka, fuma wielka, wisk
sre nawet niź dochody ” A. w. Fr. Dz. 11. 138.

Fundowai ^{st. dnye il.} (cz. ndk. z ^{komu co} Ziemi prupradziem - Kowow, cz. rsto. ^{razdnye} wai kogo za piemiqde, napowai im jasto i ^{raznyoty i t. p.} uoyteli "Bankier na zwoatt zabirwa majo-
wori i fundyje im" wies 1882. 270. 1.

Zafundowai cz. dkn. (.)

Funda-y. ^{zaposp.} z. ^{razwrenie} wystowanie kogos w miejscu publicznym, ptacenie za kogos w celu zrobienia mu przyjemnosci "Poludkowy kostat do wiczymyblej woz-
rowi obfitz fundz w cukierni" S. Wis. 795. pow.
1880. 707.

(.) "Worytlu mi jedro gorie, beylebys zafundo-
wata, bo mam wielki apetyt" Djab. 1883. 1. 5. (1)

Fundowai co - z pruw. "zfundowai" dkn. = upun-
dowai "pod zielonym gachieru domevnel zfun-
dowat" O. Kolb. Lud 1 bieru 72 od Wara. "wyfundo-
wai" "pod zielonym dzbem kawczmz wyfundo-
wat" d Zelenowa ib. 82. "z zielonego drzewa do
urwtwa zfundowat" od Turowoda ib. 87

(1) "Obierat im zafundowai butellez porteru"
Kuv. Swast. 1871. 67. 2. "Miasnym wielke ochoty za-
fundowai i co... Mowelyjiny teri tak... kizawki;"

„butevalq... je fundijs..” D. bris Niwa 7. 41
„Ładali, aby im „zapfundował” po kielisaku
wódkę” Dz. pol. 1887. 303. 2. (1)

Funditus wywar ten. prast. z fundamente,
z gruntu, cathowicie „Druzgi ślad pusto stoi.
Chęćpa jest ten rta, wracia funditus spusto
wzeta” akt 1664 r. Ks. Jabonyi. Ryj. list. Doble
187 „Młypa jest na racie Obrze, ten ten
pod oras Szwedów y Cesarzkich funditus spu-
stornat” ib. Wywar w ten znaw. po dui dui
wiywany prast ten w Wobru i Kyj.

(1) „Kawdy wchodzy kładie na miske kilkana-
ście grochy, nawre orony res fundijs gawicie
wódkę..” Opis wesela M. Koty. wyd. po jub. 209
do krah. uniwij „do fundyter, do jixna” = do oryta,
do ma, z kwelesem, ze raxatem ob. prypit. pod
jixna

„Gryt jej orzechy, fundował trystawę i
krapował pomarańcze” M. Dat. Paris. dia. III.

Fundura - u. m. - § „braci kogo na fundurę” =
^{zabawić się wyprawy kpradem}
 drowić, zakpić, zamyslić wyprawy „Nieraz bierze go na fundurę, jak to po waktolnemu mówią”
 Jt. Kwas. 71. 120 „wzięta go sobie na fundurę
 i postanowiła przy najmniej nim się ubawić.”
 D. 73. 60. „Danie te bierz mnie wyprawy
 na fundurę” Róż. Dom. 1882. 29. 2. „Gdybym na
 to nie był patrzył w tajemni wyprawy, to, daj
 bóg, musiałbym chyba myśleć, że to uwaga fej-
 mowii bierze mnie - jak to powiadają - na fun-
 durę” Wt. Zag. Sam. St. par. 3.

Fundusik - u. m. zdrob. fundura, mały fundura,
 majakurek „Orazędnym, ma fundusik anach-
 ny i pewny” L. Kun. Tyg. II. 2. 1. 147. „Dyle wy-
 skapie to chwilej wykurawie od brata satash-
 cica ostatni fundusik” J. Dniwak. 5. 11.

fungowai - chis sun - mgi. Chyba 356
wai i p... wai, z... wai ob.

Fungowai i Tai. fungere } Tai. funkcio
, i fram. fonctionner }

Funkcjonowai ex. cont. sprawaowai urzad, dzia-

tai, w ogole bazi w petrym ruchm petniemi
funkcij wy to dobrowolnie przyjezdzi wy
uamawionych przez naturę. „Masyzna jest
masyzna, a ustowick ustowickiem. Na tego o
stadniego, obokowwsi wirod ktomych funkcjo-
nyje w większej liczbie i w większej wpływa-
je romantowi” J. J. J. 3. 2. „W uiedniu karmie
funkcjonowai nowe isato administracyjne: wata
zawiadowca drog kietomych paristwa” Stwo
1882. 222. 2 „Ze byt zwizrok pomizdy jego re-
znaniami, to swiadowy, ze jego mwyg jednako
wo funkcjonowat” Sled. syd. 9. mar. 1882. 290. 3.
„W miescie kuptnie cicho, polija funkcjonuje jak
zwyczele” ib 1883. 25. 3. „Godziny wloka us... czy ten
zegar waturowy kaponiario uabzyci? Oto na-
veranie was. Niwa muezaj juz funkcjonowai.
Pedz na polijs.” A. Urb. 8. mar. 1885. 143. 1

„W Polsce a kwtarawa przy krotu, fungowali
kownicy w roli powiernikow” A. Broch. Oct. 1884
Wi. lot. 60 „Porektwo polskie stawadali kbiżnicow

Pracownicy zarządcy, po tym czasie
dawali obserwować, przemian

Olesnicki, który już po raz trzeci funkcjonował w
charakterze posta" ib. 282.

"Do składu ochotniczych strażni ogniomych
funkcyjnych w kraju naszym, mogą na-
leżeć tylko poddani tutejsi" wiek 87. 134. 3.

"Obie Izbyabrały się na porządzenie, na
którem po wyborach powr aklamacyj, tych
samiych powrójów, które funkcjonowały na osta-
tniej sesji, uchwalono..." I. w. 88. 149. 3.

Furciarka-i. Furciarka-i. i-ki um. cnapka woj-
 skowa bez daraka „Ubrany w zielony cna-
 marz z furciarką wojkową w reku” J. J.
 Krawc. 76. 14. Utopnik czerwony furciarkę
 ozdobił kwiatami, z fantazją nasunął na
 prowe ucho” M. Dat. wik 1878. 284 „Siegnał
 niedbale ręką do furciarki i bezkrył: po-
 chwalcmy” ib. „Główna wojkowoci stroja
 tego kawierata uż w furciarce fantastycz-
 nie na bakiem od tego ucha wtożonej.”
 O. J. Dyk. Rum. i pow. 5. 2. „Kapitan w zielo-
 nym mundurze i furciarce ze złotym galonem”
 Prz. Tyg. 1874. 260. „Furciarka z sukna czar-
 nego z darakiem lakierowanym” A. Polny. k. pr.
 no sub. Aug 205

1852

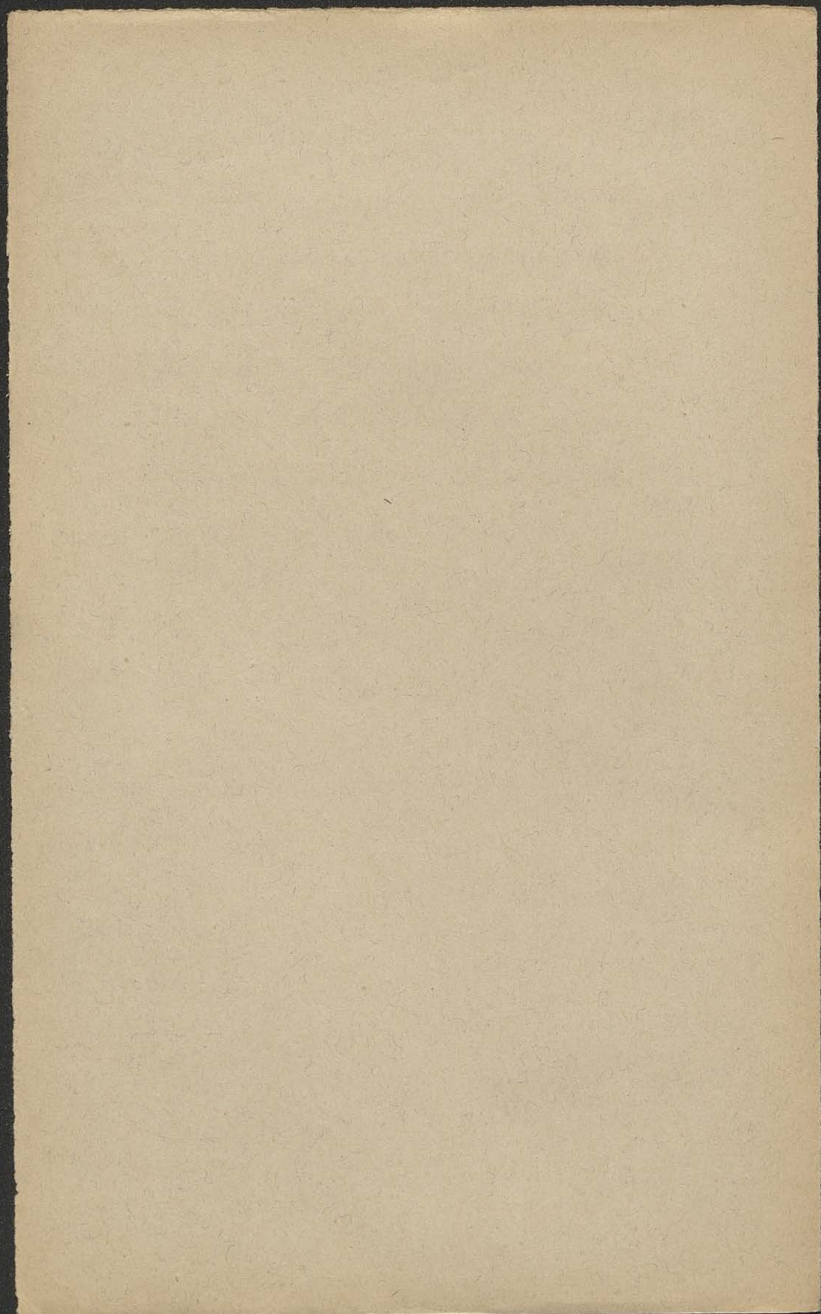
Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Furczec st. cz. contin. Furkać frequ. Furknać dkm.

wydawca' szałest, podobny do gwaru fur, fur,
 wum np. sławydet ptarich, koto wrotka, po-
 ruszany' pour wiato chorgziowki'; t. p. „Dziwo-
 ki niewodnity nad niechawiuwinyie fur-
 czemi koto wrotkami” *J. Dziennik. 1. 18*, „Fur-
 czemia wrneciu ani dotyrci niwana bylo
 i radawato us, ze chetupa od katesu ps-
 konic” *J. J. Jez. 1. 16* ⁽¹⁾ „Larusz murosowany z fur-
 kajgę na dachu blaszany chorgziowky”
J. Dziennik. 8. 5. „Zmizowane ptarstwo stumnie
 furknaćto do gony.” *Ad. Mick. 3. 124* „Mito jest
 wyto uci' sobie z klatki, strupugi skrzydta-
 mi i furknać w świcet szewki” *D. Dól.*
Mybr. 2 „Furknaćta katarasaka, ginie w
 mgły oblokach.” *Ad. Mick. 3. 160* [#] z fig. o
 cztuw. Furgai, Furkać, wotrze panym być
 „Omyletem us na paron Erannie.. to us ufor-
 unije... już nie tak furga. 'i sens ma.” *J. J.*
Krak. 46. 11.

(.) "Trasły grzej, bełny' huczq, baguet blyn-
vay, lance furvaz." Spiv. polski 3. 271.

Furdyga-i. i. praw. Lwów. „Policja wsadzita
go na ten brak porządkowania dla
obcej własności do aresztu policyjnego,
zwanego „furdyga”, a następnie odstawio-
no go do Sądni.” Dk. pol. 1886. 53. 2. „So no-
cy hatasowai zalkaruno. Proszę ze umy na
Churajivnyrus do furdygi.” A. Urb. Ogn. dwu. 2.
9.

Furjerysta - y. m. s'ci um. kwotennik furjeryzmu
 „Sam Dabard był chr-furjerysta” Jt. kwara.
 58. 45.

Furjeryzm u. m. uvaženie spotevno my-
 myslone przez Furcier'a, polegajcie na wspo-
 nosci pracy i mieszkania cionkow towaru-
 stwa „Strumienka swobod nieograniczonych,
 wielka wielbicielka furjeryzmu, ani do jego
 konsekwencji najgłebzych” Jt. kwara. 34. 8

wo Stow. wici Furjeryzm

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

361

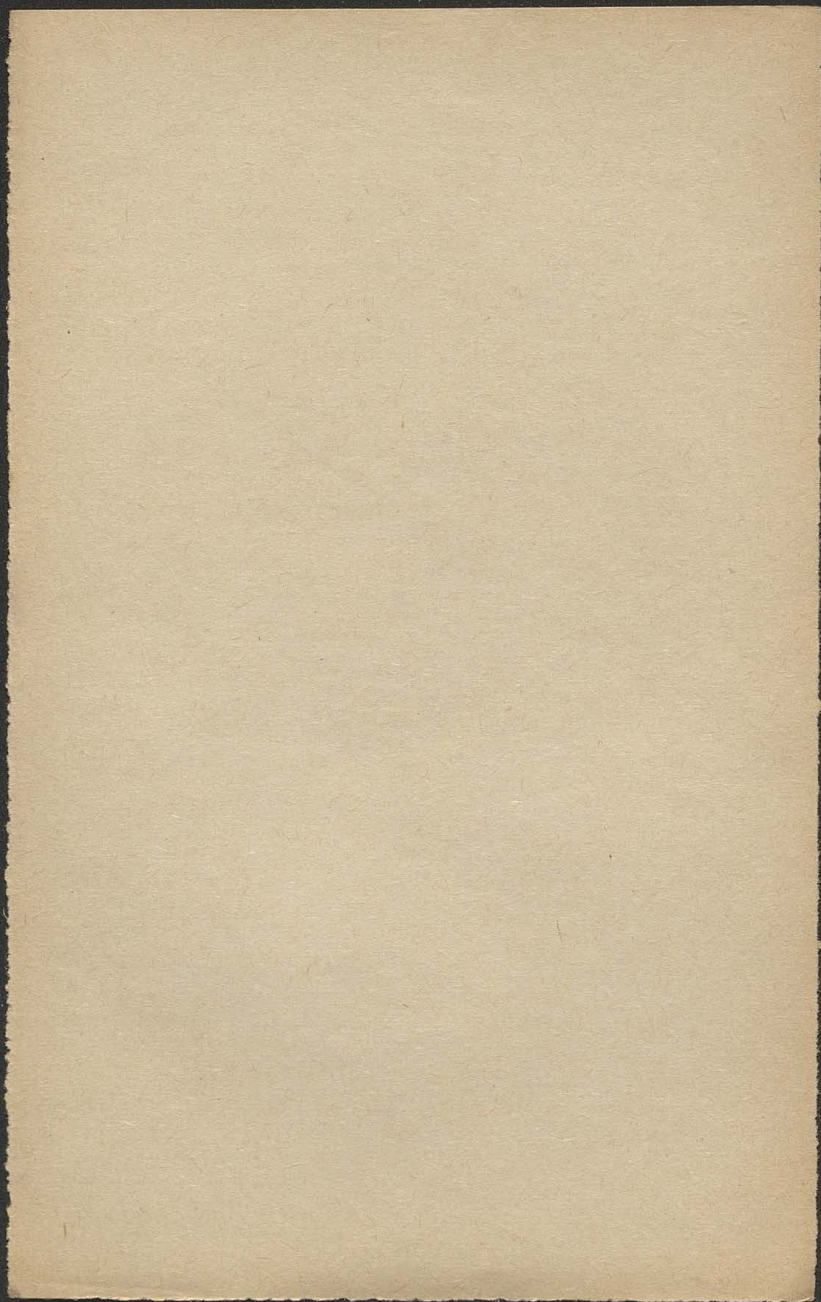
Furor łaj, walcusko, walcusko, walcusko
kimi, walcusko, walcusko // Matibnicie, walcusko
walcusko

Furore miodu. n. wyraz włoski, albo Furore-y. i. bez
l. mn. efekt szalony, pomyślny „Robira fu-
rore... słowo honorem ci daje - wraży ci się
czego prezentować, meji wyżni w zachwycie-
niu, kobiety pełne kawdrości...” D. Dot. Dzienn.
Ser. 238 „Fester dais Dziwnie śliczna... mów-
wiz ci, furore robira.” ib. „Miata ten jabis
urok, który najstwierniej uwinaby nazwai
pousta niewieściz. Ostatniej kiny robira
w Warszawie furore.” H. Siemk. Humor. W. 1874.
1. 24 „Jego komedia wraźnie robi furore.”
Echo 1877. 249. 4. „Nucitem ulubione wóworus
pioszki, jako to Krakuski, który wtedy robił
furore w tym piatku, i który powołał sobie
powtorzyć:” A. lw. Fr. Dk. 11. 91.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

127

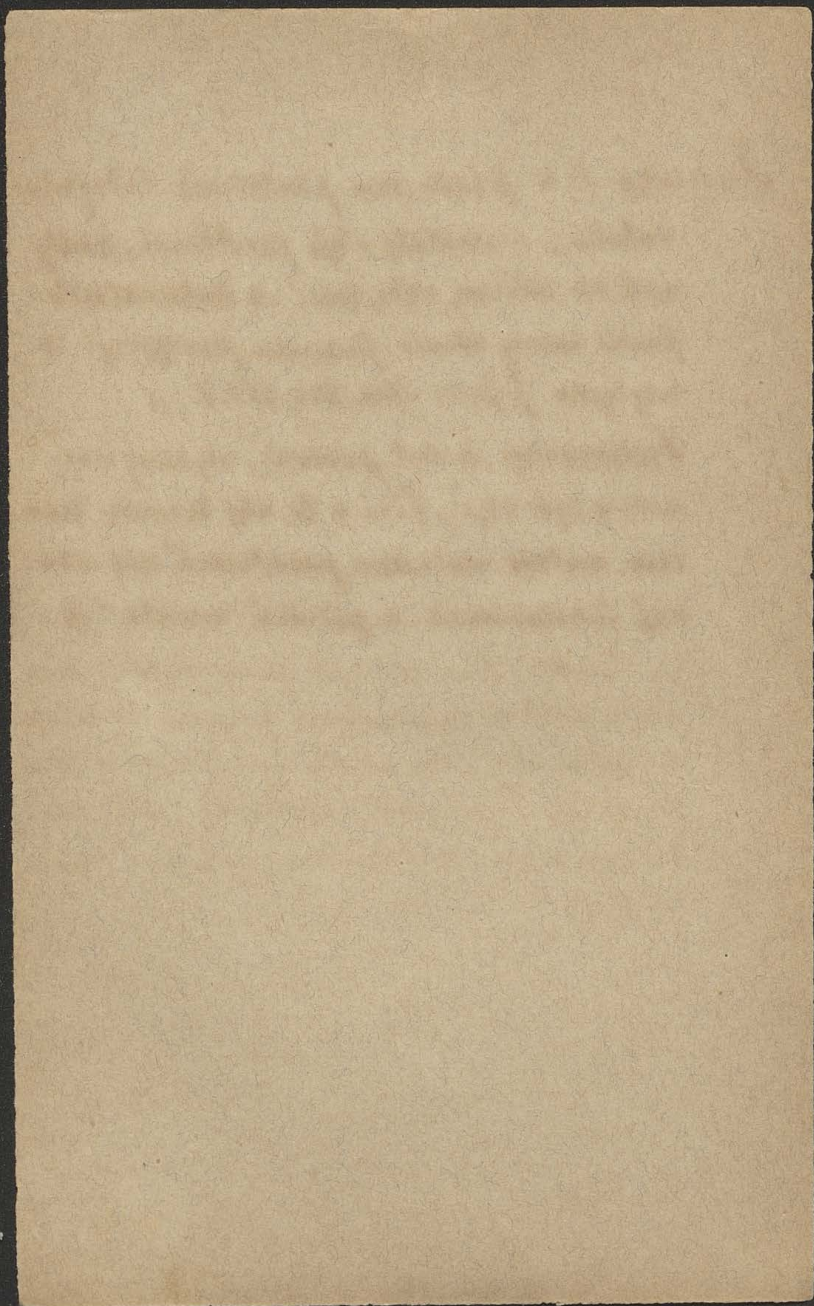
Fus-a. m. „Siedá cicho, nigdzie się nie
pokazany, my puscimy fusa, żeś do
Niemiec pojechał.” Żł. Kwart. 38. 119. ?

Furzerka - i. z. partactwo, partolenné, lodujaka
robotá „Warszaty staję przAkami, kady
woli na wtara, nepe, robic' - o doskonaleniu
fachu mowy niema, furzerka prosperuje w
najlepsze" *J. Furz. Now. 1882. 358. 1. (1)*

Furzerawaci ca. cont. partolii, wy honowaci
roboty byle xbyi „Idzie o to, aby krawiec kraw-
cem, mularz mularzem porostawał, aby usu-
naji furzerowanie, a podniec' krawca" ib.

(1) „Powstaj wśród pierwszego grona majstrów siew-
skich projekt napolsierzenia furzerce niektozych
nie sumiernych wy nieudolnych majstrów, ktora
na targach Cesarstwa, nadwyzejnija instalowz
dawniej renomę obawia warszawskiego" *Wiek*
1884. 229. 4.

179

Futor - u. m. ry. um. Futovek - rku m. r. ob. na
 Podolu i Ukrainie, rus. хепсате Футор, Чу-
тор dom lub chata z ogrodem, parkiem, rola,
 i sianoziemia oddalona od innych i ode wsi
 lub miasta, do którego należy, oddzielona
 znaczną przestrzenią, - samotny folwarczek
 odległy. "A. Kwejn. Rozw. Tow. nauk. Krak 41. 195.
 "Byłto dżiki, pokryte prządami jar, wzywio-
 ny gdnie niegdzie touzypu so sadzie futovkiem"
 Sgg. II. 2. b. 101.

